ਪੁਸਤਕ

ਸ੍ਰੀ

ਗੁਰੂ ਤੀਰਥ ਸੰਗ੍ਰਹ

ਹ

ਗ੍ਯਿਅਤ

ਪੰਡਿਤ ਤਾਰਾ ਹਰਿ ਨਰੋਤਮ

ਸੁਧੀ ਰਚਿਤ

ਸੰਮਤ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ੪੧੫

ਸੰਮਤ ਬ੍ਰਿ: ੧੯੫੧ ਸਨ ਈ: ੧੮੯੪ ॥

ਕੈਂਪ ਅੰਬਾਲਾ

ਟੈਂਪਲ ਪ੍ਰੇਸ ਮੇਂ ਛਪੀ ਸ਼ੇਖ ਅਹਿਮਦ ਦੀਨ ਮਾਲਕਾਂ

ਤਦੇ ਕੋ।

ਵਾਰ ਪਹਿਲੀ ੧੦੦੦ ੧) ਕੀਮਤ ~)॥ ਰੁਕ ਮਹਸੂਲ।

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਦੋਹਰਾ॥ਭਵਤਾਰਣਕੋਤਰਣਿਵਰਤਰਣਿਅੰਧਕ
ਮਹਾਨ॥ਦਸਗੁਰੂਦਸਾਦਿਸਦਿਪਤਧਜਪਗਪੰਕ
ਜਨਮਤਨਮਾ॥੧॥ਗੁਰੂਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹਸੁਭਗਸਭਦੇ
ਸਨਜੋਭਾਲਾ॥ਭੂਲੋਕਵਿਖੈਨਰਵਨਹਿਤਕਰੋਸੁਮੁਖ
ਸੁਖਿਜਾਲਾ॥੨॥ਤੀਰਥਸੇਵਾਸ੍ਰੀਗੁਰੂਮੁਖਸੋਭਾਖੀ
ਆਪ॥ਨਾਹਰਿਭਜਿਜਿਨਤੀਰਥਸੇਵੈਤਿਨਕੈਸੋਹਤਪੈ
ਪਾਪ॥੩॥ਤੀਰਥਸੇਵਰੀਤਿਸੁਭਲਿਖੀਪੁਰਾਣਨ
ਮਾਹਿ॥ਸਭਤੇਇਹਸਭਸਚਾਹੀਏਜੇਜਨਤੀਰਥਜਾ
ਹਿ॥੪॥ਉਠਪ੍ਰਭਾਤਗੁਰਦੇਵਕੋਪਦਤੇਕਰੇਸੁਗੌਨ
॥ਮਿਥਬਾਤਕੋਬਕਨਸੋਮੁਖਸੋਭਾਖੈਮੌਨ॥੫॥
ਕਸ੍ਰਾਕੀਰਤਭੂਤਬਚਨਕੇਅਰਥਨਚਰਚਾਜੀਤ
ਧਰੋਤਲੀਬਿਧਜਾਗਸ੍ਰਮੇਨਾਨਦਾਨਸਪੀਤ॥੬॥
ਦਾਨਨਲੇਵੇਇਸਕੋਮੰਤ੍ਰਜਪੇਚਿਤਲਾਇ॥ਬਾਹ
ਰਅੰਦਰਇੰਦ੍ਰੀਅਨਜਤਸੋਰਾਖੇਚਾਇ॥੭॥ਨਾ
ਖਦੇਮਦਮਾਸਲੇਬ੍ਰਤਰਾਖੇਕਰਪ੍ਰੇਮ॥ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ
ਭੂਦਸਯਨਕੇਸਦਾਕਰੇਸੁਭਨੇਮ॥੮॥ਕਰੇਸਦਾ
ਜੋਕੋਨਹਿਜਾਤ੍ਰਾਨਿਸਫਲਹੋਇ॥ਜੋਨਸਕੇਚਲ

ਭੁਗਤਜਨਕਰੇਸਦਾਰੀਸੋਈ॥੯॥ਤੀਰਥਮੈਂਦਸਪਾਪਕੀ
ਨੀਤਨਾਸ਼ੇਰੰਗਾ॥ਪੁਨਠਗੀਕਪਟਾਦਿਲੋਕਰੈਨਰੰਗ
ਪਪੰਗਾ॥੧੦॥ਔਰਥਾਨਕੇਪਾਪਕਤੀਰਥਮੈਂਦੁਖਨ
ਸਾ॥ਤੀਰਥਥਸਾਕਿਯੇਪਾਪਕਾਬਠਹੂਨਾਹਿਬਿਨਾਸਾ
੧੧॥ਯਾਗੀਤੇਗੁਰਦਾਸਕੇਬਰਔਲਿਖਨੇਪ੍ਰਸੰਗਾ॥ਬ
ਸ੍ਰਪਾਪਨਉਤਰਨੀਜੋਜਾਕੀਰੇਗੰਗਾ॥੧੨॥ਯਾਂਤੇਅਤ
ਬਹਿਨਮੇਂਜਿਉਸਭਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਸੁਧਾ॥ਰਾਖੇਰਖਨੀਰਾਹੀ
ਯੇਤੀਰਥਮੈਂਤਸਬੁਧਾ॥੧੩॥ਤੀਰਥਗੁਰੂਕਾਸਿਖਲੋ
ਗੋਂਕੇਸੇਵਨਕਰੇਸਭਕਾ ਅਦਤਰੋਂਕੇਜਨਮਾਦਿਥਾਨੋ
ਕਾ॥ਮਹੈ॥ਯਾਂਤੇਨਿਜਮਤਕੇਸਭਲੋਕਜਾਨਲੇਵੇਂ॥
ਗੁਰੂਨਾਨਕਸਾਹਿਬਜੀਸੇਲੇਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਪ੍ਰ
ਯੰਤ ਦਸਗੁਰੋਂਨੇਜਹਾਂਜਹਾਂਜਨਮਧਾਰੇਹੈਂਜਹਾਂਜਹਾਂਕਿ
ਯਾਸਰੋਪੈਭ੍ਰਮਣਗੁਰਆਈਕੇਤਖਤੋਂਪੈਬੈਠੇਹੈਂਜਹਾਂਜ
ਹਾਂਔਰਕੋਈਬਿਵਹਾਰਕੀਯੇਹੈਂ॥ਜਹਾਂਜਹਾਂਉਪਰੇ
ਜਬਰ ਸ੍ਰਾਪ ਯੁੱਧਾਦਿਕ੍ਰਿਤਸੇਭੂਮੀਪਾਵਨਕਰੀਹੈ॥ਵੋ
ਭਿ॥ਜਾਜੇਤੀਜੇਤਸਥਾਏਹੈਂ॥ਉਨਥਾਨੋਂਮੇਂਕਹੀਕਹੀ ਮੰਦ
ਰਕੂਪਬਾਵਲੀ ਆਦਿਕੋਂਕੀਰਚਨਾਜਗਤਕੀਕਲਿਆ
ਣਹੇਤ ਗੁਰੋਂਨੇ ਆਪਕਰਾਈਹੈ॥ਔਰਥਾਨੋਂਮੇਂਸਿਖੋਂਨੇਕਰ
ਵੀਹੈ॥ਨਾਮਗੁਰੁਮੰਦਰੋਂਕਾਗੁਰਦੁਆਰੇਹੈ॥ਨਾਮਤਲਾਵੋਂਕਾ
ਸਰਹੈ॥ਜੈਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੰਤੋਖਸਰ ਰਾਮਸਰ ਬਿਬੇਕਸ
ਰਹੈ॥ਨਾਮਕੂਪੋਂਕੇਗੁਰੂਕੇਕੂਪਹੈ॥ਜੈਸੇਗੁਰੂਕਾਰੀਗਾਸ
ਰਕੂਪ॥ਛਿਹਰਟਾਕੂਪ॥ਅਕਾਲਸਰਕੂਪ॥ਨਾਮਬਾਵ

ਲੀਯੋਂਕਾਗੁਰੂਕੀਬਾਵਲੀਯਾਂਹੈਂ।ਜੈਸੇਗੋਇੰਦਵਾਲਕੀਬਾ
ਵਲੀ ਜਗੰਨਾਥਕੀਬਾਵਲੀ।ਇਨਤੀਰਥੋਂਕੀਯਾਤ੍ਰਾਸਕਾ
ਮੀਪੁਰਖੋਂਕੋ ਧਰਮਅਰਥਕਾਮ ਪਦਾਰਥਦੇਤੀਹੈ।ਕਾਮ
ਨਾਗੀਨੋਂਕੋਮੁਕਤੀਦੇਤੀਹੈ।ਯਾਗੀਭਾਵਸੇਤੀਰਥਯਾਤ੍ਰਾਗ੍ਯਾ
ਨਕੀਪਹਿਲੀਭੂਮਕਾਕਹੀਹੈ।ਤੀਰਥਮੇਂਜਾਕਰ ਕਬੀਕਿ
ਸੀਕੋਨਾਦੇਨੇਵਾਲਾਭੀ ਦੇਖਾਦੇਖੀਕੁਛਦੇਤਾਹੈ।ਅਰਤੀ
ਰਥਯਾਤ੍ਰਾਕਰ ਬਿਦੇਸਗਾਮਨਕੇਦੁਖਦੇਖ ਆਏ ਬਿਦੇਸੀ
ਕਾ ਆਦਰਕਰਤਾਹੈ।ਤੀਰਥਮੇਂਅਨੇਕਉਤੰਮਲੋਗੋਂਕਾ
ਦਰਸਨਹੋਤਾਹੈ।ਜਿਨਕਾਦਰਸਨਮੁਕਤੀਕਾਸਾਧਨਹੈ।
ਯਾਗੀਭਾਵਸੇ ਕਹਾਵਤਹੈ।ਉਠਫਗੀਰਾਗਾਮਨਕਰਦੂ
ਨੀਆਦੇਖਨਜਾਊਂ।ਮਤਕੋਈਬਖਸਿਆਮੈਂਮਿਲੈਜੋ
ਭੀਬਖਸਿਆਜਾਊਂ।ਤੀਰਥਯਾਤ੍ਰਾਕਰ ਠਗਚੋਰਸੇਬਸ
ਤੂਬਚਾਵਨੇਕੀਬੁਧੀਹੋਤੀਹੈ।ਨਾਨਾਤਰਾਂਕੀਭੂਮੀ ਬ੍ਰਿਛ
ਨਦੀ ਨਾਲੇ ਪਰਬਤ ਪੁਲ ਦੇਖਚਿਤ ਪ੍ਰਸੰਨਹੋਤਾਹੈ ਐ
ਸੇਔਰਭੀਅਨੇਕਤਰਾਂਕੇ ਲਾਭਹੋਤੇਹੈਂ ਤੀਰਥੋਂਮੇਂਭੀਮੁ
ਖਤੀਰਥਜਿਨਜਾਇਲੂਕੇਥਾਂਨਹੈਂ।ਯਾਂਤੇ ਇਸਕੇਤੀਰਥੋਂ
ਮੇਂਜੋਪੁਰਖਯਾਤ੍ਰਾਕਰਨੀਚਾਹੇ ਉਨਕੋ ਸੁਗਮਤਾਸੇਗੁਰ
ਤੀਰਥੋਂਕੇਜਾਨਨੇਵਾਸਤੇ ਜਿਸਅੰਗਰੇਜੀਜਿਲੇ ਦਾਰਜ
ਮੀਕੇਪ੍ਰਸਿਧਸਹਰਵਾਗ੍ਰਾਮਮੇਂਹੈ ਵਹੁ ਸਹਰ ਔਗ੍ਰਾਮ
।ਔਸਹਰ ਗ੍ਰਾਮਸੇਜਿਸਦਿਸਾਕੋਣਮੇਂਹੈ।ਅਰਜੇਤੇਕੋ
ਸਹੈ ਵਹਦਿਸਾਕੋਣਕੋਸਪਹਿਲੇਥਾਨਮੇਂਲਿਖੇਗੇ।ਜਹਾ
ਏਕਸਹਰਗ੍ਰਾਮਮੇਂਹੀ ਏਕਗੁਰੂਕੇਥਾਨਬਹੁਤਹੋਵੇਂਗੇਤ

ਹਾਂ ਏਕ ਥਾਂਨ ਮੇ ਸਹਰ ਕਾ ਜਗ੍ਰਾ ਅਕਾ ਨਾਮ ਔਰ ਥਾਂਨੋ ਮੇ
ਜਿੰਦੀ ਹੋਂਦੇ ਕੀ ਐਸੇ ਹੀ ਜਹਾਂ ਪੁਜਾਰੀ ਜਿਲਾ ਏਕ ਹੋਗਾ ਤ
ਹਾਂ ਭੀ ਜਿੰਦੀ ਹੋਗੀ। ਆਗਾ ਪੀਛਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬਨਨੇ ਕਾ ਸੰਬ
ਤੋਂ ਸੇ ਤਥਾ ਗੁਰਧਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੀ ਕਥਾ ਸੇ ਪੁਨਾ ਗੁਰਦੁਆਰੀ ਲੋਗੋਂ
ਸੇ ਜਾਨਾ ਸੋ ਲਿਖਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸਿਧ ਨਗਰ ਵਾਸੀ ਭੀ ਦੂਰ
ਦੇਸ ਕੇ ਛੋਟੇ ਗ੍ਰਾਮ ਕਾ ਪਤਾ ਜਾਣੁ ਵਾਲੇ ਕੋ ਬਤਾ ਜਨ ਹੀਸ
ਕਤੇ। ਇਸ ਲੀਏ ਕਰਿ ਕੈ ਕਰੀ ਪ੍ਰਸਿੰਧ ਨਗਰ ਸੇ ਆਗੇ ਗੁਰ
ਦੁਆਰੇ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰਾਮ ਸੇਹੀ ਅਗਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰਾਮ ਕੇ
ਕੋ ਸਾਰਿ ਸਾਭੀ ਪਹਲੇ ਥਾਨ ਮੇਂ ਲਿਖੇ ਜਾਵੇਗੇ ਅਰ ਨਾਮ ਗੁ
ਰੁਦੁਆਰੇ ਕਾ ਤਥਾ ਸਮਾਏ ਲੇਕਾ ਦੂਸਰੇ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਰ ਜੋ ਉਹਾਂ ਸਾਹਬਜਾਦਾ ਉਦਾਸੀ ਨਿਰਮਲਾ ਨਿਹੰ
ਗ ਸੁਥਰਾ ਦਿਵਾਨਾ ਜਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਪੁਜਾਰੀ ਹੋਗਾ ਸੋ ਤੀ
ਸਰੇ ਥਾਨ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਰ ਜੋ ਉਹਾਂ ਗੁਰੂ ਥਾਨ ਬ
ਨਨੇ ਕਾ ਜਨਮ ਲੇਨੇ ਆਦਿ ਕਾਰਨ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਭਗਾ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਕੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪੋਥੀ ਮਾਲਾ ਸਸਤ੍ਰ ਬਸਤ੍ਰ ਹੁਕਮਨ
ਮਾ ਆਸੇ ਜੋੜੇ ਆਦਿਕ ਦਸਤੂ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕਿਛੁ ਜਿ
ਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਾ ਫਲ ਹੈ। ਤਥਾ ਜੋ ਕਛੁ ਉਹਾਂ ਗੁਪ
ਥਰ ਸ੍ਰਾਟ ਬਰਨ ਬਿਲਾਸ ਹੂਏ ਯਹ ਸਭ ਚੌਥੇ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ
ਕੇ ਥਾਂਨ ਮੇਂ ਲਿਖੇ ਜਾਵੇਗੇ। ਅਖਵਾ ਕਾਰਨ ਔਫਲ ਸਭ
ਕੇ ਏਕ ਥਾਨ ਮੇਂ ਹੀ ਲਿਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਈਸਰ ਬਰਸ ਅਤ੍ਰਲੇ
ਨੇ। ਜੈਸੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਜਨਮ ਕੇ ਉਦਰ ਮੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਲੇਨੇ ਕੇ ਗ
ਰਭ ਥਾਨ ਥਾਨ ਹੈ। ਜੈਸਾ ਪਾਸਾ ਰਾਜ ਕਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜਹਾਂ

ਗੁਰੂਸਾਹਿਬਲਿਖਤੇਹੈਂਤਗੀਪ੍ਰਕਾਸਹਆਰੰਭਇਓਤ੍ਰਿਨ ੫
ਕੀਸੇਵਾਸੇਸੇਖਪੜਕਾਲਭਹੋਨਾਫਲਹੈਜਹਾਂਗੁਰੋਂਕੇ
ਬਿਵਾਹਾਦਿਕਹੂਏਹੈਂਤਹਾਂਕੀਸੇਵਾਕਾਬਿਵਾਹਾਦਿਮੈਂ
ਗਲਹੋਨਾਫਲਹੈਜਹਾਂਤਖਤੇਪੈਬਿਰਾਜੇਹੈਂਤਹਾਂਕੀ
ਸੇਵਾਕਾਉਤਮਦਰਜਾਮਿਲਨਾਫਲਹੈਜਹਾਂਉਪਦੇ
ਸਕੀਏਉਨਥਾਨੋਕੀਸੇਵਾਕਾਉਤੱਮਉਪਦੇਸਕਾਲਭ
ਹੋਨਾਫਲਹੈਬਿਚਾਰਦਾਨਜਾਨੂੰਭੀਉਹਾਂਪਹੁੰਚਉਸੀਉ
ਪਦੇਸਕੋਯਾਦਕਰੇਂਜਿਨਮਕਾਨੋਮੇਥੋੜੀਦੇਰਠਹਰਕੇ
ਆਰਾਮਕੀਆਹੈਉਨਕੀਸੇਵਾਕਾਚਿਤਕੀਪ੍ਰਸੰਨਤ
ਫਲਹੈਜਿਨਥਾਨੋਕੇਫਲਗੁਰੋਂਨੇਆਪਕਹੇਹੈਂਉਨ
ਕੇਵਹੀਫਲਹੈਜੈਸੇਬਾਉਲੀਸਾਹਿਬਕੇਇਸ਼ਨਾਨਕਾ
ਚੌਰਾਸੀਕਾਨਾਸਹੋਨਾਫਲ ਗੁਰੂਅਮਰਜੀਨੇਕਹਾਹੈ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਇਸ਼ਨਾਨਕਾ ਹਰਿਹਾਂਨਾਨਕਕਸਮਲਜਾਂ
ਹਿਨਾਇਐਰਾਮਦਾਸਸਰ॥ ਤਥਾ ਰਾਮਦਾਸਸਰੋਵਰ
ਨਾਤੇ ਸਭਉਤਰੇਪਾਪਕਮਾਤੇ॥ ਮੰਤੋਰਾਮਦਾਸਸਰੋਵ
ਰਨੀਕਾ ਜੋਨਾਵੈਸੋਕੁਲਤਰਾਵੈਉਧਾਰਹੋਆਹੈਜੀਕ
॥ਨਿਤਉਠਮਜਨਰਾਮਸਰਕੀਜੈ ਇਤਆਦੀਬਚਨੋਮੇ
ਨਿਖਲਪਾਪੋਕਾਨਾਸਹੋਨਾ ਔਰਕੁਲਕਾਤਰਾਵਨਾਦਿ
ਲਿਖਿਆਹੈਜੋਈਫਲਹੈਜਹਾਂਦੂਸਟਜੀਵਾਂਦਜੂਨੋਸੇ
ਛੁਡਾਏਹੈਂਤੁਹਾਂਕੀਸੇਵਾਸੇਦੇਖੋਂਕਾਨਾਸਹੋਨਾਫਲਹੈਜ
ਹਾਂਜੋਤੀਜੋਤਸਮਾਏਹੈਂਤਹਾਂਕੀਸੇਵਾਕਾਅਪਨੀਮਿਤ੍ਰ
ਕੋਧਾਰਦਖਨਾਫਲਹੈਜਿਸਕਰਪੁਰਖਾਂਕੌਂਈਪਾਪ

ਹੀਨਾਹੈਸਕੋ।ਅਰਗੁਰੂਜੀਕਾਪਰਮਪ੍ਰੇਮਭੀਅਪਨੇਸੇ
ਵਕੋਸੇਨਿਖਲਪਾਪਛੁਡਾਇਸੁੱਧਮਨਸੇਭਗਤੀਕਰਾਵ
ਨੇਮੇਹੈ।ਇਸੀਵਾਸਤੇਗ੍ਰੰਥਸਾਹਿਬਕੇਅੰਤਮੇਂ ਨੌਂਵੀਂਪਾਤ
ਸਾਹਿਬਕੇਸਲੋਕਰਖੇਹੈਂ।ਜਿਨਕੀਸਮਾਪਤੀਸਮੀਪਊਪ
ਦੇਸਹੈਸੋਊਪਾਜਿਓਜੋਬਿਨਸੈਪਰੋਇਆਜਕੇਕਾਲ।ਨਾ
ਨਕਹਰਿਗੁਨਗਾਇਲੈਛੂਟਸਗਲਜੰਜਾਲ।ਐਸੇਸਰ
ਬਥਾਨੇਕੀਸੇਵਾਕੇਫਲਏਕਥਾਨਮੇਹੀਕਰੇਜਾਂਨਲੇਨੇ।
ਕਾਰਣਭੀਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇਬਣਨੇਕੇ ਏਕਥਾਨਮੇਹੀਬਤਾਏ
ਜਾਤੇਹੈਂ।ਸੰਖੇਪਸੇਏਕਥਾਨਮੇਂਹੀਲਿਖੇਬਿਸਤਾਰਸੇਆ
ਗੇਜਾਨਲੇਨੇ।ਸੋਕਾਰਣਕਹੀਂਭੂਰੇਂਕੇਜਨਮਹੈਂ।ਜੈਸੇਨ
ਨਕਾਣਾਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕਾਜਨਮਥਾਂਨਹੈ।ਪਟਣਾਗੁਰੂਸ
ਹਿਬਦਸਮਜੀਕਾਜਨਮਥਾਂਨਹੈ।ਕਹੀਂਲੀਲਾਹੈ ਜੈਸੇਨ
ਨਕਾਣੇਮੇਂਨਾਨਕਜੀਰ ਅਸਨਾਨਲੀਲਾਕਾਥਾਂਨਹੈ।ਪਟ
ਣੇਮੇਂਮਨੀਸੰਗਤਬਾਲਲੀਲਾਕਾਥਾਂਨਹੈ।ਕਹੀਂਕਹੀਂਅ
ਪਨੀਸਕਤੀਕਾਦਿਖਾਵਨਾਹੈ ਜੈਸੇਨਨਕਾਣੇਮੇਂਕਿਆਰ
ਸਾਹਿਬ ਜਹਾਂਮਹਖੀਧੋਂਕਾਖਾਯਾਖੇਤਹਰਾਕੀਆਹੈ।
ਕਹੀਂਤਪਕਰਨਾਹੈ।ਜੈਸੇਰਾਵੀਕੇ ਨਾਰੇਕਰਤਾਰਪੁਰਮੇ
ਰੋੜੀਕਾਬਿਸਤਰਕਰਤਪਕੀਆ।ਕਹੀਂਬਿਵਾਹਹੈ ਜੈ
ਸੇਵਟਾਲੇਮੇਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕਾਬਿਵਾਹਥਾਨਹੈ ਕਹੀਂਗੋ
ਸਟਹੈ ਜੈਸੇਅਚਲਮੇਸਿਧਾਸਾਥਗੋਸਟਹੂਈ।ਐਸੇ
ਔਰਭੀਕਾਰਨਹੈਸੋਸਭੀਸੁਣੇਬ੍ਰਿਤਾਂਤਕੇਥਾਂਨਮੇਜਾਂਨ
ਲੇਨੇ ਊਹਾਲਿਖੇਜਾਵੇਂਗੇ ਜਦ੍ਯਾਪਿ ਜਿਸਜਗਹਾਤੇਮੋਗੁ

ਰੁੜ੍ਹਰਾਣੇ ਵਡੂ ਅਹਾਤਾ ਐ ਉਸ ਅਹਾਤੇ ਕੇ ਜਿਲੇ ਮੇਂ ਤ ੭
ਹਸੀਲ ਥਾਨਾ ਰੇਲ ਕੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਆਦਿਕ ਭੀ ਮੁਕਾਮਤ ਸੇ
ਤਾ ਲਿਖਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਥਾਨ ਬੰਗਾਲ
ਪੰਜਾਬ ਮੇ ਹੀ ਹੈਂ ਅੰਦਰ ਰਾਜ ਅਹਾਤੇ ਮੇਂ ਏਕ ਤਿਲਕ ਜੀ ਕੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਗਾ ਬੰਬਈ ਅਹਾਤੇ ਮੇ ਖਿਦਰਸ਼ਾਹ
ਹਲੋਨ ਅਕਬੇਗਾ ਨਾਦੇੜ ਮੇ ਅਬਚਲ ਨਗਰ ਜੀ ਜੋ ਦੋ
ਪੰਜਮ ਕਾਂਨ ਬੁਰਹਾਂਨ ਪੁਰ ਮੇਂ ਤਖਤ ਸਾਹਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ
ਔਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਕੇ ਬੜੌਦਾ ਮੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਿਰਨਾਰ ਮੇ ਚ
ਰਨ ਪਾਦੁਕਾ ਏਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈਂ ਗਾ ਦਿਹਲੀ ਸੇ ਪਛਮ ਕ
ਹੀ ਕਾਬਲ ਕਾਸਮੀਰ ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਮੇ ਜਾਨ ਲੇਨਾ ਗਾ ਦਿ
ਹਲੀ ਸੇਂ ਪੂਰਬ ਕਮਾਊਂ ਸੇ ਜਗੰਨਾਥ ਤਕ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈਂ ਸੋ
ਬੰਗਾਲ ਮੇਂ ਜਾਨ ਲੇਨੇ ਗਾ ਇਸ ਲੀਏ ਅਹਾਤਾ ਲਿਖਨੇ ਕੀ
ਆਦਸਕਤਾ ਨਹੀਂ ਖੇਦ ਕਾ ਅੰਗਰੇਜੀ ਜਿਲੇ ਭਾਸੀ
ਲ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਗਰੋਂ ਮੇ ਹੀ ਪਤਾ ਸਮਝਨਾ
ਹੀ ਏ ਪਰੰਤੂ ਬਾਤ ਇਹ ਜਕੇ ਦੇਖਨੇ ਵਾਲੇ ਯਾਦ ਰਖੇਂ ਔਰ
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਭੀ ਇਹਾਂ ਜਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਗਏ ਯਾ ਉਨਕੇ ਜਾਨੇ
ਕਾ ਸਿੱਧਾਂਤ ਹੈ ਵਹੀ ਲਿਖੇ ਜਾਵੇਂਗੇ ਗਜੋ ਆਜੀਵਕਾ ਰਥੀ
ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਅਬ ਥਾਪੀ ਛੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ਗਏ
ਜੋ ਸੋਨਾ ਤੇਕੇ ਸਮੀਪ ਬਾਊ ਰਹਾ ਅਉਰ ਪਟਿਆਲੇ ਸੇ ਪੱ
ਛਮ ਥੀਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੀ ਛਿੰਨਾ ਪਾਸ ਜਿਆਲ ਗਾਂਉ ਮੇ
ਇੱਟ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮ ਜੁਧ ਮੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੂਏ ਸਿੱਖ ਸੂਰਬੀਰ
ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਸਮਾਧੇ ਕੇ ਥਾਨ ਸਹੀਦ ਗੰਜ ਭੀ ਲਿਖੇ ਜਾਏਂਗੇ

ਗੋਦਾਵਰੀਭੀਜੈਸੇਸੂਰਬੀਰਪਾਂਡਵੋਂਕੇ ਥਾਨਤੀਰਥਕਹਾਤੇਹੈਂ ਵੈਸੇ
ਤੀਰਥਹੈਂ।ਅਰਜੋ ਬੁਢਾਜੀਜੈਸੇਸਮੀਪੀਸੇਵਕਹੈਂ ਤਿਨਕੇ
ਥਾਂਨਭੀਲਿਖੇਜਾਵੈਂਗੇ।ਵਾਸਤਵਸੇ ਜੈਸੇਤਨ ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ
ਨਰਬਦੇਸੁਰਥਾਪਨਕੀਏਜਾਤੇਹੈਂ।ਤਥਾਸਿਵਾਲਯਠਾਕੁ
ਰਦੁਆਰੇਵਤ ਜਹਾਂਜਹਾਂਸ੍ਰੀਗ੍ਰੰਥਸਾਹਿਬਥਾਪਨਕੀਏਜਾਵੈਂ ਵਹਸ
ਭੀਧਰਮਸਾਲਾਗੁਰਦੁਆਰੇਹੈਂ।ਇਸਮੇਂਯਹਨਿਮਿਤਹੈ ਸ੍ਰੀਗ੍ਰੰਥ
ਸਾਹਿਬਪ੍ਰਗਟਹੁਏਹੈਂਕੀਵੇਹੈਂ।ਯਾਂਤੋ ਜਹਾਂਗੁਰੂਕੀਦੇਹਰਹੇਤ
ਹਾਂਹੀਗੁਰਦੁਆਰਾ।ਪਰੰਤੁ ਸੋ ਸਭਲਿਖੇਨਹੀਂਜਾਤੇ।ਯਾਂਤੇ ਬਿ
ਦ੍ਯਮਾਨਦਸਾਂਮੇਂਜਹਾਂਆਪਬਿਰਾਜੇਹੈਂ ਸੋਲਿਖੇਜਾਵੈਂਗੇ।ਜੋ
ਆਗੇਕੇਪ੍ਰਸਿੰਧਹੋਵੈਂਗੇ ਉਨਕੇਕੋਈਗੁਰੂਤੀਰਥਵੇਤਾਸਾਥ
ਮਿਲਾਲੇਵੈਂਗੇ।ਚਾਹੀਯੇਗੁਰੂਥਾਨਸਰਬੱਤ ਜੈਸੇਆਗੇਰਿ
ਖਿਅਵਤਾਰੋਂਕੇਥਾਂਨਸਰਬਦਿਸਾਨਮੇਂਭਗਤਲੋਗੋਂਨੇਬਨਾ
ਏਹੁਏਹੈਂ।ਯਾਹੀਤੇ ਜਹਾਂਨਗਿਗਏਤਹਾਂਭੀਕਾਂਗੜੇਜੈਸੇਥਾਨੋ
ਮੇ ਸੀਤਾਕੁੰਡ ਰਾਮਕੁੰਡ ਭੀਮਗੁਫਾ ਇੰਤ੍ਯਾਦਿਨਾਮਸੁਨੇਜਾ
ਤੇਹੈਂ।ਕਹੀਕਹੀਂਗੁਰਥਾਨੋਂਕੇ ਨਾਮੋਂਕੇਅਰਥਭੀਲਿਖੇਜਾਵੇ
ਗੇ।ਜੈਸੇਸਭਸੇਪਹਲੇ ਨਨਕਾਣਾਸਾਹਬਹੈ ਇਸਨਾਮਮੇ
ਨਨਕ ਗੁਰੂਜੀਕਾਨਾਮਹੈ।ਆਣਾਤਿਨਕੇਆਨਕਾ।ਭਾਵ
ਘਰਕਾਨਾਂਮਹੈ।ਅਯਨਸੇਬਿਗੜਕੇਬਨਾਜਾਣਪੜਤਾਹੈ
ਯੌਂਥਾਨਕਹੀਜਨਮਥਾਂਨਹੈ।ਜੈਸੇ ਤਲਵੰਡੀਰਾਯਭੋਯਕੀ
ਕਹੀਔਰਹੈ।ਜੈਸੇਆਗੇਗਯਾਅਤੇ ਥਾਂਸਿੰਗਰੂਰੋਂਕੇਸਮੀਪਾ
ਸਾਹਬਪਦਾਅਰਥਕੇਵਾਸਤੇਸਭਗੁਰਦੁਆਰੇਓਕੇਪੀਛੇਕਾ
ਜਤਾਹੈ ਸੋਪਾਰਸੀਕੀਰੀਤਿਸੇਹੈਂ।ਯਹਿਦੀਐਸਤਕਾਰਹੇਤਜੀ

ਪਦਹੈਂਜੈਸੇਜਨ੍ਮਲਜੀਕਾਂਸੀਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜੀਤਰਨਤਾਰ
ਨਜੀਆਦਿਅਤਵਸੇਜੇਤਾਬਨਪੜੇਬੋਲਨੇਮੇਂਸਿਦਾਂਸਹਾਏ
ਬਾਣੀਮੋਂਲਿਖੇਪਦੋਂਸੇ ਪਾਰਸੀਪਦੋਂਕਾਬੋਲਨੇਮੇਂਤਾਅਗਮ
ਹੀਏਆਦਿਗੁਰੂਜੀਨੇ ਖੜੀਆਤਾਪਰਮਹੰਸ੍ਰਿਆਅਤੇ
ਛੁਤ੍ਰਾਂਖਿਆਗਾਹੀਕਰਨੇਸੇਪਰਮਬਾਨੈਸੇਪਰਮਕਾਮੇਂਮੇਂ
ਬੋਲਨਕਾਤਾਮਾਗਸੂਰਨਕੀਆਹੈਯਾਂਤੇਥੋੜਾਬੋਲਨਾਵਾਣੀ
ਯੋਗਜਹੈਸਗੁਰੂਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹਕੋਦੇਖਨੇਵਾਲੇਉੱਤਮਜਨੋ
ਕਨਕੋਪੜਨਕੀਸੁਗਮਤਾਹੇਤਅਲਪਪ੍ਰਕਾਰਲਿਖਾਹੈ।
ਅਬਆਗੇਸਭਗੁਰਦ੍ਵਾਰੋਂਕੇਪਰਮਮੂਲਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀ
ਕੇਜਨਮਥਾਨਸੇਲੇਕਰ ਗੁਰੂਦਸਮਪਾਤਸਾਹਜੀਕੇਜੋਤੀਜੋ
ਤਸਮਾਦਨਕੇਥਾਨ ਸ੍ਰੀਅਬਚਲਨਗਰਸਾਹਬਪਰਯੰਤ ਸ
ਭ ਲਿਖੇਜਾਤੇਹੈਂ

੧ ਤਲਵੰਡੀਰਾਅ ਲਹੌਰਸੇਤੀਸਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧– ਜਨਮਥਾਨ
ਨਨਕਾਣਾਸਾਹਿਬ ਮੇਲੇਦੋ ਕਤਕੀਪੁੰਨਿਆ ਨਿਰਜਲਾਏ
ਕਾਦਸੀ੨– ਪੁਜਾਰੀਉਦਾਸੀ੩– ਮਾਤਾਤ੍ਰਿਪਤਾਪਿਤਾ
ਕਾਲੂਜੀਕੇਘਰ ਵੇਦੀਬੰਸਮੇਂ ਸੰਬਤ੧੫੨੬ ਮੇਂਕਤਕਪੂਰ
ਨੰਿਆਕਤਕਪੁਰਿਸੈਤੋਂ ਗੁਰਦਾਰ ਅਪੀਲਤੁਲੇਗੁਰੂਨਾ
ਨਕਜੀਕਾਅਵਤਾਰਹੂਆਸਾਂਪਿਤਾਨੇਸਾਤਵਰਖਕੀਅਵਸ
ਥਾਪਾਧੇਪਾਸ ਪੜਨੈਪਾਏ ਉਸਕੋ ਜਗਲੋਕਪ੍ਰਸਮਸਕਰਨਿਰੰਕਾ
ਰਿਉਪਦੇਸਕੀਆਸਕਾਜੀਪਾਸਬੈਠਾਏਤ੍ਰੈਸਕੋ ਪ੍ਰਗਮਤ
ਜਇਤਾਦਿਪਾਰਬਜਸਿਖਾਈਰਾਂਵੇਦਕੋਵੇਦਾਂਤਕੋਸੁਦੇਸ਼
ਤੂੰ ਇਤ੍ਯਾਦਿਉਪਦੇਸਕੀਆਸਾਮਾਨਾਮਗਣਾਇਆਤ੍ਰਿ

੧ ਜਕੋਕੋਈਆਖੇਭੂਤਨਾਇਤਆਦਿਉਪਦੇਸਕੀਆ ਜਨੇਊ
ਸਮੇਬ੍ਰਾਮਣਕੋਦਯਾਕਪਾਹਇਤਆਦਿਉਪਦੇਸਕੀਆ)
ਅਦਭਾਰਹੋਨੇਕਾਅਧਿਕਬ੍ਰਿਤਾਂਤਅੰਤਕੋਲਿਖੇਂਗੇ੪

੨ ੦੧-ਨਾਨਕਸਰ੨-ਸਿੱਖ੩-ਇਸਤਲਾਵਮੇਗੁਰੂਜੀ
ਬਾਲਅਵਸਥਾਮੇਬਾਲਕੋਂਸਾਥਮਿਲਅਸਨਾਨਕਰਤੇ ਤਲ
ਵਪੱਕਾਹੈਤਹਿਤੇਪੈਮੰਜੀਸਾਹਬਹੈ ਜਨਮਥਾਨਸੈਚਾਰਸੈਕਦ
ਮਅਗਨਕੋਣਮੇਹੈ੪

੩ ੦੧-ਕਿਆਰਾਸਾਹਬ੨-ਸਿੱਖ੩- ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਨੇ
ਮਝੀਓਂਕਾਖਾਯਾਖੇਤਵੈਸਾਹੀਹਰਾਕੀਆਥਾ੪

੪ ੦੧-ਮਾਲਸਾਹਬ੨-ਉਦਾਸੀ੩-ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਕੇਮੁਖ
ਪੈਸਰਪਨੇਛਾਯਾਕਰੀਥੀ ਯਹਮਾਲਸਾਹਬ ਜਨਮਥਾਨਸੇ
ਕੱਚਾਕੋਸ ਈਸਾਨਕੋਣਮੇਹੈ੪

੫ ੦੧-ਤੰਬੂਸਾਹਬ੨-ਨਿਹੰਗ੩- ਬਨਕੇਬ੍ਰਿਛਕਾਨਾਮਤੰ
ਬੂਸਾਹਿਬਹੈ।ਈਹਾਂਗੁਰੂਖਰਾਸੌਦਾਕਰ ਚੂਹੜਕਾਣੇਸੇਆ
ਸਕੇਬਾਹਰਬੈਠਰਹੇ।ਬਾਬਾਕਾਲੂਵਹਾਂਪਹੁਚ ਮਾਰਤਾਪੀ
ਟਤਾਘਰਲੇਆਯਾ।ਅਬਉਸਬਨਕਾਬਿਸਤਾਰ ਪਚਵੰਜ
ਕਦਮਘੇਰਕਾਹੈ।ਯਹ ਜਨਮਥਾਂਨਸੇ ਪਾਂਚਸੈਕਦਮ ਈਸਾ
ਨਕੋਣਮੇਹੈ੪

੬ ਚੂਹੜਕਾਣਾਗ੍ਰਾਮ ਨਾਨਕਾਣੇਸੇਬਾਰਾਂਕੋਸ ਉੱਤ੍ਰ੧-ਖਰਾਸੌਦ
੨-ਸਿੱਖ੩-ਪੰਦ੍ਹਾਂਬਰਸਕੀਅਵਸਥਾਮੇ ਬੀਸਰੁਪਏਪੂੰਜੀ
ਦੇਸਾਥਬਾਲੇਕੋਦੇਕਰਪਿਤਾਨੇਕਹਾਖਰਾਸੌਦਾਕਰਨਾ।ਗੁਰੂ
ਜੀਨੇਸਤਰੇਣਬੈਰਾਗੀਕੀਜਮਾਤਕੋਭੋਜਨਖੁਲਾਯਾਥਾ

ਖਰਾਜੈਦਾਕੀਆ੪

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਸਹਰ ਕਪੂਰਥਲੇਸੇ੧੫ਕੋਸ ਪੱਛਮ੧-ਹੱਟੀਸਾਹਬ ਸਹਰਕੇਦੱਖਣਪਾਸੇ੨-ਸਿੱਖ੩-ਅਪਨੇਬਾਪੋਈਜੈਰਾਮਪਾਸ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰਪਹੁੰਚਸੋਲਾਂਬਰਸਕੀਅਵਸਥਾਮੇਗੁਰੂਜੀਨੇਦੌਲਤਖਾਂਨਲੋਦੀਪਠਾਣਕਾਮੋਦੀਖਾਨਕੀਆਜਹਾਂਗੁਰੂਜੀਕੇਤੋਲਨੇਕੇਵੱਟੇਰੱਖੇਹੈਂਪਰਾਜਕਪੂਰਥਲੇਕਾਹੈਜਿਲੇਜਲੰਧਰ੪

੦੧-ਬੇਰਸਾਹਬ੨-ਸਿੱਖਉਦਾਸੀਦੋਨੋ੩-ਬੇਰਕੀਦਾਤਨਕਰਕੇਗੁਰੂਜੀਨੇਵੇਂਈਨਦੀਕੇਕਿਨਾਰੇਗਾਡੀ ਉਸਕਾਬੜਾਬ੍ਰਿਛਹੋਗਯਾਹੈ।ਬੇਰਸਾਹਬਸਹਰਸੇਚਾਰਸੈਕਦਮਪੱਛਮਹੈ੪

ਉੱਦੋਕੇ ਗ੍ਰਾਮ ਵਟਾਲੇਸੇ ਪਾਂਚਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧-ਕੋਠਾਸਾਹਬਮੇਲਾਸ੍ਰਾਧੋਂਕੀਦਸਮੀ ੨-ਸਿੱਖ ੩-ਇਸਗ੍ਰਾਮਗੁਰੂਜੀਨੇਅਪਨੇਬਿਵਾਹਸਮੇਜੰਞਕੀਡਾਲੀਕਾਯੀਥਾਬਿਵਾਹਸਮੇਜੰਞਕਾਦਨੇਕੀਰੀਤਿਹੈ੪

ਵਟਾਲਾਸਹਿਰ ਜਿਲੇਗੁਰਦਾਸਪੁਰ੧-ਬਿਵਾਹਥਾਨ੨-ਸਿੱਖ੩-ਸੰਬਤ੧੫੪੪ਮੇਗੁਰੂਜੀਕਾਬਿਵਾਹਹੂਆਜੋਠਪਾਦਿਸੇਚੌਂਕੀਆਇਸਸਮੇਅਵਸਥਾਅਠਾਰਾਂਬਰਸਕੀਥੀ੪

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ੧-ਸੰਤਘਾਟ੨-ਉਦਾਸੀ੩-ਗੁਰੂਜੀਕੋਖਿਜ਼ਰਭਗਵਾਨਨੇਅਪਨੇਸਮੀਪਬੁਲਾਯਾਥਾਵੇਂਈਨਦੀਮੇਅਸ਼ਨਾਨਕਰਨੇਗਏਥਾਹੁੰਭੀਮਾਰਤੀਜਗੇਦਿਨਜਹਾਂਨਿਕ

੧੧ ਜੋਗਾਉਸਕਾਨਾਂਮਸੰਤਪਯਾਰਹੈਗਾਈਹਾਂਜੋਨਿਕਸਕੇਵੂਕਨ
ਛੋੜ੧੫੫੩ਮੇਸਤਾਈਬਰਸਕੀਅਵਸਥਾਜੋਥੇਗੁਰੂਜੀ
੧੫੮੩ਪਰਯੰਤਤੀਸਬਰਸਨਨਾਵਦੇਸੋਂਮੇਸਤਨਾਮਕਾਉਪ
ਦੇਸਕਰਤੇਰਹੇਸ਼੍ਰੀਚੰਦਜੀਕਾਜਨਮ੧੫੫੧ਮੇਸੁਲ
ਤਾਨਪੁਰਰਹਤੇਹੂਆਲਖਮੀਦਾਸਜੀਕਾਜਨਮਤਾਰੀ
੧੫੫੩ਕੇਫਾਗਨਮੇਪੀਛੇਸੇਹੂਆਸੰਤਪਯਾਰਬੇਰਸੰਪਰ
ਕਦਮਪੰਡਮਹੈ੪

੧੨ ਏਮਨਾਵਾਦਸਹਰਲਹੌਰਸੇਬੀਸਕੋਸਦਾਫਕੋਣ੧-ਰੋੜੀ
ਸਾਹਬਮੇਲਾਸਾਖੇਕੀਦਸਮੀ੨-ਉਦਾਸੀ੩-ਗੁਰੂਜੀ
ਮਰਦਾਨੇਕੋਸਾਥਲੇਕਰਸੁਲਤਾਨਪੁਰਸੇਚਲਪਹਲੇਏਮ
ਨਾਵਾਦਗਏਹੋੜ੍ਹਾਂਕੇਬ੍ਰਿਸਤੇਪੈਠਪਕਰਤੇਰਹੇਭਾਈਲਾ
ਲੋਪ੍ਰੇਮੀਸੇਵਾਕਰਤਾਥਾਗਾਈਹਾਂਜੋਮਰਦਾਨਾਅਪਨੇਘਰ
ਮਿਲਨੇਹੇਤਤਲਵੰਡੀਗਯਾਰਾਯਬੁਲਾਰਨੇਬੁਲਾਯਕ
ਰਕਹਾਹਮਕੋਭੀਨਾਨਕਜੀਕਾਦਰਸਨਕਰਾਓਮਰਦਾ
ਨੇਨੇਕਹਾਬਾਲੇਕੋਭੇਜੋਭਾਈਬਾਲਾਜਾਕਰਲਿਆਯਾ
ਦਰਸਨਦੇਕਰਫੇਰਏਮਨਾਵਾਦਪਹੁਚਪੂਰਬਕੋਤੀਨੇ
ਚਲੇ੪

੧੩ ਢਾਕਾਸਹਰਬੰਗਾਲੇਦੇਸਮੇਕਲਕੱਤੇਸੇਨੱਬੈਕੋਸਈਸਾਨ
ਮੇ੧-ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾਬਰਛਾਸਾਹਬ੨-ਪੁਜਾਰੀਕੋਈਨਹੀ
੩-ਏਮਨਾਬਾਦਸੇਚਲਕਰਗੁਰੂਜੀਜਨੇਸਨੇਪੂਰਬਦੇਸਮੇ
ਫਿਰਤੇਬੰਗਾਲੇਦੇਸਕੇਨਾਮੀਸਹਰਢਾਕੇਸੇਉੱਤੇਤੀਨਕੋ
ਸਵਾਹਬੈਠੇਬਰਛਾਮਾਰਕੇਜਲਨਿਕਾਸਾਸਮੁੰਦ੍ਰਕੀ

ਖਾਤੀ ਢਾਕੇਸੇ ਤੀਨਕੋਸ ਦੱਖਣ ਓਰ ਹੈ ਅਬ ਬਾਲੂ ਵਾਕੁੰਡ ਸਾ
ਠਕੋਸ ਪੂਰਬ ਹੈ ਜਹਾਂ ਪਾਨੀ ਆਗ ਇਕੱਠੇ ਨਿਕਸਤੇ ਹੈਂ ੪
੪ ॰੧- ਚਰਨਪਾਦਕਾ ੨- ਉਦਾਸੀ ੩- ਮਰਦਾਨਾ ਜਾਹਰ ਗ
ਯਾ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਨੇ ਮੀਢਾ ਬਨਾ ਯਤੀਆ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਜਾਪ
ਕੇ ਸਭਕੋ ਮੁਕਤ ਕੀ ਸਕਤ ਰੇ ਕੀਆ ਮਰਦਾਨਾ ਆਦਮੀ ਬਨਾ
ਯਾ ਈਹਾਂ ਮੇਰਲਾਸਿੰਘ ਲਾਦੀਪ ਅਰ ਮੱਕੇ ਕੀ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰ
ਗੁਰੂਜੀ ਫੇਰ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਆਏ ਯਹ ਚਰਨਪਾਦਕਾ ਸ
ਹਰਕੇ ਉਤੰਤਰ ਪਾਸੇ ਸਮੀਪ ਹੀ ਹੈ ੪
੫ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਹਰ ਜਿਲੇ ਹੋਸਆਰਪੁਰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸੇ ਪੰਚ
ਕੋਸ ਅਗਨਕੋਣ ਮੇ ੧- ਚਰਨਕਵਲ ਮੇਲਾ ਹੋਲੇਕਾ ੨-
ਉਦਾਸੀ ੩- ਸੁਮੇਰ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਰਨ ਸਮੇ ਪਹਲੇ ਸੁਲਤਾਨ
ਪੁਰਸੇ ਚਲ ਗੁਰੂਜੀ ਈਹਾਂ ਆਏ ੪
੬ ॰੧ ਤਕੀਆ ਬੁਢਨਸਾਹ ੨- ਮੁਸਲਮਾਨ ਫਕੀਰ ੩- ਬੁੱ
ਢਨਸਾਹ ਫਕੀਰ ਕੋ ਮਿਲੇ ਉਸਨੇ ਗੁਰੂਜੀ ਕੋ ਦੂਧ ਦੀਆ
ਜੋ ਗੁਰੂਜੀ ਉਸੀ ਪਾਸ ਛੋਡ ਗਏ ਬਾਬੇ ਗੁਰਦਿੱਤੇ ਨੇ ਲੀਆ ੪
੭ ਪੰਜੌਰ ਪਟਿਆਲੇ ਸੇ ਛੱਤੀ ਕੋਸ ਈਸਾਨ ਮੇ ੧- ਮੇਲਾ ਅ
ਖਯਤੀਜ ੨- ਉਦਾਸੀ ੩- ਈਹਾਂ ਗੁਰੂਦੁਆਰੇ ਸਮੀਪ
ਨਾਮੀ ਤ੍ਰਿਗਾ ਧਾਰਾ ਤੀਰਥ ਹੈ ਏਕ ਸਰਕਾਰ ਪਟਿਆਲਾ ਕਾ
ਬੜਾ ਅਦਭੁਤ ਬਾਗ ਹੈ ੪
੮ ਜੋਹੜ ਸਾਹਬ ਪੰਜੌਰ ਸੇ ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਕੋਸ ਈਸਾਨ ਮੇ ੧- ਗੁਰ
ਦੁਆਰਾ ੨- ਪੁਜਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਆਹਰਸਿੰਘ ਕੀ ਕੁਲ ਕੇ ਖਤ੍ਰੀ
ਸਿੱਖ ੩- ਯਹ ਜੋਹੜ ਡਿਗਸਾਈ ਕੀ ਛਾਵਨੀ ਸੇ ਤੀਨ ਕੋਸ

੧੮ ਦੱਖਣਓਰਿਹੈ।ਜਵਾਹਰਸਿੰਘਕਾਜੋਹੜੂ ਸਪਾਟੂਕੀਛਾਵ
ਨੀਸਮੀਪ ਹਰੀਪੁਰਪੱਟੇਪਾਸਹੈ।ਜਵਾਹਰਸਿੰਘਤੀਹੂ
ਸਾਹਕੀਕੁਲਮੇਪ੍ਰਸਿੱਧਹੂਆ॥੪
੧੯ ਸ੍ਰੀਨਗਰਜਿਲਾਪੌੜੀ੧-ਚਰਨਪਾਦਕਾ੨-ਉਦਾਸੀ
੩-ਇਸਪੌੜੀਜਿਲੇਮੇਂਹੀ ਸ੍ਰੀਨਗਰਸੇਂ ਸਾਠਕੋਸ ਪੂਰਬ
ਪਾਸੇ ਬਦਰੀਨਾਰਾਇਣ ਔਰਕੇਦਾਰਨਾਥਕੇਮੰਦਰਹੈਂ।
ਸ੍ਰੀਨਗਰਸੇਂਚਲਗੁਰੂਜੀ ਬੈਕੁੰਠਮੇਂਭਗਵਾਨਕਾਦਰਸ
ਨਕਰ ਫੇਰਭਾਰਤਖੰਡਮੇ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰਆਏ॥੪
੨੦ ਲਹੌਰਸਹਰ੧-ਗੁਰੂਦੁਆਰਾਜੁਆਹਰਮੱਲਕੇਚੌਹਟੇਮੇ
੨-ਸਿੱਖ੩-ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਨੇਬਡਾਕਸਾਈਵਾੜਾਦੇਖ
ਕੇਬਚਨਕੀਆ।ਲਹੌਰਸਹਰਜਹਰਕਹਰਾਸਵਾਪ
ਹਰਾਵਨੀਚੰਦਖਤ੍ਰੀਕੇਬਾਪਕਾਸ੍ਰਾਧਜਾਨੂੰਨੀਜੇਉਧ
ਰਕੀਆ।ਈਹਾਂਸੇਨਾਨਕਆਣੇਪਹੁੰਚਪਿਤਾਕੋਦਰਸਨ
ਦੀਆ॥੪
੨੧ ਥਨੇਸਰ ਸਹਰ ਜਿਲੇਅੰਬਾਲੇ੧-ਸਿੰਧਬਟੀ੨-ਸਿੰ
ਖ੩-ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਨੇਮਾਸਖਾਨੇਕਾ ਨਖੇਧਕਰਤੇਪੰਡ
ਤੋਕੋ ਮਾਸੋਂਜੰਮੇਆਸੋਫਿਮੇ ਇਤਆਦਿਸਬਦਸੇਜਯਕੀ
ਆ॥੪
੨੨ ਕਰਨਾਲਸਹਰ ਖਾਸਜਿਲਾ੧-ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨-ਉ
ਦਾਸੀ੩-ਥਨੇਸਰਸੇਚਲਕਰ ਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਰਹੇ ਗੁ
ਰੂਦੁਆਰਾਬਜਾਰਮੇਂਹੈ॥੪
੨੩ ਨਿਜਾਮਾਵਾਦ ਸਹਰ ਜਿਲੇਆਜਮਗੜ੍ਹ੧-ਗੁਰੂਦੁ

ਰਾ੨–ਸਿੱਖ੩–ਤਮਸਾਨਦੀਕੇਕਿਨਾਰੇਗੁਰੂਜੀਕਾਥਾ ੧੫
ਨੌਹਾਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਨੇਰਣਮੇਮਰੇਰਾਮਚਿਦਾਜਕਾਇਥ
ਕੋ ਉਸਕੀਇਸਤ੍ਰੀਕੀਪ੍ਰਾਰਥਨਾਸੁਨਜਿਵਾਇਆ੪

੨੪ ਰਾਜਗਿਰੀ ਜਿਲਾਪਟਨ੍ਹਾ ਗਯਾਸੇ੧੨ਕੋਸ੧–ਸੀਤ
ਲਕੁੰਡਮੇਲਾ ਮਲਮਾਸਕਾ੨– ਪੁਜਾਰੀਗੁਰੂਕੇਸੰਤ੩–
ਔਰਸਭਕੁੰਡੋਂਮੇਗਰਮਜਲਨਿਕਸਤਾਹੈ ਗੁਰੂਜੀਕੇਕੁੰਡ
ਮੇਸੀਤਲਜਲਨਿਕਸਤਾਹੈਜਹਾਂਸਿਧਕੀਰਤਪਾਨੀਕੀ
ਜਗਾਹੈ੪

੨੫ ਜਗੰਨਾਥਪੁਰੀ ਜਿਲੇਕਟਕ੧– ਬਾਉਲੀਸਾਹਬ੨– ਉ
ਦਾਸੀ੩– ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਨੇ ਗਗਨਮੇਥਾਲ ਆਰਤੀਕਾ
ਸਬਦਰਚਾ੪

੨੬ ਸਿਲਟ ਸ਼ਹਰ ਢਾਕੇਸੇਸੱਤ੍ਰਕੋਸ ਪੂਰਬ੧– ਗੁਰਦਵਾਰਾ੨–
ਉਦਾਸੀ੩– ਜਗੰਨਾਥਸੇਚਲਤੀਸਰੀਯਾਤ੍ਰਾਮੇਕੁਵੰਤ
ਹੋਕਾਸਮੀਰਪੰਜੇਕਾਬਲ ਓਰਜਾਫੇਸਮੇਈਹਾਂਗਏ੪

੨੭ ਹਸਨਅਬਦਾਲ ਕਸਬਾ ਜਿਲੇਰਾਵਲਪਿੰਡੀਸੇ ਅਠਾ
ਰਾਂਕੋਸਪੈ੧– ਪੰਜਾਸਾਹਬ੨– ਸਿੱਖ੩– ਈਹਾਂਗੁਰੂ
ਜੀਨੇਵਲੀਕੰਧਾਰੀਕਾਫੈਂਕਾਆਪਰਬਤਪੰਜੇਸੇਰੋਕਾਆ
ਬਤਕਗੁਰੂਜੀਕਾਪੰਜਾਲਗਾਹੂਆਹੈਈਹਾਂਸੇਚਲਗੁ
ਰੂਜੀਰੂਮਔਗਏ੪

੨੮ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਰਾਜਕਾਬਲ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾਰੋਹਾਸਾ
ਬ੨– ਭੁੰਨੇਬਾਟੇ੩– ਪੰਜੇਹੋਕਰਆਗੇਕਾਬਲਓਰਜ ੧
ਤੇਗਏ੪

੨੯ ਜੂਨਾਗੜ੍ਹ ਗਿਰਨਾਰਪਰਬਤਕੇਸਮੀਪਰਾਜਧਾਨੀਹੈ੧–
ਚਰਨਪਾਦਕਾ ੨– ਪੁਜਾਰੀ ਸੁਥਰੇ ੩– ਗਿਰਨਾਰਪਰ
ਬਤ ਪ੍ਰਭਾਸਤੀਰਥਔਰਦ੍ਵਾਰਕਾਸੇ ਸਾਠਕੋਸ ਪੂਰਬਹੈ ਭੂਮ
ਓਰਸੇਂਹਵਈਹਾਂਆਏ੪
੩੦ ਬਰੋਚਸਹਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰਕਿਨਾਰੇਗੁਜਰਾਤਦੇਸਮੇਂਹੈ ੧– ਗੁਰ
ਦ੍ਵਾਰਾ ੨– ਉਦਾਸੀ੩ ਇਸਕੇਸਮੀਪਨਰਬਦਾਨਦੀਸਮੁੰ
ਦ੍ਰਮੇਂਮਿਲੀਹੈ ਈਹਾਂਕੜਾਹਪ੍ਰਸਾਦਮੇਂਗੁਰੂਜੀਕਾਪੰਜਾਲਗ
ਤਾਭੀਸੁਨਾਹੈ੪
੩੧ ਪੂਲੀਅਮਕੋਟਾ ਰਾਮੇਸ੍ਵਰਸੇਚਾਲੀਕੋਸਉੱਤਰਹੈ੧–ਤ੍ਰਿ
ਲੰਗੀਜੀਸਾਹਬ੨– ਪੁਜਾਰੀਕੋਈਨਹੀ੩– ਸਿੰਘਲ
ਦੀਪਸੇਹੋਕਰਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਆਏ ਏਕਪਰਬਤਮੇਂਸਿੰ
ਧੌਸੇਚਰਚਾਹੂਈ ਬੇੜੀਜਿਸਭੀਦੇਤੇਛਕਨੀਚਾਹੀਏਸੁਨ
ਕਰ ਸਿੰਧਾਂਨੇ ਤਿਲ ਰਖਾ ਗੁਰੂਨੇਰਗੜਕਰਪਾਨੀਮੇਂਮੇਲ
ਸਭਕੋਵਰਤਾਯਾ ਉਸਦੇਸਮੇਂਇਸਕਾਨਾਮ ਕੂੰਡੀਕੂ
ਤਾਲਅਪ੍ਰਸਿੱਧਹੈ੪
੩੨ ਬਿਦਰਸਹਰ ਅਬਚਲਨਗਰਸੇ ਚਾਲੀਕੋਸਦਖਣ
ਹੈਦਰਾਬਾਦਕੇਰਾਜਮੇ੧– ਨਾਨਕਝੇਰਾ੨– ਮੁਸਲਮ
ਨਫਕੀਰ ੩– ਤਿਲੰਗੀਜੀਸੇਚਲ ਸਿੱਧਨਾਨਕਮਤੇਅ
ਏਗੁਰੂਜੀਨਾਨਕਮਤੇਬਿਦਰਮੇਂਠਹਰਕਰਆਏ੪
੩੩ ਨਾਨਕਮਤਾ ਜਿਲੇਨੈਨੀਤਾਲ੧– ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾਨਾਨਕਮ
ਤਾ ਮੇਲਾਦੀਪਮਾਲਾ੨– ਉਦਾਸੀ੩– ਪੀਲੀਭੀਤ
ਸਹਰਸੇਬੀਸਕੋਸ ਉੱਤਰਹੈ ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਕੀਸਿੱਧਾਂ

ਖੁਰਚਰਾਹੂਈ ਮਾਜੂਸਪੀਪਲਕੇਤਲੇਬੈਠੇਥੇਵੁਹਅਬਤ
ਕਟ੍ਹਾਂਲੁਗਰਹਾਹੈ੪
੩੪ ਥਨ ਜ਼ਿਲੇਨੈਨੀਤਾਲ ਪਰਬਤਮੇ੧ - ਰੀਠਾਸਾਹਿਬਬ੍ਰਿ
ਛ੨ - ਪੁਜਾਰੀਕੋਈਨਹੀ੩ - ਜਿਧਨਾਨਕਮਤੇਸੇਆ
ਰੇਗਏ ਗੁਰੂਜੀਭੀਤਹਾਂਗਏ ਮਰਦਾਨੇਕੋਭੂਖਲਗੀਗੁ
ਰੂਜੀਨੇਰੀਠੇਕੇਫਲਖੁਲਾਏ ਯਾਹਰੀਠਾਨਾਨਕਮਤੇਸੇਤੀਸ
ਕੋਸ ਪੂਰਬਤਰਫ ਜੰਗਲਮੇਹੈ ਫਲਮੀਠੇਲਗਤੇਹੈ੪
੩੫ ਕੋਟਦੁਆਰ ਸਹਰ ਜ਼ਿਲਾਪੌੜੀਨਜੀਮਾਬਾਦਸੇਬਾਰਾਂਕੋਸ੧
- ਚਰਨਪਾਦੁਕਾ੨ - ਉਦਾਸੀ੩ - ਰੀਠੇਸੇਗੁਰੂਜੀਹਾਂ
ਆਏ੪
੩੬ ਦਿੱਲੀਸਹਰ ਲੋਹੇਗੀਦਰਵਜੇ੧ - ਥੜ੍ਹਾਸਾਹਿਬਸੁਨਾਹੈ
੨ - ० ੩ - ਇਸਮਕਾਨਕੇਸਮੀਪ ਗੁਰੂਜੀਨੇਮਾਹਦੋਂ
ਕੀਅਰਜ਼ਸੁਨਕੇ ਮਰਾਹੂਆਹਾਥੀਜਿਵਾਯਾ੪
੩੭ ਪਊ ਦਿੱਲੀਸੇ ਚਾਰਕੋਸ ਪੱਛਮਪਾਸੇ੧ - ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨ -
ਉਦਾਸੀ੩ - ਗੁਰੂਜੀਨੇਨਾਮਕਾਉਪਦੇਸਲੋਗੋਂਕੋਕੀਆ੪
੩੮ ਸਰਸਾ ਸਹਰ ਖਾਸ ਜ਼ਿਲਾ੧ - ਗੁਰੂਥਾਨ੨ - ਸਾਂਈ ਫ
ਕੀਰ੩ - ਗੁਰੂਦਸਮਾਜੀਕੇਥਾਨਸੇ ਤੀਨਸੈਕਦਮ ਪੱਛਮ
ਪੰਜਪੀਰਾਂਕਾਮਕਾਨਹੈ ਉਸਕੇਪਾਸਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾਹੈ੪
੩੯ ਸੰਗਰੂਰ ਜੀਂਦਕੀਰਾਜਧਾਨੀ੧ - ਨਾਨਕਿਆਣਾਸਾਹਿਬ੨ -
ਸਿੱਖ੩ - ਸਤਨਾਮਕਾਉਪਦੇਸਜਨੋਂਕੋ੪
੪੦ ਮਨਸੂਰਪੁਰ ਸਹਰ ਨਾਭੇਸੇ ਚਾਰਕੋਸ ਪੱਛਮ੧ - ਗੁਰੂ
ਦ੍ਵਾਰਾ ਚੁਬਾਰਾਸਾਹਿਬ੨ - ਪ੍ਰਵਾਸੀ੩ - ਨਗਰਕੋਲੋਂ

੧੮ ਕਇਸਚੁਬਾਰੇਕੋਗੁਰੂਜੀਕਾਕਹਤੇਹੈਂਅਰਧੂਪਦੀਪਕਰ
ਤੇਹੈਜਾਲੇਖੱਤ੍ਰੀਯੋਂਕੀਹਵੇਲੀਪੈਚੁਬਾਰਾਹੈ॥

੪੧ ਤਖਤੂਪੁਰ ਗਾਂਉ ਜਿਲੇ ਲੁਦੇਹਾਨੇਭਦੌੜਸੇ ਚਾਰਕੋਸ ਪੱਛ
ਮ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੇਲਾਬਸਾਖੀ੨— ਸਿੱਖ੩— ਹਰਿਨਾ
ਮਕਾਉਪਦੇਸਕੀਆ॥

੪੨ ਨਾਗੇਕੀਸਰਾਂਇ ਮੁਕਤਸਰਜੀਸੇਸਤਕੋਸਈਸਾਨਮੇਂਗਾ
ਮਸੇਉਤੱਰ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੇਲਾਬਸਾਖੀ੨— ਉਦਾਸੀ੩—
ਪਹਲੇਇਸਗ੍ਰਾਮਕਾਨਾਂਮ ਮੱਤੇਕੀਸਰਾਇਥਾਇਸੀਨਗਰ
ਮੇਗੁਰੂਅੰਗਦਸਾਹਿਬਜੀਕਾਜਨਮਹੁਯਾ॥

੪੩ ਖਾਲੜੇ ਗ੍ਰਾਂਮ ਲਹੌਰਸੇਂ ਚੌਦਾਕੋਸ ਪੂਰਬ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ
੨— ਸਿੱਖ੩— ਇਸਨਗਰਮੇਮਹਾਜਨੋਨੇ ਗੁਰੂਜੀਕੋ
ਹਾਸੀਕਰੀਥੀਇਸਲੀਏਉਨਕੋਸ੍ਰਾਪਦੀਆਥਾਦਸੋਰ
ਸੋਖਾਲੜਾ ਮਰੇਮਹਾਜਨਨਹੀਂ ਜੋਮਹਾਜਨਉਹਾਂਵਸਤ
ਹੈਉਸਕਾਦਿਵਾਲਾਨਿਕਸਜਾਤਾਹੈ॥

੪੪ ਪਾਂਇੰਡੀਪਾਂਇੰਡ ਗ੍ਰਾਮ ਖਾਲੜੇਸੇ ਏਕਕੋਸ ਪੱਛਮ੧
— ਲਹੂੜੇਸਾਹਬ੨— ਸਿੱਖ੩— ਲਹੂੜੇਕੇਇਸਲੀਏਜੋਂਸੇ
ਪੱਤੇਹੋਤੇਹੈਂਜੰਗਲਮੇਂਲਹੂੜਾਨਾਮਾਂ ਗੁਰੋਂਨੇਦਾਤਨਕਰਾਂ
ਤੀਥੀ ਉਸਕਾਬ੍ਰਿਛਹੋਗਯਾ॥

੪੫ ਚਾਹਲ ਗ੍ਰਾਂਮ ਲਹੌਰਸੇਂ ਸਾਤਕੋਸ ਦੱਖਣ੧— ਡੇਹਰਾ੨
— ਸਿੱਖ੩— ਗੋਬਿੰਦਨਾਮਕੋਜਾਪਕਾਉਪਦੇਸਕੀਆ॥

੪੬ ਮਾਂਗਾਗ੍ਰਾਂਮ ਲਹੌਰਸੇ ਬੀਸਕੋਸਨੈਰਤਕੋਣਮੇ੧— ਡੇ
ਰਾਨਾਨਕਾਣਾ ਮੇਲਾ ਬਸਾਖੀ੨— ਨਿਰਮਲੇ੩— ਸ੍ਰੀ

ਹਾਜੰਗਲਮੇ ਕੁਛਦਿਨਗੁਰੂਜੀਨੇ ਵਾਸਕੀਆ ੪

੪੭ ਅਲਪੇ ਗ੍ਰਾਮ ਮਾਂਗੇਸੇ ਅਠਾਰਾਂਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧– ਧਾ
ਬੀਛੋਦਾਨਾਨਕਾਣਾਹੈ ੨– ਸਿੰਖ ੩– ਭਜਨਕਾਉਪਦੇਸ
ਕੀਆ ੪

੪੮ ਕੰਗਣਪੁਰ ਗ੍ਰਾਮ ਚੂਹਣੀ ਮਾਹਰਜੇ ਬਾਰਾਂਕੋਸ ਪੂਰਬ
ਜਿਲੇਲਹੌਰ ੧– ਗੁਰੂਥਾਨ ੨– ਸਿੰਖ ੩– ਈਹਾਂਕੇਲੋ
ਕੋਂਸੇ ਗੁਰੂਜੀਕੀਕੁਛ ਸੇਵਾਨਾਬਣਪੜੀ ਇਸਲੀਏਸ੍ਰਾ
ਪਦੀਆ ਤੁਮਈਹਾਂਹੀਬਸੋਕੇਈਔਰਜਗਾ ਮਤਬਿ
ਗੜੋ ੪

੪੯ ਭੀਲਾਗ੍ਰਾਮਕੰਗਣਪੁਰਸੇ ਪਾਂਚਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧– ਗੁਰਦ੍ਵਾ
ਰਾ ੨– ਸਿੰਖ ੩– ਈਹਾਂਕੇਲੋਕੋਂਨੇ ਬਹੁਤਸੇਵਾਕਰੀ
ਗੁਰੂਜੀਨੇਉਨਕੋ ਬਰਦੀਆ ਜਾਹਾਂਕਹਾਂਬਸੋ ਤੁਮਸੇਸਭਥ
ਨੌਂਭਲਾਹੋਗਾ ੪

੫੦ ਸਤਘਰਾ ਸਹਰ ੧– ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ੨– ਸਿੰਖ ੩– ਇਸ
ਨਗਰ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਏਕਸਾਹੂਕਾਰਕੋਉਪਦੇਸਕੀਆ ਜੋ
ਗੈਬਜਨਮੇ ਸਾਹਿਜਦਾਨਦੇਇੰਦ੍ਰ ਹੁਆਇਆਲਿਖਾਹੈ ੪

੫੧ ਏਮਨਾਬਾਦ ੧– ਰੋੜੀਸਾਹਿਬ ੨– ਸਿੰਖ ੩– ਸਤਘ
ਰੇਸੇਂਚਲਕਰ ਗੁਰੂਜੀਦੂਜੀਵਾਰ ਏਮਨਾਬਾਦਆਏ ੫
ਠਾਣੋਕੀਕੁਚਾਲਦੇਖ ਜੈਸੀਮੈਆਂਦੇਖਸਾਮਕੀਬਾਣੀਸਬ
ਦਕਹਾ ਅਗਲੇਰੋਜਆਇਜੀਨਗਰਮੇਬਾਦਰਗੀਮਿਲਾ ੪

੫੨ ਪੱਖੋਕੇ ਗ੍ਰਾਮ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇਦੇਹਰੇਸੇ ਤੀਨਕੋਸ ਰਾਵੀ
ਕੇਪਰਲੇਤੀਰ ਡਾਘੁਕੋਣ ੧– ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ੨– ਉਦਾਸੀ

੨੦ ੩ — ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇਂ ਆਣੇ ਅਜਿੱਤ ਰੰਧਾਵੇ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਬਹੁਤ
ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਜਾਸ ਸਸੁਰਾਲੀ ਈਹਾਂ ਰਹਤੇ ਥੇ ਉਨਕੋ ਉਪਦੇ
ਸ ਕੀਆ ਸ੍ਰੀਚੰਦ ਲਖਮੀਦਾਸ ਅਰ ਉਨਕੀ ਮਾਤਾ ਕੋ ਅ
ਗਯਾ ਦਈ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਰਹੋ ੪

੫੩ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਗ੍ਰਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੇਂ ਇਕੀਸ ਕੋਸ ਉੱਤ੍ਰ
ਰਾਵੀ ਕੇ ਪਰਲੇ ਤੀਰ ੧ — ਧਰਮਸਾਲ ਮੇਲਾ ਬੈਸਾਖੀ
ਹੋਲੀ ੨ — ਉਦਾਸੀ ੩ — ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਨਗਰ
ਬਸਾਇਆ ਬੀਚ ਧਰਮਸਾਲ ਬਨਾਈ ਸਭ ਕੁਟੰਬ ਵਹੀ
ਹਾਂ ਬਸਾਯਾ ਦੇਹਰਾ ਭੀ ਪਹਲੇ ਈਹਾਂ ਹੀ ਬਨਾ ਥਾ ਜਬ
ਰਾਵੀ ਨੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਬਹਾਇਆ ਤਬ ਸੇ ਗੁਰੂਜੀ ਕੀ
ਚਿਤਾ ਕੀ ਭਸਮ ਵਾਲੀ ਗਾਗਰ ਤਲੇ ਰੱਖੀ ਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀ
ਕੇ ਸਮੇਂ ਮੇਂ ਉਰਲੇ ਪਾਰ ਬਨਾ ੪

੫੪ ਸਿਆਲਕੋਟ ਸਹਰ ਖਾਸ ਜ਼ਿਲਾ ੧ — ਬੇਰ ਸਾਹਬ ੨ — ਸੰ
ਖ ੩ — ਨਗਰ ਸੇ ਬਾਹਰ ਬੇਰ ਕੇ ਤਲੇ ਬੈਠ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਮਰਦ
ਨਾ ਸੇ ਕੂੜ ਕਾ ਸੌਦਾ ਖਰੀਦਨੇ ਭੇਜਾ ਮੂਲੇ ਕਰਾੜ ਨੇ ਯ
ਹ ਸੌਦਾ ਦੀਆ ਮਰਨਾ ਸਚ ਜੀਵਨਾ ਕੂੜ ਮੂਲੇ ਕੋ ਜਾ ਬਲੇ
ਗੁਰੂਜੀ ਚਲ ਦੀਏ ੪

੫੫ ਜਾਹੋਵਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਸਿਆਲਕੋਟੋਂ ਚਾਰ ਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧ ਗੁਰ
ਥਾਨ ਬੇਰ ਚਨਾਰ ਦੋ ਬ੍ਰਿੱਛ ਹੈਂ ਮੇਲਾ ਬਸਾਖੀ ੨ — ਉਦਾ
ਸੀ ੩ — ਈਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬੇਰ ਅਰ ਚਨਾਰ ਕੇ
ਤਲੇ ਬੈਠੇ ੪

੫੬ ਉੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਜ਼ਿਲੇ ਮੁਲਤਾਨ ੧ — ੦ ੨ — ੦ ੩ — ਈਹਾਂ

ਇ ਸਜਗ੍ਹਾਅਕੇ ਪੀਰੋਂਸੇਚਰਚਾਹੂਈ ਇਸਜਗ੍ਹਾਅਕੇਪੀਰਬੜੇ
ਨਾਮੀਹੈਂ।ਇਸੀਲੀਏ ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਦਸਮਗੁਰੂਜੀ ਉੱਚ
ਗ੍ਹਾਂਅਕੇਪੀਰਬਨੇਥੇ।ਯਹੀਂਸੇ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਨੇ ਮੂਲੇ
ਕਾਇਸ੍ਤ੍ਰੀਸੇਸਨੇਹਦੇਖ ਮੂਲਾਸਿਆਲਕੋਟ ਭੇਜਾ ਆਪ ਪਾ
ਕਪਟਨਗਏ ੪

ਪਾਕਪਟਨ ਸਹਰ ਜਿਲੇਮਿੰਟਗੁਮਰੀ ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨—
ਸਿੱਖ ੩— ਯਹੀਂਗੁਰੂਜੀਸੇਖਬ੍ਰਹਮਸੇ ਗੋਸਟਕਰ
ਬਗਦਾਦਗਏ।ਦੂਸਰੀਦਫੇਬਸਤੇਮੇ ਮਰਦਾਨਾਗੁਜ
ਰਾ ਕੁਰਰਮਸਹਰਮੇਉਸਕੀਦਾਹਕ੍ਰਿਯਾਕਰੀ ੪

ਅਚਲਬਟਾਲੇਸਹਰਸੇਦੋਕੋਸ ਦਖਣ ੧— ਗੁਰਦੁਆਰ
ਮੇਲਾਸਿਵਰਾਤ੍ਰੀਕਾ ਫਗਨਮੇ ੨— ਨਿਰਮਲੇ ੩— ਅ
ਚਲਮਹਾਂਦੇਵਕਾਮੰਦਰਹੈ ਇਸਕਾਸਿਵਾਲਾ ਤਲਾਵਕੇਬੀ
ਚਬਨਾਹੈ ਤਲਾਵ ਪੱਕਾਹੈ ਤਲਾਵਕੇਪੱਛਮਪਾਸੇਸਿਧਾਂ
ਸਾਥਚਰਚਾਕਰਗੁਰੂਜੀਨੇ ਸਿਧਗੋਸਟਬਾਣੀਬਨਾਈ।
ਯਹਾਂਸੇਚਲ ਤਿਲਵੰਡੀਸੇ ਮਰਦਾਨੇਕੇ ਬੇਟੇਕੋਲੇਕਰ ਗੁ
ਰੂਜੀਨੇਕੁਰਰਮਪਹੁੰਚਾਯਾ ੪

ਮੁਲਤਾਨਸਹਰ ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੀਰੋਂਕੇਮਕਾਨੋਂਮੇ ੨—
ਪੁਜਾਰੀਉਦਾਸੀ ੩— ਕੁਰਰਮਸੇਹੋਕਰ ਗੁਰੂਜੀਮੁਲਤਾ
ਨਆਏ।ਤਬਪੀਰੋਂਨੇ ਮੁਲਤਾਨਕੋਪੀਰੀਪੂਰਣਜਤਾਵਨੇ
ਹੇਤ ਗੁਰੂਜੀਪਾਸਭਰਕੇਦੂਧਕਾਪਿਆਲਾਭੇਜਾ ਗੁਰੂਜੀ
ਨੇਬੀਚਫੂਲਰਖਾ।ਜੋਭਰੇਮੇਂਹੀਹਮਐਸੇਸਮਾਇਜਾਵੇਂ
ਗੇ।੪

੬੦ ਟਿੱਲਾ ਬਾਲਗੁਦਾਈ ਜੇਹਲਮਸੇ ਬਾਰਾਂਕੋਸ ਪੱਛਮ੧–ਗੁ
ਰੂਥਾਨ੨–ਨਾਥ੩–ਈਹਾਂ ਬਾਲਗੁਦਾਈ ਸਿੱਧ ਗੁਰੂ
ਜੀਕੋ ਪ੍ਰੇਮਸੇ ਮਿਲਾ ਰੋਰੋਜ ਆਪਨੇ ਮਕਾਨਮੇ ਰੱਖੇ ਬਹੁਤ
ਸੇਵਾਕਰੀ੪

੬੧ ਰੁਤਾਸ ਕਸਬਾ ਜੇਹਲਮਸੇ ਪਾਂਚਕੋਸ ਪੱਛਮ੧–ਚੋਹਾਸਾ
ਹਬ੨–ਸਿੱਖ੩–ਈਹਾਂ ਕਿਲੇਮੇਂ ਜਲ ਥਾ ਸੋ ਗੁਰੂਜੀਨੇ
ਬਾਹਰ ਖੈਂਚਲੀਆ੪

੬੨ ਕੇਰ ਭਾਈ ਭਾਗਦਾਲੀ ਮਾਂਗਟਸੇ ਚਾਰਕੋਸ ਪੂਰਬ੧–
ਕੇਰਸਾਹਬ੨–ਉਦਾਸੀ੩–ਰੁਤਾਸਸੇ ਚਲ ਈਹਾਂ ਆ
ਏ੪

੬੩ ਸਿਆਲਕੋਟ੧–ਬਾਉਲੀਸਾਹਬ੨–ਸਿੱਖ੩–ਕੇਰਸੇ
ਚਲਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਿਆਲਕੋਟ ਮੂਲੇਕੇ ਘਰ ਆਏ ਔਰਤ
ਕੋ ਪੂਛਾ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਘਰ ਨਹੀ ਸੁਨਕਰ ਗੁਰੂਜੀ ਰੰਜ
ਹੋਕਰ ਨਾਲ ਕਿਰਾੜਾ ਦੋਸਤੀ ਇਤਿਆਦਿ ਬਚਨ ਕਹਾ ਕਰ
ਤਾਲਪੁਰ ਕੋ ਚਲੇ ਆਏ ਮੂਲੇਕੇ ਘਰ ਕੀ ਜਗਾ ਬਾਉਲੀ
ਹੈ੪

੬੪ ਡੇਹਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸੇ ਤੀਨ ਕੋਸ ਰਾਵੀ ਕੇ ਉ
ਰਲੇ ਪਾਰ੧–ਡੇਹਰਾਸਾਹਬ ਸਮਾਧ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੀ੨
–ਉਦਾਸੀ੩–ਸੰਬਤ੧੫੯੬ ਅਸੂਦੀ੧੦ ਭਾਦ ਸਾਧੋ
ਕੀ ਦਸਮੀ ਕੋ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ ਪਹਲੇ ਡੇਹਰਾ ਕਰਤਾਰ
ਪੁਰਮੇ ਬਨਾ ਥਾ ਪੀਛੇ ਸੇ ਜਬ ਰਾਵੀ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਮੇ ਦਹਸ਼ਨ
ਦ ਹਨੇ ਲਗਾ ਤਬ ਊਹਾਂ ਸੇ ਚਿਤਾਭਸਮ ਕੀ ਗਾਗਰ ਨਿਕਾ

ਜ ਨਦੀਕੇਉਰਲੇਪਾਰਥਾਪਨਕਰਦੇਹਰਾ ਬਨਾਯਾ।ਸ੍ਰੀਗ
ਲਖਮੀਚੰਦਜੀਕੀਸੰਤਾਨਕਾਵਾਸਹੁਆ ਸ੍ਰੀਗੰਜੇਹੀਅਰ
ਕਾਂਦੇਦੀਸਾਹਜਾਦੇਫੈਲੇ।ਇਸਦੇਹਰੇਕੇਸਮੀਪਸ
ਰਜੀਨਾਮਦਾਲਾਕੂਆਹੈ।ਇਸਕਾਜਲਚਾਰਮਕਰੇਕਿ
ਰਮਚਲਪੜਤੇਸੁਨੇਹੈਂ।੪ ।ਸੰਖਿਪ੍ਤਕਥਾਸਮਾਚਾਰ
ਦਸ੍ਥਾਰੀ। ।ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਬਾਲਅਵਸਥਾਮੇਂ
ਪਾਧੇਕਾਜੀਸੇਆਜੀਦਕਾਕੀਵਿੱਦਿਆਨਾਸੀਖੇ।ਫੇਰਪਿਤਾ
ਨੇਖੇਤੀਬਨਜਕੀਓਰਲਗਾਏਉਦਾਸੀਵ੍ਰਿਤੀਨਾਦੇਖੀ।ਤ
ਬਸੁਲਤਾਨਪੁਰਭੇਜੇ ਤਹਾਂਅਪਨੀਇੱਛਾਸੇਕਛੁਦਿਨਨ
ਬਾਬਕ ਮੋਦੀਖਾਨਾਕਰਤੇ ਵਿਵਾਹੇ ਪੁਤ੍ਰਹੂਏ ਪੀਛੇ ਜਤਾ
ਈਬਰਸਕੀਅਵਸ੍ਥਾਮੇਸਾਧਵੇਸਕਰ ਏਮਨਾਬਾਦਹੋਤੇ
ਪਹਲੀਯਾਤ੍ਰਾਮੇ ਢਾਕੇਸ਼ਹਰ ਸਿੰਗਲਦੀਪਸੋਂ ਮੱਕੇਹੋਤੇ
ਬੀਬੀਨਾਨਕੀਕੇ ਯਾਦਕੀਏ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰਆਏ।੧।ਦੂ
ਸਰੀਸੁਮੇਰਯਾਤ੍ਰਾਸਮੇਕੀਰਤਪੁਰਜੋਂਚਲ੍ਹਆਦਿ ਬਦ੍ਰੀਸੇ
ਹੋਤੇ ਬੈਕੁੰਠਹੋਕਰਫੇਰਸੁਲਤਾਨਪੁਰਆਏ।੨।ਤੀਸਰੀ
ਪੂਰਬਯਾਤ੍ਰਾਮੇਜਗੰਨਾਥਸੇਤੁਬੰਧਹੋਤੇ ਕਾਸਮੀਰਪੰਜੋਕ
ਬਲੋਹੇਭੂਮਮੇਪਹੁੰਚ ਫੇਰਸਮੁੰਦ੍ਰਕਿਨਾਰੇਗਿਰਨਾਰਮਲੇਦ
ਰਹੋਤੇਨਾਨਕਮਤੇਸੇ ਸਨੇਸਨੇਸਭਥਾਨੋਪਹੁੰਚ ਏਮਨਾਬਾ
ਦਆਏ।ਬਾਬਰਕੋਮਿਲਕਰਤਾਰਪੁਰਨਗਰਬਸਾਯਾ।
੩।ਚੌਥੀਯਾਤ੍ਰਾਸਮੇਫੇਰਮੂਲੇਕੇ ਯਾਰਹੋਤੇ ਬਗਦਾਦਗ
ਏ ਆਤੀਦਫਾਮਰਦਾਨਾਗੁਜਰਾ ਏਕਵਾਰਉਸਕੇਬੇਟੇਕੋ
ਲੇਕਰ ਫੇਰਕਾਬਲਸਮੀਪਕੁਰਰਮਾਮੇਪਹੁੰਚਕਰਤਾ

੨੪ ਰਪੁਰਆਏ ਈਹਾਂਹੀਰਹੇਸਮਾਏ॥੪॥ ॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਮ
ਤਗੁਰੂਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹ ਤਾਰਾਹਰਿਨਰੋਤਮਰਚਤੇ ਪ੍ਰਥਮ
ਗੁਰੂਨਾਨਕਤੀਰਥਬਰਨਨਸਮਾਪਤੰ॥੧॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

੧ ਨਾਗੋਕੀਸਰਾਇ ਗ੍ਰਾਮ ਮੁਕਤਸਰਸੇਸਾਤਕੋਸ ਈਸਾਨਮੇ
੧— ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਅੰਗਦ ਜਨਮਥਾਨ ੨— ਉਦਾਸੀ ੩— ਸੰ
ਬਤ੧੫੬੧ ਬੈਸਾਖਵਦੀ ਏਕਾਦਸੀਕੋ ਚਾਰਘੜੀਰਾਤ
ਰਹੀ ਮਾਤਾਸੁਭਰਾਈ ਪਿਤਾਫੇਰੂਜੀਕੇਘਰ ਤੇਹਣਕੁ
ਲਮੇ ਗੁਰੂਅੰਗਦਜੀਕਾਜਨਮਹੁਯਾ॥ਇਸਗ੍ਰਾਮਕਾ
ਨਾਮਪਹਲੇਮੱਤੇਕੀਸਰਾਇਥਾ॥ਜੋਗੁਰੂਜੀਕੇਸਮੇਮੇਉ
ਜੜ੍ਹਗਇਆ॥ਇਸਲੀਯੇਗੁਰੂਅੰਗਦਜੀਅਪਨੀਸਸੁਰ
ਗ੍ਰਾਮਖਡੂਰਆਇਰਹੇਥੇ॥ਸਿੱਖਾਂਕਾਰਾਜਹੁਏਨਾਗੇਸਾਧ
ਨੇਫੇਰਬਸਾਯਾ॥ਤਬਸੇਨਾਂਮਨਾਗੋਕੀਸਰਾਯਰਖਾ॥ਗੁ
ਰੂਅੰਗਦਜੀਕਾਜਨਮਥਾਨਗ੍ਰਾਮਸੇਚਾਰਸੈਕਦਮਪੂਰ
ਬ ਮੱਤੇਕੀਸਰਾਯਕੇਥੇਹਮੇਂਹੈ॥੪

੨ ਕਰਤਾਰਪੁਰ੧— ਗੱਦੀਕਾਥਾਨ ੨— ਉਦਾਸੀ ੩— ਖੰ
ਡੂਰਮੇ ਅੰਗਦਜੀਕੋ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੀਬਾਣੀਸੁਨਦਰਸ
ਨਕਾਪ੍ਰੇਮਹੁਯਾ॥ਸੰਬਤ੧੫੮੫ਮੇ ਬੈਸਨੋਦੇਵੀਕੇਜਾ
ਤ੍ਰੋ ਜਾਂਦੀਵਾਰ ਕਰਤਾਰਪੁਰਪਹੁੰਚ ਸੇਵਾਕਰਤੇਰਹੇ ਸੰਬ

ਤ੧੫੯੬ ਮੇ ਪੈਂਤੀ ਬਰਖ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਉਣਤੀ ਦਿਨ ਕੀਓ
ਅਰਮੇ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਨੇ ਗੁਰੁਆਈ ਕੇ ਤਖਤ ਬਠਾਇ
ਲਹਣਾਜੀਕਾ ਅੰਗਦਨਾਂਮ ਰਖਾ ਖਡੂਰ ਛੇਜੇ ਕਰੀ ਸੇਵਾ
ਮੋਜਨਾ੧੫੮੩ ਮੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ੪

ਖਡੂਰ ਗਾਂਮ ਤਰਨਤਾਰਨ ਸੇ ਚਾਰ ਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧— ਦਰਬਾ
ਰਸਾਹਬ ਮੇਂ ਹੀ ਮੇਲਾ ਸਾਧਾਂ ਕੀ ਚੌਥ ਕਾ ੨— ਤੇਹਣ ਸਾ
ਬਜਾਦੇ ੩— ਗੁਰੁਆਈ ਲੇਕਰ ਗੁਰੂਅੰਗਦਸਾਹਬ ਖ
ਡੂਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਏਕ ਕੋਠੜੀ ਮੇਂ ਬੈਠ ਗਏ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀ
ਕੇ ਜੋਤੀਜੋਤ ਸਮਾਵਣੇ ਪੀਛੇ ਬੁੱਢਾਜੀ ਨੇ ਆਣ ਕਰ ਪ੍ਰਗਟ
ਕੀਏ ਤਬ ਸੇ ਸਭ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤੇ ਰਹੇ ਇਸ ਮਕਾਨ ਮੇਂ ਕ
ਥਾ ਕੀਰਤਨ ਲੰਗਰ ਜਾਰੀ ਰਹਾ ਇਸੀ ਮੇਂ ਗੁਰੂਜੀ ਕੋ
ਹਿਮਾਯੂੰ ਮਿਲਾ ਇਸੀ ਮਕਾਨ ਮੇਂ ਅਮਰਜੀ ਨੇ ਸੇਵਾ ਕਰ
ਤਖਤ ਪਾਯਾ ਗੁਰੂਜੀ ਕੇ ਸਮੇਂ ਕਾ ਸ਼ੀਹਾਂ ਕਰੀਰ ਕਾ ਪੇੜ ਲ
ਗਾਹੂਆ ਹੈ ੪

੦੧— ਤਪਆਣਾਸਾਹਬ ਦਰਬਾਰ ਸੇ ਪਾਉ ਕੋਸ ੨— ਤੇ
ਹਣ ੩— ਤਪਆਣੇ ਸਾਹਬ ਪੈ ਬੈਠ ਉਸੀ ਸਮੇ ਗੁਰੂਅੰ
ਗਦਜੀ ਰੋਜ਼ਾਂ ਕਾ ਬ੍ਰਿਸਤਰ ਕਰ ਤਪ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ਹੋ ਲੰਗ
ਰ ਸੇ ਆਸਨ ਹੀ ਪੜ੍ਹਤਾ ਥਾ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂਅੰਗਦਜੀ ਪ
ਹਲੇ ਭੈਰੋਂ ਦੇਵੀ ਕੇ ਸੇਵਕ ਥੇ ਜਿਸ ਕੋ ਕਨ੍ਹਾ ਕਾ ਭੇਗ ਲਗ
ਤਾ ਥੇ ਪੀਛੇ ਜੋਰ ਤਲ ਰੋਕ ਪੜੇ ਇਤਆਦਿ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀ
ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਸੁਨਾ ਯਾਂ ਤੇ ਸੂਰਯਪ੍ਰਕਾਸ ਮੇਂ ਇਨ ਕੇ ਲੰਗ
ਰ ਮੇਂ ਆਸ ਪੜ੍ਹਨਾ ਐਸੇ ਫੂਲ ਸੇ ਲਿਖਾ ਗਯਾ ਹੈ ਜੈਸੇ

੨੬ ਮੇਤੀ ਆਦਿਕਭੇਟਾਕਰਨੀਹੌਤੁ ਬਿਆਸਾਕਿਨਾਰੇ ਗੁਰੂ
ਅੰਗਦਅਮਰਦੇਨੋ ਆਗੇ ਬਰਣਕੀ ਮੱਛੀਭੇਟਾਧਰੀ
ਲਿਖੀਹੈ ਜੇਕਰ ਗੁਰੂਜੀਕੇਲੰਗਰਮੇਮਾਸਪੜਤਾਹੋਤ
ਬਖੇੜਕੇਜਨੋਉਸਮੇ ਬਕਰੇਮਾਰਤੇ ਖੰੜੀਕੇਨਾਤਾੜਨਾਕਰ
ਤੇਪਐਂਕਰੀਹੈਗਯਾਂਤੇ ਨਿਸਚੇਕਰੋਮਾਸਨਹੀਪੜਤਾਥਾ)
ਤਪਆਣਾਸਰੋਵਰਪੱਕਾਹੈ ਕਿਨਾਰੇਪੈਗੁਰੂਅੰਗਦਜੀਕੀ
ਮੰਜੀਹੈ ੪

੫ ਖਾਨਰਜਾਦਾ ਖਡੂਰਸੇਤੇਦੋਕੋਸਪੱਛਮ੧— ੦ ੨—੦
੩— ਚਮਾਏਕੇਦਿਨੋਮੇਬਰਖਾਨਾਹੋਤੀਦੇਖਕਰ ਗਾਮਕੇ
ਲੋਗੋਨੇ ਤਪਸੀਕੋਪੂਛਾ ਬਤਾਵੋਬਰਖਾਕਬਹੋਵੇਗੀ ਉ
ਉਸਨੇਕਹਾ ਤੁਮਾਇਸਗੁਰੂਕਾਦੇਤਖੰੜੀਕੋਗਾਮਸੇਨਿਕ
ਸੋਹੋਜਾਵੇਗੀਅਮੂਰਖੋਨੇ ਸੁਨਸੀਪ੍ਰਗੁਰੂਜੀਨਿਕਾਸਦੀ
ਏਬਰਖਾਨਾਹੂਈ ਗੋਇੰਦਵਾਲਸੇਆਏ ਅਮਰਜੀ
ਨੇਪੂਛਾ ਗੁਰੂਜੀਕਹਾਂਹੈ ਲੋਗੋਨੇਬਤਾਯਾ ਤਪਸੀਨੇਨਿ
ਕਸਵਾਯਦੀਏ ਅਮਰਜੀਨੇਬਚਨਕੀਯਾ ਬਰਖਾਕੀ
ਲੋੜਹੈ ਤਬਤਪਸੀਕੀਲੱਤੋਮੇਰੱਸਾਪਾਇ ਖੇਤੋਮੇਖਿਚਦੋ
ਸੁਨਕਰਰਾਹਕੋਨੇ ਵੈਸੇਹੀਕੀਆ ਬਰਖਾਹੂਈਜਿਮੀ
ਦਾਰਕੁਛਦਿਨਪੀਛੇਫੇਰ ਗੁਰੂਅੰਗਦਜੀਕੋਗਾਮਮੇਲਿ
ਆਏ ੪

੬ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਖਡੂਰੋਤੀਨਕੋਸ ਅਗਨਿਕੋਣਮੇ੧— ਗੁ
ਰੂਦੁਆਰਾਚਾਹੀਏ੨— ੦ ੩— ਗੁਰੂਅਮਰਜੀਕੋਦਰਸ
ਨਦੇਨੇਆਇਆਕਰਤੇਥੇ ੪

ਖਡੂਰ ੧— ਸਮਾਧ ਖਡੂਰੇਪਾਉਕੋਸਪੱਛਮਹੈ ੨—ਤੋ
ਣ ੩— ਸੰਬਤ ੧੬੦੯ ਮੇ ਚੇਤਸੁਦੀਚੌਥਕੋ ਪ੍ਰਾਰਬ
ਰਜਛੇਮਹੀਨੇਨੌਦਿਨ ਭੁਗਿਆਈਕਰ ਗੁਰੂਅੰਗਦਜੀ
ਜੋਤੀਜੋਤਸਮਾਏ ੪

॥ਸ੍ਰੀਖ੍ਰਿਪਤਕਥਾਸਅੰਗ੍ਰਅਦਸ੍ਸਾਖੀ॥ ॥ਗੁ
ਰੂਅੰਗਦਜੀਆਲਦੇਜਨਮ ਖਡੂਰਸਦੂਰੇਗ੍ਯਅੰਦ
ਸਕਰਤੇ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੀਆਗਿਆਸੁਨ ਬੈਸ੍ਨੋਦੇਵੀਕੇ
ਦਰਸਨਜਾਤੇਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੋਮਿਲ ਉ ਸੀਸਮੇਏਕ
ਦਾਰ ਅਪਨੇਪਰਮੇਹੇਕਰ ਗੁਰੋਕੀਸੇਵਾਮੇਲਗਗ੍ਯ
ਰਆਈਲੇਖਡੂਰਮੇਹੀਰਹੇ ਜਮਾਏ॥ ॥ਇਤਿਸ੍ਰੀ
ਮਤਗੁਰੁਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹੇ ਤ੍ਰਾਹਰਿਨਰੋਤਮਰਚਿਤੇ
ਦ੍ਵਿਤੀਯਗੁਰੁਤੀਰਥਵਰਨਨਾਸਮਾਪਤਾ॥੨॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਬਾਸਰਕੇਗੰਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਸੇ ਤੀਨਕੋਸ ਪਛਮ੧—
ਜਨਮਥਾਨ ਗੁਰੂਅਮਰਦਾਸਜੀ ੨— ਪੁਜਾਰੀ ਨਿਰ
ਮਲੇ ੩— ਸੰਬਤ ੧੫੩੬ ਬਿਸਾਖਸੁਦੀ ੧੪ ਬਿਸਾਖ
ਪ੍ਰਵਿਸ਼ੇਬੀਸਕੋ ਸੁਕ੍ਰਵਾਰ ਪਹਰਰਾਤਰਹੇ ਮਾਤਾਲੱਛ
ਮੀਪਿਤਾ ਤੇਜੋਜੀਕੇਘਰ ਭੁੱਲੇਬੀਸਮੇਗੁਰੂਅਮਰਦਾ
ਸਜੀਕਾਜਨਮਹੂਆ ੪

੨ ਖਡੂਰ੧-ਥੜ੍ਹਾਸਾਹਬ੨-ਭੁੱਲੇ੩-ਅਪਨੇਦਰਬ
ਰਕੇਸਮੀਪਬੈਠਾਯਗੁਰੂਅੰਗਦਜੀਨੇ ਬਾਂਹਫੜਕਰਸ
ਦਸਮਹੀਨੇਰੋਇਨਕੀਅਵਸਥਾਮੇ ਸੰਬਤ੧੬੦੯ਮੇ
ਅਮਰਦਾਸਜੀਕੋਗਾਦੀਦਈਉਸਕਾਨਾਮਥੜ੍ਹਾਸਾ
ਹਬਹੈ੪

੩ ਪਿੰਡੀਆਂ ਗ੍ਰਾਮ ਖਡੂਰਜੀਸੇਦੋਕੋਸ ਅਗਨਿਕੋਣਮੇ੧
-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਮਦਮਾ੨-ਭੁਲੇਸਾਹਬਜਾਦੇ੩-ਗੁ
ਰੂਅੰਗਦਜੀਕਾਦਰਸਨਕਰ ਗੋਇੰਦਵਾਲਕੋਆਵਤੇ
ਥੇ ਦਰਿਆਸਾਕਾਜਲ ਲੈਨੇਆਵਤੇਗੁਰੂਅਮਰਦਾਸ
ਜੀ ਈਹਾਂਸੇਮੈਂਬਾਰਹ ਆਪੋਦੇਇਕਰਚਲਤੇ ਈ
ਹਾਂ ਪੁਨੀਤਪਾਙਲਪਾਂਉਆਵਤੇਥੇ ਭੁਲਦੇਰਹਾਰ
ਦਮਲੇਨੇਸੇ ਯਾਨਕਾਨਾਮਦਮਦਮਾਹੈ ਐਸੇਹੀਆ
ਗੇਜਾਨਲੇਨਾਕਰੀਕਰੀਊਰੇਬਾਨੇਕਾਨਾਮਭੀਦੈਸ਼ੇ
ਸੇਬ੍ਰਮਪੁਰਕਾਦਮਦਮਾ੪

੪ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਹਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਜੀਸੇ ਪੰਦ੍ਰਾਂਕੋਸ ਪੂ
ਰਬ ਦਿਸਾਜਾਤੀਰੈ੧-ਚੁਬਾਰਾਸਾਹਬ ਮੇਲਾਭਾਦੋਂਕੀ
ਪੂਰਨਮਾਕੋ ਪਹਲੇਸਾਧਕਾ੨-ਭੱਲੇਬਾਦੇ੩-ਗੁਰੂ
ਆਈਲੇ ਈਹਾਂਪਹੁਰ ਗੁਰੂਅਮਰਦਾਸਜੀਚੁਬਾਰੇ
ਸੇਜਆਧਿਲਗਾਇਕਰਬੈਠਬਾਏਗਾਇਸਮੇਗੁਰੂਜੀ
ਕੀਗਾਦੀਬਿਛੀਰਹਤੀਹੈਅਰਇਸਚੁਬਾਰੇਸਾਹਿ
ਬਕੀਕੰਧਮੇਹੀਕੀਲੀਜਾਹਿਬਹੈਬਹੁਤਬੂਢੇਭਏ
ਗੁਰੂਸਾਹਿਬਜਿਸਕੋਪਕੜਕਰ ਤਪਕਰਤੇਥੇ੪

੫ ੦੧– ਬਸੁਆਰਬਾਗ ਜਗ੍ਹਾ ਖੰਨ੨– ਭੁੱਲੇ੩– ਜਬਕ
ਈਦਿਨਸਮਾਧੀਮੇਂਠਹੇ ਤਬਬਾਬੇਬੁਢੇਆਦਿਕ ਸ
ਭੁ ਸੇਵਕੋਂਨੇਮਿਲਕਰ ਬਹੁਨਾਮੀ ਗੁਰੂਅਮਰਦਾਸਜੀਕੇ
ਸੇਵਕਸੇਬੇਨਤੀਕਰਾਈਆਸਿਖਦਰਸਨਅਰਉਪਦੇਸ
ਚਾਹਤੇਹੈਂ ਸੁਨਕਰਗੁਰੂ ਰੋਸਮਾਧੇਸੇਉਤਿਰ ਤਲੇਸਭਾਮੋ
ਆਇਗਾਇਬੀਰਦੇਲੀਏ ਬੀਬੀਭਾਨੀਜੀਕੇਭੁਲੇ ਬੀਬੀ
ਭੁਪੀਜੀਕੀਕੋਠੜੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨਜੀਕਾਥੜਾ ਗੰਮਦ
ਸਜੀਕਾਗਾਈਖਾਂਨਾਤੇਂਈਏਵਾਲੀਕੋਠੜੀ ਗੁਰੂਅਰ
ਜਨਜੀਕੇਜਨਮਕੀਕੋਠੜੀ ਭੁਖੰਰਾਹੈ੪

੬ ਬਾਸਰਕੇਗ੍ਰਾਮ੧– ਕੋਠਾਸਾਹਬ ਪਾਉਕੋਸ ਮੇਲਾਦਿ
ਸਾਖੀ੨– ਸਿੰਘ੩– ਜਬਖਡੂਰਸੇਆਏ ਗੁਰੂਅੰ
ਗਦਜੀਕੇਪੁਤ੍ਰ ਦਾਤੂਨੇ ਗੁਰੂਅਮਰਜੀਕੀਦੇਹਮੇਲੱਤ
ਮਾਰੀ ਅਰਕਹਾ ਈਹਾਂਸੇ ਨਿਕਸਜਾਵੋਤਬਗੁਰੂਜੀ
ਗ੍ਰਾਮਸੇਬਾਸਰਕਾਆਕੇਕੋਠੇਕਾਮੁਖਬੰਦਕਰਾਏ ਅ
ਰਤਆਗਿਆਕੀਹੋਕਾਸੋਮੁਖਨਹੀਖੋਲੇਗਾਮੋਸੇਦਵੈ
ਜੋਪੰ ਅੰਖਕਾਲਿਖਾਏਭੀਤਰਬੈਠਗਏਤਬਬਾਬੇਬੁਢੇਨੇ
ਕੋਠੇਕੇਪੀਛੇਸੰਨਾਦਿਵਾਏ ਦੇਖਬੇਨਤੀਕਰਾ ਫੇਰਬੋਇ
ਦਵਾਲਲਿਆਂਦੇ ਦਾਤੂਕੀਲੱਤ ਸੁਕਗਈ੪

੭ ਬਲੇਸਰ ਮਹਰ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਭੀਤੀਰਥਪੇ੨– ਸਿੰ
ਘ੩– ਅਕ ਬਰਕੇਸਮੇ ਗੁਰੂਅਮਰਜੀਨੇ ਗੋਇੰਦਵਾ
ਲਮੇ ਸਿੱਖਸੰਗਤਕਾਮੇਲਕੀਆ ਖੜੀਬ੍ਰਾਮਣੋਨੇਫਰਿ
ਆਦਕਰੀ ਪੁਰਾਨੋਤੀਰਥੋਂਕੇਮੇਲੇਛੋਡ ਗੁਰੂਨਈਰਬ

੭ ਕਤੇਹੈਂ ਸੁਨਕਰ ਅਕਬਰਸਾਹਨੇ ਗੁਰੂਜੀਪੈਅਰਜਕਰ
ਭੇਜੀ ਆਪਇਨਕੋਭੀਰਜੀਰੱਖੇ ਕਬੀਤੀਰਥਯਾਤ੍ਰਾ
ਦੇਂ ਉਸਜਾਮੇ ਸੰਮਤ੧੬੧੩ ਮੇ ਤੀਰਥਯਾਤ੍ਰਾਜਾਤੇ ਗੁਰੂ
ਪਹਲੇਕੁਰਖੇਤ੍ਰਮੇਆਏ ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਕੋਪੰਡਤੋਨੇਕਹਾ
ਆਪਨੇਦੇਵਸਾਸਤ੍ਰਕੀਬਾਨੀਸੇਨਈਔਰਬਾਨੀਕਿਉ
ਰਚੀਗੁਰੁਸੁਨਕੇ "ਜੈਸੇਧਰਤੀਊਪਰਮੇਘ ਲਾਬਰਸਤ
ਹੈਕਿਆਧਰਤੀਮਧੇਪਾਨੀਨਾਹੀ ਯਹਪੰਡਤੋਂਕੋਗੁਰੂਜੀ
ਨੇਉੱਤਰਕਾਸਬਦਕਹਾ੪

੮ ਕਨਖਲ ਤੀਰਥ ੧ — ਗੁਰੁਦੁਆਰਾ ੨ — ਨਿਰਮਲੇ ੩
ਕਨਖਲਨਿਰਮਲਿਓਂਕੇਮਕਾਂਨਮੇਗੁਰਦੁਆਰਾਹੈ੪

੯ ਗੋਇੰਦਵਾਲ੧ — ਬਾਵਲੀਸਾਹਬ ੨ — ਭੁੱਲੇ ਬਾਵੇ੩
— ਸੰਮਤ ੧੬੧੬ ਮਾਘਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇਇਕੀ ਮੰਗਲਵਾਰ ਪੰ
ਚਘੜੀਦਿਨਚੜ੍ਹੇਬਾਵਲੀਜੀਕਾਆਰੰਭਕੀਆਇਸ
ਕਾਕੜ੍ਹਾਟੂਟਨੇਸਮੇ ਗੁਰੂਜੀਕੇਬਰਸੇ ਅਕਬਰਨੇਚਿਤੌ
ੜਕਾਕਿਲਾਫਤੇਕੀਆਲਾਹੌਰਓਰਜਾਤੇ ਅਕਬਰਪ
ਤਸਾਹਨੇ ਗੁਰੂਜੀਕੇਲੰਗਰਹੇਤ ਕ੍ਰੂਬਾਲਕਾਤੱਲਕਾਚੜ੍ਹ
ਯਾ੪

੧੦ ਭਾਈਬਹਲੋਲਗ੍ਰਾਂਮ ਕਸੂਰਸੇਤੀਨਕੋਸਉੱਤੇ੧ — ਗੁਰ
ਦੁਆਰਾ ੨ — ਉਦਾਸੀ੩ — ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਕੋਮਿਲਨੇ
ਆਏਕਸੂਰਕੇਖੱਤ੍ਰੀ ਬਰਾਬਰ ਬੈਠਨੇਹੇਤ ਕੁਰਸੀਆਮੂ
ਢੇਉਠਵਾਇਲਿਆਏ ਗੁਰੂਜੀਨੇਅਹੰਕਾਰੀਜਾਣਸ੍ਰਾ
ਫਦੀਆ ਸਦਾਦੁਖੀਰਹੋਗੇ੪

੧੧ ੦੧—ਕੋਠੜੀ ਜੋਤੀਜੋਤ ਸਮਾਵਨ ਕੀ ੨—ਭੁੱਲੇ ੩—ਸੰ
ਬਤ੧੬੩੧ ਭਾਦੋ ਸੁਦੀ ਪੂਰਣਮਾ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾ
ਸਜੀ ਜੋਤੀਜੋਤ ਸਮਾਏ ਇਨ ਕੇ ਜੋਤੀਜੋਤ ਸਮਾਵਨ ਕਾ
ਥਾਨ ਉਸੀ ਹਵੇਲੀ ਮੇਂ ਹੈ ਜਿਸ ਪੇ ਚੁਬਾਰਾ ਸਾਹਬ ੪
ਪਸੰਖਿਪ੍ਤ ਕਥਾ ਸਅੰਗ ਅਵਸਥਾ ਕੀ। ।੧
ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਜੀ ਬਾਸਰਕੇ ਗਾਂਉ ਸੇ ਖਡੂਰ ਪਹੁਚ ਗੁਰੂ
ਅੰਗਦ ਜੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਗਾਦੀ ਪਾਯ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਬ
ਸ ਏਕ ਦ੍ਵਾਰ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਰ ਫੇਰ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਮੇਂ ਹੀ
ਰਹੇ ਸਮਾਏ ।ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤ ਗੁਰ ਤੀਰਥ ਸੰਗ੍ਰਹੇ
ਤਾਰਾ ਹਰਿ ਨਰੋਤਮ ਰਚਿਤੇ ਤ੍ਰਿਤੀਯ ਗੁਰ ਤੀਰਥ
ਰਚਨਾ ਸਮਾਪਤਾ।੩।।

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ।

੧ ਲਹੌਰ ਸਹਰ ਚੂਨੀ ਮੰਡੀ ੧—ਜਨਮ ਥਾਨ ਚੁਬੱਚਾ ਸ
ਹਬ ੨—ਸਿੱਖ ੩—ਮਾਤਾ ਦਯਾ ਕੌਰ ਪਿਤਾ ਹਰਿਦਾਸ
ਜੀ ਕੇ ਘਰ ਸੋਢੀ ਬੰਸ ਮੇਂ ਸੰਬਤ ੧੫੯੧ ਕਾਤਕ ਵਦੀ
ਦੂਜ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਸ੍ਰੀ ਜਿਨ ਕੋ ਚਾਰ ਘੜੀ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮ
ਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਜਨਮ ਹੁਆ ੪
੨ ੦੧—ਧਰਮਸਾਲਾ ੨—ਸਿੱਖ ੩—ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ
ਜੀ ਕੀ ਧਰਮਸਾਲਾ ਜਨਮ ਥਾਨ ਕੇ ਸਮੀਪ ਹੈ ਗੁਰੂ

੩੨ ਅਰਜਨਜੀਕਾ ਦਿਵਾਨਖਾਨਾਕਹਾਜਾਤਾਹੈ ੪
੩ ਗੋਇੰਦਵਾਲ੧ — ਚੌਂਰੀਬਾਨ ਹਵੇਲੀਮੇ ੨ — ਤ੍ਰੈਂਲੋਬ
ਵੇ ੩ — ਬਹੁਤਦਿਨਗੁਰੂਅਮਰਜੀਕੀਸੇਵਾਕਰ ਸੰਬਤ
੧੬੩੧ ਮੇ ੪੩ ਬਰਖ ਦਸਮਹੀਨੇ ਛੱਬੀਦਿਨਕੀਉਮਰਮੇ
ਰਾਮਦਾਸਜੀਨੇਗੁਰਿਆਈਕਾਤਖਤਪਾਇਆ ੪
੪ ੦੧ — ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਕਾਖੂਹਾ ੨ — ੦ ੩ — ਗੁਰੂਅ
ਮਰਜੀਕੀਹਵੇਲੀਕੇਸਮੀਪਹੈ ੪
੫ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਹਰ ਖਾਸਾਜਿਲਾ੧ — ਗੁਰਕੇ ਮਹਲ ਮੇਲ
ਦੀਪਮਾਲਾ ਬੈਸਾਖੀ ੨ — ਸਿਖਸਕੇ ੩ — ਗੁਰਅਮਰਜੀ
ਕੀਆਗਿਆਸੇ ਸੰਬਤ੧੬੨੦ ਮੇ ਸ੍ਰੀਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੋਵਰ
ਕਾਟੱਕਲਗਾਯਾ ਬੋੜ੍ਹਾਖਨਵਾਯਕੇਰਹਨੇਦੀਆ ਫੇਰ
ਸੰਬਤ੧੬੩੪ ਮੇ ਮਾਘਮਹੀਨੇ ਰਾਮਦਾਸਪੁਰ ਤਥਾ
ਰਾਮਦਾਸਚੱਕ ਨਾਮਰੱਖਨਗਰਬਸਾਯਾ ਮਹਲਬਨਾਏ
ਗੁਰੂਕਾਬਾਜਾਰਬਨਵਾਯਾ ਕੱਚਾ ਸੁਧਾਸਰਖੁਦਵਾਯਾ
੪
੬ ੦੧ — ਦੁਖਭੰਜਨੀ ਬੇਰ ੨ — ਸਿੱਖ ੩ — ਜਹਾਂਦੁਖਭੰਜ
ਨੀਬੇਰੀਹੈ ਈਹਾਂਛਪੜੀਥੀ ਉਸਮੇਸਨਾਨਕਰਕੁਸਟੀਕ
ਰਖਕਾਕੁਸਟਦੂਰਹੂਆ ਇਸਲੀਯੇਦੁਖਕਾਭੰਜਨਕਰ
ਨੇਵਾਲੇਥਾਨਕੀਬੇਰੀਕਾਨਾਮਦੁਖਭੰਜਨੀਹੈ ੪
੭ ੦੧ — ਸੰਤੋਖਸਰ ੨ — ਸਿੱਖ ੩ — ਗੁਰੂਅਮਰਜੀਨੇਟ
ਲੀਕੇਬਿਛੂਕਾਪਤਾਦੇ ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਸੇਤੀਰਥਬ
ਨਵਾਯਾ ਨਾਮਸੰਤੋਖਸਰਰੱਖਦੀਯਾ ਜੋਗੀਈਹਾਂਇਨ

ਗੇਕਿਸਐਸੋਨਿਕਸਾਥਾ੪
੦੧—ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੁਧਾਸਰ ਤੀਰਥ ੨— ੦੩—ਸੰਤੋ
ਖਸਰਸੇਪੀਛੈ ਗੁਰੂਅਮਰਜੀਨੇ ਇਸਤੀਰਥਕੇਬਨਵਾ
ਨੇਕੀ ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਕੋਆਗਯਾਦੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸ
ਰਰਖਾਯਾ ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਨੇ ਸਤਿਗੁਰਕਾਜੋਸਿੰਖ
ਅਖਾਵੈ ਇਤਿਆਦਿਗੀਤਸਾਹਿਬਜੀਮੇਂਇਸਕੇਸਨਾਨ
ਕਾਮਹਾਤਮਕਹਾਹੈ੪
ਗੋਇੰਦਵਾਲ੧—ਦੇਹਰਾ ਬਾਸਾਤੀਰ੨—ਭੂੰਲੇਬਟੇੜ—
ਛੀਬ੍ਰਸ ਰਾਮਾਰਾਂਮਹੀਨੇ ਅਠਾਰਾਂਦਿਨ ਗੁਰਿਆਈਕਰ
ਕੇਸੰਮਤ੧੬੩੧ ਭਾਦੋਂਸੁਦੀਤੀਜਕੋ ਚਲਾਨਾਕੀਆ॥
ਈਹਾਂਹੀਇਨਕੇਮਹਲਭਾਨੀਜੀਕਾਚਲਾਣਾਹੂਯਾ॥ਦੇ
ਹਰੇਗੁਰੂਅਮਰਜੀਕੇਦੇਹਰੇਪਾਸਥੇ ਸੋਸਭੀਗੁਰੂਹਰਿ
ਗੁਬਿੰਦਜੀਕੇਬਚਨਸੇ ਬਾਬਾਜਾਂਜੀਕੇਪਦਾਮੇਲਯਾ
ਏ੪ ॥ਸ੍ਰੀਖ੍ਰਿਪੁਰਕਥਾਸਮਗ੍ਰਿਅਟਸਥਾਕੀ॥ ॥
॥ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀ ਲਹੌਰ ਜਨਮਲੇ ਗੋਇੰਦਵਾਲਪ
ਹੁਚ ਗੁਰੂਅਮਰਜੀਕੀਟਹਲਕਰ ਗੱਦੀਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਸਰ ਬਸਾਯ ਤੀਰਥਰਚ ਫੇਰਕੁਛਦਿਨ ਗੋਇੰਦਵਾਲ
ਨਿਵਾਸਕਰ ਪੀਛੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਨਿਵਾਸਕਰਤੇ ਗੋਇੰ
ਦਵਾਲਜਾਸਮਾਏ॥ਇਤਿ ਸ੍ਰੀਮਤਗੁਰੂਤੀ
ਰਥਸੰਗ੍ਰਹੇ ਤਾਰਾਹਰਿ ਨਰੋਤਮਰ
ਚਿਤੇ ਚਤੁਰਥਗੁਰੂਤੀ
ਰਥਰਚਨਾਸਮਾਪਤਾ॥੪॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

੧ ਗੋਇੰਦਵਾਲ੧— ਜਨਮਥਾਨ ਚੁਬਾਰਾਸਾਹਿਬ੨— ਭੱਲੇ
ਬਾਵੇ੩— ਸੰਬਤ੧੬੧੦ ਬਸਾਖਵਦੀਸਤੇ ਅਠਾਰਾਂਪਵਿ
ਸ਼ੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੋਪਹਰਰਾਤਗਈ ਮਾਤਾਭਾਨੀਜੀ ਪਿਤਾ
ਗੁਰੂਰਾਂਮਦਾਸਜੀਕੇਘਰ ਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀਕਾਜਨਮਹੁ
ਆ੪

੨ ੦੧— ਥੰਭਸਾਹਿਬ੨— ੦ ੩-ਜਿਸਥੰਭਕੋਪਕੜਕੇਅ
ਤੀਬਾਲਅਵਸਥਾਮੇ ਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀਖੜੇਹੋਤੇਥੇ੪

੩ ਮਉਗ੍ਰਾਮ ਫਲੌਰਸੇਂ ਪਾਂਚਕੋਸ ਪੱਛਮ ਜ਼ਿਲੇ ਜਾਲੰਧਰ
੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨— ਨਿਹੰਗ੩— ਸੰਬਤ੧੬੨੨ਗੜ੍ਹ
ਪਦਿਸ਼ੇਬਾਈਕੇ ਗੰਗਾਦੇਵੀਜੀਸੇ ਬਿਆਹਹੁਆਥਾ ਈਹਾਂ
ਬਿਆਹਸਮੇਂਲੋਗੋਂਨੇਹਾਂਸੀਕਰੀਥੀ ਇਸਲੀਏਉਨਕੋਸ਼ਾ
ਪਦੀਆ॥ ਮਉਮਾਜੀਕਰਤਾਰਨੇਮਉਵਸਦੇਰੂੜੇ ਊਪਰ
ਜਿਨਾਂਗੋਦੜੇਅਰਹੱਥੀਠੂਠੇ੪

੪ ਲਹੌਰ੧— ਦੀਵਾਨਖਾਨਾ ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਕੀਧਰਮਸ਼
ਲਾ੨— ਸਿੱਖ੩— ਅਪਨੇਤਾਏਕੇ ਬੇਟੇਕੇਬਿਵਾਹਮੇਗਏ
ਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀ ਈਹਾਂਦੋਬਰਸਰਹੇ ਦੋਬਰਸਪੀਛੇ
ਮੇਰਾਮਨਲੋਚੈਗੁਰਦਰਸਨਤਾਈ ਐਸੇਮਾਝਕਾਸਬਦ
ਤੀਨਚੌੜੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾਭੇਜੀਆਂਦਾਰਕੇਗੁਰੂਜੀਨੇਬੁਲਾਏ੪

੫ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ੧ — ਗੁਰਕੇਮਹਲ ਗਾਦੀਥਾਨ੨ — ਸਿੱਖ੩ ੩੫
— ਅਠਾਈਬਰਖਦੋਮਹੀਨੇ ਸਮਾਰਾਦਿਨਕੀਉਮਰਮੇ ਗੁ
ਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਕੀਆਗਿਆਸੇ ਬਾਬੇਬੁੱਢੇਨੇ ਗੁਰੂਅਰਜ
ਨਜੀਕੋਸਿੰਘਾਸਨਬਠਾਇ ਮਸਤਕਪੈਤਿਲਕਕੀਆ
ਤਬਗੁਰੂਜੀਨੇ ਭਾਗਹੋਆਗੁਰਸੰਤਮਿਲਾਇਆ ਚੌਥੀ
ਪੌੜੀਕਹੀ ੪

੬ ੦੧ — ਸੰਤੋਖਸਰ ਟਾਲੀਸਾਹਿਬ ੨ — ਸਿੱਖ੩ — ਗੁਰੂ
ਰਾਮਦਾਸਜੀਨੇ ਯਾਤੀਰਥਥੋੜਾਸਾ ਖੁਦਵਾਯਾਥਾ ਸੰਬ
ਤ੧੬੪੫ ਫਗਨਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਏਕਕੋਪੂਰਾਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀਨੇ
ਕੀਆ ਟਾਲੀਕੇਬ੍ਰਿਛਤਲੇਬੈਠਕੇਖੁਦਵਾਯਾਕਰਤੇਥੇ
ਕੋਈਜੋਸੀਕਾਨਿਕਸਨਾਇਨਕੇਸਮੇਕਾਤੇਹੈ ੪

੭ ੦੧ — ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੁਧਾਸਰ੨ — ੦੩ — ਸੰਬਤ੧੬੨੦
ਮੇ ਸ੍ਰੀਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਥੋੜਾਖੁਦਵਾਯਾਗਯਾਥਾ ਫੇਰ ਸੰਬਤ
੧੬੩੪ਮੇ ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਨੇਕੱਚਾਸਰੰਗਖੁਦਵਾਯਾ
ਨਗਰਬਸਾਯਾ ਸੰਬਤ੧੬੪੫ ਮੇਮਾਘਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇਏਕ ਵੀ
ਰਵਾਰ ਮੇਅਰੰਭਕਰ ਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਜੀਨੇ ਪੱਕਾਬ
ਨਵਾਯਾ ਦਰਬਾਰਰਚਾ ਨੀਵਸਮੇਈਟਰਖੀ ਕਾਰੀਗਰਨੇ
ਬਦਲਦਈ ਇਸਲੀਏ ਬਦਲਨਕੀਆ ਏਕਵਾਰਫੇਰਨੀਵ
ਰਖੀਜਾਵੇਗੀ ਸੋ ਸੰਬਤ੧੮੧੮ ਕੇਚੇਤਮਹੀਨੇ ਅਹਮਦ
ਸਾਹਨੇਦਰਬਾਰ ਸਾਹਬਕੀਬੇਅਦਬੀਕਰੀਤਬ੧੮੨੦
ਕੀਵਿਸਾਖਸੁਦੀ੧੦ ਦੀਨਦਾਰਕੇਬੁਢੇਦਲਕੇਦੀਵਾਨਦੇਸ
ਰਾਜਨੇ ਫੇਰਸੇਦਾਕਰੀਪੀਛੇ੧੮੬੦ਮੇ ਰਣਜੀਤਸਿੰਘਨੇ

ਅਪਨਾਦਖਲਕਰਦਰਬਾਰਪ੍ਰੇਮਸੇਬਨਵਾਯਾ੪
੮ °੧— ਥੜ੍ਹਾਸਾਹਬ ਅਠਸਠਤੀਰਥ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਦੁਖ
ਭੰਜਨੀਕੇਪਾਸ ਥੜ੍ਹੇਸਾਹਬਪੈਬੈਠਕੇ ਗੁਰੂਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜੀ
ਕੀਕਾਰਕਰਾਦਤੇ ਈਹਾਂਹੀਗ੍ਰੰਥਸਾਹਿਬਜੀਕੀਬੀੜ੍ਹਸਮੇ
ਗੋਇੰਦਵਾਲਸੇਪਾਲਕੀਮੇਂਰਖ ਬਾਣੀਕੀਪੋਥੀਆਲਿਆ
ਕਰ ਅਸਥਾਪਨਕਰੀਥੀ। ਥੜ੍ਹੇਕੇਸਮੀਪ ਅਸਨਾਨਕਰ
ਨੇਸੇਅਠਾਹਠਤੀਰਥੋਂਕੇਅਸ਼ਨਾਨਕਾਫਲਕਮਾਹੈਂ ਇ
ਸਲੀਯੇਉਸਕਾਨਾਂਮਅਠਸਠਤੀਰਥਹੈ੪
੯ °੧— ਥੜ੍ਹਾਸਾਹਬ ਗੁਰੂਕੇਬਾਗਮੇ ੨— ਪੁਜਾਰੀਦੁਦ
ਰਵਾਲੇ ੩— ਇਸਥੜ੍ਹੇਪੈਬੈਠਕੇ ਤੀਸਰੇਪਹਰ ਗੁਰੂਅ
ਰਜਨਜੀਸਿੱਖੋਂਕੋਉਪਦੇਸਕਰਤੇਥੇ੪
੧੦ °੧— ਲਾਚੀਬੇਰ ਦਰਸ਼ਨੀਦਰਵੱਜੇਪਾਸ ੨— ਸਿਖ
੩— ਏਕਰੋਜ਼ਗੁਰੂ ਅਰਜਨਜੀ ਪੱਛਮਪਾਸੇ ਬੇਰਤਲੇਬੈ
ਠ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜੀਕੀਕਾਰਕਰਾਦਤੇਥੇ ਦੇਖੋਤੋਅੱਛਕੱਛ
ਬਹਾਰ ਨਗਸਿਪਾਹਿ ਭੇਸਧਾਰਨੇਵਾਲੇਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਨੇਆ
ਦੂਰਦੇਸਧਰਕੇ ਥੋੜ੍ਹੀਦੇਰਮੇ ਬਹੁਤਅੱਟੀਨਿਕਾਸੀ ਗੁਰੂ
ਜੀਨੇਜਾਨਲੀਆਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਹੈ।ਉਸਸਮੇਸੰਤੋਕੇਕਾਰਜ
ਆਪਖਲੋਇਆ ਐਸੇਸੂਹੀਰਾਗਕੇਸਬਦਮੇਉਸਤ
ਤਿਕਰੀ੪
੧੧ °੧— ਹਰਿਮੰਦਰ ਦਰਬਾਰਸਾਹਬ ਹਰਿਕੀਪੌੜੀ ੨—
ਸਿੱਖ ੩— ਅਪਨਾਜਸਸੁਨਪ੍ਰਸੰਨਹੋਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਨੇਗੁ
ਰੂਜੀਕੋਆਗ੍ਯਾਦਈ ਜਹਾਂਸੇਹਮਕੋਮਨਜੂਰਦੇਸਮੇਂਦੇਖਾਤ

ਹਾਂਦਰਸਨੀਦਰਵਾਜਾ ਬਨਾਓ ਜਿਸਰਸਤੇਟੋਕਰੀਆਂਲੇ
ਜਾਤੇਰਹੇ ਤਹਾਂਪੁਲਬਨਾਓ ਜਹਾਂਸੇਮਿੱਟੀਖੋਦੀਤਹਾਂਹਰਿਕੀ
ਪੌੜੀਬਨਾਓ ਜਹਾਂਬੈਠਕੇਦਰਸਨਦੀਆ ਤਹਾਂਹਰਿਮੰ
ਦਰਦਰਬਾਰਬਨਾਓ ਬੀਚਮੇਹਮਾਰੇਨਾਮਕੀਸੇਤੂਥਾ
ਣੀਕਾਗੀਥਟਿਕਾਓ ਸੁਨਕਰਗੁਰੂਜੀਨੇਸਭਕਾਂਮਵੈਸੇ
ਹੀਕੀਏ੪

੨ ਜੰਬਰ ਗ੍ਰਾਮ ਲਹੌਰਸੇਪੰਚੀਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧ - ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨
- ਸਿੱਖ ੩ - ਇਸਨਗਰਮੇਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀਕੇਦੋਥੀਅਹੈ
ਦੂਖਨਿਦਰਨਊਨਕਾਨਾਮਹੈਗਊਨਸਾਥਮਿਲਨੇਕਰਕੁਸ਼
ਜੋਗਜੀਹੋਨੇਕਾਬਰਹੈ ਇਸਨਗਰਮੇਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀ
ਕਾ ਆਸਾ ਅਰਜੋੜਾਤ੍ਰਿਖਾਣਸੋਮੜਗ੍ਰਾਮਮੇਗਯਾ ਉਸ
ਜੋੜੇਕੋ ਗਲਸਾਥਲਗਾਵਨੇਸੇ ਅਜੀਰਣਰੋਗਦੂਰਹੋਨੇਕਾ
ਬਰਹੈ੪

੩ ਸਰਹਾਲੀ੧ - ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨ - ਸਿੱਖ ੩ - ਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦ
ਕੇਬਿਰੋਧਸੇ ਗੁਰੂਜੀਕਾਸੰਕਲਪਹੂਆ ਕਹੀਂਔਰਗ੍ਰਾਮ
ਮੇਵਾਸਕਰੇ ਤਬ ਸਰਹਾਲੀਮੇਪਹੁੰਚਲੋਕੋਂਸੇਥਾਨਲੀਆ
ਗੁਸੀਜਾਮੇਉਨਲੋਗੋਂਕੋਗੁਰੂਜੋਗੀਨੇਕਹਾ ਯੇਜਗਾਂਗੀ
ਕਰੇਫਿਕਾਸੇਹੂਏਹੈਂਤੁਮਜਗਾਂਮਤਦੇਵੋ ਸੁਨਕੇਲੋਗਮੁ
ਕਰਪੜੇ ਗੁਰੂਜੀਰਿਜਾਹੋਈਟਕੇਚਾਰਵੂਕੜ੍ਹੇਕਰਚਲਦੀ
ਏ ਬੁੱਢਾਜੀਲੇਤੀਨਟੂਕੜ੍ਹੇਇਕੱਠੇਕਰਮੇਲੇਤੀਨਪਾਸੇਅੱ
ਛੇ ਚੌਥੇਕੱਲਰਪੜ੍ਹਾਹੈ੪

੧੪ ਛਾਪਰੀ ਗ੍ਰਾਮ ਸਰਹਾਲੀਸੇਏਕਕੋਸ ਉੱਤਰ੧ - ਗੁਰਦੁ

੧੪ ਰਾ੨ — ਸਿੱਖ੩ — ਰੇਮੇਭਗਤਕੀਕੁਟੀਜੈਸੀਛਪਰੀਮੇ
ਗਏ ਭਗਤਨੇਤਲੇਕੰਬਲੀਬਿਛਾਈ ਪ੍ਰੇਮਸੇਤੋਜਨਕਰ
ਯਾਂਹੂਹਾਂਗੁਰੂਜੀਨੇਤਲੀਸੁਹਾਵੀਛਪਰੀ ਯਾਹਸਬ
ਦਕਆ੪

੧੫ ਰੌਲਾ ਗ੍ਰਾਮ੧ — ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨ — ਸਿੱਖ੩ — ਛਾਪਰੀ
ਸੇਉਠਕਰ ਗੁਰੂਜੀਭੈਣੀਆਏ ਔ ਬਰਦਾਰਨੇਖਾਤਰ
ਸੇਬਿਠਾਏ ਉਸਕੀਔਰਤਗੁਰੂਜੀਵਾਸਤੇ ਰੌਲਾਬਨਾ
ਕਰਲਿਆਈਉਸੇਜਨਕਰਗੁਰੂਜੀਨੇਬਰਚੀਆਣਾਰੌਲ
ਗੁਰੂਕਾਚਿਲਾ ।ਤਬਸੇਗ੍ਰਾਮਕਾਨਾਮ ਰੌਲਾਪ੍ਰਸਿੱਧਹੋ।
ਔਰਤਾਂਜੋਪ੍ਯਾਰਕੇਲੋਗੋਂਸੇ ਰੌਗੀਖਾਨੇਕੀ ਅੱਛੀਚੀਜਬ
ਨਾਤੀਹੈਂ ਉਸਕਾਨਾਮ ਪੰਜਾਬਮੇਰੌਲਾਹੈ੪

੧੬ ਵਡਾਲੀ ਗ੍ਰਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਸੇਤੀਨਕੋਸ ਪੱਛਮ੧ — ਗੁ
ਰਦੁਆਰਾ੨ — ਸਿੱਖ੩ — ਪ੍ਰਿਥੀਆਸੁਲਹੀਕੋਲਿਆਯ
ਗੁਰੂਜੀਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਛੋੜਗ੍ਰਾਮਮੇਚਲੇਗਏ ਨੌਮਹੀਨੇਮ
ਕਾਨਬਨਾਕੇਰਹੇ੪

੧੭ ੦ ੧ — ਛਿਹਰਟਾਸਾਹਬਕੂਆ ਮੇਲਾਬਸੰਤ੨ — ਸਿੱ
ਖ੩ — ਲੋਗੋਂਕੀਕਾਮਾਨਹੋਤ ਏਕਕੂਆਲਗਯਾਉ
ਸਮੇਂਛੀਹਰਟਚਲਸਕਤੇਹੈਂ ਇਸਲੀਯੇਨਾਮਛਿਹਰ
ਟਾਸਾਹਬਹੈ੪

੧੮ ਤਰਨਤਾਰਨ੧ — ਤਰਨਤਾਰਨਸਾਹਬ ਤੀਰਥ੨ —
ਸਿੱਖ੩ — ਸੰਬਤ੧੬੪੭ ਮੇ ਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਜੀ
ਨੇ ਭਾਦੋਂਕੀਸੋਮਵਤੀਅਮਾਵਸਾਕਾ ਜਗਤਕੇਤਾਰਨੇ

ਤ ਤਰਨਿ ਨੌਕਾ ਭਾਵ ਜਹਾਂਜਰੂਪ ਤੀਰਥ ਕਾ ਆਰੰਭ ਕਰ
ਮੁਰਦਾਯ ਕੇ ਸੰਬਤ ੧੬੫੩ ਮੇਂ ਪੱਕਾ ਬਨਾਦਨਕਾ ਆਰੰ
ਭ ਕੀਆ ਪਾਲੂਛ ਕ ਤੀਰਥ ਬਨੇ ਪੀਛੇ ਪੰਜਾਦ ਲੋਕੀ ਇੰਟਾਂ
ਨੂਰਦੀ ਸਰਾਯ ਵਾਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੇ ਗਏ ਔਰ ਉਸ ਸਮੇ
ਇਸੀ ਸਰਾਯ ਕੋ ਗਿਰਾਯ ਕੇ ਹਮਾਰੇ ਸਿੱਖ ਤੀਰਥ ਪਾਤਿਆ
ਰ ਕਰੇਂਗੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਐਸੇ ਸ਼ਰਾਪ ਦੇ ਕਰ ਹਟ ਗਏ ੪
੯ ॰੧— ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਬ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਤਰਨਤਾਰਨ
ਜੀ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਅਗਨਿ ਕੋਣ ਮੇ ਬਡਾ ਭਾਰੀ ਮਕਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁ
ਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਦਰਬਾਰ ਹੈ ਜਹਾਂ ਸਦਾ ਭਜਨ
ਕੀਰਤਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਦਰਬਾਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਔਰ ਤੀਰਥ
ਕੇ ਸ੍ਨਾਨ ਸੇ ਕੁਸ਼ਟੀਯੋਂ ਕੇ ਕੁਸ਼ਟ ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਲੀਯੇ ਤਰ
ਨਤਾਰਨ ਦੁਖ ਨਿਵਾਰਨ ਕਹੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ੪
੦ ॰੧— ਮੰਜੀ ਸਾਹਬ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਬਡੇ ਦਰਬਾਰ ਸੇ ਤੀ
ਸ ਕਦਮ ਉੱਤਰ ਪੂਰਬ ਕੀ ਕੋਣ ਮੇ ਮੰਜੀ ਹੈ ਈਹਾਂ ਭੀ ਕਭੀ
ਕਭੀ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਤੀਰਥ ਕੀ ਕਾਰ ਦੇਖਨੇ ਬੈਠਤੇ ਥੇ ੪
੧ ॰੧— ਕੂਆ ਸਾਹਬ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਯਹ ਕੂਆ ਗੁਰੂ ਮ
ਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆਪ ਲਗਵਾਯਾ ਥਾ ਇਸ ਲੀਏ ਇਸ ਕੇ ਜਲ
ਕੇ ਸ੍ਨਾਨ ਪਾਨ ਕਾ ਬਡਾ ਮਹਾਤਮ ਹੈ ਚਾਰ ਸੈ ਕਦਮ ਪੱਛਮ
੪
੨ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਜਲੰਧਰ ੧— ਥੰਮ ਸਾਹਬ ੨— ਉਦਾ
ਸੀ ੩— ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ੧੬੫੩ ਮੇ ਸਹਰ ਕੀ ਨੀਵ ਰੱਖੀ ਮ
ਹਲ ਮੇਂ ਸਤੀ ਰਤਲੇ ਦੇਨੇ ਹੇਤ ਕਾਹੂੰ ਦੇ ਦਥੰਮ ਕੀ ਦਲੀਕਾ

੫੦ ਥੀਅੰਗਦਾਯਾ ਵਹੁਛੋਟਾਨਿਕਸਾ ਆਗਮਾਕਰੀਜੈਸੇ
ਅਪਨੀਅਰਜੀਸੇਜੰਗਲਮੇਬਢਾਤੈਸੇਈਹਾਂਹਮਾਰੇ
ਕਹਨੇਸੇਬਢ ਸੇਬਢਗਯਾ ਅਹਮਦਸਾਹਕੇਵਖਤ
ਮੇ ਯਵਨਬੇਅਦਬੀਕਰਨੇਲਗੇ ਤਬਵਹੁਕਾਂਸੀਕੇਬਿ
ਸੇਸਰਕੀਤਰਾ ਲੋਪਹੋਗਯਾ ਤਬਸੇਈਦਹੂਨੇਕਾਬਨ
ਹੈ੪

੨੩ ੦੧ — ਰੀਗਸਰ੨ — ਪੁਜਾਰੀ ਸੋਢੀ੩ — ਕਰਤਾਰਪੁਰ
ਸੇਨਗਰਕੇ ਪੂਰਬ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਸੰਬਤ੧੬੫੬ ਮੇ ਰੀਗਾ
ਜੀਜੈਸੇਮਹਾਤਮਵਾਲਾਰੀਗਾਸਰਨਾਮਕੂਆਬਨਵਾ
ਯਾਇਸਕਾਨਾਮਸਤ੍ਰਗੰਗਭੀਹੈਯਹਸਾਖੀਕੇਸਮੀਪ
ਏਕਸਿੱਖਰੀਗਾਸ੍ਨਾਨਜਾਨਾਚਾਹਤਾਥਾਉਸਕੋਗੁਰੂ
ਪੰਚਮਜੀਨੇਕਹਾਇਹੀਹਾਂਬੈਠਨਾਮਜਪੋ ਇਸਕੂਪਮੇਸ੍ਨਾ
ਨਕਰਨਾਰੀਗਾਜੈਸਾਮਹਾਤਮਮਿਲੇਗਾ ਸਿੱਖਨੇਕਹਾ
ਮੇਰਾਮਨਰੀਗਾਜਿਨਾਚਾਹਤਾਹੈ ਗੁਰੂਜੀਨੇਉਸਕੋ
ਏਕਗੜ੍ਹਵਾਦੀਆ ਸ੍ਨਾਨਕਰਨੇਲਗੇਸੇਪ੍ਰਵਾਹਮੇਰੁੜ੍ਹ
ਗਯਾ ਜਬਆਯਾ ਈਹਾਂਸੇਨਿਕਾਸਕੇਦਿਖਾਯਾਜੋਰੀ
ਗਾਜੀਕਾਦਾਸਇਸੀਮੇਹੈ ਸਤ੍ਰਗੰਗਕਾਅਰਥ ਸਤ੍ਰਜੈਸ
ਮੀਤਾਰੀਗਾਜੈਸਾਪਾਵਿਤ੍ਰਹੈ ਪਹਲੇਮਕਾਨਕਾਨਾਮਸਤ੍ਰ
ਗੰਜਥਾ੪

੨੪ ਗੋਇੰਦਵਾਲ੧ — ਮੋਹਨਜੀਕੇਚੁਬਾਰੇਸਮੀਪ ਗਲੀ
ਮੇਘਰਾ੨ — ਭੱਲੇ ੩ — ਮੋਹਨਤੇਰੇਊਚੇਮੰਦਰਮਹਲ
ਅਪਾਰਾ ਐਸੇਮੋਹਨਜੀਕੀਉਸਤਤਿਕਰਗੁਰੂਰੀਝੀ

ਕੀਰਚਨਾਹੇਤ ਗੁਰੂਨਾਨਕ ਅੰਗਦ ਅਮਰਜੀਕੀਬਾਣੀ
ਕੀਪੋਥੀਆਂਲਿਆਏ॥

੫ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜੀ੧— ਰਾਮਗੜ੍ਹ੨— ਸਿੱਖ੩— ਸੰਬਤ
੧੬੬੧ਮੇ ਭਾਦੋਂਸੁਦੀਏਕਮਕੋ ਜਹਾਂਨਿਵਾਸਕਰਗ੍ਰੰਥ
ਸਾਹਿਬਜੀਰਚਸਮਾਪਤਿਕੀਏ ਅਰਸਮਾਪਤਕਰਗੁਰੂ
ਜੀਸਮੇ ਹਰਿਮੰਦਰਮੇਂਥਾਪਨਕੀਏ॥

੬ ੦੧— ਰਾਮਸਰ੨— ਸਿੱਖ੩— ਰਾਮਗੜ੍ਹਗੁਰਦੁਆਰੇਕੇ
ਸਮੀਪਜਗਤਕੀਕਲਿਆਣਹੇਤ੧੬੬੦ ਹਾੜ੍ਹਵਦਿ੧
ਏਕ ਬੁਧਵਾਰਕੋ ਰਾਮਸਰਕਾਟੱਕਲਗਵਾਯਖੁਦਵਾਯਾ
ਉਸੀਜਮੇਂਗ੍ਰੰਥਜੀਕੇਲਿਖਾਣੇਕਾਆਰੰਭਕੀਆਸਮ
ਗ੍ਰੰਥਜੀਮੇ ਨਿਤਉਠਮਜਨਰਾਮਸਰਕੀਜੇ ਯਹਰਾਮ
ਸਰਕੇਮਹਾਤਮਕਾਸਬਦਕਹਾ॥

੭ ੦੧— ਥੜ੍ਹਾਸੁਖਮਨੀਵਾਲਾ੨— ਸਿੱਖ੩— ਰਾਮਸਰ
ਕੀਈਸਾਨਕੋਣਮੇ ਬੈਠਕੇਸੁਖਮਨੀਕੀਸੋਲਾਅਸ਼ਟਪਦੀ
ਆਂਬਨਾਈਆ ਉਸਥਾਨਕਾਨਾਮਸੁਖਮਨੀਵਾਲਾਥੜ੍ਹਾਹੈ॥

੮ ਚੱਕਰਾਮਦਾਸ ਗੁਜਰਾਂਵਾਲੇਸੇ ਆਠਕੋਸ ਪੂਰਬ੧— ਗੁ
ਰਦੁਆਰਾ੨— ਉਦਾਸੀ੩— ਭਾਈਪਿਰਾਣਾਰਾਮਦਾਸਗੁ
ਰੂਜੀਕੋਪ੍ਰੇਮਸੇਲੇਗਏ ਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਬਹੁਤਦਿਨਰਹੇਰਾ
ਮਦਾਸ ਰਾਮਕੇਦਾਸਕਾਨਾਮਹੈ ਯਹੀਬੁੱਢੇਰਾਮਦਾਸਕਾ
ਅਰਥਹੈ॥

੯ ਬਾਰਠ ਗ੍ਰਾਮ ਜ਼ਿਲੇਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇਹਰੇਸੇ ਉੱਨੀਕੋਸ
ਈਸਾਨਮੇ੧— ਗੁਰੂਕਾਬਾਗ੨— ਉਦਾਸੀ੩— ਸੁਖ

ਮਨੀਕੀਸੇਲਾਂਅਸਟਪਦੀਰਚਕਰਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀ ਸੀਰੰ
ਦਬੇਦਰਸਨਕੋਗਏ ਉਨਹੁਨੇਸੇਲਾਂਅਸਟਪਦੀਸੁਨਕੇਕਾ
ਆਠਇਸਮੇਔਰਮਿਲਾਓ ਗੁਰੂਜੀਨੇਆਠਮਿਲਾਇਕੇ
ਚੌਵੀਕਰੀ ੪

੩੦ ਸੁਹੰਸਰਾ ਗ੍ਰਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਸੇ ਉੱਤਰ ਆਠਕੋਸ ੧– ਗੁ
ਰੂਕਾਬਾਗ ਗੈਰਸਾਹਬ ਮੇਲਾ ਹਰਅਮਾਵਸ ੨– ਉਦਾ
ਸੀ ੩– ਗੁਰੂਜੀਦੇਹਰੇਸਾਹਬਜਾਤੇ ਈਹਾਂਗਏ ਉਨਕੇ
ਸਮੇਕਾਈਹਾਂਏਕਪਲਾਸਕਾਬਿਰਛਹੈ ਗੈਰਮੱਤਦੇਸ
ਮੇਂਜਿਸਕੇਪਾਸਹੂ ਸਬਛਿਨਾਜਮਸਕੇ ਉਸਊਖਰਭੂਮੀ
ਕਾਨਾਮਹੈ ੪

੩੧ ਲਾਹੌਰਸਹਰ ੧– ਬਾਵਲੀਸਾਹਬ ੨– ਕਰਤਾਰਪੁਰੀ
ਏਸੋਦੀ ੩– ਯਹਬਾਵਲੀਸਰਕਾਰਰਣਜੀਤਸਿੰਘ
ਨੇਕਾਜੀਕਾਘਰਢਹਾਯਕੇਤਲੇਸੇਬਨੀਹੂਈ ਨਿਕਸਦ
ਈਥੀ ੪

੩੨ ੦੧– ਲਾਲਕੂਆ ਕਿਲੇਸੇਦੋਸੈਕਦਮ ਦੱਖਣ ੨– ਨਿ
ਰਮਲੇ ੩– ਈਹਾਂਕੂਏਕੇਪਾਸ ਜਹਾਂਗੀਰਕੇਦੀਵਾਨਚੰ
ਦੂਖੱਤ੍ਰੀਕਾਘਰਥਾ ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਕੀਸਗਾਈਛੋੜ
ਨੇਬਾਬਤ ਉਸਨੇਗੁਰੂ ਅਰਜਨਜੀਕੋਅਪਨੇਘਰਬੁਲਾ
ਯਕੇਬਹੁਤਕਲੇਸਦੀਆ ਇਸੀਕਲੇਸਸੇਲਹੌਰਮੇਪਰ
ਲੋਕਪਧਾਰਨਾਹੂਆ ੪

੩੩ ੦੧– ਦੇਹਰਾਸਾਹਬ ਮੇਲਾਜੇਠਸੁਦੀਚੌਥ ੨– ਸਿੱਖਤ
ਈਹਾਂਤਾਈਮੇਲਾਕਰ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਸੰਬਤ ੧੬੬੩ ਮੇਂਜੇ

ਠਸੁਦੀਚੌਥਕੋਪਰਮਧਾਮਪ੍ਯਾਨਕੀਆ ੪
ਸੰਖ੍ਯਪਤਕਥਾਸਮਗ੍ਰਅਵਸ੍ਥਾਕੀ॥ ਗੁਰੂਅਰਜ
ਨਜੀਕੋਇੰਦਵਾਲਜਨਮ ਆਗਮਅੰਪਲੌਰਥਸਅ
ਮ੍ਰਿਤਸਰਗਾਦੀਲੇ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰਥਸਾਯਾ ਇਧਰਉਧਰਗ
ਮੋਮੇਯਾਤ੍ਰਾਕਰ ਤਰਨਤਾਰਨ ਕਰਤਾਰਪੁਰਥਸਾਯਾਗ੍ਰੀ
ਥਜੀਕੀਬੀੜਬਾਂਧਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਕੀਸਗਾਈਕੇਬਿਦ
ਰਮੇਲਹੌਰਪਹੁਚਊਹਾਂਹੀਸਮਾਏ॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਿ
ਗੁਰੁਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹੇ ਤਾਰਾਹਰਿਨਰੋਤਮਵਾਚਿਤੇ ਪੰਚਮਗੁ
ਰੂਤੀਰਥਵਰਚਨਸਮਾਪਤਾ॥ ੫ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

1 ਵਡਾਲੀ ਗ੍ਰਾਮ੧ – ਜਨਮਥਾਨ ਮੇਲਾਬਸੰਤਪੰਚਮੀਕਾ–
ਸਿੰਖ੩ – ਪਿਤਾਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀ ਮਾਤਾਗੰਗਾਜੀਕੇਘ
ਰਮੇ ਸੰਬਤ੧੬੫੨ ਹਾੜ੍ਹਸੁਦੀਤੀਜਕੋ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀ
ਕਾਜਨਮਹੁਆ॥ਜਿਸਕੇਪਰਥਾਇਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀ
ਕਾਆਸਾਰਾਗਮੇ ਗ੍ਰੰਥਜੀਮੇ ਸਬਦਹੈਸਤਿਗੁਰਸਾਚੇ
ਦੀਆਭੇਜਾ॥ਤਥਾ ਬਿਲਾਵਲਮੇਸਬਦਹੈ ਸਗਲਆ
ਨੰਦਕੀਆਪਰਮੇਸੁਰ ਇਤਆਦਿ ੪
2 ਤੁੱਲਾ ਗ੍ਰਾਮ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰਸੇਤੀਨਕੋਸਪੂਰਬ੧ – ਬਿਵਾ
ਥਾਨ੨ – ਸਿੰਖ੩ – ਸੰਬਤ੧੬੬੧ ਮੇ ਭਾਦੋਂਕੇਬਾਈਪਵਿ
ਸ਼ਟੇ ਦਾਮੋਦਰੀਜੀਸਾਥਬਿਵਾਹਹੂਆ ਦਾਮੋਦਰੀ ਨਾਰਾਯਣ

ਦਾਸਸੁਹੜੀਖੱੜੀਕੀਬੇਟੀਥੀ੪

੩ ੦੧— ਬਾਦਲੀਸਾਹਬ੨— ਸਿੱਖ੩— ਗ੍ਰਾਮਕੇਸਮੀਪਗੁ
ਰੂਅਰਜਨਜੀਨੇ ਆਪਟੱਕਲਗਵਾਯ ਬਾਦਲੀਬਨਵ
ਈ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਕੇਬਿਵਾਹਸਮੇ੪

੪ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ੧— ਅਕਾਲਬੁੰਗਾ੨— ਸਿੱਖ ਨਿਹੰਗ੩—
ਲਹੌਰਮੇਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀਕਾਪਰਲੋਕਹੋਨੇਪੀਛੇ ਸੰਬਤ
੧੬੬੩ ਹਾੜ੍ਹਸੁਦੀਦਸਮੀ ਐਤਵਾਰ ਪੁਖ੍ਯਨਛੱਤ੍ਰਮੇ ਅ
ਕਾਲਬੁੰਗੇਕਾਆਰੰਭਕਰ ਬਨਵਾਯਾ੧੦ ਬਰਖ ਏਕਮ
ਹੀਨੇ ਅਮਾਵਸਦਿਨਕੀਉਮਰਮੇ ਗੁਰੂਜੀਪਿਛਲਾਸੇਲੀ
ਟੋਪੀਕਾਵੇਸਛੋੜ ਮੀਰੀਪੀਰੀਕੀਤੇਗਾਂਪਹਿਰਗੱਦੀਬੈ
ਠੇਸਸ੍ਤ੍ਰਘੋੜੇਕੀਭੇਟਾਕਾਹੁਕਮਦੀਆ।ਸੰਬਤ੧੬੬੪ ਨਿ
ਰਜਲਾਏਕਾਦਸੀਕੋ ਚਾਰਪਹਰੀਰਾਤਗਏ ਪਰਿਕ੍ਰਮਾਮੇ
ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿਹੇਤ ਬੜੀਚੋਕੀਚੜ੍ਹਾਨੇਕਾਆਰੰਭਕੀਆ੪

੫ ਦਿੱਲੀਸਹਰ੧— ਮਜਨੂਟਿੱਲਾ੨— ਉਦਾਸੀ੩— ਜਹਾਂ
ਗੀਰਪਾਸਚੁਗਲੀਕਰ ਦੀਵਾਨਚੰਦੂਕੇਬੁਲਵਾਯੇ ਦਸੌਂ
ਰਖਾਂਨਕੇਸਾਥਦਿੱਲੀਗਏ ਗੁਰੂਜੀਕਾਸਿਕਾਰਮੇਸੇਰਮਾ
ਰਾਦੇਖਕਰ ਜਹਾਂਗੀਰਬਹੁਤਖੁਸਹੂਆ੪

੬ ਮਥਰਾ ਸਹਰ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚੋਬੇਕੇਘਰਮੇਖੜਾਬਨਾਹੈ
੨— ਪੁਜਾਰੀਚੋਬੇ੩— ਗੁਰੂਜੀਆਗਰੇਜਾਤੇਹੂਏਉਹਾਂਠਹ
ਰੇ੪

ਆਗਰਾਸਹਰ ਮਥਰਾਸੇ ਅਠਾਰਾਕੋਸ ਅਗਨਿਕੋਣ੧—
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮਾਈਥਾਨਮਹੱਲੇਮੇ੨— ਨਿਰਮਲੇ੩— ਜਹਾਂ

ਗੀਰਆ ਗਠੇਮੇ ਗੁਰੂਜੀਕੋਸਾਥਲੇਗਯਾਦਿਵਾਨਚੰਦੂਨੇਨ
ਜੂਮੀਸੇ ਪਾਤਸਾਹਕੇਚਿਤਮੇਖੋਟੀਗ੍ਰਹਦਸਾਕਾਦਾਅਕਰ
ਜਕੇ ਗੁਆਲੀਅਰਕੇਕਿਲੇਮੇਂ ਬੰਦੀਕਰਨੇਹੇਤ ਗੁਰੂਜੀ
ਚਾਲੀਦਿਨਕੇਵਾਸਤੇਪਹੁਚਾਏ॥

ਗ੍ਵਾਲੀਯਰ ਸਹਰ ਆਗਰਾਸੇ ਛੱਤੀਕੋਸਦੱਖਣ ਮਰਹ
ਟੇਸਿੰਧੀਆਂਕੀਰਜਧਾਨੀ੧— ਕਿਲੇਮੇਂਗੁਰਦੁਆਰਾਹੋਗ
੨—੦੩— ਚਾਲੀਦਿਨਲਖੇਪੀਛੇ ਪਾਤਸਾਹਨੇਬਹੁਤ
ਭੁਸਖਾਯਕਰਬੁਲਵਾਏ ਦਿੱਲੀਮੇਆਯਾਮਿਲੇਹਾਥਮੇ
ਕਪੂਰੇਂਕਾਸਿਮਰਨਾਥਾ ਪਾਤਸਾਹਨੇਸਵਾਲਕੀਆ ਇਸ
ਕਾਏਕਦਾਨਾਹਮਕੋਮਿਲੇਤਸਬੀਮੇਰੱਖੇਂ ਗੁਰੂਜੀਨੇਦੀਆ।
ਅਰਕਹਾਇਸਕੇਮੋਲਕੇ ਬਹੁਤਮਨਕੇਦੀਵਾਨਚੰਦੂਕੇਘਰ
ਮੇਂਛੋਡਕੇ ਪਿਤਾਗੁਰੂਪਰਲੋਕਪਧਾਰੇ ਪਾਤਸਾਹਨੇਦੀਵ
ਨਕੋਗੁਰੂਜੀਕਾਖੂਨਕਰਤਾਜਾਨਕੇ ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀ
ਕੋਸਪੁਰਦਕੀਆ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਬਹੁਤ ਸਜਾਏਦਿਵਾਏ
ਚੰਦੂਕੋਲਾਹੌਰਮੇਲਿਆਕਰਮਰਵਾਯਾ॥

ਪਿਪਲੀਜੀ ਗ੍ਵਾਲੀਤੇਪਾਊਕੋਸ ਨੈਰਤਕੋਣਮੇ੧— ਦਮ
ਦਮਾਸਾਹਬ੨— ਸਿੱਖ੩— ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀਨੇ ਬਾਬੇਬੁੱਢੇਕੇ
ਸਾਹਮੇਂਸੂਕਰਜੂਨਮੇਪੜੇਪ੍ਰੇਮੀਕਾਉਧਾਰਕਰ ਛੁਛਦੇਰ
ਬੈਠਦਮਲੀਆ॥

ਚੱਬਾ ਗ੍ਰਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਸੇ ਢਾਈਕੋਸ ਦੱਖਣ੧— ਗੁਰ
ਦੁਆਰਾ ਸੰਗ੍ਰਾਣਾਸਾਹਬ੨— ਸਿੱਖ੩— ਇਸਗ੍ਰਾਮਕੇਸਮੀ
ਪਗੁਰੂਜੀਸਿਕਾਰਕੋਜਾਤੇਥੇ ਜੁਲੱਖਣੀ ਜੱਟੀਨੇ ਬੇਨਤੀ

ਰੀਆਉਸਕੋਪੁੱਤ੍ਰਕਾਬਰਦੂਆ॥੪

੧੧ ਗਗੋਬ੍ਰਾ ਗ੍ਰਾਂਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜੀਸੇਦਸਕੋਸ ਦੱਖਣ੧—
ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨—ਸਿੱਖ੩— ਈਹਾਂਭੀਕਬੀਸਿਕਾਰਖੇਲ
ਤੇਗਏ ਗੁਰੂਉਤਰੇ ਭਾਈਬੀਰਸਿੰਘਨਿਰਮਲਾਜੋਲਾ
ਹਕੇਂ ਰਾਜਮੇਨਾਮੀਹੂਆਜਿਸਕੇਚੇਲੇਖੁਦਾਸਿੰਘ ਅਰਮ
ਹਾਤਾਜਸਿੰਘ ਬਡੇਨਾਮੀਹੂਏ ਦਹਇਸੀਗ੍ਰਾਮਮੇਪੈਦਾਹੂਆ

੧੨ ਘਲੋਟੀਆਂ ਗ੍ਰਾਂਮ ਵਜੀਰਾਵਾਦਸੇਦਸਕੋਸ ਪੂਰਬ੧— ਗੁ
ਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨—ਸਿੱਖ੩— ਕਾਸਮੀਰਕੋਜਾਤੇਹੂਏਗਏ॥੪

੧੩ ਰਣਜੀਤਗੜ੍ਹ ਕਿਲਾ ਸਿਆਲਕੋਟਸੇਚਾਰਕੋਸ ਉੱਤਰ੧—
ਗੁਰੂਸਰ੨— ਨਿਹੰਗ੩— ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਨੇਬਰਛਾਮਾਰਕੇ
ਕੂਪੇਸੇਜਲਨਿਕਾਸਾ॥੪

੧੪ ਕਾਸਮੀਰਦੇਸ ਸਹਰ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ੧— ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀਪ
ਰਬਤਕੇਸਮੀਪ ੨— ਨਿਰਮਲੇ੩— ਕਾਸਮੀਰਮੇਏਕਮਾ
ਈਨੇ ਗੁਰੂਜੀਵਾਸਤੇਪੌਸਾਕਤਿਆਰਕਰ ਯਾਦਕੀਏ ਹੇਗੁ
ਰੂਮਹਾਰਾਜਮੇਰਾਘੋਮਦੇਖਕ੍ਰਿਪਾਕਰ ਈਹਾਂਦਰਸਨਦੇਵੋ ਤ
ਬਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਗਏ॥੪

੧੫ ਮੁਜੱਫਰਾਵਾਦ ਕਾਸਮੀਰਸੇ ਅੱਸੀਕੋਸ ਪੱਛਮ੧— ਗੁਰੂ
ਦ੍ਵਾਰਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਗੰਗਾਕੇਤੀਰ ੨— ਸਿੱਖ੩— ਕਾਸਮੀਰਸੇਚ
ਲ ਗੁਜਰਾਤ ਓਰਆਵਤੇ ਗੁਰੂਜੀ ਮੁਜੱਫਰਾਵਾਦਸਹਰਮੇ
ਕ੍ਰਿਸਨਗੰਗਾਕੇਤੀਰੇਉਤਰੇ ਸਿੱਖਾਕੀਦਿਹਾਂਦਸ ਪਾਂਚਪਾਰ
ਕੀਦਸਤੀਹੈ॥੪

੧੬ ਗੁਜਰਾਤਸਹਰ ਵਜੀਰਾਵਾਦਸੇਂ ਸਤਕੋਸ ਦਾਭਕੋਣਮੇ੧—

ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨–ਸਿੱਖ੩– ਜਬਗੁਰੂਗੁਜਰਾਤਮੇਆਏਬ
ਜਾਰਕੇਲੋਗੋਨੇਂਦਾਹਕਲਗੀਵਾਹਬਾਜ਼ ਐਸੇਮਸਕਰੀ
ਕਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਬਾਹਰਉਤਰੇ।ਫਕੀਰਸਾਹਦੌਲਾਨੇਝਟ
ਪਟਆਕਰਕੇਗੁਰੂਜੀਕੋਨਜਰਦਸ਼ੀਅਰਬੇਨਤੀਕਰੀ
ਸ਼ੀਰਾਮੈਦਸਤਾਹੂੰਲੋਗੋਕੋਸਾਦਨਾਦੇਨਾ।ਸੁਨਕਰ ਗੁਰੋ
੬ ਨੇਬਚਨਕੀਆ ਸਾਹਦੌਲਾਫਕੀਰ ਗੁਜਰਾਤਮਸਕਰੀ
ਆਂਦੀ।ਇਸਫਕੀਰਕੇਮਕਾਨਮੇ ਗੂੰਗੇਥੋਲੇਛੋਟੇਸਿਰੋ
ਵਾਲੇਆਦਮੀਰਹਤੇਹੈਂ।ਨਅਉਨਕਾਲੋਗਸਾਹਦੌਲੇਕੇ
ਚੂਹੇਬੋਲਤੇਹੈ੪
੭ ਵਜੀਰਾਬਾਦ ਸਹਰ ਗੁਜਰਾਤਸੇਸਾਤਕੋਸ ਅਕਾਲੀਕੋ
ਨ।੧– ਕੋਠਾਸਾਹਬ੨– ਸਿੱਖ੩– ਗੁਜਰਾਤਸੇਚਲ
ਕਰਗੁਰੂਜੀਵਜੀਰਾਬਾਦਆਏ ਖੇਮਚੰਦ ਪਰਧਨੀਖੰ
ਤ੍ਰੀਨੇਅਪਨਾਘਰਚਰਨ੍ਹਾਇਆ।ਉਸਘਰਮੇਪਸੰਨਹੋ ਗੁਰੂ
ਜੀਨੇਬਚਨਕੀਆ ਵਜੀਰਾਬਾਦਗੁਰੂਕਾਂਕੋਠਾਜੋਪਾਸ
ਤੇਰਸਾਂਅਲੇਕਰਹਮਾਰੀਪੂਜਾਕਰੇਗਾਬਾਂਛਤਫਲਪਾਵੇ
ਗਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇਮੋਂਜੀਖੇਮਚੰਦਕੀਸਮਾਧਹੈ।ਉਸਪੇਦੀ
ਦੇਬਹੁਤਜਗਾਤੇਹੈ੪
੮ ਹਾਫਜਾਬਾਦ ਵਜੀਰਾਬਾਦਸੇ ਬੀਸਕੋਸ ਪੱਛਮ੧– ਗੁ
ਰਦੁਆਰਾ੨–ਸਿੱਖ੩– ਵਜੀਰਾਬਾਦਸੇਚਲਕਰਸ਼ੀ
ਹਾਂਆਏ੪
੯ ਭਾਈਕੇਮੱਟੂ ਗ੍ਰਾਮ ਹਾਫਜਾਬਾਦਸੇ ਬਾਰਾਂਕੋਸ ਦੱਖਣ੧–
ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨– ਸਿੱਖ੩– ਹਾਫਜਾਬਾਦਸੇਚਲਕਰਗੁਰੂ

੧੯ ਜੀਇਹਾਂਆਏ੪

੨੦ ਨਨਕਾਣਾ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨- ਸਿੱਖ੩- ਗੁਰੂਹਰਿਗੋ
ਬਿੰਦਜੀਕਾਥਾਪਾ ਨਨਕਾਣੇ ਤੋਂਸੂਸਾਹਬਗੁਰਦੁਆਰੇਕੇਸਮੀ
ਪਹੈ ਕੱਚੀਮੰਜੀ ਪੱਕਾਨਹੀਬਨਾਇਕਰਜਲਾਕੇਆਏਥੇ
ਗਉ ਸੀਦਿਨਕਾਨਨਕਾਣੇਕਾਮੇਲਾਠਹਰਾਯਾਆਏਹਕਾ
ਤਕੀਪੁਆਕਾਮੇਲਾਕੂਛਡਦਿਨੇਜੇਸਿੱਖੋਂਨੇਗੀਥਜੀਆਗੇ
ਚਿੰਠੀਪਾਯਕਰਕੀਆਹੈ੪

੨੧ ਅੱਠੂ ਗ੍ਰਾਮ ਨਨਕਾਣੇਸੇ ਚੈਦਾਂਕੋਸ ਅਗਨਿਕੋਣਮੇ੧-੦੨
ਸਿੱਖ੩- ਨਨਕਾਣੇਸੇਚਲਕਰਗੁਰੂਜੀਇਹਾਂਉਤਰੇਗ੍ਰਾ
ਮਕੇਲੋਗੋਨੇਕਹਾ ਜੀਇਹਾਂ ਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀਕਾਜੋੜਾ
ਅਟਕਾਯਾਹੈ ਪੂਛਾ ਕੈਸੇ ਰਹਾ ਕਹਾ ਕੋਦਾਰੇਪ੍ਰੇਮੀ
ਨੇਗਲਕੀਅੰਜੀਰੋਪੈਜੋੜਾਛੁਹਾਯਾ ਦੂਰਹੂਈਅੱਤਿਸਕੋ
ਗੁਰੂਜੀਨੇਕਹਾਸਭਕਾਰੋਗਦੂਰਕਰੇਗਾਪਾਸਰਖੋ੪

੨੨ ਮਾਂਗਾ ਗ੍ਰਾਮ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨- ਨਿਰਮਲੇ੩- ਈਹਾ
ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇਥਾਨਕੇਦਰਸਨਕੀਏ੪

੨੩ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ੧- ਅਕਾਲਸਰ੨- ੦੩- ਸੰਬਤ
੧੬੬੯ਕੇ ਹਾੜਮੇ ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਨੇਕੂਆਲਗ
ਵਾਯਾ੪

੨੪ ੦੧- ਮਹਲਭੂਰੂਕੇ੨- ਨਿਰਮਲੇ੩- ਕਾਸਮੀਰਜੇਈ
ਹਾਆਯਕਰ ਸੰਬਤ੧੬੭੦ ਵਸਾਖਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇਏਕਮੇ
ਸੁੱਕ੍ਰਵਾਰਕੋ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਹਰੀਚੰਦਲੰਬੜਖੰਡੀਕੀਬੇਟੀਸਨ
ਕੀਵਿਵਾਹੀ੪

ਤੁਰੌਲੀ ਗ੍ਰਾਮ ਜਿਲੇ ਫਰੋਜਪੁਰ ਸੇ ਬੀਸ ਕੋਸ ਤੁਗਰੂ ਕੇ ਪ
ਕ੍ਰਾਉਂਸਾਮੀ ਪਰ ਹੈ ਪੂਰਬ ੧ — ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨ ਸਿੱਖ ੩ — ੧੯੧੦
ਜੰਗਲ ਮੇ ਮਾਲਵੇ ਦੇਸ ਤੁਰੌਲੀ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਬਡੇ ਬੇਟੇ
ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿਤਾ ਕਾ ਜਨਮ ਹੂਆ ਈਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਨੇ ਜ
ਵਾਂਈ ਸਾਂਈਦਾਸ ਕੇ ਘਰ ਮੇ ਆਏ ਥੇ ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇ ਦਰਗੀ
ਬਸਾਈ ਥੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਦਸਮ ਜੀ ਕਾ ਦੀਵਾਨ ਨੰਦਚੰਦ ਲੇ
ਗਯਾ ਅਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਾਢ ਦੀਆ ਜੋ ਤੇਗ ਜਲ ਕਾ ਪੜੇ
ਗਾ ਸੋ ਅੰਧਾ ਹੋਗਾ ॥੪
ਮੰਦੋਕੇ ਤੁਰੌਲੀ ਸੇ ਗ੍ਰਾਮ ਚਾਰ ਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧ — ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨ —
ਸਿੱਖ ੩ — ਨਾਨਕਮਤੇ ਜਾਤੇ ਸਮੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੁਰੌਲੀ ਸੇ ਚਲ
ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇ ਆਏ ॥੪
ਲੋਪੋ ਗ੍ਰਾਮ ਮੰਦੋ ਸੇ ਛੇ ਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧ — ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨ - ਸਿੱ
ਖ ੩ — ਮੰਦੋ ਸੇ ਚਲਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਈਹਾਂ ਆਏ ॥੪
ਜਿੰਧਵ ਲੋਪੋ ਸੇ ਚਾਰ ਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧ — ਰੇਹਰਾਸਾਹਬ ੨ —
ਸਿੱਖ ਦਾਮਦਮੀਆ ੩ — ਯੇ ਜਿੰਧਵ ਢਾਹੇ ਕੇ ਬੋਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ
ਜਗਰਾਵਾਂ ਸੇ ਤੀਨ ਕੋਸ ਪੂਰਬ ਹੈ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਕਾਨਾਂ ਮਢ
ਹਾ ਹੈ ॥੪
ਸਿਧਾਰ ਗ੍ਰਾਮ ਜਿੰਧਵ ਸੇ ਤੀਨ ਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧ — ਗੁਰਦੁਆਰਾ
੨ — ਸਿੱਖ ੩ — ਈਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਏਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੇਵਕ ਕੋ ਅਪ
ਨਾ ਜੋੜਾ ਬਖਸਿਆ ਥਾ ॥੪
ਗੁੱਜਰਵਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਲੁੰਦੇਹਾਨੇ ਸੇ ਦਸ ਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧ — ਗੁ
ਰਦੁਆਰਾ ੨ — ਸਿੱਖ ੩ — ਜਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਈਹਾਂ ਆਏ ਥੇ ਜਕੇ

੫੦ ਤੋਮ੍ਨਿਭਲਲਈ ੪
੩੧ ਰਾੜ੍ਹਾ ਗ੍ਰਾਮ ਗੁੰਜਰਵਾਲਸੇਚਾਰਕੋਸਦੱਖਣਰਜਪਸ
ਲਾ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨- ਸਿੱਖ੩- ਸਤਿਨਾਮਕਾਉਪਦੇ
ਸਸੰਗਤਕੋ੪
੩੨ ਪੁੜਾਣੀ ਰਾੜੇਤੇਡੇਢਕੋਸ ਉੱਤਰ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨- ਸੋਢੀ
ਅਨੰਦਪੁਰੀਏ੩- ਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਗੁਰੂਜੀ ਬਹੁਤਦਿਨਰ
ਹੇ੪
੩੩ ਜੰਡਾਲੀ ਪੁੜਾਣੀਸੇਤੀਨਕੋਸ ਪੂਰਬ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨-
ਨਿਹੰਗ੩- ਇਸਮਕਾਨਮਗਾਂਜਿਪਪ੍ਰੇਮੀਨੇਕੂਆਲਗ
ਵਾਯਾ੪
੩੪ ਸੋਂਟੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੁੜਾਣੀਸੇਗਿਆਰਾਂਕੋਸਪੂਰਬ ਰਜਨਾਭਾ
੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨- ਨਿਹੰਗ੩- ਜੰਡਾਲੀਸੇਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂ
ਆਏਨਾਮਕਾਉਪਦੇਸਕੀਆ ਬਹੁਤਅੱਛਾਗੁਰਦੁਆਰਾਬ
ਨਾਹੈ੪
੩੫ ਅਕੋਈ ਗ੍ਰਾਂਮ ਸੰਗਰੂਰਸੇਦੋਕੋਸਉੱਤਰ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨-
ਨਿਹੰਗ੩- ਸੋਂਟੀਸੇਚਲਕਰਗੁਰੂਜੀ ਏਕਪ੍ਰੇਮੀਸਿੱਖਕੇ
ਪ੍ਰੇਮਸੇ ਈਹਾਂਆਏ ਯਹਾਂਦਿਵਾਨਸਿੰਘਬਡੂਰੁੱਖਾਵਾਲੇ
ਨੇਬਹੁਤਸੁੰਦਰਪੱਕਾਗੁਰਦੁਆਰਾਬਨਵਾਯਾਹੈ੪
੩੬ ਭੁਰਾਣੀ ਗ੍ਰਾਂਮ ਸੰਗਰੂਰਸੇਚਾਰਕੋਸਪੂਰਬ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ
੨- ਸਿੱਖ੩- ਅਕੋਈਸੇਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਆਏ੪
੩੭ ਘਨੌੜ ਗ੍ਰਾਮ ਭੁਰਾਣੀਸੇਸਾਤਕੋਸਦੱਖਣ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨-
ਸਿੱਖ੩- ਈਹਾਂਲੋਗੋਂਕੋਗੋਬਿੰਦਨਾਮਕਾਉਪਦੇਸਕੀਆ੪

ਕਮਾਲਪੁਰ ਗ੍ਰਾਮ ਘਨੌੜ੍ਹਸੇ ਪਾਂਚਕੋਸਆਥਿਨਮੇ੧-ਗੁ
ਰੂਦ੍ਵਾਰ੨- ਉਦਾਸੀ ਨਿਰਮਲੇ੩- ਭੁਗ੍ਤੀਕਾਉਪਦੇਸਕੀ
ਆ੪

ਕੜ੍ਹਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪਹੋਏਸੇ ਪਾਂਚਕੋਸ ਪੱਛਮ੧- ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰ੨
ਸਿੰਘ੩- ਕਮਾਲਪੁਰਸੇਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਆਏ ਏਕਅੰਧਾ
ਪਿੰਗਲਾਰਾਜੀਕੀਆ੪

ਥਨੇਸਰ ਸਹਰ ਸਨੇਤਤੀਰਥਪਰ੧-ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ੨-ਸਿੰ
ਘ੩-ਕੁਰਖੇਤ੍ਰਦਰਸਨਕੀਆ੪

ਨਾਨਕਮਤਾ ਜਿਲੇਨੈਨੀਤਾਲ ਪੀਲੀਭੀਤਸੇਬੀਸਕੋਸ੧-
ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਨਕਮਤਾ੨- ਉਦਾਸੀ੩ ਬਾਬਾਗੁਰਦਿੱਤਾ
ਕਾਚੇਲਾ ਅਲਮਸਤ ਤੀਰਥਜਾਤ੍ਰਾਕਰਤਾਨਾਨਕਮਤੇਪਹੁੰ
ਚਾ ਦੇਖੇਤੋਂਕਨਪਾਟੇਯੋਗੀ ਗੁਰੂਜੀਕੇਪੀਪਲਕੀਬਹੁਤਾਬੇ
ਅਦਬੀਕਰਤੇਹੈਂਅਲਮਸਤਉਹਾਂਧਰਕੇਧੂਪਦੀਪਕਰਨੇ
ਲਗਾ ਜੋਗੀਯੋਨੇਂਪੀਪਲਕੇਗਿਰਦਆਗਜਲਾਈਅਲ
ਮਸਤਨੇਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਕੋਯਾਦਕੀਆ ਗੁਰੂਜੀਨੇ
ਈਹਾਂਪਹੁੰਚਕੇ ਚੰਦਨਕਾਛੀਟਾਦੀਆ ਪੀਪਲਹਰਾਹੂਆ
ਗਯੋਗੀਯੋਂਕੋਉਹਾਂਸੇਨਿਕਾਸਾਆਜਤਕਉਸਪੀਪਲਕ
ਪੱਤਾਚੰਦਨਕੇਛੀਟੇਦਾ ਭਰਾਹੁਤਾਹੈ੪

ਦਰ੍ਹਾਧਾਰ ਗ੍ਰਾਮ ਡੁਰੌਲੀਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਨੈਰਤ੍ਯਮੇ੧- ਗੁਰੁ
ਦ੍ਵਾਰਾ੨- ਸਿੱਖ੩- ਨਾਨਕਮਤੇਸੇਡੁਰੌਲੀਹੋਤੇਗੁਰੂਜੀ
ਈਹਾਂਆਏ੪

ਦਯਾਲਪੁਰਾ ਗ੍ਰਾਮ ਰਜਾਨਾਤ੍ਰੇਕਾ ਬਠਿੰਡੇਸੇ ਸਤਾਰਾਕੋਸ

੪੩ ਵੀਸਾਂਕਮੇ ੧— ਜੰਡਸਾਹਬ ੨— ਨਿਰਮਲੇ ੩— ਭਾਈ
ਰੂਪੇ ਅਰ ਤਿਸਕੇ ਪਿਤਾ ਸਾਧੂ ਨੇ ਜੇਠ ਮਹੀਨੇ ਬਨੌਲਕ
ੜੀਕਾ ਟਨੇ ਸਮੇ ਜੰਡਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਸਾਥ ਜਲਕਾ ਪਾਤ੍ਰ ਲਟਕਾਯਾ
ਪਵਨ ਲਗਕੇ ਜਲ ਬਹੁਤ ਸੀਤਲ ਹੋਗਯਾ ਤ੍ਰਿਖਾ ਲਗੇ ਪੀ
ਨੇ ਆਏ ਗੁਰੂਜੀ ਲਾਯਕ ਜਾਨਕੇ ਦੋਨੋ ਨੇ ਨਾ ਪੀਆ ਗੁ
ਰੂਜੀ ਕੋ ਯਾਦ ਕੀਆ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਸੇ ਚੜ੍ਹ ਗੁਰੂਜੀ ਇਨ ਕੇ ਪਾਸ ਪ
ਹੁੰਚੇ ਜਲ ਛਕ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕੇ ਅਪਨੇ ਸਸਤ੍ਰ ਬਖਸੇ ਤਖਾਣ ਕਾ
ਰਛੂ ਤਾ ਜਕੇ ਲੰਗਰ ਬਾਟਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਯਗਰ ਦਯਾਲ
ਪੂਰਣੀਅਰ ਜੇਕਾ ਪ੍ਰਸਿੰਧ ਹੈ ਗਾਮ ਸੇ ਏਕ ਕੋਸ ਹਾਮਣੀ ਰੜ੍ਹਾ
ਹੂਕਾ ਥਾਂਨ ਹੈ ੪
੪੪ ਅੱਲ ਗਾਮ ਜੰਡਸਾਹਬ ਸੇ ਪੱਛਮ ੧— ਚੌਤਰਾ ਸਾਹਬ ੨—
ਨਿਹੰਗ ੩— ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ੪
੪੫ ਭੁਗਤਾ ਗਾਮ ਦਯਾਲਪੁਰੇ ਸੇ ਤੀਨ ਕੋਸ ਦਾਖਣ ਮੇ ੧—
ਮੰਜੀਸਾਹਬ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਭਾਈ ਬਹਲੋ ਕੇ ਬੇਟੇ ਭੁਗਤੇ ਨੇ
ਗੁਰੂਜੀ ਕੋ ਯਾਦ ਕੀਆ ਗੁਰੂਜੀ ਭੁਗਤੇ ਗਏ ੪
੪੬ ਕਾਂਗੜ ਗਾਮ ਦੀਨੇ ਸੇ ਤੀਨ ਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨—
ਸਿਆਣੇ ੩— ਇਸ ਨਗਰ ਮੇ ਗੁਰੂਜੀ ਗਏ ਜੋਧਰਾਯ ਕੋ ਮਿ
ਲੇ ਜੋਧਰਾਯ ਮਹਰਾਜ ਮਿੱਠੇ ਕਾ ਪੋਤਾ ਥਾ ਇਨਕੇ ਘਰੋਂ ਮੇ ਗੁਰੂ
ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੀ ਮੰਜੀ ਹੈ ਯਾ ਇਨਕੋ ਮੀ ਯੇ ਮਿਧਾਂਟੇ ਬੋਲ
ਤੇ ਹੈ ੪
੪੭ ਮੰਗ੍ਰਿਆਣੀ ਗਾਮ ਰਾਵੀ ਕਿਨਾਰੇ ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨— ਸਿੰ
ਖ ੩— ਇਸ ਨਗਰ ਮੇ ਏਕ ਮਰਦਾਨਾ ਖਤ੍ਰੀ ਦਯਾਰਾਮ ਰ

ਰਤਾਥਾ ਉਸਨੇ ਸੰਬਤ ੧੬੭੨ ਮੇ ਅਪਨੀਬੇਟੀ ਮਹਾਂਦੇ
ਵੀਗੁਰੂਜੀਕੋਬਿਆਹੀ ਮਰਵਾਹੇਕੀਬੇਟੀਹੋਨੇਸੇਇਸਕੋਮਰ
ਵਾਹੀਭੀਬੋਲਤੇਹੈਂ ਯਹਬਿਆਹਗੁਰੂਜੀਨੇਨਾਨਕਮਤੇਕੀ
ਯਾਤ੍ਰਾਪੀਛੇ ਬੰਗਾਲਦੇਸਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜੀ ਪਧਾਰਕੇਕੀ
ਆ ੪

੮ ਡੱਲਾ ਗ੍ਰਾਮ ਲਹੌਰਸੇਸੋਲਾਂਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧— ਗੁਰਦੁਆ
ਰਾ ੨— ਸਿੰਖ ੩— ਸਾਹਜਹਾਂਕੇਸਮੇਗੁਰੂਜੀਲਹੌਰਜਾ
ਤੇਇਹਾਂਗਏ ੪

੯ ਭੜਾਣਾ ਗ੍ਰਾਮ ਲਹੌਰਸੇਤੇਰਾਂਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧— ਗੁਰਦੁਆ
ਰਾ ੨— ਸਿੰਖ ੩— ਡਲੇਸੇਚਲਕਰਗੁਰੂਈਹਾਂਰਹੇ ੪

੦ ਮਤਲਾਹੀ ਲਹੌਰਸੇਬਾਰਾਂਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧— ਗੁਰਦੁਆ
ਰਾ ੨— ਨਿਰਮਲੇ ਪੁਰਾਤਨਕੂਆਜਿਪਰਿ ੩— ਭੜਾਣੇ
ਸੇਚਲਕਰਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਰਹੇ ਭਾਂਗਕੇਖਰਚਕੀ ਸਭ
ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਿਓਂਸੇਬਢ ਮਯੋਇਸੀਓਮਰੀਤੀਹੈ ੪

੧ ਮੁਜੰਗ ਗ੍ਰਾਮ ਲਹੌਰਸੇ ਏਕਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧— ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਮੇ
ਲਾਬਸੰਤ ੨— ਸਿੰਖ ੩— ਲਹੌਰਸਮੀਪਪਹੁਚ ਇਸ
ਗ੍ਰਾਮਮੇਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਜੀਕਾਡੇਰਾਹੁਯਾਥਾਜਬ
ਘੋੜਾਲਿਆਵਨਕਾਹੁਕਮਸੁਨ ਏਕਸਿੰਘਗੁਰੂਜੀਦਾਸ
ਤੇਅਛਾਘੋੜਾਲੇਕਰਕਾਬਲੋਂਚਲ ਲਹੌਰਪਹੁਚਾ ਸੁੰਦ
ਰਘੋੜਾਦੇਖਸਾਹਜਹਾਂਨੇਛੀਨਲੀਆ ਘੋੜੇਨੇਖਾਨਾ
ਪੀਨਾਛੋਡਾ ਕਾਜੀਕੋਦੀਆ। ਕਾਜੀਸੇਗੁਰੂਜੀਨੇਖਰੀ
ਦਾ। ਜਿਸਦਿਨਗੁਰੂਪਧਾਰੇਨਾਸਕਾਥਾ ਉਸਦਿਨਕਾਜੀ

੫੧ ਆਯਾ।ਤਬਬਾਬਾਬੁੱਢੇਨੇਕਹਾ ਆਜਰੂਪਯਾਤਿਯ
ਠਨਗੀ ਦੇਰਾਹਰੇਜ਼ਔਰਨਹੋਗਾ।ਸੁਨਕਰਕਾਜੀਨੇਕਹਾਐ
ਦਾਆਦਬਜਨਰੂਪਯੇਲੇਦੇਂਗਾ।ਬਾਬਾਬੁੱਢੇਨੇਕਹਾ।ਗੁਰੂਜੀ
ਤੇਰੇਦਾਆਦਬਜਨੇਗੇ॥

੫੨ ਲਾਹੌਰ ਸਹਰ ੧-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡੁਬੀਦਰਵਜੇ ੨-ਸਿੱ
ਖ ੩-ਗੁਰੂਜੀਸਹਰਮੇਂਡੁਬੀਦਰਵੱਜੇਜਾਤੇ ਕਾਜੀਕੀ
ਲੜਕੀਇਨਕੀਓਰਦੇਖਾਕਰਤੀਥੀ ਚਲਤੀਦਫੇ ਜੋ
ਸੇਮਾਤਾਕਾਬਚਨਸੱਚਕਰਨੇਹੇਤ ਪਾਂਚਪਾਂਚਦੋਨੋਏਕ
ਹੂੰਪਈਇਸ੍ਤ੍ਰੀਥੀ ਤੌਭੀਸੇਬਾਬਕਬਚਨਸੱਚਕਰਨੇਹੇਤ
ਇਨਹੂਨੇ ਸੰਬਤ ੧੬੭੮ ਜੇਠਸੁਦੀਤੀਜਕੋ ਕੌਲਾਂਆਪਨੇ
ਸਾਥਲਈ॥

੫੩ ਗੁਰੂਮੰਗਾਣ ਲਹੌਰਸੇਚਾਰਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨-
ਸਿੱਖ ੩-ਲਹੌਰਸੇਕੌਲਾਂਕੋਲੇ ਮੁਜੰਗਸੇਚਲਕਰਈਹਾਂ
ਗੁਰੂਜੀਨੇਥੋੜੀਦੇਰਠਹਰਜਲਪੀਆ॥

੫੪ ਸ਼ੱਲੀ ਗਾਂਅ ਲਹੌਰਸੇ ਗਿਆਰਾਂਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧-ਗੁਰਦੁ
ਰਾ ੨-ਸਿੱਖ ੩-ਈਹਾਂਆਗਾਦਸੇਚਲਥੋੜੀਦੇਰਠਹਰੇ

੫੫ ਹੁਡਿਆਰਾ ਲਹੌਰਸੇਬਾਰਾਂਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧-ਗੁਰਦੁਆ
ਰਾ ੨-ਸਿੱਖ ੩-ਈਹਾਂ ਗੁਰੂਜੀਰਾਤਰਹੇ ਇਸਕੇਸਾਮੀ
ਪਰਾਂਅਪੂਰੇਗਾਮਮੇਂਭੀਗੁਰਦੁਆਰਾਸੁਨਾਹੈ॥

੫੬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ੧-ਕੌਲਾਂਪਤਿਕਾਥਾਨ ੨-ਸਿੱਖ ੩-ਗੁ
ਰੂਜੀਨੇ ਕੌਲਾਂਕੋਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਲਿਆਕਰ ਕੌਲਸਰਕੇਥਾ
ਨਤੇ ਬੂਲਗਾਦਕੌਲਾਂਕਾਡੇਰਾਕਰਾਯਾ॥

੭ ॰੧— ਕੌਲਸਰ ੨— ॰੩— ਬੁਢਾ ਦੇਨੇ ਪੀਛੇ ਕੌਲਾਂ ਨੇ ਪ
ਰਥਨਾ ਕਰੀ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਰਹੇ ਸੁਨ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ
ਹੇਤ ਪੁੰਡ ਰੀਕ ਸੰ. ੧੬੭੮ ਮੇਂ ਆਪ ਸੁਦੀ ਪੰਚਮੀ ਕੋ ਕੌਲ
ਸਰ ਤੀਰਥ ਕਾ ਆਰੰਭ ਕੀਆ ॥

੮ ਬਕਾਲਾ ਗ੍ਰਾਮ ਬਿਆਸਾ ਕੇ ਪਾਰਲੇ ਦੇਸ ਮੇਂ ਢਾਈ ਕੋਸ
ਉਰੇ ੧— ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਕੀ ਸਮਾਧ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਲੌਹੌਰ
ਸੇ ਆਵਤੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਆਪਣਾ ਗੰਗਾ ਸਮੇਤ
ਬਕਾਲੇ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇਂ ਸਿੱਖਾਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਬੁਲਾਏ।
ਈਹਾਂ ਪਹੁਚਤੇ ਹੀ ਸੰਬਤ ੧੬੭੮ ਜੇਠ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਉੱਨੀ ਕੋ
ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕਾ ਚਲਾਨਾ ਹੂਆ ਦੇਹ ਮਾਤਾ ਕੀ ਆਗ੍ਯਾ
ਸੇ ਬਿਆਸਾ ਮੇ ਪ੍ਰਵਾਹੀ ॥

੯ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ੧— ਬਿਬੇਕਸਰ ੨— ਲੋਹਗੜ੍ਹ ੩— ਸੰਬ
ਤ ੧੬੭੯ ਮੇਂ ਵਿਸਾਖ ਸੁਦੀ ਪੰਚਮੀ ਐਤਵਾਰ ਕੋ ਬਿ
ਬੇਕਸਰ ਕਾ ਟੱਕ ਲਗਾ ਬਨਾਵਨ ਕਾ ਆਰੰਭ ਕੀਆ
ਈਹਾਂ ਬੈਠ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕੱਚੀ ਪੱਕੀ ਬਾਣੀ ਕਾ ਬਿਬੇਕ ਕੀ
੪ ਆ ਇਸ ਲੀਏ ਨਾਮ ਬਿਬੇਕਸਰ ਹੋਯਾ ਕੇ ਈ ਮਹਾਤਮਾ
ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕੌਲਾਂ ਨੇ ਕੌਲਸਰ ਬਨਵਾਯਾ ਪੁੰਡਰੀਕ ਸਨਾਨ ਸੇ ਹ
ਰਕੋ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਆਵਨ ਸਮੇ ਮੁਕਤੀ ਹੇਤ ਬਿਬੇਕ ਚਾਹ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਈਹਾਂ ਬੈਠ ਉਸਕੋ ਬਿਬੇਕ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ
ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਬਿਬੇਕ ਤਨਖਾਹ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਾਤੇ ਕੌ
ਲਾਂ ਕੇ ਗ੍ਯਾਨ ਕਰਨੇ ਨਮਿੱਤ ਬਾਬੇ ਬੁਢੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਈ
ਹਾਂ ਬਿਬੇਕ ਲਗਾਯਾ ਇਸ ਲੀਏ ਨਾਮ ਬਿਬੇਕਸਰ ਹੋਯਾ ਕੇ

੫੯ ਈਐਸੇਕਹਤੇਹੈਂ ੪

੬੦ ੦੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨— ਸਿੰਘ ੩— ਈਗਾਂਬੈਰਪੀਛੇਕਮ
ਸਿਖੋਂਕੋਪਦੇਸਕੀਆ ੪

੬੧ ੦੧— ਗੁਰਸਤੀਅਟਾਰੀ ੨— ਸਿੰਘ ੩— ਸੰਬਤ੧੬੭੯
ਮੇ ਗੁਰੂਜੀਕੇਬਾਜਦਾਰ ਸਾਹਜਹਾਂਕਾ ਉਡਕਰਜੰਗਲਮੇ
ਫਿਰਤਾਬਾਜਪਕੜਲਿਆਆਏਤਾਦੂਸਮਠੇਨੇਸਾਹਜਹਾਂਪਾ
ਸਦੂਗਲੀਕਰੀ ਆਗੇਕਾਜੀਕੀਬੇਟੀਲੇਗਏਅਬਅ
ਪਕਾਬਾਜਲੀਆਕੋਈਦਿਨੋਮੇਦੇਸੋਂਗੇਕੇਆਪਉਨਕਾਬੰਦ
ਬਸਤਕਰਾਤਿਸਪਰਸਾਹਨੇਮੁਗਲਖਾਂਕੋਸਾਤਹਜਾਰ
ਫੌਜਦੇਕਰ ਬੰਦਬਸਤਵਾਸਤੇਭੇਜਾ ਗੁਰੂਜੀਨੇਪਹਲੇ
ਲੋਹਗੜ੍ਹਸੇਬਾਹਰ ਗੁਰਸਤੀਅਟਾਰੀਮੇਲੜਾਈਕਰੀ ੪

੬੨ ੦੧— ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨— ਸਿੰਘ ੩— ਪੀਛੇਸੇਅ
ਧਿਕਜੋਰਪੜੇ ਗੁਰੂਜੀਨੇਲੋਹਗੜ੍ਹਮੇਕਾਠਕੀਤੋਪਾਂਬ
ਨਵਾਇ ਸਭ ਮੁਗਲੋਂਕੀਫੌਜਮਾਰੀ ਗਸਾਹਜਹਾਂਬਹੁਤ
ਫੈਲਾਪੜਾਨੇਸੇ ਫੌਜਮਾਰਿਉਨਕੇਭੀਰੂਪਰਮਾ ਫੇਰਫੌ
ਜਨਾਭੇਜੀ ੪

੬੩ ਸ੍ਰੀਬਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੋਂ ਛੀਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧— ਮਾਣ
ਕਰੇਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੇਲਾ ਜੇਠ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ੇ ਛੱਬੀਕੋ ੨— ਸਿੱਖੜ
ਜੰਗਸੇਪਹਲੇਬੀਬੀਬੀਰੋਕੇਬਿਆਹਹੇਤਸੀਰਨੀਬਨੀ
ਗੁਰੂਜੀਕੇਪ੍ਰੇਮੀਸਿੱਖਆਏ ਗੁਰੂਜੀਨੇਉਨਵਾਸਤੇਮੰਗ
ਵਾਈਥੀਭੀਤਰਸੇਕਹਾਭੇਜਾ ਯਹ ਬਿਆਹਕੀਸੀਰਨੀਖ
ਸੂਣੇ ਖਾਏਂਗੇ ਯਹਿ ਲੇ ਸਿੱਖੋਂਕੋਨਹੀਂਦਈਜਾਤੀ ਸੁਨ

ਕਰਗੁਰੂਜੀਨੇਕਹਾ ਸੀਕਨੀਤੂਰਖਾਏਂਗੇਲਕੜੀਓ
ਮੇਮੁਰਦੇਜਲੇਂਗੇ ਦੈਸਾਹੀਜੈਗਸਮੇਹੂਆ ਬੀਬੀਕੀ
ਆਹਾਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੋਵਰਲਖਬਾਲਗ੍ਰਾਮਮੇਆਯਾਕੇ ਸੰਬਤ
੧੬੭੯ ਜੇਠਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ੬ ਬੀਬੀਕੀਆਇਨਹੀਦਿਨੋਮੇਂਕੇ
ਲਾਂਕੇਕਰਤਾਰਪੁਰਮੇਭੇਜਾ ਮੇਲਾਈਹਾਂਕਾਸੰਬਤ੧੮੯੧
ਸੇਜਾਰੀਹੂਆ੪

ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਜਿਲੇਜਾਲੰਧਰ ੧– ਗੁਰੂਕੇਮਹਲ ੨– ਸੇ
ਹੀ ੩– ਕੌਲਕਰਤਾਰਪੁਰਮੇਪਹੁਚਕੇਬੀਮਾਰਹੂਈ ਜ
ਦਾਗੁਰੂਜੀਕਾਧਿਆਨਕਰੇ ਗੁਰੂਜੀਨੇਦਰਸਨਦੀਆ ਸੰ
ਬਤ੧੬੭੯ਹਾੜ੍ਹਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇਏਕਕੋ ਕੌਲਾਂਸਮਾਪਤਹੂਈ
ਸਮਾਧਕਰਤਾਰਪੁਰਹੈ੪

੧– ਮੰਜੀਸਾਹਬ ੨– ਨਿਰਮਲੇ ੩– ਤਖਾਣਾਂਕੇਮਾਂ
ਲੇ ਭਾਈਬਹਾਦਰਸਿੰਘਦਵਾਲੀਪਰਮਸਾਲਮੇਗੁਰੁਥਾਨ
ਹੈਸਾਈਆਂਗੁਰੂਜੀਇਸਨਾਨਕਰਾਇਆਸੌਬੈਠਤੇਥੇ੪
ਸ੍ਰੀਗੋਬਿੰਦ ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਸਾਰਪੁਰਕੇਮੇਅਠਾਰਕੋਸ ਬਆਸਤੀ
ਰ ਦਾਸਕੇਨਮੇ ੧– ਗਰਨਾਸਾਹਬ ੨– ਸਿੰਘ ੩– ਕਰ
ਤਾਰਪੁਰਮੇਂਚਲਕਰਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਸਿਕਾਰਖੇਲਨੇਗਏ
ਥੇਲੇਕੇਬ੍ਰਿਛਸਾਥਜਾਂਮੇਕਾਪੱਲਾਅਟਕਾ ਗੁਰੂਜੀਨੇਕਹ
ਈਹਾਂਰੱਖੇਰਾਹਤਾਹੈਂਤੇਰੀਭੀਪੂਜਾਹੋਗੀ ਅਬਉਸਕੀ
ਪੂਜਾਹੋਤੀਹੈ੪

ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਸਹਰ ਜਿਲੇਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ੧– ਦ
ਮਦਮਾਸਾਹਬ ਮੇਲਾਦਸਾਖੀ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਕਰਤਾ

੫੮ ਰਪੁਰਸੇਂਸਿਕਾਰਖੇਲਨੇਗਏਗੁਰੂਜੀਨੇ ਬਾਜਾਸਾਪਾਲ
ਖਕੇਤੇਰਾਕੀਆ।ਉਸਮਕਾਨਕੇਮਾਲਕਭਗਵਾਨਦਾ
ਸਪੇਰੜ੍ਹਪੰਡੀਨੇ ਆਕਰਦੂਰਬਚਨਕਹੇ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਬ
ਚਨਕੀਆ ਕਲਰੇਜਈਹਾਂਨਗਰਬਸਾਵੇਗੇ।ਅਗਲੇ
ਦਿਨਮਹੂਰਤਕਰਨਸਮੇਉਸਨੇਫੇਰਵੈਸੇਹੀਦੂਰਬਚਨ
ਕਹੇ ਗੁਰੂਜੀਨੇਆਗਿਆਦਈ ਈਹਾਂਇਸਕਰਾੜਕੋਥਲ
ਵਾਨਕਰੋ ਸਿੰਘਨੇਮਾਰਦੀਆ।ਪੀਛੇਸੇਤਿਸਕੇਬੇਟੇਰਤ
ਨਚੰਦਨੇ ਚੰਦੂਕੇਬੇਟੇਕਰਤਨਚੰਦਸਾਥਸਲਾਹਕਰੀਹਮਦੋ
ਨੋਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸੇਅਪਨੇਬਾਪੋਕਾਬਦਲਾਲੇਖੇਤਬਨੀਕ
ਹੈ।ਸਲਾਹਕਰ ਅਪਨੇਦੋਸਤ ਜਲੰਧਰਕੇਸੂਬੇਅਬਦੁਲ
ਖਾਨਪਾਸਗਏ।ਵਹੁਸੂਬਾਚੜਾਜੰਗਹੂਆ।ਗੁਰੂਜੀਨੇ
ਸਭੀਮਾਰੇ। ਸੰਬਤ੧੬੭੯ ਸਾਵਣਮਹੀਨੇਮੋਹਰਿਗੋਬਿ
ਦਪੁਰ ਨਗਰਬਸਾਯਾ।ਈਹਾਂ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਏਕਮਸਜਦ
ਬਨਵਾਈਥੀ।ਉਸਕਾਭੀਦਰਸਨਹੋਤਾਹੈ।ਗੁਰੂਦੁਆਰਾਸ
ਹਰਸੇਆਧਕੋਸਪੱਛਮਹੈ।੪
੬੮ ੦੧- ਗੁਰੂਕੇਮਹਲਸਹਰਮੇ੨- ਸਿੰਘ੩- ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁ
ਰਮੇਂਥਿਸ੍ਤੇਦਾਰੀਕਰਤਾਰਪੁਰਕੇਸੋਢੀਯੋਂਕੀਹੈ।੪
੬੯ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਹਰ ਆਨੰਦਪੁਰਜੀਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਅਗਾਂਹ
ਕੋਣਮੇ੧- ਬਾਬਾਕੇਮਹਲ ੨- ਸੋਢੀਪੁਜਾਰੀ੩- ਜ
ਹਾਂਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਬੁਢਨਸਾਹਕੋਮਿਲੇਥੇਤਹਾਂਨਗਰਬਸਾ
ਵਨੇਕੀਇੱਛਾਕਰ ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਜੀਨੇਅਪ
ਨੇਪੁੱਤ੍ਰਗੁਰਦਿੱਤਾਕੋਭੇਜਿਆ ਅਤਆਗਿਆਦਈ ਗੁਰੂਨ

ਨਕਕਾਰੂਪਧਾਰਕੇਉਨਮੇਦੂਧਭੀਲੇਨਾ ਗੁਰੁਦਿੱਤਜੀਨੇ ਸੰਬਤ
੧੬੮੬ਮੇ ਅਸਾੜ੍ਹਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਦੂਸਰੇਕੀਰਤਪੁਰਕੀਨੀਵਰੱਖੀ।
ਅਰਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕਰੂਪਧਾਰਦੂਧ ਲੀਆ।ਇਸੀਸਾਲ
ਮੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਮੇ ਅਟੱਲਜੀਕਾਪਰਲੋਕਹੂਆ।੧੬੯੯
ਸਾਲਮੇਗੁਰੂਜੀਫਿਰ ਜੰਗਲਦੇਸਮੇਂਡਰੌਲੀਗਏ।ਇਸੀਜ
ਮੇਦਾਮੋਦਰੀਜੀਕਾਪਰਲੋਕਹੂਆ ੪

੧੦ ਕਾਂਗੜ੍ਹ੧— ੦੨— ੦੩— ਡਰੌਲੀਸੇਮਹਰਾਜਮੰਡੇਕੇਪੋ
ਤੇ ਜੋਧਰਾਯਨੇ ਗੁਰੂਜੀਦਰਸਨਹੇਤਅਪਨੇਨਗਰਮੇਂਬੁਲਾ
ਏ ਇਸੀਨਗਰਮੇਕਾਬਲਸੇਚਲੀ ਸੰਗਤਦਰਸਨਕੋਆਈ।
ਸੰਗਤਕੇਲੋਗੋਂਨੇ ਸਾਹਜਹਾਂਕੇ ਦਲਦਾਰ ਗੁਲਦਾਰ ਦੋਨੋ
ਘੋੜ੍ਹੋਂਕੀਗੁਰੂਜੀਪਾਸਸਿਫਤਕਰੀ ਅਰਕਹਾ।ਆਪਕੇਲਾ
ਯਕਹੈਂ।ਸੁਨਕੇਗੁਰੂਜੀਨੇਬਿਧੀਚੰਦਕੋਆਗਯਾਦਈ ਦੋ:
ਕੁਛਦਿਨੋਮੇ ਉਨਮੇਸੇ ਏਕਘੋੜਾਲੇਆਯਾ ੪

੧੧ ਮਰਾੜ੍ਹ ਲਹਿਰੇ ਗ੍ਰਾਮੋਕੇਮੱਧ ਬਠਿੰਡੇਸੇਚੌਦਾਂਕੋਸਪੂਰਬ੧—
ਗੁਰੂਸਰ੨— ਪੁਰਾਣੁਨਿਰਮਲੇਸਿੰਖ੩— ਦੂਸਰਾਘੋੜਾ
ਲੇਕਰ ਲਹੌਰਮੇਖਬਰਕਰਾਆਇਆ। ਘੋੜੇਜੰਗਲਦੇਸਮੇ
ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਨੇਮੰਗਾਏਹੈਂ।ਸੁਨਕਰਸਾਹਨੇਲੜਾਈਵ
ਸਤੇ ਬਾਈਹਜਾਰਫੌਜਭੇਜੀ।ਫੌਜਆਈਸੁਨਕਰ ਗੁਰੂਜੀਨੇਰਾ
ਯ ਜੋਧਕੋਪੂਛਾ।ਜੰਗਕਹਾਂਕਰੇਂ।ਉਸਨੇਕਹਾਂਜਬਾਣੇਕੇਸਮੀ
ਪਤਾਲਾਬਹੈਉਹਾਂਕਰੋ।ਉਸੀਜਗਾਂਜੰਗਕੀਤਅਬਕਿਰੀ।
ਕੀਰਤਪੁਰਸੇਗੁਰੁਦਿੱਤਜੀਕੋ ਬੁਲਾਯਕੇ ਅਰਿਦੇਨੀਬਸਾਹਿ
ਬਤ ਬਾਂਔਰਸਮਾਜਦੇਕਰਕਰਤਾਰਪੁਰਭੇਜਾ।ਪੀਛੇ ਸੇ

੬੦ ਬਤ੧੬੮੮ਮੇਮਾਘਪ੍ਰਵਿਸ਼ਤੇਸੋਲਾਂਮੇਗੁਰੂਜੀਨੇਜੰਗਕਰਸਭੀ
ਫੌਜਾਂਸ਼ਾਹੀਪਛਾੜਦੀਨੀਹੈਂਤੇਗੁਰੂਜੀਕਰਤਾਰਪੁਰਆਏ।ਇਹ
ਸੀਰਾਂਸਿਕਾਰਮੇਉਹਰਕਾ ਗੁਰਦਿੱਤਾਜੀਕਾਬਾਜ ਪੈਂਦੇਖਾਂਪਠਾਣ
ਕੇਗਾਂਮਮੇਚਲਾਗਯਾ।ਉਹਾਂਉਸਕੇਜਵਾਈਨੇਛੁਪਾਇਲੀ ੪
ਆ।ਪੂਛਾਤਬਪੈਂਦੇਖਾਂਮੁਕਰਪੜਾ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਉਸ
ਕੋਪਾਸਬੈਠਾਇਗਯਾ।ਐਸੇਬਿਪੀਰੰਦਖੇਜਾਂ ਬਾਜ ਲੇਅ
ਇਆ।ਦੇਖਕਰਸਰਮਿੰਦਾਹੂਆ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਆਗ੍ਯਾ ੫
ਕਰੀਇਸਕੋਮਾਰਕੂਟਕੇਨਿਕਾਸਦੇਵੋ।ਸਿੱਖਾਂਨੇਵੈਸੇਹੀ
ਕੀਆ।ਪੈਂਦੇਖਾਂਨੇਰੈਜੋਹੋਕਰ ਸਾਹਜਹਾਂਪਾਸਜਾਇਪੁਕ
ਰਕਰੀ।ਔਰਕਹਾਪੀਛੇਮੇਰੀਮਦਦਦਸੋ ਗੁਰੂਨੇ ਬਹੁਤ
ਆਪਕੇਸਰਦਾਰਮਾਰੇ।ਅਬਮੇਉਨਕਾਸਾਥਛੋੜਦੀ
ਆ ਮੁਝਕੋਫੌਜਮਿਲੇਮੈਂਪਕੜਕਰਲਿਆਦੇਵੋਂ।ਸੁਨ
ਕਰਸਾਹਜਹਾਂਨੇਮੁਗਲਖਾਂਕਾਭਾਈਕਾਬਲਕਾਸੂਬਾ
ਕਾਲੇਖਾਂਭੇਜਾ।ਸਾਥਬਹੁਤਫੌਜਦਈ।ਕਰਤਾਰਪੁਰਜੰ
ਗਹੂਆ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਸਭੀਮਾਰੇ।ਪੈਂਦੇਖਾਂਕੀਕਬਰਕ
ਰਤਾਰਪੁਰਮੇਹੈ।੪

੭੨ ਡਮੇਲੀ ਗਾਮ ਜਿਲੇਜਲੰਧਰੋਂ ਦਸਕੋਸ ਪੂਰਬ੧—ਥੰ
ਮਜੀ੨— ਉਦਾਸੀ੩— ਸੰਬਤ੧੬੮੯ ਮੇਗੁਰਦਿੱਤ
ਜੀਕੇਬਡੇਬੇਟੇਧੀਰਮੱਲਕੋਕਰਤਾਰਪੁਰਛੋੜ ਗੁਰ
ਦਿੱਤਾਜੀਕਾਬਾਧਾਨਘਰਦੇਖਨੇਹੇਤ ਗੁਰੂਜੀਸਭਕੁਟੰ
ਬਕੋਸਾਥਲੇਕਰ ਕੀਰਤਪੁਰਜਾਤੇ ਈਹਾਂਰਹੇ੪

੭੩ ਜੀਦਵਾਲਗਾਮ ਬੰਗਿਆਂਸੇ ਏਕਕੋਸ੧— ਚਰਨਕ

ਦ੍ਵਾਰ ੨— ਉਦਾਸੀ ੩— ਈਹਾਂ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹ
ਬਜੀ ਕੀ ਸਵਾਰੀ ਕਾ ਸੁਹੇਲਾ ਘੋੜਾ ਬੀਮਾਰ ਹੂਆ ਥਾ ਤੌ
ਸੁਹਰਾ ਜ਼ਿਲੇ ਜਲੰਧਰ ਮੇਂ ਹੈ ੪

੪ ਜੌੜ ਗ੍ਰਾਮ ਬੰਗਾ ਮਾਂ ਸੇ ਆਧ ਕੋਸ ਉੱਤ੍ਰ ੧— ਗੁਰੁਦ੍ਵਾ
ਰ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਈਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਮਹਲ ਟਿਕੇ ਥੇ ਕੇ
ਈਕ ਹਫ਼ਤੇ ਮੇਂ ਈਹਾਂ ਪਾਂਚ ਵੇ ਗੁਰ ਆਏ ਸੋ ਸਹੀ ਨਹੀ ੪

੫ ਦੂਰਗਾਪੁਰ ਗ੍ਰਾਮ ਨਵੇਂ ਸਹਰ ਸੇ ਏਕ ਕੋਸ ਉੱਤ੍ਰ ੧— ਗੁ
ਰੁਦ੍ਵਾਰਾ ੨— ਪੁਜਾਰੀ ਕੂਕੇ ਸਿੱਖ ੩— ਈਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ
ਰਤਪੁਰ ਜਾਤੇ ਹੂਏ ਏਰਹੇ ੪

੬ ਪਾਇਲ ਗ੍ਰਾਮ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸੇ ਦੋ ਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧— ਗੁ
ਰਦ੍ਵਾਰਾ ੨ ਸਿੱਖ ੩— ਈਹਾਂ ਪਹਰ ਚਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਸੁਹੇ
ਲਾ ਘੋੜਾ ਗੁਜਰ ਗਯਾ ਏਕ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਈਹਾਂ ਕੂ ਅੰਤੇਸ
ਠਕਰ ਦਯਾ ੪

ਆਨੰਦਪੁਰ ਸੇ ਢਾਈ ਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧— ਨੂਆ ਸਾਹਬ ੨—
ਨਿਹੰਗ ੩— ਯਹ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹ ਬਜੀ ਕਾ ਲ
ਗਦਾ ਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ੪

ਕੀਰਤਪੁਰ ੧— ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਬ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਸੰ
ਬਤ ੧੬੯੨ ਮੇਂ ਸਭ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਸਮੇਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕੀ
ਰਤਪੁਰ ਪਹੁਚ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਨ ਪਰਜੰਤ ਈਹਾਂ ਹੀ
ਵਾਸ ਕੀਆ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਜੀ ਸੰਬਤ ੧੬੯੬ ਮੇਂ ਚੌਵੀਬ
ਰਸ ਕੀ ਉਮਰ ਮੇਂ ਕੀਰਤਪੁਰ ਹੁਏ ਸਾਅਟੇ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇ
ਬੀਬ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਜੀ ਕੇ ... ਕੇ ਪਟਵ ਰਤੇ:

੬੨ ਕਰਤਾਰਪੁਰੋਂ ਮੰਗਵਾਯਾ ਸੋ ਪੀਰਮੱਲ ਪੋਤੇ ਨੇ ਦੀਆ ਨ
ਹੀ ਇਸ ਲੀਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਜੀ ਕੇ ਛੋਟੇ ਬੇਟੇ ਹ
ਰਿਰਾਇ ਜੀ ਕੋ ਸਭ ਸੰਗਤ ਕੀ ਸਲਾਹ ਸੇ ਸੰਬਤ ੧੬੯੯
ਮੇ ਅਪਨੇ ਚਲਾਨੇ ਸੇ ਤੀਨ ਬਰਸ ਪਹਿਲੇ ਗਾਦੀ ਦਈ ੪
੧੯ ੦੧ – ਦੇਹਰਾ ਪਾਤਾਲਪੁਰੀ ੨ – ਉਦਾਸੀ ੩ – ਸੈਂਤੀ ਬ
ਰਸ ਦਸ ਮਹੀਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਭੁਗਤ ਆਈ ਕਰ ਗੁਰੂ ਹਰਿ
ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਅਠਤਾਲੀ ਬਰਸ ਨੌ ਮਹੀਨੇ ਦੋ ਦਿਨ ਕੀ ਅ
ਵਸਥਾ ਮੇ ਸੰਬਤ ੧੭੦੧ ਚੇਤ ਸੁਦੀ ਪੰਚਮੀ ਕੋ ਸਤਲੁ
ਜ ਕੇ ਤਟ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ ॥੪ ॥ ਸੰਖਿਆ ਪਤ੍ਰਕ
ਬਾਸ ਅੱਗ੍ਯਾ ਅਵਸਥਾ ਕੀ ॥ ॥ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ
ਵਡਾਲੀ ਜਨਮ ਲੇ ਅਕਾਲ ਬੁੰਗੇ ਗਾਦੀ ਬੈਠ ਦਿੱਲੀ
ਪਹੁਚ ਚੰਦੂ ਸ਼ੱਤ੍ਰੂ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਲਵੇ ਪਹੁਚ ਨਾਨਕਮ
ਤੇ ਜਾਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਇ ਕੌਲਾਂ ਔ ਪਾਤਸਾਹੀ
ਫ਼ੌਜ ਬਦਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੰਗ ਕਰ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਪ
ਹੁਚ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰਾ ਬਸਾਇ ਦੂਸਰਾ ਜੰਗ ਕਰ ਜੰ
ਗਲ ਪਹੁਚ ਪੈਂਦੇ ਸੇ ਤੀਸਰਾ ਜੰਗ ਕਰ ਕਰਤਾਰ
ਪੁਰੇ ਚੌਥਾ ਜੰਗ ਕਰ ਕੀਰਤਪੁਰ ਵਸਾ ਪੋਤੇ
ਕੋ ਗਾਦੀ ਦੇ ਪਰਮਧਾਮ ਪਧਾਰੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਤਿ ਭਾਰਤੀ
ਰਥ ਸੰਗ੍ਰਹੇਤਾ
ਕਾ
ਹਰਿਨਰੋਤਮ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਖਸਮ ਭੂਤੀ ਗਰਭਾਨਾਸ ਸਮਾਪਤਾ ॥

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਕੀਰਤਪੁਰ੧ — ਜਨਮਥਾਂਨ ਹਰਿਮੰਦਰਜੀ੨ — ਸਿੱਖ
੩ — ਮਾਤਾਨਿਹਾਲਕੌਰ ਪਿਤਾਗੁਰਦਿੱਤਾਜੀਕੇਘਰਮੇ
ਸੰਬਤ੧੬੮੬ਮੇ ਮਾਘਸੁਦੀ ਦੂਜਕੋ ਹਰਿਰਾਇਜੀ
ਨੇ ਜਨਮਲੀਆ ਕੀਰਤਪੁਰ ੪

੦੧ — ਸੀਸਮਹਲ ੨ਸਿੱਖ੩ — ਕੀਰਤਪੁਰਮੇਹੀਅ
ਨੂਪਸਹਰਕੇ ਖੱਤ੍ਰੀਨੇ ਇਨਕੋਅਪਨੀਚਾਰਲੜਕੀਆਂ
ਬਿਆਹੀ ਸੰਗਮੇ ਚਾਰਦਾਸੀਆਂਦਈ ਕਹੀਦਾਸਿ
ਯਾਂਅਨੂਪਸਹਰਪਹੁਚਕਰ ਗੁਰੂਮਨਿਗੇ ਸ੍ਰੀਦਸਾ
ਬਜੀਨੇਕਹਿਆਲਿਖਾਹੈ ੪

੦੧ — ਤਖਤਸਾਹਬ੨ — ਜੋਦੀ੩ — ਰੌਦਾਬਾਰਾਂਬਰੋ
ਮਹੀਨੇਤੀਨਦਿਨਕੀਉਮਰਮੇ ਸੰਬਤ੧੬੯੮ਮੇ
ਗੱਦੀਬੈਠਾਏ ਸੰਬਤ੧੭੦੧ਮੇ ਗੁਰੂਜੀਕੇਚਲਾਨੇਪੀ
ਛੇ ਦੇਹੀ ਪਤੰਤ੍ਰਗੁਰੂਭਏ੪

੦੧ — ਮੰਜੀਸਾਹਬ੨ — ਪੁਜਾਰੀ ਧੁੰਮੇ ਖੱਤ੍ਰੀ ਸਿੱਖ੩ —
ਸੁਨਨੇਮੇਆਯਾਹੈ ਰੂਪਕੌਰਬਹੂਹਰਿਰਾਇਜੀਕੀਥੇ
ਟੀਥੀ ਸੋਗੁਰੂਜੀਨੇ ਪਸੰਦਕਰਕੇਦਾਸੀਖੇਮਕਰਨਨਾਮੇ
ਧੁੰਮੇ ਖੱਤ੍ਰੀਕੋਬਿਆਹੀ ਤਿਸਕੇਘਰਬੇਟਾਅਮਰਸਿੰ
ਘਭਯਾ ਉਸਕੀਸੰਤਾਨਕੇਲੋਗੋਂਪਾਸਮੰਜੀਸਾਹਬਗੁ
ਰਦੁਆਰਾਹੈ ਬਨੂੜ ਸਾਮੀਪਦਯਾਲਪੁਰਾਇਨਕੀਜਾਗੀ

੬੪ ਰਹੈਅਨਜਾਨਲੋਕਇਨਕੋਬੀਸੋਢੀਬੋਲਤੇਹੈਂਜੋਪੁੰ
ਸੋਗੋਤਵਾਲੇਖੱਤ੍ਰੀਹੈਂਹਰਿਰਾਇਜੀਕੀਮੰਜੀਮੇਟੋਪੀਕੇਦ
ਰਸਨਹੈਂਟੋਪੀਹਾਥਭਰਕੀਲੰਬੀਹੈ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇਪੁਤ੍ਰ
ਪਸੇਬੁੱਢਨਕੀਦੂਪਲੇਨੇਹੇਤਲਾਏਬਾਬਾਕੋਮਿਲੀਸੋਈ
ਹਾਥਪਨਕਰੀਹੂਈਹੈ੪

੫ ੦੧—ਦੂਜੀਮੰਜੀਦਮਦਮਾ੨—ਸਿੰਘ੩—ਇਸਮੰਜੀਮੇ
ਹਰਿਮੰਦਰਵਾਲੇਸਿਖਪੁਜਾਰੀਹੈ ਅਰਦਾਸਭੀਗੁਰੂਹ
ਰਿਰਾਇਜੀਕੀਮੰਜੀਸੁਨੀਹੈ੪

੬ ਬੜੀਲਹਲੀਹੋਸਿਆਰਪੁਰਸੇਸਾਤਕੋਸਦੱਖਣ੧—ਗੁ
ਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨—ਸਿੰਘ੩—ਦਿੱਲੀਸੇਚਲਕੀਰਤਪੁਰਪਹੁਚ
ਦਰਵੇਸਦੋਸਤਦਾਰਾਸਕੋਹਗੁਰੂਜੀਕੇਸਾਥਲੇਦੂਆਬੇ
ਰਆਇਆਤਬਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਆਏ੪

੭ ਹਰੀਆਂਵੇਲਾਗ੍ਰਾਮਹੋਸਿਆਰਪੁਰਸੇਪਾਂਚਕੋਸਦੱਖਣ
੧—ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨—ਸਿੰਘ੩—ਲਹਲੀਸੇਈਹਾਂਆਏ੪

੮ ਭੁੰਗਰਨੀਫਗਵਾੜੇਸੇਆਠਕੋਸਉੱਤ੧—ਗੁਰੂਦੁਆ
ਰਾ੨—ਸਿੰਘ੩—ਪਿਛਲੇਗ੍ਰਾਮਸੇਚਲਈਹਾਂਸੇਦ
ਰੋਕੋਉਪਦੇਸਕੀਆ੪

੯ ਬੰਝੇਲੀਜਿਲੇਜਲੰਧਰਸੇਨੌਕੋਸਈਸਾਨਮੇ੧—ਚੌਤਾਜੀ
੨—ਉਦਾਸੀ੩—ਈਹਾਂਹਰਿਭਗਤੀਕਾਉਪਦੇਸਕਰ
ਤੇਗੁਰੂਜੀਕਰਤਾਰਪੁਰਪਹੁਚੇ੪

੧੦ ਕਰਤਾਰਪੁਰ੧—ਗੁਰੂਦੁਆਰਾਸਹਰਸੇਪੌਣਕੋਸਦੱਖ
ਣ੨—ਮੰਜੀ੩—ਗੁਰੂਹਰਿਰਾਇਜੀਕਰਤਾਰਪੁਰ

ਮੇਬਹੁਤਦੇਰਦਾਸਕਰਤੇ ਭਾਈਭਗਤੂ ਕੋਕਾਜੀਸੇਕਥੀਕਥੀ
ਬਰਨਕਰਤੇ ਭਾਈਭਗਤੂਸਾਦੀਕਰਾਲੇਗਏਕਦਾਰਭਾਈ
ਭਗਤੂਨੇਮਾਲਦੇਸੇਕਰਤਾਰਪੁਰਕੋਆਵਤੇਖੇਤਮੇਏਕਾਜੇ
ਮੀਦਾਰਕੀਲੜਕੀਕੇਚਾਰੋਓਰਫਿਰਕੇਕਹਾ ਤੇਰੇਸਾਥ
ਮੇਰਾਬਿਵਾਹਹੂਆ ਮ੍ਰਿਗਪੰਛੀਗਵਾਹਹੈ ਉਸਲੜਕੀ
ਨੇਔਰਸਾਥਸਾਦੀਨਕਰਾਈ ਭਗਤੂਜੀਕਰਤਾਰਪੁਰ
ਪਹੁਚਤੇਹੀਦੇਵਲੋਕਪਧਾਰੇ ਸਮਾਧਭਗਤੂਕੀਕਰਤਾ
ਰਪੁਰਮੇਂਹੈ ੪

੧੧ ਨੂਰਮਹਲਕਰਤਾਰਪੁਰਸੇਅਠਾਰਾਂਕੋਸ ੧ – ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਬਾਗਮੇਂ ੨ – ਸੁਥਰੇ ੩ – ਕਰਤਾਰਪੁਰਸੇਜੰਗਲਓਰਆ
ਵਤੇਈਹਾਂਆਏ ੪

੧੨ ਖੁਆਧੜੇ ਗ੍ਰਾਮ ਨੂਰਮਹਲਸੇਤੀਨਕੋਸਦੱਖਣ ੧ – ਗੁ
ਰਦੁਆਰਾ ੨ – ਉਦਾਸੀ ੩ – ਨੂਰਮਹਲਸੇਚਲਗੁਰੂਜੀ
ਈਹਾਂਆਏ ੪

੧੩ ਗਾਹਲਗ੍ਰਾਮ ਭੁਰੋੜਸੇਂ ਦਸਕੋਸ ਉਤੇ ੧ – ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨
ਸਿੰਘ ੩ – ਕਰਤਾਰਪੁਰਸੇਚਲਮਰਾਝਓਰਜਾਤੇਗੁਰੂਜੀ
ਹਾਂਠਹਾਈਹਾਂ ਜੋਜੰਗਲਦੇਸਮੇਂਪਹੁਚ ਜੈਦਾਪੀਰਾਂਨੇਸੇ
ਫੂਲਖੀਸਕੇਲੋਗੋਂਕੀਫਤਹਕਰਾਜਠਾਜਕਾਬਰਦੇਕਰ
ਗੁਰੂਸਰਕੇਸਮੀਪਲਾਹਰਾਅਰਮਰਾਝ ਗਾਉਂਬਸਦਾ
ਯਕੇਗੁਰੂਸਾਹਬਫੇਰਕਰਤਾਰਪੁਰਆਵਤੇਨੂਰੋਲੀਆਏ ੪

੧੪ ਨੁਰੋਲੀ ੧ – ਖੂਆ ੨ – ਸਿੰਘ ੩ – ਨੁਰੋਲੀਸੇਪਹੁਚਕਰ
ਗੁਹਾਰਿਰਾਯਜੀਨੇਖੂਆਲਗਵਾਯਾ ੪ – ਨੁਰੋਲੀਸੇਅ

ਵਤੇਜਲੰਧਰਸਮੀਪਪਕੂਰੇ ਤਬਮੁਗਲਖਾਂਕੇਪੋਤੇਨੇਗੁ
ਰੂਜੀਕੇਮਹਲੋਂਕਾਸਮਾਜਲੂਟਨੇਕੀਤਯਾਰੀਕਰੀਊਹਾਂਭੁ
ਈਭਗਤੂਕੇਬੇਟੇਗੌਰੇਨੇਦਹੂਜੰਗਮੇਭੁਗਾਯਾ।ਗੁਰੂਜੀ
ਨੇਬੜੇਪ੍ਰਸੰਨਹੋਗੌਰੇਕੇਬੰਸਮੇਰਾਜਕਾਬਰਦੀਆ।ਸੋਕੈ
ਥਲਕੇਰਾਜਾਹੂਯੇ ਬਰਦੇਤੇਗੁਰੂਜੀਕਰਤਾਰਪੁਰਪਹੁ
ਚੇ।ਪਹਲੇਗੌਰੇਕੋਗੁਰੂਜੀਕਾਸਾਦਥਾ ।ਜਿਸਕੇਬਖਸ
ਵਨੇਹੇਤ ਸਾਥ।ਫਿਰਤਾਰਹਾ।ਕਿਉਂਕਿਗੌਰੇਨੇਗੁਰੂਜੀਕੇ
ਦਾਹਿਨਬਾਲੇਕਾ।ਸਿਰਕਾਟਾਥਾ।ਜਬਉਸਨੇਇਸਕੋਹਾਸੀ
ਮੇਕਹਾ। ਗੌਰਾ।ਜਿਸਕੋਭਾਈਭਗਤੂਖੇਤਮੇਂਬਾਹਰਕੇ
ਛੋੜੂਆਯਾ।ਵਹੁਅਪਨੀਜਵਾਨਮਾਤਾ।ਪੁਤ੍ਰਜਵਾਨ
ਕੋਕਰਾ।ਦੇਗਕਰਤਾਰਪੁਰਸੇਚਲਕੀਰਤਪੁਰਜਾਤੇਪ
ਲਾਹੀਆਏ੪

੧੫ ਪਲਾਹੀ ਫਗਵਾੜ੍ਹੇਸੇ ਦੋਕੋਸ ਉੱਤ੍ਰ ।ਇਲਾਕੇ ਕਪੂਰਥ
ਲੇ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨ –।ਨਿਰਮਲੇ ੩– ਸੰਗਤਕੋਬ੍ਰਹ
ਮਗਿਆਨਕਾਉਪਦੇਸਕੀਆ੪

੧੬ ਫਗਵਾੜ੍ਹੇਸੇਦੋਕੋਸਪੂਰਬ੧–ਗੁਰਪਲਾਹ੨–ਉਦਾ
ਸੀ੩– ਸੰਤਨਾਮਕੇਜਾਪਕਾਉਪਦੇਸਸੇਵਕੋਂਕੋ੪

੧੭ ਫਰਾਲਾ ਸੰਧਵਾ ਗ੍ਰਾਮਫਗਵਾੜ੍ਹੇਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਉੱਤਰ੧
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਉਦਾਸੀ ੩ – ਪਰਮੇਸ੍ਵਰਭਗਤੀਕਾ
ਉਪਦੇਸਕੀਆ੪

੧੮ ਦੁਸਾਂਝ ਖਸਿੰਦਾਂਕੇ ਫਗਵਾੜ੍ਹੇਸੇਚਾਰਕੋਸ ਅਗਨਿਕੋਣ
ਮੇ੧–ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨–ਸਿੱਖ੩– ਸੰਤੋਕੀਸੇਵਾਕਾਉਪ

ਦੇਸਪੇਮੀਜਨੋਕੋ ੪

੧੯ ਹਕੀਮਪੁਰਮੁਕੰਦਪੁਰ ਗ੍ਰਾਮੋਕੇਮੱਧਮ ਫਗਵਾੜ੍ਹੇਸੇਦ
ਸਕੋਸਪੂਰਬ ੧— ਨਾਨਕਸਰ ੨— ਪੁਜਾਰੀ ਨਿਹੰਗ ੩—
ਧਰਮਕੀਕਮਾਈਕਰਵੰਡਖਾਨੇਕਾਉਪਦੇਸਕੀਆ
ਇਸਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰੇਕੇਸਮੀਪ ਗੁਰੂਜੀਕੇਘੋੜ੍ਹੇਕੀਪਛਾੜੀ
ਆਂਬਾਂਧਨੇਕੇਕੀਲਓਂਕੇਬ੍ਰਿਛਹੋਰਹੇਹੈਂ ੪

੨੦ ਰੰਦਪੁਰਗ੍ਰਾਮ ਆਨੰਦਪੁਰਸੇਤੀਨਕੋਸ ਨੈਰਤਕੋਣਮੇ
੧— ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਈਹਾਂਭੀਕੀਰਤਪੁਰਆ
ਵਤੇਗੁਰੂਜੀਰਹੇ ੪

੨੧ ਦੋਲੋਵਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਆਨੰਦਪੁਰਸੇਦੋਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧— ਗੁ
ਰੂਦੁਆਰਾ ੨— ਨਿਹੰਗ ੩— ਈਹਾਂਸੇਚਲਕਰਗੁਰੂਜੀ
ਕੀਰਤਪੁਰਪਹੁਚੇ ਇਨਹੀਦਿਨੋਮੇਦਾਰਾਸਕੋਹਕੋਮਾਰ
ਕਰ ਔਰੰਗਜੇਬਨੇ ਕਾਂਸੀਮਥਰਾਆਦਿ ਸਭਤੀਰਥੋਂ
ਮੇਮੰਦਰਬਿਗਾੜੇ ਦਾਰਾਸਕੋਹਕੋ ਸੱਚਾਪਾਤਸਾਹਬਤਾ
ਨੇਵਾਲਾਸਿਰਮੰਦਫਕੀਰਮਰਵਾਯਾ ਗੁਰੂਹਰਿਰਾਯ
ਜੀਸੇਕਰਾਮਾਤਲੇਨੇਵਾਸਤੇਇਨਕੋਭੀਦਿੱਲੀਬੁਲਵਾਯਾ
ਔਰਦਾਰਾਸਕੋਹਸਾਥਪ੍ਰੇਮਸੁਨ ਅਕਬਰਸਾਹਦਾਦੇ
ਕਾਦੀਆਂ ਸ੍ਰੂਬ੍ਰਾਲਕਾਪਰਗਨਾਛੀਨਲੀਆ ਇਧਰ
ਗੁਰੂਜੀਨੇਕੁਲਪ੍ਰਾਤੀਔਰੰਗਪਾਸ ਅਪਨਾਜਾਨਾਉ
ਚਿਤਨਜਾਨਕੇ ਸਭਸੰਗਤਕੀਸਲਾਹਸੇ ਅਪਨਾਬਡਾ
ਬੇਟਾਰਾਮਰਾਇਦਿੱਲੀਭੇਜਾ ਅਰਰਾਮਰਾਯਕੋਬਰ
ਦੀਆ ਤੇਰੇਮੁਖਮੇਂਹਮਵਾਸਕਰੇਂਗੇ ਜੋਕਹੇਗਾਸੋਪੂਰਾ

੬੯ ਹੋਗਿਆ।ਰਾਮਰਾਇਜੀਨੇਜਾਇਕਰਬਹੁਤਕਰਾਮਾਤਦਿਖਾਈ
ਆ।ਅੰਤਕੋਭਾਦੀਕੇਪ੍ਰਤਾਪਸੇਮਿੱਟੀਮੁਸਲਮਾਨਕੀ
ਪਾਠਕੇਠਿਕਾਨੇਮਿਟੀਬੇਈਮਾਨਕੀਪਾਠਸੁਨਾਯਾ।ਗੁਰੂਜੀ
ਨੇਇਸਬਾਤਕੀਖਬਰਸੁਨਆਗਿਆਦਈ ਰਾਮਰਾਇਹਮਾ
ਰੇਮੱਥੇਨਾਲਗੋ।ਰਾਮਰਾਇਦਿੱਲੀਸੇਕੀਰਤਪੁਰਕੋਆ
ਯਾ।ਬਾਗਾਂਕੇਸਾਕਿਨਾਰੇਠਹਰਾ।ਸਿੱਖਭੇਜਾ।ਸਿੱਖਕੋਗੁਰੂ
ਜੀਨੇਆਗਿਆਦਈ ਰਾਮਰਾਇਕੋਕਹੋ ਹਮਾਰੇਮੁਖਨਲਗੇ।
।ਜਿਧਰਮੁਖਹੈਉਧਰਜਾਵੋ।ਸਿੱਖਪਹੁਚਾਖਬਰਦਈ
ਮੁਖਲਹੌਰਓਰਬਾਲਹੌਰਕੋਗਏ।ਮੀਆਂਮੀਰਠਹਰੇ।
ਰਾਮਰਾਇਕੇਲਹੌਰਪਹੁਚਨੇਪਹਲੇ ਗੁਰੂਜੀਨੇਫੁਰਮਾ
ਨਾਭੇਜੀ ਕੋਈਸਿੱਖਰਾਮਰਾਇਕੀਕੌਡੀਪੈਸਾਪੂਜਾਨ
ਕਰੈ।ਲਹੌਰੀਯੋਨੇਰੁਪਏਮੁਹਰਾਂਪੂਜਾਕਰੀ ਸੁਨਕੇਗੁਰੂਨੇ
ਸਾਫਦੀਆ ਮੁਹਕੇਮਿਠੇਮਨਕੇਖਾਰੇ।ਕੁਛਦਿਨਈਹਾਂਦਾ
ਸਕਰਰਾਮਰਾਇਦਿੱਲੀਗਏ।ਉਹਾਂਸੇਦੇਹਰੇਦੂਨਗਏ।ਗੁਰੂ
ਜੀਪੂਰਬਗੁਰੋਂਦ੍ਰਤਤੀਰਥਯਾਤ੍ਰਕੋਤਿਆਰਹੋਬੂੰਗੇਗਏ੪
੭੨ ਬੂੰਗਾ ਗਾਂਮ ਕੀਰਤਪੁਰਸੇਚਾਰਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧–ਗੁਰਦ੍ਵਾ
ਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩–ਕੀਰਤਪੁਰਸੇਚਲਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਉ
ਤਰੇ ਇਸਗ੍ਰਾਮਕੀਜਗਾਂ ਗੁਰੂਹਰਿਰਾਇਸਾਹਬਜੀਕੇ
ਘੋੜੇਓਂਕਾਤਬੇਲਾਬਨਾਥਾ।ਦਾਨਾਭਿੱਜਣੇਕਾਚੁਬੱਚਾ
ਅਤਏਕਕੂਆ।ਭੀਹੈ੪
੭੩ ਲੰਬੇ ਗਾਮ ਮਨੀਆਜਰੇਸੇਚਾਰਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧– ਗੁਰਦ੍ਵਾ
ਰਾ ਕਾਕਰੂਕਾਅੰਬ ੨–ਨਿਹੰਗ੩– ਈਹਾਂਉਦਾਸੀਯੋ

ਕਾਅਕਾਂਨਹੈ ਨਾਅਉਸਕਾਕਹੀੜ੍ਹਹੈ ੪

ਪਹੋਆ ੧ — ਗੁਰੁਦੁਆਰਾ ੨ — ਉਦਾਸੀ ੩ — ਸਰਸੁਤੀ
ਕੇਬੇਟਮੇ ਗੁਰੂਹਰਿਰਾਯਸਾਹਬਕਾਥਾਂਨਹੈ ਈਸਾਂਨਕੇ
ਨਮੇ ਸਾਹਰਜੇ ਸੌਕਦਮਹੋਗਾ ੪

ਥਨੇਸਰ ੧ — ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨ — ਸਿੱਖ ੩ — ਥਨੇਸਰਸੰਧੇ
ਵਾਲੀਆਂਕੀਹਵੇਲੀਮੇ ਸਾਤਵੇਂ ਗੁਰੂਕਾਥਾਂਨਹੈ ਰੀਗਾ
ਜੀਮੇਇਨਕਾਭੀਥਾਂਨਪ੍ਰਸਿੱਧਨਹੀਂਹੈ ਜਾਤਾਕਰਗੁਰੂ
ਜੀਕੀਰਤਪੁਰਆਏ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨਜੀਕੇ ਤਖਤਬੈਠ
ਨੇਕੀਤਿਆਰੀਕਰੀ ਤਬਬਡੇਭਾਈਧੀਰਮੱਲਨੇਅ
ਪਨੀਮਾਤਾਸੇਕਹਾਕਿ ਬਡੇਬੇਟੇਰਾਮਰਾਯਕੇਹੋਤੇ ਛੋਟੇ
ਕੋਗਾਦੀਨਾਦੇਵੇ ਸੁਨਕਰਗੁਰੂਜੀਨੇਉੱਤਰਦੀਆ ਗੁਰੂ
ਘਰਮੇਵਡਭੂਲਾਯਕਕੌਮਿਲਤੀਹੈ ਬਡੇਛੋਟੇਕਾਅਰ
ਅਪਨੇਪਰਾਏਕਾਕੁਛਬਿਚਾਰਨਹੀਂਹੈ ਇਸਲੀਏਛੋਟੇਕੋ
ਦੇਵੇਂਗੇ ਯਹਕਹਗੁਰੂਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨਜੀਤਖਤਬੈਠਾਏ ੪

ਕੀਰਤਪੁਰ ੧ — ਦੇਹਰਾਪਤਾਲਪੁਰੀ ੨ — ਸੋਢੀ ੩ — ਸੰਬ
ਤ੧੭੧੮ਮੇ ਕਤਕਵਦੀਨੌਮੀਕੋ ਛਹਘੜੀਦਿਨਚੜ੍ਹੇ
ਇਕਤੀਸਾਲ ਦੋਮਹੀਨੇ ਬਾਈਰੋਜ਼ ਰਾਜਿਆਈਕਰਗੁ
ਰੂਹਰਿਰਾਇਸਾਹਬਜੀਪਰਲੋਕਪਧਾਰੇ ੪॥

ਸੀਖਿਪਤਕਥਾਸਮੱਗ੍ਰੀਅਣਮਬਾਕੀਆ ਗੁਰੂਹ
ਰਿਰਾਇਜੀਕੀਰਤਪੁਰਜਨਮਲੇ ਤਹਾਂਹੀਤਖਤਬੈਠ
ਦਾਰਾਸਕੋਹਕੀਸਹਾਯਤਾਹੇਤ ਦੁਆਬੇਕਰਤਾਰਪੁਰਆ
ਤਾਕਰ ਕਰਤਾਰਪੁਰਮੇਜੰਗਲਦੇਸਪਹੁਚ ਦੁਲਬੀਸਕੀ

੧੦ ਸਹਾਯਤਾਕਰ ਮਰਾਝ੍ਰਲਹਰਾਗਾਂਉ ਬਸਵਾਇ ਕਰਤ
ਪੂਰਹੋਤੇਕੀਰਤਪੁਰਪਹੁਚ ਛੋਟੇਪੁੱਤ੍ਰਕੋਗੱਦੀਬੈਠਾਇਕੀ
ਰਤਪੁਰਹੀਸਮਾਏ॥ ॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਗੁਰੂਤੀਰਥਸੰ
ਗ੍ਰਹੇ ਤਾਰਾਹਰਿਨ੍ਰੋਤਮਰਾਜਿਤੇਸਪ੍ਰਮਗੁਰੂਤੀਰਥਬ
ਰਨਾਸਮਾਪਤਾ॥੭॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

੧ ਕੀਰਤਪੁਰ੧— ਜਨਮਥਾਨ੍ਹਹਰਿਮੰਦਰ੨— ਸਿੱਖ੩—ਮ
ਤਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੌਰ ਪਿਤਾਹਰਿਰਾਯਜੀਕੇਘਰ ਸੰਬਤ੧੭੧੩
ਮੇਂ ਸਾਵਨਵਦੀ ਦਸਮੀਕੋ ਪਹਰਦਿਨਚੜ੍ਹੇ ਗੁਰੂਹਰਿਕ੍ਰਿ
ਸ੍ਨਜੀਨੇਜਨਮਲੀਆ ੪

੨ ੦੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾਤਖਤਸਾਹਬ੨— ਸੋਢੀ੩—ਸੰਬਤ
੧੭੧੮ ਮੇਦਸਹਰੇਕੇਦਿਨਪਾਂਚਬਰਸਦੋਮਹੀਨੇਸੋਲਾ
ਦਿਨਕੀਉਮਰਮੇ ਅਪਨੇਚਲਾਣੇਸੇ ਚੌਦਾਂਦਿਨਪਹਲੇਗੁ
ਰੂਜੀਨੇਤਖਤਬੈਠਾਏ॥ਗੁਰੂਜੀਕਾਜੋਤੀਜੋਤ ਸਮਾਵਨ
ਅਰਇਨਕੋਗਾਦੀਹੂਈਸੁਨ ਰਾਮਰਾਯਜੀਨੇ ਪਾਤਸ਼ਾ
ਸੇਕਹਕਰਦਿੱਲੀਮੰਗਵਾਏ ੪

੩ ਪੰਜੋਖਰਾ ਗਾਂਮ ਅੰਬਾਲੇਸੇਦੋਕੋਸਪੂਰਬ੧— ਗੁਰਦੁਅ
ਰਾ੨— ਸਿੱਖ੩— ਪੰਜੋਖਰੇਮੇਏਕਪੰਡਿਤਨੇਗੁਰੂਜੀਕੇ
ਸਮੀਪਆਯਕਰਕਹਾ ਆਪਅਵਤਾਰਕਹਾਤੇਹੋ ਅ
ਰਨਾਮਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨਹੈਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੀਬਨਾਈਗੀਤਾਕੇਅਰਥ

ਤੇਸੁਨਾਓਗਾ ਸੁਨਕਰਗੁਰੂਜੀਨੇਜਾਨਾ ਹਮਆਪਸੁਨਾਵੇਂਗੇ
ਤਬਸੁਨਾਨੂੰਆਸੁਨਾਵੀਆਂਹੋਗਾ ਇਸਕੇਚਿੱਤਮੇਂਐਸੇਐਂ
ਰਤਰਕਫੁਰੇਗੀ ਇਸਲੀਏਪੰਡਤਕੋਕਹਾ ਤੂੰਹੀਜਿਸਸੇ
ਸੁਨਾਚਾਹੇਕਾਹੂੰਪੁਰਖਕਉਲਿਆਉ ਪੰਡਿਤਪਰੀਖ੍ਯਾਕੇ
ਤ ਏਕਮਹਾਂਮੂਰਖਛੀਵਰਕੋਬੁਲਾਲਿਆਯਾ ਗੁਰੂ
ਜੀਨੇਉਸਕੇਸਿਰਛੜੀਕਰੀਉਸਨੇਖੂਬਅਰਥਸੁਨਾਏ
ਸੁਨਕਰਪੰਡਿਤਸੇਵਕਹੂਆ ਨਾਮਲਾਲਜੀਥਾ ੪
ਦਿੱਲੀ੧- ਬੰਗਲਾਸਾਹਬ੨-ਸਿੱਖ੩- ਜਬਦਿੱਲੀ
ਸਮੀਪਗੁਰੂਜੀਗਏ ਪਾਤਸਾਹਕਾਭੇਜਾ ਰਾਜਾਜੈਸਿੰਘ
ਸਟਾਈਵੈਕੇਸਪੈਲੇਲੇਆਯਾ ਅਪਨੇਮਹੱਲੋਂਜੈਸਿੰ
ਘਪੁਰੇਮੇਂਜਾਯਉਤਾਰੇ ਦਿੱਲੀਮੇਂਉਨਦਿਨੋਂਮੇਂਬੀਮਾਰੀ
ਚੇਚੇਕੀਬਹੁਤਥੀ ਜੋਬੀਮਾਰਦਰਸਨਕਰੇਬਚਰਹੇਆਯ
ਹਸਕਤੀ ਸੁਨਕਰਪਾਤਸਾਹਨੇਏਕਦਿਨਰਾਮਰਾਯਜੀ
ਪਾਸ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨਜੀਕੀਸਿਫਤਕਰੀ ਰਾਮਰਾਯਨੇਸੁਨਕੇ
ਕਹਾ ਕਿਆਹੈ ਸੀਤਲਾਕਾਖਾਜਾਹੈ ਯਹੀਚਰਚਾਰਾ
ਜਾਜਯਸਿੰਘਨੇਗੁਰੂਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨਜੀਪਾਸਕਹੀ ਉਨ
ਹੁਨੇਸੁਨਾਫਰਮਾਇਆ ਸਦਾਤਪਤਾਰਹੇਗਾ ਬੇਉਲਾਦਾਗੁਜ
ਰੇਗਾ ਜੀਵਤਾਹੀਜਲਾਯਾਜਾਵੇਗਾ ੪
ਇੰਦ੍ਰਪ੍ਰਸਥ ਪੁਰਾਣੀਦਿੱਲੀ੧- ਦੇਹਰਾਬਾਲਾਜੀ੨-ਸਿੱ
ਖ੩- ਗੁਰੂਜੀਕੋਰਹਤੇਬਹੁਤਦਿਨਗੁਜਰੇਤਬਪਾਤ
ਸਾਹਨੇਜੈਸਿੰਘਕੋਹੁਕਮਦੀਆ ਕਿਜੇਸਬੰਬਸੇਕੋਈ
ਗੁਰੂਕੀਕਰਾਮਾਤਦੇਖੇ ਸੁਨਕਰਰਾਜਾਜੈਸਿੰਘਨੇਹਜ਼ੂ

੭੨ ਤੈਸੇਆਪਨੀਰਾਨੀਬੈਠਾਈ ਅਰਕਹਾਚਿੱਤਮੇਪ੍ਰੇਮਸੇਧਾ
ਧਿਆਨਲਰਖੋਗੁਰੂਪੂਰੇਹੈਤਬਮੇਰੀਗੋਦੀਮੇਬੈਠੋ।ਗੁਰੂ
ਜੀਬੁਲਾਏਮਹਲਮੇਜਾਯਕਰਰਾਨੀਕੀਗੋਦਮੇਬੈਠਗਏ
ਅਰਚਿੱਤਮੇਉਸੀਸਮੇਜੀਵਨਸੇਉਦਾਸਹੋਕਰਬਿਰ
ਹਤੇਭਏ।ਜਿਸਕੇਮੁਖਮੇਗੁਰੂਨੇਅਪਨਾਦਾਸਕਹਾ।ਅ
ਬਉਸਬਡੇਭਾਈਕਾਬਚਨਸੱਚਾਕਰੋਂਗੇ।ਜੇਸਿਪਕੇਕਾ
ਰਣਜਮਨਾਕਿਨਾਰੇਤੰਬੂਲਗਵਾਯਾ।ਮਾਤਾਨਿਕਸੀਗਉ
ਜਮੇਮਾਤਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੌਰਤਥਾਔਰਸੰਗਤਨੇਪੂਛਾ ਆਪਸੇ
ਪੀਛੇਪੂਜਾਕਿਸਕੀਕਰੇਂ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਸਾਵਧਾਨਹੋਕਰਕਹਾ
ਪੂਜਾਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੀਕੀਕਰੋ ਅਰਗੱਦੀਕਾਮਾਲਕ
ਬਾਬਾਬਕਾਲੇਹੈ ਏਤਾਕਹਤੇਹੀ ਸਾਤਬਰਸਆਠਮਹੀ
ਨੇ੧੯ਦਿਨਕੀਉਮਰਮੇ ਸੰਬਤ੧੭੨੦ ਚੇਤਸੁਦੀਚੌਦੇਕੋ
ਜਮਨਾਕਿਨਾਰੇ ਗੁਰੂਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨਜੀ ਜੋਤੀਜੋਤਿ ਸਮਾਏ।
ਨਈਦਿੱਲੀਸੇਚਾਰਕੋਸ ਪੁਰਾਣੀਸੇ ਡੇਢਕੋਸ ਦੱਖਣਪਾ
ਸੇਇਨਕਾਦੇਹਰਾਬਨਾਹੈ।ਨਾਮਉਸਕਾਬਾਲਾਜੀਕਾਦੇ
ਹਰਾਹੈ ੪ ।ਸੰਖਿਪ੍ਰਕਥਾਸਅੰਗਅਦਸ਼ਾਕੀ।।
।ਗੁਰੂਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨਜੀਕੀਰਤਪੁਰਜਨਮ ਤਹਾਂਹੀਗੱਦੀਪਾ
ਯ ਦਿੱਲੀਪਹੁਚ ਰਾਮਰਾਯਕੋਸ਼੍ਰਾਪਦੇ ਆਪਉਨਕੋਸ੍ਰ
ਧੇਸੱਚਾਕਰਨੇਹੇਤ ਬਾਬਾਬਕਾਲੇਬਚਨਸੇਗੱਦੀਕਾ
ਮਾਲਕਬਤਾਯਕੇਦਿੱਲੀਹੀਸਮਾਏ।। ।ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤ
ਗੁਰਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹੇ ਤ੍ਰਾਨਾਭਿਨਰੇਤਮਰਚਿਤੇ ਅਸ਼ਮਗੁ
ਰੂਤੀਰਥਵਰਨਨਸਮਾਪ੍ਤ।।੮।।

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ੧– ਜਨਮਥਾਨ ਗੁਰੂਕੇਮਹਲ ੨– ਨਿਰ
ਮਲੇ ੩– ਮਾਤਾ ਨਾਨਕੀਜੀ ਪਿਤਾਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦ
ਸਾਹਬਜੀਕੇਘਰ ਸੰਬਤ ੧੬੭੮ ਮਘਰਸੁਦੀਦੂਜ
ਕੋਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦੁਰਜੀਨੇਜਨਮਲੀਆ ੪

ਬਕਾਲਾ ਗ੍ਰਾਮ ੧– ਭੋਰਾਸਾਹਬ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਬਡੀ
ਅਵਸਥਾਪ੍ਰਯੰਤਯੇਅਪਨੇਪਿਤਾਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਸਾ
ਥ ਮਾਝੇਦੁਆਬੇਮਾਲਵੇਬਿਚਰਤੇਰਹੇ ਜਬਕੀਰਤਪੁਰ
ਮੇਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਅਪਨੇਛੋਟੇਪੋਤੇਹਰਿਰਾਯਕੋਗ
ਦੀਦੇਕਰਜੋਤੀਜੋਤਸਮਾਏ ਇਨਕੋਬਕਾਲੇਰਹਨੇਕੀਆ
ਗ੍ਯਾਕੀਤਬਸੇਬਕਾਲੇਗ੍ਰਾਮਮੇਅਪਨੀਮਾਤਾਨਾਨਕੀਸੰ
ਯੁਕਤਆਇਰਹੇਜਬਦਿੱਲੀਮੇਗੁਰੂਜੀਨੇ ਬਾਬਾਬਕਾਲੇ
ਬਚਨਕੀਆ ਤਬਸੁਨਕਰ ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਕੇਬੰਸਕੇ
ਬਹੁਤਸੋਢੀਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਆਏ ਅਪਨੀਅਪਨੀਗੱਦੀ
ਬੈਠ ਅਪਨੇਅਪਨੇਸੇਵਕੋਂਸੇਪੂਜਾਲੇਨੇਲਗੇਗੁਰੂਜੀਕੇ
ਮਾਤਾਕਹੇ ਆਪਪ੍ਰਗਟਹੋਵੋ ਸੁਨਕੇਚੁਪਰਹੇ ਇਤਨੇਮੇਏਕ
ਮੱਖਣਸਾਹਨਾਮੀਸਿੱਖਬਕਾਲੇਮੇਆਇਆ ਦੇਖੇਤੋਬਹੁਤ
ਗੁਰੂਬਨਰਹੇਹੈਂ ਉਸਨੇਅਪਨੇਚਿਤਮੇਜਾਨਾ ਯੇਸਭਗੁਰੂ
ਰਾਮਦਾਸਕਾਬੀਜਹੈਂ ਇਸਲੀਯੇਪਾਂਚਪਾਂਚਰੁਪਯੇਸਭ
ਕੀਪੂਜਾਕਰੇਂ ਜੋਗੁਰੂਹੋਗਾਸੋਮੁਝਕੋਆਪਮਾਂਗਕਰਸਾਰੀ

੧੪ ਲੈਲੇਵੇਗਾ।ਗੰਦੀਵਲੇਲੋਕੋਂਮੇਸੇਕਾਹੂਨੇਸਮੰਗਪੂਜਨ
ਮਾਗੀ।ਤਬਉਸਨੇਮਸੰਦੋਂਸੇਪੂਛਾਈਹਾਂਕੋਈਔਰਭੀ
ਗੁਰੂਕੀਐਸਕਾਸੇਵਕੀਹੈ।ਸੁਨਕਰਮਸੰਦੋਂਨੇਕਹਾ।ਏਕ
ਔਰਭੀਅਸਤਜੈਸਾਹੈ।ਸੁਨਕੇਚਿਤਮੇਖੁਸਹੂਯਾ।ਦੋਮੇ
ਹਰਭੇਟਾਲੇਕਰਗੁਰੂਜੀਕੇਪਾਸਗਯਾ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਜਾ
ਨਾ।ਇਸਸਮੇਇਸਕੋਨਹੀਕਹੇਗੇਂਤਬਗੁਰੂਪਰਸੇਸਿੱਖੋ
ਕੋਭਿਸ੍ਵਾਸਜਾਤਾਰਹੇਗਾ।ਅਰਗੁਰੂਹਰਿਕ੍ਰਿਸ੍ਨਜੀਕੇਬ
ਚਨਕੋਭੀਝੂਠਜਾਨੇਗੇ।ਯਹਸਮਝਕੇਆਗਯਾਦਈ।ਜੇਤੀ
ਭੇਟਦੇਣੀਆਂਹੀਥੀਸੋਗੁਰੂਪਰਕੀਸਮਰਭੇਟਾਦੇਦੋ।ਅ
ਖਣਸਾਹਨੇਸਭੀਭੇਟਾਦੇਣੀਆਂਨੀ।ਇਸਕੇਰਣੀਮੇਗੁਰੂ
ਜੀਧਿਆਨਮੇਬੈਠਤੇਥੇਉਸਕਾਨਾਮਭੋਰਾਸਾਹਬਹੈ।੪
੨ ੦੧—ਦਰਬਾਰ੨—ਸਿੱਖ੩—ਅਗਲੇਦਿਨਫਿਰਸਭ
ਛੁਡਾਯਗੱਦੀਤਕੀਏਲਗਾਯਉਪਰਗੁਰੂਜੀਕੋਬੈਠਾਯ
ਸਭਸੰਗਤਕੋਬਤਾਯਾ।ਗੁਰੂਯੇਹਹੈਂ।ਸਭਲੋਗੋਂਨੇਪੂਜਾ
ਕਰੀ।ਔਰਸੇਵਕੀਯੋਂਨੇਬਹੁਤਬਿਰੋਧਕੀਆ।ਧੀਰਮੱਲ
ਨੇਗੁਰੂਜੀਕੇਮਾਰਨੇਹੇਤਬੰਦੂਕਚਲਵਾਈ।ਗੋਲੀਲਗੀ
ਨਹੀ।ਮੱਖਣਸਾਹਯਹਹਾਲਦੇਖਸਭਕੇਡੇਰੇਲੂਟਗੁਰੂ
ਜੀਪਾਸਲੇਆਯਾ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਸਭਕੀਦਸਭਬਦਲਕੇਉ
ਸੀਕੋਹਾਥਸੇਸਭਕੋਦਿਲਵਾਈ।ਏਕਆਦਿਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬ
ਮਤਾਜਨਕੀਜੀਨੇਗਾਦੀਕੀਲਸਭਸਮਝਕੇਗੁਰੂਕੇਬ
ਤਾਏਬਿਨਾਪਕੜਔਰਖਲੀਆ।੪
੦੧—ਦਰਵਾਜਾਸਾਹਬ੨—ਸਿੱਖ੩—ਈਹਾਂਵਰਤੇ

ਜੇਐਤੀਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਜੀਕਬੀਕਬੀਬੈਠਤੇਥੇ ੪

੫ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ੧ — ਥੜ੍ਹਾਸਾਹਬ੨ — ਸਿੰਘ੩ — ਗੁਰੂਜੀਕੇ
ਸਾਥਲੇਕਰ ਬਕਾਲੇਸੇ ਮੱਖਣਸਾਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਰਸਨ
ਕਰਨੇਹੇਤਗਯਾ ਪੁਜਾਰੀਯੋਨੇਕਿਵਾੜਬੰਦਕਰਲੀਏ।
ਗੁਰੂਜੀ ਪੁਜਾਰੀਯੋਂਕੋਅੰਦਰਸੜੀਏ ਸ੍ਰਾਪਦੇਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿ
ਤਸਰਸੇਚਲੇਆਏ। ਥੜ੍ਹਾਸਾਹਬ ਅਕਾਲਬੁੰਗੇਕੇਸਾਮ੍ਹੀ
ਪੂਰਬਉੱਤਰਪਾਸੇਹੈ ੪

੬ ਬੱਲਾ ਗ੍ਰਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੋਂ ਤੀਨਕੋਸ ਈਸਾਨਮੇ੧ — ਕੋਠਾ
ਸਾਹਬ੨ — ਸਿੱਖ੩ — ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਹੋਤੇ ਬੱਲੇਗ੍ਰਾਮਮੇਆਏ
ਤਬਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਕੀਮਾਈਆਂਪ੍ਰਸਾਦਲੇਕਰ ਦਰਸਨਕੋ
ਆਈਆਂ ਉਨਕੋਬਰਦੀਆਤੁਮਾਰੇਮੇਸਦਾਭਗਤੀਰਹੇਗੀ
੪

੭ ਸਰਾਲਾਗ੍ਰਾਮ ਢਗਵਾੜੇਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਪੂਰਬ ਗੁਰੂਕਾਚੱਕ
ਪ੍ਰਸਿੱਧ੧ — ਗੁਰੂਪਲਾਹ੨ — ਉਦਾਸੀ੩ — ਜਬਅੰਮ੍ਰਿ
ਤਸਰਕਾਦਰਸਨਕਰ ਮੱਖਣਸ਼ਾਹਨੇਬਕਾਲੇਪਹੁਚਾਇ
ਦਆਂਗੀ। ਗੁਰੂਜੀਨੇਬਚਨਕੀਆ ਹਮਭੀਚਲੇਂਗੇ। ਤੋਰ
ਕੂਚਕਰਦਰਿਆਸਾਂਕਿਨਾਰੇਆਏ ਸਾਥਮੇਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਦੇ
ਥਾਲੇਕਰਭਿਆਸਾਨਦੀਮੋਰਖਦੀਆ। ਅਰਪੀਰਮੱ
ਲਕੋਕਹਤੇਜਾਅਪਨੀਦਸਤਲੇਜਾਨੀ। ਪੀਰਮੱਲਦਹਾਂਸੇ
ਲੇਗਯਾਤਬੀਸੇਹਾਂਸੀਏਕੇਪੰਥਭੀਰੋਹੂਏਹੈ ਗੁਰੂਜੀਏ
ਸਗ੍ਰਾਮਮੇਪਹੁਚੇ ੪

੮ ਮਾਖੋਵਾਲ੧ — ਗੁਰੂਕੇਮਹਲ੨ — ਸੋਢੀ੩ — ਮਾਖੋਵੇਸ

੮ ਮੋਰਲ ਕਹਲੂਰਕੇਰਾਜਮੇਂਪਹੁੰਚਜਮੀਨਖਰੀਦਕੇਨਗਰਬ
ਸਾਯਾ ਨਾਮਆਂਖੇਦਪੁਲਰੱਖਾ ਥੋੜ੍ਹੇਦਿਨੋਮੇਂਈਹਾਂਬਹੁਤਲੋਗਬ
ਸੇ ਗੁਰੂਜੀਨੇਸੁੰਦਰਮੰਦਰਬਨਵਾਏ ਬਹੁਤਾਸਿਖਸੰਗਤਆ
ਵਨੇ ਲਗੀ।ਧੀਰਮੱਲਸੁਨਕੇਦੁਖੀਹੂਆ।ਔਰਮਾਰਨੇਕੇ ਪੱਤ੍ਰਕ
ਲਿਖੀਆਂ।ਤਿਆਰਕਰ ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਕੋਨਿਕਾਸੇ ਦੇਸੋਂਨਿਕਸ
ਜਾਣੇ।ਤਬਬਲੀਬਾਤਹੈ।ਇਧਰਗੁਰੂਜੀਨੇਜਸਯਾਤ੍ਰਾ ਰੋਜਕਾਬਿ
ਚੇਪਤੁਲਜਾਨੀਤੀਰਥਯਾਤ੍ਰਾਕਰੇਂ ਯਹਬਿਚਾਰਕੇ ਸੰਬਤ੧੬੨
੧ਕੋਅੰਤਮੇਂਚਲਦੀਏ੪

੯ ਅਨੰਦਪੁਰਕਲੋੜ੍ਹ ਗ੍ਰਾਮ ਬਸੀਸੇਤੀਨਕੋਸ ਅਗਨਿਕੋਣਮੇਂ੧
ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨-ਸਿੱਖ੩- ਉਪਦੇਸਭਕ੍ਰੋਕੇ ਬਸੀਏਸ੍ਵਕਾਰਪ
ਲਾਲਕਾਸਿਲੇਕਮਕਾਨਹੈ ਜਿਸਆਤਬੋਲਤੇਹੈ ਇਸਕਲੋ
ੜ੍ਹਸੇਲੇ ਬਹੁਤ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਪਟਿਆਲੇਕੇਰਾਜਮੇਂਹੈਂ ਜੋਔਰਰਾਜ
ਮੇਂਆਵੇਗਾਪਤਾਕਰਦੀਆਜਾਵੇਗਾ੪

੧੦ ਦਾਦੂਮਾਜਰਾ ਕਲੌੜ੍ਹਸੇਸਾਤਕੋਸਦੱਖਣ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨-
ਸਿੱਖ੩- ਉਪਦੇਸਭਗਤੀਸਾਧਨਕਾ੪

੧੧ ਉਗਾਣਾਸਰਾਇ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨- ਸਿੱਖ੩- ਦਾਦੂਮਾਜ
ਰੇਸੇਚਲਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਆਏ ਯਹਉਗਾਣਾਸਰਾਇਦਾਦੂਮਾ
ਜਰੇਸੇਪਾਂਚਕੋਸਦਾਯਕੋਣਮੇਂਹੈ੪

੧੨ ਨੌਲੱਖਾ ਗ੍ਰਾਮ ਉਗਾਣੇਸੇਪਾਂਚਕੋਸਦੱਖਣ੧- ਗੁਰਦੁਆ
ਰਾ੨- ਉਦਾਸੀ੩- ਉਪਦੇਸਨਾਮਜਾਪਕਾ ਜਿਹੀਦਕੀਸਤ੍ਰ
ਕਮੇਂਹੈ੪

੧੩ ਟੋਹਲਪੁਰਾ ਪਟਿਆਲੇਸੇਆਠਕੋਸ ਉੱਤਰ੧- ਗੁਰਦੁਆ

ਰਾ੨-ਨਿਰਮਲੇ੩-ਉਪਦੇਸਭਗਤੋਂਕੀਟਹਿਲਕਾ੪

੪ ਆਕੜ ਗ੍ਰਾਮ ਪਟਿਆਲੇਸੇਸਾਤਕੋਸ ਉਤ੍ਰ੧-ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨-
ਨਿਰਮਲੇ੩-ਉਪਦੇਸਗਿਆਨਭਗਤੀਕਾ੪

੫ ਲੰਗ ਗ੍ਰਾਮ ਪਟਿਆਲੇਸੇ ਪਾਂਚਕੋਸ ਉਤ੍ਰ੧ ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨-ਸਿੱ
ਖ੩-ਉਪਦੇਸਬੈਰਾਗੀਕੇਤਿਆਗਕਾ੪

੬ ਸੀਂਭੜੋ ਗ੍ਰਾਮ ਪਟਿਆਲੇਸੇਸਾਤਕੋਸ ਦਾਯਕੋਣਮੇ੧-ਗੁ
ਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨-ਸਿੱਖ੩-ਉਪਦੇਸਗੁਰੂਬਾਣੀਕੇਜਾਪਕਾ੪

੭ ਰੋਹਟਾ ਗ੍ਰਾਮ ਸੀਂਭੜੋਸੇ ਸਾਤਕੋਸ ਪੱਛਮ੧-ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨-
ਸਿੱਖ੩-ਉਪਦੇਸ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨਕਾ੪

੮ ਗੁਣੀਕੇ ਗ੍ਰਾਮ ਰੋਹਟੇਸੇ ਛੈਕੋਸ ਪੱਛਮ ਰਾਜਨਾਭੇ੧-ਗੁਰੂਦ੍ਵਾ
ਰਾ੨-ਸਿੱਖ੩-ਉਪਦੇਸਹਰਿਭਗਤੀਕਾ੪

੯ ਰਾਜੋਆਣਾ ਨਾਭੇਸੇਪੰਦ੍ਰਾਂਕੋਸ ਗੁਣੀਕੇਸੇ ਬਾਰਾਂਕੋਸ ਪੱਛਮ
੧-ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨-ਸਿੱਖ੩-ਉਪਦੇਸਸਾਧਸੰਗਤਕੀਸੇਵਾ
ਕਾ੪

੧੦ ਮੂਲੋਵਾਲ ਰਾਜੋਆਣੇਸੇ ਸਾਤਕੋਸ ਪੱਛਮ੧-ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨-
ਸਿੱਖ੩-ਜਬਗੁਰੂਜੀਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਗਏ ਗੋਂਦਾਸੇਵਕਦਰਸ
ਨਕੋਆਯਾ ਗੁਰੂਜੀਨੇਆਗਿਆਦਈ ਜਲਲਿਆਵੋ ਉਸ
ਨੇਕਹਾਜੀਕੂਏਕਾਜਲਖਾਰਾਹੈ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਬਚਨਕੀਆ ਮਿੱ
ਠਾਹੈ ਜਾਭਰਿਲਿਆਓ ਗੋਂਦਾਲੇਆਯਾ ਉਸਦਿਨਸੇਕੂਆਮਿੱ
ਠਾਹੈ ਗੁਰੂਜੀਨੇਗੋਂਦੇਕੋਦੋਂਧਰਕੀਪੱਗਦਈ੪

੧੧ ਸੇਖਾ ਮੂਲੋਵਾਲਸੇ ਪਾਂਚਕੋਸ ਪੱਛਮ੧-ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨-ਸੋ
ਢੀ੩-ਮੂਲੋਵਾਲਸੇਚਲ ਅੰਛੀਵਾਯਾ ਜਲਦੇਖਕੇ ਗੁਰੂ

੨੧ ਜੀਨੇ ਗ੍ਰਾਮਕੀਪਰਲੀਓਰਤੇਰਕੀਆ। ਅਪਨੇਗੁਰੂਮਾਪੇਦ
ਸਵੇਰਾਗੀਕੇਕਹਨੇਸੇ ਉਹਾਂਕੇਨਾਂਮੀਆਦਮੀਤਿਲੋਕੇਨੇਬੁਛਸੇ
ਦਾਨਕਰੀ ਬਾਹਰਮੈਲਕਰਨੇਆਯਾ ਗੁਰੂਜੀਕੇਸਮੀਪਹੋਕੇ
ਨਗਰਕਰਲਾਗਯਾ। ਗੁਰੂਜੀਨੇਸਮੀਪਬੈਠੇਗ੍ਰਾਮਕੇਲੋਗੋਂਸੇ
ਪੂਛਾਯਹਕੌਨਹੈ ਉਨਹੋਨੇਕਹਾਜੀਇਹ ਜਟਦੇਪੋਤੇਤਦਲੇ
ਜੱਟਕੇਬ੍ਰਾਗੀਏਕਾਕੋਪਰੀਤਿਲੋਕਾਹੈ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਬਚਨਕੀਆ
ਜਟਦੇਪੋਅਕਲਕੇਅੰਧੇਹੋਗਏਇਨਕਾਬਾਈਅਤੇਗੀਆਹੋਵੇਗਾਪੇ
ਗੀਆ ਤਬਸੇ ਉਨਕੇਬਾਈਸਗ੍ਰਾਮਉਜੜਕੇ ਮੇਰਟ ਗਤੁ ਸਮੂਰ
ਕੇਸਮੀਪਜਾਏ ਬਸੇ ਜਟਦਵੜਾਨਾਂਮਸੇਪ੍ਰਸਿੰਧਹੋਗਯਾ ਇਨਕੀਕੇ
ਬੀਹਮੇਧਰਮਸਿੰਘਪ੍ਰਧਿਜਾਰਾਬਾਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾਗ੍ਰਾਮਸੇਪੌਨਕੋਸ
ਹੈ ਦੁਹਾਂਗੀਉਜੜਾਹੂਆਆਧੋਦਾਸਕਾਡੇਰਾਹੈ ੪
੨੨ ੦੧ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੰਘ ੩– ਗ੍ਰਾਮਸੇਪੌਨਕੋਸਦਖਣੇਗੁਰਦੁਆਰੇ
ਸੇਥੋੜੀਮੇਰਜਲਿਆਕਰ ਏਕ ਪ੍ਰੇਮੀਨੇਗ੍ਰਾਮਕੇਸਮੀਪਜਗਾ
ਬਨਾਈ। ਬਹੁਤਨਾਲੇਮਹਾਰਾਜਆਲਾਸਿੰਘਕੀਬੇਟੀਬੀਬੀ
ਪ੍ਰਧਾਨਪਾਸਪ੍ਰਬੰਧਕਰੀ। ਉਸਨੇਸਤਹਲਕੀਜਿਮੀਨਾਇਧਰ
ਲਗਾਈ ਰੋਕੀਮਹਲੀਭਰਫਲਗਾਈ ੪
੨੩ ਕਡੂ ਗਾਂਮ ਸੇਘੇਸੇਤੀਨਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੰਘ
ਅਲੇ ੩– ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਆਏ ਤਬਪ੍ਰੇਮੀਸਿੰਘਨੇਪਾਨਕੀਆ
ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਪ੍ਰਾਪਤੀਹੇਤ ਬਨਵਾਸਕਰੇਂ ਦਾਕੋਈਐਸਾਧਨਕਰੇ
ਸੁਨਕਰ ਗੁਰੂਜੀਨੇਉਚਰੀਆ ਕਾਹੇਰੇਬਨਖੋਜਨ ਇਆਦਿ ੪
੨੪ ਫਰਦਾਜੀ ਕਡੂਸੇਚਾਰਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੰਘ
੩– ਉਪਦੇਸ ਸੁਭਆਰਗਮੇਰਲਨੇਕਾ ੪

ਹਡਿਆਯਾ ਫਰਵਾਹੀਸੇ ਤੀਨਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨—
ਸਿੱਖ ੩— ਹਡਿਆਏਮੇ ਗੁਰੂਜੀ ਗਏ ਏਕ ਆਦਮੀ ਭ੍ਰਮਤ
ਕੋ ਪਤ੍ਰ ਬਾਤੂ ਖਿ ਦੇਖਕਰ ਬਚਨ ਕੀਆ ਯਹ ਹੈ ਤੇਰੇ ਸਭੀ
ਪਜਲ ਕਾਟੇ ਜਾਵੈਂਗੇ ਇਸ ਜਗੇ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਤਪ ਜਾਤਾ ਰਹੇਗਾ।
ਉਸਨੇ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕੀਆ ਤਪ ਦੂਰ ਹੂਆ। ਔਰ ਅਨੇਕ ਲੋਕ ਕਰ
ਜੀਦੂਏ ਕੁਛ ਦਿਨ ਵਾਸ ਕਰ ਗੁਰ ਆਗੇ ਚਲੇ ੪
੬ ਮੌੜ ਢਿਲੋਂ ਹਡਿਆਏ ਸੇ ਛੀ ਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੈ
ਲਵਾ ਮੇਂ ਹੈ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਹਡਿਆਏ ਸੇ ਚਲਕਰ ਗੁਰੂਜੀ
ਪੌਲੋ ਗ੍ਰਾਮ ਕੇ ਸਮੀਪ ਪਹੁਚੇ ਘੋੜਾ ਅੜੀ ਪੜਿਆ ਆਗੇ ਨਾ
ਜਾ ਉਹਾਂ ਸੇ ਬਦਲਕੇ ਸੋ ਰੀਵਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇ ਸੁਚੇਤਾ ਕੀਆ ਸੋ ਕਾਰ
ਲਵਾ ਮੇ ਕੀਆ ਇਸੀ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਇਕ ਕੋੜ੍ਹੀ ਸੇਵਕ ਪਲਾਘ
ਉਧਾਰ ਕਰੀ ੪
੭ ਭੁੰਦੇਰ ਮੌੜਾਂ ਸੇ ਚਾਰ ਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨— ਨਿ
ਹੰਗ ੩— ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਕੇ ਸਮੀਪ ਪਹੁਚ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਤੇਜਾ
ਪੂਛੇ ਡੇਰਾ ਕਹਾਂ ਕਰੇ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਪਾਸ ਰੋਕੇ ਪਾਰ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਸ
ਧਾਰੀਨ ਜਾਨਕੇ ਗੁਰੂਜੀ ਆਗੇ ਚਲ ਅਲੀਸੇਰ ਪਹੁਚੇ
ਰਾਜ ਨਾਭੇ ਕਾ ੪
੮ ਅਲੀਸੇਰ ਗ੍ਰਾਮ ਭੁੰਦੇਰ ਸੇ ਤੀਨ ਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧— ਗੁਰ
ਦੁਆਰਾ ੨— ਪੁਜਾਰੀ ਕ ਬੀਰ ਹਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਖਾਲੀ ੩— ਗੁਰੂ
ਜੀ ਆਗੇ ਗਏ ਭੁੰਦੇਰ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਜਾਨਾ ਅੱਛਾ ਨਾ ਹੂਆ ਗੁ
ਰੂਜੀ ਆਗੇ ਚਲੇ ਗਏ ਗ੍ਰਾਮ ਕੀ ਭੇਲੀ ਪੇਲੀ ਬੇਟੇ ਲੇਕਰ
ਸੌਂਪਤੇ ਕਨੇ ਚਲੇ ਰਸਤੇ ਮੇ ਏਕ ਆਦਮੀ ਮਿਲਾ ਪੂਛਾ ਤੈਨੇ

੨੮ ਗੁਰੂ ਕੋ ਕਿ ਅਭੇਟ ਦਈ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਅਨਮੁੱਲਾ ਦਰਸਨ ਕੀ
ਆ ਇਨ ਦੁਨੇ ਕਹਾ ਹਮ ਭੀ ਦੈਸਾ ਕਰੇਂਗੇ ਰਸਤੇ ਮੇ ਬੈਠ ਗੁ
ਰੂ ਖਾਇ ਦਕੇ ਜਮੀਨ ਮੇ ਗਡਾਇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕੇ ਚਲੇ ਅ
ਏ ਐਸਾ ਹੀ ਅਨਮੁੱਲਾ ਦਰਸਨ ਅਲੀਸੇਰ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਕੀ
ਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਰਿਭਰਹਕਰ ਆਗੇ ਗਏ ੪

੨੯ ਜੋਗਾ ਗ੍ਰਾਮ ਅਲੀਸੇਰ ਸੇ ਪਾਂਚ ਕੋਸ ਵਾਯੁਕੋਣ ਮੇ ੧–
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਪੁਜਾਰੀ ਕਬੀਰ ਹਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਨਹੀ ੩–
ਅਲੀਸੇਰ ਸੇ ਉਠ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇ ਉਤਰੇ ਦੋ
ਪਹਰ ਤਕ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਨਾ ਦੇਖਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਗ੍ਰਾ
ਮ ਸੁੰਨ ਸਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਸੇ ਆਗੇ ਚਲੋ ॥ ੪

੩੦ ਭੁਪਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਜੋਗੇ ਸੇ ਚਾਰ ਕੋਸ ਅਗਨਿ ਕੋਣ ਮੇ ੧–
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੰਘ ੩– ਏਕ ਬਾੜ ਈਹਾਂ ਟਾਸ ਕੀ ਆਲੇ
ਰੋਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ੪

੩੧ ਖੀਵਾ ਗ੍ਰਾਮ ਭੁਪਾਲ ਸੇ ਪਾਂਚ ਕੋਸ ਈਸਾਨ ਕੋਣ ਮੇ ੧– ਗੁ
ਰੁਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੰਘ ੩– ਭੁਪਾਲ ਸੇ ਚਲ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਈ
ਹਾਂ ਤੀਨ ਰੋਜ ਰਹੇ ਏਕ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਮੀਪ ਬੈਠਤਾ ਉਸ
ਕੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਰ ਦੀਆ ਜੋ ਬ੍ਰਿਰਾਦਰੀ ਮੇ ਵਰਤੇਗਾ
ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੋਹਰਾ ਮਿਲੇਗਾ ੪

੩੨ ਸਮਾਊ ਗ੍ਰਾਮ ਖੀਵੇ ਸੇ ਦੋ ਕੋਸ ਨੈਰਤ ਕੋਣ ਮੇ ੧– ਗੁ
ਰੁਦੁਆਰਾ ੨– ਪੁਜਾਰੀ ਕਬੀ ਕਬੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ੩– ਇਸ
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਾਥ ਜਗੀਰ ਨਹੀ ੪

੩੩ ਭੀਖੀ ਕਸਬਾ ਸਮਾਓ ਸੇ ਏਕ ਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧– ਗੁਰੁ

ਦ੍ਵਾਰਾ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਗੁਰੂਜੀਖੀਵੇਸੇਚਲਕੇਥੇਤ ਬਠਸਤੇ
ਮੇਪਜੌਰਕੀਸੰਗਤਮਿਲੀ ਜਮਾਯਕੇਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇਕੀਜਗਾਬ
ਨਕੇਬ੍ਰਿਛਤਲੇਬੈਠ ਉਨਸੇਭੇਟਪ੍ਰਜਾਲਈਆਭਿੰਖੀਪਹੁਚ
ਏਕਰੋਜ ਸਮੀਪਰਖਬਿਦਾਕਰੀ ਆਪਭਿਖੀਰਹੇਊਹਾਂ
ਚਾਹਲਗੋਤਕੇਜਿਮੀਦਾਰਕੇ ਸੁਲਤਾਨਕੀਸੇਵਕੀਸੋਹ
ਦਾਯਕੇ ਸਭਜਗਾਫਤੇਪਾਵਨੇਹੇਤ ਪਾਂਚਤੀਰ ਬਖਸੇਉਨ
ਮਰੋਂਨ੍ਹਾਬਾ ੪

੪ ਗੁਰਨੇ ਗ੍ਰਾਮ ਭਿੰਖੀਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਅਗਨਿਕੋਣਮੇ ੧— ਗੁ
ਰੁਦ੍ਵਾਰਾ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਭਿੰਖੀਸੇਆਏ ੪

੫ ਖ੍ਯਾਲਾ ਗ੍ਰਾਮ ਗੁਰਨੇਸੇ ਪਾਂਚਕੋਸ ਵਾਯਕੋਣਮੇ ੧— ਗੁਰੁਦ੍ਵਾ
ਰਾ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਈਹਾਂਬ੍ਰਾਹਮਣਨੇਸੇਵਾਕਰੀ ਗੁਰੂਜੀ
ਨੇਬ੍ਰਾਹਮਣਕੋਆਰਾਮਾਵਈਯਾ ਕ੍ਯਾਅਰਬਟਕਾਪੇੜਲ
ਗਾਥਉਸਨੇਦੋਨੋਲਗਾਏ ਅਬਤਕਲਗਰਹੇਹੈਂ ੪

੬ ਭਿੰਖਗ੍ਰਾਮ ਖ੍ਯਾਲੇਸੇਛੀਕੋਸ ਉੱਤ੍ਰ ੧— ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ ੨— ਸਿੱਖ
੩— ਖ੍ਯਾਲੇਸੇਈਹਾਂਆਏ ੪

੭ ਮੌੜਮਾਈਕੇ ਗ੍ਰਾਮ ਭਿੰਖਾਸੇਪਾਂਚਕੋਸਦੱਖਣ ੧— ਗੁਰੁਦ੍ਵਾ
ਰਾ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਖ੍ਯਾਲੇਸੇਚਲਕਰ ਗੁਰੂਜੀਇਸਗ੍ਰਾਮਕੇ
ਸਮੀਪ ਜੰਡਤਲੇਡੇਰਾਕਰਨੇਲਗੇ ਤਬਗਾਉਕੇਏਕਆਦ
ਮੀਨੇਕਹਾਇਸਮੇਦੇਵਰਹਤਾਹੈ ਰਾਤਕੋਦੁਖਦੇਵੇਗਾ।
ਆਪਔਰਬ੍ਰਿਛਤਲੇਡੇਰਾਕਰੋ। ਸੁਨਕਰਗੁਰੂਜੀਨੇਕ
ਹਾਅਬਸੇਆਗੇਈਹਾਂਦੇਵਨਹੀਰਹੇਗਾ। ਡੇਰਾਕੀਆ
ਰਾਤਕੋਭੂਤਆਯਾ ਦੁਰਖੜਾਹੋਕਰਅਰਜਕਰੀਆਪਕੋ

੩੭ ਗੁਰੂਅੰਗਦਜੀਕੀਛਟੀਵਿਖਾਯ ਅਮਰਦਾਸਜੀਕਾਥੋ
ਇਦਵਲਸੇਨਿਕਾਸਆਇਹਾਰਮਾਨਾਅਬਕਹਾਂਆਗ
ਹੈਂਗੁਰੂਜੀਨੇਕਹਾਅਬੀਬਠਿੰਡੇਕੇਕਿਲੇਮੇਬਸੋ ਫੇਰ
ਜਬਬਲੀਨਿਕਾਲੇਗਾ ਜਹਾਂਕਹੇਗਾ ਤਹਾਂਰਹਨਾ ਗੁਰੂਜੀ
ਈਹਾਂਬਹੁਤਦਿਨਰਹੇ ਏਕਤਲਾਵਲਗਵਾਯਾ੪

੩੮ ਮਾਈਸਰਖਾਨਾ ਗ੍ਰਾਮ ਮੌੜ੍ਹਾਂਸੇਤੀਨਕੋਸ ਵਾਯਵਕੋਣਮੇ੧-
ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨– ਸਿੱਖ੩– ਭਿੱਤਰਸਰਗੁਰੂਥਾਨਬਾਹਰਹੈ
ਦੂਜਾਅੰਦਰਹੈ ਈਹਾਂਦੇਵੀਕਾਥਾਂਨਹੈ ਖਨੇਪਾਂਦਗ੍ਰਾਮਹੈ੪

੩੯ ਸਾਬੋਕੀਤਲਵੰਡੀ ਮਾਈਸਰਖਾਨੇਸੇ ਪਾਂਚਕੋਸ ਦੱਖਣ੧-
ਮੰਜੀਸਾਹਬ੨– ਸਿੱਖ੩– ਬਡੇਦਰਬਾਰਸੇਪਾਂਚਕਦਮ
ਗੁਰੂਸਾਹਬਜੀਕੀਮੰਜੀਹੈ੪

੪੦ ੦੧– ਮੰਜੀਗੁਰੂਸਰਪੇ੨– ੦੩– ਜਹਾਂਦੁਸਾਲੇਮੇਮਿ
ਤਕਾਪਾਇਗੁਰੂਸਾਹਬਨੇਕਾਰਕਢੀ੪

੪੧ ਧਰਮੂਦਾਕੋਟ ਗ੍ਰਾਮ ਦਮਦਮੇਸਾਹਬਸੇ ਦਸਕੋਸ ਅਗਨਿ
ਕੋਣਮੇ੧– ਸੂਲੀਸਰ੨– ਸਿੱਖ੩– ਈਹਾਂਵੈਰਨੇ ਗੁਰੂਜੀ
ਕਾਘੋੜਾ ਚੁਰਾਯਾ ਘੋੜੀਦੂਰਲੇਜਾਕਰ ਅੰਧਾਹੋਗਯਾ ਦਿ
ਨਚੜ੍ਹੇਪਕੜ੍ਹਾਆਯਾ ਉਸਨੇਗੁਰੂਜੀਕੋਕਹਾਮੇਅਘਕੀਆ
ਦਗਾਕਰੀਹੈ ਦੰਡਦੇਵੋ ਗੁਰੂਜੀਨੇਕਹਾਤੂੰਆਪਹੀਦੰਡ
ਲੇ ਨੂਨਕਦਪੁਜੰਡਕੇਬਿਛਪੇਚਤ੍ਰ ਤਿਸਕੀਡਾਲੀਉਪਰਸੇ
ਭੌੜ੍ਹ ਤੀਖੀਲਕੜੀਪੇਪੇਟਟਿਕਾਯਸੂਲੀਚੜ੍ਹਕੇਮਰਗਯਾ
ਇਸਲੀਏਉਸਕਾਨਾਮਸੂਲੀਸਰਹੈ੪

੪੨ ਬਰੇਗ੍ਰਾਮ ਧਰਮੂਦੇਕੋਟਸੇਸਤਕੋਸ ਪੂਰਬ੧– ਗੁਰਦ੍ਵਾ

ਰਾ ੨ — ਸਿੱਖ ੩ — ਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਗੁਰੂਜੀਭਆਸਾਰਹੇ ਲੋਕਾਂ
ਨੇਬਹੁਤਸੇਵਾਕਰੀ ਹੁਕਮਦੀਆ ਪੁਰਾਨੇ ਘਰਛੋੜਕੇਨਏ
ਬਨਾਇਲੇਵੋ ਧਨਧਾਨ ਸਭਦਿਨੋਮੇ ਬਹੁਤਹੋਵੇਗਾ ੪

੩ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰਾ ਬਰੇਸੇਸਾਤਕੋਸ ਪੂਰਬ ਥੋਆਪਾਸ ੧ — ਗੁ
ਰਦੁਆਰਾ ੨ — ਨਿਰਮਲੇ ੩ — ਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦ
ਸਿੰਘਜੀਭੀਆਏ ੪

੪ ਸੰਗੇੜੀ ਗ੍ਰਾਮ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰੇਸੇਦੋਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧ — ਗੁਰਦੁਆ
ਰਾ ੨ — ਸਿੱਖ ੩ — ਗੋਬਿੰਦਪੁਰੇਸੇਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਆਏ ੪

੫ ਗਾਗਾ ਗ੍ਰਾਮ ਸੰਗੇੜੀਸੇਆਠਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧ — ਗੁਰਦੁਆਰਾ
੨ — ਸਿੱਖ ੩ — ਇਸਨਗਰਕੇਲੋਗੋਨੇਗੁਰੂਕੇਘਸਿਆਰਿ
ਯੋਂਸੇਘਾਸਛੀਨਲੀਆ ਗੁਰੂਜੀਪਾਸਫਰਿਆਦਹੂ
ਈ ਸੁਨਕੇਚੁਪਰਹੇ ਕੁਛਬਰਸਮੁਠਨਾਦੀਆ ਪੀਛੇਉਸ
ਗ੍ਰਾਮਕੇਲੋਕਅਪਰਾਧਖਿਮਾਕਰਾਵਨੇਆਏ ਸੋਬਖਸੇ
ਅਰਕਹਾਤੁਮਬਧੋਂਗੇਥੋੜੇ ਹੋਵੋਂਗੇਸੂਰਬੀਰ ੪

੬ ਲੋਲ ਗ੍ਰਾਮ ਗਾਗੇਸੇ ਚਾਰਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧ — ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨
ਸਿੱਖ ੩ — ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਗਾਗੇਸੇਆਏ ੪

੭ ਮੂਣਕ ਲੋਲਸੇਛਿਕੋਸ ਅਗਨਿਕੋਣਮੇ ੧ — ਗੁਰਦੁਆ
ਰਾ ੨ — ਸਿੱਖ ੩ — ਈਹਾਂਸਰਕਾਰਪਟਿਆਲੇਕਾਕਿਲਾ
ਹੈ ਪਹਿਲੇ ਉਮਰਕੈਦੀਈਹਾਂਭੇਜੇਜਾਤੇਥੇ ਮੋਨੇਯਹੀਕਾਲ
ਪਾਨੀਥਾ ੪

੮ ਮਕੋਰੜ ਗ੍ਰਾਮ ਮੂਣਕਸੇਤੀਨਕੋਸ ੧ — ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨ —
ਸਿੱਖ ੩ — ਆਗੇਜਾਤੇਈਹਾਂਆਏ ੪

੪੯ ਧਮਧਾਣ ਗ੍ਰਾਮ ਮਕਰੋੜ੍ਹ ਸੇ ਸਾਤ ਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧– ਗੁਰੁ
ਦ੍ਵਾਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਗੁਰੂ ਜੀ ਈਹਾਂ ਆਏ ਸੁੰਦਰ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ
ਖਕਰ ਟਿਕ ਗਏ ਨੰਦ ਲਾਲ ਸੁਹਨੇ ਕਾ ਬੇਟਾ ਮੀਹਾਂ ਜਲਕੀ
ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਬੜੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕੇ ਉ
ਸਕੋ ਨਗਾਰਾ ਨਸਾਨ ਦੀਆ ਉਦਾਸੀ ਭੇਖ ਮੇ ਮਹੰਤ ਬਨਾ
ਯਾ ਲਿਖਤਾ ਬਭਾਈ ਮੀਹਾਂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਯਾ ਭਾਈ ਮੀਹਾਂ ਜੀ ਨੇ ਪ
ਹਲਾ ਚੇਲਾ ਲਖ ਮੀਰ ਬਨਾਯਾ ਪਾਇਆ ਲੇ ਮੇ ਅਗਨੀ ਰਾ
ਮਕਾ ਲਖਨਊ ਮੇ ਗੁਰੂ ਨਾਰਾਯਣ ਕਾ ਹੋਗਏ ਸੀ ਕੇ ਭੇਖ ਮੇ
ਹੈ ਾਠੇਰ ਯਹ ਭਾਈ ਮੀਹਾਂ ਜੀ ਗੁਰੂ ਦਸਮ ਕੀ ਭੀ ਸੇਵਾ ਕ
ਰਤੇ ਰਹੇ। ੪

੫੦ ਬਾਰਜੱਖ ੧– ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੇਂ ਕੌ
ਰਵਾਂ ਪਾਂਡਵਾਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਲੜਾਈ ਸਮੇਂ ਚਾਰ ਯਖ ਖੜੇ ਕੀਏ
ਥੇ ਜੋ ਕੋਈ ਬਾਹਰ ਭਾਗੇ ਪਕੜ ਕੇ ਬੀਚ ਗੇਰੇ ਉਨ ਮੇ ਚੌਥਾ
ਯਹ ਜੱਖ ਹੈ ਨੀਚੇ ਇਸ ਕੇ ਸਰਸ੍ਵਤੀ ਚਲਤੀ ਹੈ। ਈਹਾਂ ਤੇ
ਸਰੂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਤੀ ਸਿੱਖ ਰਹਤਾ ਥਾ ਉਸ ਨੇ ਤੀਨ ਰੋਜ਼ ਰ
ਖੇ। ਾਨੌਲੀ ਬਰਦਾਲੇ ਕਲੌੜ੍ਹ ਸੇਲੇ ਈਹਾਂ ਤਕ ਪਹਲੀ
ਯਾਤ੍ਰਾ ਕੇ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇ ਪਟਯਾਲੇ ਕੇ ਰਾਜ ਮੇ ਹੈ। ਆਗੇ ਅੰ
ਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਮੇ ਹੈ ੪

੫੧ ਕੈਥਲ ੧– ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੈਥਲ
ਜਾਤੇ ਹੂਏ ਬਾਹਿਰ ਜੱਖ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਗਏ ਕੈਥਲ
ਉਸ ਨੇ ਅਪਨੇ ਭਾਈ ਕੇ ਘਰ ਮੇ ਡੇਰਾ ਕਰਾਯਾ ਕਈ ਰੋਜ਼ ਰ
ਹੇ। ਪਹਲੇ ਥੇੜ੍ਹੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਠਹਰੇ ਥੇ ਸੋ ਠੌਰ ਡਾਰ ਤੀਰਥ

ਪੈਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਨਾਹੂਆਹੈ੪

੫੨ ਬਾਰਨਾਗਾਮ ਕੈਂਥਲਸੇਅਠਾਰਾਕੋਸ ਪੂਰਬ੧– ਗੁਰਦੁਆ
੨– ਸਿੱਖ੩– ਈਹਾਂਪ੍ਰੇਮੀਸਿੱਖਥਾ ਉਸਨੇਪ੍ਰਥਮੇਵਿਕਾਏ
ਪ੍ਰੇਮਸੇਸੇਵਾਕਰੀ੪

੫੩ ਬਨੇਸ ਸਹਰ ਬਾਰਨੇਸੇਛੀਕੋਸ ਪੂਰਬ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾਬ
ਨਬੀਰਥਪੈ੨– ਸਿੱਖ੩– ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਬਾਹਣਕੇਮੇਲੇ
ਸਮੇਪਹੁਚੇ ਮਾਝੇਕੇਸਿੱਖਾਂਨੇਬੇਨਤੀਕਰੀਆਂਇਹਲੋਗਾਂਗੁ
ਰੂਜੀਨੇਬਚਨਕੀਆ ਅਬੀਤੀਰਥਪਾਣਾਂਕਰੇਂਗੇ ਸੁਨਕ
ਰਕਈਸਿੱਤਸਾਥਦੂਏ੪

੫੪ ਬੂਨੀਬਦਰਪੁਰ ਬਨੇਸਰਸੇਦੋਆਠਾਂਕੋਸ ਪੂਰਬ੧ ਗੁਰਦੁਆ
ਰਾ੨– ਨਿਰਮਲੇ੩– ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਨੇਰੂਪਧਾਰੇਕਰਏ
ਕਸਿੱਖਨੂੰਆਲਗਾਦਨੇਕੇਤਛੋੜਾ ਉਸਨੇਨੂੰਆਲਗਾਦ
ਧਾ ਬੂਨੀਬਦਰਪੁਰ ਦੇਗ੍ਰਾਂਅਹੈ੪ ਈਹਾਂਸੇਆਗੇਜਾਣੇ
ਲਗ੍ਰਾਂ ਲਿਖਾਹੈ ਉਸਕਾਪਤਾਨਹੀ

੫੫ ਕਨ੍ਹਾਂਅਨਕਪੁਰ ਜਮਨਾਸੇਪਾਰ੧– ੦੨– ੦੩– ਈ
ਹਾਂਏਕ ਮਲੂਕਦਾਸ ਸੰਤਰ ਹਤੇਥੇ ਗੁਰੂਜੀਕੇਦਰਸਨਕੀ
ਇੱਛਾਰਖਤੇਥੇ ਉਨਕੋਦਰਸਨਦੀਆ੪

੫੬ ਮਥਰਾ ਸਹਰ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨– ਸਿੱਖ੩– ਮਥਰਾਮੇਂ
ਕੇਸਾਂਟਿਲੇਕੇਊਪਰਮਕਾਨਹੈ ਆਗਰਾਕੀਸੜਕਪੈਸਹਰ
ਕੇਭੀਤਰ੪

੫੭ ਆਗਰਾਸਹਰ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨– ਨਿਰਮਲੇ੩–
ਆਗਰਾਮੇਮਾਈਥਾਂਨਮਹੱਲੇਮੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾਹੈ ਉਸੀਮੇਂਪ

੩੬ ਹਗੁਰੂਬਿਰਾਜੇ ੪
੫੮ ਇਟਾਵਾ ਸਹਰ ੧— ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ੨— ਉਦਾਸੀ ੩— ਇਟਾ
ਵਾ ਜਮਨਾਕਿਨਾਰੇਹੈ ਈਹਾਂਭੀਗੁਰੂਜੀਉਤਰੇ ੪
੫੯ ਪ੍ਰਯਾਗਰਾਜ ੧— ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਅਹੀਯਾਪੁਰਮਹੱਲੇਮੇ
੨— ਨਿਰਮਲੇ ੩— ਈਹਾਂਗੁਰੂਸਾਹਬਆਏ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀਪੈ
ਡੇਰਾਕੀਆ ਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਕੇਅੰਨਬਸਤ੍ਰ ਗਊ ਆਦਿ
ਦਾਨਕੀਏ ਸੰਗਤਨੇਬੇਨਤੀਕਰੀਕੇ ਈਦਿਨਈਹਾਂਨਿਵਾਸ
ਕਰੋ ਗੁਰੂਜੀਨੇਪਾਰਥਨਾਮਾਨੀ ਸਿੱਖੋਨੇਅਹੀਆਪੁਰ
ਮਹਲੇਮੇਟਿਕਾਇਆਈਹਾਂਹੀਗੁਰੂਜੀਪਾਸ ਮਾਤਾਨਾਨਕੀਜੀ
ਨੇਬੇਨਤੀਕਰੀ ਹੇਪੁਤ੍ਰ ਆਪਕੇਪਿਤਾਕਾਬਚਨਹੈਤੁਮਾਰੇ
ਘਰਪ੍ਰਤਾਪੀਪੁਤ੍ਰਹੋਨੇਕਾ ਸੋਕਾਮਨਾਪੂਰੀਕਰੋ ਐਸੇਪੋਤੇਕ
ਦਰਸਨਕਰੂੰ ਮਾਤਾਕਾਬਚਨਸੁਨਕਰਗੁਰੂਜੀਨੇਕਹਾ
ਸਤਗੁਰਤੁਮਾਰੀਆਸਾਪੂਰੀਕਰੇਗੇ ਸੁਨਕੇਮਾਤਾਪ੍ਰਸੰ
ਨਹੂਈ। ਅਬਇਸਥਾਨਮੇਸੇਸ੍ਰੀਗੁਰੂਮਹਾਰਾਜਦਸਮਜੀ
ਨੇਅਪਨਾਪ੍ਰਗਟਹੋਨਾ ਬਿਚਿੱਤ੍ਰਨਾਟਕਕੇਛਠੇਅਧਿਆਯ
ਮੇਬਰਨਨਕੀਆਹੈਉਸਸੇਸ੍ਰੋਤਾਲੋਗੋਂਕੇਕਾਨਪਵਿੱਤ੍ਰਕਰਣ
ਕਾਲਿਖਤੇਹੈਂ। ।।ਅਬਮੈਅਪਨੀਕਥਾਬਖਾ
ਨੋ।ਤਪਸਾਧਤਜਿਹਬਿਧਿਮੁਹਿਆਨੋ।ਹੇਮਕੁੰਡਪਰਬ
ਤਹੈਜਹਾਂ।ਸਪਤਸ੍ਰਿੰਗਸੋਭਤਹੈਤਹਾਂ। ੧।।ਸਪਤਸ੍ਰਿੰਗ
ਤਿਹਨਾਮਕਹਾਵਾ।ਪੰਡੁਰਾਜਜਹਜੋਗਕਮਾਵਾ।ਤਹਹ
ਮਅਧਿਕਤਪਸਿਯਾਸਾਧੀ।ਮਹਾਂਕਾਲਕਾਲਕਾਅਰ
ਧੀ। ੨।।ਗੁਰੂਜੀਨੇਅਪਨੀਜਨਮਕਥਾਸੁਨਾਵਨਹੇਤ

ਐਸੇਜਿਸਥੰਨਸੇਆਏਉਸਥਾਂਨਕਾਪਤਾ ਅਰਉਪਾਸਨਾਕੇ
ਦਤਾਕੇਨਾਮਸਹਤਅਪਨਾਭਪਕਰਨਾਲਿਖਾਹੈ।ਉਸਸੇ
ਆਗੇਤਤਮਾਤਮੁਰਅਲਖਅਰਾਧਾ।ਬਹੁਬਿਧਜੋਗਸ
ਧਨਾਸਾਧਾ।੨।ਤਿਨਜੋਕਰੀਅਲਖਕੀਸੇਵਾ।ਤਾਤੇਭਏ
ਪ੍ਰਸੰਨਗੁਰਦੇਵਾ।ਤਿਨਪ੍ਰਭਜਬਆਇਸਮੁਹਿਦੀਆ।ਤ
ਬਹਮਜਨਮਕਲੂਮਹਿਲੀਆ।੩।ਐਸੇਅਪਨਾਅਵਤ
ਰਲੇਨੇਮੇ ਮਾਤਾਪਿਤਾਕੇਧਾਨਜੋਪ੍ਰਸੰਨਹੂਏ ਅਕਾਲਕੀ
ਆਗਆਕਾਰਨਕਹੀਹੈ।ਆਗੇ ਮੈਅਪਨਾਸੁਤਤੋਹਿਨਿ
ਵਾਜਾ।ਪੰਥਪ੍ਰਚੁਰਕਰਬੇਕਹੁਸਾਜਾ।ਐਸੇਅਕਾਲਕੇ
ਬਚਨਸੇ ਅਪਨੇਕੋਤਾਕਾਪੁਤ੍ਰਬਤਾਯਾਹੈ।ਅਰਜਾਹ
ਤਹਾਤੈਧਰਮਚਲਾਇ।ਕਬੁਧਕਰਨਤੇਲੋਕਹਟਾਇ।੨
ਦੀ।ਐਸੇਉੱਤਮਧਰਮੋਂਕਾਬਿਸਤਾਰਕਰਨਾ ਅਵਤਾਰ
ਹੋਨੇਕਾਪ੍ਰਯੋਜਨਕਹਾਹੈ।ਇਸਕਥਾਕਾਗੁਰਸੂਰਜਪ੍ਰ
ਤਾਪਕੀ ਗਯਾਰਵੀਂ ਅੰਸਕੇਉਨਚਾਸ ਪਚਾਸ ਦੋਅੰਸੋ
ਮੇ ਐਸਾਬਰਨਨਕੀਆਹੈ।ਹੇਮਕੁੰਟਸੁਮੇਰਹੈ।ਜਿਸ
ਮੇਅਨੇਕਭਾਂਤਕੇਨਦੀਨਾਲੇਬਹਤੇਮਨੋਹਰਪਖੀਬੋਲਤੇ
ਹੈਂ।ਬਿਆਸੁਗੰਧੀਵਾਲੇਫੂਲਖਿਲਰਹੇਹੈਂ।ਬਿਆਧਾਤੂਅਰਮ
ਣਿਗਣਚਮਕਰਹੇਥੇ।ਉਸਕੇਸਾਤਸ੍ਰਿੰਗਥੇ।ਅਨੇਕਮੁਨੀ
ਤਪਕਰਤੇਥੇ।ਜਿਨਮੇਏਕਮੁਨੀਕਾਰੂਪਧਾਰ ਅਕਾਲਆ
ਪਉੱਗ੍ਰਤਪਕਰਤੇਭਏ।ਜਿਨਕੇਉੱਗ੍ਰਤਪਕੋਦੇਖਦੇਵਗ
ਣੋਨੇਬ੍ਰਹਮਾਜੀਸੇਪ੍ਰਸ਼ਨਕੀਆ।ਯਹਉੱਗ੍ਰਤਪਕਿਸਨੇਕੈ
ਨਪ੍ਰਯੋਜਨਹੇਤਕੀਆਹੈ।ਸੁਨਕਰਬ੍ਰਹਮਾਜੀਨੇਉੱਤ੍ਰਦੀ

੯੮ ਆ।ਯਹਭੂੰਗਤਪਤ੍ਰਮਾਈਰਖ੍ਯਾਹੇਤਪਰਮੇਸ੍ਵਰਨੇਆਪ
ਕੀਆਹੈ।ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀਮੰਡਲਮੇਔਰੰਗਯਵਨਾਸੁਰਨੇਜੋਤੁਮਾ
ਰੇਅੰਦਰਗੇਰੇਹੈਰਾਵਣਕੇਸਦ੍ਰਸਉਸਕੇਮਾਰਨੇਵਾਲਾਯ
ਹਤਪਸੀਪੁੰਡਰਚੇਗਾ।ਤਬਤ੍ਰੁਮਨੇਭੀਜਾਕਰਮਨੁਜਸ
ਰੀਰਧਾਰਨੇ ਅਰਇਸਤਪਸੀਕੀਪੁਰਾਨੀਕਥਾਸੁਨੋ।ਯਸ
ਤਜੁਗਕੇਸਮੇਰਾਖਸੋਂਨੇਤੁਮਾਰੇਸਵਨਛੀਨਲੀਏ।ਤੁਮ
ਨੇਭਗਵਤੀਕੀਉਸਤਤੀਕਰੀ।ਦੇਵੀਨੇਪ੍ਰਣਕੀਆਤੁਮਾ
ਰੇਸੰਕ੍ਰਹਨੇਗੀ।ਜਨਕੇਲਘੁਸੁਰਤਧਾਰਵੈਖਮਪਰਬਤ
ਮੇਖਿਤਹੂਈ।ਪੀਛੇਸੇ ਬੇਲ ਸੁਬੇਲਦੋਰਾਖਸਬਡੀਸੇਨਾ
ਲੇਦੇਵੀਕੋਖੋਜਤੇਹੂਏ।ਇਸਤਪਸੀਕੋਪੂਛਤੇਭਏ।ਹੇਤਪ
ਸੀ ਏਕਮਨੋਹਰਸੁੰਦਰਇਸਤ੍ਰੀਤੈਨੇਦੇਖੀਹੋਤੋਹਮੇਬਤਾਓ
ਸੁਨਕਰਕੋਪਸੇਤਪਸੀਨੇਕਹਾ ਰੇਮੂੜ੍ਹੋਕਿਆਬਕਬਾਦਕਰ
ਤੇਹੋ।ਦੁਸ਼ਟੋਤੇਸ਼ ਜਗਤਮਾਤਭਗਵਤੀਦੁਰਗਾਹੈ।ਤਪਸੀ
ਕਾਬਚਨਸੁਨਕੇਪਕੜਦੈਤਉਸੇਮਾਰਨੇਆਏ।ਤਬਤ
ਪਸੀਨੇਜਾਨਾਮੇਅਬਮੇਰੇਚੇਲੇਬ੍ਰਹਮਨਹੈ।ਬ੍ਰਮਣੋਕਾਧ
ਰਮਜਪਕਰਨੇਕਾਨਹੀਂ।ਯਾਂਤੇ ਇਨਕੇਨਾਸਹੇਤਕੋਈਖੱ
ਤ੍ਰੀਪੁਰਖਸਾਜੋਂ।ਐਸੇਜੋਬਿਚਾਰਕੇਅਪਨੇਤਲੇਕੀਸਿੱਧ
ਮਾਲਕੇਪਸੇਹੂੰ ਐਸੇਕਹਝਾੜੀ।ਤਾਂਸੇਏਕਸਸ੍ਤ੍ਰਧਾਰੀਛੁ
ਤ੍ਰੀਨਿਕਲਾ।ਤਿਸਨੇਬੇਲਸੁਬੇਲ ਔਰਤਿਨਕੀਸਭਸੇਨਾ
ਸੰਘਾਰਕਰੀ।ਉਸਸਮੇਪ੍ਰਸੰਨਹੋਕਰਭਗਵਤੀਨੇਉਸ
ਕੋਬਰਦੀਆ।ਜਬਤੂੰਯਾਦਕਰੇਗਾ ਏਕਦਾਂਤੇਰੇਪਾਸ
ਆਵੇਗੀ।ਅਬਸੇਨਾਮਤੇਰਾਦੂਸਰਜਨਮਹੂਆ।ਅਰ

ਤੂੰਸਿਖਖਾਲਸੇਹੂਆਹੈ ਇਸਵਾਸਤੇਤੇਰਾਨਾਮਖਾਲਸਾ
ਹੋਗਾ॥ਐਸੇਬਚਨਦੇਕਰਭਗਵਤੀਲੋਪਹੋਗਈ॥ਦੁਸ੍ਟਦਮ
ਨਅਪਨੇਪਿਤਾਪਾਸਆਯਾ॥ਤਪਸੀਨੇਦੇਖਕਰਪ੍ਰਸੰ
ਨਹੋਕੇਦੁਸ੍ਟਦਮਨਕੋਕਹਾ ਬਹੁਤਅਛਾਹੂਆ॥ਤੈਨੇਭਗ
ਵਤੀਸੇਜੁੱਧਕਾਬਰਪਾਯਾ॥ਮੈਨੇਭੀਤੁਝੇਖਾਲਸੇਜੁੱਧਹੇਤ
ਹੀਨਿਕਾਸਾਥਾ॥ਜੋਹੇਦੇਵਤਾਹੈ ਅਬਤੂਸਤ੍ਰਪੁਰਖਕੇਜੁੱਧ
ਕਾਸਮਾਸਮਾਪਾਯਾਹੈ॥ਤੁਮਭੀਸਿੰਘਵੇਸਹੇਤਮਨੁ
ਜਸਰੀਰਧਾਰੋ॥ਐਸੇਬ੍ਰਹਮਾਨੇਦੇਵਨਕੋਆਗਿਆਕਰੀ॥ਉ
ਸੀਸਮੇਅਕਾਲਪੁਰਖਨੇਅਪਨੇਪਾਰਖਦੋਂਕੋਆਗਿਆ
ਦਈ॥ਬਿਮਾਨਮੇਚੜ੍ਹਾਇਕੇਦੁਸ੍ਟਦਮਨਕੋਹਮਾਰੇਪਾਸਲਿ
ਆਵਹੁ॥ਸੁਨਕਰਵਹੁਲਿਆਏ॥ਦੁਸ੍ਟਦਮਨਨੇਆਇ
ਨਮਸਕਾਰਕਰੀ॥ਅਕਾਲਨੇਆਗਿਆਕਰੀ॥ਮੇਰੇਤੂਪੁਤ੍ਰ
ਮਾਰੇਪਿਤਾਤਪਸੀਨੇਧਰਮਰਛਾਹੇਤਮੇਰਾਧਿਆਨਕੀਆ
ਹੈ॥ਯਾਂਤੇਧਰਮਰਖ੍ਯਾਹੇਤਤੁਮਉਨਕੇਗ੍ਰਹਮੇਅਵਤਾਰ
ਲੇਵੋ॥ਸੁਨਕਰਦੁਸ੍ਟਦਮਨਨੇਪ੍ਰਾਰਥਨਾਕਰੀ॥ਮੈਆਪ
ਕੇਚਰਨੋਕਾਵਿਜੋਗਨਹੀਸਹਾਰਸਕਤਾ॥ਤੌਭੀਆਟ
ਜਾਂਨਕੇਮੈਨੇਆਪਕੀਆਗਿਆਮਾਨੀ॥ਅਬੀਨਾਕਰਮਾ
ਤਾਗੁਜਰੀਜੀਕੇਉਦਰਮੇਪ੍ਰਕਾਸਲੇਤਾਹੂੰ॥ਜੋਸੰਬਤਸ
ਤਾਰਾਸੈਤੇਈਐ ਰੇਤ ਸੁਦੀਸੱਤੇਕੋਸਮੀਪ ਪ੍ਰਯਾਗਰਾਜ
ਮੇਪ੍ਰਕਾਸਲੀਆ॥ਸੋਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀਨੇਸਾਤਵੇਂਅਧਿਆਇ
ਕੇਆਰੰਭਮੇਲਿਖਿਆਹੈ॥ਮੁਰਪਿਤਪੂਰਬਕਿਯਸਿ
ਪਯਾਨਾ॥ਭਾਂਤਭਾਂਤਕੇਤੀਰਥਨਾਨਾ॥ਜਬਹੀਜਾਤਤ੍ਰਿ

੯੦ ਬੇਣੀਭੁਏ।ਪੁੰਨਦਪਾਦਿਨਕਰਤਾਂਬ੍ਰਤਏ।੧।ਤੋਗੀਪ੍ਰ
ਕਾਸਹਆਰਭੁਇਓ।ਅਰਜਨਮਥਾਂਨਲਿਖਾਹੈ।ਪਰ
ਨਾਸਹਰਥਿਖੇਭਦਲਾਇਓ।ਐਸੇਸੂਰਜਪ੍ਰਕਾਸਮੇਕ
ਰਨਪ੍ਰਯੋਜਨਨਾਮਥਾਨਸਹਿਤਗੁਰੂਜੀਕੇਅਵਤਾਰੋ
ਨੇਕੀਕਥਾਲਿਖੀਹੈ।ਅਰਕਥਾਕਾਬਰਨਨਅਨੇਕਭਾਂ
ਤਸੇਹੋਤਾਹੈ।ਪਰੰਤੂਨਾਮਥਾਨਕਾਰਨਪ੍ਰਯੋਜਨਏਕਹੀ
ਹੋਤੇਹੈਂ।ਅਰਪੂਰਬਲੀਕਥਾਐਹੇਮਕੂੰਟਕਾਸੁਮੇਰਅ
ਰਥਲਿਖਾ।ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਜੀਕੋਅਕਾਲਕਾਤਪਸੀਰੂ
ਪਲਿਖਾ।ਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਮਹਾਰਾਜਅਕਾਖਾਲਸੇਜ
ਨਮਹੋਨਾਲਿਖਾ।ਅਰਖਾਲਸੇਹੋਨੇਸੇਤੇਰਨਾਮਖਾਲ
ਸਾਹੋਗਾਲਿਖਾ।ਸੋਸਭੀਲਿਖਨਾਪੂਰਬਲਿਖੇਗੁਰੂਜੀ
ਕੇਬਚਨੋਸੇਬਿਰੁੰਧਸਿੰਧਹੋਤਾਹੈ।ਕਾਹੇਤੇਹੇਮਕੂੰਟਕਾਪ
ਤਾਗੁਰੂਜੀਨੇਪੰਡੂਰਾਜਕੇਯੋਗਥਾਂਨਕੇਸਮੀਪਲਿਖਾ
ਹੈ।ਔਪੰਡੂਰਾਜਨੇਜੋਗਸਪਤਸ੍ਰਿੰਗਮੇਕੀਆ।ਊਹਾਂਹੀਗੁ
ਜਰਾ।ਆਗੇਕਹੀਨਹੀਗਯਾ।ਯਹਆਗੇਲਿਖੇਂਗੇ।ਗੁ
ਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਜੀਕਾਪੂਰਬਤਪਸੀਹੋਨਨਹੀਲਿਖਾ।ਤਪ
ਸਾਧਭਹਰਮੋਹਬੁਲਾਯੋ।ਐਸੇਅਪਨਾਲਿਖਾਹੈ।ਅ
ਰਖਾਲਸੇਅਪਨਾਜਨਮਨਹੀਲਿਖਾ।ਨਾਖਾਲਸੇਹੋਨੇਸੇ
ਖਾਲਸਾਕਹਾਵੇਗਾ।ਯਹਲਿਖਾਹੈ।ਅਰਲਿਖਨਾਊਨਹੀ
ਕਾਸੰਭਵਾਹੈ।ਯਾਂਤੇਖਾਲਸਸੁੰਛਪਰਮਕੇਧਾਰਨੇਸੇਖਾਲ
ਸਾਜਾਨੋ।ਗੁਰੂਜੀਕੇਤਪਥਾਨਕਾਪਤਾਮਹਾਭਾਰਤਕੇਬ
ਚਨੋਸੇਮੇਲਕੇਲਿਖਤੇਹੈਂ।ਭਾਰਤਮੇਹੇਮਕੂੰਟਸਤਸ੍ਰਿੰਗ

ਨੈਬਰਨੇਸੇਮੇਲਕੇਲਿਖਤੇਹੈਂ।ਭਾਰਤਮੇਹੇਮਕੂੰਟਸਤ
ਸ੍ਰਿੰਗਕੇਸਮੀਪਲਿਖਾਹੈ।ਯਹੁ ਹੇਮਕੂਟਸੁਮੇਰਕਾਨਾਮ
ਨਹੀਂ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਲਿਖਾਹੈਹੇਮਕੂਟਪਰਬਤਜਹਾਂਹੇਤ
ਹਾਤਿਸਕੇਸਮੀਪਸਤਸ੍ਰਿੰਗਸੇਭਾਪਾਵਤਾਹੈ।ਜਿਸਮੇ
ਰਾਜਪਾਂਡੂਨੇਜੋਗਕਮਾਯਾਹੈ।ਉਸੀਕੇਸਮੀਪਹਮਨੇਤ
ਪਕੀਆਕਹਾਹੈ।ਸੁਮੇਰਮੇਤਪਕਰਨਾਨਹੀਲਿਖਾ
ਇਸਕੀਸਪਸਟਕਥਾਐਸੇਹੈ।ਜਿਸਕੇਊਪਰਬਦਰੀ
ਨਾਰਾਯਣਕਾਮੰਦਰਹੈ।ਉਸਪਰਬਤਕਾਨਾਮਗੰਧਮਾਦਨ
ਹੈ।ਗੰਧਮਾਦਨਸੈਛੀਕੋਸਨੀਚੇਕੇਪਰਬਤਕਾਨਾਮਸਤ
ਸ੍ਰਿੰਗਹੈ।ਉਸਮੇਪਾਂਡੂਨੇਜੋਗਕੀਆ।ਅਬਊਹਾਂਪੰਡੂਕੇ
ਸਰਗ੍ਯਾਮਬਸਤਾਹੈ।ਬਦਰੀਨਾਰਾਯਣਕੀਯਾਤ੍ਰਾਸਭ
ਊਹਾਂਕੇਹੋਕਰਜਾਤੀਹੈ।ਕਿਨਾਰੇਜਾਨੇਕੋਰਸਤਾਨਹੀ ਸ
ਤਸ੍ਰਿੰਗਸੇਆਠਕੋਸਊਪਰਗੁਰੂਜੀਨੇਤਪਕੀਆ।ਸੋ
ਅਤੀਸਪਸਟਕਰਤੇਹੈਂ।ਪੰਡੂਕੇਸਰਗਸੇਇਕਮੀਲਨੀਚੇਸ
ਨੂਕਸਮੀਪਅਲਕਨੰਦਾਗੰਗਾਕਾਪੁਲਹੈ।ਪੁਲਕੇਸ
ਮੀਪਹੀਅਲਕਨੰਦਾਮੇਭੇਟੀਗੰਗਾਮਿਲਤੀਹੈ।ਪੁਲ
ਪੇਲਖਭੇਟੀਕੇਸੰਗੇਹਾਥਜਾਤੇਤੀਨਕੋਸਪੈਇਕਗ੍ਰਾਉਂਹੈ
।ਦ੍ਵਾਹਾਐਰਪੁਲਹੈ।ਉਸਪੇਲਖਭੇਟੀਗੰਗਾਕੇਸੰਗੇਹਾ
ਥਜਾਤੇਤੀਨਕੋਸਪੈਭੇਟੀਗੰਗਾਸਾਥ ਲੋਹਪਾਲਕੇਜਲ
ਕਾਸੰਗਮਹੈ।ਸ਼ੀਹਾਂਸੇਚੜ੍ਹਾਈਲਗਤੀਹੈ।ਸੋਦੋਕੋਸਰਾਸ
ਤਾਕਰਨਾਹੈ।ਪੰਡੂਕੇਸਰਕਾਪੁਜਾਰੀਲੋਹਪਾਲਮੇਲੇਜਾ
ਤਾਹੈ।ਲੋਹਪਾਲਮੇਜਲਕਾਤਲਾਵਹੈ।ਸੋਸਦੀਐਂਕ

੯੨ ਦਮਚੌੜ੍ਹਾਹੈ।ਆਧਕੇਝਪੱਕੇਕਾਲੇਂਬਾਹੈ।ਤਲਾਵਕੇਪੰ
ਛਮਪਾਸੇਦੋਮੰਦਰਹੈਂ।ਇਕਮਹਾਕਾਲਕਾ।ਦੂਸਰਾਮਹਾਕਾ
ਲੀਕਾ।ਮਹਾਕਾਲਕਮੰਦਰਏਕਗਜਉਚਾਹੈ।ਮਹਾਕਾ
ਲੀਕਾਪੌਨਗਜਉਚਾਹੈ।ਮੂਰਤੀਅੰਦੋਨੋਮੇਧਾਤੂਕੀਹੈ
।ਮੂਰਤੀਮਹਾਕਾਲਕੀਏਕਗਜ਼ਲਿਸਤਕੀਦੋਭੁਜਵਾਲੀ
ਹੈ।ਕਾਲੀਕੀਪੌਨਗਜ਼ਲਿਸਤਕੀਚਾਰਭੁਜਵਾਲੀਹੈ।ਤੇ
ਹਵੇਨੋਕੇਕੜਾਹਕਾਲਖਾਤਾਹੈ।ਗਜਾਤਮਾਕੂਦਾਗ੍ਰੇ
ਈਪੀਤਾਨਾਹੀ।ਜੂਤਾਏਕਕੋਸਤਲੇਗੁਫਾਮੇਛਿਨਜਾਤੇਹੈ
।ਅਸਲਮੇਨਾਮਲੋਕਪਾਲੇਸੂਰਹੈ।ਕਾਹੇਤੇ ਦਸੋ
ਦਿਲੋਕਪਾਲੋਂਕਾਹੈ।ਲੋਕਪਾਲਕੇਸਾਰੇਦਰਾਕਿਨਾਰੇ
ਦਾਸੀਮਹਾਦੇਵਕਾਨਾਮਲੋਕਪਾਲੇਸੂਰਹੈ।ਬਦਰੀ
ਮਹਾਤਮਮੇਇਸਤੀਰਥਕੇਸਮੀਪਜਾਕਰਮਲਮੂਤ੍ਰਕਰਤਨ
ਕੂਰਲਾਕਰਨੇਥੂਕਨੇਕਾਬਡਾਐਬਲਿਖਾਹੈ।ਭਲਾਦਕੇ
ਜਲਮੇਕੇਈਤ੍ਰੁਕਾਘੋੜੇਰਿਖਜਨਪੰਛੀਐਕਬੂਪਧਾਰਉ
ਠਲੇਜਾਤੇਲਿਖਾਹੈ।ਮੰਦਰੋਕਾਤਲਾਵਮੇਚਾਰਕਦਮਕ
ਫਰਕਹੈ।ਆਪਸਮੇਹਾਥਭਰਕਾਫਰਕਹੈ।ਉੱਤਰਪਾ
ਸੇਕੇਪਰਬਤਮੈਂਗਿਰਕੇਤਲਾਵਮੇਜਲਪੜਤਾਹੈ।ਪੱਛੂੰ
ਮਪਾਸੇਮੰਦਰੋਕੇਸਮੀਪਤਲੇਕੇਨਿਕਸਜਾਤਹੈ।ਅਨੇਗ
ਮਪੰਤ੍ਰਕੇਸਰਜੋਧਸੀਅਠਧੂਮਾਰਚੰਦੀਨੇਤੀਆਦਿ
ਗ੍ਰਾਮੋਕੇਪਰਬਤੀਲੋਕਦੂਹਾਕੀਪੂਜਾਕਰਤੇਹੈਂ।ਇਸੀ
ਥਾਨਮੇਬੈਠਕੇਗੁਰੂਜੀਨੇਪੂਰਬਜਨਮਮੇਕਾਲਕਾਲੀਮੇ
ਚਿੰਤਲਗਾਯਤਪਕੀਆ।ਸੋਸਮੰਗਕਥਾਪੀਛੇਬਚਿ

ਤ੍ਰਨਾਟਕਮੈਲਿਖੀਦਿਖਾਈਹੈ।ਅਰਪੰਡੁਰਾਜਨੇਜਹਾਂਤ
ਪਕੀਆ।ਤਿਸਕੇਸਮੀਪਹਮਨੇਤਪਕੀਆ।ਪਤਾਲਿਖਾ
ਹੈ।ਸੋਪੰਡੁਰਾਜਨੇਤਪਹੇਮਕੂਟਕੇਸਮੀਪਸਤਸ੍ਰਿੰਗਮੇਕੀ
ਆਹੈ।ਮਹਾਭਾਰਥਆਦਿਪਰਬਕੇਏਕ[illegible]ਉਂਨੀਸਵੇਂਅ
ਧਿਆਇਮੇ ਪੰਤਾਲੀਕੇਸਲੋਕਮੈਂ[illegible]ਲੀਕੇਸਲੋਕ
ਪ੍ਰਜੰਤਲਿਖੀਹੈ।ਫਲਮੂਲੋਂਕਾਭ[illegible]ਤਾਪਾਂਡੂਏਨੇ
ਇਸਤ੍ਰੀਓਂਕੋਲੇਨਾਗਸਤ ਪਰਬਤਮੇਗਯਾ।ਤਾਂਸੇਆ
ਗੇ ਚੈਤਰਥ ਪਰਬਤਮੇਪਹੁੰਚ ਪੀਛੇਸੇਕਾਲਕੂਟ ਪਰਬ
ਤਕੋਲਖਕੇ ਹਿਮਵੰਤ ਪਰਬਤਕੋਲਖਤਾ ਗੰਧਮਾਦਨਕੋ
ਚਲਾ।ਜਿਸਪਰਬਤਕੀਉੱਤਮਪਾਣੀ ਸਿੱਧ ਦੇਵਤਾ ਬਡੇ
ਰਿਖੀ ਰੱਛਾਕਰਤੇਹੈਂ।ਤਿਸਕੇਮਾਰਗਮੇਸਮ ਅਰਬਿਖਮ
ਥਾਨੋਮੇਨਿਵਾਸਕਰਤਾਹੂਆ ਵਹੁਪਾਂਡੁਰਾਜਾਇੰਦ੍ਰਦ੍ਯੁਮ
ਨਸਰੋਵਰਪੈਪ੍ਰਾਪਤਹੋ ਤਾਂਸੇਆਗੇਹੇਮਕੂਟਕੋਲਖ ਸਤ
ਸ੍ਰਿੰਗਮੇਪਹੁੰਚਤਪਸੀਬਨਤਪਕਰਤਾਭੁਯਾ।ਇਸਕੇਮੂਲਸਲੋ
ਕਯੇਹਹੈ। गजवृत्तलकौरव्य पांडुर्मूलफलाशनः जगामस
ह पत्नीभ्यां ततो नागशतं गिरिम् ४५ सचैत्ररथमासाद्य कालकू
टमतीत्य च हिमवन्तमतिक्रम्य प्रययौ गंधमादनम् ४६
रक्ष्यमाणो महाभूतैः सिद्धैश्च परमर्षिभिः उवास स महा
राज समेषु विषमेषु च ४७ इंद्रद्युम्नसरः प्राप्य हंसकू
टमतीत्य च शतशृंगे महाराज तापसः समतप्यत ४८

।ਕਥਾਪਾਂਡੁਕੇਤਪਕੀਏਜੋਹੈ।ਪੰਡੁਰਾਜਕੁੰਤੀਮਾਦ੍ਰੀਦੋ
ਨੋਇਸਤ੍ਰੀਐਸੇਨਾਭ੍ਰਿਤੇਕੋਲੇ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰਸੇ ਉਤੰਰਦਿਸਾਮੇ
ਸਿਕਾਰਖੇਲਨੇਗਯਾ।ਬਨਮੇਂ।ਮ੍ਰਗ।ਮ੍ਰਗਣੀਕਾਰੂਪਧਾਰ
ਰਿਖਿਐਤਿਸਕੀਪਤਨੀ ਮੈਥਨਕਰਤੇਥੇ ਪਾਂਡੁਨੇਮ੍ਰਗਜਾਂ
ਨਬਾਂਨਮਾਰਾ। [illegible] ਰੇ ਰਿਖਿਨੇ ਪੰਡੁਰਾਜਕੋਸ੍ਰਾਪਦੀਆ
।ਜਬਤੂੰਇਸ੍ਤ੍ਰੀ [illegible] ਜਾਵੇਂਗਾ ਤੇਰੀਭੀਮ੍ਰਿਤੁਹੋਵੇਗੀ।
।ਰਿਖਿਕੇਸ੍ਰਾਪਸੇਡਰਕਰਪੰਡੁਨੇ ਤ੍ਰੈਗਭਮਾਗ ਜੋਗਕਰਨੇ
ਕਾਸੰਕਲਪਕੀਆ।ਦੋਇਸਤਰੀਆਂਭੀਸਾਥਤਿਆਰਹੂਈ।
।ਉਨਕੇਭੂਖਣਬਸਤ੍ਰਸਭਪੰਨਕੀਏ।ਅਰਹਾਥੀਘੋੜ੍ਹੇਆ
ਦਿਕਸਮਾਜਦੇਕਰਸੇਨਾਬਿਦਾਕਰੀ।ਔਕਹਾਦੀਆ।ਹਸ੍ਤਿ
ਨਾਪੁਰਮੇਜਾਕਰ ਮੇਰੇਭ੍ਰਾਤਾਕੋਖਬਰਦੇਦੋ ਪਾਂਡੁਤਪਕਰਨੇ
ਗਯਾ।ਆਕਰਖਬਰਦਈ।ਸੁਨਕੇਧ੍ਰਿਤਰਾਸਟਰਨੇਬ
ਹੁਤਸੋਕਕੀਆ।ਪਾਂਡੁਹੇਮਕੂਟਕੇਸਮੀਪ ਸਤਸ੍ਰਿੰਗਮੇਪ।
ਹੁਚ ਰਿਖਿਯੋਮੇਮਿਲਤਪਕਰਤਾ ਉਨਹੀਜੇਸਾਹੋਗਯਾ।
ਤਿਸੀਸਮੇਂਆਦਸਮਾਕੇਦਿਨ ਰਿਖਿਬ੍ਰਮਲੋਕਕੋਚਲੇ
।ਪਾਂਡੁਨੇ ਪੂਛਾਕਹਾਂਚਲੇ ਰਿਖਿਯੋਂਨੇਕਹਾ। ਬ੍ਰਮਾਜੀਕਾ
ਦਰਸਨਕਰਨੇਜਾਤੇਹੈਂ।ਪਾਂਡੁਭੀਸੀਘ੍ਰਉਠ ਦੋਨੋਇਸ੍ਤ੍ਰੀ
ਯਾਂਸਹਿਤ ਸਤਸ੍ਰਿੰਗਸੇ ਉੱਤਰਮੁਖਚਲਪੜ੍ਹਾ।ਰਿਖੀਆ
ਕਾਸਮਾਤਗਾਸੇਜਾਂਦੇ ਯਾਹ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀਪਰਚਲੇ ਰਿਖੀਯੋਨੇਇ
ਸਕੋਕਹਾ ਆਗੇਮਾਰਗਕਰਨਾਹੈ ਤੂਦਯਾਲਹੀਪਹੁੰਚਜਾਵੇ
ਗਾ।ਅਰਤੂੰਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂਵਾਲਾਹੋਕਰ ਪੁੱਤ੍ਰਹੀਨਹੈਂ।ਤੂੰਉ
ਹਾਜਾਣੇਕੋਜੋਗਭੀਨਹੀ।ਪਾਂਡੁਨੇਕਹਾ।ਮੁਝਕੋਸ੍ਰਾਪਹੈਮੇਰੇ

ਸੰਤਾਨਨਹੀਹੋਨੀ।ਰਿਖੀਯੋਂਨੇਕਹਾਤੂੰਅਪਨੀਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂਕੋ
ਆਗਯਾਕਰ ਕਾਹੂੰਸੁਰਨਕੇਸੰਬੰਧਸੇਪੁਤ੍ਰਕਰਲੇਵੇਂ ਸੁਨ
ਕਰਪਾਂਡੂਨੇਆਗਯਾਦਈ ਹੇਕੁੰਤੀ ਮਾਦ੍ਰੀ ਤੁਮਕਾਹੂੰਸੁਰਨ
ਕੇਸੰਬੰਧਸੇ ਪੁੱਤ੍ਰਕਰਲੇਵੋ ਦਹੁਮੇਰੇਹੀਖੇਤ੍ਰਜਪੁੱਤ੍ਰਕਹਾਵੇਂਗੇ
ਜੈਸੇਮੈਂ ਅਰਮੇਰੇਭਾਈਧ੍ਰਿਤਰਾਸ਼ਟ੍ਰ ਬਿਦਰ ਰਾਜਾਬਿਚਿਤ੍ਰਬੀ
ਰਯਕੇਖੇਤ੍ਰਜਕਹਾਤੇਹੈਂ।ਅਰੁਮਨੂਜੀਨੇ ਖਟਮੁਖ ਖਟਗੋਣ
ਪੁਤ੍ਰੋਂਮੇ ਖੇਤ੍ਰਜਖਟਮੁਖਨਮੇਲਿਖਾਹੈ।ਯਾਂਤੇ ਖੇਤ੍ਰਜਪੁਤ੍ਰੋਂਕੋ ਹੇ
ਕੁੰਤੀਮਾਦ੍ਰੀ ਨਿਸੰਕਤੁਮਮੇਰੀਆਗਯਾਸੇਕਰਲੇਵੋ।ਆਗਯਾ
ਨ ਕੁੰਤੀਨੇਤੀਨ ਮਾਦ੍ਰੀਨੇਦੋਕੀਯੇ।ਯਹਜਨਮਸ੍ਰਿੰਗਕੀਕਥਾਅ
ਦਿਪਰਬਕੇ ਏਕਸੌਉਂਨੀਸਵੇਂ ਅਧਯਾਯਮੇ ਮਹਾਭਾਰਤਮੇਲਿ
ਖੀਹੈ।ਸਤਸ੍ਰਿੰਗਮੇਹੀ ਮਾਦ੍ਰੀਸੇਮੈਥਨਕਰ ਪੰਡੁਰਾਜਾਮ੍ਰਿਤੂ
ਆ।ਮਾਦ੍ਰੀਸਾਥਸਤੀਹੁਈ ਪਾਂਚੋਬਾਲਕੋਂਸਹਿਤ ਕੁੰਤੀਕੋਸ
ਬਲੇਰਿਖਿ ਧ੍ਰਿਤਰਾਸ਼ਟ੍ਰਕੋਸੌਂਪਗਏ।ਗੁਰੂਜੀਕੇਤਪਥਾਂਨਮੇ
ਹੀ ਮਹਾਕਾਲਸੇ ਪਾਸੁਪਤਅਸਤ੍ਰਲੇਨੇਹੇਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ
ਗਏ।ਯਹਗਾਥਾਭੀ ਭਾਰਤਕੇਦ੍ਰੋਣਪਰਬਕੇਅੱਸੀਵੇ ਅਧ
ਯਾਯਮੇਲਿਖੀਲਿਖਤੇਹੈਂ।ਜਬਬਹੁਤਸੂਰਬੀਰੋਂਨੇਮਿਲਕੇ ਅਰ
ਜਨਕੇਪੁੱਤ੍ਰ ਅਭਿਮਨ੍ਯੂਕੋਚੱਕ੍ਰਬ੍ਯੂਹਮੇਘੇਰਾ ਉਸਸਮੇਸਿੰ
ਧਦੇਸੀਰਾਜਾਜਯਦ੍ਰਥਨੇ ਤਿਸਕਾਸਿਰਕਾਟਾਥਾ।ਇਸਬਾਤ
ਕੀਖਬਰਸੁਨਅਰਜਨਨੇਪ੍ਰਤਿਗਯਾਕਰੀ ਕੱਲਰੋਜਪੁੱਤ੍ਰਘਾਤੀ
ਜਯਦ੍ਰਥਕੋਨਮਾਰੋਂਗਾਤਬਮੈਂਭੀਪ੍ਰਾਂਣਤਯਾਗੋਗਾ।ਅਰਜ
ਨਕਾਹਠਦੇਖਯੁਧਿਸ਼ਟ੍ਰਨੇਕ੍ਰਿਸ਼ਨਜੀਕੋਸੁਨਾਯਾ।ਅਰਜਨਮ
ਰੇਪੀਛੇਹਮਾਰੀਬਿਜਯ ਹਾਰਸੇਭੀਬੁਰੀਹੋਵੇਗੀ।ਯਾਂਤੇ ਆਪ

੯੬ ਅਰਜਨਕੇ ਬਚਨੋਕਾਉਪਾਯਕਰੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਜੀਨੇਅਰਜਨਕੋ
ਕਹਾ ਤੂੰ ਏਕਾਂਤਬੈਠਮਹਾਂਕਾਲਕਾਧਿਆਨਕਰ ਕੱਲਜਯਦ੍ਰਥ
ਮਾਰਾਜਾਵੇਗਾ। ਅਰਕਲ ਜਿਸਧਨਖਬਾਂਣਸੇਮਹਾਂਕਾਲ
ਨੇਅਸੁਰਮਾਰੇਥੇ ਵਹੁਮਹਾਂਕਾਲਸੇਲਿਆਵੇਂ। ਐਸੇਕਹਾਅਰ
ਜਨਕਾਹਾਥਪਕੜਕੇਸਾਥਲੇਉਡੇ। ਜੈਸੇਬਾਲੇਮਰਦਾਨੇਕੋਗੁਰੂ
ਜੀਲੇਉਡਤੇਥੇ। ਜਾਤੇਜਾਤੇ ਤੁੰਗ ਸਤਸ੍ਰਿੰਗ ਸਰਪਤੀਬਨ
ਅਸ੍ਵਿਰਖੀਕਾਥਾਨ ਅਥਰਬਣਰਿਖੀਕਾਥਾਨ ਸੈਲੇਂਦ੍ਰ
ਲਖਮਹਾਂਮੰਦਰਮੇਪਹੁਚਕਰ ਨਾਨਾ ਦੇਵਗਣ ਅਪਸਰਾਕਰਪ
ਭਿਟਾਰਿਤਮਹਾਂਕਾਲਕੋਦੇਖ ਮਨਬਾਣੀਸਰੀਰਸੇਬੰਦਨਾਕ
ਰਤੇਹੂਏ ਤਿਨਕੀਫਿਰਦੇਖਮਹਾਂਕਾਲਨੇਪ੍ਰਸੰਨਹੋਕਰਕਹਾ।
ਜਿਨਕੇਲੇਨੇਹੇਤਆਏਹੋ। ਸੋਹਮਾਰੇਧਨਖਬਾਂਣ ਇਸਸਰੋਵ
ਰਮੇਰਖੇਹੈਂ ਜਾਕਰਲੈਲੇਵੋ। ਅਰਜਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲੇਨੇਗਏ ਧਨਖ
ਬਾਣਹਜਾਰਹਜਾਰਸਿਰੋਂਵਾਲੇਨਾਗਹੂਏਦਿਖਾਈਪੜੇ ਮਹਾਂ
ਦੇਵਕੀ ਉਸਤਤੀਕਰੀ ਸੁਨਕੇਧਨਖਬਾਂਣਰੂਪਹੋ ਇਨਕੇਸਮੀ
ਪਪਹੁਚੇ। ਅਰਜਨਕ੍ਰਿਸ਼ਨਲੇਕਰਮਹਾਂਕਾਲਕੇਪਾਸਆਏ।
ਮਹਾਂਕਾਲਨੇਚਲਾਵਨੇਕਾਮੰਤ੍ਰਦੀਆ ਸੀਖਕਰਕੁਰੁਖੇਤ੍ਰਮੇਆ
ਏ। ਅਗਲੇਰੋਜ਼ਜਯਦ੍ਰਥਮਾਰਾ ਦ੍ਰੋਣਪਰਬਕੇਸਲੋਕਯੇਹੈਂ।
पार्थपाशुपतंनामपरमास्त्रंसनातनम् येनसर्वान्मृधे
दैत्यान्जघ्नेदेवोमहेश्वरः १९ यदिनहिदिनेयस्मिन्हंतासि
जयद्रथम् श्रुत्वाज्ञातंप्रपद्यस्वमनसावृषभध्वजम् २०
ततःकृष्णवचःश्रुत्वासंस्पृश्याम्भोधनंजयः भूतलेवासीन
एकाग्रोजगाममनसाभवम् २१ ततःप्रणिहितेब्राह्मेमु

हूर्नैशुभलतलो आत्मानमज्ञेनोपश्यद्गनेसद्केशागम्
२२ वायुवेगगतिःपार्थःत्वभेजेसद्केशवः केशवेनग्रही
तःसद्विरोविभुताभजे २५ सलंगंशानम्ग्रंग्वशर्याति
वनमेवच ७एवमस्वशिरस्थानंस्थानमायर्वएसव २८
वृषदेशांवशैलेंद्रमहामंदरमेवच श्रप्सरोभिःसमाकीर्णं
किन्नरैश्चोपशोभितम् २८ तस्मिन्शैलेव्रजनन्पार्थःसहृ
ष्टःसमवैक्षत सहस्त्रमिवसूर्याणांदीपमानंस्वतेजसा
सूलिनंनदिलंगौरंवल्कलाजिनवासम् ३९ कालकोप
महात्मानंशङ्कूसूर्यशणोरयं वंदेनतराह्नसोवाङ्म
नोभिःकर्मभिः ॥ ४० ॥
ਅਰਥ॥ਪੂਰਬਸਿਲਖੇਡੂੰਟਪਰਬਤਕੇਸਮਲੋਕੋਂਕੇ ਸਲੋਕੋਂਸੇਪਾ
ਤੇਤੀਸੇਂਸ੍ਲੋਕਮੇਂਲਿਖਦੀਏਹੈਂਸੋਸ੍ਰੀਬਦ੍ਰੀਤੋਂਸੈਂਲੋਂਕੂਕੇਸਮੀਪਮਾ
ਅੰਦਰਪਰਬਤਕੇਸਿਖਰਪੈਲੋਗਪਾਂਲਤੀਰਥਹੈਇਸਕਾਚਿੰਨ੍ਹ
ਕ੍ਰਾਟਨਕਸਾਯਾਂਕੇਆਗੇਸਮੀਪਹੀਲਿਖਾਹੈਤੀਰਥਯਾਤ੍ਰਾਕੇ
ਪ੍ਰੇਮਵਾਨਲੋਪੂਰਬਖੈਨੇਪ੍ਰੇਮਸੇਦੇਖਲੇਨਾਜੇਕਰਕੇਸ੍ਰੀਗੁਰੂਕਾਪ
ਆਂਗਾਜਾਂਸ੍ਰੀਸਿੱਖਪਾਂਚਸਾਤਜਾਂਏਕਹੂਪਯਾਲਗਕਾਕਰਪੰ
ਕੂਕੇਸਬਕੇਉਤਿਲੇਪ੍ਰਲਸੇਸਤ੍ਰਬਬਨਵਾਯਮਹਾਂਕਾਲਮਹਾਂਕਾ
ਲੀਕੇਮੰਦਰੋਂਕੇਸਮੀਪਗੁਰੂਜੀਕੇਤਪਸੀਏਦੇਖਦਾਂਤਾਂਮੰਦਰਬਨਵ
ਦੇਤੇਕ੍ਰਿਸਵਾਸਤੇਹੈਕੇਦਾਰਨਾਥਕਾਸਾਕੇਸਮਸਤਾਦੇਵ੍ਸਭੀਸੇ
ਲਾਂਇਸਾਥਕੇਸਦਾਲੇਖਾਸੇਹੀਹੈਨੇਲਭਾਜਦੇਬਨਦੇ
ਦਾਲਾਅਪਨੇਨਾਮਕੀਪ੍ਰਸਿੱਧੀਦੇਖਜੁਨਲਦੇਮਹਾਂਕਾਲਕੇਅ
ਤੇਮਹਾਂਕਾਲਕੇਪੁੰਝਗੁਰੂਜੀਕੇਸਮੀਪਬਡ੍ਰੀਪਤਿਸ੍ਰੀਪਾਦੇ॥੪॥

੬੦ ਕਾਂਸੀਜੀ੧—ਬਡੀਸੰਗਤ੨—ਸਿੱਖ ਭੁੱਲੇ੩—ਪਹਲੇਪ੍ਰਯਾਗ
ਸੇਕਾਂਸੀਪਹੁਚਗੁਰੂਜੀਬਾਹਰਬੈਠੇਜਹਾਂਗੁਰੂਕਾਬਾਗਹੈ।ਪੀਛੇ
ਰੇਸਮਕਟੜੇਮਹੱਲੇਮੇ ਜਾਹਰਭੀਤਰਗਏ।ਈਹਾਂਯਵਨਪੁਰ
ਕੇਵਾਸੀਗੁਰਬਖਸਸਿੱਖਨੇਪ੍ਰੇਮਸੇਗੁਰੂਜੀਕੋਕੀਰਤਨਸੁਨਾਯ
ਗੁਰੂਜੀਨੇਉਸਕੋਏਕਮ੍ਰਿਦੰਗਬਖਸਿਆ।ਅਰਬਰਦੀਆਸ
ਦਾਤੇਰੀਕੁਲਮੇਕੀਰਤਨਕਾਪ੍ਰਚਾਰਰਹੇਗਾ।ਇਸਥਾਨਮੇਗੁਰੂ
ਜੀਕਾਚੋਲਾਹੈ ਰੰਗਬਦਾਮੀਹੈ ੪

੬੧ ਸਸਰਾਮ ਕਾਂਸੀਸੇਤੀਸਕੋਸ੧—ਬਡੀਸੰਗਤ੨—ਅਗਰਾਹਿ
ਰੀ ਬਣੀਏਸਿੱਖ੩—ਇਸਨਗਰਮੇਏਕ ਚਚਾਫੱਗੋਨਾਮੀਗੁਰੂ
ਜੀਕਾਸੇਵਕਰਹਤਾਥਾ ਉਸਨੇਘਰਕਾਦਰਵਾਜਾਬਡਾਬਨਾਯ
ਗੁਰੂਜੀਘੋੜੇਪੈਸਵਾਰਹੂਏਤਿਸਕੇਮਕਾਨਮੇਗਏ ਊਹਾਂਗੁਰਦੁਆ
ਰਾਹੈ।ਏਕ ਬਾਹਰਸਿੱਖੋਨੇਬਾਗਲਗਾਯਾਥਾ ਉਸਮੇਲੇਗਏ।ਵ
ਹੁਗੁਰੂਕਾਬਾਗਹੈ।ਜਿਸਨੇਦਿੱਲੀਸੇਹਿਮਾਯੂੰਕੋਨਿਕਾਸਾ ਵਹੁ
ਸੇਰਸਾਹਪਾਤਸਾਹਇਸੀਨਗਰਕਾਥਾ।ਸਸਰਾਮਮੇਉਸਕੇਲ
ਗਵਾਏਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜੀਕਿਕਿਤਾਕੇਅੰਦਰਤਲਾਵਹੈਂ ੪

੬੨ ਗਯਾਜੀ੧—੦੨—੦੩—ਈਹਾਂਪਹੁਚਬ੍ਰਾਹਮਣੋਕੋਬਹੁਤਦ
ਨਦੀਆ ੪

੬੩ ਪਟਨਾਸਾਹਬ ਖਾਸਜਿਲਾ੧—ਹਵੇਲੀ੨—ਸਿੱਖ੩—ਪਟਣੇਮੇ
ਏਕਜੈਤਸੇਠਨਾਮਿਹਲਵਾਈ ਗੁਰੂਕਾਸੇਵਕ ਆਲਮਗੰਜਮੇਰ
ਹਤਾਥਾ ਤਿਸਕੇਘਰਮੇਉਤਰੇ ਮਕਾਨਛੋਟਾਥਾ।ਦਰਸਨਕਰ
ਨੇਆਏ ਸੇਵਕ ਬੈਠਨੇਸੇਤੰਗਹੋਤੇਦੇਖ ਏਕਸਿੱਖਨੇਰੰਗਤੀਰੇ
ਹਵੇਲੀਅਰਦਾਸਕਰਾਈ ਗੁਰੂਜੀਨੇਤਿਸਮੇਡੇਰਾਕੀਆ।ਕੁਛ

੧੦੦ ਦਿਨਨਿਵਾਸਹੂਏਪੀਛੇਜੈਪੁਰਕਾਰਾਜਾਬਿਸਨਸਿੰਘਕਾਂਵਰੂਦੇਸ
ਜਾਤਾਥੇਨਤੀਕਰਗੁਰੂਜੀਕੋਸਾਥਲੇਗਯਾਗੁਰੂਜੀਅਪਨੇਕੁ
ਟੰਬਕੋਈਹਾਂਛੋੜਗਏਪੀਛੇਸੋਈਹਾਂਹੀਗੁਰੂਦਸਮਜੀਕਾਜ
ਨਮਹੂਆ੪

੬੪ ੦੧-ਗਊਘਾਟਵਾਲੀਸੰਗਤ ਹਰਿਮੰਦਰਸੇਏਕਕੋਸ ਪੱਛ
ਮ੨-ਸਿੱਖ੩-ਇਸਥਾਨਮੇਗੁਰੂਜੀਕੇਦੋ[illegible]ਹੇ ਸਾਥਮਿਲ
ਨੇਕਰ ਰੋਗੀਰੋਗਸੇਰਹਿਤਹੋਤੇਹੈਂ੪

੬੫ ੦੧-ਬਾਗਗੁਰੂਕਾਹਰਿਮੰਦਰਸੇਏਕਕੋਸਪੂਰਬ੨-ਸਿੱਖ
੩-ਪਟਨੇਮੇਗੁਰੂਜੀਨੇਸੂਕਾਬਾਗਹਰਾਕੀਆਥਾ ਵਹਗੁਰੂ
ਕਾਬਾਗਹੈਇਸਬਾਗਮੇਅਮਲੀਕੇਬਿਰਛਤਲੇਗੁਰੂਕੀਮੰਜੀ
ਹੈ੪

੬੬ ਬਾਢ ਕਸਬਾ ਪਟਨੇਸੇ ਪੰਦ੍ਰਾਂਕੋਸ ਪੂਰਬ੧-ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ੨-
ਉਦਾਸੀ੩-ਪਟਨੇਸੇਆਗੇਜਾਤੇਗੁਰੂਜੀਈਹਾਰਹੇ੪

੬੭ ਮੰਘੇਰ ਸਹਰ ਬਾਢਸੇ ਬੀਸਕੋਸ ਪੂਰਬ੧-ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ੨-ਉ
ਦਾਸੀ੩-ਗੰਗਾਜੀਕੇਤੀਰੇਇਸਸਹਰਮੇਡੇਰਾਕੀਆ੪

੬੮ ਭਾਗਲਪੁਰ ਸਹਰਮੰਘੇਰਸੇ ਅਠਾਰਾਂਕੋਸ ਪੂਰਬ੧-ਗੁਰੁਦ੍ਵਾ
ਰਾ੨-ਪੁਜਾਰੀ ਉਦਾਸੀ੩-ਯਹਸਹਰਭੀਗੰਗਾਜੀਕੇਤੀਰੇ
ਹੈ੪

੬੯ ਕਹਲ ਗਾਂਉ ਭਾਗਲਪੁਰਸੇਦਸਕੋਸਪੂਰਬ੧-ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ੨-
ਉਦਾਸੀ੩-ਯਹਅਕਾਨਪਟਨੇਸਾਹਬਕੇਪੁਜਾਰੀਓਂਕੇਅਧੀਨਹੈਂ੪

੭੦ ਕੰਤ ਨਗਰ ਲਛਮੀ ਕਹਲਗਾਂਉਸੇ ਬਾਰਾਂਕੋਸ ਪੂਰਬ੧-ਗੁਰੁ
ਦ੍ਵਾਰਾ੨-ਸਿੱਖ੩-ਯਹਭੀਪਟਨੇਸਾਹਬਵਾਲੋਂਕੇਅਧੀਨ

ਤੇ ਗੰਗਾ ਜੀ ਸੇ ਪਾਰ ਹੈ ੪

੭੧ ਮਖਸੂਦਾਵਾਦ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਉਦਾਸੀ ੩– ਯਹ ਬੰਗਾਲੇ
ਮੇ ਮਖਸੂਦਾਵਾਦ ਨਾਮ ਸੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਹਰ ਹੈ ਮੁਰਸਦਾਵਾਦ ਭੀ
ਇਸੀ ਮਖਸੂਦਾਵਾਦ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਇਸ ਸਹਰ ਮੇ ਰੇਸਮੀ ਕ
ਪੜਾ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਬਨਤਾ ਹੈ ੪

੭੨ ਮਾਲਦਾ ਸਹਰ ਮਖਸੂਦਾਵਾਦ ਸੇ ਪੰਚੀ ਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧– ਗੁਰ
ਦੁਆਰਾ ੨– ਉਦਾਸੀ ੩– ਯਹਿ ਸਹਰ ਗੰਗਾ ਪਾਰ ਬੰਗਾਲੇ ਦੇਸ
ਮੇ ਹੈ ਇਸ ਮਾਲਦਾ ਸਹਰ ਕੇ ਮਾਲਦੇਹ ਅੰਬ ਸਭ ਦੇਸੋ ਮੇ ਪ੍ਰਸਿੱ
ਧ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਆਗੇ ਢਾਕੇ ਸੇ ਉਰੇ ਰੰਗਪੁਰ ਮੇ ਭੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਨਾ ਹੈ ੪

੭੩ ਢਾਕਾ ਸਹਰ ਮਾਲਦਾ ਸੇ ਤੀਸ ਕੋਸ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੰਘ ੩–
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੀ ਚਰਨ ਪਾਦਕਾ ਸੇ ਮੀਲ ਭਰ ਦੱਖਣ
ਤਰਫ ਸਹਰ ਮੇ ਹੈ ਕਲਕੱਤੇ ਸੇ ਪਹਲੇ ਯਹੀ ਬੰਗਾਲੇ ਦੇਸ ਮੇ
ਨਾਮੀ ਸਹਰ ਥਾ ੪

੭੪ ਧੋਬੜੀ ਗਾਂਮ ਢਾਕੇ ਸੇ ਨੱਬੇ ਕੋਸ ਈਸਾਨ ਮੇ ੧– ਦਮਦਮਾ ੨– ਸਿੰ
ਘ ੩– ਪਟਨੇ ਮੇ ਗੁਰੂ ਦਸਮ ਜੀ ਕਾ ਜਨਮ ਹੂਆ ਆਸਾਮ ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤ੍ਰ
ਨਦ ਕੇ ਉਰਲੇ ਕਿਨਾਰੇ ਗੌਰੀਪੁਰ ਸਹਰ ਕੇ ਪਾਸ ਧੋਬੜੀ ਗਾਮ ਮੇ
ਕਿਸਨ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਕੀ ਫੌਜ ਮੇ ਏਕ ਏਕ ਢਾਲ ਮੱਟੀ ਕੀ ਗਿਰਾਯ
ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦਮਦਮਾ ਬਨਵਾਯਾ ਈਹਾਂ ਸੇ ਕਾਮੱਖਯਾ ਦੇਵੀ ਤੀਸ
ਕੋਸ ਪੂਰਬ ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਾਵਰੂ ਦੇਸ ਮੇ ਹੈ ਤਦ ਗੀਖੋਮੇ
ਇਸ ਦੇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਆਸਾਮ ਹੈ ੪

੭੫ ਪਟਨਾ ਸਾਹਬ ੧– ਹਰਿਮੰਦਰ ਜੀ ੨– ਸਿੰਘ ੩– ਕਾਮੱਖਯਾ
ਸੀ ਪਦਮਦਾ ਸੇ ਪਰੰਤ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਟਨੇ ਮੇ ਆਪ ਨੇ ਆਹ

੧੦੨ ਲੋਕੋ ਛੋੜਕੇਆਪਇਧਰਕੀਦਸਾਦੇਖਣੇਹੇਤਆਏ ਜੋਦੇਖੋਂ ਧੀ
ਰਮਲ ਰਾਮਰਾਯ ਦੋਸਾਹੀਬਿਰੋਧਰਖਤੇਹੈਂ ਯਾਹਦਗਏਹੈ ੪

੧੬ ਧਦਨਪੁਰ ਸਹਰ ਖਾਸਜ਼ਿਲਾ ੧– ਸੰਗਤਅਦੰਗਦਵਾਲੀ ੨–
ਸਿੱਖ ੩– ਗੁਰੂਜੀਪਟਣੇਸੇਚਲਕਾਂਸੀਹੋਤੇ ਗੁਰਬਖਸਪ੍ਰੇਮੀਕੇ
ਘਰਮੇਆਏ ਨਦੀਕਿਨਾਰੇ ਰੇਲਵਾਲੇਪਾਸੇਸੰਗਤਹੈ ੪

੧੭ ਅਯੁਧਿਆਸੇ ਪੂਰਬਤੀਨਕੋਸ ੧– ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ ੨– ਬ੍ਰਾਮਣ ੩–
ਸਰਜੂਕੇਕਿਨਾਰੇ ਦਸਰਥਕੀਸਮਾਧਕੇਸਮੀਪ ਗੁਰੂਜੀਕਾਅਸਥਾ
ਨਹੈ ੪

੧੮ ਆਨੰਦਪੁਰ ੧– ਗੁਰੂਕੇਮਹਲ ੨– ਸੋਢੀ ੩– ਈਹਾਂਆਯ
ਕਰਦੇਖਤੇਬਿਰੋਧਕਰਤੇਨਾਪਤੀਤਹੂਏ ਤਬਪਟਣੇਸੇਸਭ
ਪਰਿਵਾਰਮੰਗਵਾਯਾ ਗੁਰੂਦਸਮਜੀਕੀਅਵਸਥਾਪਟਣੇ
ਮੇਪਾਂਚਬਰਸਕੀਹੋਗਈਥੀ ਸੰਬਤ ੧੭੨੭ ਕੇ ਪੋਹਮੇ ਗੁਰੂਦ
ਸਮਪਟਣੇਸੇਇਸਦੇਸਕੋਆਏ ਸੰਬਤ ੧੭੩੦ ਮੇ ਗੁਰੂਤੇਗ
ਬਹਾਦਰਜੀਨੇਇਨਕਾਬਿਆਹਕੀਆ ੪

੧੯ ਅਕਾਰਾਪੁਰ ਗ੍ਰਾਮ ਬਸੀਸੇ ਪਾਂਚਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧ ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ ੨–
ਮਸੰਦ ੩– ਸੰਬਤ ੧੭੩੨ ਮੇ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬਕੇਬੁਲਾਏਹਜ਼ੂਰਕੇ
ਪਿਛਲੇਪੱਖ ਫੇਰ ਗੁਰੂਜੀਦਿੱਲੀਓਰਆਵਤੇਈਹਾਂਉਤਰੇ ੪

੨੦ ਕਬੂਲਪੁਰ ਹਸਨਪੁਰ ਰਾਜਪੁਰੇਸੇ ਪਾਂਚਕੋਸ ਅਗਨਮੇ ੧–
ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਪਿਛਲੇਗ੍ਰਾਮਸੇਈਹਾਂਆਏ ੪

੨੧ ਨਨਹੇੜੀ ਗ੍ਰਾਮ ਅੰਬਾਲੇਸੇਚਾਰਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧– ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ ੨
ਸਿੱਖ ੩– ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਪੰਦ੍ਰਾਰੋਜਰਹਿਕੇ ੪

੨੨ ਬਹਾਦੁਰਗੜ੍ਹ ਪਟਿਆਲੇਸੇਚਾਰਕੋਸ ਈਸਾਨਮੇ ੧– ਗੁਰੁਦ

ਰਾ੨—ਸਿੰਖ ਪੁਜਾਰੀਸਰਕਾਰੀ੩— ਈਹਾਂਸੈਫਅਲੀਖਾਂਨਵ
ਰਦੇਸ ਦੋਸਤਨੇਬੜੇਪ੍ਰੇਮਸੇਗੁਰੂਜੀਕੋਮਹੀਨੇਰੱਖੇਾਂਬਹਾਦਰਗ
ੜ੍ਹਮੇਸਰਕਾਰਪਟਿਆਲਾਕਾਬਹੁਤਅੱਛਾਦਰਸਨੀਕਿਲਾਹੈ।
ਕਿਲੇਸੇਬਾਹਰਪੱਛਮਓਰਤੀਨਸੈਕਦਮਪੇਗੁਰਦੂਆਰਾਹੈ੪
੦੧—ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨—ਸਿੰਖ੩—ਕਿਲੇਅੰਦਰਗੁਰੂਕਾਥਾਨਹੈ੪
ਪਟਿਆਲਾਰਾਜਧਾਨੀ੧— ਮੋਤੀਬਾਗ ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨—ਸਿੰਖਸ
ਰਕਾਰੀ੩— ਸੁਨਨੇਮੇਆਇਆ ਸਮਾਣੇਓਰਜਾਤੇਗੁਰੂਜੀਈ
ਹਾਂਠਹਿਰੇਾਅਸਲਮੇਧਰਮਾਤਮਾਭੂਪਤਿਨਰੇਂਦ੍ਰਸਿੰਘਜੀਨੇ
ਗੁਰਦੁਆਰੇਅਬਚਲਨਗਰਸੇਈਦਮਗਦਾਯਨੀਵਧਰਾਇ
ਗੁਰਦੁਆਰਾਬਨਵਾਯਾਗਇਸੀਤਰਾ ਏਕਕਨੌੜ੍ਹਮੇਦੂਸਰਾਸਿਮ
ਲੇਸਮੀਪਸਨਿਗਰਮੇਗੁਰਦੁਆਰੇਬਨਵਾਏ੪
ਗੜ੍ਹੀ ਸਮਾਣੇਸਹਰਸੇਏਕਕੋਸ ਦੱਖਣ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨—
ਸਿੰਖ੩— ਔਰੰਗਕੇਭੇਜੇਆਦਮੀਗੁਰੂਜੀਕੋਲੇਨੇਆਏਦੇਖ
ਏਕਪਠਾਣਨੇਗੁਰੂਜੀਅਪਨੇਘਰਮੇਰਖੇ ਊਹਾਂਗੁਰਦੁਆਰਾਹੈ
ਸਮਾਣਾਬਹਰਪਟਿਆਲੇਸੇਬਾਰਾਕੋਸਨੈਰਤਕੋਣਮੇਹੈ੪
੬ ਕਰਹਾਲੀਗ੍ਰਾਮ ਸਮਾਣੇਸੇ ਤੀਨਕੋਸ ਪੂਰਬ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨—
ਸਿੰਖ੩— ਸਮਾਣੇਸੇਚਲਕਰਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਉਤਰੇ੪
੭ ਚੀਕਾ ਗ੍ਰਾਮ ਕਰਹਾਲੀਸੇਚਾਰਕੋਸ ਅਗਨਿਕੋਣਮੇ੧— ਗੁ
ਰਦੁਆਰਾ੨— ਸਿੰਖ੩— ਕਰਹਾਲੀਸੇਚਲਗੁਰੂਜੀਇਸਗ੍ਰਾਮ
ਗਲੋਰੇਸੇਦਕਕੇਘਰਰਹੇ੪
੮ ਕਬ੍ਹਾ ਗ੍ਰਾਮਚੀਕੇਸੇ ੯ ਕੋਸਪੂਰਬ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨—ਸਿੰਖ
੩— ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਭਾਈਮਸੰਦਸੇਕੁਛਸੇਦਾਨਾਬਨੀ੪

੮੯ ਬੁਧਪੁਰ ਗਾਂਮ ਪ੍ਰਗ੍ਰਾਂਮਸੇ ਚਾਰਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨-
ਸਿੱਖ ੩-ਕਰੇਗ੍ਰਾਮਸੇ ਚਲਕਰ ਗੁਰੂਜੀ ਈਹਾਂਗਏ ਪ੍ਰਗ੍ਰਾਂਮਪ
ਟਿਆਲੇਸੇ ਬਾਰਾਂਕੋਸ ਅਗਨਿਕੋਣਮੇਂਹੈ ੪

੯੦ ਬੀਬੀਪੁਰ ਪ੍ਰਗ੍ਰਾਮਸੇ ਛੀਕੋਸ ਈਸਾਂਨਕੋਣਮੇਂ ੧-ਗੁਰਦੁਆਰਾ
੨-ਸਿੱਖ ੩-ਈਹਾਂਏਕਪ੍ਰੇਮੀਸਿੱਖਕੋਦਰਸਨਦੇਣਾਂਗਏਥੇ
ਗਏ ੪

੯੧ ਧਮਧਾਣ ੧-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨-ਸਿੱਖ ੩-ਦੂਸਰੀਦਫਾਗਏ ੪

੯੨ ਖਰਕ ਧਮਧਾਣਸੇ ਬਾਰਾਂਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨-ਸਿੱ
ਖ ੩-ਧਮਧਾਣਸੇ ਈਹਾਂਆਏ ੪

੯੩ ਖਟਕੜ ਖਰਕਸੇ ਛੀਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨-ਸਿੱਖ ੩-
ਖਰਕਸੇਚਲਕਰ ਈਹਾਂਗਏ ਚੋਰੋਂਨੇ ਘੋੜੇ ਚੁਰਾਏ ਸੋ ਅੰਧੇਹੋ ਗੇ
ਜਾਨਾਸਕੇ ਫਿਰਫੀਪਤ੍ਰਅੰਨੇਜਲਕਾਖਰਲੀਆ ੪

੯੪ ਜੀਂਦ ਖਟਕੜਸੇ ਛੀਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨-ਸਿੱਖ੍ਹ
ਜਾਗੀਰਸਰਕਾਰੀ ੩-ਖਟਕੜਸੇਉਠਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਆਏ ੪

੯੫ ਲਾਖਨਮਾਜਰਾ ਜੀਂਦਸੇ ਬੀਸਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨-
ਸਿੱਖ ੩-ਜੀਂਦਸੇਆਤੇਹੂਏਰਹੇ ੪

੯੬ ਰੋਹਿਤਕ ਸਹਰ ਪਿਛਲੇਸੇ ਬਾਰਾਂਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧-ਗੁਰਦੁਆਰ
੨-ਉਦਾਸੀ ੩-ਈਹਾਂਸੇਆਗੇਕੋਗਏ ੪

੯੭ ਆਗਰਾਸਹਰ ੧-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਗ ੨-ਸਿੱਖ ੩ ਈਹਾਂਪਹੁੰਚ
ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਏਕਗਰੀਬਸਿੱਖਕੋ ਦੋਲਾਲਮੋਹਰਦੇ ਸੀਰਨੀਹੇਤਭੇ
ਜਾਂ ਦੂਕਾਨਦਾਰਨੇ ਗਰੀਬਪਾਸਬਹੁਤੀਦੇਖਿਜਾਨਾਂ ਕੋਤਵਾਲੀਮੇ
ਖਬਰਦਈ ਕੋਤਵਾਲਨੇ ਤਾਰਸਫੂਰਸਹਤ ਗੁਰੂਜੀਕੋ ਲੇਪਾਤ

ਸਾਹਪਾਸਪਹੁਚਾਯਾਪਾਤਸਾਹਦਿੱਲੀਆਏਤਬਦਿੱਲੀਆਏ੪
੯੮ ਦਿੱਲੀਸਹਰ੧- ਸੀਸਗੰਜ੨-ਸਿੱਖ੩-ਇਸਮਕਾਨਮੇਕੋਤਵ
ਲੀਥੀਕੋਤਵਾਲੀਮੇਬੈਠਾਇ ਬਹੁਤਤੰਗਕਰਨੇਸੇਭੀਜਬਗੁ
ਰੂਜੀਨੇਕਹਰਜਾਂਨ ਕਰਾਮਾਤਦੇਣੀਨਾਮਾਨੀਪਿਤਬਔਰੰਗਨੇ
ਸਿਰਉਤਾਰਨੇਕਾਹੁਕਮਦੀਆ ਸੁਨਕਰਗੁਰੂਜੀਨੇਏਕਸਿੱਖ
ਕੋਆਗਿਆਦਈਤੂੰਤਲਵਾਰਖੈਂਚ ਸਿਰਹਮਾਆਪਹੀਸਿਰਮੰ
ਦਕੀਤਰਹਿਉਤਾਰਦੇਵੇਗੇ ਸੁਨਕੇਸਿੱਖਨੇਤਲਵਾਰਖੈਂਚੀਸੰ
ਬਤ੧੭੩੨ਮਘਰਸੁਦੀਪੰਚਮੀਕੋਦੋਪਹਰਪਰਦੋਘੜੀਬ
ਜੇਸਿਰਜੁਦਾਹੋਗਯਾਸੋਲੇਕਰਏਕਸਿੱਖ ਅਨੰਦਪੁਰਕੋਚ
ਲਪੜਾ੪
੯੯ ੦੧-ਰਕਾਬਗੰਜ੨-ਸਿੱਖ੩- ਸਹਿਰਮੇਜਲਾਨੇਕਾਹੁਕਮਨ
ਹੀਥਾਇਸਲੀਏਗੁਰੂਜੀਕਾਧੜਲੇਕਰ ਏਕਪ੍ਰੇਮੀਸਿੱਖਨੇਅ
ਪਨੇਘਰਕੋਆਗਲਗਾਇ ਧੜਦਾਹਕੀਆ ਇਸਗੁਰਦੁਆਰੇ
ਮੇਪਟਿਆਲੇਸੇਏਕਗ੍ਰਾਮਜੰਗੀਰਹੈ ਏਕਜ਼ਿਮੀਦਾਰੇਕਾਗ੍ਰਾਮ
ਹੈਉਸਮੇਪਾਂਚਹਲਕੀਜ਼ਮੀਨਾਇਨਾਮਹੈ੪
੧੦੦ ਆਨੰਦਪੁਰ੧-ਦੇਹਰਾ ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਸਾਹਬਜੀਕਾ੨-
ਸਿੱਖ੩-ਦਿੱਲੀਸੇਆਯਾਗੁਰੂਜੀਕਾਸੀਸਈਹਾਂਦਾਹਕੀਆ੪
ਸੰਖ੍ਯੁਕਥਾਸਮਗ੍ਰਅਦਸਥਾਕੀ 'ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਜੀ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜਨਮਲੇਪਿਤਾਸਾਥਮਾਝੇਦੁਆਬੇਮਾਲਵੇਬਿਚ
ਰਤੇਬਕਾਲੇਪ੍ਰਗਟਹੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਪਹੁਚਪੁਜਾਰੀਯੋਕੋਸ੍ਰਾਪ
ਦੇਆਨੰਦਪੁਰਬਸਾਯ ਪੀਰਮੱਲਕੇਬਿਰੋਧਸੇਮਾਲਵੇਹੋਤੇ ਭੀ
ਰਥਯਾਤ੍ਰਾਕਰ ਆਨੰਦਪੁਰਪਹੁਚ ਔਰੰਗਕੇਬੁਲਾਏਦਿੱਲੀ

੧੦੬ ਮੰਗਲਾਸਮਾਏ॥੧॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਸਤਗੁਰੂਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹੇਤਾਰਾ
ਸਿੰਘਨਰੋਤਮਰਚਿਤੇ ਨਵਮਗੁਰੂਤੀਰਥਬਰਨਨਾਸਮਾਪਤਮਾ॥੯॥

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

੧ ਪਟਣਾਸਾਹਬ੧– ਜਨਮਥਾਨ ਹਰਿਮੰਦਰਜੀ੨– ਪੁਜਾਰੀ
ਪੰਚਾਇਤਕੇਹਾਥਮੇ ੩– ਸੰਬਤ੧੭੨੩ ਪੋਹਸੁਦੀਸੱਤੇਕੋ ਗੁ
ਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰ ਮਾਤਾਗੁਜਰੀਜੀਕੇਪ੍ਰਥਮੇ ਗੁਰੂਦਸਮਜੀਨੇ
ਧਰਮਚਲਾਵਨਸੰਤਉਧਾਰਨਾਦੁਸ਼ਟਸਭਨਕੇਮੂਲਉਪਾਰਨ
ਹੇਤਅਵਤਾਰਲੀਆ॥ਹਰਿਮੰਦਰਸਾਹਬਮੇ ਗੁਰੂਦਸਮਮ
ਹਾਰਾਜਜੀਕੀ ਔਰਥਾਨੋਂਸੇਆਈ ਖਾਸਪਟਣੇਜੀਮੇਬਨੀਸ
ਭੁਏਤੀਚੀਜਹੈਂ ਸੋਲਿਖਤੇਹੈਂ॥

੧ ਬਾਲਅਵਸਥਾਕਾ ਪੰਘੂੜਾਸਾਹਿਬ
੨ ਗੁਰੂਜੀਕਾ ਕੂਆ
੩ ਛੈਣਾਜੀਸਾਹਬ
੪ ਬਤਾਸੀਸਾਹਬ
੫ ਢੋਲਕਏਕ
੬ ਰਬਾਬਏਕ
੭ ਕਬੀਰਜੀਕੇ ਰੱਛਤੁਰ
੮ ਗੁਰੂਜੀਕੇ ਪਾਂਚਬਾਣ
੯ ਏਕਸੌਆਠਹੁਕਮਨਾਮੋਕੀਪੋਥੀਜਿਸਮੇਏਕਹੁਕਮਨ
ਾਮੇਕਈਹੁਕਮਗਵਾਏਲਿਖੇਹੈਂ

੧੦ ਏਕਗੁਰੂਜੀਕੀਤਸਵੀਰ ਜੋਇਟਲੀਵਲਾਇਤਕੇਮੁਸੱਵਰ
ਸੇਬਹਾਦਰਸਾਹਨੇਲਿਖਵਾਈਥੀਅਰਅਪਣੇਗੁਜਰਨੇਸਮੇ
ਪਟਣੇਸਾਹਬਮੇਪਹੁਚਾਈਕਹੀਯੋਂਸੇਸੁਨਾਹੈ ਯਹਵਹਤਸ
ਵੀਰਹੈ ਜੋਰਾਜਾਹਜੂਰੀਸਿਖ ਗੁਰੂਜੀਕੇਹਜੂਰਪਹੁਚਆਨੇ
ਦਪਰਸੇਲਿਖਵਾਯਕਲਕੱਤੇਮੇਲੇਗਯਾਥਾ ਉਸਕੇਗੁਜਰੇ
ਪੀਛੇਹਰਿਮੰਦਰਮੇਆਈ

੧੧ ਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੀਕਾਅਸਵਾਰਾ ਜੋਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਮ
ਹਾਰਾਜਨੇਨਵਮਗੁਰੂਜੀਕੀਬਾਣੀਮੇਲਕੇ ਸਤਾਰਾਸੈਤ੍ਰੇਹਟਮੇਂਦ
ਮਦਮੇਸਾਹਬਲਿਖਵਾਯਾਥਾ ਜਿਸਕਾਸੰਬਤਉਨੀਸੈਛੱਤੀ
ਮੇਂ ਹਰਿਮੰਦਰਜੀਸੇ ਔਰਜਗਾਲੇਜਾਨੇ ਨਾਲੇਜਾਣੇਕਾ ਰਾਜਾਜੀ
ਦਕੇਅਗਵਾਣੇਨਅੰਤ ਪੁਜਾਰੀਯੋਂਕਾਆਪਸਮੇਝਗੜਾਹੈ ਹਮੇ
ਸਕੇਵਾਸਤੇਅਹੰਤੀਖਾਰਜਹੂਈ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇਮੇਅਖਤਿਆਰਪੰਚਾ
ਇਤਕਾਹੂਆਹਾ ਪੰਥਪ੍ਰਕਾਸਮੇਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇ ਦਮਦਮੇਸਾਹਬਲਿ
ਖੇਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੀਕਾ ਕੋਟਲੇਸਮੀਪ ਕੁਤਬੇਬਾਮਣੀਗਾਂਉ
ਮੇ ਅਹਿਮਦਸਾਹਸਾਥਸਿੱਖੋਂਕੀਲੜਾਈਮੇ ਲੋਪਹੋਜਾਣਾਭੀ
ਲਿਖਾਹੈਜੇਕਰਪਟਣੇਸਾਹਬਵਾਲੇਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਕੇਆਦਯ
ਅੰਤਮੇ ਸੰਬਤਸਤਾਰਾਸੈਤ੍ਰੇਹਟਮੇਲਿਖਾਜਾਨਾਲਿਖਾਹੋਗਤ
ਬਸਹੀਵਹੀਹੋਗਾਨਾਹੋਗਾਤਬਅਉਰਹੈ ਰਹੋਬਿਚਾਰਾ।
ਪੀਛੇਕਹੀਹੀਜੋਮੇਕਬੀਰਕੇ ਰੰਛਤੁਰ ਕਾਂਸੀਕਬੀਰਚੌਰੇਮੇ
ਸਪੁਰਦਕਰਨੇਚਾਹੀਯੇ ਹੁੰਕਮੋਂਟਾਲਾਹੁਕਮਨਾਮਾਸ੍ਰੀਬੰਗਾਜੀ
ਕੇਪਰਵਾਹਮੇਪਹੁਚਾਨਾਚਾਹੀਯੇ।

੦੧— ਮੈਨੀਸੰਗਤ ਬਾਲਲੀਲਾਕਾਥਾਨ ੨— ਗਿਰਮਲੇ ੩—

੧੦੮ ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਬਾਲਕੋਂਕੇਸਾਥਖੇਲਤੇਥੇ ਮਾਤਾਜੀ ਖਾਨੇਵਾਸਤੇਦੂਧਪੂ
ਰੀਅਰਤਲੇਹੂਏਚਣੇਭੇਜਤੀਥੀ ਅਬਭੀਇਸਗੁਰਦੁਆਰੇਮੇਬਾ
ਲਕੋਂਕੋ ਸਦਾਪੂਰੀਗੁਰੂਜੀਕੇਭੋਗਕਾਪ੍ਰਸਾਦਮਿਲਤਾਹੈ ਯਹ
ਗੁਰਦੁਆਰਾਬਹੁਤਸੁੰਦਰਬਨਾਹੂਆਹੈ ਗੁਰੂਜੀਕੇਸਮੇਕਾਈਹਾਂਕ
ਰੌਂਦੇਕਾਪੇੜਹੈ ਅਰਗੁਰੂਜੀਕੇਚਰਨੋਂਕੇਮੌਜੇਹੈਂ ਮੈਨੀਖੰਡੀਨੇ
ਯਹਗੁਰਦੁਆਰਾਬਨਵਾਯਾਥਾ ਸੰਗਤਪੂਰਬਦੇਸਮੇਧਰਮਸਾ
ਲਾਕੋਬੋਲਤੇਹੈਂ ਇਸਲੀਏਇਸਕਾਨਾਮਮੈਨੀਸੰਗਤਹੈ ਹਰਿਮੰ
ਦਰਜੀਕੇਸਮੀਪਹੈ ੪

੩ ੦੧– ਸੰਗਤ ਹਾਂਡੀਵਾਲੀ੨– ਸਿੱਖ੩– ਗੁਰੂਜੀਨੇਏਕਮਾਈ
ਕੇਘਰਮੇਖਿਚੜੀਖਾਈਥੀ ਇਸਮਕਾਨਮੇਅਬਤਕਖਿਚੜੀ
ਵਾਲੀਹਾਂਡੀਧਰੀਹੈ ੪

੪ ਛੋਟਾਮਿਰਜਾਪੁਰ ਕਾਂਸੀਸੇਤੀਨਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨–
ਭੁੱਲੇ੩– ਗੁਰੂਜੀਪਾਂਚਬਰਸਕੀਅਵਸਥਾਮੇਪਟਨੇਸੇਚਲਕਰ
ਆਨੰਦਪੁਰਕੋਆਵਤੇਹੂਏਈਹਾਂਆਏ ਕਾਂਸੀਮੇਗੁਰੂਤੇਗਬ
ਹਾਦਰਜੀਵਾਲੇਥਾਨਮੇਰਹੇਉੱਤਰੇ ਜੁਦਾਥਾਂਨਨਹੀਂਕੋਈਗੁਰੂ
ਕੇਬਾਗਵਾਲਾਥਾਨਇਨਕਾਬਤਾਤੇਹੈਂ ੪

੫ ਅਜੁੱਧਿਆ ਬਸਿਸ੍ਟਕੁੰਡਕੇਪਾਸ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨– ਨਿਹੰਗ੩–
ਈਹਾਂਅਪਨੀਕੁਲਕੇਬ੍ਰਿਧਪੁਰਖਰਾਮਕੇਜਨਮਥਾਂਨਮੇਆਏ੪

੬ ਸੂਰਯਕੁੰਡ ਬੂੜੀਏਸੇਡੇਢਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨–
੦੩– ਪਟਣੇਸਾਹਬਸੇਆਵਤੇਈਹਾਂਆਏ ਗੁਰਦੁਆਰਾਸੂ
ਰਜਕੁੰਡਪੈ੪

੭ ਲਖਨੌਰ ਅੰਬਾਲੇਸੇਛੀਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨– ਭੁੱਲੇ੩

ਪਟਨੇਸੇਆਤੇਈਹਾਂ ਗੁਰੂਜੀਜੇਠੇਮਸੰਦਕੇਰਹੇ ਇਸੀਗ੍ਰਾਮ
ਮੇਂਸੰਤਭੀਖਣਸਕੇਗ੍ਰਾਮਦਾਲੇਬੜੇਨਾਮੀਫਕੀਰਨੇਗੁਰੋਂਕਾਦ
ਰਸਨਕੀਆ॥

੮ ਰਾਣੇਮਾਜਰਾ ਲਖਨੌਰਸੇਦਸਕੋਸ ਉੱਤਰ੧– ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ੨–ਨਿ
ਹੰਗ੩– ਗੁਰੂਜੀਲਖਨੌਰਸੇਸਿਕਾਰਖੇਲਨੇਗਏਠਹਰੇ॥

੯ ਸੂਲਰ ਗ੍ਰਾਂਮ ਲਖਨੌਰਸੇਛੀਕੋਸ ਪੱਛਮ੧– ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ੨–
ਸਿੱਖ੩– ਈਹਾਂਭੀਗੁਰੂਜੀਲਖਨੌਰਸੇਹੀਅਖੇਰਖੇਲਤੇਆਏਅ
ਏ॥

੧੦ ਮਰਦੋ ਗ੍ਰਾਂਮ ਲਖਨੌਰਸੇਦੋਕੋਸ ੧– ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ੨– ਨਿਹੰਗ੩–
ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਲਖਨੌਰਰਹਤੇਗਏ॥

੧੧ ਭਾਣੋਖੇੜੀ ਗ੍ਰਾਂਮ ਮਰਦੋਸੇਦੋਕੋਸ ੧– ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ੨– ਸਿੱਖ੩–
ਈਹਾਂਭੀਲਖਨੌਰਸੇਗਏ॥

੧੨ ਅੰਬਾਲਾ ਸਹਰ ੧– ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਤਹਸੀਲਪਾਸ ਤਲਾਦਕਿਨਾ
ਰੇ੨– ਨਿਹੰਗ ੩– ਈਹਾਂਲਖਨੌਰਸੇਨਗਰੀਸੈਲਕਰਨਆਏ॥

੧੩ ਆਨੰਦਪੁਰ੧– ਗੁਰੂਕੇਮਹਲ੨– ਸੋਢੀ੩– ਲਖਨੌਰਸੇਚ
ਲਆਨੰਦਪੁਰਜੀਮੇਪਹੁਚਗੁਰੂਜੀਅਪਨੇਮਹਲੋਂਮੇਂਆਏਜੋ
ਨਗਰਬਸਾਇਨਸਮੇਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਜੀਕੇਬਨਵਾਏਹੂਏ
ਥੇ ਬੋਲੀਗੁਰੂਸਾਹਬਪੂਰਬੀਬੋਲਤੇਥੇ॥

੧੪ ਬਸੰਤਗੜ੍ਹ ਆਨੰਦਪੁਰਜੀਸੇਛੀਕੋਸ ਉੱਤਰ੧– ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ
ਮੰਜੀ੨– ਸਿੱਖ੩– ਬਸੰਤਗੜ੍ਹਸੇਗੁਰੂਜੀਬਸੰਤੀਪੌਸਾਕਪ
ਹਰਬਸਾਹਨਚੜ੍ਹੇ॥

੧੫ ਗੁਰੂਕਾਲਹੌਰ ਆਨੰਦਪੁਰਸੇਸਾਤਕੋਸ ਉੱਤਰ ਬਸੰਤਗੜ੍ਹਸੇ

੧੫ ਏਕਕੋਸ ਉਤੇ ੧– ਬਿਵਾਹਥਾਨ ਮੇਲਾ ਬਸੰਤ ੨ – ਸਿੱਖ ੩– ਜੀ
ਤੋਜੀਕਾਪਿਤਾਲਾਹੌਰਮੇਂਅਪਨੀਪੁੱਤ੍ਰੀਕਾਬਿਵਾਹਦੇਨਾਕਹਤਾ
ਥਾ ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਜੀਉਧਰਬਿਰੋਧਬਢਨੇਸੇਜਾਨਾਨਚਾਹ
ਹਤੇਥੇਇਸਲੀਏ ਸੰਬਤ ੧੭ ੩੦ ਮੇਂਅਨੰਦਪੁਰਜੀਸੇਂ ਉੱਤਰ
ਤੰਬੂਓਂਸੇ ਨਯਾਲਾਹੌਰਬਨਾਯ ਤਿਸਮੇਜੀਤੋਜੀਕੇਪਿਤਾਕੋਬ
ਸਾਯਕੇ ਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਕਾਜੋਰਪਾਇਸੇਪੰਦ੍ਰਾਕੇਪਹਲਾ
ਬਿਵਾਹਕੀਆਸੰਬਤਸਤਾਰਾਂਸੇਇਕੱਤੀਮੇਗੁਰੂਜੀਤੁਰਕੋਂਕੀ
ਜੜ੍ਹਖੋਨੇਹੇਤਦਿੱਲੀਵਿਚਆਏ ੪

੧੬ ੦੧– ਬਾਦਲੀਦੇ ੨– ੦੩– ਏਕਕਾਨਾਮਕਰਪਾਬਾਦਲੀਹੈ
ਹਾਂਗੁਰੂਜੀਨੇਪੱਥਰਮੇਂਭਾਲਾਮਾਰਕੇਬਿਦਾਹਸਮੇਂਜਲਨਿਕਾਸਾ
ਜਲਮਿੱਠਾਹੈਗਾਦੂਸਰੀਕਟੋਰਾਬਾਦਲੀਪਿਓੜੇਨੇਸੁੰਮਮਾਰਜ
ਲਨਿਕਾਲਾ ਜਲਖਾਰਾਹੈ ਆਪਸਮੇਂਤੀਨਸੈਕਦਮਕਾਫਰਕਹੈ ੪

੧੭ ਅਨੰਦਪੁਰ ੧– ਅਕਾਲਬੁੰਗਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਜਹਾਂਬੈਠਕੇ
ਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਨੇ ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦੁਰਸਾਹਬਕੀਕ੍ਰਿਯਾ
ਕਰਾਈ ਨਾਮਉਸਥਾਨਕਾ ਅਕਾਲਬੁੰਗਾਹੈ ਯਹਾਂਦੋਹਰੇਸਾਹ
ਬਕੇਸਮਿਪਹੈ ੪

੧੮ ੦੧– ਅਨੰਦਪੁਰ ਅਨੰਦਗੜ੍ਹ ੨– ਨਿਹੰਗ ੩– ਈਹਾਂ ਸੰ
ਬਤ ੧੭੩੨ ਮੇ ਨੌਬਰਸਸਾਤਮਹੀਨੇਅਠਾਰਾਂਦਿਨਕੀਉਮਰ
ਮੇ ਗੁਰੂਜੀਕੀ ਕ੍ਰਿਯਾਪੀਛੇਗੱਦੀਬੈਠੇਥਾਅਨੰਦਪੁਰ ਸਹਰਕ
ਤਬਾਇਸਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰੇਕਾਭੀਨਾਮਹੈ ੪

੧੯ ੦੧– ਹੋਲਗੜ੍ਹ ੨–   ੩– ਈਹਾਂਗੁਰੂਮਹਾਰਾਜਹੋ
ਲੀਖੇਲਤੇਥੇ ਲੋਹਗੜ੍ਹਅਸਥਾਨਸੇ ਹੋਲਗੜ੍ਹਪੌਨਕੋਸਉੱਤਰਹੈ ੪

੨੦ ੧- ਹਵੇਲੀਸਾਹਬ੍ਰ ਗੁਰੂਕੇਮਹਲ੨- ਪੌੜੀ੩- ਸਾਹਬਜ਼ਾ ੧੧੧
ਦੇਇਸਮਕਾਨਮੇਜਨਮੇ ਦਮਦਮੇਗੁਰਦੁਆਰੇਮੇਦਸ਼ਕਦਮਹੈ।
ਸ਼੍ਰੀਹਾਂਦਾਸਕਰਤੇਹੀਗੁਰੂਜੀ ਸੰਬਤ ੧੭੪੯ ਮੇ ਏਕਲਹੌਰ
ਕੀਖਤ੍ਰਾਣੀਅਨੂਪਕੌਰਕੇਪਾਸ ਅਤੀਤਦੇਸਸੇਗਏਜੋਮੇ
ਲੇਆਈਸਿੰਖਕੀਬੇਟੀ ਗੁਰੂਜੀਕੇਰੂਪਪੈਮੋਹਿਤਹੋਮਿਲਨੇ
ਹੇਤ ਜੋਗੀਕਾਦੇਸਬਨਾਇਰਹੀਥੀ ਜਿਸਕੀਦਸ਼ਾ ਦੂਸਰੇਕੀ
ਬਜਾਇਬਕੇਇੱਕੀਸਵੇਂ ਬਾਈਸਵੇਂ ਚਰਿੱਤ੍ਰੋਮੇਬਿਸਤਾਰਸੇਲਿ
ਖਾਹੈ ਪਰਨਾਰੀਗਵਨਕਾਬਹੁਤਨਿਖੇਧਕੀਆਹੈ॥ ਸ਼੍ਰੀਹਾਂ
ਸੇਹੀਹੋਇਆਰਪੁਰਪਹੁੰਚ ਜੋਗਾਸਿੰਘਪ੍ਰੇਮੀਕੀਰੱਖਿਆਹੇਤੁ
ਚੋਬਦਾਰਕਾਦੇਸਕੀਆ ਜੋਚੌਬੀਹੁੰਤਕੇਛੰਤੀਸਐਂਸਕੀ
ਅਠਾਈਸਵੀਚੌਪਈਮੇਲਿਖਾਹੈ ਇਆਬਿਚਾਰਕਰਸ੍ਰੀਜਗਾ
ਨਾਥਾਕੀਰਨਆਸਾਗਦਿਕਰਗਾਥਾ ਜਾਮਾਬਹੁਪਾਲਨਕੇ
ਪਾਏ॥ ਬੇਅਦਬੀਆਕਬਕੇਏਜਾਏ॥ ਇਤਿਪਾਦਿ॥੪
੨੧ ਧਨੌਲਾ ਗ੍ਰਾਮ ਕੀਰਤਪੁਰਸੇਨੌਕੋਸ ਪੂਰਬ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨-
ਸਿੰਖ੩- ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦੁਰਜੀ ਬੰਗਾਲੇਗਏ ਆਸਾਮਦੇਸਕੇਰਾਜ
ਕੋਪੁੱਤ੍ਰਕਾਬਰਦੇਆਏ ਪੁੱਤ੍ਰਹੂਆ ਖੁਸ਼ਹੋਕਰ ਏਕਛੋਟੇਕੱ
ਦਕਾਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰਹਾਥੀ ਜਿਸਕਾਨਾਮ ਗੁਰੂਜੀਨੇਪ੍ਰਸਾਦੀ
ਰੱਖਾ ਪਾਂਚਘੋੜੇ ਏਕਪੁਤਲੀਆਂਵਾਲੀਚੌਕੀ ਏਕਪੰਜਕ
ਲਾਸਸ਼੍ਰ ਐਸੇਔਰਉੱਤਮਵਸਤੂਭੇਟਾਲੇ ਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰ
ਘਜੀਮਹਾਰਾਜਕੇ ਦਰਸ਼ਨਕੋਆਯਾ ਆਨੰਦਪੁਰਪਹੁੰਚ
ਭੇਟਾਕਰਗਯਾ ਸੁੰਦਰਵਸਤੂਜਾਂਨਕਰ ਇਨਕੇਲੇਕਰਨੇਕੇ
ਹੇਤ ਭੀਮਚੰਦਕਹਲੂਰੀਏਰਾਜਾਨੇ ਪੁੱਤ੍ਰਕੇਬਿਵਾਹਹੇਤ ਗੁਰੂਜੀ

੧੧੨ ਜੋਮਾਂਗੀਕਪਟੀਜਾਨਗੁਰੂਜੀਨੇਕੋਈਦਸਤੂਨਾਦਈ।ਰਾਜਾ
ਸੋਬਿਰੋਧਪਰਚੜਗਯਾ।ਇਸਬਾਤਕੀਖਬਰਸੁਨਨਾਹਣਕੇਰਾ
ਜਾਮੇਦਨੀਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨੇਗੁਰੂਜੀਪਾਸਵਕੀਲਭੇਜਪ੍ਰਾਰਥਨਾਕ
ਰੀ ਆਪਮੇਰੇਰਾਜਮੇਆਰਹੋਂ ਸੁਨਕਰਗੁਰੂਜੀਨਾਹਣਕੋ
ਜਾਤੇਈਹਾਂਆਏ ੪

੨੨ ਕੋਟਲਾ ਗ੍ਰਾਮ ਰੋਪੜਸੇਦੋਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧– ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ੨– ਸਿੰ
ਘ੩– ਇਸਨਗਰਕੇਪਠਾਣੋਨੇ ਗੁਰੂਜੀਕੀਬਹੁਤਸੇਵਾਕਰੀ
ਪ੍ਰਸੰਨਹੋਕਰ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਏਕਕਟਾਰਅਰਏਕਢਾਲ ਇਨਕੋ
ਬਖਸ਼ੀ ਥਾਨਦੋਹੈ ਏਕ ਬਾਹਰ ਦੂਸਰਾਇਨਕੇਘਰੋਂਮੇ ੪

੨੩ ਨਾਭਾ ਗ੍ਰਾਮ ਬਨੂੜਸੇ ਛੀਕੋਸਈਸਾਂਨਮੇ ੧– ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ੨–
ਸਿੰਘ੩– ਯਹਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾਪਟਿਆਲੇਕੇਰਾਜਮੇਹੈ ੪

੨੪ ਢਕੌਲੀ ਗ੍ਰਾਮ ਨਾਭੇਸੇਤੀਨਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧– ਬਾਵਲੀਸਾਹਬ
੨– ਉਦਾਸੀ ੩– ਇਸਬਾਵਲੀਕੋਕੋਈ ਛਠੇਗੁਰੋਂਕੀਕਹਤੇ
ਹੈਂਕੋਈਬਾਬੇਗੁਰਦਿੱਤੇਕੀਬੋਲਤੇਹੈਂ।ਜੋਦੋਨੋਇਧਰਆਏ
ਨਹੀਂ।ਇਸਲੀਏਗੁਰੂਦਸਮਜੀਕੀਹੈ ੪

੨੫ ਨਾੜਾ ਢਕੌਲੀਸੇਚਾਰਕੋਸ ਈਸਾਂਨਮੇ ੧– ਮੰਜੀ ੨– ਬਣ
ਜਾਰੇ ੩– ਨਾੜੇਮੰਜੀਸਾਹਬਪਰਬਤਕੀਟਿੱਬੀਪੈਹੈ ਬਣਜਾ
ਰੇਸੇਵਾਕਰਤੇਹੈ ੪

੨੬ ਟੋੜਾ ਨਾੜੇਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧– ਮੰਜੀਸਾਹਬ ੨– ਸਿੰਘ੩–
ਯਹਮੰਜੀਸਾਹਬਪਰਬਤਤਲੇਕੰਢੀਮੇਹੈ ੪

੨੭ ਮਾਣਕਟਬਰਾ ਰਾਣੀਕੇਰਾਯਪੁਰਸੇਦੋਕੋਸ ਉੱਤ੍ਰ ੧– ਗੁਰਦ੍ਵ
ਾਰਾ ੨– ਸਿੰਘ੩– ਯਹਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾਰਾਮਗੜ੍ਹਕੇਰਾਜਮੇਹੈ ੪

੮ ਨਾਹਨ ਸਹਰ ਮੇਂ ਨਵਬਰੇਸੇ ਅਰਾਢਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧- ਗੁਰਦ੍ਵਾ
ਰਾ ੨- ਸਿੱਖਰ- ਅਨੰਦਪੁਰਜੀਸੇ ਚਲਕਰ ਕਈ ਦਿਨ ਮੇ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਨਾਹਨ ਸਮੀਪ ਪਹੁੰਚੇ ਰਾਜਾ ਬਡੇ ਸਤਕਾਰ ਸੇ ਲੇਗਯਾ ਕ
ਈ ਦਿਨ ਈਹਾਂ ਠੈਹਰਾ ਰਹਾ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਸਹਰ ਮੇਂ ਪਰੇਟ ਕੇ ਪਾ
ਸਹੈ ਨਾਹਨ ਕੇ ਰਾਜ ਕੋ ਸਿਰਮੌਰ ਕੀ ਰਜਧਾਨੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ੪
੯ ਪਾਂਵਟਾ ਸਾਹਬ ਨਾਹਨ ਸੇ ਪੱਚੀ ਕੋਸ ਅਗਨਿ ਕੋਣ ਮੇ ੧- ਗੁ
ਰਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾਂਉਟਾਜੀ ੨- ਸਿੱਖਰ- ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਬਨ ਪਰਬਤੋਂ ਕੀ
ਸੈਲ ਕਰਾਂਵਤਾ ਹੂਆ ਰਾਜਾ ਮੇਦਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਮਨਾ ਕਿਨਾਰੇ
ਲੇਗਯਾ ਪਾਂਉਟੇ ਜੀ ਵਾਲੀ ਜਗਾਹ ਦੇਖ ਗੁਰੂਜੀ ਬਹੁਤ ਆ
ਨੰਦ ਹੂਏ ਰਾਜਾ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਈਹਾਂ ਆਪ ਗੜ੍ਹ ਬਨਵਾਈਏ
ਯਹ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਕੇ ਰਾਜਾ ਫਤੇਸਾਹ ਕੀ ਅਰ ਹਮਾਰੀ ਹੱਦ ਕਾ ਮਕ
ਨ ਹੈ ਹਮ ਕੋ ਭੀ ਬਹੁਤ ਆਨੰਦ ਰਹੇਗਾ ਆਪ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਸੰ
ਤ੍ਰਦ ਭੀ ਮਾਰ ਰਹੇਗਾ ਸੁਨਕਰ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਕਿਲਾ ਬਨਵਾਂਦਨ ਕਾ ਆ
ਰੰਭ ਕੀਆ ਮੇਦਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਨੇ ਰਾਜ ਮਜੂਰੋਂ ਕੀ ਬਹੁਤ ਮੱਦਤ
ਦਈ ਥੋੜਾਂ ਦਿਨ ਮੇ ਕਿਲਾ ਤਿਯਾਰ ਹੂਆ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸੇ ਚ
ਲ ਰਹਣੇ ਹੇਤ ਈਹਾਂ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਪਾਂਵ ਟਿਕਾਯਾ ਇਸਲੀਯੇ ਨਾ
ਮ ਪਾਂਵਟਾ ਰੱਖਾ ਈਹਾਂ ਔਰ ਭੀ ਬਹੁਤ ਲੋਗ ਨੌਕਰ ਰੱਖੇ ਅ
ਰ ਪਾਂਚ ਸੈ ਪਠਾਣ ਔਰੰਗਜੇਬ ਕੇ ਨਿਕਾਲੇ ਹੂਏ ਸਢੌਰੇ ਵਾਸੀ
ਬੁੱਧੂ ਸਾਹ ਸੱਯਦ ਨੇ ਨੌਕਰ ਕਰਾਏ। ਈਹਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਨਾ
ਹਣ ਕੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਫਤੇਸਾਹ ਸ੍ਰੀਨਗਰੀਏ ਕਾ ਮੇਲ ਕਰਾਯਾ ਫ
ਤੇਸਾਹ ਗੁਰੂਜੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਥਾ ੪
੧੦ ਦੇਹਰਾ ਰਾਮਰਾਯ ੧- ਮੰਜੀ ਸਾਹਬ ੨- ਉਦਾਸੀ ੩- ਨਥ

੧੧੪ ਗੁਰੂਜੀਦੇਹਰੇਸੇਬੀਸਕੋਸਪੱਛਮ ਪਾਂਵਟੇਬਿਰਾਜੇ ਪੂਰਬਲ
ਬਿਰੋਧਮਿਟਾਨੇਹੇਤਰਾਮਰਾਇਜੀਮਿਲਨੇਆਏ।ਜਮਨਾਮੇ
ਨੌਊਪੈਮਿਲੇ।ਰਾਮਰਾਇਕੇਸੇਵਕਗੁਰੂਜੀਕੀਓਰਪੀਛਾਕ
ਰਖੜ੍ਹੇਰਹੇ।ਦੇਖਕਰਗੁਰੂਸਾਹਬਜੀਨੇਬਚਨਕੀਆ ਰਾਮਰ
ਾਇਸਿਰੋਮਣਿਗੁਰੂ ਸੰਗਤਭੂਤਨੀ।ਰਾਮਰਾਇਜੀਮਿਲਕਰਜ
ਤੇਹੂਏ ਗੁਰੂਜੀਪਾਸਪ੍ਰਾਰਥਨਾਕਰਗਏ।ਆਪਨੇਹਮਾਰੇਬ
ਨਕੀਭੀਰੱਛਾਰਖਨੀ।ਆਪਰਾਮਰਾਇਜੀਜਾਤੇਹੀ ਸੰਕਰਾ
ਚਾਰਯਕੀਤਰਾਂਕੋਨਿੜੀਮੇਸਰੀਰਛੋੜ ਕਿਸੇਦੇਸਮੇਕਹੂੰਸੋਂ
ਖਮਕੇਕਾਰਯਹੇਤਗਏ।ਪੀਛੇਸੇਮਸੰਦੋਨੇਰਾਮਰਾਇਜੀਕੀ
ਪਤਨੀਪੰਜਾਬਕੌਰਕੇਰੋਕ੍ਰੋਹੀ ਦੇਹਦਾਹਕਰਦਈ।ਮਸੰਦੋਂਕੇ
ਦੰਡਦਿਵਾਨੇਹੇਤ ਰਾਮਰਾਇਕੀਪਤਨੀਪੰਜਾਬਕੌਰਕੇਪ੍ਰਾ
ਰਥਨਾਕਰਬੁਲਾਏ ਗੁਰੂਜੀਦੇਹਰੇਗਏ।ਤਪਤਤੇਲਸੇਮਸੰ
ਦਜਲਾਏ।ਭਾਈਬਹਲੋਕੇਗੁਰਦਾਸਜੈਸੇ ਪੰਜਾਬਕੌਰਕੇਅ
ਨੁਸਾਰੀਮਸੰਦਉਸਕੇਪਾਸਛੋੜ ਆਪਪਾਂਵਟੇਆਏ।ਮੰਜੀ
ਸਾਹਬਦੇਹਰੇਸੇ ਪੂਰਬਪਾਸੇਹੈ ਮਹੰਤਕੇਖੂਬਬਨਾਕਰਰਖ
ਨੀਚਾਹੀਏ੪

੩੧ ਕਪਾਲਮੋਚਨ ਜਗਾਧਰੀਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਉੱਤ੍ਰ ੧- ਗੁਰੁਦੁਆਰ
੨-ਸਿੱਖੜ-ਪਾਂਵਟੇਸੇਅਖੇਰਲੀਲਾਕਰਤੇ ਗੁਰੂਜੀਦੂ
ਣਸੇਬਾਹਰਹੋਕਰ ਕਾਤਕੀਕੋਕਪਾਲਮੋਚਨਆਏ ਸਿੱਖੋਂਕੋ
ਹੁਕਮਦੀਆ।ਜੋਕੋਈਮੇਲੇਮੇਂਤੀਰਥਕਿਨਾਰੇਦਿਸਾਪੇਸਾਬ
ਕਰਨੇਬੈਠਾਦੇਖੋ ਉਸਕੀਪਗੜੀਉਤਾਰਲੇਵੋ।ਸਿੱਖੋਂਨੇਦੌਸੋ
ਹੀਕੀਆ।ਮੇਲੇਮੇਂਸਾਤਸੈਪਗੜੀਹੂਈ।ਗੁਰਆਣਿਸ਼ਾਦ

ਕਰਾਇਸੰਗਤਕੇਸਿਰੋਪਾਉਭੀਸੋਬਾਂਟੀਗਈ੪
ਭੰਗਾਣੀਸਾਹਬ ਪਾਂਵਟੇਸੇ ਛੀਕੋਸ ਪੂਰਬ ਜਮਨਾਕਿਨਾਰੇ੧-
ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨- ਨਿਹੰਗ੩- ਸ੍ਰੀਨਗਰਕੇਰਾਜਾਨੇ ਬੇਟੀਕੇਬਅ
ਹਕੀਕਤਜੀਤੇਜੀਅ ਗੁਰੂਜੀਨੇਨੰਦਚੰਦਦਿਵਾਨ ਦਯਾਰਾਮਪ
ਰੋਹਤਸਾਥਸਵਾਲਾਖਕਾਤੰਬੋਲਦੇਕਰਭੇਜੇ ਖੱਟਕੇਸਮੇ ਭਾਟਕੇ
ਗੁਰੂਜੀਕਾਨਾਮਲੇਦਹੇਜਕੀਚੀਜਾਸੁਨਾਈਆਸੁਨਕਰਭੀਮ
ਚੰਦਕਹਲੂਰੀਏਜਹੂਆਆਫਤੇਸਾਹਕੋਕਹਾ ਹਮਾਰੇਵੈਰੀਗੁ
ਰੂਸੇਮੇਲਰਖਨਾਚਾਹੋਂਤਬਹਮਤੇਰੀਲੜਕੀਕਾਡੋਲਾਛੋਡ
ਦੇਂਹੈਂਨਹੀਤੋ ਬਰਾਤਕੋਆਗੇਹੋਕਰ ਗੁਰੂਜੀਕੋਪਾਂਵਟੇਸੇਨਿ
ਕਾਲਾਸਮਧੀਸੰਬਧਰੱਖਨੇਹੇਤ ਇਨਾਂਦੇਂਫਤੇਸਾਹ ਗੁਰੂ
ਜੀਸੇਲੜਨੇਆਯਾ ਜੋਈਗੁਰੁਭੇਨੇਲਿਖਾਹੈ ਫਤੇਸਾਹਕੋਪ
ਤਬਰਾਜਾਗਲੇਹਪਰਾਹਮਾਸਿਉਬਿਨਕਾਜਾਗੁਰੂਜੀਨੇਤੀ
ਰਾਣੀਸੋਜੁੱਧਕਾਰਣਖੰਭ ਗਡਾਯਾਥਾਪਠਾਣਲੜਾਈਸਮੇਂ
ਕਈਛੋਡ ਪਹਾੜੀਯੋਕੀਸੇਨਾਮੇਜਾਇਮਿਲੇਗਇਸਬਾਤਕੀ
ਖਬਰਸੁਨਕੈਬੁਧੂਸਾਹਸਾਤਸੈਮੁਰੀਦਲੇ ਲੜਾਈਮੇਸਹਾਇਤ
ਹੇਤਪਹੁੰਚਾ ਜੰਗਫਤੇਕਰਗੁਰੂਜੀਨੇ ਬੁੱਧੂਸਾਹਕੋਪੱਗਬਖ
ਸੀਯਾਜੋਸਢੌਰੇਮੇਹੈ ਆਪਜੰਗਹਟੇਪੀਛੇ ਸੰਬਤ੧੭੪੨
ਮੇਆਨੰਦਪੁਰਕੋਚਲਦੀਏਤੰਬੋਲ ਭਾਹਕੇਦਹੇਜਕੀ
ਚੀਜਕਾਨਾਮਹੈ੪
ਟੋਕਾ ਗ੍ਰਾਮਨਾਹਣਸੇਨੌਕੋਸ ਪੱਛਮ।੧- ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨- ਸਿੰ
ਘ੩- ਗੁਰੂਜੀਪਾਂਵਟੇਸੇਆਏਤੋ ਨਾਹਣਕੇਰਾਜਾਕੋਟੋਕਾ
ਏ ਦੀਆਂਬਾਗਾਂਇਨਕਰਕੇ ਰੈਪਤੋਨੇਗੁਰੂਜੀਕੇਊਠਦੂਰਾਏ ਉ

੧੧੬ ਨਕੋਸਾਂਫਰੀਆ ਸਦਾਤੁਮਕੋਟੋਟਾਰਹੇਗਾ ੪

੩੪ ਰਾਣੀਕਾਰਾਯਪੁਰ ਜਿਲੇਅੰਬਾਲੇ ਟੋਕੇਸੇਨੌਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧-ਗੁ
ਰੂਦ੍ਵਾਰਾ ਕਿਲੇਮੇ ੨-ਸਿੱਖ ੩-ਟੋਕੇਸੇਚਲਕਰ ਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂ
ਉਤਰੇ ਰਾਣੀਨੇ ਬਹੁਤਸੇਵਾਕਰੀ ਥਾਨਪਵਿੱਤ੍ਰਕਰਾਣੇਹੇਤ
ਗੁਰੂਜੀਕੋਮੰਦਰੋਮੇਲੇਗਈ ਪ੍ਰਸੰਨਹੋਕਰ ਗੁਰੂਜੀਨੇਦੌਲਤ
ਲਵਾਰਬਖਸੇ ਬਰਨਕੀਆ ਸਦਾਇਨਕੀਪੂਜਾਕਰਨੀ ਤੁ
ਮਾਰੀਸੰਤਾਨਕਾਪ੍ਰਤਾਪਬਨਾਰਹੇਗਾ ੪

੩੫ ਖਿਦਰਾਬਾਦ ੧-ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ ੨-ਸਿੱਖ ੩-ਗੁਰੂਜੀਰਾਣੀਕੇ
ਰਾਯਪੁਰਸੇਚਲਕਰ ਆਨੰਦਪੁਰਜੀਜਾਤੇਈਹਾਂਉਤਰੇ ਪੀ
ਛੇਸੇਜੁਝਾਰਸਿੰਘਪਾਲਕਵੀਈਹਾਂਰਹਾ ਅਸਲਮੇਥਾਨ
ਗੁਰੂਜੀਕਾਹੈ ੪

੩੬ ਆਨੰਦਪੁਰਜੀ ੧-ਲੋਹਗੜ੍ਹਸਾਹਬ ੨-ਸਿੱਖ ੩-ਪਾਵਟੇਓ
ਰਸੇਆਕਰ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਪਿਤਾਜੀਕੇਬਾਂਧੇਮਾਖੋਵਾਲਕੇਸਮੀ
ਪਆਨੰਦਪੁਰਬਸਾਯਾ ਅਰਤਹਾਂਏਕਕਿਲਾਬਨਵਾਯਾ ਨਾ
ਮਉਸਕਾਲੋਹਗੜ੍ਹਰੱਖਾ ਇਨਹੀਦਿਨੋਮੇ ਸੰਬਤ ੧੭੪੩ ਮੇ
ਅਜੀਤਸਾਜਨਮਹੋਨੇਸੇ ਨਾਂਅਬਡੇਸਾਹਬਜਾਦੇਕਾ ਅਜੀ
ਤਸਿੰਘਰੱਖਾ ਇਸੀ ਸਮੇਭੀਮਚੰਦਕਹਲੂਰੀਨੇ ਗੁਰੂਜੀਸੇ
ਪਿਛਲਾਅਪਰਾਧਖ੍ਮਾਕਰਾਯਮੇਲਕਰਲੀਆ ੪

੩੭ ੦ ੧-ਦਮਦਮਾ ੨-ਸੋਢੀ ੩-ਲੋਹਗੜ੍ਹਕਿਲਾਬਨਵਾਯ
ਕਰ ਗੁਰੂਮਹਾਰਾਜਨੇ ਜੰਗਕਾਤਮਾਸਾਦੇਖਨੇਹੇਤ ਏਕਬਹੁ
ਤਊਚਾਥੰਮ੍ਹਬਨਵਾਯਾ ਉਸਕਾਨਾਮਦਮਦਮਾਹੈ ੪

੩੮ ਸਲੂਰੀ ਗ੍ਰਾਮ ਆਨੰਦਪੁਰਸੇ ਸਤਾਈਕੋਸ ਉੱਤ੍ਰ ੧-ਗੁਰੁ

ਦੂਰਾ੨-ਸਿੱਖ੩-ਪਤਸਾਹਔਰੰਗਕੇਦੇੱਖਣਗਏ ਬਹੁਤ
ਦਿਨਪੀਛੇ ਪਹਾੜੀਰਾਜਓਂਸੇਕਰਲੇਨੇਹੇਤ ਮੀਆਂਖਾਂਨਸੂਬ
ਜੰਮੂਕੋਗਯਾਅਲਫਖਾਂਨਸਰਦਾਰਕੋਨਾਦੌਣਓਰਤੇਜਾਂ
ਕਾਂਗੜੇਕਾਰਾਜਾਅਲਫਖਾਂਨਸੇਜਾਮਿਲਾਅਰਕਮਾਸ
ਤੁਸੇਪਹਲੇਆਪਬਿਲਾਸਪੁਰਕੇਰਾਜਾਭੀਮਚੰਦਸੇਂਕਰਲੇਦੇਂ
ਪੀਛੇਸੇਸਭੀਦੇਂਟੇਗੇਅਲਫਖਾਂਨਨੇ ਨਦੌਣਮੇਡੇਰਾਕਰਭੀ
ਮਚੰਦਕੋਬੁਲਾਯਾਭੀਮਚੰਦਲੜਾਈਕਾਸਮਾਜਕਰਕੇਗ
ਯਾਅਰਅਪਨੀਸਹਾਯਤਾਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂਜੀਕੋਬੁਲਾਯਾ
ਗੁਰੂਜੀਨਦੌਣ ਜਾਤੇਈਹਾਂਉਤਰੇ੪
੩੯ ਨਦੌਣ ਸਹਰ੧- ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ੨-ਸਿੱਖ੩-ਨਦੌਣਮੇਪਹਰਗੁ
ਰੂਜੀਨੇ ਜੰਗਮੇਅਲਫਖਾਂਨਕੋਫਤਹਕੀਆ ਆਠੋਜਰਹਕ
ਰਪਰਬਤੋਂਕੀਸੈਲਕਰੀਗੁਰੂਜੀਕੀਸਲਾਹਬਿਨਾਪਹਾੜੀ
ਭੀਮਚੰਦਨੇ ਅਲਫਖਾਂਨਸੇਮੇਲਕੀਆਗੁਰੂਜੀਭੀਮਚੰਦ
ਸਾਥਰੰਜਹੋਕਰਆਨੰਦਪੁਰਕੋਆਏਆਰਗਮੇਏਕਭੀਮਚੰ
ਦਕੇਆਲਮੂਨਗ੍ਰਾਮਮੇਉਤਰੇਲੋਕੋਨੇਟਹਲਨਾਕਰੀਗਸਿੱ
ਖੋਕੋਦੁਕਮਦੇਕਰਦਹਗ੍ਰਾਮਲੁਟਵਾਯਾਨਦੌਣਓਰਸੇਸੇ
ਗਦਰੀਕਰਤੇਆਏਉਸੀਜਮੇ ਸੰਬਤ੧੭੪੭ਕੇਚੇਤਮੇਸਾ
ਹਬਯਾਦਾਹੂਆਨਾਅਜੋਰਾਵਰਸਿੰਘਪੁਰਖਾਨਦੌਣਮੇਗੁ
ਰੂਮਹਾਰਾਜਕੇਥਾਨਮੇਦਸਾਗਿਯਾਰਾ ਪੀਪਲਹੈਂ ਸੋਗਿਨਤੀ
ਮੇਪੂਰੇਨਹੀਹੋਤੇਏਕਬੀਕਮਹੋਤੇਹੈਂਕਬੀਜਾਦਾਹੋਤੇਹੈਂ੪
੪੦ ਜੰਦਵੜੀਗ੍ਰਾਮ ਆਨੰਦਪੁਰਜੀਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਪੱਛਮ੧-ਗੁ
ਰੂਦੁਆਰਾ੨-ਸਿੱਖ੩- ਗੁਰੂਮਹਾਰਾਜਭਲਾਣਜਾਤੇਈਹਾਂਗਏ੪

੪੧ ਭੁਲਾਣ ਗ੍ਰਾਮ ਜੈਦਵਤੀਸੇਦੋਕੋਸ ਦਾਯਦਕੋਣਮੇ ੧- ਗੁਰੂਦ੍
ਵਾਰ ੨- ਸਿਖਤ੍ਰ- ਅਲਫਖਾਂਨਕੇਜੰਗਹੂਏਪੀਛੇ ਦਿਲਾਵਰ
ਖਾਂਨਪਠਾਣਨੇ ਆਨੰਦਪੁਰਫਤੇਕਰਣੇਹੇਤ ਅਪਨਾਪੁੱਤ੍ਰਭੇ
ਜਾਰਾਤਕੋਆਨੰਦਪੁਰਕੇਪਾਸਆਯਾਗੁਰੂਜੀਕੋਖਬ
ਰਹੂਈਜੰਗਕੀਤਯਾਰੀਕਰੀਯੁਧਕਰਪੀਛੇਭਾਗਤੇਹੂਏ
ਦਿਲਾਵਰਖਾਨਕੇਬੇਟੇਨੇ ਬਰਵਾਗ੍ਰਾਮਉਜਾੜਕੇਭੁਲਾਨਮੇ
ਡੇਰਾਕੀਆ ਗੁਰੂਜੀਭੀਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਗਏਊਹਾਂਗੁਰੂਦ੍ਵਾ
ਰਾਹੈ ੪

੪੨ ਨੈਣਾਦੇਵੀ ਆਨੰਦਪੁਰਸੇ ਸਾਤਕੋਸ ਉੱਤਰ ੧- ਗੁਰਥਾਨਬਨ
ਚਾਹੀਯੇ ੨- ਸਿੱਖ ਪੁਜਾਰੀਚਾਹੀਯੇ ੩- ਸੰਬਤ ੧੭੫੫ਮੇ
ਗੁਰੂਸਾਹਬਕੇਚਿੱਤਮੇਸੰਕਲਪਹੂਆ ਤੁਰਕਤੇਜਪ੍ਰਹਾਰਕਰ
ਤਾ ਪੰਥਸਾਜਨੇਹੇਤ ਪੂਰਬਜਨਮਕੀਇਸ਼ਟਭਗਵਤੀਕੋਅਪ
ਰੋਖ੍ਯਕਰਾਵਨੇਵਾਲਾ ਕੋਈਦੁਰਗਾਕਾਉਪਾਸਕਬ੍ਰਾਮਣਖੋਜ
ਨਲੀਏ ਜੱਗਕਰੇਂਸਾਤਹਜਾਰਰੁਪਯਾਲਗਾਯ ਬ੍ਰਾਮਣ
ਪੁੰਜਇੱਕਤ੍ਰਕਰ ਯੱਗਕੀਆਦੁਰਗਾਕੇਪ੍ਰਗਟਹੋਨੇਕੀਬਿ
ਧਿਪੂਛੀਸਭਨੇ ਕੇਸਵਦਾਸਕਾਨਾਮਲੀਆਦੁਰਗਾਦਰ
ਸਨਹੇਤ ਅਕਸਮਾਤਕਾਂਸੀਸੇ ਕੇਸਵਦਾਸਆਵਤਾ ਆਨੰਦ
ਪੁਰਮੇਗੁਰੂਜੀਕੋਮਿਲਾ ਤਿਸਕੋਬਿਧਿਪੂਛਨਾਨਤਰਾਂਕੀ ਹ
ਵਨਕੀਸਾਮੱਗ੍ਰੀਜਮਾਕਰ ਬੈਸਾਖਕੀਪੁਨਿਆਕੋਨੈਣਾਦੇਵੀਦ
ਲੇਪਰਬਤਪੇਪਹੁਚ ਮੰਤ੍ਰਜਾਪਸਹਤਹਵਨਕਾਆਰੰਭਕੀ
ਆ ੧ਕਈਮਹੀਨੇ ਪਾਂਚਪਾਠਪ੍ਰਤਿਦਿਨਕਵਨ
ਕਰਤੇ ਕਈਮਹੀਨੇਪ੍ਰਤਿਦਿਨਸਵਾਪਾਠਕਰਤੇਸੰਬਤ੧੧੫੬

ਰੇਤਸੁਦੀਨਵਮੀਰਵਿਵਾਰ ਤੇਢਪਹਰਦਿਨਰਹੇ ਗੁਰਦੇਅਜੀ
ਨੇਗੁਰੂਜੀਕੋਅਹਾਕਾਲੀਭਗਵਤੀਕਾਦਰਸਨਹੂਆ।ਤੇਜਸੀ
ਪੰਥਕਾਬਹਦੀਆ।ਛੋਟਾਸਸਤ੍ਰਅਪਨੇਕਰਸੇਦੀਆ।ਇਸ
ਲੀਏਨਾਂਮਕਰਦਕਹੀਜਾਤੀਹੈ।ਵਾਸਤਵਸੇਅਰਦਕਰਦਸ
ਬਦਹੈ।ਸਾਅਰਥਸੇਹੈ।ਯਾਂਤੇ ਜਿਸਸੇਸਤ੍ਰਦੂਰਕੀਯੇਜਾਂਦੇ
ਉਸਕਾਨਾਂਮਕਰਦਹੈ।ਉਸੀਸਮੇਹਨੂਮਾਨਲੰਕੁੜੀਏਨੇ ਬਰ
ਨਕਹਾ।ਅਬਨਾਕਛੁਨੀਏਹਲੀਜੋ।ਅਪਨੇਸਰਬੁਪੰਥ
ਮਹਦੀਜੋ।ਤੀਂਗਸਮੇਕੋ ਹੈਇਹਬ੍ਰਨਾਮਯਾਤੇਹੁਏਹੈਤੇਜਮ
ਯਾਨਾ।ਸੂਰਜਪ੍ਰਕਾਸਕੀ ਤੀਸਰੀਰੁਤਿਕੇਗਯਾਰਵੇਅੰਸਕੀ
ਛੱਬੀਸਵੀਰੌਪਈ॥੪

੪੩ ਅਨੰਦਪੁਰ੧–ਕੇਸਗੜ੍ਹ੨– ਸਿੱਖ੩– ਗੁਰੂਜੀਨੈਣਾਦੇਵੀ
ਕੇਪਰਬਤਸੇਉਤਰਕਰਆਏ।ਤਬਸਭਸੇਪਹਲੇਦਰਜਨਹੇ
ਤਆਏਪਹਾੜੀਰਾਜਿਓਂਕੋਸਿਖ੍ਯਦੇਸਹੇਤਕਹਿਆ।ਉਨਹੁਨੇ
ਯਹਦੇਸਕਰਨਨਾਮਾਨਾ।ਤਬਗੁਰੂਮਹਾਰਾਜਨੇ ਸੰਬਤ੧੭
੫੬ ਮੇ ਬੈਸਾਖੀਕੇਦਿਨ ਭੁਲੀਗੈਤਿਸਮੇਅਨੇਕੋਮੇਸੇਪਰਖਕ
ਰ ਪਾਂਚਪਿਯਾਰੇਸੋਕੋਈਹਾਂਅੰਮ੍ਰਿਤਛਕਾਯਅਪਨੇਸਮਬਨ
ਯਾ।ਯਥਾ ਤੀਸਰੀਰੁਤਕੀਉਨਸਟੀਅੰਸਮੇਲਿਖਾਹੈ।ਗਿ
ਹਿਬ੍ਰਿਧਿਪਾਂਚੋਸਿੰਖਕੋਖੰਡੇਪਾਹੁਲਦੀਨਾ।ਦਾਰਦੇਖਉਰ
ਗਯਾਨਦੇਅਪਨੇਸਮਸੋਕੀਨਾ॥ ਪਾਂਚੋਅਮ੍ਰਿਤਛਕਾਯ
ਪੀਛੇਸੇਉਨਕੋ ਨਿਜਆਰਗਦੀਮਰਯਾਦਾਕਾਉਪਦੇਸਕੀ
ਆ।ਉਸਸਮੇਕੇਉਪਦੇਸਕੇ ਜੋਅਪਨੀਅਪਨੀਬੁੱਧੀਅਨੁ
ਸਾਰ ਅਨੇਕਗੁਰੁਸਿੱਖੋਨੇ ਅਪਨੇਲਅਸੇਯਾਗੁਰੂਜੀਕੇਨਾ

ਅਸੇ ਰਤਨਮੇਆਦਿਨਾਮਰਖ ਨਾਨਾਪ੍ਰਕਾਰਕੀਕਥਾਇਸਿ
ਤਦਾਕੇਵਲਬਡੇਛੋਟੇਧਰਮਪੁਸਤਕਲਿਖੇਹੈਂ ਸੋ ਲਿਖਤੇਹੈਂ।

੩ ਤੀਨਨੰਦਲਾਲਜੀਕੇ

੪ ਚੌਥਾਪ੍ਰਹਲਾਦਸਿੰਘਕਾ

੫ ਪਾਂਚਵਾਂਦੇਸਾਸਿੰਘਕਾ

੬ ਛਠਾਹਾਜਰਨਾਮਾਰਹਨਾਮਾਸਿੰਘਕਾ

੭ ਸਤਵਾਂਗੁਰਸੋਭਾਨਾਮਗ੍ਰੰਥਮੇ ਗੁਰੂਜੀਕੇਕਦਿਸੇਨਾਪਤਿਕਾ

੮ ਅਠਵਾਂਗੁਰੂਸੂਰਜਪ੍ਰਤਾਪਮੇ ਮੁਕਤਿਨਾਮਾਭਾਈਸੰਤੋਖਸਿੰਘਜੀਕਾ

੯ ਨਵਮਾਗੁਰਬਿਲਾਸਮੇ ਭਾਈਸੁੱਖਾਸਿੰਘਕਾ

੧੦ ਦਸਵਾਂ ਗੁਰੂਜੀਕੇਨਾਮਕਾਪ੍ਰੇਮਸੁਮਾਰਗਗ੍ਰੰਥ

੧੧ ਗਿਆਰਵਾਂਗੁਰੂਜੀਕੇਨਾਮਕਾਸਰਬਲੋਹਪ੍ਰਕਾਸਗ੍ਰੰਥਮੇ

੧੨ ਬਾਰਵਾਂਕੇਸਰਾਸਿੰਘਪਹਜੂਰੀਕੀਸਾਖੀਮੇ

੧੩ ਤੇਰਵਾਂਭਾਈਗੁਰਦਾਸਕੀਵਾਰਕੀਟੀਕਾਮੇ ਵਾਜਬੁਲ
ਅਰਜਮਨੀਸਿੰਘਜੀਕਾ

੧੪ ਚੌਧਵਾਂਗੁਰੂਦਸਮਜੀਕੇਖਿਲਾਵੇਰਨਪਾਸਿੰਘਜੀਕਾਇ
ਸਨੇਬੀਚਮੇਗ੍ਰੰਥਸਾਹਿਬਜੀਕੀਤੁਕਾਭੀਲਿਖੀਹੈ

੧੫ ਪੰਦ੍ਰਵਾਂਬਾਵਾਸਰੂਪਚੰਦਭੱਲੇਜੀਕਾ

੧੬ ਸੋਲਵਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਬਿਧੀਏਕਾਹੂਮੇਰਕਾ

੧੭ ਸਤਾਰਵਾਂਗੋਬਿੰਦਗੀਤਾਮੇਗੁਰੂਜੀਕੇਨਾਮਕਾ

੧੮ ਅਠਾਰਵਾਂਗੋਰਖਦੱਤਾਤ੍ਰੇਯਕਾਸੰਬਾਦਰੂਪਕਾਹੂਕਾ

੧੯ ਉੱਨੀਸਵਾਂਮੁਕਤੇਸਿੰਘਾਂਪ੍ਰਤਿਗੁਰੂਜੀਕੇਨਾਮਕਾ

੨੦ ਬੀਸਵਾਂ ਸੌਸਾਖੀਮੇਗੁਰਬਖਸਸਿੰਘਜੀਕਾ

੨੧ ਇਕੀਸਵਾਂ ਮੁਕ੍ਤਿਮਾਰਗ ਗੁਰੂਜੀਕੇਨਾਮਕਾ

ਇਨਪੀਛੇਕਹੇਧਰਮਪੁਸਤਕੋਂਮੇਲਿਖਨੇਵਾਲੇਪੁਰਖੋਂਨੇ ਕਿ
ਖਲਬਰਣੋਂ ਆਸ੍ਰਮੋਂਕੇਧਰਮਤੋਨਹੀਲਿਖੇ। ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂਨਾਨ
ਕਸਾਹਬਜੀਕੇਮਤੋਮੇਭੀ ਉਦਾਸੀਸੁਥਰੇਦਿਵਾਨੇ ਅੰਗੁਨਸ਼ਾ
ਹੀਏਲੋਗੋਂਕਾਨਾਮਲੇਕਰਕੇਭੀਧਰਮਨਹੀਲਿਖੇ। ਕੇਵਲ ਗੁ
ਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਮਹਾਰਾਜਕੇਪੰਥਕਾਨਾਮਲੇਕਰਲਿਖੇਹੈਂ।
ਸੋਭੀਮਨੁਧਰਮਬਾਲਕਾਂਦਿਕੀਖੀਏਕੀਸਿੰਘਮਤੀਆਂਦਭ
ਜਨਮਸੇਲੇਮਰਨਪਰਯੰਤਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰਦੇਨੇਵਾਲੇਨਹੀਲਿ
ਖੇ। ਇਸੀਲੀਏ ਜੇਕਰਕਾਹੂੰਸਿੱਖਕਾ ਘਰ ਧਨ ਜਿਮੀਨ ਕੂ
ਏਂ ਬਾਗ ਆਦਿਕੇਹਿੱਸੇਬਾਂਟਕਾਝਗੜਾਪੜਜਾਵੇ। ਤਬ
ਗੁਰੂਮਤਕੀਧਰਮਪੁਸਤਕੋਂਮੇ ਨਿਆਯਕਰਨੇਕਾਨਿਯਮਨਹੀਹੈ
ਸੋਕਰਕੇਂ ਕੈਸੇਝਗੜਾਹੀਲੇਵੇ ਕੈਸੇਇਸਲਬਨਾਵੇਂ। ਤਥਾਕਿਸੀ
ਸਿੱਖਸੇਗੁਰੂਮਰਜਾਦੇ ਯਾਖਾਨੇਪੀਨੇਕੀਚੀਜਮੇਂਕੋਈਬਿਖਿਆਦਸ
ਤੂਨਿਕਸਆਵੇ। ਤਬਗੁਰੂਮਤਕੀਪੀਛੇਲਿਖੀਸਾਰੀਧਰਮਪੁ
ਸਤਕੋਂਮੇ ਉਸਸੇਸੁੱਧਹੋਨੇਕਾਉਪਾਯਨਹੀਲਿਖਾ। ਮਲਤਾ ਜੋ
ਕੈਸੇਸੁੱਧਹੋਵੇ। ਅੰਤਕੋਉਨਹੀਮਨੁਯਾਗਮਬਲਕਾਂਦਿਕੋਂਕੇ
ਲਿਖੇਧਰਮਸਾਸਤ੍ਰੋਂਅਨੁਸਾਰਗਊਕੇਗੋਬਰਮੂਤਪੀਸੁੱਧਹੋ
ਨਾਪੜਤਾਹੈ। ਉਨਹੀਕੇਅਨੁਸਾਰਸਤਕੋਪਿਤਰਗਯਾਦਿਤੀ
ਰਥੋਂਮੇਪਿੰਡਲੇਪਰਲੋਕਪਹੁਚਤੇਹੈਂ। ਸੰਸਾਰਸੇਪਾਰਕਰਤਾ
ਰਾਮਾਨਤ੍ਰਕਿਕਾ ਜੇਤੁ ਗੀਥਸਾਹਬ ਬਨਾਨੇਵਾਲੇ ਗੁਰੂਸਾਹ
ਬਜੀਕੇਕਾਹੂੰਤੀਰਥਮੇ ਕੜਾਹਪ੍ਰਸਾਦਕੇਪਿੰਡਲੇਪਿਤਰਤਰ
ਤੇਨਹੀਲਿਖੇ ਸੋਪਿਛਲੇਧਰਮਪੁਸਤਕਕੋਕੌਨਮਾਨਤਾਹੈ। ਯ

ਤੇ ਮਤਕੇ ਸਭ ਬੁੱਧੀਆਂਨੇਕੋ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਕਰ ਸੰਕੇਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀ
ਏ। ਬੁਛ ਇਨ ਪੀਛੇ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕੋਂ ਸੇ ਛਾਂਟਕੇ ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਨੇ ਗ੍ਰੰ
ਥ ਦੇਖ ਸੋਚ ਸਾਚ ਨਈ ਪਾਇਕੇ ਨਿਜ ਮਤ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਕੀ ਐਸੀ
ਪੋਥੀ ਬਨਾਵੇ। ਜਿਸ ਮੇਂ ਜਨਮ ਸੇ ਲੇ ਮਰਨ ਪ੍ਰਯੰਤ ਕੇ ਸਭ ਕਾਂ
ਮ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਵੇਂ। ਔਰ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੁਛਨਾ ਕਰਨਾ ਪੜੇ
। ਅਥਵਾ ਐਸੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਜੋ ਜੋ ਦੇਸ ਪੂਰਬ ਮਤ ਸੇ ਅਧਿ
ਕ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਚਲਾਏ ਉਨ ਕੀ ਸੁਧੀ ਅਸੁਧੀ ਰੱਛਾ ਕੀ ਗੀਤਿ ਗੁ
ਰੂ ਜੀ ਕੀ ਪਰੀਖ੍ਯਤ ਆਗ੍ਯਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੀ ਜਾਵੇ। ਜੈਸੇ ਅਥ
ਪਕੇ ਮਰਨ ਸੇ ਤਥਾ ਤੀਰਥੋਂ ਮੇਂ ਪਹੁਚ ਕਰ ਭੀ ਕੇਸੋਂ ਕਾ ਨਛੇ
ਦਨ ਕਰਨਾ ਅਰ ਕੋਈ ਛੇਦਨ ਕਰਾਵੇ ਤਥਾ ਮਤ ਜੋ ਨਿਕਾਸਦੇਨ
। ਔਰ ਸਭ ਪਿਛਲੇ ਧਰਮ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੀ ਜਾਵੇ। ਜੋ
ਸਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਹੋਏਂ ਪੋਕੇ ਭੀ ਬਿਵਾਹ ਸਗਾਈ ਬ੍ਰਾਮਣੋ ਕੀ ਰੰਥੀ
ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਐਸੇ ਹੈਂ। ਅਥਵਾ ਤੋ ਜੈਸੇ
ਅੰਗਰੇਜੋਂ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨੋ ਕੀ ਰਈਸ ਮਿਸ੍ਰਿਤ ਭੀ ਏਵੰ
ਤ ਨਿਜ ਮਤ ਕਾ ਪ੍ਰਬਲ ਧਰਮ ਸਾਸਤ੍ਰ ਨਾ ਹੋਨੇ ਸੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁ
ਸਾਰ ਜੈਸਾ ਪ੍ਰਜਾ ਮੇਂ ਕਾਮ ਦੇਵੇ ਵੈਸਾ ਹੀ ਜਾਨ ਸਾਕਾਨੂਨ ਬਨਾ
ਯਕਾਰ ਲੇਵੇਂ ਹੈਂ। ਤੈਸੇ ਗੁਰਮਤ ਕੇ ਨਿਖਲਾਛ੍ਹਿ ਕਾਲੇਕੇ ਅੰ
ਛੇ ਪੜੇ ਸੁਨੇ ਅਦਸ਼ਾ ਬ੍ਰਿਧ ਜਿਨ ਮੇਂ ਕੋਈ ਮੱਤ ਪ੍ਰਮੱਤ ਉਨ ਮੇਂ
ਤ ਹੋ ਧੀਲੇ ਭੀ ਆਦਿਕ ਹੋਵੇ। ਐਸੇ ਕਈ ਪੁਰਖ ਮੇਲ ਪਰਸਪ
ਰ ਹਠ ਸੇ ਬਿਵਾਦ ਕਰਨਾ ਛੋੜ ਕੇਵਲ ਤੇ ਮਦਵਾਰ ਸੈਂਧੀ ਹੇਤ
ਐਸਾ ਬਾਦ ਵਿਚਾਰ ਬਾਦ ਸ਼ਾ ਪੁਸਤਕ ਭੁਾਵਨ ਸਾਕਾਨੂਨ ਬ
ਨਾਵੇਂ। ਸਭੀ ਜਿਸ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲੇਂ। ਬਿਰੁੱਧ ਚਲਤੇ ਕੋ ਦੰਡੁ

ਦੇਸ਼ੀਕੇਅਨੁਸਾਰਸਾਥਮਿਲਾਵੇਂ।ਅਥਵਾਐਸਾਕਹੋਂਜੈਸੇ
ਸਭਹਿੰਦੂਮੁਸਲਮਾਨਨਿਜਨਿਜਮਤਕੇਬਡੇਪੁਰਖੋਂਕੀਲਿ
ਖੀਹਦੀਸਸਿਮ੍ਰਿਤੀਓਂਕੇਅਨੁਸਾਰਚਲਤੇਹੈਂ।ਬਿਵਹਾਰਹੇਤ
ਨਯਾਕਾਨੂੰਨਨਹੀਂਚਾਹਤੇ।ਅਰਆਨਮਤਕੇਈਸਾਈਪਾਤ
ਸਾਹਭੀਮਾਲਦਿਵਾਨੀਕੇਮੁਕਦਮੇ ਅਰਥਾਤ ਧਰਧਨਜਿਮੀ
ਨਕੂਏਬਾਗ ਬਾਦਲੀਆਦਿਕੋਕੀ ਹਿੱਸੇਬਾਂਟਕੇਝਗੜੇਹਿੰਦੂ
ਮੁਸਲਮਾਨੋਂਕੇਉਨਹੀਂਕੇਅਨੁਸਾਰਕਰਤੇਹੈਂ।ਫੌਜਦਾਰੀਕੇਮੁ
ਕਦਮੇ ਅਰਥਾਤ ਜਾਰੀਚੋਰੀਠੱਗੀਆਦਿਕੇਆਪ ਅਪ
ਨੇਕਾਨੂੰਨਅਨੁਸਾਰਕਰਤੇਹੈਂਚੋਰਕੇਹਾਥਪੈਰਤੱਤਾਕੁਹਾੜਾ
ਧਰਨਾ ਜਾਰਕੀਗਰਦਨਕਾਟਦੇਣੀ ਠਗਕੇਗਿੱਟੇਨਿਕਸਾ
ਦੇਨੇ।ਐਸੇਸਿਮ੍ਰਿਤੀਹਦੀਸੋਂਕਾਲਿਖਾਅੰਗੀਕਾਰਨਹੀਂ
ਕਰਤੇ।ਨਾਅਪਨੇਅਧੀਨਵਰਤੀਹਿੰਦੂਮੁਸਲਮਾਨੋਂਕੋਕਰ
ਨੇਦੇਤੇਹੈਂ।ਅਪਨੇਅਖਤਿਆਰੋਂਕੇਠਿਕਾਨੇਹਿੰਦੂਮੁਸਲਮਾ
ਨਫੌਜਦਾਰੀਦਿਵਾਨੀਦੋਨੋਬਿਵਹਾਰਪੁਰਾਨੇਧਰਮਸਾਸਤ੍ਰੋਂ
ਕੇਅਨੁਸਾਰਹੀਕਰਤੇਹੈਂ।ਉਨਸੇਬਿਨਾਨਈਬਾਤਕੁਛਨਹੀਂਕ
ਰਤੇ।ਤੈਸੇਗੁਰੂਮਤਕੇਸਿਖਲੋਕਭੀ ਉਨਪੁਰਾਨੇਧਰਮਸਾ
ਸਤ੍ਰੋਂਕੇਅਨੁਸਾਰਹੀਚਲੇਂ।ਨਈਰਚਨਾਬਨਾਨੇਕਾਸੰਕਲਪਨਾ
ਰੱਖੋਂ।ਏਤਾਬਿਸੇਖਹੈ।ਹਿੰਦੂਓਂਮੇਂਪਹਲੇ ਸੈਵ ਸਾਕ੍ਤਿਕ ਸੌਰ
ਗਾਣਪਤ ਬੈਸ੍ਨਵ ਬਡੇਮਤਪਾਂਚਹੈਂ।ਆਗੇਇਨਕੀਸਾਖਾ
ਰੂਪਅਨੇਕਹੈਂ।ਸੋਸਭੀਪੁਰਾਣੇਧਰਮਸਾਸਤ੍ਰੋਂਮੇਂਲਿਖੇਹੀਬਿ
ਵਹਾਰਨਹੀਂਕਰਤੇ।ਅਪਨੀਅਪਨੀਸੰਪ੍ਰਦਾਇਕੇਆਚਾ
ਰਯੋਂਕੇਚਲਾਏਤਿਲਕਮਾਲਾਆਦਿਕਭੀਪ੍ਰੇਮਸੇਰੱਖੇਹੈਂ।ਦਾਨ

ਸ੍ਨਾਨਾਦਿਸਾਸ੍ਤ੍ਰਧਰਮਸਭੀਬਰਾਬਰਕਰਤੇਹੈਂ।ਤੈਸੇਜੈਸੇਬਤਾਂ
ਪੂਰਬਲੇਮਤੋਂਸੇਗੁਰੋਂਨੇਨਈਚਲਾਈਹੈਂ।ਉਨਕੋਨਿਜਮਤਕੀ
ਰੀਤਿਸੇਕਰੇਂ।ਔਰਿਅਭੀਜੈਸੇਅਬਹੋਰਹੀਹੈ ਪ੍ਰੇਮਸੇਪੁਰਾਨੇਧ
ਰਮਸਾਸ੍ਤ੍ਰੋਂਕੇਅਨੁਸਾਰਕਰੇਂ।ਇਸੇਪ੍ਰਕਾਰਭੀਜੈਸੇਗੁਰੋਂਕੇਤੋਂਪੁਰਾ
ਨੇਧਰਮਸਾਸ੍ਤ੍ਰੋਂਸੇਬਿਲੱਖਣਕੁਛਹੀਹੋਂਗੇ।ਔਕੇਵਲਵੇਸਮਾਤ੍ਰ
ਕੁਨੀਕੇਹੀਬਿਲੱਖਣਬਹੁਤਹੈਂ।ਇਸਲੀਏਜੇਤੇਕਾਂ।ਅਵਯੋਂ
ਕੇਂਕੇਵਿਲਖਣਹੈਂ।ਜੈਸੇਨਿਜਮਤਕੇਮੰਤ੍ਰਕਾਉਪਦੇਸਦੇਨਾ।ਅਰੁ
ਪ੍ਰਤਖਕੇਨਾਮਗ੍ਰੰਥਜੀਕਾਪਾਠਕਰਨਾਦਿ ਸੋਸਭਗੁਰੂਕੇਨਿਖ
ਲਪੰਥੋਂਮੇਸਮਾਨਲਿਖੇਜਾਵੇਂਗੇ।ਜੇਤੇਵਿਲਖਣਹੈ ਸੋਵਿਲਖਣ
ਲਿਖੇਜਾਵੇਂ।ਬਹੁਤਵਿਲਖਣਕੱਛ ਕੇਸ ਦਾੜ੍ਹੀਕੇਹੀਹੈਂ।ਜੋ
ਪੀਛੇਲਿਖੀ ਗੁਰੂਮਤਕੀਧਰਮਪੁਸਤਕੋਂਮੇ ਛਾਂਟਕੇਏਕਥਾਨ
ਕੀਏਜਾਵੇਂ।ਉਨਮੇਸੇਕਰਮਕਰਨੇਜੋਗਪਾਠਕਮਕੀਏਜਾਵੇਂ।ਪਾ
ਵਨੇਯੋਗਮਨਏਪਾਏਜਾਵੇਂ।ਤਬਮਤਕਾਕਾਰਨਿਰਵਿਘਨਚ
ਲੇ।ਅਰੁਮਤਕੇਲੋਗੋਂਕੇਮਲੀਨੋਂਕੇਕੁਕਰਵ੍ਤ ਔਰਮਤੋਂਕੇ
ਲੋਗੋਂਕੇਪੀਛੇਭੀਨਾਲਗਜਾਪੜੇ।ਜੈਸੇਇਨਦਿਨੋਂਮੇਬਹੁਤ
ਸੋਖਦਜਾਨੰਦੀਬਨਗਏਹੈਂ।ਜੋਔਰੋਂਕੇਪੀਛੇਲਗੇਸੋਮਤਸੇਖ
ਰਜਕੀਏਜਾਵੇਂ।ਸ੍ਰੀਚਰਮ੍ਯਾਚਾਰੇਤਬਜੈਸਾਲਿਖਾਹੈ।ਵੈਸਾ
ਹੀਨੂਵੇਂਮਿਲਾਏਜਾਵੇਂ।ਅਰਜਿਸਬਾਤਕਾਇਪਰਪਾਟਾ ਔਰ
ਪਾਏਵਾਧਾਸਮਝਾਤੇਹੋਵੇਂ ਯਾਤ੍ਰਾਨੇਕਾਮੰਕਲਪਰੱਖੇ ਸੋਪ੍ਰੇਮ
ਸੇਪੂਛਉਪਦੇਸਦੇ ਉਨਕਾਪਾਟਾਭੀਪੂਰਾਕੀਆਜਾਵੇਂ।ਬ੍ਰਾਮ
ਣਖਤ੍ਰੀ ਵਾਯਤ੍ਰੀਸੰਧਆਕੀ ਬਜਾਰਗੀਸੁਨਉਪਕਾਰੁਕਰਖ
ਤੇਹੈਂ।ਤੇਗਬਹਾਦੁਰਜੀਸੰਧਆਭੀਪ੍ਰੇਮਸੇਮਤਮੇਪੜ੍ਹਾਈਜਾਵੇ।

ਪੁਰਾਤਨਵਿਦ੍ਯਾਭੁਲਾਦੇਨੀਭੀਭਲੀਬਾਤਨਹੀਂ।ਅਰਗੀ
ਬਸਾਹਬਜੀਮੇ ਦੇਵਪਾਠਮਤਪਾਖਾਣਇਲਿਖਾਹੈ ਜੋਭੀਸ
ਫਲਾਕਰਨਾਚਾਹੀਯੇ।ਵੇਦਕੇਤਰਕਭੀਨਾਕਰਨੀਚਾਹੀਏ।
ਤਰਕਕੀਏ ਵੇਦਸਾਸਤ੍ਰਕੇਤਰਕਨਲਾਗਤਤ੍ਰਮੂਲਨਾਪਹੁੰ
ਚਿਆ ਬਚਨਕਾਨਿਸਾਨਾਹੋਨਪੜੇਗਾ।ਯਾਂਤੇ ਜੈਸੇਚਾਰੋਵ
ਰਣਕੇਲੋਗ। ਇਸਮਤਮੇਪ੍ਰੇਮਸੇਮਿਲੇਰਹੇਂ।ਵੈਸੇਕਰਨਾਚਾ
ਹੀਏ ਚਾਰੋਚੱਕਜਿਥੀਰਵਾਲੇਲੋਗਨਕੀਬਾਤਾਂਸੁਨਨਿਸਮ
ਤਮੇਉੱਤਮਜਾਤੀਲੋਗਨਕੀਗਲਾਨੀਨਾਕਰਾਲੇਨੀਚਾਹੀਏ
ਅਤਕੀਬ੍ਰਿਧੀਮੇਭੀਪ੍ਰਯਤਨਬਦਤਕਰ ਸੰਤਨਸਾਂਧੀਵਾ
ਲੇਬਡੇਲੋਗਨਕੋਜੀਕਰਾਚਾਹੀਏ।ਗਰੀਬੋਂਕੇਯਤਨਸੇਸੀ
ਘ੍ਰਕਛਨਗੀਬਨਪੜਤਾ।ਅਰਜੋਸਾਂਧੀਵਾਲੇਪ੍ਰਮਾਦੀ
ਬਨੇਨਾਕਰੋ।ਤਬਨਿਜਮਤਕੀਸੋਦਸਮਝਬਿਨਾ ਨਮੀਬਕੇ
ਭੋਜਨਬਸਤ੍ਰਤੇ ਰਜਾਲੋਗਨਕੇ ਚੌਪਾਏਹਾਥੀਘੋੜੇਬੈਲਕੀ
ਖਾਤੇਪਾਰਤੇਹੈਂ।ਅਨਬਾਂਛਿਤਸਭਕੇਸਾਅਨੇਮੇ ਥਨਕਰਤੇ
ਹੈਂ।ਤੈਸੇਔਰਬਡੇਮਨੁਖੋਨੇਸਮਝਬਿਨਾ ਉਨਕੇਬਰਾਬਰ
ਨੀਅੰਕਸੁਖਲੇਲੀ।ਅਤੇਕਿਆਵਧਾਹੈ।ਯਾਹੀਭਾਵਸੇਗੁ
ਰੂਸਾਹਬਅਰਜਨਜੀਮਹਾਰਾਜਲਿਖਤੇਹੈਂ।ਆਵਨਆਏ
ਸ੍ਰਿਸਟਿਮੇਬਿਨਬੂਝੇਪਸੁਢੋਰ।ਇਸਲੀਏਮਤਕੇਸਭਲੋਗੋ
ਕੋਉਚਿਤਹੈ।ਜੋਬੁੱਧੀਕਾਬਲਰਖਤਾਹੋਵੇ ਸੋਮਤਕੇਬਿਦਯਾ
ਰਕੀ ਬਿਦਯਾਲਿਖਨੇਆਦਿਕਾਮੋਮੇਬਲਲਗਾਵੇ।ਜੋ
ਧਨਕਾਜੋਰਰਖਤਾਹੋਵੇ ਸੋਗੁਰੂਬਾਨੇਕੀਆਰਤ ਔਰਤਿ
ਨਸਾਥਆਜੀਵਕਾਕਾਉਪਾਯ ਦੂਕਾਨਜਾਮਿਲਾਦਿ ਬਨਾਵ

ਨੇਮੇਧਨਕਾ ਜੋਰਲਗਾਵੇ। ਜੋਦੇਨੇਕਾਬਲਰਖਤਾਹੋਵੇਸੋਦੇ
ਨੇਸੇ ਦੋਨੋਂਕਾਐਸੇਬਲਲਗਾਵੇ। ਜੋਦੋਨੋਂਸੇਹੀਨਦੇਹਕਾਹੀ
ਬਲਰਖਤਾਹੋਵੈ ਸੋਦੇਹਸੇਟਹਲਕਰੇ। ਜਿਸਫਲਅਵਸ਼
ਨਾਬਿਤਾਵੇ। ਜੋਸਾਬਨੇਅਪਨਾਪਰਲੋਕਸੁਧਾਰਨੇਕਾ ਮਿ
ਤ੍ਰਸੇਪਹਲੇਉਪਾਯਕਰਲੇਵੇ। ਪੀਛੇਜਮੋਂਕੇਹਾਥਪੜਪਸ
ਚਾਤਾਪਕਰੇ ਸਮਤਖੋਇ ਹਾਥਮਲਤੀਮਧੁਮਖੀਕਾਵਤ
ਹਾਥਮਲੇ ਕੁਛਲਾਭਨਹੀਮਿਲੇਗਾ। ਯਾਂਤੇ ਗੁਰੂਮਹਾਰਾ
ਜਕੇਮੁੱਖ੍ਯਉਪਦੇਸਪੇਕਮਰਬਾਂਧੋ। ਅਰ ਗੁਰੂਜੀਕੇਮੁਖ੍ਯ
ਉਪਦੇਸਕਾ ਜੋਰਭੀ ਕਿਹਤਅੰਦਰਬਾਹਰਦੇਖਿਰਹੇ ਜ
ਤਨਸੇਗ੍ਰਹਣਭਕ੍ਰਤੀਹਿਰਹੇਹੈਂ। ਇਸਬਾਤਕੀਪਰੀਖ੍ਯਾਕਰਨੀ
ਚਾਹੋ ਤ ਬਚਿਤ੍ਰਨਾਟਕਮੈਦੇਖੋ। ਬਿਚਿਤ੍ਰਨਾਟਕਮੇਅਕ
ਲਬਾਰਪਾਠਮੇਂਲੇਤਪਸ੍ਯਾਪਤਹਰਿਓਹਬੁਲਾਇਉਪਯੰਤਪਾ
ਠਕੇਅੰਦਰ ਗੁਰੂਜੀਨੇਲਿਖਾਹੈ। ਜਬਅਕਾਲਕੇਰਚੇ ਦੈਂਤ
ਦੇਵਤਾ ਬਸੁ ਮਨੁਖ ਸਿੱਧਸਾਧਕ ਰਿਖਿਰਾਜ ਬ੍ਰਮਾ ਚੰਦ
ਗੋਰਖ ਰਾਮਾਨੰਦ ਮਹੰਮਦਨੇ ਸਰਬਧਰਮੋਸੇ ਸ੍ਰੇਸਟਪਰਮਨਾ
ਮਜਾਪਕੇਉਪਦੇਸਕਾਪ੍ਰਚਾਰਨਕੀਆ। ਜਗਤਮੇਪਹੁੰਚ
ਅਪਨੇਅਪਨੇਚਿੰਨਹੀਦੀਏ। ਤਬਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਨੇਸ੍ਵਧਰਮ
ਕੇਉਪਦੇਸਹੇਤ ਮੁਝਤਪਕਰਤੇਕੋਬੁਲਾਇਕਰਭੇਜਾ। ਇ
ਸੀਲੀਏਗੁਰੂਜੀਸਭਕੋਉਪਦੇਸਨਾਮਜਾਪਕਾਦੇਤੇਹੈਂ। ਕਿ
ਉਨਜਪੋਤਾਂਕੋਤੁਮਤ੍ਯਾਗੀ। ਅੰਤਕਾਲਜੋਤੋਇਸਹਾਈ। ਅ
ਰਬਾਪ੍ਰਦੇਸੋਕੋਦੋਕਰਧਰਮਆਓਨਿਕੋਂਮੇਕਹਤੇਹੈਂ। ਟੇਕਦਪ
ਰਮਲਖੇਕਰਭਰਮਾ। ਇਨਤੇਸਰਤਨਕੋਈਕਰਮਾਯਾਗੀ

ਤੇ ਫੋਕਟਧਰਮੋਂਕਾਨਿਖੇਧਕਰ ਪੁਨਾਸਰਬਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂਸੇਪੀਹੇ
ਤੁ ਨਾਮਜਾਪਕਾਉਪਦੇਸਦੇਤੇਹੈਂ।ਨਜਟਾਮੁੰਡੁਧਾਰੋ।ਨਮੁਦ੍ਰਕ
ਸਾਟਾਰੋ।ਜਪੋਤਾਸਨਾਮੰ।ਸਰੇਸੁਰਬਕਾਅੰਸਟਹੀਨਾਮਜਾਪ
ਕਾਉਪਦੇਸਅੰਮ੍ਰਿਤਸਮੇ ੧੯ ਸਤਿਨਾਮਸੇਲੇਜਪਪ੍ਰਯੰਤ
ਕਾਪਾਠਬਤਾਯਾ ਪਹਲੇਕੇਸਗੜ੍ਹਮੇਂਕਰਕੇ।ਪੀਛੇਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਕੀਪ੍ਰਿਤ੍ਹਿਚੁਲੀਪਿਲਾਵਨਸਮੇ ਬੋਲਵਾਹਗੁਰੂਜੀਕਾਖਾਲਸਾ
ਭਾਵ ਹੈਵਾਹਗੁਰੂਕਾਖਾਲਸਾਬਨੇਜੀਵ ਗੁਰਮੁਖਜੋਬੋਲਤੇਹੈ
ਵਾਹਗੁਰੂਜਦਾਆਪਕੀਫਤਹਹੈ।ਐਸੇਸਦਾਪਰਮੇਸੁਰਕੀ
ਜਯਮਨਾਵਨੇਕਾਉਪਦੇਸਦੀਆ।ਇਸਉਪਦੇਸਮੇਯਵ
ਨਆਸੰਕਾਭੀਕਰਤੇਹੈਂ।ਜੋਵਾਹਗੁਰੂਪਰਮੇਸੁਰਕੀ ਜੀ
ਦੇਂਕੇ ਜਯਨਾਮਨਾਵਨੀਚਾਗੀਯੇ।ਕਾਹੇਤੇ ਵਾਹਗੁਰੂਐਸ
ਹਾਮਾਹੂਆਨਹੀਂ।ਜੋਇਨਕੇਕਹਨੇਸੇਜਯਪਾਵੇ।ਇ
ਸਤੇਉਚਿਤਹੈ।ਉਸਸੇਅਪਨੀਜਯਕੀਪ੍ਰਾਰਥਨਾਕਰੇਸੋ
ਅਸੰਕਾ ਅਗਿਆਨਸੇਹੈ।ਕਿਉਂਕੇ ਰਾਜਾਕੇਰੰਕਸਦਾਤੇਰੀ
ਜਯਹੋਕਹਤੇਹੈਂ।ਅਰਜਯਹੀਸਭਬਡਿਆਈਸੋਮੇਬ
ਡੀਬਡਿਆਈਹੈ।ਯਾਂਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰਕੀਬਡਿਆਈਕਰਨੇਹੇ
ਤੁ ਤਾਂਕੀਜਯਮਨਾਵਨਕਾਉਪਦੇਸਹੈ।ਅਰਤ੍ਰਾਦਉਸਕਾ
ਯਹੀਹੈ ਹਮਆਪਕੀਜਯਮਨਾਵਤੇਹੈਂ।ਆਪਹਮਾਰੀਜ
ਯਕਰੋ।ਇਸਗੁਰਦੁਆਰੇਮੇਗੁਰੂਜੀਨੇਕੇਸੋਂਮੇਅੰਮ੍ਰਿਤਦੇਨੇ
ਕੀਚਾਲਕਰੀਹੈ।ਇਸਲੀਏਇਫਮਕੇਸਗੜ੍ਹਹੈ।ਅਸਲਮੇ
ਖਾਲਸੇਮਾਰਗਕਾਮੂਲਥਾਨਯਹੀਹੈ।ਅਰਇਸਮਕਾਨ
ਮੇਜੋਪੁਰਖਗੁਰੂਜੀਨੇਅਪਨੇਬਨਾਏਥੇ ਉਨਕੇਅਪਨਾਯ

੧੨੮ ਰੂਪਹੀਬਨਾਯਾ।ਇਸੀਲੀਏਸਭਕਾਜਨਮਥਾਂਨਪਟਨਾ
ਦਾਸੀਆਨੰਦਪੁਰਬਤਾਯਾ।ਵਹੀਉਪਦੇਸਸਭਥਾਨੋਮੇਂ
ਕਰਨੇਸਮੇਜਨਮਪਟਨੇ ਦਾਸੀਆਨੰਦਪੁਰ ਬਤਾਯਾਜਾ
ਤਾਹੈ।ਇਹਾਂਹੀਸਿੰਘੋਂਕੇਲੰਗਰੋਂਕੀਸੋਭਾਸੁਨ ਪਰਖਨੇਕੇ
ਤਗੁਰੂਜੀਨੇਸੰਤਦੇਸਕੀਆ।ਸੋਤਿਸਗੀਰੁਤਿਕੀ ੨੬ਅੰ
ਸੂੀਰ ੯ ਚੌਪਈਮੇਲਿਖਾਹੈ।ਜਿਸਤੇਜਾਨਸਕੇਨਹਕੋਏ।
ਇਸਪਕਾਰਕੇਸ੍ਰੀਪ੍ਰਭੋਹੋਏ।ਸਿੱਖਨਕੇਡੇਰੇਜਬਗਏ।ਵੇਹ
ਅਹਾਰਮੋਹਛੁਪਭਏ।ਆਗੇਦਲਛੰਤੀਵੀਚੋਂਪਈਮੇਂਦੇਸ
ਬਦਲਨਾਲਿਖਾਹੈ।ਸੋਸ੍ਰੂਪਸਤਗੁਰੂਪਲਟਾਏ।ਪਹਰੇ
ਭੂਖਨਬਸਤ੍ਰਬਿਸਾਲਾ।ਸਭਆਨਬੈਠੇਤਤਕਾਲਾ।ਖਾਲ
ਸੇਕੀਉਤ੍ਰਪਤੀਕਾਥਾਨਹੋਨੇਸੇਖਾਲਸੇਕੇਪੂਜਨੇਕੋਕੇਸਗੜ੍ਹ
ਸਭਸੇਮੁਖਹੈ।ਇਸਗੁਰਦੁਆਰੇਮੇਗੁਰੂਸਾਹਬਜੀਕੇਖਾਸ
ਏਤੇਪਦਾਰਥਹੈਂ।

੧ ਨਾਗਕੀਕਤਾਕੀਨਾਗਣੀਬਰਛੀਚਾਰਹਾਥਕੀਲੰਬੀ
ਵਜਨਮੇਪੰਚੀਸੇਰਕੱਚੇਕੀ

੨ ਦੁਧਾਰਾਕਰਪਾਂ ਦੋਪਾਸੇਤੇਖੰਡ੍ਰੇਜੈਸਾਤੀਖਾ ਮੋਹਰਾਤੀਖ
ਹੈਪੀਛੇਕਾਠਕਾਦਸਤਾਹੈ ਦਸਤੇ ਜਮੀਨਮੇਗਾਡਨੇਹੇਤ
ਨੇਜੇਸਾਤੀਖੀਤੀਖੀਮੋਹਰੀਹੈ ਏਕਬੀਚਮੇਗੋਲੀਲਗੀਹੈ।
ਜਹੀਸਾਂਗਬਚਿੱਤ੍ਰਸਿੰਘਪਰਠੋਕਨੇ ਗੁਰੂਜੀਕੇਹੁਕਮਸੇ ਜਸ
ਵਾਲਪਹਾੜੀਯੋਂਕੇਮਸਤਹਾਥੀਕੇਸਿਰਮੇਮਾਰੀਥੀ ਚਾਰਹ
ਥਕੀਲੰਬੀਹੈ

੩ ਦੁਧਾਰਾਖੰਡ੍ਰਾਤੀਨਹਾਥਕਾਲੰਬਾਹੈ ਉਪਰਅਰਬੀਹਰ

ਫੈਮੋਂ ਕੂਫਲਿਖਾਹੂਆਹੈ ਦਜਨਮੇਪੰਨ੍ਹਾਂਸੇਰਕੰਠੇਕਾਹੈ
੪ ਛੋਟਾਖੰਡਾਸ਼ਿਸਕਾਨਾਂਮ ਕੱਤੀੜੀਹੈ
੫ ਬਿਛੂਆ ਸ਼ਿਸਕੇਨਾਮ ਜੰਬੀਆ ਜਮਧਰ ਜਮਦਾੜ੍ਹੀਹੈ
ਹਥਤੁਰਕਾਂਕੀਬਾਹੈ
੭ ਦੋਤੋਪਈਹਾਂਸੇਨਿਕਸੀਥੀ ਅਸ੍ਰਭੁਜੀਸੇਰਥਾਹਨੀਦੂਰ
ਗਾਕੀਮੂਰਤੀਵਾਲੀ ਸੋਲਹੋਰਕੇਅਜਾਇਬਘਰਮੇਗਈ
ਅਸਲਮੇ ਗੁਰੂਜੀਕੀਦਸਤੂਰਗਸਨਹੇਤਈਹਾਰਗੀਏਥੀ
੮ ਕਟਾਰ ਸਾਢੇਸਾਤਸੇਰਵਜਨਕਾਹੈ
੪੪ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਕੀਰਤਪੁਰਸੇਤੇਢਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ
੨- ਸਿੱਖ ੩- ਅਸਿਤਛਕਾਯ ਲੂਟਮਾਰਕੀਰੀਤਸਿਖਾਵਨੇ
ਹੇਤ ਗੁਰੂਜੀਨੇਸਿੱਖੋਂਕੋਦੂਨਸੇਸਿਕਾਰਖੇਲਨੇਕਾਹੁਕਮਦੀਆ
ਸਿਕਾਰਮੇਜੋਆਦਮੀਸਿੱਖੋਂਕਾਸਾਮਣਾਕਰੇ ਉਨਕੋਮਾਰਕੂ
ਟਲੂਟਕੇਚਲੇਆਵੇਂਤਬਪਹਾੜ੍ਹੀਰਾਜਿਓਂਨੇਮਿਲਕੇਸਲਾ
ਹਕਰੀਜੰਗਕਰਗੁਰੂਕੋਈਹਾਂਸੇਨਿਕਾਸੋਅਰਜਿਸਮੇਇਨ
ਕੇਸਿੱਖਤਕੜੇਹੋਕਰਜੰਗਕਰਤੇਹੈਂ ਲੋਹਗੜ੍ਹਕਿਲੇਕੇਕਿਵਾ
ੜ੍ਹਹਾਥੀਸੇਤੁੜਾਇਸਿੱਖੋਂਕੋਸਮਾਪਤਕਰੋਇਸਲੀਏਸਿਰ
ਮੇਤਦੇਬਾਂਧਮਸਤਹਾਥੀ ਕਿਲੇਕੇਦਰਵੱਜੇਂਪਰਲਿਆਏ
ਤਬਗੁਰੋਂਕੀਆਗਯਾਸੇਬਚਿੱਤ੍ਰਸਿੰਘਪਰਣੇਰ੍ਹਨੇਹਾਥੀਕੇਸਿ
ਰਮੇਸਾਂਗਮਾਰਹਾਥੀਕਾਮੂਖਉਨਕੀਸੇਨਾਂਓਰਕਰਦੀਆ।
ਤਬਸਭੀਪਹਾੜ੍ਹੀਹਾਰਗਏ ਔਰਕੋਈਉਪਾਯਨਾਬਣਤਾ
ਦੇਖ ਗੁਰੂਜੀਸੇਆਨੰਦਪੁਰਛੁਡਾਵਣੇਹੇਤ ਸੁਗਮਉਪਾਯ
ਜਾਣਗਊਕੀਆਣਕਰੀ ਜੋਆਪਕੋਗਊਕੀਸੁਗੰਦਹੈ ਜੋ

੧੩੦ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੋ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਗਊ ਕੀ ਆਣ ਸੁਨ ਸੀਘ੍ਰ ਆਨੰਦਪੁਰ
ਕਾ ਮੋਹ ਛੋਡ ਈਹਾਂ ਡੇਰਾ ਕੀਆ। ਇਸ ਲੀਏ ਇਸ ਥਾਨ ਕਾ ਨਾਮ
ਨਿਰਮੋਹਗੜ੍ਹ ਹੈ। ਈਹਾਂ ਭੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜੰਗ ਮੇ ਸਭ ਪਹਾੜੀਏ ਹ
ਰਾਏ ੪

੪੫ ਬਿਸਾਲੀ ਗ੍ਰਾਮ ਸਤਲੁਜ ਪਾਰ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸੇ ਨੌ ਕੋਸ ਦੱਖਣ
੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਨਿਰਮੋਹਗੜ੍ਹ ਮੇ ਪਹੁੰਚ ਬਿਸਾ
ਲੀ ਕਾ ਰਾਜਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਲੇ ਗਯਾ। ਕਹਾ ਆਪ ਭੀਮਚੰਦ ਕਾ
ਰਾਜ ਛੋਡ ਮੇਰੇ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇ ਨਿਵਾਸ ਕਰੀਏ। ਰਾਜਾ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਖ ਗੁ
ਰੂ ਜੀ ਗਏ। ਕਈ ਦਿਨ ਰਹ ਕਰ ਸਿਕਾਰ ਖੇਲਤੇ ਬਭੌਰ ਆਏ ੪

੪੬ ਬਭੌਰ ਗ੍ਰਾਮ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸੇ ਬਾਰਾਂ ਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ
੨– ਸਿੱਖ ੩– ਬਭੌਰ ਕੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਬੜੀ ਖਾਤਰ ਕਰੀ ਅਰ ਕਹਾ
ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੇ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰੋ। ਸਭ ਸਮਾਜ ਈਹਾਂ ਮੰ
ਗਵਾ ਲੀਏ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਿਸਾਲੀ ਸੇ ਸਭ ਕੋ ਈਹਾਂ ਮੰਗਵਾ ਲਯਾ।
ਈਹਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਵਤਾਰ ਕੀ ਕਥਾ ਪੂਰਨ ਕਰੀ ਜੋ ਕੇ
ਗ੍ਰੰਥ ਕੇ ਚਰਨ ਤਰ ਇਤਿਆਦਿ ਲਿਖਾ ਹੈ ੪

੪੭ ਗੁਰੂ ਪਲਾਹ ਗ੍ਰਾਮ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸੇ ਬਾਰਾਂ ਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧– ਗੁ
ਰਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਬਭੌਰ ਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਈਹਾਂ ਆਏ ੪

੪੮ ਕਲਮੋਟ ਗ੍ਰਾਮ ਗੁਰੂ ਪਲਾਹ ਸੇ ਤੀਨ ਕੋਸ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨–
ਸਿੱਖ ੩– ਬਭੌਰ ਮੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਫਰਿਆਦ ਹੂਈ ਕਲਮੋਟ
ਗ੍ਰਾਮ ਮੇ ਸੰਗਤ ਲੁਟ ਗਈ। ਖਾਲਸੇ ਕੋ ਆਗਿਆ ਦਈ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕ
ਰਨਾ। ਅਕੇਲੇ ਲੂਟੇਰਾ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਲੜ ਗਏ ਅਦਾ ਜੀ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਪੱਲਾ ਫੇਰਾ
ਆਪ ਕੇ ਹੈਂ ਰੱਖ ਲੋ। ਲੜਾਈ ਬੰਦ ਹੂਈ। ਇਨ ਦਿਨੋ ਮੇ ਕੋਈ

ਸੰਗਤਕੀਚਿਰਨਾਦੇਖੈ ਕੋਈਕਿਸੇਰ ਸਤੇਕੁਛਲੀਏਨਲਾਆਵੈ
ਗੜੀਆਲ ਕਲਮੋਟਸੇਤੀਨਕੋਸ ਉੱਤੇ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੰ
ਘ ੩– ਕਲਮੋਟਸੇਮੇਲਕਰਨੇਗਏਉਤਰੇ ੪

ਆਨੰਦਪੁਰ ੧– ਗੁਰੂਕੇਮਹਲ ੨– ਸੋਢੀ ੩– ਕਲਮੋਟਸੇਥ
ਦਲਕਰਗੁਰੂਜੀਨੇਆਨੰਦਪੁਰਮੇਆਇਬਹੁਤਲੋਕਬਸਾਏ
ਫੇਰਪਹਾੜੀਏਕੇਗੇਸੇਰੂਪਰਹੇਅੰਤਰਕਪਟਰਖ ਵਾਹਗੇਅ
ਨਸਾਰੀਬਨੇਆਇਨਹੀਦਿਨੋਮੇ ਸੰਬਤ ੧੭੫੭ ਮੇਸਾਹਬਦੇਵੀ
ਕੇਪਿਤਾਕੀਬੇਨਤੀਆਨ ਸਾਹਬਦੇਵੀਸੇਗੁਰੂਜੀਕਾਤੀਸਰਾ
ਬਿਵਾਹਹੂਆਆਜਿਸਕਾਪੁਤ੍ਰਸਭ ਖਾਲਸਾਬਨਾਯਾਅਰ
ਭੀਮਚੰਦਕਾਵਜੀਰਪੰਮਾਗੁਰੂਜੀਪਾਸਟਕੀਲਬਨਕੇਰਹ
ਨੇਲਗਾਆਉਸੀਨੇਗੁਰੂਜੀਕੋਰਦਾਲਸਰਕੀਓਹਤੇਆਰਬੀ
ਆ ੪

ਰਵਾਲਸਰ ਤੀਰਥ ਮੰਡੀਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੰਘ
੩– ਜਬਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਕੋਤਿਯਾਰਹੂਏ ਸਭਪਰਦਾਸਾਥਗ
ਯਾਮੇਲੇਮੇਆਏਸਭੀਪਹਾੜੀਰਾਜੇਮਿਲੇਮੇਲੇਪੀਛੇਗੁ
ਰੂਜੀਮੰਡੀਗਏ ੪

ਮੰਡੀਸਹਰ ਜਿਲੇਕਾਂਗੜੇਰਾਜਧਾਨੀ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਿ
ਆਸਾਕਿਨਾਰੇ ੨– ਉਦਾਸੀ ੩– ਮੰਡੀਕਾਰਾਜਾਅਪਨੇਨ
ਗਰਮੇ ਗੁਰੂਜੀਕੋ ਲੇਗਯਾ ਪਹਲੇਬਯਾਸਾਤੀਰੇਉਤਰੇ ੪
੦੧– ਮਹਲਮੇਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ੦ ੩– ਗੁਰੂਜੀਕੇਮਹਲਰ
ਜਾਨੇਮਹਲੋਮੇਉਤਾਰੇਆਉਹਾਰੀਗੁਰੂਜੀਕੋਲੇਗਯਾਕੁਛ
ਦਿਨਬਾਦਮੰਡੀਕਾਰਾਜਾਗੁਰੂਜੀਕੋਕਮਲਾਹਗੜ੍ਹਮੇਲੇਗ

੧੩੨ ਜਾਗਾਉਸਕੇਸਮੀਪਗੁਰੂਜੀਕਈਦਿਨਰਹੇ।ਏਕਅਪਨੇਨਾ
ਮਕਾਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹਬਨਾਯਾ।ਉਹਾਂਸੇਬਦਲਕੇਫੇਰਆਨੰਦ
ਪੁਰਆਏ।ਅਣਇਕਰਲੋਹਾ।ਉਤ੍ਰਦਪੁੰਨਕੀਏ ਬ੍ਰਾਮਣਲੇ
ਕਰਮੰਦਰਸੇਬਾਹਰਨਿਕਸਾ ਸੂਧੇਸਿੰਘਾਂਪੁੱਛਿਆਕਿਆ
ਲਿਆਯਾ ਉਸਨੇਕਹਾਗੁਰੂਕਾਸਿਰਸੱਦਕ ਸੁਨਕਰਸਿੰ
ਘਾਨੇਖੋਸਲੀਏ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਬ੍ਰਾਮਣਕੋਔਰਦੇ ਉਨਕੋਦੁ
ਕਮਦੀਆ ਉਤ੍ਰਦਕੇਬੜ੍ਹੇਛਕੇ ਲੋਹੇਕੇਕੜ੍ਹੇਪਾਹਰੇ ਉਨਕਾਪੰ
ਥਦਾਹੀਰੀਏਸਿੰਘਹੈ੪

੫੪ ਅਨੰਦਪੁਰ੧–ਅਗੰਮਪੁਰ ਸਮਾਧਜੀਤੋਜੀਕੀ੨-ਸਿੰ
ਘ੩– ਸੰਬਤ੧੭੫੭ ਮੇ ਮੰਡੀਸੇਆਇਕੇਜੀਤੋਜੀਕਾਚ
ਲਾਣਾਹੂਆ ਸਮਾਧਕਾਥਾਂਨਅਗੰਮਪੁਰਾਹੈ ਹੋਲਗੜ੍ਹਸੇ
ਪਾਂਚਸੈਕਦਮਉਤ੍ਰੰਹੈ੪

੫੫ ਰੋਪੜ ਸਹਰ੧– ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨–ਸਿੰਘ੩– ਪਾਂਦਰੇਜਾਤ
ਯਾਕੁਰਖੇੜਜਾਤੇਰਹੇ੪

੫੬ ਸੰਘੋਲ ਗ੍ਰਾਮਰੋਪੜਸੇਤੇਰਕੋਸਦੱਖਣ ਰਾਜਪਟਿਆਲਾ
੧– ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨–ਸਿੰਘ੩– ਕੁਰਛੇਤ੍ਰਆਦਤੇਈਗ
ਰਹੇ੪

੫੭ ਕਰਾਸਾਹਬ੧– ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ੨–ਸਿੰਘ੩– ਥਾਨਗੁਰੂ
ਜੀਕਾਪਿਤਾਦਾਦਾਦਾਵਾਲੇਥਾਨੇਕੇਪਾਸਹੈ੪

੫੮ ਸਮਾਣਾ ਗ੍ਰਾਮ ਕਰੇਸੇਤੀਨਕੋਸਦੱਖਣ੧– ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ
੨– ਸਿੰਘ੩– ਸੰਬਤ ਸਤਾਰਾਂਸੈਇਕਾਹਟਮੇ ਗੁਰੂਜੀਥਨੇ
ਸਰਗਾਹਣਕੋਆਏ ਤਬਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਸਯਦਭੀਖਣਕੋਮਿ

ਲੋਕਾਂਦੀਹੁਸ਼ੀਹਾਂਅਰਪੁਤ੍ਰਆਮੇਰਆਕਰਤਾਥਾਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਅਮੋਹੈ ਉਹਾਂਕੀਰਜਸਥਾਪਨਕਰਪੁਜਾਰੀਯੋਨੇਸੜਕਪੈਂਤੀਬਨ
ਯਾਹੂਆਹੈ ੪

੫੯ ਪਹੋਆ ਤੀਰਥ ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਪਹੋਏਮੇਗੁ
ਰੂਜੀਕਾਥਾਂਨਪੁਲਕੇਸਮੀਪਹੈ ੪

੬੦ ਜੋਤੀਸਰ ਥਨੇਸਰਸੇਤੀਨਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨— ਨਿ
ਰਮਲੇ ੩— ਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਜੀਨੇ ਯੁੱਧਸਮੇਅਰਜਨਕੋਗੀਤਾਸੁਨਾ
ਈ ਤਿਸਕਥਾਂਮਜੋਤੀਸਰਹੈ ਪਹੋਏਕੀਸੜਕਕੇਪਾਸਹੈ ਪਹੋਏ
ਸੇਜਾਤੇਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਰਹੇ ੪

੬੧ ਕਰਣਕਾਥੇਹ ਥਨੇਸਰਸੇਏਕਕੋਸਦੱਖਣ ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨—
ਸਿੱਖ ੩— ਈਹਾਂਭੀਗੁਰੂਜੀਮਹਾਂਸੂਰਬੀਰਕਰਣਕੇਥੇਹਪੈਰਹ
ਰੇ ੪

੬੨ ਥਨੇਸਰ ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੜੇਤੀਰਥਪੈ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਮੇਲੇਮੇ
ਅਨੇਕੋਨੇਗੁਰੂਜੀਕਾਦਰਸਨਕੀਆ ਗੁਰੂਥਾਂਨਸਹਰਕੇਸਮੀ
ਪਕੋਣੇਪੈਹੈ ੪

੬੩ ੦ ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨— ਪੁਜਾਰੀਬ੍ਰਾਹਮਣ ੩— ਪ੍ਰੋਹਤਾਕੇਪਾਰ
ਮੇਸਹਰਬੀਚ ਪ੍ਰੇਮਕਰਏਕਮਾਈਨੇਬੁਲਾਏਦਰਸਨਦੇਨੇਆ
ਏ ਉਸੀਸਮੇ ਸੰਬਤ ੧੭੬੧ ਮੇਗੁਰੂਜੀਨੇਮਨੀਰਾਮਪਰੋਹਤਕੋ
ਹੁਕਮਨਾਮਾਦੀਆਥਾਸੋਉਨਕੇਪਾਸਹੈ। ੪। ਜਬਥਨੇਸਰਕੋ
ਕਰਗੁਰੂਜੀਰਮਕੌਰਉਤਰੇ ਭੀਮਚੰਦਪਹਾੜੀਕੇਰਿਸਵਤਦੇ
ਕਰਬੁਲਾਏਦੋਪਾਤਸਾਹੀਸਰਦਾਰੋਂਮੇਸੇਈਹਾਂਜੰਗਹੂਆਨਾਮ
ਉਨਕੇਸੈਦਾਬੇਗਅਲਫਖਾਂਨਥੇ ਉਨਕੀਫੌਜਕੋਮਾਰਤੇਗੁਰੂ

ਜੀਖਿਦਰਾਵਾਦ ਪਹੁਚਾਇਫਤੇਲੇਆਨੰਦਪੁਰਪਹੁਚੇ।ਤਬਫੇ
ਰਖਾਲਸੇਕੋ ਭੀਮਚੰਦਕੇ ਮੁਲਕਕੀਲੂਟਮਾਰਕਾਪੂਰਾਹੁਕਮ
ਦੀਆ।ਵਹੁਦੁਖੀਹੋਕਰਦਿੱਲੀਫਰਿਯਾਦੀਗਯਾ।ਹਾਕਮ
ਨੇਭੀਮਚੰਦਸੇਬੈਰਕਾਸਬੱਬਪੂਛਾ।ਉਸਨੇਸੁਨਾਯਾ ਜਬਗੁ
ਰੂਤੇਦੀਪ੍ਰਗਟਕਰਆਨੰਦਪੁਰਆਏ।ਹਮਪਹਾੜੀਰਾਜੇਦ
ਰਸਨਕੋਆਏ।ਉਸਸਮੇਗੁਰੂਨੇਹਮਕੋਕਹਯਾ ਜੈਸਾਏਸ
ਹਮਕਰਾਯਾਚਾਹਤੇਹੈਂ ਵੈਸਾਕਰਕੇਹਮਾਰੇਸਿੱਖਬਨੋ।ਮੁਗ
ਲੋਂਕੀਪਾਤਸਾਹੀਖੋਸਕਰਤੁਮਕੋਦੇਦੇਂਗੇ।ਸੁਨਕਰਹਮਲੋ
ਗੋਂਨੇਕਹਾ ਹਮਕਈਪੁਸਤੋਂਸੇ ਪਾਤਸਾਹੋਂਕੇਤਾਬੇਦਾਰਹੈਂ।
ਹਮਨਹੀਆਪਕੇਸਿੱਖਬਨਤੇ ਔਰੋਂਕੋਬਨਾਵੋ।ਤਬਸੇਉ
ਨਹੋਨੇਸਭਜਾਤੋਂਕੇਲੋਗਸਿੱਖਬਨਾਯਹਮਸੇਬੈਰਬਾਂਧਾਹੈ।
ਅਰਪਾਤਸਾਹੀਦੂਰਕਰਨੀਚਾਹਤੇਹੈਂ।ਸੁਨਕਰਦਿੱਲੀਕੇਹਾ
ਕਮਨੇ ਔਰੰਗਪਾਤਸਾਹਸੇਹੁਕਮਮੰਗਵਾਯਕੇ ਦਿੱਲੀਸੇ
ਫੌਜਦੇਕਰਖ੍ਵਾਜਾਚੜ੍ਹਾਯਾ।।ਸਿਰੰਦਸੇਵਜੀਦਖਾਂਨਕੋਅਰ
ਲਹੌਰਸੇਜਬਰਦਸਤਖਾਂਕੋਹੁਕਮਹੂਯਾ।ਯੇਤੀਨੋਂਬਡਪਾ
ਤਸਾਹੀਫੌਜਬਹੁਤਸੀਮੁਲਖਕੀਛੇੜੂਇਕੱਠੀਕਰਆਨੰਦ
ਪੁਰਆਏ।ਉਪਰਪਾਤਸਾਹੀਹੁਕਮਸੇ ਜੰਬੂਸੇਲੇਸ੍ਰੀਨਗ
ਰਪ੍ਰਯੰਤਕੇਪਰਬਤੀਰਾਜੇਅਪਨੀਫੌਜਾਂਲੇਕਰਆਨੰਦਪੁ
ਰਆਏ।ਭੀੜਦਸਲਾਖਕੀਹੂਈ ਸਭਤਰਫਸੇਆਨੰਦਪੁ
ਰਘੇਰਲੀਆ।ਅੰਨਪਾਸਕਹੀਸੇਨਾਆਵਨੇਦੇਵੇ।ਅਰ
ਜੰਗਕਾਆਰੰਭਕੀਆ।ਤਬਜੈਸੇਭੇਡੂਬਕਰੀਯੋਂਕੇਦਲਮੇਸ਼ੀ
ਹਪਕਾਮਕਰਤੇਹੈਂ।ਵਹੀਇਨਸਭਕੇਦਲਮੇਗੁਰੋਂਕੇਸਿਖੋਂ

ਸੋਦੂਆ।ਸਭਮੇਲੋਂਗੜ੍ਹਮੋਰਚਾਭੀੜਤੇਨਾਹੋਸਕਾ।ਫਿਰਬ
ਹੁਤਮਤੀ।ਇਸਹਾਲਕੋਦੇਖਦਗੇਦਾਰਔਰੰਗਸਾਹੀਓਨੇਕੂ
ਰਾਨਕੀਕਸਮਕਰ ਗੁਰੋਕੋਆਨੰਦਪੁਰਸੇਬਾਹਰਕਰਪਕੜਨੇ
ਹੇਤਗੁਰੂਜੀਪਾਸਸੁਗੰਦਕਰੀ ਗੁਰੂਜੀਨੇਨਾਮਾਨੀ।ਤਬਮਾਤਾ
ਗੁਜਰੀਪਾਸਟਕੀਲਗਏ।ਅੰਨਕੀਤੰਗੀਸੇਭੂਖੇਹੂਏਸਿੱਖੋਂਕੀ
ਸਲਾਹਸੇਮਾਤਾਨੇਸੁਗੰਦਮਾਨੀ।ਸਭਕੀਸਲਾਹਦੇਖਗੁਰੂਜੀਨੇ
ਭੀਆਨੰਦਪੁਰਕਾਛੋਡਨਾਸ੍ਵੀਕਾਰਕੀਆ।ਪਹਲੇਦੋਸਾਹਬ
ਜਾਦੇ ਅਰਮਾਤਾਕੋਰਥਪੈਅਸਵਾਰਕਰਾਯ ਰਾਤ੍ਰਪੜਤੇਰੋਪੜ
ਕੋਤੋਰਆ।ਸਾਥਹੀਡੋਲਿਓਪੈਅਪਨੇਮਹਲਸੁੰਦਰੀਸਾਹਬਦੇ
ਵੀਕੋਭੇਜਾ।ਇਨਦੋਨੋਕੋਦਿੱਲੀਕੇਸਿੱਖਨੇਰਾਤ੍ਰਿਕੋਰੋਪੜਅਪਨੇ
ਰਿਸਤੇਦਾਰੋਂਕੇਘਰਮੇਂਰੱਖਾ।ਅਗਲੇਦਿਨਗੱਡੀਮੇਂਬੈਠਾਇਦਿੱ
ਲੀਕੋਭੇਜੀ।ਮਾਤਾਗੁਜਰੀਦੋਨੋਸਾਹਬਜਾਦੇਰਾਤਕੋਰੋਪੜ
ਸੇਬਛੂਰਉਖੇੜੀਗ੍ਰਾਮਮੇਬ੍ਰਾਹਮਣਕੇਘਰਰਹੇ।ਉਸਨੇਰਾਤ੍ਰ
ਕੋਮਾਤਾਜੀਕਾਸਭਭਾਰੀਮੋਲਕਾ ਅਸਬਾਬਚੁਰਾਇ ਮੋਰਡੋਗ੍ਰ
ਾਮਸੇਥਾਨੇਦਾਰਕੋਖਬਰਦੇ ਸਿਰਹੰਦਸੇਸੂਬੇਵਜੀਦਖਾਨਪਾਸਪ
ਹੁਚਾਏ।ਗੁਰੂਜੀਆਨੰਦਪੁਰਸੇ ਡੇਢਪਹਰਰਾਤਗਈਗੁਰੁ
ਬਖਸਸਾਧਕੋ ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਜੀਕੇਦੇਹਰੇਕੀਟਹਲਸੌਂਪ
ਚਲਦੀਏ।ਜਬਨਿਰਮੋਹਗਾੜ੍ਹਪਹੁਚੇਤਬਬਾਇਨਪਰਸਾਰੀਫੌਜ
ਕਾਧਾਵਾਹੂਆ।ਰਾਤ੍ਰਅੰਧੇਰੀਮੇਮਾਰਤੇਕੂਟਤੇਅਰਭੁਲਾਬ
ਰੰਦ ਸਾ।ਅਰੰਦਕੇ ਨਾਹਣਕੋਰਾਂਜਾਮੇਦਨੀਪ੍ਰਕਾਸਪਾਸਜਾਕ
ਨੇਕਾਹੁਕਮਦੇਤੇ ਆਪ ਅਜੀਤਸਿੰਘ ਜੋਰਾਵਰਸਿੰਘਦੋਨੋ
ਸਾਹਬਜਾਦਿਓਂਕੇ ਅਰਚਾਲੀਸਿੰਘੋਂਕੇਸਾਥਬੂਰਮਾਜਰੇਗ੍ਰਾਮ

ਮੇਂਪਹੁਚੇ੪

੬੪ ਬੂਰਮਾਜਰਾਗ੍ਰਾਮਰੋਪੜਸੇਂਚਾਰਕੋਸ ਪੱਛਮ੧– ਗੁਰਦੁਆਰ
ਸਿੱਖ੩–ਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਪਹੁਚਕੇਗੁਰੂਜੀਨੇਜਲਪੀਆਸਿੰ
ਘੋਨੇਪੀਆ ਮੁਖਧੋਏ ਫੇਰਆਗੇਚਲਦੀਏਸ਼ਾਹੀਤਾਂਇਨਕੋਦੇ
ਖਕਰਏਕਆਦਮੀਨੇਪਾਤਸਾਹੀਲਸਕਰਕੋਖਬਰਦਈਗੁ
ਰੂਚਮਕੌਰਕੋਗਏ੪

੬੫ ਚਮਕੌਰ ਗ੍ਰਾਮ ਬੂਰਮਾਜਰੇਸੇਚਾਰਕੋਸਦੱਖਣ੧– ਗੁਰਦੁ
ਆਰ੨–ਸਿੱਖ੩– ਚਮਕੌਰਕੇਸਮੀਪਪਹੁਚੇਤਬਪੀਛੇਸੇਲ
ਸਕਰਆਵਤਾਦੇਖ ਥੋੜੀਦੇਰਬਾਗਮੇਂਠਹਰਕੇ ਪਾਛੇਸੇਗ੍ਰਾ
ਮਮੇਏਕਗੜ੍ਹੀਥੀ ਗ੍ਰਾਮਕੇਲੋਗੋਂਕੋਨਿਕਾਸਕਰਉਸਮੇਗਏ।
ਆਠਆਠਸਿੰਘਏਕਏਕਪਾਸੇਧਨਖਬਾਣਦੇਦੇਬੈਠਾਏਅ
ਪਦਰਵਾਜੇਪੈਬੈਠੇ।ਪਾਤਸਾਹੀਫੌਜਕਾਦਸਹਜਾਰਆਦਮੀ
ਥੀਹਾਂਮਾਰਾਗਯਾ।ਦੋਨੋਸਾਹਬਜਾਦੇਅਰਪੈਂਤੀਸਿੰਘਭੀਸ
ਹੀਦਹੂਏ।ਰਾਤਪੜਗਈ ਪੰਜਸਿੰਘੋਂਨੇਬੇਨਤੀਕਰੀਆਪ
ਪੰਥਕਾਮੂਲਹੋ।ਆਪਬਾਹਰਨਿਕਸੇਤਬਭਲੀਬਾਤਹੈ।ਸੁ
ਨਕਰਗੁਰੂਜੀ ਸੰਤਸਿੰਘਨਾਮੀਸਿੱਖਕੋਅਪਨੀਪੁਸਾਕਪਹਰ
ਾ ਗੜ੍ਹੀਬੈਠਾਯਚਲਦੀਏ।ਸਭਤੁਰਕਸਕਤੀਸੇਅੰਧੇਕੀ
ਏ।ਸੰਤਸਿੰਘਵੈਸੇਹੀਬਾਣਮਾਰਤਾਰਹਾ।ਛੂਛਕਦੇਰਪੀਛੇ
ਸ਼ਹੀਦਹੂਆ੪

੬੬ ਜੰਡਚਮਕੌਰਸੇਤੀਨਕੋਸ ਦਾਯਦਕੋਣਮੇ੧– ਜੰਡਸਾਹਬ
੨–ਸਿੱਖ੩– ਚਮਕੌਰਸੇਨਿਕਸ ਗੁਰੂਜੀਬੇਦਮੇਜਾਤੇਦੇਖਗੁ
ਆਲੇਨੇਚਾਨਣੀਰਾਤਮੇਪੁਕਾਰਕਰੀਗੁਰੂਜਾਤਾਹੈ।ਸਮੀਪ

ਬੁਲਾਯਕੇਉਸਕੋ ਪੰਚਮੁਹਰਦਈ ਅਰਕਹਾਆਪਕਰਾਮਾਤਹੁ
ਪਰਹੁ ਥੋੜੀਦੂਰਗਏਵਹੁਫੇਰਪਕੜਾਗਯਾਸਮੀਪਬੁਲਾਯਕੇ
ਕਪੰਡਤਮਾਰਕਹੁੰਪਕੜਾਯਾਆਪਊਪਰਕੋਛੁਟਲੀਆ੪
੬੭ ਬਹਲੋਲਪੁਰ ਸ਼ੰਭੂਸੇਤੀਨਕੋਸਦੱਖਣ੧– ਝਾੜਸਾਹਬ
੨– ਸਿੱਖ੩– ਜੰਡਸੇਗੁਰੂਜੀਦਾਰਿਆਕੇਦਾਹੇ ਛਾਟ ਊਚੇ
ਕਿਨਾਰੇਪੈਰਰੜ੍ਹਾਈਹਾਂਆਕਰਕਾਰੂਧਨਿਕਾਸਕਰ ਅਫੀਮਕੀ
ਤਗਾਛਕਿਆਅਰਮਕੌਰਸੇਯਹਮਕਾਂਨਚਾਰਕੋਸਪੱਛਮਹੈ
ਬਹਲੋਲਪੁਰਸੇਕੱਚਾਕੋਸਦੱਖਣਪਾਸੇਨਾਰਕੇਪਲਖਾਸਹੈ੪
੬੮ ਪ੍ਰਆਤਗ੍ਰਾਮ ਝਾੜਸਾਹਬਸੇਡੇਢਕੋਸ ਪੱਛਮ੧– ਮੰਜੀਸਾਹ
ਬ੨– ਪੁਜਾਰੀਨਹੀ ਯਹਗਾਂਉਰੰਘੜਾਂਕਾਹੈ੪
੬੯ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਹਰ ਜਿਲੇਲੁਦੇਹਾਂਨੇ ਪ੍ਰਆਤਸੇਚਾਰਕੋਸਪੱਛ
ਮ੧– ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ੨– ਸਿੱਖ੩– ਪ੍ਰਆਤਸੇਚਲਮਾਛੀਵਾੜੇ
ਕੇਸਮੀਪਪਹੁਚੇ ਤ੍ਰਿਖਾਬਹੁਤਲਗੀ ਖੂਹੇਸੇਟਿੰਡਉਤਾਰਜਲਪੀ
ਆਕਮਾਰਸੇਕਪੜਾਖੋਲਤਲੇਬਛਾਯਕੇਸੋਗਏ।ਪੀਛੇਸੇਤੀ
ਨੋਂਸਿੱਖਖੋਜਤੇਆਏਦੇਖਤੋ ਚਰਨੌਮੇਛਾਲੇਪੜਰਹੇਹੈਂ।ਚਰਨ
ਮਲੋਸਜਗਾਯਕੇ ਭੁਲਾਥੇਮਸੰਦਕੀਬਗੀਚੀਮੇਲੇਗਏ।ਗੁ
ਰੂਜੀਕੀਖਬਰਸੁਨਗੁਲਾਬੇਨੇਸਭਸੇਵਾਕਰੀ।ਮਾਨਾਸਿੰਘ
ਨੇਸੁੱਖਾਛਕਾਯਾ।ਪੰਗਾਖੁੰਸਉੱਚੀਜੈਸੀਹੋਗਈਥੀ।ਖੁਸਹੋ
ਕੇਗੁਰੋਨੇਬਰਦੀਅਤੇਰਾਪੰਥਉੱਚੇਦਮਾਲੇਵਾਲਾਹੋਗਾ।ਅ
ਰੰਤੀਰੁੱਤਮੇ ਚੁਤਾਲੀਅੱਸਕੀਤਿਤਾਲੀਚੌਪਾਈਮੇਲਿਖਾਹੈ
।ਮੈਂਪ੍ਰਸੰਨਬਰਦੇਦਤਜੋਦੋ।ਪੰਥਖਾਲਸੇਅਹਿਤਦਾਨੋਦੋ।੪
ਤੇਾਹੁਸਸਮਦੇਖਸੁਭਾਦਬਿਸਾਲੀ।ਨਾਮਨਿਹੰਗਾਅਨੇਕ

੧੨੮ ਅਕਲੀਆ੫੪।ਦਿਨਭਰਬਗੀਚੀਮੋਰਨੇਰਤਕੇਗੁਲਾਬ
ਖਿਲਲੇਗਯਾ।ਜੇਵਕਰੀਆਅਗਲੇਦਿਨਪਾਂਚਰੂਪਜੇਅੰ
ਰੇਰਖੇ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਸਾਨਾਤੁਰਕੇਸੇਤੁਰਤਾਬਿਦਾਦੇਤਾਹੈ।ਅ
ਗ੍ਰਕਰੀਏਕਗਲਕਾਚੋਲਾਏਕਰੰਦਰਨੀਲੀਆ੦ਦਰ
ਕਪੜੇਪਹਰੇ।ਤਲੇਕੇਕੇਸਕੀਏ।ਅੰਜੇਕੇਚਾਰੋਪਾਦੇਮੋਪੰਮੇ
ਰੋਖੇਪਾਂਖਬੰਧਦਾਏ।ਸਿੰਘੋਂਕੋਮੁਸਲਮਾਨੀਕਪੜੇਪਹਰਾਏ
।ਧਰਮਸਿੰਘ।ਮਾਨਸਿੰਘਨਬੀਖਾਂਗਨੀਖਾਂਚਾਰੋਨੇਖਾਦਉ
ਨਾਸ਼ੀ।ਦਯਾਸਿੰਘਨੇਮੋਰਪਾਂਖਕਾਮੁੰਡਾਪਕੜਾ।ਅਸਵਾਰੋਨੇ
ਕਰਸਹਰੋਂਨਿਕਸੇ।ਜੇਕੋਈਪੂਛੇਕੌਨਹੋ।ਨਬੀਗਨੀਖਾਂਉੱਤਰਦੇ
ਦੇਂਉਚਗ੍ਰਾਮਕੇਪੀਰਹੈਂ।੪
੭੦ ਲੱਲ ਗ੍ਰਾਮ ਮਾਛੀਵਾੜੇਸੇ ਪਾਂਚਕੋਸ ਰੱਖਣ ੧–ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਗੁਰੂਸਰ੨–ਸਿੰਘ੩– ਗੁਰੂਜੀਇਸਸਾਂਗਮੇਂਜਬਈਹਾਂਪਹੁ
ਚੇ ਏਕਫੌਜਕਾਸਰਦਾਰਈਹਾਂਉਤਰਾਥਾ।ਉਸਨੇਸਿਪਾਹੀਭੇ
ਜਾ।ਪੂਛੋ ਕੌਨਹੈਂਕਹਾਂਸੇਆਏ ਕਹਾਂਜਾਤੇਹੈਂ।ਅਗਾਇਨਕੋਉ
ਤਾਰੋ।ਪਰਖਕੇ ਜਾਂਨਦੇਵੇਗੇ।ਭੇਸਬਦਲਕੇਗੁਰੂਨਾਨਿਕਸ
ਜਾਵੇਂ।ਸਿਪਾਹੀਨੇਪੂਛਾ।ਨਬੀਗਨੀਖਾਂਨੇਉੱਤਰਦੀਆ।ਮੁ
ਤਾਨਕੇਪਾਸਉੱਚਗ੍ਰਾਮਹੈ।ਤਹਾਂਕੇਸਯਦਹੈਂ।ਮੱਕੇਸੇਹੱਜਕ
ਰਕੇਆਏਹੈਂ।ਮੁਲਕਕੀਸੈਰਕਰਤੇਹੈਂ।ਸੁਨਕਰਸਿਪਾਹੀਨੇ
ਉਤਾਰੋ।ਸਰਦਾਰਨੇਖਾਨਾਪਕਵਾਯਾ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਸਿੰਘੋਂਕੋਹੁ
ਕਮਦੀਆ।ਰਿੰਤਮੇਅਸਿੰਕਾਨਹੀਕਰਨੀ।ਛਿਪਦਾਕਾਲ
ਮੇ।ਬਿਸਿਆਂਝਨੇਚੰਡਾਲਸੇਕੁੱਤੇਕਾਮਾਸਖਾਨੇਕੋਲੀਆ।ਗੁ
ਰਖੇੜਮੇਏਕਰਿਖੀਨੇਹਥਦਾਨੇਕੀਜੂਠੀਰੋਟੀਆਂਖਾਈ।ਤੋ

ਸੇਤੂਮਭੀਜਾਓ ਕਰਦਲਗਾ ਲੇਨੀ ਪੂਛੇਤੋ ਕਹਾਵੇਨਾਅੰਕੇਸੇ
ਨਈਸਰਾ ਕਿਸੀਹੈ ਸਿੱਖੋਨੇ ਜਾਕਰ ਕਰਾਦ ਭੇਟ ਕਰੀਕ
ੜਾਹਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਗਯਾ ਗੁਰੂਜੀਕੋ ਬਤਾਯਾ ਪੀਰਜੀ ਰੋਜੇ
ਮੇਂ ਹੈ ਕਭੀ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਥੋੜੇ ਸੇ ਜੋ ਖਾਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸਭਦਾਨੇ ਸੱਯਦਰੋ
ਨੇਕੀ ਗਵਾਹੀ ਮੰਗੀ ਸੋ ਨੂਰਪੁਰਕੇ ਸੱਯਦੋਂਨੇ ਦਈ ਖਵਾਸ
ਯਦਹੈਂ ਹਮ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਦੁਕਾਨਾ ਮਾਰੀਆ ੪

੧ ਕਟਾਣੀ ਗ੍ਰਾਮ ਲੋਲਸੇ ਤੀਨਕੋਸ ਅਗਨਿਕੋਣਮੇ ੧– ਗੁਰੁਦ੍ਵਾ
ਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਯਹ ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ ਦੂਰਾਹੇਸੇ ਰੋਪੜ ਫਿਰਜਾਤੇ
ਨਹਰਕੀ ਪਟੜੀ ਪੈ ਹੈ ੪

੨ ਕਨੇਚ ਗ੍ਰਾਮ ਕਟਾਣੀਸੇ ਤੀਨਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧– ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ ੨–
ਸਿੱਖ ੩– ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਪਹੁਚਕੇ ਫੱਤੇ ਸਿੱਖਕੋ ਬੁਲਵ
ਯਾ ਆਗ੍ਯਾ ਕਰੀ ਹਮਾਰੇ ਵਾਸਤੇ ਘੋੜੀ ਲਿਆਉ ਇਕ ਦਾਸਪਰਸੇ
ਛੋਟੀਸੀ ਘੋੜੀ ਲਿਆਇਆ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਆਗ੍ਯਾ ਦਈ ਬੜੀ
ਲਿਆਉ ਉਸਨੇ ਬਹਾਨਾ ਕੀਯਾ ਏਕ ਜਟ ਦਈ ਲੇਗਯਾ ਗੁ
ਰੂਜੀ ਉਸਕੋ ਸ੍ਰਾਪ ਦੇਕਰ ਆਗੇ ਚਲਦੀਏ ਕਨੇਚ ਸਾਨੇਵਾਲ
ਕੇ ਸ੍ਟੇਸ਼ਨ ਪਾਸ ਹੈ ੪

੩ ਆਲਮਗੀਰ ਗ੍ਰਾਮ ਲੁੱਦੇਹਾਨੇਸੇ ਸਾਤਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧– ਗੁ
ਰੁਦ੍ਵਾਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਕਨੇਚਸੇ ਚਲਕਰ ਗੁਰੂਜੀ ਪਲੰਘ
ਪੈ ਸਵਾਰ ਹੂਏ ਈਹਾਂ ਪਹੁਚੇ ਈਹਾਂ ਸਿੱਖਨੇ ਗੁਟਰੀਆਂ ਮੇਂ
ਤ੍ਰਆ ਗਾ ਉਸਪੈ ਸਵਾਰ ਹੂਏ ੪

੪ ਜੋਧ ਗ੍ਰਾਮ ਆਲਮਗੀਰਸੇ ਚਾਰਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧– ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ
੨– ਸਿੱਖ ੩– ਆਲਮਗੀਰਸੇ ਉਸੀ ਦਿਨ ਈਹਾਂ ਗਏ ੪

੧੫ ਮੌੜੀ ਗ੍ਰਾਮ ਜੈਧਪ ਸੇ ੨ ਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਰੀਤਾ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਲੁਹਾਰ ਸੇਂ ਘੋੜ ਕਾ ਛੱਲਾ ਕਟਵਾਯਾ ਕੇ ਕਹਾ ਕੁਛ ਬਆ ਥਾ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਬੇਟੇ ਬਿਯਾਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਬਚਨ ਕੀਆ ਦੋਨੋਂ ਬਿਆਹੇ ਵੇਂਗੇ। ਸੋਉ ਸੀਤਰਾਂ ਹੋਤੇ ਹੈ ੪

੧੬ ਸੀਲੋਆਣੀ ਗ੍ਰਾਮ ਮੌੜੀ ਸੇ ੨ ਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇਂ ਰਾਯ ਕੇ ਕੋਟ ਵਾਲਾ ਕੱਲਾ ਰਾਯ ਮਿਲਾ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਬਚਨ ਕੀਆ ਸਿਰੰਦ ਸੇ ਖਬਰ ਮਗਵਾਓ ਆਦਮੀ ਭੇਜਾ ਸਿਰੰਦ ਸੇ ਖਬਰ ਲੇ ਗਯਾ। ਸਿਰੰਦ ਕੇ ਨਾਜ਼ਮ ਨੇ ਮਾਤਾ ਅਰ ਸਾਹਬਜ਼ਾਦੇ ਬੁਰਜ ਮੇਂ ਉਤਾਰੇ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਕਚਹਰੀ ਮੇਂ ਬੁਲਾਯ ਸਾਹਬਜ਼ਾਦੋਂ ਕੋ ਸੂਬੇ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮਾਰੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਸਭ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਅਬ ਤੁਮ ਸਰਾ ਮਹੰਮਦੀ ਮੇਂ ਆਵੋ ਪਾਤਸਾਹ ਔਰ ਗ ਤੁਮਕੋ ਬਡੇ ਬਨਾ ਦੇਗਾ। ਸੁਨਕਰ ਸਾਹਬਜ਼ਾਦਯੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਹਮ ਸਰਾ ਕੇ ਸਿਰ ਪੇ ਜੂਤੀ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ। ਹਮਾਰੇ ਮਾ ਬਾਪ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਸੁਨਕਰ ਪਾਸ ਬੈਠੇ ਸਤਾਨੰਦ ਕਿਰਾੜ ਨੇ ਕਹਾ। ਦੇਖੋ ਅਬੀ ਕੈਸੇ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਕਤਲ ਕਰਨਾ। ਨਾਜਮ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦੀਆ। ਕਚਹਰੀ ਮੇਂ ਮਲੇਰੀ ਪਠਾਨ ਬੈਠੇ ਥੇ ਉਨਹੁਨੇ ਕਹਾ ਸੀਰਖੋਰੇ ਬਾਲਕੋਂ ਸਾਥ ਐਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ। ਨਾਜਮ ਨੇ ਕੁਛ ਨਾ ਮਾਨਾ ਕਤਲ ਕਾ ਹੀ ਹੁਕਮ ਦੀਆ। ਏਕ ਮੁਗਲ ਨੇ ਕਚਹਰੀ ਕੇ ਪਾਸ ਹੀ ਸਹੀਦ ਕੀਯੇ। ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਸੁਨਕੇ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਆ ਸਭ ਤੁਰਕੋਂ ਕੀ ਜੜ ਉਖੜੇਗੀ ਮਲੇਰੀਯੋਂ ਕੀ ਜੜ੍ਹ ਹਰੀ ਰਹੇਗੀ ੪

੧੭ ਸਿਰਹੰਦ ਸ਼ਹਰ ੧– ਕਚਹਰੀ ਕੀ ਜਗਾਂ ਫਤੇਗੜ੍ਹ ਸਾਹਬ ੨–

ਸਿੱਖ੩– ਜਹਾਂਸਾਹਬਜਾਦੇਸਹੀਦਹੂਏ੪

੭੮ ੦–੧– ਬੁਰਜਮਾਤਾਗੁਜਰੀਵਾਲਾ੨– ਸਿੱਖ੩– ਏਕਸਿੱਖ
ਨੇਮਾਤਾਕੋਸਾਹਬਜਾਦੋਂਕੇਹਾਲਕੀਖਬਰਸੁਨਾਈਮਾਤਾਸੁ
ਨਕਰਮਹਲਸਾਥਸੀਸਮਾਰਪਰਲੋਕਪਧਾਰੀਯਹਬੁਰਜ
ਫਤੇਗੜ੍ਹਸੇ੪੦ਕਦਮ ਉੱਤਰਹੈ੪

੭੯ ੦੧– ਜੋਤੀਸਰੂਪ੨– ਸਿੱਖ੩– ਜਹਾਂਸਾਕਾਸਸਕਾਰਕੀ
ਆ।ਉਸਮਕਾਨਕਾਨਾਮਜੋਤੀਸਰੂਪਹੈ ਫਤੇਗੜ੍ਹਸੇ ਅਗਨਿ
ਕੋਣਮੇਮੀਲਭਰਹੈ੪

੮੦ ਹੇਹਰ ਗ੍ਰਾਮ ਮੋਹੀਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਪੱਛਮ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਿਪਾ
ਲਕੀਧਰਮਸਾਲਾਮੇ੨– ਉਦਾਸੀ੩– ਉਸਦੇਸਕੇਲੋਕ
ਕਹਤੇਹੈਂ ਜੀਲੋਆਣੀਮੇਂਗੁਰੂਜੀਲੰਮੇਗਾਂਉਸੇਆਏਥੇਯਹਿ
ਸਵਾਸਤੇ ਮੋਹੀਸੇਚਲਕਰਪਹਲੇਹੇਹਰੀਗਏ।ਹੇਹਰਮੇਂਸ
ਬਗੁਰੂਜੀਗਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲਉਦਾਸੀਨੇਬਡੇਪ੍ਰੇਮਸੇਅਪਨੇਮਕਾ
ਨਮੇਉਤਾਰੇ ਸੇਵਾਕਰੀਅਗਲੇਦਿਨਕ੍ਰਿਪਾਲਕੇਚਿਤਮੇਸੰਕ
ਲਪਹੂਆ ਗੁਰੂਜੀਕੇਤੋਅੰਤ ਬਡਭਲੀਬਾਤਹੈ ਨਹੀਂਤੋਮੁਸਲਮਾ
ਨਮੇਰਾਬੁਰਾਹਉਜਾਨੂੰਦੇਵੇਂਗੇ।ਸਮੀਪਬੈਠਨੇਕਰਾ ਈਹਾਂਸਮੀਪ
ਮੁਸਲਮਾਨੋਂਕੇਗ੍ਰਾਮਹੈ ਖਬਰਸੁਨਲੜਾਈਕਰੇਂਗੇ ਕੁਛਸਾਮਾ
ਨਨਹੀਲੰਮੇਜਾਦਪੁਰੇਚਲੀਏ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਕਹਾਜਿਨਸੇਡਰਤੇ
ਹੋ ਤੁਮਾਰੀਮੌਤਉਨਕੇਹਾਥਸੇਹੋਵੇਗੀ।ਹਮਚਲਤੇਹੈਂ।ਜਬ
ਗੁਰੂਜੀਚਲਨੇਲਗੇ ਏਕਸਾਧਪਾਂਚਪੈਸੇਭੇਟਾਲਿਆਇਆ
ਗੁਰੂਜੀਨੇਬਚਨਕੀਯਾਇਨਕੋਦਬਾਇਰਖੋ ਤੇਰੇਮੇਖਜਾਨਾਪੂਰ
ਰਹੇਗਾ।ਕ੍ਰਿਪਾਲਸਾਧਭੰਗਾਣੀਕੇਜੰਗਮੇਗੁਰੂਜੀਕੇਸਾਥ

੧੪੨ ਥਾ।ਹਯਾਤਖਾਨ ਇਸੀਕੇਭੂਤਕੇਸੇਮਰਾ੪
੮੧ ਲੰਮੇਜਟਪੁਰੇ ਹੇਰਾਂਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਪੱਛਮ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨-ਸਿੰ
ਖ੩- ਸੂਰਜਪ੍ਰਕਾਸਮੇਲਿਖਾਹੈ।ਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਗੁਰੂਜੀਨੇਕੱਲੇ
ਰਾਇਕੋਖੰਡਾਬਖਸਿਆ।ਈਹਾਂਪ੍ਰਯੰਤਗੁਰੂਜੀਕੇਸਾਥਆ
ਯਾ।ਇਸੀਗ੍ਰਾਮਮੇਗੁਰੂਜੀਨੇਕਰਦਸੇਰਾਨੇਕੇਪੇਡਕੀਜੜ੍ਹਕਾ
ਟਤੇਮੁਸਲਮਾਨੋਕੀਜੜ੍ਹਦੂਰਹੋਨੇਕਾਬਚਨਕੀਆ।ਰਾਇਨੇਸੁ
ਨਕਰਕਹਾਮੇਰੀਜੜ੍ਹਰੱਖੀਏ।ਤਿਸਕੋਗੁਰੂਜੀਨੇਖੰਡਾਦੀ
ਆ।ਅਰਬਚਨਕੀਆ।ਜਬਤਕਇਸਕੀਪੂਜਾਕਰੋਗੇਬਨੀ
ਰਹੇਗੀ।ਰਾਇਸੇਪੀਛੇਇਸਕੇਪੋਤੇਨੇਮੁਸਲਮਾਨੋਕੇਕਹੇਪੂਜਾ
ਕਰਨੀਛੋਡੀਜੰਗਲਮੇਪਹਰਾਸਿਕਾਰਗਯਾਉਸੀਖੰਡੇਸੇਮਰਾ੪
੮੨ ਚਕਰਗ੍ਰਾਮਲੰਮੇਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਨੈਰਤਮੇ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨-ਸਿੰ
ਖ੩- ਲੰਮੇਸੇਗੁਰੂਜੀਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਆਏ।੪
੮੩ ਤਖਤੂਪੁਰਾ ਚਕਰਸੇਛੀਕੋਸ ਪੱਛਮ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੇਲਾਬ
ਸਾਖੀ੨- ਸਿੰਖ੩- ਚਕਰਸੇਚਲਕਰਗੁਰੂਜੀਨੇਗੁਰੂਨਾਨ
ਕਜੀਕੇਅਸਥਾਨਕਾਦਰਸਨਕੀਆ੪
੮੪ ਮਧੇਯ ਗ੍ਰਾਮ ਤਖਤੂਪੁਰੇਸੇਤੀਨਕੋਸਨੈਰਤਮੇ੧- ਪੱਕਾਸ
ਰਬ੨- ਸਿੰਖ੩- ਤਖਤੂਪੁਰੇਸੇਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਆਏ੪
੮੫ ਦੀਨੇਕੇ ਮਧੇਯਸੇ ਚਾਰਕੋਸ ਨੈਰਤਮੇ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਲੋਹਗ
ੜ੍ਹ੨- ਨਿਰਮਲੇ ਪੁਰਾਤਨ੩- ਗੁਰੂਜੀਮਧੇਯਸੇਚਲੇਮਾ
ਰਗਮੇਏਕਸਿੰਖਨੇਘੋੜਾਦੀਆ।ਉਸਕੇਅਸਵਾਰਹੋਗੁਰਦਯਾਲ
ਪਕੋਬਖਸਾ।ਉਸਪੇਰਖਕਰਪਾਲਕੀਲਾਈ।ਦੀਨੇਕੇਲੋਗੋਂਕੋਪਤ
ਲੱਗੀਗੁਰੂਜੀਕੇਆਵਨੇਕੀਖਬਰਪਹੁੰਚੀ।ਰਾਇਜੋਧਕੇਪੋਤੇ

ਲਖਮੀਰਸਮੀਰ ਹਾਥਜੋੜਕਰ ਦੀਨੇਮੇਲੇਗਏ।ਬਹੁਤਦਿ ੧੪੩
ਨਾਂਤੱਕਖੂਬਸੇਵਾਕਰੀ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਸੀਤਪ੍ਰਸਾਦਬਖਸਿਯਾ ਸੋ
ਲਖਮੀਰਨੇਜਮੀਨਮੇਗਾਡਦੀਆ।ਜਾਂਨ ਗੁਰੋਨੇਜਮੀਨਮੇਬਣ
ਤਅੰਨਹੋਨੇਕਾਬਰਦੀਆ।ਇਸੀਗ੍ਰਾਮਮੇਬੈਠਕੇਗੁਰੂਜੀਨੇ
ਔਰੰਗਜੇਬਪਾਸ ਆਨੰਦਪੁਰਮੇਕਰੀ ਕੁਰਾਨਕੀਕਸਮਕਾਹ
ਲ ਅਰਚਮਕੌਰਕੀਲੜਾਈਕਾਸੰਖੇਪ ਕੁਛਪਾਤਸਾਹਕੋਇਤਿਹ
ਸਲਿਖਕਰ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਦਯਾਸਿੰਘਕੇਹਾਥਭੇਜੇਜੋ।ਔਰੰਗ
ਬਾਦਮੇਪਾਤਸਾਹਕੇਊਪਰ ਉਸਸਮੇਮਰਹਟਿਯੋਨੇਬੜਾਜੋਰ
ਪਾਯਾਥਾ।ਇਧਰਸੇਗੁਰੂਜੀਕੇਬਾਕਬੱਜਰਲਗ ਪਾਤਸਾਹ
ਕਾਦਿਲਪਲਟਕਰਫਕੀਰਹੂਆ।ਇਸੀਬਿਮਾਰੀਮੇਗੁਰੂਜੀ
ਕੇਪ੍ਰਸਕਰਪਹੁਚਨੇਸਮੇਗੁਜਰਗਿਆ।ਦੀਨੇਮੇਹੀਗੁਰੂਜੀਕੇ
ਪਾਸ ਬਹੁਤਸੇਅਸਵਾਰ ਅਰਪਿਆਰੇਸਿੱਖ ਜਮਾਹੋਗਏ।ਇ
ਹਾਂਪਹੁਚਕਰਫੇਰ ਸਿਰੰਦਵਾਸੀਸੀਭਲਪੁਰੀਕੇਚੇਲੇਨੇ ਬੇੜੀਸੀ
ਸਿਰੰਦਵਜੀਰਖਾਨਨੇਕਾਬਰਲੀਆ।ਅਰਈਹਾਂਗੀਰੂਪਚੰਦ
ਕੇਬੰਸਕੇਧਰਮਸਿੰਘਧਰਮਸਿੰਘਨੇ ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਕੇ
ਦੀਏਸਸਤ੍ਰਗੁਰੂਜੀਕੋਚੜਾਏ।ਦਗੀਸਸਤ੍ਰਗੁਰੂਜੀਨੇਅਬਚ
ਲਨਗਰਮੇਬਿਦਾਕਰਨੇਸਮੇਪੂਜਾਕਰਨੇਹੇਤਸਾਹਬਦੇਦੀਜੀ
ਕੌਦੀਏ੪

੬ ਮਾਨਾਦਾਬੁਰਜ ਗ੍ਰਾਮ ਦੀਨੇਸੇਦੋਕੋਸ ਦੱਖਣਰਾਜਨਾਥਾ੧ ਗੁ
ਰਦੁਆਰਾ੨ ਸਿੱਖ੩ ਕਬੀਕਬੀਦੀਨੇਸੇਸਿਕਾਰਖੇਲਨੇਆਏ
ਗੁਰੂਇਸਗ੍ਰਾਮਸੇਬਾਹਰਢਾਬਕਿਨਾਰੇਝਿੜੀਮੇਬੈਠਤੇਥੇ।ਢਾ
ਬ ਬਹੁਤਬਡੇਕੱਚੇਤਲਾਵਕਾਨਾਮਹੈ।ਝਿੜੀਹੈਰੇਬਨਕੋਕਹਤੇਹੈਂ੪

੮੭ ਭੁਲੌਣ ਕਸਬਾ ਭੁੰਗਸੇ ਤੀਨ ਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨-
ਸਿੱਖ ੩- ਦੀਨੇਸੇ ਸਿਕਾਰ ਖੇਲਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਈਹਾਂ ਪਹੁਚਰ ਏ
ਕ ਸ੍ਰਪਨੀ ਮਾਰੀ ਵਹ ਇਸ ਦੇਸ ਮੇਂ ਠਾਮਹਿ ਹੋਚੁਕੇ ਰਾਜਾ ਭੱਦ੍ਰ ਸੈਨ
ਕੀ ਬੇਟੀ ਥੀ ਕਾਹੂ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਸ੍ਰਾਪ ਸੇ ਸ੍ਰਪਨੀ ਬਨੀ ਗੁਰਦ੍ਵਾ
ਰਾ ਨਗਰ ਮੇਂ ਹੈ ਈਹਾਂ ਗੁਰ ਪੁੱਤ੍ਰ ਚਰਨਦਾਸ ਰਹੇ ।੪

੮੮ ੦੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨- ਸਿੱਖ ੩- ਬਾਹਰ ਲਾਥਾਂ ਚਰਨਦਾਸ
ਜੀ ਕੀ ਸਮਾਧ ਹੈ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਭੀ ਈਹਾਂ ਬਿਰਾਜੇ ਚਰਨਦਾਸ
ਜੀ ਕਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਗੁਰੂ ਦਸਮ ਜੀ ਕੇ ਸਾਹਬਜਾਦੋਂ ਮੇਂ ਲਿਖੇਗੇ ੪

੮੯ ਦਿਆਲਪੁਰਾ ਭਾਈ ਕਾ ਦੀਨੇਸੇ ਤੀਨ ਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧- ਗੁਰਦੁਆਰ
੨- ਨਿਹੰਗ ੩- ਦੀਨੇਸੇ ਗਏ ੪

੯੦ ਪੱਤੋ ਗਾਂਮ ਦੀਨੇਸੇ ਚਾਰ ਕੋਸ ਉੱਤਰ ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨- ਸਿੱਖ ੩-
ਦੀਨੇਸੇ ਈਹਾਂ ਪਹੁਚਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਗੇ ਚਲਨੇ ਕਾ ਸੰਕਲਪ ਕੀ
ਆ ਦੀਨੇ ਰਹਨੇ ਕੀ ਖਬਰ ਸੁਨ ਸਿਰਹੰਦ ਕਾ ਸੂਬਾ ਭੀ ਗੁਰੂ ਜੀ
ਕੀ ਤਫਤਾਨੇ ਕੋ ਤਿਆਰ ਹੂਆ ਥਾ ਇਸ ਲੀਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪੱਤੋ ਮੇ ਦੀਨੇ
ਪਹੁਚ ਕੇ ਈਸੁੰ ਪਲਾਸ ਕਬਾ ਪਖੋ ਜਨੇ ਹੇਤ ਆਗੇ ਚਲੇ ।੪

੯੧ ਜਲਾਲ ਦੀਨੇਸੇ ਤੀਨ ਕੋਸ ਨੈਰਤ ਮੇ ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨- ਸਿੱਖ
੩- ਦੀਨੇਸੇ ਚਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਸ ਗਾਂਮ ਸੇ ਡੇਢ ਕੋਸ ਕਿਨਾਰੇ ਉੱਤਰੇ
ਜਲਾਲ ਕੇ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਬਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਸਮੀਪ ਰੁਖਾਲਾ ਗਾਉਂ ਥਾ
ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਰਖਵਾਲਾ ਰੱਖਾ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮੇ ਤੂ
ਆਲ ਗਾਤੇ ਭੁਗਤੇ ਪਾਸ ਗਏ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤੋ ਬਿਨਾ ਸੋਚੇ ਲਿਖਾ ਗਯਾ
ਹੈ ਤੂਆਲ ਗਾਨ ਸਮੇਤ ਗਾਤੇ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦੇਨੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰ
ਦ ਜੀ ਗਏ ਥੇ ।੫

੯੨ ਤੋਤ੍ਰ ਗ੍ਰਾਮ ਜਲਾਲਸੇ ਸਾਤਕੋਸ ਪੱਛਮ੧- ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ ੨- ਨਿਹੰਗ
ਸਿੰਘ੩- ਧਰਮਧੁੱਪਕਾਉਪਦੇਸਲੋਗੋਂਕੋ੪

੯੩ ਬਾਂਦਰ ਗ੍ਰਾਮ ਤੋਤ੍ਰਸੇਦੋਕੋਸ ਈਸਾਂਨਮੇ੧- ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ ੨- ਸਿੱਖ
ਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਗਏ ਜਬਕੇਸਿੱਖਾਂਨੇਪੁਕਾਰਕੀਆ ਬਾਂਦਰਗਾਂਉਬ
ਸਾਯਨਹੀਸਕਤੇ ਇਸਕਾਨਾਉਂਬਾਂਦਰਕਿਉਂਰਖਾ ਗੁਰੂਜੀਸੇਉ
ਤਰਦੀਆ ਇਸਮੇਬਾਂਦਰਗੋਤ ਵਾਲੇਜਿਮੀਦਾਰਬਸਤੇਹੈਂ ਇਸ
ਲੀਏਬਾਂਦਰਨਾਉਂਰੱਖਾਹੈ੪

੯੪ ਬਰਗਾੜੀ ਬਾਂਦਰਗ੍ਰਾਮਸੇ ਤੀਨੋਕੋਸ ਪੱਛਮ੧- ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ ੨-
ਸਿੱਖ੩- ਗੁਰੂਜੀਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਉਤਰੇ ਕਪੂਰੇਕੇਭਾਈਨੰਦਨੇ
ਬਡੀਟਹਲਕਰੀ ਗੁਰੂਜੀਨੇਸੂਰਬੀਰਤਾਕਾਬਰਦੀਆ੪ ਰਾ੦ਠੰ

੯੫ ਬਹਿਬਲ ਗ੍ਰਾਮ ਬਰਗਾੜੀਸੇਤੀਨਕੋਸ ਪੱਛਮ੧- ਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰਾ
੨- ਸਿੱਖ੩- ਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਗੁਰੂਜੀਗਏ ਤਬਬਹੁਤਸਿੱਖੋਂਕਾਗੁ
ਰੂਜੀਕੇਲੰਗਰਮੇਪ੍ਰਸਾਦਹੂਆ। ਕਈਯੋਂਕੋਸਿੱਖਘਰਘਰ
ਸੇਪ੍ਰਸਾਦਹੇਤਲੇਗਏ ਕਿਸੇਨੇਖੀਰ ਕਿਸੇਨੇਕੜਾਹ ਕਿਸੇਨੇਪ
ਲਾਉਛਕਾਯਾ। ਏਕਸਿੱਖਨਿਰਧਨਥਾ ਉਸਨੇਪੀਲੂਭਿਗੋਯ
ਕੇਸਿੱਖਕੋਛਕਾਈਸਿੱਖਨੇਪ੍ਰਸੰਨਹੋਕਰਛਕੀ ਸਮੀਪਆਯੋਂ
ਸੇਗੁਰੂਜੀਨੇਪੁਛਾਕਿਆਕਿਆਛਕਾ ਕਾਹੂੰਨੇਕੜਾਹ ਕਾਹੂੰਨੇ
ਖੀਰ ਕਾਹੂੰਨੇਪੁਲਾਉਸੁਨਾਯਾ। ਪੀਲੂਵਾਲੇਨੇਅੰਮ੍ਰਿਤਭੋਜਨ
ਛਕਾਬਤਾਯਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀਗੁਰੂਨੇਉਸਸੰਤੋਖੀਸਿੱਖਪੈਬਹੁ
ਤਪ੍ਰਸੰਨਹੋਕਰਕਆਪਨਿਸਿੱਖੀਕਾਜਫਗੀਦਕੋਦ੪

੯੬ ਸਰਾਏ ਗ੍ਰਾਮ ਬਹਿਬਲਸੇਏਕਕੋਸ ਪੱਛਮ੧- ਗੁਰੂਸਰ ੨-
ਨਿਰਮਲਾ੩- ਈਹਾਂਬੈਠਕਰਗੁਰੂਜੀਨੇਤੀਰਚਲਾਏ ਰਾਜਫ

ਰੀਦਕੋਟ ੪

੯੭ ਜੈਤੋ ਗ੍ਰਾਮ ਗੁਰੂਸਰ ਸੇ ਚਾਰਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧– ਗੁਰੂਸਰ ੨– ਨਿ
ਹੰਗ ੩– ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਿਛਲੇ ਗੁਰੂਸਰ ਸੇਂ ਆਏ ਰਾ
ਜ ਨਾਭਾ ੪

੯੮ ੦੧– ਟਿੱਬੀ ਸਾਹਬ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਗੁਰੂਸਰ ਸੇ ਦੋ ਕੋਸ ਉੱਤ ੪

੯੯ ਕੋਠਾ ਮਲੂਕਾ ਗ੍ਰਾਮ ਜੈਤੋ ਸੇ ਪਾਂਚ ਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨
ਸਿੱਖ ੩– ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਗਏ ਏਕ ਦਿਵਾਨਾ ਸਾਧ ਦਰ
ਸਨ ਕੋ ਆਯਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸੈਨ ਕਾ ਸਮਾਜਾ ਪਹਰੇਦਾਰ ਨੇ ਚੋ
ਰ ਜਾਨ ਕਰ ਜਿਸ ਨੇ ਲਗਾ ਸਿੱਖ ਨੇ ਮਾਰ ਦੀਆ ੪

੧੦੦ ਲੰਭਵਾਲੀ ਗ੍ਰਾਮ ਕੋਠੇ ਸੇ ਤੀਨ ਕੋਸ ਪੱਛਮ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨–
ਸਿੱਖ ੩– ਕੋਠੇ ਸੇ ਈਹਾਂ ਆਏ ਰਾਜ ਫਰੀਦਕੋਟ ੪

੧੦੧ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਨਗਰ ਕੋਠੇ ਸੇ ਸੋਲਾਂ ਕੋਸ ਉਤ੍ਰ ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨–
ਸਿੱਖ ੩– ਗੁਰੂ ਜੀ ਈਹਾਂ ਗਏ ਕਪੂਰਾ ਮਿਲਨੇ ਆਯਾ ਸੇਵਾ
ਕਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਪੂਰੇ ਸੇ ਗੜ੍ਹੀ ਮਾਂਗੀ ਕਪੂਰੇ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਆਪ ਅਪਨਾ ਬੈਸ ਦੂਰ ਕਰ ਆਏ ਅਬ ਮੇਰਾ ਦੂਰ ਕ
ਰਨਾ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਮੈਂ ਤੁਰਕੋਂ ਕਾ ਬੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਲਾ ਨਹੀ ਦੇ ਸਕ
ਤਾ ਸੁਨ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਬਿਰਾਦ੍ਰ ਹੋਕਰ ਹਮਾਰੇ ਹੁਕ
ਮ ਸੇ ਬਾਹਰ ਹੂਆ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤੁਰਕ ਫਾਸੀ ਦੇਵੇਂਗੇ ਜਬ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਦਮਦਮੇ ਗਏ ਈਸੇਖਾਂ ਪਠਾਣ ਨੇ ਕਪੂਰੇ ਕੋ ਫਾਸੀ ਦੀ
ਆ ਰਾਜ ਫਰੀਦਕੋਟ ੪

੧੦੨ ਢਿਲਵਾਂ ਸੋਢੀਆਂ ਕੇ ਕੋਟ ਸੇ ਤੀਨ ਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧– ਗੁਰਦੁਆ
ਰਾ ੨– ਸੋਢੀ ੩– ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਸ ਨਗਰ ਮੇ ਕੌਲ ਸੋਢੀ ਕੋ ਮਿਲੇ

ਉਸਨੇਪੁਛਾਕਪੂਰੇਕੋਕਿਆਬਰਦੇਆਏ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਕਹਾ
ਉਸਕੀਜੜ੍ਹਾਂਦੂਰਹੋਨੇਕਾਸਾਫਦੇਆਏ।ਸੁਨਕੇਕੌਲਨੇਕਹਾ
ਉਸਕੀਜੜ੍ਹਾਂਮੇਰੀਜੜ੍ਹਾਂਮੇਹੈਂ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਕਹਾਤੇਰੀਜੜ੍ਹਾਂ
ਭੀਸਾਥਹੀਦੂਰਹੋਂਗੀ।ਸੋਗੁਰੂਜੀਕੇਦਮਦਮੇਰਹਤੇ ਵਿਲ
ਦਾਂਕੇਮੇਲੇਮੇਬਰਗਾੜੀਵਾਲੇਕਪੂਰੇਸਾਥਲੜੇ ਤਬਕੌਲਕੇ
ਬੇਟੇਮਾਰੇਗਏ ਗੁਰੂਜੀਕਾਬਚਨਸੱਤਹੂਆ।ਦਿਲਦੀਜ
ਣਸਮੇਭੀਗੁਰੂਜੀਕੇਬਸਤ੍ਰਨੀਲੇਥੇ ਦੇਖਕੇਕੌਲਨੇਕਹਾ
ਪੀਛੇਨੈਂਗੁਰੇਮੇਕਾਹੂੰਨੇਐਸਾਵੇਸਨਹੀਰੱਖਾ।ਆਪਭੀ
ਨਾਰੱਖੋ।ਸੁਕਲਬਸਤ੍ਰਪਹਿਰੋ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਸੁਕਲਬਸਤ੍ਰ
ਪਹਿਰੇ।ਔਗੀਰਾਜਗਦਾਸ ਨੀਲਬਸਤ੍ਰਲੇਕਰਪੜ੍ਹੇਪਾੜ੍ਹੇ
ਤੁਰਕਪਠਾਣੀਅਮਲਗਯਾ।ਫੂਕਪੜ੍ਹਪੜ੍ਹਕੇਨੀਲੇਬਸ
ਤ੍ਰਦਾਹਕਰੇ ਥੋੜ੍ਹਾਸਾਬਸਤ੍ਰਰਖਮਨਸਿੰਘਕੋਬਖਸਾ।
ਅਨੰਦਪੁਰਮੇਕੀਏਸੰਤਦੇਸਅਤੀਤਦੇਸਥੇਸਭੀਬਸਤ੍ਰਰੱ
ਖੇ ਸੋਕਾਂਸੀ।ਦਿਖਾਪੜ੍ਹਨੇਬੇਜੋ।ਕਰਮਸਿੰਘਆਦਿਤੇਰਾਂ
ਸਿੱਖਾਂਕੋਬਖਸੇ।ਯਹਕਥਾਸਭਬੋਲੇਮੇਜਪਸੂਹੈ।ਦਿੱਲ
ਦਾਂਮੇਹੀ ਪੀਛੇਸੇਕਪੂਰਾਅਲਾ।ਅਰਜਕਰੀਬਖਸੋ
ਗੁਰੂਜੀਨੇਖੰਡਢਾਲਬਖਸੇ ਤੁਰਕੋਂਕੀਫੌਜਸਮੀਪਆਈ
ਸੁਨ ਸੰਗਕੀਜਗਾਂਬਤਾਦਨੇਹੇਤ ਕਪੂਰੇਸੇਆਗੂਮਾਂਗਾ।ਉ
ਸਨੇਖਾਨਾਆਗੂਦੀਆ।ਖਾਨਾ ਕਪੂਰੇਕੇਬੰਸਕਾਆਦ
ਮੀਥਾ।੪ ਰਾਜਫਰੀਦਕੋਟ

੩ ਰਾਮੇਆਣਾ ਢਿੱਲਵਾਂਸੇਦਸਕੋਸ ਪੱਛਮ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ
੨– ਨਿਰਮਲੇ ੩– ਗੁਰੂਜੀਇਸਗਾਂਮਮੇਂਗਏ ਏਕਰਤੇਲੇਤੋ

 ਨੂੰਤਾਥਾ ਉਸਸੇਲੇਕਰਮੁਖਮੇਪਾਏ ਕੌੜੇਦੇਖਕਰਕਹਾਗੇਰਦੇ
ਹ ਉਸਨੇਤੀਨਹਿੰਸੇਰੋਗਕੇ ਚੌਥਾਹਿੰਸਾਰੱਖੇ ਫਦਨਾਗੇਰੇ।ਗੁਰੂ
ਜੀਨੇਉਸਸਮੇਬਚਨਕੀਆ।ਦੇਸਮੇਦੁਰਭਿੱਖਪੂਰਾਨਾਹਿਕ
ਲਾ।ਚੌਥਾਹਿੰਸਾਰਹੇਗਾ।ਇਸੀਗ੍ਰਾਮਮੇ ਆਨੰਦਪੁਰਮੇਭ੍ਰਾ
ਗੇਹੂਏ ਮਾਝੇਦੇਸਕੇਸਿੱਖੋਨੇ ਗੁਰੂਜੀਪਾਸਆਇ ਸਾਰੇਦੇਸਕੀ
ਸਲਾਹਸੁਨਾਈ।ਆਪਕੇਸਭੀਮਿਸ੍ਰੈਲਸੇਦੁਕਕਹਤੇਹੈਂ।ਪਾ
ਤਸਾਹੋਂਸੇਦੰਗਾਕਰਨਾਛੋੜਦੇਵੋ।ਹਮਦਿੱਲੀਪਹੁਚਪਾਤਸਾ
ਹਸੇਸੁਲਾਕਰਾਦੇਤੇਹੈਂ।ਜੇਕਰਐਸਾਨਾਕਰੋਂ ਤਬਹਮਸੇਆ
ਪਕੀਸਿੱਖੀਕਾਨਿਬਾਹਨਹੀਹੋਗਾ।ਹਮਾਰਾਆਪ ਬਿਦਾਵਾ
ਲੇਦੇਂ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਕਹਾ ਹਮਜੰਗਕਰਨਾਨਹੀਛੋੜੇਂਗੇ ਤੁਮਨੇ
ਸਾਥਰਹਨਾਹੈਸਿੱਖੀਰੱਖੋ ਨਹੀਬਿਦਾਵਾਲਿਖੋ।ਸੁਨ ਕਰਮ
ਝੈਲੋਨੇਲਿਖਦੀਆ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਲੇਕਰਜੇਬਮੇਰੱਖਾ।ਇਤ
ਨੇਮੇਹੀ ਫੌਜਤੁਰਕੋਕੀਸਮੀਪਆਈ।ਗੁਰੂਜੀਚਲਦੀਏ
।ਇਸਸਮੇਚਾਲੀਮਝੈਲਸਿੱਖੋਨੇਮਿਲਬੀਚਾਰਕੀਆ।ਹਮ
ਨੇਲਿਖਾਸੋਲਿਖਾ।ਅਬਗੁਰੂਜੀਕਾਸਾਥਛੋੜਨੇਕਾਸਮਾ
ਹੀ ਸਾਥਹੋਵੋ।ਏਕਮਾਝੇਕੀਮਾਈਭਾਗੋਅਰਚਾਲੀਸਿੱਖ
ਪੀਛੇਜੇਰਲ ਖਿਦਰਾਣੇਟੋਭੇਸਮੀਪਗੁਰੂਜੀਪਾਸਪਹੁਚੇ
ਬੇਨਤੀਕਰੀ ਆਪਕਹੀਉਚੇਥਾਂਨਬੈਠੋ ਹਮਮੁਸਲਮਾਨੋਸਾ
ਥਜੰਗਕਰੇਂਗੇ।ਬਹੁਤਭਾਰੀਜੰਗਕੀਆ।ਬਹੁਤਪਠਾਨਮ
ਰੇ।ਮਾਰਤੇਮਾਰਤੇਆਪਭੀਸਭੀਖਿਦਰਾਣੇਪੇਹੀ ਸਹੀ
ਦਹੂਏ।ਮੁਸਲਮਾਨੋਕੀਫੌਜਭੀਤ੍ਰਿਖਾਸੇਦੁਖੀਹੋਗਈ ਅਰ
ਮਨਮੇਸਭਨੇਜਾਨਲੀਆ।ਮਰੈਲਾਗੁਰੂਹਮਨੇਮਾਰਲੀਆ

ਜਬਲੋਗੋਂਮੇਖੋਜਨੇਲਗੇ ਕਪੂਰਾਸਾਥਥਾ ਉਸਨੇਕਹਾ
ਈਹਾਂਖੋਜਤੇਤੋਤਿਸਾਏਮਰਜਾਂਵਗੇਆਂਅਬਚਲਕਰੇਦੋਂਜਲਦੂ
ਰਹੋ।ਸੁਨਕਰਫੌਜਪੀਛੇਹਟੀ੪

੧੦੪ ਮੁਕਤਸਰਜੀ ਨਾਮੇਆਣੇਸੇ੧੨ ਕੋਸ ਪੱਛਮ੧- ਟਿੱਬੀ
ਸਾਹਬ੨- ਸਿੱਖ੩- ਗੁਰੂਜੀਨੇਂਜੰਗਮੇਂਈਹਾਂਸੇਬਾਂਣਮਾਰ
ਤੇਥੇ ਟਿੱਬੀਸਾਹਬ ਮੁਕਤਸਰਸੇਏਕਮੀਲ ਦਾਯਦੋਕੋਣਮੇਹੈ੪

੧੦੫ ੦੧- ਤੰਬੂਸਾਹਬ੨- ਸਿੱਖ੩- ਜੰਗਕਰਨੇਸਮੇਂਝਾੜੀਕੇ
ਪੇਡੋਂਪੇਬਸਤ੍ਰਪਾਯਤੰਬੂਸੇਬਨਾਯਦੀਏਥੇ ਇਸਜਗੀਏਇਸ
ਕਾਨਾਂਮਤੰਬੂਸਾਹਬਹੈ।ਯਹਮੁਕਤਸਰਜੀਸੇਦੱਖਣਵਰਫ
ਚਾਸਕਦਮਹੈ੪

੧੦੬ ੦੧- ਸਹੀਦਗੰਜ੨- ਸਿੱਖ੩- ਜਹਾਂਚਾਲੀਸਿੰਘਖਿਦ
ਰਾਣੇਕੇਤੀਰਪੇਧਰਮਜੁੱਧਮੇਸਹੀਦਹੂਏਜੰਗਹਟੇਪੀਛੇ
ਤਹਾਂਪਹੁਚਕੇ ਗੁਰੂਜੀਨੇਅਪਨੇਬਸਤ੍ਰਸਾਥਰਿਨਕੇਮੁਖਝਾ
ੜੇ ਅਰਬਰਦਾਂਨਦੀਏ ਯਹਮੇਰਾਪੰਜਹਜਾਰੀ ਯਹਦਸ
ਜਾਰੀ ਯਹਲੱਖੀ ਯਹਕਰੋੜੀ।ਏਕਮਾਈਭਾਗੋਜੀਦਸੀ
ਬੀਂਚਾਲੀਸਮੇਏਕਸਿੰਘਜੀਵਤਾਥਾ ਜਬਗੁਰੂਜੀਤਿਸਕੇ
ਸਮੀਪਗਏ ਕਹਾਕੁਛਬਰਮਾਂਗ ਉਸਨੇਕਹਾਟੂਟੀਮੇ
ਲੋ ਫੇਰਕਹਾਕੁਛਅਪਨੇਵਾਸਤੇਮਾਂਗ ਉਸਨੇਕਹਾ ਕਿ
ਪਾਕਲਟੂਟੀਮੇਲੋ।ਜੇਬਸੇਨਿਕਾਲਕੇਕਾਗਜਫਾੜਦੀਆ
ਏਕਸਥਾਨਮੇਕੱਠੇਕਰਕੇਸਭਕਾਦਾਹਕੀਆ।ਆਸੀਭਾਗੋਹ
ਥਮੇਨੇਜਾਲੇਜਦਾਗੁਰੂਜੀਕੇਸਾਥਰਹੀ ਸਹੀਦਗੰਜਮੰਜੀਸ
ਹਬਕੇਪਾਸਹੈ੪

੧੦੭ ੦੧ - ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੰਜੀਸਾਹਬ ੨ - ਸਿੱਖ ੩ - ਈਹਾਂ ਬੈਠਕੇ ਗੁ
ਰੂਜੀਨੇ ਖਿਦਰਾਣੇਮੇ ਧਰਮਜੁੱਧਮੇ ਚਾਲੀਸਿੰਘੋਂਕੀ ਮੁਕਤ ਹੁਈ
ਜਾਂਨ ਨਾਮਤਲਾਵਕਾ ਮੁਕਤਸਰ ਕੀਆ ਆਪ ਮੇ ਜੁੱਧ ਹੋਨੇ ਸੇ
ਆਪੀ ਕਿਸਨਾਨ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਮੁਕਤ ਹੋਗਾ ਯਹ ਬਰਦੀਆ ਸ੍ਰੀ
ਜੀਸਾਹਬ ਮੁਕਤਸਰਸੇ ਪੰਦ੍ਰਾਂਕਦਮ ਪੱਛਮ ਹੈ ੪

੧੦੮ ਸਰਾਇ ਗ੍ਰਾਂਮ ਮੁਕਤਸਰਸੇ ੧ - ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨ - ਸਿੱ
ਖ ੩ - ਮੁਕਤਸਰ ਕਾ ਜੰਗ ਹੂਏ ਪੀਛੇ ਗੁਰੂ ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇ ਗਏ ਈ
ਹਾਂ ਏਕ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਕਾ ਚਿਰਜੀ ਸੰਤ ਮਿਲਾ ੪

੧੦੯ ਟਾਲੀਆਂ ਫੱਤੂ ਸੰਮੂ ਕੀ ਮੁਕਤਸਰਸੇ ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਕੋਸ ਵਾਯੂ ਕੋਣ ਮੇ
ਫਰੋਜਪੁਰ ਕੇ ਸਮੀਪ ੧ - ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨ - ਸਿੱਖ ੩ - ਇਸ ਗ੍ਰਾ
ਮ ਮੇ ਗਏ ਤਬ ਫੱਤੂ ਸੰਮੂ ਤੇ ਗਰ ਬਹੁਤ ਦੂਧ ਲਿਆਏ ਲੁੰਙੀਅ
ਰ ਖੇਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਭੇਟ ਰੱਖੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਲੇਕਰ ਲੁੰਙੀ ਲੱਕ ਬਾਂਧ
ਖੇਸ ਊਪਰ ਲੇ ਤੇ ਗਰੋਂ ਸੇ ਆਦੇਸ ਕੀਆ ਔਰ ਕਹਾ ਤੇਰੂ ਲੁੰਙੀ
ਔਰ ਖੇਸ ਜੇਹਾ ਦੇਸ ਤੇਹਾ ਭੇਸ ਈਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਤਨਖਾ
ਹ ਲਗਾਈ ਸਦਾ ਸੇਕਾ ਕੜਾਹ ਲੀਆ ਪਸ਼ਮ ਅਯਨ ਕੇ ਰੰ
ਗਾ ਅੰਸ ਕੀ ਨਦਮੀ ਰੰ ਪਈ ਮੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ਪੁਨ ਗੁਰ ਕਹਾ ਮੇਵੇ ਸਤ
ਸਭੇਸ ਲੁੰਙੀ ਤੇਰੂ ਸੁ ਔਰ ਖੇਸਾ ੪

੧੧੦ ਵਜੀਦਪੁਰ ਗ੍ਰਾਮ ਫਰੋਜਪੁਰਸੇ ਪਾਂਚ ਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧ - ਗੁਰਦੁਆਰਾ -
ਉਦਾਸੀ ੩ - ਗੁਰੂ ਜੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਗਏ ਤਿੱਤਰ ਏਕ ਜਖਮੀ ਜਗਾ ਆਪ
ਹੁਕਮ ਮਾਰਾ ਜੀਵਤਾ ਹੀ ਬਾਜ ਕੋ ਖਲਾਯਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਪੂਛਾ ਤੋ ਟੇਜੀ
ਦਪੀਛੇ ਇਤਨੀ ਦੇਰ ਕਾ ਮੁਕਤੀ ਬਹੁ ਤੇਰੀਆ ਜਾਮਨੀ ਪੂਰੀ ਕਰੀ ਹੈ
ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੇ ਯਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬਣੀਆ ਥਾ ਤਿੱਤਰ ਜਾਟ ਥਾ ਜੱਟ ਕੂ

ਰੂਕੀਜਾਅਨੀਕਰਬਣੀਏਸੋਰੂਪਾਲੇਗਯਾ ਬਦਲਕਰਦੀਯੋਨ
ਗੀ ਇਸਲੀਏ ਜੀਤਾਪਕਨੂੰਕੇਈਯੋਂ।ਈਹਾਂਸੇਗੁਰੂਜੀਮੁਕਤ
ਸਰਾਆਏ ੪

੧੧੧ ਰੁਪਾਣਾ ਗਾਂਮ ਮੁਕ੍ਤਸਰਸੇਤੀਨਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧– ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ ੨–
ਸਿੱਖ ੩– ਪੂਰਬਜਨਮਐਕਾਹੂੰਧਨੀਪੁਰਖਨੇਏਕਸਿੱਖਕੀਮੁੰਡੀ
ਕਾਧਰਮਛੀਨਕਰਨੇਕਾਸੰਕਲਪਕੀਆ।ਬਿਸਖਾਇਕੇਮਰਤੀ
ਹੂਈਲੜਕੀਨੇਉਸਕੋਸਰਾਪਦੀਆ।ਤੂੰਬਹੁਤਜਨਮਅਗਾਮੰਦਜੀ
ਵਯੋਗਕਰਕੇਪਾਵੇਗਾ।ਸੋਚੀਲੋਕੰਕੀਜਾਤੀਮੇਹੈਂ।ਵਹੁਯੋਗਕਰੂਆ
ਬ੍ਰਿਛਪੈਬੈਠਾਥਾ ਗੁਰੂਜੀਨੇਬਾਣਸੇਮੁਕਤਕੀਆ ੪

੧੧੨ ਗੁਰੂਸਰ ਗਾਂਮ ਰੁਪਾਣੇਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧– ਗੁਰੂਸਰ ੨– ਸਿੱ
ਖ ੩– ਈਹਾਂਮਹਾਰਾਜਰੁਪਾਣੇਸੇਗਏ ੪

੧੧੩ ਥੇਹੜੀ ਗਾਂਮ ਗੁਰੂਸਰਸੇਚਾਰਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧– ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ ੨– ਸਿੱ
ਖ ੩– ਇਸਗਾਂਮਮੇਨਾਥਕੀਕਰਾਮਾਤਹੂਰਕਰੀ ਅਰਏਕਮੁਸ
ਲਮਾਂਨਕੀਬਕਰੀਬਾੜਿਆਈਕਰੀ ਸੁਨਕੇਸਿੱਖਾਂਨੇਗੁਰੂਜੀਕੋ
ਤਨਖਾਹਲਗਾਯ ਢਾਈਸੈਕਾਕੜਾਹਲੀਆ ੪

੧੧੪ ਹਰੀਪੁਰ ਗ੍ਰਾਮ ਥੇੜੀਸੇਚੌਦਾਕੋਸ ਪੱਛਮ ਜਿਲੇਸਰਸੇ ੧– ਥੜ੍ਹ
ਤੀਰਥ ੨– ਦਮਦਮੀਏ ਕੂਕੇ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਉਦਾਸੀ ੩– ਸੰਬਤ੧੯੨
੩ ਮੇ ਦਸਮਪਾਤਸ਼ਾਹੀਕੇ ਦੋਹੁਕਮਨਾਮੇ ਏਕਸੰਗ ਮਰਮਰਪੱਥਰ
ਕੀਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੀਚਰਨਪਾਦਕਾ ਸੰਦੂਕਮੇਰੱਖੇਤਲਾਵਮੇਸਿ
ਕਸੇਜੋਸਰਸੇਕੇਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇਮੇਟਿਕਾਏਗਏ।ਈਹਾਂਲੋਕੋਂਨੇਐਰਥ
ਨਾਲੀਏ।ਐਸੇਹੀਪਹਲੇਹੋਂਗੇ।ਹਰੀਪੁਰਥਲੀਕੀਹੱਦਪੈਹੈ।ਬ:
ਨਚਾਰਹੇ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕਾ ਦਸਮਪਾਤਸ਼ਾਹੀਕਾ ਪ੍ਰਹਲਾਦਭ

੧੧੪ ਗੜਕਾ ਰਾਮਸਿੰਘਪੁਰੂਵੇਕਾ ਹਰੀਪੁਰਸੇਬਦਲਬੇਗਜ਼ੀਹੋ ਗੁਰੂਜੀ
ਕਾਲਝਰਾਣੀਆਏ।੪

੧੧੫ ਕਾਲਝਰਾਣੀ ਬੇਗਜ਼ੀਸੇਸਾਤਕੋਸ ਅਗਨਿਕੋਣਮੇ੧ ਗੁਰਦੁ
ਆਰਾ੨–ਸਿੱਖ੩– ਗੁਰੂਜੀਕਾਲਾਂਗਰੀਸਿੱਖਾਂਕੋਜੋਦਸੇਦ੍ਰਬ
ਚੋਨਕਰਾਮਾਕਰਤਾ ਸਿੱਖਨੇਕਹਾਤੂੰਕਊਏਕੀਜੂਨਪੜੇਗਾ।
ਦਹੁਇਸਨਗਰਮੇਕਾਕਕਾਬੱਚਾਬਨਾਆਲਣੇਮੇਂਬੈਠਾਥਾਗੁ
ਰੂਜੀਨੇਪਰਮਸਿੰਘਕੋਆਗਿਆਕਰੀਜਬਤੂਮਾਰੀਓਰਦੇਖੇਗਾ
ਪਕੜਕੇਇਸਕੋਮਾਰਦੇਨਾਇਸਜੂਨਸੇਛੁਟਕਰਮੁਕਤੀਪਾਵੇਗਾ।
ਜੋਮਾਰਯਾਇਸੀਨਗਰਮੇਸਰਪਜੂਨਸੇਅਸੀਂਦਛੁਡਾਯਾ੪

੧੧੬ ਬੰਬੀਹਾ ਗ੍ਰਾਮ ਕਾਲਝਰਾਣੀਸੇਦੋਕੋਸ ਵਾਯਵਕੋਣਮੇ ਰਾਜਪਟਿ
ਆਲਾ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨– ਸਿੱਖ੩– ਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਂਦਿਨਰਹੇ੪

੧੧੭ ਰੋਹਲਾ ਬੰਬੀਹੇਸੇਡੇਢਕੋਸ ਵਾਯਵਮੇ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨– ਸਿੱਖ੩–
ਹੋਗੀਮੇਹਨੇਸੇਨਾਮਰੋਹਲਾਹੈ ਅਤਰੇਵਾਲੇਚੱਕਕੇਪਾਸਹੈ੪

੧੧੮ ਜੰਗੀਰਾਣਾਰੋਹਲੇਸੇਦੋਕੋਸ ਉੱਤ੧ ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨– ਸਿੱਖ੩–
ਈਹਾਂਰੋਹਲੇਸੇਆਏ੪

੧੧੯ ਭਾਈਦਾਕੋਟ ਜੰਗੀਰਾਣੇਸੇਛੀਕੋਸਵਾਯਵਕੋਣਮੇ ਰਾਜਫਰੀ
ਦਕੋਟ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨– ਸਿੱਖ੩– ਯਹਗ੍ਰਾਮਭਾਈਭਗਤੂ
ਦਾਬਸਾਯਾਹੂਆਹੈ ਇਸਦਾਤੇਇਸਕੋਭਾਈਦਾਕੋਟਕਹੇਤੇਂਈ
ਹਾਂਗੁਰੂਜੀਨੇਬਣੀਏਸਿੰਘਬਨਾਏ੪

੧੨੦ ਸਾਹਬਚੰਦਕੋਟਸੇਦੋਕੋਸ ਉੱਤ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨– ਸਿੱਖ੩–
ਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਥੋੜੀਦੇਰਠਹਰਸੁੱਖਛਕਗੁਰੂਜੀਛੱਤੇਆਣੇਪਹੁਚੇ੪

੧੨੧ ਛੱਤੇਆਣਾ ਸਾਹਬਚੰਦੇਤੀਨਕੋਸ ਉੱਤਰ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨–

ਸਿੱਖ ੩- ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਪਹੁੰਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਗੁਪਤ ਲੱਛਮੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਨੌਕ
ਰੋਂ ਕੋ ਛਾਲਾਂ ਆ ਬਣੂ ਪਏ ਮੁਹਰਾਂ ਦਰ ਤਾਈਆਂ ਅਰ ਦੂਤੇ ਸਿੱਖ ਫਕੀ
ਰ ਪੀਰ ਦਗਮੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਿੱਖ ਬਨਾਯਾ ਬਦਲ ਕਰ ਭਾ
ਈ ਦੇ ਕੋਟ ਨਾਮ ਬਾਜਕ ਗਏ ਛੁੱਟੇਆਣ ਮੁਕਤਸਰ ਤੇਂ ਦਸ ਕੋਸ ਪੂਰਬ ੨੪
ਬਾਜਕ ਗ੍ਰਾਮ ਭਾਈ ਦੇ ਕੋਟ ਤੇ ਆਠ ਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨-
ਸਿੱਖ ੩- ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇ ਸੁੱਖੂ ਭੁੱਧੂ ਦਿਹ ਨੇਸ ਆਏ ਥੇ ਗੁਰੂ ਜੀ
ਨੇ ਪਹਲੇ ਕੰਧਰ ਕੇ ਠਾਂਦਿ ਰਦਸਦਾ ਜਾਨੀ ਜਦਾਨਮਾਪੇ ਨਿਤਨ
ਹੀਜੂ ਆਨੀ ਐਸੇ ਜੋ ਗਲਦੇ ਜੀ ਗੀਤ ਸੁਨੇ ਆਪੀ ਛੇਉ ਨਕੇ
ਕਹਨੇ ਸੇ ਮਾੜੀ ਵਾੜੇ ਵਾਲਾ ਦੇਸ ਕੀਆ ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਖੋਂ ਨੇ ਅਰ ਸੁੰ
ਖੂ ਭੁੱਧੂ ਨੇ ਸਟਾਰੀ ਕਾ ਪਲ ਪਉਂਠਾ ਇਸੀ ਜੀਸੀ ਪਹੁੰਚਾਏ ਜੋਈ
ਖਬਮ ਐਨਕੇ ਅਠਾਰਾਂ ਅੰਸ ਕੀ ਛਿਆਲੀ ਚੌਪਈ ਮੇਲਿ
ਖਾ ਹੈ ਤਬ ਸੁੱਖੂ ਭੁੱਧੂ ਹੁਇ ਖਰੇ ਇਮ ਅਰਦਾਸ ਜੋਰ ਕਰ ਕ
ਹੋ ਹਮ ਪਰ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀਜੇ ਅਸਵਾਰੀ ਜਿਮ ਕੀਨੀ ਮਗ ਭਲਤ
ਅਗਾਰੀ ਉਨੀਸ ਅੰਸ ਕੀ ਤੀਜੀ ਚੌਪਈ ਸੇ ਸੁਕਲ ਲਹੇ ਨਾਕ
ਹਾ ਹੈ ਪਰ ਲੇਤੀ ਰਜਾਇ ਬਿਰਭਏ ਹਜ ਪੇਸ ਜਉਂ ਜਲ ਦੂਜਗ
ਦੇ ੪

ਜੰਸੀ ਗ੍ਰਾਮ ਬਾਜਕ ਸੇ ਪਾਂਚ ਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੰਗਸ
ਰ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪੇ ੨- ਸਿੱਖ ੩- ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੰਸੀ ਪਹੁੰਚ ਘੋੜੇ ਕੋ ਨ੍ਹ
ਜੰਸੀ ਕੇ ਤਲਾਵ ਮੇ ਪਵੇਸ ਕਰ ਪਾਰ ਹੂਏ ਬਸ ਤੁਰਕ ਲੋਗ ਥੇ
ਇਸ ਲੀਏ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਬੰਗਸਰ ਰੱਖਾ ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇ ਸਭ ਸਿੱ
ਖੋਂ ਕੋ ਏਕ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਛਕਾਯਾ ਅਰ ਆਠੋ ਸਿੱਖੋ ਵਾਸਤੇ ਆ
ਸ਼ਾਦੀ ਜੋ ਈਹਾਂ ਆਦੇ ਸ਼ਨਕਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਗੁੜ ਚੜ੍ਹਾ ਯਛਕੇ

ਬਚਨਹੈ।ਜੰਮੀਆਇਚਲੇ ਗੁੜਖਾਇਚਲੇ।੪

੧੨੪ ਪੱਕਾ ਗਾਂਮ ਜੱਮੀਸੇਦੋਕੋਸ ਅਗਨਿਕੋਣਮੇ ੧–ਗੁਰੂਦ੍ਵਾ
ਰਾ ੨–ਸਿੱਖ ੩–ਇਸਨਗਰਮੇਘੋੜ੍ਹੇਨੇਕੀਪਛਾੜੀਅਂ
ਕੇ ਕੀਲੇਬਧਕੇ ਭਾਰੀਜੰਗੂਹੋਰਹੇਹੈਂ।੪

੧੨੫ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋਕੀ ਗਾਂਮ ਪੱਕੇਸੇਦਸਕੋਸ ਪੂਰਬ ੧–ਦ
ਮਦਮਾਸਾਹਬ ਗੁਰੂਕੀਕਾਂਸੀ ੨–ਸਿੱਖ ੩– ਪੱਕੇਨਗ
ਰਸੇਂਚਲਕਰ ਗੁਰੂਜੀ ਇਸਗ੍ਰਾਮਉਰਿਆਏ ਆਗੇਸੇਚਾਰ
ਸੈਆਦਮੀਕੋਸਾਥਲੇਕਰ ਡੱਲਾਦੂਰਸੇਂਲੇਨੇਆਯਾ।ਅ
ਪਨੇਮਹਲੋਂਕੇਸਮੀਪਗੁਰੂਜੀਕਾਡੇਰਾਕਰਾਯਾ ਖੂਬਸੇਵਾ
ਕਰੀ।ਇਹਾਂਗੁਰੂਜੀਨੇਨੌਮਹੀਨੇਵਾਸਕਰ ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦ੍ਰ
ਜੀਕੇਸਬਦਮਿਲਾਯਕੇ ਤੀਸਰੀਬੀੜਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੀਕੀ
ਲਿਖਾਈ।ਜੋਪਟਣੇਸਾਹਬਮੇਹੈ।ਕੋਈਕਹਤੇਹੈਂਦੁਰਾਨਅ
ਹਮਦਸਾਹਕੀਲੜਾਈਮੇ ਸਿੱਖੋਂਸੇਲੋਪਹੋਗਈ।ਇਹਾਂਹੀ
ਸੁੰਦਰੀ ਸਾਹਬਦੇਟੀਅਪਨੇਮਹਲੋਂਕੇ ਦਿੱਲੀਸੇਮਗਵਾ
ਯਾ।ਇਹਾਂਹੀਸਿੱਖੋਂਸੇ ਸਤਸੰਤੋਖਕੀਪਰੀਖ੍ਯਾਹੇਤ ਕੜਾਹਲੂ
ਟਵਾਇ ਸਿੱਖ ਸਿੰਘ ਨਿਰਮਲੇ ਤੀਨਸੰਗਮਾਕਰੀ।ਯਹਕ
ਥਾ ਪ੍ਰਥਮਐਨਕੇਅਠਾਈਅੰਸਕੀ ਬਾਈਤੇਈਰੋਂਪਈ
ਮੇਲਿਖੀਹੈ।ਗੁਰਕਾਦੱਲਸੇਰਦਾਸ਼ੁੰਲਾ।ਕੋਪ੍ਯਾਲੇਕੇਪੇ
ਠੇਮੱਲਾ।ਕੋਜੂੜੇਕੋਸਿਅਠੇਨਾਂਮਾ।ਕੋਸੇਵੇਸਤਸੰਗਮਹਾਂਨ
।੨੨।ਗਲੂਟਹਜੂਬ੍ਰਹਸਿੰਘਕਹੀਜੋ।ਸਿਅਰਹਨਾਮਸੁਸਿੰ
ਘਲਖੀਜੋ।ਸਤਸੰਗਤਸੇਵੇਚਿਤਲਾਇ।ਤਾਂਤੇਨਿਰਮਲ
ਨਾਂਮਸਦਾਇ।੨੩।। ੪

੧੨੬ ੦੧— ਤਖਤਸਾਹਬ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਜਹਾਂਗੁਰੂਸਾਹਬਜੀਕੀ
ਬੀੜਤਿਆਰਕਰੀ ਇਸਜਗਾਂਤੇਬੁਰਜਤਾਬਣਾਬਡੇਦਰਬਾਰ
ਸੇਬੀਸਕਦਮਦੱਖਣਹੈ ੪

੧੨੭ ੦੧— ਬਡਾਦਰਬਾਰ ਮੰਜੀਸਾਹਬ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਜਬਪ
ਹਲੇਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਜੀਈਹਾਂਗਏ ਇਸਥਾਨਕੇਮੱਥਾ
ਟੇਕਾ ਨਾਮਉਚਾਰਾਦਮਦਮਾਕਰਾ ਏਕਗੁਰੂਥਾਨਤੁੱਲੇ
ਕੇਘਰਗਏ ਜਹਾਂਤੁੱਲੇਨੇਭੁਰੇਕੇਪ੍ਰਸਾਦਛਕਾਯਾ ਗੁਰੂਜੀ
ਨੇਸੀਤਪ੍ਰਸਾਦਬਖਸਾ ਸੋਢਕਾਨਹੀ ਜਮੀਨਮੇਗਾਡ
ਦਯਾ ਇਸਬਾਤਕੀਖਬਰਸੁਨਗੁਰੂਜੀਨੇਜਮੀਨਕੇਬਰੀ
ਆਈ ਇਸਦੇਸਕੀਜਮੀਨਮੇਅੰਨਬਹੁਤਪੈਦਾਹੋਵੇਗਾ ੪

੧੨੮ ੦੧— ਗੁਰੂਸਰ ਮਣੀਕਰਣਕਾ ੨— ੦੩— ਜਹਾਂਅਰਕੇ
ਤੇਰਿਖਿਕੇਤਪਕੇਫਿਨਾਦਿਖਾਏ ਨਾਮਮਣੀਕਰਣਰੱਖਾ ਯ
ਹਬਡੇਦਰਬਾਰਸੇਏਕਸੌਬੀਸਕਦਮ ਪੱਛਮਹੈ ੪

੧੨੯ ੦੧— ਲਿੱਖਣਸਰ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਇਸਥਾਨਮੇਗੁਰੂਜੀ
ਕਲਮਹਾਥਪਕੜਕੇਬੈਠਤੇਰਹਤੇਔਰਲਿਖਾਰੀਯੋਂਕੋਲਿਖਤ
ਕਾਬਰਦੀਆ ਲਿਖਾਰੀਇਸਮਕਾਂਨਕੀਬਹੁਤਮਾਨਤਾਕਰ
ਤੇਹੈਂਯਹਬਡੇਦਰਬਾਰਸੇਸੌਕਦਮਪੂਰਬਹੈ ੪

੧੩੦ ੦੧— ਜੰਡਸਰ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਇਸਥਾਨਮੇਗੁਰੂਜੀਨੇਤਨ
ਖਾਹਬੰਟੀ ਸੁਧਾਰੀਨੇਨੇਖਜਾਨਾਦਬਾਜਾਨਕੇ ਜਗਾਖੋਦੀ
ਉਨਕੋਕੋਯਲੇਮਿਲੇ ਯਹਮਕਾਨਬਡੇਦਰਬਾਰਸੇਚਾਰਸੈ
ਕਦਮ ਉੱਤਰਹੈ ੪

੧੩੧ ੦੧— ਤੇਲਬਾੜ ੨— ਸਿੱਖ ੩— ਯਹਮਕਾਨਬਡੇਦਰਬ

੧੫੬ ਰਮੇਗਜਾਂਰਕਦਮ ਉੱਤਰ ਪਾਸੇਹੈ ਬਡੇਦਰਬਾਰਬਿਨਾ ਔਰਸਭੀ
ਥਾਨਕੱਚੇਹੈਂ ਸਹੀਦੋਂਕੋਚਾਹੀਏਜੇਸਭੀਅਕਾਂਨਪੱਕੇਬਨਾਦੇ ੪

੧੩੨ ਭਾਗੀਬਾਂਦਰ ਗ੍ਰਾਂਮ ਦਮਦਮੇਸੇਤੀਨਕੋਸ ਉੱਤਰ੧— ਗੁਰ
ਦੁਆਰਾ੨— ਸਿੱਖ੩— ਦਮਦਮੇਸੇਚਲਕਰਗੁਰੂਜੀਈਹਾਂਆਏ ੪

੧੩੩ ਸਾਹਿਬਦਾਕੋਟ ਭਾਗੀਬਾਂਦਰਸੇਤੀਨਕੋਸ ਦਾਖਣਮੇ੧— ਗੁਰ
ਦੁਆਰਾ੨— ਦਿਵਾਨੇ੩— ਗ੍ਰਾਂਮਸੇਬਾਹਰਗੁਰਦੁਆਰਾਹੈ ਈਹਾਂ
ਦਿਵਾਨੇਸਾਧੋਂਕੀਛੰਦੀਕਾਅਕਾਨਹੈ ਦਮਦਮੇਸੇ ਗੁਰੂਜੀਈ
ਹਾਂਆਏ ੪

੧੩੪ ਚੱਕਭਾਈਕੇ ਦਮਦਮੇਸੇ ਦਸਕੋਸ ਉੱਤਰ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੁਰ
ਜਸਿੰਘਸ਼ਿਖਵਾਲਾ ੨— ਸਿੱਖ੩— ਗੁਰੂਜੀਕੋਡਲਵੰਡੀਸੇ
ਭਗਤੂਕੇਬੇਟੇਜੀਵਣਕਾਪੁੱਤਰਆਇਆਅਪਨੇ ਗ੍ਰਾਂਮਲੇ
ਗਇਆਗੁਰੂਜੀਗ੍ਰਾਂਮਸੇਬਾਹਰਉਤਰੇ ੪

੧੩੫ ੦੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅੰਦਰ੨— ਨਿਰਮਲਾ ੩— ਰਾਮਸਿੰਘ
ਨਗਰਮੇਪ੍ਰਸਾਦਛਕਾਦਨੇਵਾਸਤੇਲੇਗਯਾ ੪

੧੩੬ ੦੧— ਮੰਜੀ੨— ਸਿੱਖ੩— ਬਠਿੰਡੇਕੀਤਰਫਚੱਕਕੀਜਮੀਨਮੇ
ਲਖੇਰੀਵਾਲਾਟਿੱਬਾਹੈ ਤਿਸਪੇਗੁਰੂਜੀਗਏ ਤਬਸਿੱਖਾਂਨੇਜ
ਮਹਾਰਾਜਯਹਬਡਾਅਜੀਤਮਕਾਨਹੈ ਇਸਮੇਲਵੋਗੀਗੁਰੂਨੇ
ਬਖਸਾਨੇਂਮੇਲਤੂਅਪਨਾਬੱਛਬਣਾਯਾ ੪

੧੩੭ ਬਠਿੰਡਾ ਸਹਰ੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ੨— ਸਿੱਖ੩— ਚੱਕ
ਸੇਚਲ ਗੁਰੂਜੀਬਠਿੰਡੇਪਹੁਚ ਰਤਨਹਾਜੀਕੀਜਗਾਪਾਸਉਂ
ਤਰੇ ਦੇਸਕੇਲੋਗੋਂਨੇਬੇਨਤੀਕਰੀਆਈਹਾਂਕਾਣਾਦੇਊਹੈ ਮੁਲਖਮੇ
ਅੰਨਨਹੀਹੋਣੇਦੇਤਾਕ੍ਰਿਪਾਕਰਉਸਕੋਨਿਕਾਸੋ ਗੁਰੂ

ਜੀਨੇਬਲੀਦੇਕਰਨਿਕਾਸਨੇਹੇਤ ਏਕਬਡਾਭੇਸਾਅਗਦਾਯਾ॥
੧੩੮ ॰੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਿਲੇਭੀਤਰ੨– ਸਿੱਖ੩– ਕਿਲੇਭੀਤ
ਰਜਾਕਰਮਾਹਿਖਬਲੀਦਾਂਨਦੇਕਾਣਾਦੇਦਨਿਕਾਸਕੇਸਿਰੰਦ
ਕੋਤੋਮਾਗਤੁਰਤੇਹੂਏਨੇਮਤਕੇਤੁਰਾਕਹਾਂਕਉਪੂਛਾ ਬਤਾ
ਯਾਅਨਸੂਰਪੁਰ ਸੋਅਨਸੂਰਪੁਰਤਹਿਤਸਿਰੰਦਪਹੁਚਾ
ਗੁਰੂਜੀਦਵਾਂਜੇਮਾਹਿਮੇਆਏਕਿਲਾਬਿਰਾਪੜ੍ਹਾਬਾ॥
੧੩੯ ਮਾਹਿਮਾਗਾਂਮ ਬਠਿੰਡੇਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਉੱਤ੩੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਲੱ
–ਖੀਜੰਗਲ੨– ਸਿੱਖ੩– ਮਾਲਵੇਦੇਸਕੇਪਾਤਸਾਹੀਦਫ
ਤਰੋਮੇਲੱਖੀਜੰਗਲਲਿਖਤੇਥੇ ਗੁਰੂਜੀਮਾਹਮੇ ਗਮਆ
ਏਾਤਬਲੱਖੀਜੰਗਲਕਾਬਟਤਖਾਲਸਾਦਰਸਨਕੋਆਯਾ
ਗੁਰੂਜੀਨੇਸਭਕੋ ਸੁਣਕੇਸਦਆਗੀਦਾਐਗੀ ਇਭਆਵਿਦੈ
ਰਾਗਅਕੇਬੁਚਨੇਸੇਉਪਦੇਸਕੀਆ ਰਾਜਫਰੀਦਕੋਟ॥
੧੪੦ ਭੋਖੜੀ ਗਾਂਮ ਮਾਹਿਮੇਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਪੂਰਬ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨–
ਸਿੱਖ੩– ਈਹਾਂਹੋਕਰਗੁਰੂਜੀਦਮਦਮੇਆਏ ਰਾਜਫਰੀਦ॰॥
੧੪੧ ਟਾਲਾਸਾਹਬ੧– ਦਸਕੋਸ ਪੂਰਬ੧– ਟਾਲਾਸਾਹਬ੨–
ਸਿੱਖ੩– ਯਹਾਂਪੁਜਾਰੀਯੋਕੀਆਣਜਾਤਪਾਸਕੀਦਸਤੀ
ਹੈ ਈਹਾਂਦਮਦਮੇਕੋਆਏ॥
੧੪੨ ਭਾਗੂ ਦਮਦਮੇਸੇ ਦਸਕੋਸ ਉੱਤ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨– ਸਿੱਖ੩–
ਈਹਾਂਭੀਗੁਰੂਜੀਦਮਦਮੇਸੇਆਏ॥
੧੪੩ ਕੋਟਲਗਾਂਮ ਦਮਦਮੇਸੇ ਸਾਤਕੋਸ ਦੱਖਣ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ
੨– ਸਿੱਖ੩– ਦਮਦਮੇਮੇਗੁਰੂਜੀਪਾਸਭਾਈ ਤਿਲੋਕਾ
ਪਹੁਚੇ ਬੇਨਤੀਕਰੀਹਮਕੋਬੈਠਨੇਹੇਤਜਮੀਨਬਖਸੀਏ।

੧੫੩ ਬਚਨਹੋਆ ਤੁਮਾਰੀਉਲਾਦ ਬਹੁਤ ਲੋਕੋਂਕੋਬੈਠਨੇਹੇਤ ਜਿਮੀ
ਨਦੇਵੇਗੀ ਦਮਦਮੇਨੌਮਹੀਨੇਵਾਸਕਰ ਗੁਰੂਜੀਨੇਦੱਖਣਓ
ਰਜਾਨੇਕੀਤਿਆਰੀਕਰੀ ਸਾਥਡੱਲਾਸਿੰਘਕੋਲੀਆਭ
ਈਭਗਤੂਕੇਰਾਮਾਸਿੰਘ ਫਤੇਸਿੰਘਲੀਏਰੂਪੇਕੇਧਰਮਸਿੰ
ਘਪਰਮਸਿੰਘਲੀਏ ਔਰਬਹੁਤਸੇਸਿੰਘਸਾਥਲੀਏਪਾ
ਲਾਡੇਰਾਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਕੀਆ੪
੧੫੪ ਝੋਰੜ ਗ੍ਰਾਮ ਕੇਵਲਸੇਪਾਂਚਕੋਸ ਦੱਛਨ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨–
ਸਿੱਖ੩– ਈਹਾਂਕੇਵਲਸੇਆਏ੪
੧੫੫ ਝੰਡਾਗ੍ਰਾਮ ਝੋਰੜਸੇਛੀਕੋਸ ਦੱਖਣ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨–
ਉਦਾਸੀ੩– ਝੋਰੜਸੇਈਹਾਂਆਏ੪
੧੫੬ ਸਰਸਾ ਸਹਰ ਝੰਡੇਸੇ ਸਾਤਕੋਸਪੂਰਬ੧– ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨–
ਸਿੱਖ੩– ਈਹਾਂਪਹੁਚਡੱਲਾਸਿੰਘਗੁਰੂਜੀਕਾਬਖਸ਼ਿਆ
ਖੰਡਾਗੁਰੂਕੇਪਾਸਰੱਖਰਾਤਕੋਚੋਰੀਭਾਗਆਯਾਭਗਤੂ
ਕਾਪੋਤਾਫਤੇਸਿੰਘਭੀਚਲਾਆਯਾਗੁਰੂਜੀਨੇਪ੍ਰਾਤਕਾਲਉ
ਠਕੇਚਲਨੇਹੇਤਡੱਲਾਸਿੰਘਬੁਲਵਾਯਾਸਬਗੁਰੋਂਕੇਵਲ
ਮੇਏਕਬੇਨਵਾਫਕੀਰਰਹਤਾਥਾਉਸਨੇਕਹਾਈਹਾਂਨਮਾਜ਼
ਨਹੀਂਲਾਨਾਹਮੋਏਕਅੱਲਾਹੀਅੱਲਾ੪
੧੫੭ ਭੁੱਚਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਸਰਸੇਸੇ ਪੈਂਤੀਕੋਸ ਭੈਂਸਾਕੇਠਹੇ ਈਸਾਨਮੇ੧–
ਗੁਰਦੁਆਰਾ੨– ਸਿੱਖ੩– ਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇਮੁਸਲਮਾਨੋਨੇਗੁਲ
ਬਸਿੰਘਪੁਨਿਆਬਾਸਿੱਖਤੋੜੇਮੇਪਾਇਆ ਉਸਨੇਗੁਰੂਕਾਧ੍ਯਾ
ਨਕੀਆ ਗੁਰੂਜੀਨੇਆਰਸੇਸੇਆਇਉਬਾਰਨਿਕਾਸਾਈਹਾਂਸੇਰੋ
ਸ਼ਿਵਪੁਰੇਹੋਤੇਸਰਸੇਪਹੁਚੇ੪

੧੪੮ ਨਹੂਰ ਸਹਰ ਸਰਸੇਸੇਬੀਸਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧ — ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੀਨ
ਤਲਾਈਪੈ ੨ — ਸਿੱਖ ੩ — ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਗਏਤਬਬਜਾਰਮੇ
ਮੁਹਰੇਕੇਢੇਰਲਗੇਦੇਖ ਭਵਿਖ੍ਯਤਬਾਣੀਕਹੀ ਨਹੂਰਕੀ
ਰੂਕੀਮੁਹਰ ਸਿੰਘਆਵੈਂਗੇਤਬਲੁੱਟੈਂਗੇ ੪
੧੪੯ ਭੂਦਰਾ ਗ੍ਰਾਮ ਨਹੂਰਸੇ ਅਠਾਰਾਂਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧ — ੦ ੨ — ੦
੩ — ਈਹਾਂਪਹੁੰਚਗੁਰੂਜੀਨੇਡੇਰਾਕੀਆ ਜਮਨਾਕੀਨਹਰਈ
ਹਾਂਪਹੁੰਚ ਬਾਲੂਮੇਗਾਯਬਹੋਤੀਹੈਆਗੇਨਹੀਜਾਤੀਇ
ਸਨਗਰਮੇਗੁਰਦੁਆਰਾਮਲੂਮਨਹੀ ੪
੧੫੦ ਸੁਹੇਦਾ ਭੂਦਰੇਸੇ ਸਾਤਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧ — ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨ — ਸਿੱਖ
੩ — ਈਹਾਂਗੁਰੂਜੀਗਏਤਬਜੰਡਕੇਬ੍ਰਿਛਪੈਪੀਪਲਲਗਾਦੇ
ਖਕਰਕਹਾ ਜਬਜੰਡਪੈਸਾਰੇਪੀਪਲਕੀਜੜਫੈਲਜਾਵੇ
ਗੀਤਬਖਾਲਸੇਕਾਤੇਜਬਢੇਗਾ ਅਬਥੋੜਾਸਾਜੰਡਦਿਖਾ
ਈਦੇਤਾਹੈ ਅਰਈਹਾਂਸੋਹੀਰਾਮਸਿੰਘਭਗਤੂਕਾਗੁਰੂਜੀ
ਜੇਰੋਗੀਹਣਆਯਾ ੪
੧੫੧ ਮਧੁਸਿੰਘਾਣਾ ਸੁਹੇਦਾਸੇ ਅਠਾਰਾਂਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧ — ੦ ੨ —
੦ ੩ — ਸੁਹੇਦੇਸੇਚਲਗੁਰੂਜੀਨੇਇਸਗ੍ਰਾਮਡੇਰਾਕੀਆ ੪
੧੫੨ ਪੁਸਕਰ ਤੀਰਥ ਮਧੁਸਿੰਘਾਣੇਸੇਅਠਾਰਾਂਕੋਸ ਦੱਖਣ ਅਜ
ਮੇਰਕੇਸਮੀਪ ੧ — ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤੀਰਥਮੇਛੋਟਾਸਾਬਨਾਹੈ ਗੋ
ਬਿੰਦਘਾਟਪੈ ੨ — ਪੁਜਾਰੀ ਤੀਰਥਪਰੋਹਤ ੩ — ਪੁਸਕਰਮੇ
ਰਾਮਸਿੰਘਬ੍ਰਾਹਮਣਨੇਤੀਰਥਕੇਕਿਨਾਰੇਦੁਬਾਰੇਮੇਗ੍ਰੰਥਸਾ
ਹਬਜੀਭੀਥਾਪਨਕੀਆਹੁਯਾਹੈ ਵਹੀਗੁਰੂਮਤਕੇਲੋਗੋਂਕਾ
ਪਰੋਹਤਹੈ ੪

੧੫੩ ਨਾਰਾਯਣਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦਾਦੂਦੁਆਰਾ ਪੁਸਕਰ ਸੇ ਤਿਤਾਲੀ ਕੋਸ ਪੂਰ
ਬ ੧– ਗੁਰੁਦੁਆਰਾ ੨– ਪੁਜਾਰੀ ਦਾਦੂਪੰਥੀ ੩– ਈਹਾਂ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਗਏ ਉਸ ਸਮੇ ਦਾਦੂਪੰਥੀ ਜੈਤ ਮਹੰਤ ਥਾ ਉਸਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ
ਬਹੁਤ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ਕੀਏ। ਸਭ ਜਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੀਆ। ਬ
ਜਾਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਕਹਾ ਇਨ ਕਾ ਕੈਸਾ ਕਰੇਂ ਸੁਨ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬ
ਜਾਂ ਕੋ ਕਹਾ ਤੁਮ ਭੀ ਆ ਜਾਓ ਮੀਤੋਂ ਕੇ ਮਕਾਨ ਮੇ ਬਾਜਰੇ ਕੀ ਬਹੁ
ਲੀਆਂ ਖਾਓ। ਬਾਜਾਂ ਨੇ ਵੋਹੀ ਖਾਈਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਾਦੂਦੁ
ਰੇ ਕੇ ਸਮੀਪ ਥੜ੍ਹਾ ਸਾਬ ਨਾ ਹੈ। ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ਪੀਛੇ ਮਹੰਤ ਨੇ
ਕਹਾ। ਦਾਦੂ ਦਾਦੂ ਰਕਰ ਬਿਨ ਦਾਏ ਦਿਨ ਕੱਟਾ। ਕੋਈ
ਸੌਦਾ ਕਰ ਗਈ ਏਸ ਪਸਾਰੀ ਹੱਟਾ।੧। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਜ
ਗਮੇ ਦਾ ਦਾ ਰੱਖ ਕੇ ਦੁਸ਼ਟ ਜਨਾਂ ਤੇ ਲੁੱਟਾ। ਸ਼ੁਭਾ ਕਰੇ ਜੋ ਆਪਨੇ
ਸੜ ਤਾਂ ਕੀ ਵਿਚ ਪੁੱਟਾ। ਦਾਦੂਦੁਆਰਾ ਸੈ ਪੁਕਰ ਸੇ ਪੰਚੀ ਕੋਸ ਪੱਛਮ ਹੈ ੪
੧੫੪ ਲਾਲੀਗ੍ਰਾਮ ਨਾਰਾਯਣੇ ਸੇ ੧–੦੨–੦੩–
ਦਾਦੂਦੁਆਰੇ ਸੇ ਚਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਈਹਾਂ ਗਏ ੪
੧੫੫ ਧਮੋਰਾ ਲਾਲੀ ਸੇ ੧–੦੨–੦੩–ਲਾ
ਲੀ ਸੇ ਚਲ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਈਹਾਂ ਉਤਰੇ ੪
੧੫੬ ਕੁਲਾਯਤ ਗ੍ਰਾਮ ਧਮੋਰੇ ਸੇ ੧–੦੨–੦੩–
ਧਮੋਰੇ ਸੇ ਚਲ ਈਹਾਂ ਉਤਰੇ। ਤਬ ਗੁਮਾਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਪੀਛੇ
ਦੱਖਣ ਸੇ ਆ ਕਰ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਮਿਲਾ ੪
੧੫੭ ਬਘੋਰ ਸਹਰ ਕੁਲਾਯਤ ਸੇ ੧–੦੨–੦੩–
ਜਬ ਗੁਰੂ ਇਸ ਨਗਰ ਮੇ ਆਏ ਔਰੰਗੇ ਕੇ ਮਰਨੇ ਕੀ ਖਬਰ ਸੁਨ
ਅਪਨੇ ਭਾਈ ਆਜਮ ਸ਼ਾਹ ਜੰਗ ਹੇਤ ਬਲੀ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸਹਾਇ

ਤਬੌਜਤਬਹਾਦਰਸਾਹਨੇਅਪਨਾਮੀਰਮੁਨਸੀਗੁਰੂਕਨੇ ੧੬੧
ਦਕਨੰਦਲਾਲਭੇਜਾਨੰਦਲਾਲਨੇਗੁਰੂਜੀਪਾਸਪਾਰਥਨ ੦
ਕਰੀਔਰੰਗਾਬਾਦਸੇਬਾਦਸਾਹਕੇਅਨੇਪੀਛੇਭਾਰੀਫੌਜ
ਲੇਕਰਦਿੱਲੀਕੋਆਜਮਸਾਹਆਯਾਦਿੱਲੀਸੇਬਹਾਦ
ਰਸਾਹਰਦਾਰੰਬੁਲਕਿਨਾਰੇਮੋਰਚਾਹੈਆਪਬਹਾਦਰ
ਸਾਹਕੀਮੱਦਤਕਰੋ ਸੁਨਕਰਗੁਰੂਜੀਨੇਧਰਮਸਿੰਘਸੇਠ
ਪਾਂਚਸਿੱਖਸਹਾਇਤਾਵਾਸਤੇਭੇਜੇਆਜਮਕੋਮਾਰਬਹਾ
ਦਰਸਾਹਆਗਰੇਜਾਤਾਦੋਅਮੀਰਸਾਥਦੇਧਰਮਸਿੰਘ
ਜੀਕੋਗੁਰੂਜੀਕੇਆਗਰੇਲਿਆਨੇਹੇਤਗੁਰੂਜੀਪਾਸਭੇਜ
ਗਯਾ੪

੫੮ ਦਿੱਲੀ੧- ਮੋਤੀਬਾਗ੨- ਸਿੱਖ੩ - ਧਰਮਸਿੰਘਗਯਾ
ਗੁਰੂਜੀਕੋਬਹਾਦਰਸਾਹਕੀਜਯਕਾਪਸੰਗਸੁਨਾਯਾਅ
ਰਕਿਯਾਸਾਹਨੇਬੇਨਤੀਕਰੀਹੈਮੁਝੇਆਗਰੇਦਰਸਨਦੇਵੋ
ਸੁਨਕਰਗੁਰੂਜੀਪਹਲੇਦਿੱਲੀਦੇਖਨੇਹੇਤਦਿੱਲੀਆਏ।
ਮੋਤੀਬਾਗਮੇਉਤਰੇਨਉਕਾਪੈਸਦਾਰਹੇਕਰਦਿੱਲੀਕੀਸੈ
ਲਕਰੀਸਿੱਖਾਂਕੀਬੇਨਤੀਸੁਨਸੁੰਦਰੀਜੀਕੋਦਿੱਲੀਰਹ
ਨੇਕੀਆਗਯਾਦਈਸੁਨਿਆਰੇਸਿੱਖਕਾਲੂਕਾਅਜੀ
ਤਸਿੰਘਜੀਜੋਸਾਦੇਖਮਾਤਾਸੁੰਦਰੀਜੀਨੇਗੁਰੂਕਾਹੁਕਮਲੇ
ਅਪਨੇਪਾਸਰੱਖਾਗੁਰੂਆਗਰੇਓਰਚਲਦੀਏ੪

੫੯ ਮਥਰਾ ਦਿੱਲੀਸੇਚਾਲੀਕੋਸ੧- ਸੁਰਜਕੁੰਡ੨- °੩-
ਮਥਰਾ ਪਹੁੰਚ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਮਥੁਰਾ ਕ੍ਰਿਸਨਜੀ ਕੀਲੀਲਾਦੇਖ
ਨੇਕੂਮੂਕਰੀਯੇ੪

੧੬੦ ਆਗਰਾ ਸਹਰ ਮਥਰਾਸੇਂ ਅਠਾਰਾਂਕੋਸ ੧– ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ
ਬਾਗਮੇ ੨– ਨਿਰਮਲਾ ੩– ਆਗਰਾਮੇਂ ਪਹੁਚਕਰਗੁ
ਰੂਜੀ ਬਹਾਦੁਰਸਾਹਸੇ ਸੰਬਤ ੧੭੬੪ ਕੇ ਬੈਸਾਖਮੇਂ ਮਿਲੇ
ਤਿਸਕੀ ਬੇਨਤੀ ਮਾਨ ਗੁਰੂਜੀ ਛਿਮਹੀਨੇ ਰਹੇ ਜਬ ਬਹਾ
ਦਰਸਾਹ ਅਪਨੀ ਹਕੂਮਤ ਬੈਠਨੇ ਹੇਤ ਦੱਖਣ ਓਰ ਚਲਾ
ਤਬ ਗੁਰੂਜੀ ਪੈ ਅਰਜ ਕਰੀ ਆਪ ਭੀ ਚਲੋਂ ਗੁਰੂਜੀਨੇ
ਕਹਾ ਹਮ ਨੁਰਾਤੇ ਪੂਜਕੇ ਦਸਹਰੇ ਸੇ ਪੀਛੇ ਚਲੇਂਗੇ ਤੁਮਰ
ਜਪੂਤਾਨੇ ਮੇ ਚਲੋ ਕੁਛ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਸੰਬਤ ੧੭੬੪ ਮੇ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਚਤੌੜ ਕੇ ਸਮੀਪ ਜਾਇ ਮਿਲੇ ਚਤੌੜ ਕੇ ਪਾਸ ਮਾਨਸਿੰ
ਘ ਗੁਰੂਕਾ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਿਹੰਗਸਿੰਘਥੋ ਕੇ ਪੰਥਕਾ ਆਲਕਬੰ
ਦੂਕਕੀ ਗੋਲੀ ਲਗ ਪਰਲੋਕ ਪਧਾਰਾ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਤਿਸਕਾ
ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਸੋਗ ਕੀਆ ੪

੧੬੧ ਬੁਰਹਾਨਪੁਰ ਸਹਰ ਖਾਸ ਜਿਲਾ ਤਾਪੀਨਦੀਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਦੱਖ
ਣਮੇ ੧– ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਜਬ ਗੁਰੂਜੀ ਪਾਤਸਾਹਕੇ
ਸਾਥ ਇਸ ਨਗਰਮੇ ਪਹੁਚੇ ਸਿੱਖੋਂਨੇ ਪ੍ਰੇਮਕਰ ਟਿਕਾਏ ਪਾਤਸ
ਹ ਔਰੰਗਾਬਾਦਕੋ ਗਯਾ ਔਰੰਗਾਬਾਦਸੇ ਹਟਤੇਨੇ ਅਪਨੇ
ਅਮੀਰ ਭੇਜੇ ਗੁਰੂਜੀਕੋ ਲਿਆਏ ਸੋ ਬੁਰਹਾਨਪੁਰ ਪਹੁਚ
ਅਰਜਕਰ ਗੁਰੂਜੀਕੋ ਲੇਗਏ ਪਾਤਸਾਹ ਬਹੁਮਤ ਥਾ ਆਠ
ਰੋਜ ਬਹੁਮਤ ਰਹੇ ੪ ਈਹਾਂ ਦੀ ਮਕਾਨ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਏ

੧੬੨ ਨਾਦੇੜ ਸਹਰ ਅਕੋਲੇ ਸੇ ਸਨਮੇ ਸਾਠ ਕੋਸ ਦੱਖਣ ੧– ਸੰਗ
ਤਸਾਹਬ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਬਹੁਮਤ ਸੇ ਚਲ ਗੁਰੂਜੀ ਨਾਦੇੜ ਸਾਹ
ਰਮੇ ਜਹਾਂ ਕਈ ਰੋਜ ਉਤਰੇ ਰਹੇ ਉਸ ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰੇ ਕਾ ਨਾਮ ਸੰਗਤ

ਜਾਂਬਤੇਮਕੂ ਛੁਡਿਨਤ੍ਰੀਤਰਦਾਸਕਰ ਪੀਛੇਮਾਰਸੇਂਬਾਹ
ਰ ਪਾਂਚਸੈਕਦਮਪੱਛਮਪਾਸੇ ਗੋਦਾਵਰੀਕੇਤੀਰੇਗੁਰੂਜੀਨੇ
ਤੰਬੂਲਗਵਾਏ।ਮੁਸਲਮਾਨੋਨੇਦਾਵਾਕੀਆ ਜ਼ਮੀਨਹਮਾਰੀ
ਹੈ ਆਪਇਸਮੇਡੇਰਾਮਤਲਗਾਓ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਕਹਾ।ਯਹ
ਜ਼ਮੀਨਹਮਾਰੀਹੈ ਈਹਾਂਭੀਹਮਨੇਬਹੁਤਾਂਚਿਰਤਪਕੀਆ
।ਮੁਸਲਮਾਨੋਨੇਕਹਾ।ਹਮਾਰੀਪ੍ਰਮਾਣਤੇਕੀਜ਼ਮੀਨਕੇਅਨੇਕ
ਲੋਗਗਵਾਹਹੈਂ।ਅਰਹਮਾਰੇਮਕਬਰੇਬਨੇਹੈਂ।ਆਪਕੀਜ਼
ਮੀਨਹੈ ਤਬਕੋਈਨਿਸਾਨਦਿਖਾਓ।ਹੋਤਾਂਹੋਤਾਯਹਝਗੜਾ
ਬਹਾਦਰਸ਼ਾਹਤਕਪਹੁਚਾ।ਤਬਗੁਰੂਜੀਨੇ ਮਤੰਗ੍ਰਿਗਸਮੀਪ
ਦਾਸਕੇਦੇਗਸੇ ਪੂਰਬਲੇਤਪਸੀਦੇਹਕੇ ਭਸਮਾਸਨ ਮਾਲਾ ਪਾ
ਤ੍ਰ ਪਉੜੀਏ ਅੰਗਰਰਮਾਦਿਚਿਨ੍ਹਭੂਮੀਖੁਦਵਾਯਕਰਦਿਖ
ਲਾਏ।ਜੋਗੁਰੂਸੂਰਜਪ੍ਰਤਾਪਮੇਲਿਖੇਹੈਂ।ਨਿਕਸਮੋਤਹਾਂਭਸਮ
ਕੋਹੂੰਡ ੪੪ ਏਕਕਮੰਡਲਮਾਲਾਦਿਖਰੀਜ਼ੋ੧੪ ਪਾ।ਨਿਸਾਨ
ਦੇਖਕਰਪਾਤਸ਼ਾਹਨੇਪਟਾਕਰਦੀਯਾ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਜ਼ਮੀਨਕੇ
ਦਾਵੇਵਾਲੇਲੋਗਭੀਬਹੁਤਧਨਦੇਖੁਸ਼ਕੀਏ।ਤਬਸੇਪਾਂਚ
ਸੈਕਦਮਚੌੜੀਕੋਸ ਕੱਚਾਲੰਬੀ ਗੋਦਾਵਰੀਤੀਰੇਕਜ਼ਮੀ
ਨਖਾਲਸੇਪਾਸਹੈ।ਬਿਛਾਇਸਮੇਥੋੜੇਅਮਲੀਕੇਬਹੁਤ
ਕੀਕਰੋਂਕੇਲਗੇਹੈਂ ੮
੧੬੨ ੦੧— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੰਦਾਥਾਂਨ ੨ — ੦੨— ਗੁਰੂਮਹਾਰਾਜ
ਸਮੀਪਉਤਰੇਬੰਦਾਮਿਲਣੇਨਆਯਾ।ਅਰਲੋਗੋਂਸੇਬੰਦੇ
ਕਾਅਨੁਚਿਤਕਾਮਭੀਸੁਨਾ।ਜੋਆਪੇਦਾਸਪਹਿਲੇਉਤਮ
ਲੋਗੋਂਕੋਪਲਪਪੇਬਿਠਤਾਹੈ ਪੀਛੇਸੇਬੀਰੋਂਕੋਆਗੇਦੇਖਾ

ਟਊਲਟੀਕਰਾਇਤਲੇਗਿਰਵਾਇਹਾਸੀਕਰਤਾਹੈਇਸਲੀਏਬ
ਹੁਤਸਿੱਖੋਂਕੋਸਾਥਲੀਏਮੇਲਕਰਤੇਬੰਦੇਕੇਡੇਰੇਮੇਂਗਏ।ਪਲੰਘ
ਪੈਂਖਿਰਜਾਸਿਖੋਂਸੇਉਸਕੀਚੀਜਾਂ।ਬਿਗਾੜਦਾਨੇਲਗੇ।ਦੌੜਕ
ਰਮਾਧੋਦਾਸਕੇਚੇਲਿਓਨੇਕਹੀਕ੍ਰਨਹੇਤਦੂਰਗਏਗੁਰੂਕੋਬ੍ਰਿਤਾਂ
ਤਸੁਨਾਯਾ।ਗੁਰੂਤੇਰਾਬਿਗਾੜਤੇਹੈਂ।ਸੁਨਕਰਬੰਦੇਕੋਪਸੇਸੀ
ਘਆਯਾ।ਸਿੱਖਾਂਓਰਬੀਰਛੇਤੋ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਸਿੱਖਾਂਕੋਹੁਕਮ
ਦੀਆ।ਹਮਾਰਾਤੀਰਲੇ ਅਪਨੇਚਾਰੋਂਓਰਕਾਰਕਰਲੋ ਬੀਰ
ਛੁਟਨਹੀਂਸਕੇਂਗੇ। ਕਾਰਕਰੀਦੇਖਬੀਰਛੁਟਨਾਕਰਸਕੇ।
ਪੀਛੇਗੁਰੋਂਓਰਛੋਡੇਉਹਾਂਤੇਕਿਆਹੀਕਰਨਾਥਾ।ਐਸਾਪ੍ਰਤਾਪ
ਦੇਖਮਾਧੋਦਾਸਬੈਰਾਗੀਮੈਂਆਪਕਾਬੰਦਾ ਭਯਾ ਦਾਸਹੋਂ ਮੁ
ਝਕੋਸ੍ਰੀਦਰਸਨੀਲਾਓ ਐਸੇਕਹਕਰਚਰਨੀਪੜਾ।ਗੁਰੋਂਨੇਬਖਸ਼ਾ
ਅਰਖੰਡਾਦੀਯਾ।ਸੋਖਾਲਸੇਨੇਬੰਦੇਸੇਛੀਨਲੀਆ।ਫੇਰਗੁ
ਰੂਜੀਨੇਪਾਂਚਤੀਰਬਖਸੇ ਅਰਆਗਿਆਦਈ ਪੰਜਾਬਮੇਂਪਹੁ
ਚ ਤੁਰਕੋਂਸੇਂਸਾਹਬਜਾਦਿਓਂਕੇਬਦਲੇਲੇਵੋ।ਬਾਬਾਬਿਨੋਦਸਿੰ
ਘਤੇਹਣਸਾਹਣਜਾਦਾ ਚਾਰਸਿੱਖਔਰਪਾਂਚੋਂਬੰਦੇਕੇਸਾਥ
ਦੇਪੰਜਾਬਕੋਤੋਰਆ।ਬੰਦੇਨੇਆਕਰ ਸਢੌਰਾ ਸਮਾਣਾ ਸਰ
ਦ ਪਰਬਤਕੇਸਹਰਜਲੰਧਰ ਲਾਹੌਰ ਉਜਾੜੇ ਵਜੀਦਖਾਂਜਬ
ਰਦਸਤਖਾਂਨ ਦੋਨੋਸੂਬੇਮਾਰੇ।ਬਹਾਦਰਸਾਹਕੋਹੈਦਰਾਬਾਦਮੇਂ
ਖਬਰਪਹੁਚੀ।ਬੰਦੇਕੇਹਟਾਵਨਹੇਤਗੁਰੂਜੀਪਾਸਨਾਦੇੜਮੇਂਆ
ਯਾ। ਬੰਦਾਖਾਨਅਬਚਲਨਗਰਸੇਚਾਰਸੈਂਕਦਮਪੱਛਮਹੈ।
ਖਾਲਸੇਕੋਮਹਾਰਾਜਕਾਜਾਣਸਮਝਈਹਾਂਬਹੁਤਅੱਛਾਦਰਸ
ਨੀਗੁਰਦੁਆਰਾਬਣਨਾਚਾਹੀਏ ੪

੪ ੦੧– ਹੀਰਾਘਾਟ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਗੁਰੂਜੀ ਹੀਰਾ
ਘਾਟ ਕੇ ਥਪ ਗੋਦਾਵਰੀ ਕੇ ਜਲ ਮੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕਰ ਆਕਾਲਪੁਰ
ਖ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਕਰਤੇ ਥੇ ਵਹਾਂ ਜਾ ਕਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਬੜੇ ਮੋ
ਲ ਕਾ ਹੀਰਾ ਭੇਟ ਕੀਆ ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਬੰਦੇ
ਕੋ ਹਟਾਦੇ ਮੁਲਖ ਬਿਗਾੜਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਹੀਰਾ ਲੇਕਰ ਗੋ
ਦਾਵਰੀ ਕੇ ਜਲ ਮੇ ਥਾਪਨ ਕੀਆ। ਅਰ ਬਚਨ ਕਹਾ ਤੁਮ
ਨੇ ਗੁਰੂ ਕੋ ਹੀਰਾ ਪਕੜਾਇਆ ਤਬ ਬੰਦਾ ਭੇਜਾ। ਅਬ ਕਿਛੁ ਦਿ
ਨ ਵੈਸੇ ਹੀ ਕਰੇਗਾ। ਜਬ ਹਮਾਰੇ ਸ੍ਥਾਨੇ ਮੇ ਗੁਰੂ ਬਨ ਬੈਠਨਾ ਚਾ
ਹੇਗਾ ਅਰ ਹਮਾਰੇ ਸਿੱਖੋ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ। ਤਬ ਤੁਮਾਰੇ ਲੋ
ਗੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਚੜ੍ਹੇਗਾ। ਇਸੀ ਲੀਯੇ ਫਰਰੁਖਸਿਯਰ ਕੇ ਦਖ
ਤੋਂ ਪਕੜ੍ਹ ਕਰ ਪਰਲੋਕ ਪਹੁਚਾਯਾ। ਹੀਰਾਘਾਟ ਅਬਚਲਨ
ਗਰ ਸੇ ਸਵਾ ਦੋ ਕੋਸ ਪੂਰਬ ਹੈ ਗੋਦਾਵਰੀ ਕੇ ਤੀਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੈ ੪

੫ ੦੧– ਸਿਕਾਰਘਾਟ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਗੋਦਾਵਰੀ
ਕੇ ਸਾਮੀ ਪਿਛੋਂ ਟਾਸਾ ਪਰਬਤ ਹੈ ਉਸ ਪੈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੈ। ਯਹਾਂ ਗੁ
ਰੂਜੀ ਸਿਕਾਰ ਖੇਲਨੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਅਬਚਲਨਗਰ ਸੇ ਚਾਰ ਕੋਸ
ਅਗਨਿ ਕੋਣ ਮੇ ੪

੬ ੦੧– ਨਗੀਨਾਘਾਟ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ੨– ਸਿੱਖ ੩– ਗੋਦਾਵਰੀ ਕੇ ਤੀ
ਰੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਨਗ ਜੈਸੇ ਪੱਥਰ ਹੈਂ ਇਸ ਲੀਏ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਨਗੀਨਾਘਾ
ਟ ਹੈ ਅਬਚਲਨਗਰ ਸੇ ਤੀਨ ਸੈ ਕਦਮ ਨੈਰਤ ਕੋਣ ਮੇ ੪

੭ ੦੧– ਅਬਚਲਨਗਰ ਸਾਹਿਬ ੨– ਸਿੱਖ ਨਿਹੰਗ ੩– ਸੰ
ਬਤ ੧੭੬੫ ਮੇ ਜਬ ਧਰਮ ਚਲਾਵਨ ਸੰਤ ਉਬਾਰਨ ਦੁਸਟ ਸ
ਭਨ ਕੋ ਮੂਲ ਉਖਾਰਨ ਕੀ ਪੂਰੀ ਨੀਵ ਪਰ ਗਈ। ਤਬ ਦੇਹ ਕੋ

ਪਕੜਨੇਕਾਸੰਕਲਪਕਰ ਜੈਸੇ ਫੰਧਕਕੇਬਾਣਬਚਾਨੇਗ੍ਰਿਸਤੀ
ਨੇਦੇਹਤਿਆਗੀ।ਤੈਸੇਸਸਤ੍ਰਪ੍ਰਹਾਰਸੇਦੇਹਤਿਆਗਨੇਹੇਤ ਜਿ
ਸਕਾਪੂਰਬਕਾਦੂਸਮੇਬਾਪਮਾਰਾਥਾ ਵਹੁਪਠਾਣਕਾਲੜਕਾ
ਯਾ।ਜੈਸੂਰਜਪ੍ਰਕਾਸਮੇਲਿਖਾਹੈ ਪੈਂਡੇਖਾਂਕਾਪੋਤਾ ਗੁਲੇਖਾਨਗੁ
ਰੂਜੀਨੇਨੌਕਰਕੀਆ।।ਅਰਉਸਕੇਹੋਤੇਬਹੁਤਵਾਰਸਭਾਮੇਂਚ
ਰਚਾਚਲਾਯਾਕਰਤੇ ਜਿਸਨੇਬਾਪਦਾਦੇਕਾਵੈਰਨਾਲੀਆ ਉਸ
ਕੇਜਨਮਕੋਧਿਕਾਰਹੈ ਲੜਕੇਨੇਅਪਨੀਮਾਤਾਪਾਸਬਾਤਚਲਾ
ਯਾ।ਪਿਛਲਾਬ੍ਰਿਤਾਂਤਸੁਨਾਯਾ।ਸੁਨਕਰਬਦਲਾਲੇਨਾਚਾਹਤੇਨੇਨ
ਵਰਤੇ ਪੂਜ ਨਵਮੀਕੋਗੁਰੂਜੀਅਕੇਲੇਬੈਠੇਦੇਖਪੇਸਕਬਜਮ
ਰੀਪਾਸੇਮੇਘਾਵਖੁਲਗਯਾ।ਲੜਕੇਕਾਜੋਂਖੋਨੇਸਿਰਉਤਾਰਾ
ਗੁਰੂਜੀਕੇਘਾਵਪੇਟਾਂਕੇਲਗਵਾਏ।ਥੋੜਾਦਿਨਮੇਂਮਿਲਗਯਾ।
ਅਗਲੇਦਿਨਖਬਰਹੋਤਬਹਾਦਰਸਾਹਕੇਆਦਿਮਆਏ।ਬੰਦੀਕਮ
ਨਅਗੇਧਰੀਦੇਖਕਰਮਹਾਰਾਜਯਹਕ ਬੀਰਜ਼ਤੀਭੀਹੈ।ਗੁਰੂ
ਜੀਨੇਝਟਪਟਚੜ੍ਹਾਈ ਜਖਮਕੇਟਾਂਕੇਟੂਟਗਏਪਿਰਚਲਨੇਲਗਾ
ਸਿੱਖਾਂਨੇਸੀਵਨੇਚਾਹੇਫੇਰਨਾਸੀਵਨੇਦੀਏ।ਖੂਬਕਮਰਬਾਂਧ ਨਿ
ਰਾਹਾਰਬ੍ਰਤਕਰਸੋਲਾਦਿਨਪ੍ਰਯੰਤਸਿੱਖੋਂਕੋਉੱਤਮਉਪਦੇਸਦੇ
ਤੇਰਹੇ।ਯਥਾ ਧਰਮਕੀਕਮਾਈਕਰਗਰੀਬੋਂਸਾਥਵੰਡਛਕਨਾ
।ਗੁਰੂਕੇਨੀਅੰਤਦਸੌਂਧਦੇਨਾ।ਨਿਤਸਭਕੇਬ੍ਰਿਧੋਂਸੇਸੁਭਉਪਦੇਸ
ਸੁਨਨਾਕਮਾਵਨਾ।ਪਿਛਲੀਰਾਤਸਨਾਨਕਰਗੁਰਬਾਣੀਕਾਜਾ
ਪਕਰਨਾ।ਅਕਾਲਪੁਰਖਕਾਧਿਆਨਕਰਨਾ ਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬ
ਜੀਕੀਪੂਜਾਕਰਨੀ।ਅਰਦਾਸਕਰਸਭਕਾਰਜਕਰਨੇ।ਪਰਾ
ਈਇਸਤ੍ਰੀਕੋਮਾਤਾਭੈਣ ਬ ਰਾਬਰਜਾਨਨਾ।ਦਿਖਯਦਾਸਨਾਅ

ਲਪਕਰਨੀ।ਧਰਮਾਤਮਾਕੀ ਗੁਣੀਯੋਂਕੀ ਸੰਤੋਂਕੀ ਸੰਗਤਕਰਨੀ
।ਕਾਰਜੋਂਮੇਂਨਿਰਾਲਸਰਹਨਾ।ਗੁਰੂਬਾਣੀਕੀਪ੍ਰੇਮਸੇਪਾਠ।ਔਸੇਵਾ
ਕਰਨੀ।ਗੁਰੂਬਾਣੀਕੇਅਰਥਸੀਖਨੇ।ਦੇਖਕੇਅਨਡਿੱਠਕਰ
ਨਾ।ਨਾਦੇਖੇਬਰਾਬਰਜਾਨ ਪਰਾਏਦੋਖਦੇਖਕਾਹੂੰਪੈਮੁਖਸੇਨਾ
ਕਹਨੇ।ਮਨਨੀਦਾਰੱਖਨਾ।ਚਿੰਤਮੇਧਨਜੋਬਨਾਦਿਕੋਂਕਾਮਾਨਨ
ਹੀਕਰਨਾ।ਮਤਿਊਂਚੀਰੱਖਣੀ।ਬੁੱਧੀਮੇਸਦਾਸੁਭਬਿਚਾਰਰਖ
ਣਾ।ਕੋਈ।ਨਿਸਫਲਕਾਂਮਨਹੀਕਰਣਾ।ਅੰਤਿਕਾਰਾਖਾਵਾਹਗੁ
ਰੂਕੋਜਾਨਣਾ।ਸਦਾਅਕਾਲਪੁਰਖਵਾਹਗੁਰੂਆਗੇਬੇਨਤੀਕਰ
ਨੀ।ਹਮਾਰੀਭਲੀਮਤਿਕੀਰਖਿਆਕਰੋ।ਸੱਤ੍ਰੁਕੀਜੁਗੰਦਪੈਨਿਸ
ਚਾਨਹੀਕਰਨਾ।ਰਾਜਕਾਜਮੇਅਨਮਤਕੇਪੁਰਖਕੋਬਡਾਅਧਿ
ਕਾਰਨਾਦੇਨਾ।ਰਾਜਨੀਤਕੀਪੋਥੀਆਂਅਨੁਸਾਰਚਲਨਾ।ਸਾਂ
ਮ ਦਾਂਨ ਭੇਦਸੇ ਸੱਤ੍ਰੁਵਸਨਾਆਵੇ ਤਬਚੌਥਾਦੰਡ ਉਪਾਯਰੂਪ
ਯੁੱਧਕਰਨਾ ਸਸਤ੍ਰਵਿੱਦਯਾਕਾਅਭਿਆਸਰਖਣਾ।ਸਸ੍ਤ੍ਰਧਾਰੀਹੋ
ਦੰਨਨਾਲੇਨਾ।ਅੰਨਮਤੋਂਕਾਉਪਦੇਸਨਾਧਾਰਨਾ।ਐਸੇਐਸੇ
ਧਰਮਾਰਥਕਾਮਮੁਕ੍ਤੀਯੋਗ ਸਿੱਖੋਂਕੋਉਪਦੇਸਕਰਤੇ ਸਸਤ੍ਰਬ
ਸਤ੍ਰਪਹਿਰ ਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੀਕੀਪ੍ਰਕਰਮਾਕਰ ਗਾਦੀਕਾ
ਮਾਲਕਬਤਾਯ ਇਸਬਾਨੋਮੇਂਦਰਨਗੀਬਨਦਨਾ ਲੰਗਰਚਲ
ਵਨਾ ਹੁਕਮਦੇਕਰ ਚੰਦਨਚਿਖਾਸਮੀਪ ਤਨਾਈਕਿਨਤਕੋਈ
ਤੁਹਾਰੇ ਚਿੰਤਾਤਾਕੀਕੀਜੀਏ ਇਤਆਦਿਬਚਨੋਂਸੇਸਭਸਿੱਖੋਂਕੋਧੀ
ਰਜਦੇਪੀਛੇਹਟਾਇ ਬਆਲੀਬਰਖਨੌਮਹੀਨੇ ਅਠਾਈਦਿਨ
ਕੀਅਵਸਥਾਮੇ ਸੰਬਤ੧੭੬੫ ਕਾਤਕਸੁਦੀ ਪੰਚਮੀ ਬ੍ਰਿਹਸ
ਪਤਿਵਾਰ ਆਪਜਿਤੋਂਕੀ ਜੋਤੀਜੋਤ ਸਮਾਏ।ਦੇਹਲੋਪਹੋਗਈ।

੧੬੮ ਗਾੜਿਕੇਸੋਕਸਮੁੰਦ੍ਰਮੋਅਗਲੇ ਸੂਰਜਉਦੇਹੋਤੇਸਿੱਖੋਂਨੇ ਅੰਗੀ
ਠਾ ਅਰਥਾਤ ਚੰਦਨਚਿਖਾ ਪ੍ਰਜ੍ਵਲਤਕਰੀ ਐਸੀਬਨਾਈ ਗ
ਮਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰੇਕਾ ਆਦਿਗ੍ਰੰਥਜੀਕੀ ਅਬਚਲਨਗਰਗੋਬਿੰਦ
ਗੁਰੂਕਾਇਸਤੁਕਅਨੁਸਾਰ ਅਬਚਲਨਗਰਕੀਆ ਅਬਚ
ਲਕਾ ਸਹੀ ਅਵਿਚਲਹੈ ਅਰਥ ਅਵਿਚਲਕਾ ਨਾਚਲਾਯ
ਮਾਨਹੋਨੇਵਾਲੀਵਸਤੁਹੈ ਨਗਰਗੁਰੂਜੀਕੀਦੇਹਕੇਲੋਪਕਾ
ਸਹਰਮਾਨਕੇਕਾਮਜਾਂਨਲੇਨਾ ਅਬਚਲਨਗਰਸਾਹਬ
ਕਰਨਕਾਰਨਜੋਤੀਸ੍ਵਰੂਪਸ੍ਰੀਕਲਗੀਧਰਮਹਾਰਾਜਕੇਦੇਹਰੇ
ਕਾਥਾਨਹੈਇਸਥਾਨਮੇਦਰਸਨਹੇਤਗੁਰੂਮਹਾਰਾਜਕੇਏਤੇਸਸਤ੍ਰਹੈਂ

੧ ਬੰਦੂਖਤੋੜੇਦਾਰ
੨ ਤਰਕਸਤੀਰੋਂਕਾ ਤੀਰਉਸਮੇਪੋਤੀਹੈ
੪ ਕਮਾਣਦੋ
੫ ਪੁਲਾਦੀਜੜਾਊਢਾਲ
੬ ਜੜਾਊਲੰਬੀਤਰਵਾਰ
੭ ਸੁਨਹਿਰੀਦਸਤੇਕੀਪੇਸਕਬਜ
੮ ਸਰਬਲੋਹਕੀਸੰਗ
੯ ਬਡੂਯੇਮੇਕੰਘਾਕੇਸ
੧੦ ਭਗਵਤੀਕਾੜਿਸੂਲ ਜਿਸਕੋਦੂਸਰੇਹੈਦਰੀਪਾਲਾਮੇਆ
ਲਾ ਜਿਗਾਪਹਿਰਾਈਜਾਤੀਹੈ

ਗੁਰੂਮਹਾਰਾਜਕਾਦਰਬਾਰਪੰਖਾਬਨਤੇ ਅੰਦਰਨਾਬਨਾਨੇਕੀ
ਆਗਮਾਤੇਗਰਕਰਨੇਸੇ ਹਾਜੀਭੀਹੈਸੋਭੁਲੀਹੈ ਐਸੀਕ੍ਰਿਤਾ
ਕਰ ਦਰਬਾਰਪੰਖਾ ਮਹਾਰਾਜਨੇ ਸ੍ਰੀਤਰੰਗਿਪਾਨੇਬਨਫਾਨਾ

ਦਰਬਾਰਕੇਸਮੀਪਬਣਤਾਬੁੰਗਾਅਈਬ੍ਰਾਹੋਕਾਹੈ।ਜੋਮੁਕਤਸਰਜੀ
ਕੇਮੁੰਧਮੇਲੇਗੁਰੂਕੀਸੇਵਾਮੇਰਹੀ ਇਸੀਕੇਬੁੰਗੇਮੇਂਬਡਾਪੁਜਾਰੀਰ
ਹਤਾਹੈ ਔਰਿਐਦੱਖਣੀਪੰਜਾਬੀਸਿੱਖਰਹਤੇਹੈਂ।ਪੰਜਾਬਦੇਸਾਂ
ਸਭੁਰਦੂਰਦੇਸੇ ਬਹੁਤਦੂਰਹੈ।ਇਸਲੀਏਇੰਦਾਹਾਹੇਤਸਭਕੋਆਪ
ਨੀਜਾਤੇਕੀਕਿਆਨਾਅਤਨੇਸੇ ਦੱਖਣੀਲੋਗੋਂਸੇਰਲਾਮਿਲਜਾਂਦੀ
ਰਲਲੇਤੇਹੈਂ ਬਰਣਸੰਕਰਹੋਣੇਕਾਦੋਖਨਹੀਆਨਤਾ।ਔਰਗੁਰੂਬਾਨੋ
ਏਮਾਨਤੇਹੈਂ ਐਸੀਸਾਦੀਨਹੀਕਰਤੇ।ਬਡਾਪੁਜਾਰੀ ਅਰਥਾਤ
ਬਡਾਅਹੰਤ ਸਦਾਪੰਜਾਬੀਹੀਬਨਾਯਾਜਾਤਾਹੈ ਦੱਖਣੀਨਹੀਬਨ
ਯਾਜਾਤਾ।ਨਿਅਤਾਇਸਮੌਜਾਤੀਕਾਫਰਕਹੈ ਯਾਕੁਛਔਰਹੈ ਸੋ
ਜਾਨਾਨਹੀਗਯਾ।ਅਗੇਪਟਣੇਸਾਹਬਮੇਂਭੀਏਕਪੰਜਾਬੀਮਹੰ
ਤਬੂਨਨੇਕੀਚਾਲਥੀ ਸੋ ਸਾਲਉਂਨੀਸੈਚਾਲੀਸੇਂਐਸੀਬੰਦਹੂਈ
ਗੁਰੂਚਾਹੇਫਿਰਚਲੇਪਰਯੰਤਨਾਖੁਲੇਗੀ।ਬੰਦਬਸਤਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰੇਸ
ਰਬਕੇਕਾਂਮੇਕਾਪੰਚੋਂਕੇਹਾਥਹੈ ਹਾਂਹੈਜਿਸਸੇਪੁਜਾਰੀਕਾਅਧਿਕਾਰਟੋਂ
ਜਾਇਤਾ। ।ਸ੍ਰੀਮੁਪਤਕਥਾਸਮਾਪਤਅਟਸਥਾਕੀ।
ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਮਹਾਰਾਜਪਟਣੇਅਵਤਾਰਲੇਲਖਨੌ
ਰਨਿੰਦਾਸਪੀਛੇ ਅਨੰਦਪੁਰਪਹੁੰਚਗਏਹੀਬੋਹਤਸਲਸੇਂਹਸਤੀ
ਮੰਗਤੇਭੀਮਚੰਦਸੇਰੰਜੋਹੋ ਅਨੰਦਪੁਰਛੋੜ ਪਾਉਂਟੇਪਹੁੰਚੇ
ਹਰੇਅਭਿੰਦਮਾਰ ਪਹੁ ਕ੍ਰੀਧੋਂਕੋਜੰਗਮੇਹਰਾਏ ਆਨੰਦਪੁਰਪ
ਹੁੰਚਨਰੈਣਪੁਰਪਰ ਨੈਣਾਦੇਵੀਪਰਗਟਾਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਕੀਰੀਤਿਚ
ਲਾਯਖਾਲਸਾਬਨਾਯ ਗਊਕੀਆਣਮਾਨ ਆਨੰਦਪੁਰਛੋੜ
ਬਿਸਾਲੀਬਤੋਰਬਿਚਰਤੇਆਨੰਦਪੁਰਪਹੁੰਚ ਰਣਾਲਸਰਜ
ਤ੍ਹਾਕਰ ਆਨੰਦਪੁਰਵਾਸਕਰਤੇ ਕੁਰਖੇਤਰਹੋ ਪਹਲਾਦਮਕੋਰਸੁੰ

ਪਕਰਤੇ ਆਨੰਦਪੁਰਪਹੁਚ ਪਾਹੜੀਯੋਸੇਬੈਰਬਾਂਧ ਪਤਸਾਹੀ
ਅਤਪਾਹੜੀਯੋਂਕੀਦਸਲਾਖਫੌਜ੍ਹਹੂਏ ਕੁਰਾਂਨਕੀਕਸਮਅੰਨ
ਆਨੰਦਪੁਰਤਿਆਗ ਚਮਕੌਰਜੰਗਕਰ ਮਾਛੀਵਾੜੇਹੋਤੇ ਦੀਨੇ
ਪਹੁਚਾਹਿਕਾਯਤਨਾਂਲਿਖ ਦਯਾਸਿੰਘਕੋਦੇਖਣਤੋਰ ਮੁਕਤਸਰਜੰ
ਗਕਰਤੇ ਦਮਦਮੇਨਿਵਾਸਕਰ ਗੁਰੂਪਿਤਾਕੀਬਾਣੀਮੇਲ ਗੰ
ਥਜੀਕੀਤੀਸਰੀਬੀੜ੍ਹਲਿਖਾਯ ਪੁਸਕਰਹੋਤੇ ਬਘੌਰਸੇਪਾ
ਰਸਿੰਘਤੇਜ ਬਹਾਦੁਰਸਾਹਕੀਫਤੇਕਰਾਯ ਦਿੱਲੀਆਗਰੇਹੋ
ਬੁਰਹਾਂਨਪੁਰਹੋਤੇ ਨਾਦੇੜ ਪਹੁਚ ਬੰਦੇਕੋਭੇਜ ਪੰਜਾਬਮੇਮੁਗ
ਲਈਹਕੂਮਤਬਿਗਾੜ੍ਹਾਇ ਨਾਦੇੜ੍ਹਮੇਗੀਡਹੇਸਮਾਏ॥੧॥ ਇਹਿ
ਤਿਸ੍ਰੀਅਤਗੁਰੂਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹੇਤਾਰਾਹਰਿਨਰੋਤਮਰਚਿਤੇ ਦਸ
ਮਗੁਰਤੀਰਥਬਰਨਨਾਸਮਾਪਤਮ॥੧੦॥ ॥ ॥

੬੪ ਗੁਰੂਨਾਨਕਸਾਹਬਜੀਕੇ॥
੭ ਗੁਰੂਅੰਗਦਸਾਹਬਜੀਕੇ॥
੧੧ ਗੁਰੂਅਮਰਦਾਸਸਾਹਬਜੀਕੇ॥
੯ ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਸਾਹਬਜੀਕੇ॥
੩੨ ਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਜੀਕੇ॥
੭੯ ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਜੀਕੇ॥
੨੬ ਗੁਰੂਹਰਿਰਾਯਸਾਹਬਜੀਕੇ॥
੫ ਗੁਰੂਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨਸਾਹਬਜੀਕੇ॥
੧੦ ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਸਾਹਬਜੀਕੇ॥
੧੬੭ ਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਮਹਾਰਾਜਕੇ॥

੫੦੨ ਜੋੜ ਨਿਖਲਸ੍ਥਾਨੋਂਕਾ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

॥ਸਾਹਬਜਾਦਿਓਂਕੇਜਨਮਬ੍ਯਾਨਾਦਿ॥

੧੫੫੧ ਮੇ ਸਾਵਣਵਦੀਏਕਮ ਸਾਵਣਪ੍ਰਵਿਸ਼ੇਪੰਚਕੋ ਗੁਰੂਨ
ਨਕਜੀਕੇਬਡੇਪੁੱਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀਸੁਲਤਾਂਨਪੁਰਜਨਮੇ

੧੫੫੩ ਮੇ ਫਾਗਨਪ੍ਰਵਿਸ਼ੇਉਂਨੀਸਕੋਛੋਟੇਲਖਮੀਦਾਸਜੀਜਨਮੇ
ਸੁਲਤਾਂਨਪੁਰੋਬੀਬੀਨਾਨਕੀਜੈਰਾਮਕੇਪਰਲੋਕਹੁਯੇਪੀਛੇ ਸੰਬਤ
੧੫੭੫ ਕੇਸਮੀਪਅਪਨੀਮਾਤਾਸਹਿਤ ਪੱਖੋਕੇਗ੍ਰਾਮਨਾਨਾਪਾਸ
ਜਾਇਰਹੇ ਸੰਬਤ੧੫੭੭ ਮੇ ਜਬਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਬਾਬਰਕੇ ਸਾਤ
ਗੱਦੀਕਾਬਰਦੇਕਰ ਏਮਨਾਬਾਦਸੇਪਖੋਕੇਗ੍ਰਾਮਮੇਆਏਤਬ
ਸੇਅਪਨੀਮਾਤਾਸਮੇਤਦੋਨੋਪੁਤ੍ਰਗੁਰੂਜੀਕੇਪਾਸਰਹੇ

੧੫੮੨ ਮੇ ਜਬਗੁਰੂਜੀਨੇਕਰਤਾਰਪੁਰਗ੍ਰਾਮਬਸਾਯਾਤਬ
ਸੇਸਭਕੁਟੰਬਕਰਤਾਰਪੁਰਮੇਬਸਾਯਾ

੧੫੯੬ ਮੇ ਜਬਅੰਗਦਜੀਤਰਹਪਰੀਖ੍ਯਾਕਰ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਨੇ ਅੰ
ਗਦਸਾਹਬਕੋਗੱਦੀਦਈ ਤਬਸੇਭੁਰੇਸਾਥਸੰਗਹੋਕਰਸ੍ਰੀਚੰਦ
ਜੀ ਡਾਲੀਸਾਹਬਆਏ

ਡਾਲੀਸਾਹਬ੧– ਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀਕਾਥਾਨ੨– ਉਦਾਸੀ੩– ਡਾਲੀਸਾ
ਹਬਦੇਹਰੇਸਾਹਬਸੇਸਾਤਕੋਸਉੱਤਰਹੈ੪

ਦੇਹਰਾ੧– ਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀਕੀ ਡਾਲੀਸਾਹਬ੨– ਉਦਾਸੀ੩– ਦੇਹ
ਰੇਸਾਹਬਸੇਸੈਕੜਅਸ਼ੀਸਾਨਕੋਣਮੇ ਦੂਜੀਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀਕੀਡਾ
ਲੀਸਾਹਬਹੈ੪

੨ ਬਾਰਠ ਗ੍ਰਾਮ ਦੇਹਰੇਸੇ ਉੱਨੀਕੋਸ ਥੀ ਸਾਂਨਕੇਨਾਮੇ ੧– ਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀ
ਕਾਥਾਂਨ ੨– ਉਦਾਸੀ ੩– ਇਸਗ੍ਰਾਮਮੇ ਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀਨੇ ਬਹੁਤ
ਕਾਲਵਾਸਕੀਆਥੀਹਾਂਹੀ ਸੰ: ੧੬੬੦ ਮੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨਸਾ
ਹਬਸੁਖਮਨੀਰਚਨਾਕਰਤੇ ਇਨਕੇਦਰਸਨਕੋਗਏਥੇ ਅਰਥੀ
ਹਾਂਹੀਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਗਏਥੇ ਉਸਸਮੇਬਡਾਬੇਟਾਗੁਰਦਿ
ਤਾਜੀਸਾਥਥਾ ਉਸਕੋ ਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀਨੇ ਸੇਲੀਟੋਪੀਬਖਸੀ ਖਿਤਾ
ਬਬਾਬਾ ਦੀਆ ਗੁਰਦਿੱਤਾਜੀਨੇ ਦਾਹੀਦੇਸ ਫੂਲਸਾਹਬ ਗੋ
ਇੰਦਸਾਹਬ ਬਾਲੂਹਸਨਾ ਅਲਮਸਤ ਇਨਚਾਰਚੇਲੋਂਕੋਦੀ
ਆ ਬਾਲੂਜੀਪਹਲੇ ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਜੀਕੇ ਘੋੜੇਕੀ
ਸੇਵਾਕਰਤੇ ਬਡੇਪ੍ਰਸੰਨਬਦਨਾ ਔਰ ਹਸਮੁਖਥੇ ਇਸਲੀਏਗੁ
ਰੂਜੀਨੇ ਇਨਕਾਨਾਮਬਾਲੂਹਸਨਾਰੱਖਾ ਅਲਮਸਤਜੀਪਹ
ਲੇਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀਕੀਸੇਵਾਕਰਤੇਰਹੇ ਨਾਮਕਮਲੀਆਥਾ ਪੀਛੇ
ਸੇਨਾਂਮ ਅਲਮਸਤਜੀਕੀਆ ਇਨਚਾਰੋਂਕੀਜਾਤਿਕੋਖਿਤਾ
ਤ ਉਦਾਸੀਸੰਤੋਕੇਭੀਯਾਦਨਹੀਂ ਸਮਾਧਿ ਬਾਲੂਹਸਨਾਜੀਕੀ
ਗੁਰੂਧਾਮਝਾੜਕੇਦੇਹਰੇਹੈ ਅਲਮਸਤਜੀਕੀਨਾਨਕਮਤੇਮੇਂ
ਹੈ ਫੂਲਸਾਹਬਜੀਕੀਹੋਸਾਰਪੁਰਕੇਸਮੀਪਕਸਬੇ ਬਹਾਦਰ
ਪੁਰਹੈ ਦਹੀਸਾਹੇਕਾਨਾਮੀਡੇਰਾਹੈ ਗੋਇੰਦਸਾਹਬਕੀਸਮ
ਧਿਕਾਪਤਾਨਹੀਂਸੁਨਾ ਇਨਚਾਰੋਂਕੀਸੰਪ੍ਰਦਾਯਨਕੇ ਧੂਏ ਬੋਲ
ਤੇਹੈਂ ਔਰਸਭਉਦਾਸੀਸੰਤਬਖਸੋਂਮੇਹੈਂ ਜੈਸੇ ਭਗਤਭਗ
ਵਾਨਕੇਸਾਧਲਖਮੀਦਾਸਜੀਕੇਪੁਤ੍ਰ ਧਰਮਚੰਦਜੀਕੀਬਖਸ
ਸੇਹੈ ਗੜਯਾਜੀਕੇਦੇਸਸੇਭਗਵਾਨਗਿਰਿ ਸੰਤ ਅਮਰਨਾਥ
ਕੇਦਰਸਨਕੋਆਯਾਥਾ ਦੇਹਰੇਜੀ ਪਹੁਚਧਰਮਚੰਦਜੀ

ਕਾਸੇਵਕਬਨਾਯਾ।ਅਪਨੇਸਮੇਂਇਸਕੀਤੀਨਸੈਸਾਠਧੂੰਈਆਂਥੀ
।ਜੋਸਭੀਗੁਰਮਤਗੁਰਮਾਰਗਨਕੇਉਦਾਸੀਥਨੇ।ਅਬਧੂੰਏਂਕਾਮਦਾ
ਸੁਕੇਉਦਾਸੀ ਗ੍ਰਾਮਰਮਦਾਸਮੇਂਹੈਂ।ਭਾਈ ਸੰਗਤਸਾਹਬਜੀਕੇ
ਸੰਤਗੁਰੂਹਰਰਾਇਸਾਹਬਜੀਕੀਬਖਸਸਮੇਂਹੈਂ।ਸੰਗਤਸਾਹਬ
ਨਾਮਗੁਰੂਜੀਨੇਕੀਆ।ਪਹਲੇਇਨਕਾਨਾਮਫੇਰੂਥਾ।ਪੀਛੇ
ਜੋਮਸੰਦਮਾਲਵਾਉਸਸਮੇਂਇਨਕੋਭੀਦਾੜ੍ਹੀਸੇਪਕੜਕੇਲਿਆ
ਵਨੇਕਾਹੁਕਮਦੀਆ।ਜੋਉਸੀਹਾਲਮੇਂਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀ
ਮਹਾਰਾਜਕੇਪਾਸਆਏ ਦੇਖਕੇਗੁਰੋਂਨੇਪ੍ਰਸੰਨਹੋਬਚਨਕੀਆ
ਧੰਨਭਾਈਫੇਰੂਸੱਚੀਦਾੜ੍ਹੀ।ਅਰਕਿਰਪਾਕਰਆਪਨੀਪੰਗਬ
ਖਸੀ।ਗੁਰੂਜੀਕੇਸਮੇਂਬਹੁਤਉਦਾਸੀਸਾਧਮਸੰਦਥੇ।ਇਸਕੀ
ਜੋਜੇਭੀਮਿਗਦਾਏਗਏਥੇ।ਉਪਦੇਸਦੇਕਰਸੇਵਕੋਂਕੋਗੁਰੂਜੀ
ਕੇਸਮੀਪਲਿਆਵਨੇਵਾਲੇਲੋਗਮਸੰਦਬੋਲੇਜਾਤੇਹੈਂ।ਅਬ
ਭੀਰਾਮਰਾਯਕੀਸੰਗਤਮੇਂਬਾਲੂਹਸਨਾਜੀਕੇਉਦਾਸੀਸਾਧਮ
ਸੰਦਹੈਂ— ਮੀਹਾਂਸਾਹਬਕੇਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਜੀਕੀਬਖਸ
ਕੇਹੈਂ।ਮੀਹਾਂਜੀਨੇਧਮਧਾਨਸਾਹਬਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇਤੀਂਬਧਾੜ੍ਹਾ
ਸਮੇਂਜਲਢੋਨੇਕੀਸੇਵਾਕਰੀ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਪ੍ਰਸੰਨਹੋਉਦਾਸੀਭੇ
ਖਕੀਬਖਸਕਰੀ।ਪੀਛੇਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਮਹਾਰਾਜਕੀਸੇ
ਵਾਕਰੀ ਉਨਕਨੇਮੀਹਾਂਸਾਹਬਕੋਭੀਪੱਗਬਖਸੀ।ਜੀਖਸਾਹ
ਬਕਾਅਸਵਾਰਾ ਅਰਟੇਕਸਸੂਦੀਆ— ਬਖਤਮਲੀਏ
ਉਦਾਸੀਗੁਰੂਦਸਮਜੀਕੀਬਖਸਕੇਹੈਂ।ਅਸੰਦੇਪੋਤੇਲਖੋਰ
ਨੇਸਮੇਂਛੋਟੀਉਮਰਮੇਂ ਬਖਤਮੱਲਭੁਗਾਕੇਗੁਰੂਜੀਕੇਅਗਲੇਪ
ਸਰਧਾ।ਅਤਾਜੀਨੇਇਸਕੋਬਖਸਾਯਾ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਉਦਾ

ਸੀਭੇਖਕੀਬਖਸਸਕਰੀਪਰੰਤੂਵੀਚੇਰਨਸਮੇਇਨਕੇਸਾਧਰੂਣੀ
ਆਂਪਾਰਤੇਹੈ।—ਜੀਤਮਲੀਏਭੀਗੁਰੂਦਸਮਜੀਕੀਬਖ
ਸਕੇਹੈਂ।—ਏਕਰਾਵਲਪਿੰਡੀਵਿਚਬਾਨਸਿੰਘਜੀਏਉਦਾਸੀ
ਹੈਂਸੋਬਾਨਸਿੰਘਕੇਹੈਂ—ਬਹੁਤਸੇਉਦਾਸੀਸੰਤਪਰਾਣੇਵਾਲੇ
ਦੱਖਣੀਰਾਯਸੋਢੀਕੇਬੰਸਕੇਚੇਲੇਹੈਂ ਦੱਖਣੀਰਾਯਸੋਢੀਪਿ
ਥੀਚੰਦਕੇਬੰਸਮੇਹੂਏ ਗੁਲਾਬਦਾਸਉਦਾਸੀਸਾਧਥਾ।ਇਸਲੀ
ਏਗੁਲਾਬਦਾਸੀਏਭੀਇਸੀਭੇਖਮੇਸਮਝਨੇਚਾਹੀਏ।ਯੇਫੂਹੀਰੂ
ਹੀਤਲਾਵਭਰਨੇਕੀਤਰਾ ਅਨੇਕਥਾਨੋਸੇਮਿਲਕੇਏਖੂਬ
ਹੀਭੇਖਬਨਗਯਾ।ਨਿਰਬਾਂਣਪ੍ਰੀਤਮਦਾਸਇਸਭੇਖਮੇਬਡੇ
ਪ੍ਰਤਾਪੀਪੁਰਖਹੂਏ।ਜਿਸਨੇਇਸਭੇਖਕਾਬਡਾਅੱਛਾਵੇਸਬ
ਨਾਯਾ।ਪਹਿਲੇਇਸਭੇਖਮੇਸਿਰਪੈਦਲਕਕੀਟੋਪੀਗਲਮੇਲੀ
ਬਾਚੋਲਾ।ਹਾਥਮੇਤੂੰਬਾਰਖਨੇਕੀਚਾਲਥੀ।ਨਾਮਭਾਈਨੱਥਾਭਾ
ਈਜੀਤਮੱਲਭਾਈਮੀਹਾ।ਐਸੀਚਾਲਥੀ।ਜਬਸੇਨਿਰਬਾਣ
ਪ੍ਰੀਤਮਦਾਸਹੂਏ।ਨਾਮ ਬ੍ਰਹਮਦਾਸ ਬ੍ਰਹਮਨਿਜਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮਕੂਟ
ਸੰਤ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦ ਦਰਸਨਦੇਵ ਹਰੀਪ੍ਰਕਾਸ ਹਰਿਬਿਲਾਸ ਐਸੇ
ਕੀਏ ਸਾਂਸ੍ਰਨਾਮਸਭਕਾਨਿਰਬਾਣਰੱਖਾ।ਵੇਸ ਸਿਰਪੇਜਟਾਂ ਲੰ
ਕਮੇਜੰਜੀਰਸਰੀਰਪੇਬਿਭੂਤਕਾਕੀਆ।ਅਬਕੁਛਦਿਨੋਸੇਪ
ਰਮਹੰਸੋਨੇਨਾਮਆਤਮਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋਤੀਸ੍ਵਰੂਪ ਚੇਤਨਘਨ ਮਯਾ
ਰਾਮ ਹਰੀਨਾਰਾਯਣ ਐਸੇਰੱਖਉਸਵੇਸਕੋਸਿਥਲਕਰਦੀਆ
ਹੈ।ਅਰਸਿਰਦਾੜ੍ਹੀਕੇਕੇਸਮੁੰਡਾਨੇਕੀਚਾਲਕਰਦਈਹੈ।ਛੋਟੀ
ਉਦਾਸੀਸਾਧਸਭੀਮੁੰਡੇਰਹਤੇਹੈਂ।ਯਹਛੋਟੀਕਾਟਨੇਕੀਚਾਲਜ
ਨਨਹੀਪਰੰਤੂਕਿਥਸੇਚਲੀ।ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਨੇਸਿਰੀਚੰਦਜੀ

ਕੀਤੋਟੀਨਹੀਕਰਦੀ॥ਸ੍ਰੀਚੰਦਨੇਗੁਰਦਿੱਤਾਜੀਕੀਨਹੀਕਾ
ਟੀ॥ਗੁਰਦਿੱਤਾਜੀਨੇਅਪਨੇਚੇਲਿਓਂਕੀਕਿਉਂਕਾਟਨੀਥੀ॥ਜਬ
ਆਪਹੀਨਹੀਕਟਵਾਈ॥ਇਸਸੇਪ੍ਰਤੀਤਹੁਆ ਜਹਭੀਰਸਮ
ਸਿੱਖੋਂਸੇਅਲਗਕਰਨੇਹੇਤ ਨਿਰਬਾਣਸਾਹਬਕੇਸਮੇਸੇਹੀਰਲੀ
॥ਪਰੰਤੂ ਹੈਗੁਰਮਤਕੀਮ੍ਰਯਾਦਾਸੇਬਾਹਰ ਸੰਨਿਆਸੀਯੋਂਕੇਭੀਸੰ
ਕਰਾਚਾਰਯਸੇ ਰੋਟੀਕਟਵਾਨੀਅਰਜਿਮੀਏਦਬਾਨਾ ਯਹਮੁਸਲ
ਮਾਨੀਚਾਲਚਲੀਹੈ॥ਸੁਕਦੇਵ ਬਿਆਸ ਪਰਾਸਰ ਸਭਕੇਸਿਰਰੋਟੀ
ਥੀਰਹੇ॥ਬਿਚਾਰਾ॥ਉਦਾਸੀਭੇਖਕੇਮੁੱਖਆਚਾਰਯਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀ
ਹੂਏ॥ਉਨਸੇਗੁਰਦਿੱਤਾਜੀਕਾਹੋਨਾਬਹੁਤੇਨਹੀਭੀਮੰਨਤੇ॥ਸੋਆ
ਗੇਗੁਰਦਿੱਤਾਜੀਕੇਬ੍ਰਿਤਾਂਤਮੇਲਿਖੇਂਗੇ॥੪

੪ ਦੌਲਤਪੁਰ ਗ੍ਰਾਮ੧ — ਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀਕਾਥਾਂਨ੨ — ਉਦਾਸੀ੩ —
ਯਹਗ੍ਰਾਮਨਵੇਂਸਾਹਰਸੇਦੋਕੋਸਜਿਲੇਜਲੰਧਰਮੇਹੈ॥੪

੫ ਚੰਬਾ ਸਹਰ੧ — ਸਿਲਾਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀਕੀ੨ — ਉਦਾਸੀ੩ — ੧੬੬੯
ਮੇਸਿਲਾਪੈਦਾਹੂ ਐਰਾਵਤੀਨਦੀਲਖ ਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀਚੰਬੇਸਹਰਸ
ਸੀਪਗਏ ਈਹਾਂਸੇਆਗੇਖਬਰਨਹੀਮਿਲੀਕਹਾਂਗਏ॥ਇਸਲੀ
ਏਓਲਾਂਸੈਉਨਤੂ ਹੀ ਇਨਕੇਪਰਲੋਕਕਾ ਸੰਬਤਸਿੱਧਹੂਆ॥ਨਿ
ਖਲਾਅਵਸਥਾਇਨਕੀਏਕਸੌਉਨੀਬਰਸਕੀਹੂਈ ਚੰਬਾਸਹਰਬ
ਰਨਸੇਚਾਲੀਕੋਸ ਉੱਤੇ ਵਰਫਨੀਪਰਬਤਮੇਰਜਧਾਨੀਹੈ॥੪

॥ਬ੍ਰਿਤਾਂਤਲਖਮੀਦਾਸਜੀਕਾ॥

੧੫੬੦ ਸੰਬਤਮੇ ਲਖਮੀਚੰਦਜੀਕਾ ਬਿਵਾਹਸੁਲਤਾਨਪੁਰਹੂਆ॥
੧੫੭੨ ਸੰਬਤਮੇ ਇਨਕੇਘਰਧਰਮਚੰਦਜੀਪੁੱਤ੍ਰਜਨਮੇ
੧੫੮੪ ਸੰਬਤਮੇ ਧਰਮਚੰਦਜੀਕਾਬਿਵਾਹਹੂਆ॥

੧੫੯੭ ਸੰਬਤਮੇ ਧਰਮਚੰਦਜੀਕੇ ਮਾਣਕਚੰਦਪੁਤ੍ਰਹੂਆ
੧੬੧੨ ਸੰਬਤਮੇ ਲਖਮੀਚੰਦਜੀ ਸਿਕਾਰਖੇਲਨੇਗਏ ਸਮਾਂ
ਹੁਆਏ ਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀਨੇਦੇਖਕਰਕਹਾ ਇਸਕਾਹਿਸਾਬਦੇਨਾਪ
ੜੈਗਾ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇਪਰਮੇਸਨਮਾਲੋਮੇਸਕਰਮਾਰਿ
ਤੁ ਕੀਆ ਲਖਮੀਚੰਦਜੀਨੇਕਹਾ ਪਹਿਲੇਹਸਾਬਹੀਪੂਰਾ
ਕਰਆਵੋ ਅਹੀਅਦਕੀਤਰਹਘੋੜੇਸਹਤ੍ਰਏਹੀ ਆਕਾਸਮਾਰਗਮੇ
ਚਲੇਗਏ ਯਹਭੀਇਨਕੇਪਰਲੋਕਕਾਸੰਬਤਹੈ — ਮਾਣਕਚੰ
ਦਜੀਕੇਦਤਾਰਚੰਦਜੀ ਦਾਤਾਰਚੰਦਜੀਕੇਪਹਾੜਚੰਦਜੀ ਪਹਾ
ੜਚੰਦਜੀਕੇਹਰਕਰਨਚੰਦਜੀ ਤਿਨਕੇ ਨਿਹਾਲਚੰਦਜੀ ਨਿਹਾ
ਲਚੰਦਕੇਕਲਾਧਾਰੀਜੀ ਤਿਨਕੇਜੀਤਾਸਿੰਘਜੀ ਜੀਤਾਸਿੰਘਕੇ
ਦੇਵੀਸਾਹਬਸਿੰਘਜੀ ਸੰਬਤ੧੮੭੩ ਮੇਜਨਮੇ ਸੰਬਤ੧੯੪੧
ਮੇ ਊਨੇਸਥਾਨਿਦਾਸਕਰਤੇ ਪਰਲੋਕਪਧਾਰੇ ਬਹੁਤਲੋਕਇ
ਨਕੋ ਬਾਰਵੀਪਾਤਸਾਹੀ ਬੋਲਤੇਹੈਂ ਗਿਆਰਵੀ ਆਦਿਗ੍ਰੰਥਸ
ਹਬਜੀਕੋ ਕਹਤੇਹੈਂ ਦਸਮਪਾਤਸਾਹਿਜੀਕੇ ਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੀ
ਕੋ ਸਮਾਨਹੀਬਤਾਤੇ ਕੈਨਪਾਤਸਾਹੀ ਬਨੇ ਅਰ ਆਦਿਗ੍ਰੰਥ
ਸਾਹਬਕੋ ਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਜੀਸੇਪੀਛੇ ਛਤੀਸਗੁਣਾਵਿ
ਨਲੇਮੇਭੀ ਉਨਹੀਕੇਘਰਕਾ ਜਪੈਸੋਹਾ ਸਭੁਲੋਕੋਂਕੇ ਦੇਵੀ
ਸਾਹਦਬਾਰਵੀਪਾਤਸਾਹੀਹੈ ਇਸ ਬਾਤਕਾ ਅੰਗੀਕਾਰਨਹੀ
॥ ਅਕਾਨਸੇਦੇਵੀਸਾਹਬਸਿੰਘਜੀਕੇ ਅਰਦੀਗੁ ਸਾਹਿਬਦਾਰ
ਸਿੰਘਜੀਕੇ ਬਹੁਤਦੇਸੋਮੇ ਬਨੇਹੂਏਹੈ ਅਰਪੁਜਤੇਹੈ ਇਨਕੇ
ਮਕਾਨੇਸੇ ਬਦਕੇਪੂਜਾ ਜੰਗਲਦੇਸਮੇ ਬਹੁਤਆਹੋਕਾਮ ਬੰਮਣ
ਸਿੰਘਕੇਥਾਨਕੀਹੋਤੀਹੈ ਜਿਸਕੀਪਟਿਆਲੇਮੇਜੁਬਾਨਕਟਈ

ਗਈਥੀ।ਲਖਮੀਚੰਦਜੀਕੇਬੰਸਕਾਨਿਵਾਸਪਹਲੇਡੇਹਰੇਮੇਂਥੀ ੧੧੭
ਫਿਰਮਾਮਾਖਾਲਸੇਕੇਰਾਜਮੇਂਬੇਦੀਸਾਹਬਜ਼ਾਦੇਅਨੇਕਥਾਨੋਂਮੇਂਬਸੇ
ਪਰੰਤੂਨਨਕਾਣੇਮੇਂਬੇਦੀਜੋਕਾਧਰਕੋਈਨਹੀਂਰਹਾ।ਔਰਲੋ
ਗਏਸਤੇਹੈਂ।੧

।ਗੁਰੂਅੰਗਦਜੀਕੇਸਾਹਬਜ਼ਾਦੇ।

੧੫੯੧ ਸੰਬਤਮੇਂਖਡੂਰਗ੍ਰਾਮਦਾਸੂਜੀਜਨਮੇ
੧੫੯੮ ਸੰਬਤਮੇਂਬੀਬੀਅਮਰੋਜਨਮੀ ਬਾਸਰਕੇਗ੍ਰਾਂਮਗੁਰੂਅ-
ਮਰਜੀਕੇਭ੍ਰਾਤਾਕੇਪੁੱਤ੍ਰਕੋਬਿਆਹੀ।ਇਸੀਕੇਮੁਖਸੇਗੁਰੂਜੀਕਾ
ਸਬਦਸੁਨਅਮਰੋਜੀਕੋਸਾਥਲੇਅਮਰਦਾਸਜੀਗੁਰੂਅੰਗਦ
ਸਾਹਬਜੀਕੀਸੇਵਾਮੇਂਆਏ੧੫੯੨ਮੇਂਬੀਬੀਅਣੋਖੀਜਨਮੀ
੧੫੯੪ ਸੰਬਤਮੇਂਦਾਤੂਜੀਜਨਮੇ।ਦਾਸੂਦਾਤੂਜੀਖਡੂਰਮੇਂਹੀ
ਰਹੇਸਮਾਏ ਔਰ ਕੋਈਇਨਕਾਬੰਸਪ੍ਰਸਿੱਧਨਹੀ੨

।ਗੁਰੂਅਮਰਜੀਕੇਸਾਹਬਜ਼ਾਦਿਓਂਕੇਬ੍ਯਾਨ।

੧੫੯੧ ਸੰਬਤਮੇਂਬਾਸਰਕੇਗ੍ਰਾਂਮਬੀਬੀਭਾਨੀਜੀਜਨਮੀ।
੧੫੯੯ ਸੰਬਤਮੇਂਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਕੋਬਿਆਹੀ।ਕਹੀਂਬ੍ਯਾਹਸੰ-
੧੬੦੨ ਮੇਂਲਿਖਾਹੈ ਸੋਈਠੀਕਹੈ
੧੫੯੩ ਸੰਬਤਮੇਂ ਮੋਹਨਜੀਜਨਮੇ ਇਨਕੇਸੰਸਰਾਮਪੁੱਤ੍ਰਹੂਆ
੧੬੬੦ ਸੰਬਤਮੇਂ ਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਜੀਨੇਹਾਥਮੇਂਤੰਬੂਰਾਸਾਜ
ਪਕੜ ਇਨਕੇਚੁਬਾਰੇਸਮੀਪਗਲੀਮੇਂਔਰ ਮੋਹਨਤੇਰੇਊਚੇਮੰਦ
ਰਗਾਇਆਇਨਕੀਉਸਤਤਿਕਾਸਬਦਉਚਾਰਿਆ।ਤਬਇਨ
ਹੂਨੇਪੂਰਬਲੇਗੁਰੋਂਕੀਬਾਣੀਕੇਪੁਸਤਕਦੀਏ।

੧ ਗੋਇੰਦਵਾਲ੧— ਚੁਬਾਰਾਮੋਹਨਜੀਕਾ੨— ਭੱਲੇ੩—ਇਸ

ਚੁਬਾਰੇਮੇਸੋਹਨਜੀਸਮਾਧਲਗਾਯਬੈਠਤੇਥੇ।ਅਬਲੋਗਚੁਬ
ਰੇਕੇਦਰਸਨਹੋਤੇਹੈਂ੪
੧੫੮੬ਸੰਬਤਮੇਮੋਹਰੀਜੀਜਨਮੇ ਸੰਬਤ੧੬੦੩ਮੇਮੋਹ
ਰੀਜੀਕਾਬਿਆਹਹੂਆ।ਸੰਬਤ੧੬੧੧ਮੇਮੋਹਰੀਜੀਕੇਘਰ
ਆਨੰਦਭਗਤਪੁੱਤ੍ਰਹੂਆ।ਜਿਸਕੇਪਰਥਾਇਗੁਰੂਅਮਰ
ਜੀਨੇਅਨੰਦਬਾਣੀਰਚੀ।ਇਸਆਨੰਦਭਗਤਕੇਚੁਬਾਰੇਕਾ
ਭੀਲੋਗਇੰਦਵਾਲਮੇਦਰਸਨਕਰਤੇਹੈਂ ਮੋਹਰੀਜੀਕੇਪੁੱਤ੍ਰਅਰ
ਧਾਣੀਅਨਕੇਘਰਮੇਸੁੰਦਰਪੋਤਾਹੂਆ।ਰਾਮਕਲੀਰਾਗਮੇ
ਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀਕੀਆਗਿਆਸੇਇਸਨੇਗੁਰੂਅਮਰਜੀਕੇ
ਚਲਾਣੇਕਾਸੱਦਕਹਾਹੈ।੩॥

।ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਕੇਸਾਹਬਜਾਦਿਓਂਕੇਥਾਂਨ।

੧੬੦੪ਮੇ ਅਸੂਵਦੀਸਪਤਮੀਕੋਲਹੌਰਮੇਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦਜਨ
ਮੇ।ਏਹੀਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਕੇਪੁੱਤ੍ਰਮੀਣੇਸੋਢੀਯੋਂਕੇਮੂਲਪੁ
ਰਖਹੂਏ।
੧੬੦੮ਮੇ ਹਾੜ੍ਹਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇਰਵਕੋਲਹੌਰਮੇਮਹਾਦੇਵਜੀਜਨਮੇ
੧੬੨੦ ਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀਕਾਅਵਤਾਰਗੋਇੰਦਵਾਲਹੂਆ
ਜਬਸੰਬਤ੧੬੩੮ਮੇਲਹੌਰਸੇਬੁਲਾਯਕੇਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸ
ਜੀਨੇਇਨਕੋਤਖਤਬੈਠਾਇਆ।ਤਬਸੇਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦਜੀਕਾਅ
ਪਨੇਗੁਰੂਪਿਤਾਅਰਇਨਸਾਥਬਹੁਤਬਿਰੋਧਬਢਗਯਾ।
ਇਸੀਬਿਰੋਧਕੇਪ੍ਰਤਾਪਸੇਂਸ੍ਰੀਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜੀਕਾਨਿਵਾਸਹੋ
ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜੈਸਾ ਨਯਾਤੀਰਥਬਨਾਕਰ ਮੇਲਾਕਰਾਨੇਹੇਤ
ਹੇਹਰਿਆਸਰ।ਇਸਸੇ।ਤਲਾਵਬਨਵਾਯਾ।ਜਬਉਹਾਂਮੇ

ਲਾਂਭਕੁਛਨਾਹੂਆ ਤਬਸੁਲਹੀਜੋਮੇਲਾਖਰ ਜਹਾਂਗੀ
ਰਸੇਜੰਗਾਲਦੇਸਮੇਂਜਿਮੀਦਾਰੋਕਾਗਾਅਲੇਕਰਉਸਮੇਂਬਸੇ
ਰਨਾਅਉਸਗ੍ਰਾਮਕਾਗੁਰੂਕਾਕੋਠਾਹੈ।ਅੰਮ੍ਰਤਸਰਕੇਸਮੀਪਹੈ
੧ ਗੁਰੂਕਾਕੋਠਾ ਗ੍ਰਾਮ੧— ਥਾਨਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦ੨— ਸੋਢੀ੩—
ਈਹਾਂਹੀਪ੍ਰਿਥੀਏਕਾਬੁਲਾਯਾ ਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀਨੇਬਿਗਾੜ
ਕਰਨੇਆਯਾ ਸੁਲਹੀਪਠਾਣਮਰਾ।ਜਿਸਕੇਪਰਥਾਇ ਸੁਲ
ਹੀਤੇਨਰਾਖਣਹਾਰ ਇਤਿਆਦਿ ਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਜੀਨੇ
ਸਬਦਕਹਾ ਹੈ੪

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਮੇਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਪਾਸਗੁਰੂਅਰਜਨਜਾ
ਹਬਕੀਲੇਗੇ ਪ੍ਰਿਥੀਏਨੇਪਤ੍ਰਿਕਾਜਦਈ।ਪੀਛੇਸੇਪੂਛੇਪੋਥੀ
ਕੁਟਲਤਾਸੇਬੋਲਾ।ਜਿਸਕੇਪ੍ਰਥਾਇਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਨੇ
ਕਾਹੇਪੂਤਝਗਰਤਹੋਸੰਗਬਾਪ ਇਤਿਆਦਿਸਾਰੰਗਰਾਗਮੇ
ਸਬਦਕਹਾ।ਅਰਬਚਨਕੀਆ ਤੂੰਬਡਾਮੀਣਾਹੈ।ਮੀਣਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜੀਕੇਸਮੀਪਫਿਰੇਬੀਰਕਹਤੇਹੈਂ।ਇਨਕੇਪੁੰਤ੍ਰ
ਮਿਹਰਵਾਨਜੀਹੂਏ।

੨ ਹੇਹਰ ਗ੍ਰਾਮ੧—ਦੇਹਰਾ ਤਲਾਵਪੈ੨—ਮੁਣੋਸੋਢੀ੩— ਪ੍ਰਿ
ਥੀਚੰਦਜੀਲਹੌਰਮੇਗੁਰੂਆਈਲੇਨੇਹੇਤ ਜਹਾਂਗੀਰਪਾਸ
ਫਰਿਆਦੀਜਾਤੇ ਸੰਬਤ੧੬੬੩ਕੋਇਸਗ੍ਰਾਮਪਰਲੋਕਪਧਾ
ਰੇ੪

ਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦਜੀਗੁਜਰਤੇਹੂਏ ਭਰੂਹਰਿਗੁਬਿੰਦਜੀਸਾਥਬ੍ਰਿ
ਰੋਧਕੀਸੇਲੀਟੋਪੀਮਿਹਰਵਾਨਜੀਕੋਬੀਦੈਸੀਹੀਦੇਗਏ।
ਜੰਗਲਦੇਸਕੇਹਰੀਏਬਾਲੇਜਦਾਂਅੰਖੋਨੇ ਗੁਰੂਮਿਹਰਵਾਨ

ਜੀਕੀ ਬਹੁਤ ਟਹਲ ਕਰੀ॥ ਮਿਹਰਵਾਂਨ ਜੀ ਨੇ ਉਨਕੋ ਇਤਨੇ
ਭੇਖ ਕੀ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕਰੀ॥ ਮੁਹ ਕਾਲਾ ਗਲਮੇ ਸੀਂਧ ਕੇ ਮਣਕੇ
ਕੀ ਮਾਲਾ॥ ਸਿਰਪੈ ਮੋਰਪੰਖਕੀ ਕਲਗੀ ਹਾਥ ਮੇ ਮੂਸ
ਲ ਰਖਨਾ॥ ਯਹ ਇਤਨੇ ਭੇਖ ਕਾ ਪੂਰਾ ਚਿੰਨ ਹੈ॥ ਅਬ ਬਹੁਤ
ਲੋਕ ਯਹ ਦੇਸ ਮੇ ਛੋੜ ਉਦਾਸੀ ਬਨ ਗਏ ਹੈਂ — ਮਹਾਦੇਵ ਜੀ ਗੁ
ਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਬ ਜੀਕੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਥੇ ਇਨਕਾ ਪਰਲੋਕ
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੇ ਹੂਆ॥ ਇਨਹੂੰ ਨੇ ਬਿਵਾਹ ਨਹੀ ਕਰਾ
ਯਾਥਾ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਪੂਰਬ ਲਿਖਾ ਗ
ਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੪

॥ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਸਾਹਬਜ਼ਾਦੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ
ਸਾਹਬ ਜੀ ਕਾ ਭੀ ਲਿਖਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਧਿਕ ਲਿਖਨੇ ਕਾ ਕਾਮ ਨਹੀਂ

॥ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਸਾਹਬਜ਼ਾਦੇ ਔਰ ਉਨਕੇ ਥਾਂਨ॥

੧੬੭੦ ਮੇ ਕਤਕ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਆਠ ਅਸੂ ਸੁਦੀ ਪੂਰਨਮਾ ਕੋ ਜੰਗ
ਲਾ ਦੇਸ ਡਰੋਲੀ ਗਾਂਮ ਮੇ ਮਾਤਾ ਦਮੋਦਰੀ ਜੀ ਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਬਡੇ
ਪੁਤ੍ਰ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਜੀ ਜਨਮੇ

੧੬੭੨ ਮੇ ਬੀਬੀ ਬੀਰੋ ਕਾ ਜਨਮ ਦਮੋਦਰੀ ਜੀ ਸੇ ਹੂਆ ਸ੍ਰਿ॥

੧੬੭੪ ਮੇ ਮਾਤਾ ਮਰਵਾਹੀ ਕੇ ਉਦਰ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੂਰਜ ਮਲ ਜੀ

੧੬੭੫ ਮੇ ਮਾਤਾ ਦਮੋਦਰੀ ਜੀ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਣੀਰਾਇ ਜੀ ਹੂਏ॥

੧੬੭੭ ਮੇ ਮਾਤਾ ਮਰਵਾਹੀ ਸੇ ਅਟਲ ਰਾਇ ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ
ਨਮੇ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਮੇ ਜਨਮ ਲਿਖਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਹ
ਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੀਛੇ ਸੇ ਬਸਾਯਾ ਹੈ

੧੬੭੮ ਮੇ ਮਾਤਾ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਸੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਬ ਜੀ ਕਾ

ਅਵਤਾਰਹੂਆ ਸੋਪੀਛੇਲਿਖਆਜਾਹੈ — ਉਦਾਸੀਸੰਤਗੁਰੂ
ਦਿੰਤਾਜੀਕਾਬਾਬਾਨਾਮਹੈਨਾ ਬਾਬੇਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀਨੇਸੇਲੀਟੋਪੀ
ਦੇਬਾਬਾਣਖਿਤਾਬਦੀਆ।ਇਸਲੀਜੋਕਹਤੇਹੈਂ।ਔਰਲੋਗਕ
ਹਤੇਹੈਂਜੇਕਰਸ੍ਰਿਰੀਚੰਦਜੀਨੇਸੇਲੀਟੋਪੀਲੈਣੇਤਬਾਸਿਕਾਰਨ
ਖੇਲਤੇ।ਕਿਉਂਕਿਸ੍ਰੀਚੰਦਜੀਨੇ ਲਖਮੀਦਾਸਪੁਤ੍ਰਾਕੋਹੀ
ਸਿਕਾਰਖੇਲਨੇਸੇਤਾੜਨਾਕਰੀਥੀ।ਇਨਕੋਕਿਉਂਨਹੀਂਕਰ
ਤੇ।ਯੇਸਿਕਾਰਖੇਲਤੇਰਹੇ।ਇਸਲੀਏਨਿਸਚੇਹੈਯੇਸ੍ਰੀਚੰ
ਦਜੀਕੇਚੇਲੇਨਹੀਂਬਨੇ।ਦਰਸਨਕਰਤੇਰਹੇ। ।ਬਾਬਾਨ
ਾਇਨਹੂਨੇਕੀਰਤਪੁਰਮੇ ਗੁਰੂਨਾਨਕਬਾਬਾਕਾਦੇਸਕੀਆਥ
।ਇਸਲੀਏਕਹਾਏਐਸੇਕਹਤੇਹੈਂ।ਅਵਤਾਰਚੇਲੇਬਨਾ
ਏ ਸੇਲੀਟੋਪੀਕਾਦੇਸਇਨਹੂਨੇਐਸੇਚਲਾਯਾ।ਜਬਗੁਰੂ
ਨਾਨਕਦੇਵਕੀਰਤਪੁਰਮੇਆਏ।ਬੁੱਢਨਕੇਸਮੀਪਡੇਰਾਕਰਬੈ
ਠਨੇਲਗੇ।ਬੁੱਢਨਨੇਕਹਾ ਈਹਾਂਹਮਾਰੀਜਮਾਤਆਵੇਗੀਅ
ਪਡੇਰੇਗੇ।ਇਸਲੀਏਆਪਕਹੀਂਔਰਥਾਨਬੈਠੋ।ਬਾਬਾਜੀ
ਨੇਬੁਢਨਕੀਆਸਭਜੀਵਕਰਤਾਰਕੇਹੁਕਮਮੈਂਹੈਂ ਹਮਕੋਭੀਰ
ਹਿਸਜੇਹੈ।ਇਤਨੇਮੇਬੁੱਢਨਸਾਹਕੀਬਕਰੀਚਰਾਇਸੇਰਆ
ਯਾ।ਉਸਨੇਗੁਰੂਜੀਕੇਮੁਖਪਾਟਕਿਆ।ਪੀਛੇਸੇਬੁੱਢਨਸਾਹਕੀ
ਪੁਣੀਹੋਤਲਕੜੀਆਂਲੇਕਰਾਗਈਆਏ ਉਨਹੂਨੇਤੀਰੋਂ
ਕੇਪਹਲੇਸਿਰਕੂਕਾਯਾ।ਤਿੰਨੂਅਪਨੇਹਾਥੋਂਸੇਬੁੱਢਨਕਾ
ਤਕੀਆਸੈਬਨੇਆਏ।ਉਨਹੂਨੇਪਹਲੇਬਾਬਾਕੇਹੀਬੰਦ
ਨਕਰੀ।ਪੀਛੇਬੁੱਢਨਸਾਹਕੇਖਾਨਮੇ ਮਣੀਸੇਉਜਾਲਾਕਰਨੇ
ਕਰਕੇਸਰਪਾਆਯਾ।ਦਰੁਣੀਗੁਰੂਜੀਕੇਚਰਨੋਮੇਪੜਾ।ਬੁੱ

ਦਨਕੀਮੇਲੀਟੇਪੀਪਛੂਪੇਤ੍ਰੀਉਤਰਕਰਗੁਰੂਜੀਪਾਸਆਏ
।ਐਸੀਸਕਤੀਦੇਖਕਰਸੱਦਨਸਾਹਬਕੀਧੋਂਕਾਧੂਧਲਿਆ
ਯਾ।ਏਸਭਚੀਜਾਂਗੁਰੂਜੀਨੇਜਮੀਨਮੇਗਾਡਦਈ।ਅਰਥ
ਜਨਕੀਆ।ਜਬਹਮਾਰੀਸੰਪ੍ਰਦਾਯਕਾਏਕਪੁਰਖਹਮਾਰਾ
ਵੇਸਕਰਤੇਰੇਪਾਸਆਵੇਗਾ।ਉਸਸਮੇਉਸਕੋਯੇਸਭਵਸ
ਤੂੰਸੰਬਤ੧੬੮੬ਮੇਤੈਨੇਦੇਨੀਆ।ਤਬਪ੍ਰਯੰਤਤੂੰਭੀਇਹਾਂ
ਬਨਾਰਹੁ।ਜਬਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਕੀਆਗ੍ਯਾਸੇਬਾਬਾ
ਗੁਰਦਿੱਤਾਕੀਰਤਪੁਰਬਾਂਧਨੇਹੇਤਪਹੁਚੇ।ਉਸਸਮੇਦਰੀ
ਵੇਸਕਰਸਭਵਸਤੂਬੁੱਢਨਸੇਲਈ।ਲੇਕਰਗੁਰਦਿੱਤਾਜੀ
ਨੇਚੇਲਿਆਂਕੋਸੌਂਪੀਜੋਪਾਹਲੇਗੀਇਨਕੇਸੇਵਕਬਨੇਥੇ।ਜੇਕਰ
ਪਾਹਲੇਨਾਹੋਤੇ।ਤਬਗੁਰਦਿੱਤਾਜੀਕੇਜਨਮਸੇਏਕਬਰਸਪੀ
ਛੇਅਲਮਸਤਕੇਯਾਦਕੀਏਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਨਾਨ
ਕਮਤਕੇਸੇਜਾਤੇ।ਇਸਲੀਏਅਲਮਸਮੇਜੇ ਜਿਨਕੀਇਨਮੇ
ਸਧਾਖੀ ਉਨਕੋਹੀਸਾਹਤੇਖਦੀਆ।ਯਾਤੇ ਅਧਿਕਪ੍ਰਬਦ
ਵਾਲਾਉਦਾਸੀਭੇਖਇਨਸੇਹੂਆ।ਪੁਤ੍ਰਇਨਕੇਪੀਰਮੱਲ
ਅਤਹਰਿਰਾਯਸਾਹਬਹੂਏ।ਜਿਨਕਾਮੈਂਅਤਬਾਕੇਭੁਲਾ
ਦੇਖਾਣਸੇਅਗੀਅਹੂਮਿਦਾਨੇਕੇਨਿਮਿਤ ਗੁਰੂਜੀਕੇਕੋਪਸੇ
ਅਟਲਜੀਕੇਸਆਨਪਰਲੋਕਹੂਆ।ਪਰਲੋਕਹੋਨੇਪੀ
ਛੇਇਨਕੇਨਿਮਿੱਤਪਾਤਕਰਾਨੇਹੇਤ ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾ
ਹਬਜੀਕਾਬੁਲਾਯਾ ਪੀਰਮਲੂਕਰਤਾਰਪੁਰਸੇਭਾਈਗੁਰਦਾ
ਸਜੀਕਾਲਿਖਾ ਹੀਬਸਾਹਬਲੇਕੀਰਤਪੁਰਨਾਅਯਾ।ਇਸ
ਲੀਏਹਰੀਪੋਬਾਬਾਗੁਰਦਿੱਤਾਕੇਛੋਟੇਪੁੱਤ ਹਰਿਰਾਯਜਾ

ਹਬਥੈਂਗਏਗਏ।ਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਜੀਦਾ ੧੯੩
ਲਾਪੀਰਮੱਲਕੇਪਾਸਰਹਾ।ਸੋਅਬਪ੍ਰਸਿੱਤਕਰਤਾਰਪੁ
ਰਉਸੀਕੇਬੰਸਪਾਸਹੈ।ਉਸਮੇਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਸਾਹਬਜੀ
ਕੀਬਾਣੀਨਹੀ।ਇਸਲੀਏਗੁਰੂਦਸਮੇਪਾਤਸਾਹਜੀਨੇਦ
ਮਦਮੇਸਾਹਬਨੌਮੇਂਗੁਰੂਕੀਬਾਣੀਮੇਲ ਔਰਬੀੜ੍ਹਲਿਖਾਈ।ਜਿ
ਸਸੇਸਰਬਦੇਸੋਂਮੇਂਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਲਿਖੇਗਏ।——
੧੬੯੬ਮੇਕੀਰਤਪੁਰਨਗਰਬਾਬਾਗੁਰਦਿੱਤਾਨੇਬਸਾਯਾ।ਸੰ
ਬਤ੧੬੮੮ਸੇਲੇ੧੭੦੧ਪ੍ਰਸਿੱਤਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਤਿਹਿਗਾਦਸੇ
੧ ਕੀਰਤਪੁਰ੧—ਦੇਹਰਾਬਾਬਾਗੁਰਦਿੱਤਾਕਾ੨—ਸੋਢੀਕ-
ਸੰਬਤ੧੬੯੫ਮੇਗੁਰਦਿੱਤਾਜੀਕੀਰਤਪੁਰਮੇਜਆਏ।ਦੇਹ
ਰਾਇਨਕਾਬੜਾਅਸਚਰਯਬਨਾਹੈ।ਹੋਲੇਕਾਮੇਲਾਹੋਤਾਹੈ
।ਪੂਜਾਦੇਹਰੇਕੀਸੋਢੀਸਾਹਬਲੇਤੇਹੈਂ।ਸੁੰਦਰਸਾਹਰੇਤਕੀ
ਏਕਾਦਰਸਨਕਰਨਕੀਭੀਗੁਰੋਂਕੀਆਗਿਆਹੈ।ਇਸਲੀਏ
ਸਭਲੋਕਮੇਲੇਮੇਂਤਕੀਏਕਾਦਰਸਨਕਰਤੇਹੈਂ—ਇਨਸੇਛੋਟੀ
ਬੀਬੀਬੀਰੋਬੀ।ਸੰਬਤ੧੬੭੯ਮੇਂਝਬਾਲਗ੍ਰਾਮਮੇਜਾਕ
ਰਗੁਰੂਜੀਨੇਉਸਕਾਬਿਵਾਹਕੀਆ।ਗੁਰਦੁਆਰਾਵਹਾਂਮਾਨੂ
ਕਰੌਕਹੈ।—ਸੂਰਜਮਲਜੀਕਾਪਹਲਾਬਿਵਾਹਸੁਭਿਖ
ਆਰੋੜੇਖੱਤ੍ਰੀਜਿਸਕੇਹੂਆ।ਦੂਸਰਾਮਿਲਲਿਉਸਕੇਹੂਆ।ਇ
ਨਕੇਘਰ੧੬੯੦ਮੇਦੀਪਚੰਦਪੁੱਤ੍ਰਹੂਏ।ਦੀਪਚੰਦਕੇਘਰ
੧੭੦੭ਮੇ ਬਡੇਪੁੱਤ੍ਰਗੁਲਾਬਰਾਯਹੂਏ੧੭੧੮ਮੇਂਛੋਟੇਪੁੱਤ੍ਰ
ਸ੍ਯਾਮਚੰਦਹੂਏ।ਏਕਸਮੇਪਗੜੀਅਭਿਤ੍ਰਾਹਾਆਨੰਦਪੁਰ
ਮੇਸਨਾਨਕਰਤੇਥੇ।ਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਮਹਾਰਾਜਕੀਦਸਤਾ

੧੮੪ ਰ ਗੁਲਾਬਚੰਦਨੇ ਜਲਸੇਸੀਘ੍ਰਨਿਕਸਕੇ ਸਿਰਪੈਂ ਰੱਖਲਈ।
ਔਰਬਾਲਕਉਤਰਾਦੇਨੇਲਗੇ ਤਬਗੁਰੂਜੀਨੇਬਚਨਕੀਆਕ
ਹਨੇਰੇਦੇ ਕਬੀਐਸੀਗੱਦੀਬੈਠੇਗਾ।ਜਬਗੁਰੂਮਹਾਰਾਜ ਆ
ਨੰਦਪੁਰਛੋਡਕੇਚਲੇਗਏ।ਪੀਛੇਬੰਦੇਕੇਆਦਨੇਸਮੇਗੁਲਾਬ
ਰਾਯਨੇ ਟੀਪਾਤਸਾਹੀਕੇਦੇਹਰੇ ਗੱਦੀਪੈਬੈਠਪੂਜਾਲੇਤਾਰਹਾ।
ਤਬਗੁਰੂਜੀਕਾਬਚਨਪੂਰਾਹੂਆ।ਗੁਰਬਖਸਾਪਕੇਸਾਦ
ਸੇਇਸਕਾਬੰਸਨਾਸਹੂਆ।ਅਬਆਨੰਦਪੁਰਵਾਸੀਸਭੀਸੋ
ਢੀਸਾਹਬ ਜੀ।ਅਬਚੰਦਕੀਸੰਤਾਨਹੈ।ਯਾਤੇ ਸੂਰਜਮਲਜੀਕਾ
ਬੰਸਹੈ।ਸੂਰਜਮੱਲਜੀਕਾਪਰਲੋਕ ਕੀਰਤਪੁਰਹੂਆ
।—ਸਾਹਬਜਾਦੇਅਣੀਰਾਯਨੇਬਿਵਾਹਨਹੀਕਰਾਯਾਥਾ।ਇ
ਨਕਾਪਰਲੋਕਭੀਕੀਰਤਪੁਰਮੇਹੂਆ।ਯੇਸਦਾਭਜਨਮੇਮਗ
ਨਰਹਤੇਥੇ।ਇਨਕਾਦੇਹਰਾਭੀਗੁਰੂਜੀਕੇਦੇਹਰੇਪਾਸਹੀਬਨਾਹੈ
੧ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ੧— ਦੇਹਰਾ ਬਾਬੇਅਟੱਲਜੀਕਾ੨— ਸਿੱਖ੩—
ਅਟੱਲਰਾਯਜੀਕਾਪਰਲੋਕ ਸੰਬਤ੧੬੯੬ ਮੇਂਸ੍ਰੀਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਸਰਹੂਆ ੪

ਕਥਾ।ਇਨਕੀਐਸੇਹੈ ਅਟੱਲਰਾਯਜੀਗਾਰਾਂਬਰਸਕੀਉ
ਮਰਮੇਬਾਲਕੋਂਸਾਥਖਿੰਦੋਕੀਖੇਲਖੇਲਾਕਰਤੇ ਉਨਬਾਲਕੋਂਮੇ
ਸੇਏਕਮੋਹਨਨਾਮੀਬਾਲਕਸਾਂਪਲੜਕਰਮਰਗਯਾ।ਅਟੱਲ
ਜੀਨੇਬਾਲਕੋਂਸੇਕਹਾਮੋਹਨਕੋਲਿਆਵੋ।ਉਨਹੁਨੇਕਹਾਮਰਗ
ਯਾ।ਉਸਕੇਘਰਪਹੁੰਚ ਅਟੱਲਜੀਨੇਕਹਾਉਠੋ।ਅਟੱਲਜੀ
ਕੇਬਚਨਸੇਵਹਭੀਜੀਉਠਾ।ਉਸਸੇਖੇਲਕਰੀ।ਇਸਬਾਤਕੀ
ਖਬਰਸੁਨ ਅਟੱਲਜੀਪੈਗੁਰੂਸਾਹਬਕੇਪਹੁਚੇ।ਅਟੱਲਜੀ

ਜਹਾਂ ਅਬ ਬਾਬਾ ਅਟੱਲ ਕਾ ਦੇਹਰਾ ਹੈ ਇਹੀਂ ਪਰ ਭੂਮੀ ਪੈ ਲੇਟ ਪ
ਰਲੋਕ ਪਧਾਰੇ। ਪੀਛੇ ਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਬ ਨੇ ਸਭ ਸੰਗਤ ਸਾਥ ਲੇ ਈ
ਹਾਂ ਉਨ ਕਾ ਦਾਹ ਕੀਆ। ਅਰ ਬਰ ਦੀਆ ਯਹ ਹਮਾਰੀ ਕਾਂਸੀ
ਸਮ ਭੂਮੀ ਹੈ। ਜੋ ਇਸ ਕਹਾਂ ਦਾਹ ਹੋਵੇਗਾ ਸਦ ਗਤੀ ਪਾਵੇਗਾ।
ਇਸ ਲੀਏ ਉਹਾਂ ਦਾਹ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਅਟੱਲ ਜੀ ਕੇ ਦੇਹਰੇ ਕੇ
ਪਾਸ ਹੀ ਉਸ ਹਰੇ ਕੀ ਸਮਾਧ ਹੈ। ਜਿਸ ਕੋ ਬਾਬਾ ਹਰਾ ਤ੍ਰਾਗੀ ਭਰ
ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ। ।।ਸੰਬਤ ੧੬੭੫ ਮੇ ਬਾਬੇ ਅਟਲ ਕੇ ਦੇਹਰੇ ਕੀ
ਨੀਵ ਰੱਖੀ ਸੰਬਤ ੧੮੪੧ ਮੇਂ ਵੈਹ ਤਾਰ ਮਗੜੀ ਏ ਜੋ ਧਾਸੀਪ ਪਨੇ
ਬਨਵਾਈਆ ਔਰ ਸਭ ਪੀਛੇ ਬਨਾ।। —— ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ
ਕੇ ਸਾਹਬਜਾਦੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਬ ਜੀ ਕਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਪੂਰਬ
ਲਿਖਾ ਗਯਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਲੀਏ ਏਥੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਤੇ।। ੬
।।ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਇ ਸਾਹਬ ਜੀ ਕੇ ਸਾਹਬਜਾਦੇ ਜੋ ਕੇ ਜਨਮ ਥਨਾ ਦੋ
੧੭੦੩ ਮੇ ਰਾਮਰਾਇ ਜੀ ਜਨਮੇ ਕੀਰਤਪੁਰ ਕੋਟ ਕਲਿਆਣੀ ਮਾਤਾ
ਸੇ। ੧੭੧੩ ਮੇ ਸਾਵਨ ਵਦੀ ਦਸਮੀ ਕੋ ਕੀਰਤਪੁਰ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ
ਕਾ ਜਨਮ ਹੂਆ ਮਾਤਾ ਕ੍ਰਿਸਨ ਕੌਰ ਜੀ ਸੇ।। —— ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਇ ਸਾ
ਹਬ ਜੀ ਕੇ ਰਾਹ ਬਿਚ ਹੈਂ ਮੇ ਦਯਾਲਤਾ ਅਨੇਕ ਰਸ ਵਾਨੀਆ ਵਾਰਉ
ਨਕੀ ਟਹਲ ਨਕਰ ਕੇ ਦਈਆਂ। ਟਾਸਤ ਦਸੇ ਸਤਉ ਸ ਕੀ ਲੜ
ਕੀਆਂ ਬੀ ਕੋਟ ਕਲਿਆਣੀ ਦਾਸੀ ਬੀ ਪਰੰਤੂ ਲੜਕੀ ਖੰਡੀ ਕੀਥੀ।
ਸੇਵਾ ਮੇ ਚਤੁਰ ਥੀ। ਏਕ ਰੋਜ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਮੀਪ ਦੂਧ ਲੇ ਕਰ ਆ
ਈ ਅਰਜ ਕਰੀ। ਮਹਾਰਾਜ ਮਹਲੋਂ ਮੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਪੁਤ੍ਰ ਬਖਸੀ
ਏ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਦੂਧ ਪੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਬਚਨ ਕੀਆ ਲੇ ਜਾਓ ਪੁੰ
ਤ੍ਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੋ ਇਸਨੇ ਕ੍ਰਿਸਨ ਕੌਰ ਜੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪੂਛੇ ਅਰਜ ਕਰੀ ਥੀ

ਇਸਲੀਏਆਪਹੀਪੀਲੀਆਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੌਰਜੀਕੇਨਾਦੀਆਾਉ
ਸਸੇਇਸਕੇਰਾਂਮਰਾਇਜੀਜਨਮੇਜਬਔਰੰਗਨੇਦਾਰਾਸ਼ਕੋ
ਹਕੀਸਹਾਇਤਾਕਰਨੇਕੇਨਿਮਿਤਗੁਰੂਜੀਦਿੱਲੀਮੇਬੁਲਾਏਤਉ
ਨ੍ਹਨੇਇਹੀਭੇਜੇਜਾਤੇਰਾਮਰਾਉਉਤਰੇ

੧ ਰਾਮਪੁਰਗ੍ਰਾਮ੧— ਮੰਜੀ੨— ਉਦਾਸੀ੩— ਯਹਗ੍ਰਾਮਜ਼ਿ
ਲੇਅੰਬਾਲੇ ਖਰੜ੍ਹਸੇਚਾਰਕੋਸ ਉੱਤਰਹੈ੪

੨ ਦਿੱਲੀਸਹਰ੧— ਮਜਨੂੰਟਿੱਲਾ੨— ਉਦਾਸੀ੩— ਮਜਨੂੰ
ਟਿਲੇਰਹਕਰਔਰੰਗਸ਼ਾਹਕੋਬਹੁਤਕਰਾਮਾਤਦਿਖਾਈਆਂ੪

੩ ਲਹੌਰ ਸਹਰ੧— ਚੁਬੱਚਾ੨— ਉਦਾਸੀ੩— ਦਿੱਲੀਸੇਚ
ਲਕਰਿਤਪੁਰਕੋਆਏ ਤਬਬਾਬਾਜੀਕੋਸ੍ਰਪੇਠਹਰ ਰਾਮਰਾਇਜੀ
ਨੇਦਰਸਨਕੀਆਰਾਮਾਹੇਤਸਿੱਖਭੇਜਾਗੁਰੂਜੀਨੇਆਗਿਆ
ਦੀਕਹੋਜਿਧਰਕੇਮੁਖਹੈਉਧਰਹੀਜਾਵੇ ਈਹਾਂਨਾਆਵੇਗੁ
ਨਕਰ ਮੁਖਲਹੌਰਵਲਕਾ ਲਹੌਰਪਹੁਚਆਇਆਇਹਮੈਹਨੇ
ਿਆਬਮਕਾਨਛਾਵਨੀਮੇਹੈ੪

੪ ਰਾਈਆਵਾਲਾਗ੍ਰਾਮ੧— ਮੰਜੀ੨— ਉਦਾਸੀ੩— ਯਹਗ੍ਰਾ
ਮਕਪਾਲਮੋਚਨਸੇਬਾਰਾਂਕੋਸਪੂਰਬਕੋਹੈਰਾਮਰਾਇਜੀਦੇਕਰੇ
ਕੀਜਗਹਜਾਤੇਈਹਾਂਰਹੇਹੈ੪

੫ ਦੇਹਰਾਰਾਮਰਾਇ੧— ਦੇਹਰਾਸਾਹਬ੨— ਉਦਾਸੀ੩—
ਜਬਰਾਮਰਾਇਦਿੱਲੀਛੋਡੇ ਤਬਸੰਬਹਲੋਕਾਗੁਰਦਾਸ ਅਰ
ਬਾਲੂਹਸਨਾ ਗੁਰਾਦਿੱਤਾਜੀਕਾਚੇਲਾ ਇਨਕੇਸਾਥਰਹੇਆਏਸੀ
ਸੀਏ ਦੱਖਣਦਰਵਾਜੇ ਏਕਰੋਜ਼ਮੇਲੇਮੇਸਤੁਪੂਜਾਸੰਗਤਸੇਬ
ਹਲੋਵਾਲੇਏਕਠੀਕਰ ਮਹੰਤਕੋਦੇਤੇਹੈਂਅਰਬਾਲੂਹਸਨਾ

ਕੈਉਂਦਾਸੀਉਸਥਾਨਕੇਅਤਬਰੀਬਨਗਏ।ਪਹਲੇਰਾਮਰਾਯ
ਜੀਕਾਅਪਨੇਤਾਏਧੀਰਮੱਲਸੇਮੇਲਥਾ।ਇਸਲੀਏਕਰਤਾਰ
ਪੁਰੀਏਸੇਵੀਇਸਮਕਾਨਸੇਨਜਰਲੇਤੇਥੇ।ਅਬਨਹੀਮਿਲੁ
ਮਲੇਤੇਹੈਂਯਾਲੇਗੀਚੁਕੇ।ਦੇਹਰਾਗੜ੍ਹਵਾਲਵੇਸਮੇਂਹੈ।ਇਸਕੀ
ਏਦੇਹਰੇਕਾਜਿਲਾਗੜ੍ਹਵਾਲਕਹਾਤਾਹੈ।ਹਰਿਦ੍ਵਾਰਸੇਪਚੀ
ਸਕੋਸਉਤ੍ਰਹੈ।ਬਹੁਤਅੱਛਾਂਦੂਨਹੈ।ਅਰਇਸਕੇਸਮੀਪਮ
ਨਸੂਰੀਲੰਡੌਰਚਕ੍ਰੋਤੇਕੀਬਹੁਤਬਣੀਛਾਵਨੀਅਪਣੀਹੈਂ।ਦੇ
ਹਰੇਸਮੀਪਹੀਰਾਮਰਾਯਜੀਕੇਚਾਰੋਮਹਲੋਂਕੇਦੇਹਰੇਹੈ।ਨਾਮ
ਉਨਕੇਰਾਜਕੌਰ੧ਪੰਜਾਬਕੌਰ੨ਮਲੂਕੀ੩ਬੀਰੋ੪ਯੇਥੇ।ਰਾ
ਜਕੌਰਕਾਂਅਰਾਮਰਾਯਜੀਸੇਵੰਜਹੋਕਰਅਨੀਆਜਰੇਰਹੀ।ਇਸੀ
ਕੇਬਰਸੇਅਨੀਆਜਸੇਕੇਚੌਧਰੀਰਜਾਬਨੋ।ਦੇਹਰਾਰਾਜਕੌਰ
ਕਾਅਨੀਆਜਸੇਹੈ।ਪੁਜਾਰੀਉਸਕੇਗੁਰੂਹਰਿਰਾਯਜੀਕੀਪੁੰ
ਤ੍ਰੀਕੀਸੰਤਾਨਕੇਪੁੱਸੇਖੜੀਹੈਂ।੭

।ਗੁਰੂਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨਸਾਹਬਜੀ।

।ਆਠਬਰਸਕੀਅਵਸਥਾਮੇਂਹੀਜੋਤੀਜੋਤਸਮਾਏ।ਨਾਇਨਕਾ
ਬਿਵਾਹਹੂਆ।ਨਾਸਾਹਿਬਜਾਦੇਹੂਏ ੮

।ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਸਾਹਬਅਪਨੇਬਡੇਭਾਈਗੁਰਦਿੱਤਾਜੀ
ਕੇਪੋਤੇਗੁਰੂਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨਜੀਸੇਪੀਛੇਗੱਦੀਬੈਠੇ।ਇਨਕੇਸਾਹਬ
ਜਾਦੇਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਮਹਾਰਾਜਹੂਏ।ਉਨਕਾਬ੍ਰਿਤਾਤਪੂ
ਰਬਲਿਖਾਗਯਾਹੈ।੯

।ਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਕੇਸਾਹਬਜਾਦੇਯੇਜੇਜਨਮਬਨਾਰਿ।
੧੭੪੩ ਸੰਬਤਮੇਮਾਘਸੁਦੀਰੋਥਥਕੋਗੁਰੂਜੀਕੇਬਡੇਸਾਹਬ

 ਬਾਵੇਅਜੀਤਸਿੰਘਜੀਤੁੰਗਣੀਕੇਜੰਗਪੀਛੇਮਾਤਾਸੁੰਦਰੀਜੀ
ਸੇਆਨੰਦਪੁਰਜਨਮੇ
੧੭੪੭ ਮੇਨਦੌਣਕੇਜੰਗਪੀਛੇਚੇਤਸੁਦੀਸਪਤਮੀਕੋਮਾਤਾਜੀ
ਤੋਜੀਸੇਆਨੰਦਪੁਰਮੇਜੀਜੋਰਾਵਰਸਿੰਘਜਨਮੇ
੧੭੫੩ ਮੇਅੱਧਪ੍ਰਦਿਸ਼ੇਛਠੇਕੋ ਮਾਤਾਜੀਤੋਜੀਸੇ ਹੁਸੈਨਖਾਂਕੇਜੰ
ਗਪੀਛੇਜੁਝਾਰਸਿੰਘਜੀਪ੍ਰਗਟਹੂਏ
੧੭੫੫ ਮੇਫਾਗਨਵਦੀਸਪਤਮੀਕੋ ਛੋਟੇਛੋਟੇਸਭਜੰਗਹੋਨੇ
ਪੀਛੇਮਾਤਾਜੀਤੋਜੀਸੇਫਤੇਸਿੰਘਜੀਜਨਮੇ

੧ ਆਨੰਦਪੁਰ੧— ਮੰਜੀਸਾਹਬ੨— ਸੋਢੀ੩— ਕੇਸਗੜ੍ਹਮੇ
ਦਸਕਦਮਸਾਹਬਜਾਦਿਓਂਕੀਮੰਜੀਹੈ ਈਹਾਂਚਾਰੋਪੜ੍ਹਤੇਥੇ੪

੨ ਬੜੀਬਸੀਕਸਬਾਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰਸੇ ਛੀਕੋਸ ਅਗਨਿਕੋਣਮੇ
੧— ੦ ੨— ੦ ੩— ਸੰਬਤ੧੭੫੭ਮੇ ਪੰਦ੍ਰਾਂਬਰਸਕੀਉ
ਮਰਮੇ ਅਜੀਤਸਿੰਘਜੀ ਗੁਰੂਜੀਕੀਆਗਿਆਮਾਂਨ ਈਹਾਂਸੇ
ਬ੍ਰਾਹਮਣਕੀਲੜਕੀਕਾ ਸਤਭੰਗਕਰਨੇਵਾਲੇਪਠਾਣਕੋਪ
ਕੜਗੁਰੂਜੀਕੇਹਜੂਰਲੈਆਏ।੪

੩ ਚਮਕੌਰ੧— ਸਾਹਬਜਾਦੋਂਕਾਦਰਬਾਰ੨— ਸਿੱਖ੩—
ਸੰਬਤ੧੭੬੨ਮੇ ਅਜੀਤਸਿੰਘਜੀਉੰਨੀਬਰਸ ਏਕਮਹੀਨੇ
ਸਤਾਰਾਦਿਨਕੀਉਮਰਮੇ ਜੋਰਾਵਰਸਿੰਘ ਪੰਦ੍ਰਾਂਬਰਸਸਾਤਮ
ਹੀਨੇਛੱਬੀਦਿਨਕੀਅਵਸਥਾਮੇ ਅੱਧਪਹਿਰਦਿਸੇਸਤਾਰਾਂ ਵੀਰਵ
ਰਕੇਦੋਪਹਿਰਦਿਨਰਹੇਚਮਕੌਰਕੇਜੁੱਧਮੇਸਮਾਏਗਾਥਾਂਨਦੋਨੋ
ਕਾਏਕਹੀਹੈ੪

੪ ਸਿਰੰਦਸ਼ਹਰ੧— ਫਤੇਗੜ੍ਹਸਾਹਬ੨— ਸਿੱਖ੩— ਸੰਬਤ

੧੭੬੨ ਮੇ ਨੌ ਬਰਸਕੀ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਤ
ਬਰਸਕੀ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਫਤੇ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੂਬੇ ਵਜੀਰ ਖਾਨ ਨੇ ਕ
ਤਲ ਕਰਵਾਯ ਪੋਹ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਤੀਨ ਕੋ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸਦਾ ਪਾ
ਰਦਿਨ ਵਡੇ ਕਿਲੇ ਕੀ ਨੀਵ ਮੇਂ ਚਿਨਾਏ ਗਏ ਉਸੀ ਜਗਾ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰ
ਫਤੇਗੜ੍ਹ ਬਨਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਮੇ ਮੇਂ ਹੀ ਬੰਦੇ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਯ
ਹ ਸਹਰ ਐਸਾ ਉਜੜਾ ਜੋ ਪ੍ਰਲਯ ਪ੍ਰਯੰਤ ਵੈਸਾ ਨਹੀ ਬਸੇਗਾ
।। ਅਬ ਅੰਗਰੇਜੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਐਸਾ ਪੂਰਾ ਕੀਆ
ਸਤਲੁਜ ਛੋਡ ਮੁਲਤਾਨ ਤਕ ਰੇਲ ਮੇਂ ਇਸ ਕੀ ਈਟ ਪੜ ਗਈ ੪
੫ ੦੧ — ਜੋਤੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ੨ — ਸਿੰਘ ੩ — ਜਹਾਂ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ
ਜੀ ਕਾ ਔਰ ਇਨ ਸਾਹਬਜਾਦੋਂ ਕਾ ਸੰਸਕਾਰ ਕੀਆ ਗਿਆ ਉਸ
ਮਕਾਨ ਮੇਂ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋਤੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ੪

ਮਹਾਂ ਸੂਰਬੀਰ ਹਠੀ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਇਨ ਚਾਰ ਸਾਹਬਜਾਦੋਂ
ਔਰ ਪਾਂਚਵੇਂ ਪ੍ਰਭੁ ਖਾਲਸੇ ਬਿਨਾ ਬਡੇ ਭੀ ਵ੍ਰਿਹਠ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਕ
ਚਾਰ ਔਰ ਭੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਾਹਬਜਾਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈਂ ਜਿਨ ਮੇਂ ਏ
ਕ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋ ਸੰਬਤ ੧੭੬੪ ਮੇ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਜੀ ਨੇ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਹਦਾਵਤੇ ਭੀ ਹਠਸੇ ਸੁਨਿਆਰੇ ਕਾ ਲੜਕਾ ਅਪ
ਨੇ ਬੇਟੇ ਜੈਸਾ ਦੇਖ ਬੇਟਾ ਕਰ ਪਾਲਿਆ ।। ਦੂਸਰਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ
ਤਖਾਣ ਕਾ ਲੜਕਾ — ਤੀਸਰਾ ਚਰਨ ਦਾਸ — ਚੌਥਾ ਪੰਜਾ
ਬ ਸਿੰਘ ਦੋਨੋ ਕੀ ਜਾਤਿ ਗੋਤ ਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀ — ਜਬ ਅਜੀ
ਤ ਸਿੰਘ ਜੁਵਾਨ ਹੂਆ ।। ਅਬਚਲ ਨਗਰ ਸਾਹਬ ਸੇ ਜੋ ਸ
ਸ੍ਰੂਪ ਜਲੇ ਹੇਤ ਦੇਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਾਹਬ ਦੇਵੀ ਜੀ ਕੋ ਦਿੱਲੀ ਭੇ
ਜਿਆ ।। ਉਨਕੋ ਅਪਨੇ ਅੰਗ ਸਜਾਵਨੇ ਲਗਾ ।। ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ

੧੯੦ ਜੀਨੇਰੋਕਾ ਕਟਾਰਲੇਕਰਮਾਰਨੇਕੋਤਿਆਰਹੂਆ।ਉਸਕਾਇ
ਨਸੇਮਾਤਾਸੁੰਦਰੀਜੀ ਪਹਲੇਅਕਾਲਮੇਂਉਸਕੋਛੋਡਕਰਦਾਦਾ
ਸਿਖ ਸਾਹ ਬਦੇਵੀਜੀਸਹਿਤ ਆਪਬੰਗਲੇ ਸਾਹਬਜਾਰਹੀ
ਆਅਜੀਤਸਿੰਘਪਾਸਪਾਂਚਸੈਅਸਵਾਰਰਹਤੇਥੇ ਏਕਦਿਨਬ
ਡੀਮਸਜਿਦਕੇਸਮੀਪਜਾਤੇਪੇ ਨਿਵਾਜਮੇਂਝੁਕਤੇਮੁਸਲਮਾਨੋ
ਕੋਦੇਖਉਸਕੇਨਕੀਬਨੇਅਵਾਜਦਈ ਦੇਖੀਏਐਸੇਕੈਸੀਕਸ
ਰਤਕਰਤੇਹੈਂ।ਮੁਲਾਨੇਲੋਗੋਂਨੇਹਾਸੀਕੀਬਾਤਸੁਨ ਪਤਸਾਹ
ਪਾਸਫਰਿਆਦਕਰੀ।ਹਮਕੋਹਾਸੀਕਰੀਹੈ ਇਸਲੀਏਅਜੀ
ਤਸਿੰਘਦਿੱਲੀਸੇਨਿਕਾਲਾਜਾਵੇ।ਰਹਨਾਚਾਹੇਸਿੰਘਵੇਸਹੋ
ਤੇਕੇਸਉਤਰਵਾਏ।ਪਾਤਸਾਹਨੇਚੋਬਦਾਰਭੇਜਾ।ਇਸਨੇਹੁਕ
ਮਸੁਨ ਕੇਸਉਤਰਾਕ ਥਾਲੀਮੇਂਰਖ ਪਾਤਸਾਹਕੇਪਾਸਭੇਜਦੀ
ਏ।ਪੀਛੇਇਸਕੀਅਸਵਾਰੀਸਮੇ ਏਕਬੇਨਵਾਫਕੀਰਸਦਾ
ਕਰਤਾਥਾ।ਪਹਲੇਭੀਛਾਦਿਨਉਸਕੋਭੁਪਯਾਪੈਸਾਦਿਤਾਰ
ਹਾ।ਏਕਦਿਨਨਾਦੀਏ ਉਸਨੇਗਾਲਨਿਕਾਲੀ।ਅਜੀਤਸਿੰ
ਘਨੇਉਸਕੋਕੂਏਮੇਂਡੁਲਵਾਇਆ।ਕੁਛਦਿਨਮੇ ਖਬਰਪਾ
ਇ ਬੇਨਵਾਓਨੇਪਾਤਸਾਹਪਾਸਫਰਿਆਦਕਰੀ।ਤਬਪਾਤ
ਨੇਹੇਤਭੂਲਕੇਂਕੀਫੌਜਭਜੀ।ਬੋਡਾਚਰਜੰਗਕਰਅਜੀਤਸਿੰ
ਘਏਕਬ੍ਰਾਹਮਣਕੇਘਰਮੇਂਛਿਪਾ।ਉਸਨੇਪਕੜਾਦਿਯਾ।ਫ
ਰਰੁਖਸਿਅਰਨੇ ਸੰਬਤ ੧੭੭੫ ਮੇ ਫਗਨਕੇਬਾਈਸਦੇਪ
ਵਿਸੇ ਅਜੀਤਸਿੰਘਕੋਹਾਥੀਕੇਪਾਂਉਸੇਮਸਲਵਾਇਆ

੧ ਦਿੱਲੀ੧— ਦੇਹਰਾਅਜੀਤਸਿੰਘਕਾ ੨— ਸਿੱਖਅਜੀਤ
ਏ ੩— ਯਹਦੇਹਰਾਅਜਮੇਰੀਦਰਵੱਜੇਸੇਜਹਬਾਸੇਦੋਕੋਸ

ਉਤੱਰਪਾਸੇਸਬਜਮੰਡੀਕੇਪਾਸਹੈ॥ਅਜੀਤੀਸੰਗਤਐਤਵਾਰ
ਕੋਈਹਾਂਜਾਤੀਹੈ॥੪

॥ਅਜੀਤਸਿੰਘਕੀਇਸਤ੍ਰੀਅਰਬੇਟਾਹਠੀਸਿੰਘਮਾਤਾਸੁੰਦ
ਰੀਜੀਪਾਸਆਏ॥ਅਤਾਇਨਕੋਲੇਕਰਭੁਰਤਪੁਰਚਲੀਗ
ਈਕੁਛਦਿਨਭੁਰਤਪੁਰਨਿਵਾਸਕਰ ਪਿਛੈਮਥਰਾਮੇਜਾਇ
ਰਹੀ॥ਬਹਠੀਸਿੰਘ ਸੰਮਤਅਠਾਰਾਂਸੈਏਕਕੇਸਮੀਪ ਪੰਦ੍ਰਾਂ
ਸੋਲਾਂਬਰਸਕਾਹੋਗਯਾਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇਸਬਦੋਂਮੇ ਗੁਰੂਜੀਕਾ
ਨਾਮਨਿਕਾਲਅਪਨਾਪਾਵਨੇਲਗਾ॥ਤਬਮਾਤਾਸੁੰਦਰੀਜੀ
ਉਸਕੋਮਥਰਾਛੋਡਆਪਦਿੱਲੀਕੇਮਕਾਨਮੇਚਲੀਆਈ॥
॥ਹਠੀਸਿੰਘਨਾਦਰਸਾਹ ਕੀਫੌਜਜਾਨੇਸਮੇ ਮਥਰਾਸੇਨਿਕ
ਸਬੁਰਹਾਂਨਪੁਰਮੇਜਾਇਰਹਾ॥ਊਹਾਂਹੀਸਮਯਾਂ॥ਬੁਰਹਾਂ
ਨਪੁਰਸਿੰਧੀਪੁਰਮਹੱਲੇਮੇ ਇਸਕਾਇਸਕੀਮਾਤਾਕਾ ਇਸ
ਕੀਦੋਨੋਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂਕੇਦੇਹਰੇਹੈਂ ੧—

॥ਜੋਰਾਵਰਸਿੰਘਜੀਜੋਸੰਸ੍ਰੂਪਦਾਲੇਤਖਾਣਕੇਲੜਕੇਕੋਦੇ
ਖਗੁਰੂਜੀਨੇਨਾਮਜੋਰਾਵਰਸਿੰਘਰੱਖਾ॥ਜੋਤਖਾਣੀਸਧਨੇ
ਗੁਰੂਜੀਕੋਚੜਾਯਾਥਾ॥ਗੁਰੂਜੀਨੇਪਾਲਾ॥ਬਡਾਹੂਆ॥ਅਨੰ
ਦਪੁਰਕੇਅੰਤਕੇਜੰਗਮੇ ਬਹੁਤਜਖਮਖਾਯਭਾਗਕੇਬੈਰਾਗੀ
ਬਨ ਹੁੱਕਾਪੀਨੇਲਗਾ॥ਜਬਗੁਰੂਜੀਆਗਰੇਮਿਰਬਾਏ ਮਥ
ਰਾਮੇਬੈਰਾਗੀਮਿਕੀਜਮਾਤਮੇਹੁੱਕਾਪੀਤੇਕੋਦੇਖਬਰਨਕੀਆ
॥ਭੂਤੋਂਕੇਸਰਦਾਰਤੈਨੇਮਦਕਾਂਮਕੀਆ॥ਇਸਲੀਏਪਾਂਚਸੈ
ਬਰਸਭੂਤਬਨਔਰਤੋਮੇਫਿਰੈਂਗਾ॥ਸੋਮਰਕੇਭੂਤਹੂਆ॥ਰੇ
ਪਤ੍ਰਕੇਸਮੀਪਸ੍ਰੂਪਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂਮੇਆਤਾਹੈ ਲੋਗਉਨਸੇਮੇਗੀ

ਅੱਖਕਾਂਦੂਖੀ ਮੇਰਕਨਕਾਂਦੂਖਾ ਐਸੀਪੁਛਾਲੇਤੇਹੈਂ ਏ
ਸ੍ਰੀਆਂਊਨਕੇ ਤੈਨੇਗੁਰੂਕਾਕਨ੍ਹਾਹਨਾਦੀਆ ਤੈਨੇਦੇਵੀਕਾਬਕ
ਰਾਨਾਦੀਆ ਐਸੇਦੂੱਖਹੋਨੇਕੇ ਨਿਮਿੱਤ ਬਤਾਯਾਦੇਤੀਹੈਂ ਅਕ
ਨਾਇਸਕੇਪਾਸਿੱਪਛਾੜਹੈਂ ਦੋਰੋਪੜ੍ਹਮੇ ਏਕਾਖਿਦਰਾਵਾਦਮੇ ਏ
ਕਤਡਾਹੇੜੀਮੇਖਨੇਕੇਪਾਸ

੧ ਰੋਪੜ੍ਹ੧— ਮੰਜੀਜੋਰਾਵਰਸਿੰਘਕੀ੨— ੦੩— ਸ਼ਹਰ
ਸੇਏਕਮੀਲਉੱਤਰਪਾਸੇ ਸਦਾਵ੍ਰਤਕੇਮਕਾਨਪਾਸ ਯਹਬੰ
ਨਾਹੈ ਸੈਂਡਾਖੜ੍ਹਾਹੈ੪

੨ ੦੧— ਮੰਜੀ ਦੂਜੀ੨— ੦੩— ਯਹਥਾਂਨਸਹਰਬੀਚ ਖੇੜੇ
ਮਹੱਲੇਮੇਹੈ ਇਨਦੋਨੋਮਕਾਨੋਂਕੀਆਨਤਾ ਰਾਜਾਭੂਪਸਿੰਘਕੇ
ਵਖਤਮੇਹੋਤੀਥੀ ਅਬਕਮਹੋਗਾਇਸਮਕਾਨਮੇ ਏਕਮਾਈਸ
ਧਨੀਮੇਜੋਰਾਵਰਸਿੰਘਆਤਾਥਾ ਵਹੁਸਿਰਹਲਾਇਪੁਛਾ
ਦੇਤੀਥੀ੪

ਬਾਹਰਲਾਮਕਾਨਅਸਲਮੇਗੁਰੂਜੀਕਾਹੈ ਸਿੱਖੋਂਕੋਮਾਨਣਾ
ਚਾਹੀਯੇ ਸੋਦਸਮਗੁਰੂਜੀਕੇਬਟੰਨਾਲੰਬਮੇਲਿਖਾਗਯਾਹੈ
੩ ਖਿਦਰਾਵਾਦਮੇਭੀ ਜੋਰਾਵਰਸਿੰਘਵਾਲਾਮਕਾਨ ਅਸਲਮੇ
ਦਸਮਗੁਰੂਜੀਕਾਹੈ ਸੋਪੀਛੇਬਤੀਲੰਬਮੇਲਿਖਾਗਯਾਹੈ ਬ
ਹੁਤਲੋਗਇਸਕੋਜੁਝਾਰਸਿੰਘਹੀਬੋਲਦੇਤੇਹੈਂ ਕੋਈਅਨ
ਜਾਣਬਾਬਾਫਤੇਸਿੰਘਭੀਕਹਦੇਤੇਹੈਂ।

੪ ਕੁਤੁਹੇੜੀਗ੍ਰਾਮ੧— ਮੰਜੀਜੋਰਾਵਰਸਿੰਘ੨— ਸਿੱਖ
੩— ਸਿਰਹਲਾਇਪੁਛਾਦੀਆਕਰਤਾਹੈ੪
ਘਰਨਦਾਸਭਦੋੜ੍ਹਮੇਰਹੇ ਇਹੂਨੇਸਿੰਘਨਾਂਮਨਹੀਕਰਾਯਾ

॥ਨਹੀਂਕਾਯਰਪਨਾਕੀਆ॥ਔਰਬਾਤੋਮੇਜੋਪੂਛਲੇਦੇਨੇਸੋਅੱਛੇਥੇ॥ਸ
ਦਾਭਜਨਮੇਰਹਤੇਥੇ॥ਭੁਦੌੜੂਵਾਲੇਇਨਕੇਮਕਾਨ ਅਮਲਮੇਗੁਰੂ
ਜੀਕੇਹੈਂ॥ਗੁਰੂਜੀਦੀਨੇਰਹਤੇਉਹਾਆਏਥੇ॥੩॥ਪੰਜਾਬਸਿੰਘਪ
ਕੂਦੇਵਾਲੀਯਦਨੇਕੀਇਸਤ੍ਰੀਯੋਦਤ ਏਕਆਂਖਹੀਨਿੰਗੀਰਖਤੇ
ਥੇ ਔਰਸਫ਼ਸਰੀਰਖੁਸਤ੍ਰਸੇਦੁਕਾਰਖਤੇਥੇ॥ਸ੍ਥਾਨਇਨਕਾਹ
ਦੂਜਾਇਨਕਾਰਸੇਬਾਤੁਬੋਸ ਨੌਬਤਕੋਦਮੇਤਾਜੇਗਾ॥ਯੇਹੈ॥ਯੇਜਨ
ਪਕ਼ਬਾਣੋ ਯੇਦੇਨੇਇਬਾਰਦਾਨਸਿੱਖਥੇ॥ਉਪਦੇਸਕਰਨੇਵਾਲੇਗੁ
ਰੂਮਹਾਰਾਜਜੀਕੋਪਿਤਾਆਨ ਪਿਪਲਾਦਾਰਿਖੀ ਥੇਰੇਲ਼ਓਦ
ਭਪ੍ਰਤ੍ਰਕਹਾਤੇਰਹੇ॥ਔਰਜਾਤੀਗੋਤ੍ਰ॥ਦਿਕਾਬ੍ਰਿਤਾਂਤਯੇਕਾਹੂੰਕੋ
ਨਹੀਂਬਤਾਤੇਥੇ॥੪॥

॥ਖਾਲਸੇਪੰਥਕਾਜਨਮਅਸਥਾਨਪਟਣਾ ਦਾਬੀਆਨੰਦਪੁਰ ਸੋਈ
ਸਦਾਸਤ੍ਰਕੇਅਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਵਨਸਮੇਸੁਨਾਯਾਜਾਤਾਹੈ॥੧॥੯॥

॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਗੁਰੂਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹੇ ਤਾਰਾਹਰਿਨਰੋਤਮ
ਰਚਿਤੇ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਪੰਥਜਨਮਅਸਥਾਨਾਦਿ
ਰਚਨਾਸਮਾਪਤਾ॥

॥੧੧॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

॥ਸ੍ਰੀਮਤਮਾਹਲੋਂਕੇਜਨਮਅਸਥਾਨਾਦਿ॥

॥ਪਹਲੀਪਾਤਸਾਹੀਕੇਮਹਲਸੁਲਖਣੀਜੀਕਾਜਨਮਮੂ
ਲੇਰੋਣੇ ਖਤਾਰਦੇਕੇਪਰਸਹਰਦੁਵਾਲੇਮੇਹੁਆਤਾਹਾਜੀ੧੫੪੪
ਮੇਜੇਠਪਾਹਿਸਟੇਰੇਬੀਕੋਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਸੇਬਿਵਾਹਭਯਾ॥

ਕਹੀਂਕਾਨਾ ਪੱਖੋਕੇਗ੍ਰਾਮਮੇਲਿਖਾਹੈ।ਜੋਇਸਲੀਏਲਿਖਾਹੈ ਮੂ
ਲਾਜੀਪੱਖੋਕੇਗ੍ਰਾਮਮੇਪਟਵਾਰੀਥੇ।ਉਨ੍ਹਾਂਭੀਇਨਕਾਘਰਬਨਾ
ਬਾ।ਧਾਂਤੇਪੱਖੋਕੇਗ੍ਰਾਮਲਿਖਾਹੈ।ਗੋਤਚੋਣਾਥਾ।ਇਸਲੀਏਇ
ਨਕੀਥੇਈਕੇਚੋਣੀਕਹਤੇਹੈਂ।ਚਲਾਣਾਸੁਲਖਣੀਜੀਕਾ ਸੰ
ਬਤ   ਮੇਕਰਤਾਰਪੁਰਹੂਆ।੧

੨ ਗੁਰੂਅੰਗਦਸਾਹਬਜੀਕੇਮਹਲਖੀਵੀਜੀਕਾਜਨਮਖਡੂਰਤ
ਹਾਂਹੀ ਸੰਬਤ੧੫੭੬ਮੇ ਜੋਲਾਂਪਾਵਿਏਆਪਕੇਗੁਰੂਅੰਗ
ਦਜੀਸੇਸਾਦੀਹੂਈ।ਅਰਖਡੂਰਮੇਹੀ ਸੰਬਤ੧੬੩੯ਕੋਖੀ
ਵੀਜੀਕਾਚਲਨਾਹੂਆ।੧

੩ ਗੁਰੂਅਮਰਜੀਕੇਮਹਲਰਾਮੋਜੀਕਾਜਨਮਥਾਂਨਮਾਤਾਪਿ
ਤਾਗੋਤ੍ਰਕਹੀਂਲਿਖੇਦੇਖੇਨਹੀ ਸੰਬਤ੧੫੮੯ਮੇ ਗੁਰੂਅਮਰ
ਦਾਸਜੀਸੇਰਾਮੋਜੀਕਾਬਿਵਾਹਹੂਆ।ਗੋਇੰਦਵਾਲਮੇਇ
ਨਕਾਚਲਨਾਹੂਆ।੧

੪ ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਕੇਮਹਲਭਾਨੀਜੀਕਾਜਨਮ ਸੰਬਤ੧੫
੯੧ਮੇ ਬਾਸਰਕੇਗ੍ਰਾਮ ਗੁਰੂਅਮਰਦਾਸਜੀਕੇਘਰਮਾਤਾਰ
ਮੋਸੇਹੂਆ। ਸੰਬਤ੧੫੯੯ਮੇਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਸੇਬਿਵਾਹ
ਹੂਆ। ਸੰਬਤ੧੬੫੫ਮੇ ਗੋਇੰਦਵਾਲਭਾਨੀਜੀਕਾਚਲਨਾ
ਹੂਆ।ਇਸਅਪਨੀਬੇਟੀਪੈਗੁਰੂਅਮਰਜੀਬਹੁਤਕਿਰ
ਪਾਰੱਖਤੇਥੇ।ਇਸਲੀਏਇਸੀਕੀਪ੍ਰਾਰਥਨਾਸੇਗੁਰੂਰਾਮਦਾ
ਸਜੀਸੇਆਗੇਸੋਢੀਬੰਸਮੇਗੱਦੀਰਹੀ।੧

੫ ਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਜੀਕੇਮਹਲਗੰਗਾਜੀਕਾਜਨਮਕ੍ਰਿ
ਸ਼ਨਚੰਦ ਧਨਵੰਤੀਕੇਘਰ ਮਉਗ੍ਰਾਮਮੇਹੂਆ।ਤਹਾਂਹੀ ਸੰਬਤ

੧੫੨੨ ਮੇ ਬਿਵਾਹ ਹੂਆ ਪ੍ਰਲੋਕ ਹੋਗਿਆ ਅਤਕ ਸੰਮਤ ੧੬੧੯
ਮੇ ਬਕਾਲੇ ਗਾਮ ਦੇਹਰਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਹੋਨੇ ਕੇ ਸਥਾਨ ਬਨਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਹ
ਤਾਰੀਆ ਭਾਸਾ ਸੇ ਫਾਰਸੀ ਮੇ ਪੜ੍ਹਾ ਹੋਗਈ। ਕਹੀਕ ਹੋ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਸੰਮਤ ੧੫੨੨ ਮੇ ਅਰੂ ਏਗਿਆ ਏਤਾਂ ਅਰ ਵੇਦੀ ਜੀ
ਸੇ ਲਿਖਾ ਹੈ। ਅਰ ਹੋਰਾ ਜੀ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਬੀਬ ਜੀ ਕੀ ਬੀੜ ਮੇ
ਅਉਮੇ ਲਿਖਾ ਹੈ। ਜੋ ਦੋਨੋ ਏਕ ਨਹੀ। ਬਿਵਾਹ ਬੀੜ ਮੇ
ਨਹੀ ਹੂਆ ਅਰੂ ਏਕਾਂ ਅਕਾਰੀ ਪਤ੍ਰਾ ਹੈ ਨਹੀ। ਕਾਹੂੰ ਸੇਭੂ
ਲਕੇ ਮਉਕੇ ਖਨਹੀ ਅਰੂ ਆਲਿਖਾ ਪਾਹੈ ਤਾਂ ਅਰ ਵੇਦੀਨ
ਅਬੀਗਾ ਵੇਦੀ ਕਾ ਹੀਸਾ ਅਣੂ ਹੈ।

੬ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਬ ਜੀ ਕੇ ਮਹਲ ਦਾਮੋਦਰੀ ਜੀ ਕਾ ਜਨ
ਮ ਨਾਰਾਇਣ ਦਾਸ ਖੂਹਣੀ ਦਯਾਲਪੁਰ ਕੇ ਘਰ ਹੂੰ ਲੇਗਿਆ ਏਹੂ
ਆ। ਤਹਾਂ ਹੀ ਸੰਮਤ ੧੬੬੧ ਮੇ ਬਿਵਾਹ ਹੂਆ। ਚਲਾਣਾ ਦਾ
ਮੋਦਰੀ ਜੀ ਕਾ ਸੰਮਤ ੧੬੮੮ ਕੋ ਮਾਲਵੇ ਕੇ ਜਗ੍ਹੇ ਹੋਗਿਆ
ਮੋ ਹੂਆ। ਜੂਹੇ ਲੀ ਮੇ ਹੀ ਇਨਕਾ ਦੇਹਰਾ। ਅਰ ਬਾਬੇ ਗੁਰਦਿੱ
ਤਾ ਜੀ ਕਾ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਬਨਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਮਹਲ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਕਾ ਜਨ
ਮ ਹਰੀਚੰਦ ਲੰਬ ਹਰਵੇ ਈਆ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹੂਆ
। ਤਹਾਂ ਹੀ ਸੰਮਤ ੧੬੭੦ ਮੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਾਥ ਸਾਦੀ ਹੂਈ। ਚਲਾ
ਣਾ ਸੰਮਤ ੧੭੩੫ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਪਰੀ ਤਪੁਰ ਮੇ ਦੇਹਰਾ ਪਤਾਲ
ਪੁਰੀ ੨

ਤੀਸਰੇ ਮਹਲ ਮਹਾਂਦੇਵੀ ਜੀ ਕਾ ਜਨਮ ਦਯਾਰਾਮ ਮਰਵਾ
ਹੇ ਮਤ੍ਰ ਭੁਗਾਣ ਕੇ ਘਰ ਮੰਡਿਆਲੀ ਗ੍ਰਾਮ ਹੂਆ। ਤਹਾਂ ਹੀ

ਸੰਬਤ ੧੬੭੨ ਮੇਇਨਕਾਗੁਰੂਜੀਸੇਬਿਵਾਹਹੂਆ।ਮਰਵਾਹੇਖੱਤ੍ਰੀਕੇ
ਬੇਟੀਹੋਨੇਸੇਇਸਕੋਮਾਤਾਮਰਵਾਹੀਬੋਲਤੇਹੈਂ।ਭਲਾਨਾਇਸਕਾ।੬।
੧੬੮੩ ਮੇਕੀਰਤਪੁਰਹੂਆ।ਦੇਹਰਾਪਾਤਾਲਪੁਰੀ।੩"
ਚੌਥੇਮਹਲਕੌਲਾਂਕਾਜਨਮਲਾਹੌਰਮੇਹੂਆ।ਤਹਾਂਹੀ ਸੰਬਤ
੧੬੭੮ ਮੇਗੁਰੂਜੀਕੀਸਰਨਆਈ।ਸੰਬਤ੧੬੭੯ ਮੇਕਰਤਾਰ
ਪੁਰਮੇਸਮਾਈ।ਸਮਾਧਇਸਕੀਕਰਤਾਰਪੁਰਮੇਹੈ।੪

੭ ਗੁਰੂਹਰਿਰਾਯਸਾਹਬਜੀਕੇਸਭਮਹਲੋਂਕਾਜਨਮਦਯਾਰਾਮ
ਸਿਲੀਕੀ ਅਨੰਤੀ ਜ੍ਵਾਲਾ ਗੌਰਾਂ ਤੀਨਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂਸੇ ਗੰਗਾਤੀਰੇਅ
ਨੂਪਸ਼ਹਰਮੇਹੂਆ।ਸਪਸ਼ਟਐਸੇਹੈ।ਅਨੰਤੀਕੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੌਰ ਤੋਖੀਦੋ
ਕੰਨ੍ਯਾ।ਜ੍ਵਾਲਾਕੀ ਚੰਦਕੌਰ ਲਾਡ੍ਹਿੱਕੀ ਦੋਕੰਨ੍ਯਾ।ਗੌਰਾਂਕੀ ਪ੍ਰੇਮਕੌਰ
ਰਾਮਕੌਰ ਅਣੋਖੀ ਤੀਨਕੰਨ੍ਯਾ।ਕੋਟਕਲਜਾਣੀਦਾਸੀਥੀ।ਬਿਵਾ
ਹਹੋਨਕੇਪਿਤਾਨੇਕੀਰਤਪੁਰਰਹਤੇਕੀਏ।੧੬੮੫ ਮੇਪਹਲਾਬਿ
ਵਾਹ ਹਰਿਰਾਯਜੀਸੇਚੰਦਕੌਰਜੀਕਾ ਸਾਥਤੋਖੀਦਾਸੀ।੧੬੮੪
ਮੇ ਦੂਸਰਾਬਿਵਾਹਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੌਰਜੀਕਾ ਸਾਥਕੋਟਕਲਜਾਣੀਦਾਸੀ।
੧੬੮੭ ਮੇਤੀਸਰਾਬਿਵਾਹਪ੍ਰੇਮਕੌਰਜੀਕਾ ਸਾਥਅਣੋਖੀਦਾਸੀ।
੧੭੦੧ ਮੇ ਚੌਥਾਬਿਵਾਹਰਾਮਕੌਰਜੀਕਾਸਾਥਲਾਡ੍ਹਿੱਕੀਦਾਸੀ।
।ਗੁਰੂਬਿਲਾਸਮੇਂਐਸਾਭੀਲਿਖਾਹੈ।ਅਨੂਪਸ਼ਹਰਕੇਦਯਾਰਾ
ਮਸਿਲੀਖਤ੍ਰੀਕੇਘਰਸਾਤਲੜਕੀਆਂਥੀ।ਆਠਵੀਂ ਕੋਟਕ
ਲਜਾਣੀਦਾਸੀਥੀ।ਉਸਨੇਚਾਰਟਹਲਣਾ ਚਾਰਸਦਾਣੀ
ਆਂਬਨਾਏ ਗੁਰੂਹਰਿਰਾਯਸਾਹਬਜੀਕੋਂਬਿਆਹਨੇਕਾ
ਸੰਕਲਪਕੀਆ।ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਜੀਅਨੂਪ
ਸਹਰਪਹੁਚਕਰ ਏਕਸਮੇਹੀ ਕ੍ਰਿਸਨਕੀਸੋਲਾਂਸਹੰਸ੍ਰ

ਵਤਪੋਤੇਕੋਬ੍ਰਿਯਾਹਲਿਆਸ਼ੀ॥੮

੮ ॥ਗੁਰੂਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨਸਾਹਬਜੀਕਾਬ੍ਯਾਹਨਹੀਹੂਆ॥ਅਠ
ਬਰਸਕੀਅਵਸਥਾਮੇਂਹੀਸਮਾਏਥੇ॥

੯ ॥ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦੁਰਸਾਹਬਜੀਕੇਮਹਲ ਗੁਜਰੀਜੀਕਾ
ਜਨਮਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲੇਕਰਤਾਰਪੁਰਾਤਹਾਂਹੀ੧੬੮੬
ਮੇਂ ਅਸੂਸੁਦੀਪੰਚਮੀਕੋਬ੍ਯਾਹਹੂਆ॥ਸੰਬਤ੧੬੬੨ਮੇਂਪੋ
ਹਕੇਤੀਸਰੇਪਾਹਿਸ਼ੇਸਾਹਬਜਾਦਿਓਂਕੇਸਾਥਸਿਰੰਦਮੇਂਬੁਰਜ
ਮੇਂਸਮਾਈ॥ਦੇਹਰੇਕਾਨਾਮਜੋਤੀਸਰੂਪਹੈ॥ਇਸੀਮੇਂਸਾਹਬ
ਜਾਦੇਂਸਸਕਾਰੇ॥੧॥

੧੦ ॥ਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਮਹਾਰਾਜਕੇਮਹਲ॥

ਜੀਤੋਜੀਕਾਜਨਮਲਹੌਰਮੇਂਭਯਾ॥ਬਿਵਾਹ ਸੰਬਤ੧੭੩੦
ਮੇਂਆਨੰਦਪੁਰਕੇਸਮੀਪ ਗੁਰੂਕੇਲਹੌਰਮੇਂਹੂਆ॥ਸੰਬਤ
੧੭੫੭ਮੇਂਆਨੰਦਪੁਰਜੀ ਜੀਤੋਮਾਤਾਜੀਕਾਚਲਾਨਾ
ਹੂਆ॥ਦੇਹਰਾਇਨਕਾਪੀਛੇਦਸਮਗੁਰੂਕੇ ਚੁਰੰਜਾ
ਨੰਬਰਮੇਂਲਿਖਚੁਕੇਹੈਂ॥੧

॥ਸੁੰਦਰੀਜੀਕਾਜਨਮਲਹੌਰ ਕੁਮਰਾਵਗੋਤੀਸਿੱਖਕੀਬੇ
ਟੀ॥ਬਿਵਾਹ ਸੰਬਤ੧੭੪੩ਮੇਂਆਨੰਦਪੁਰਹੂਆ॥ਨਿਰਵਾਣ
ਸਮੁੰਦਰੀਜੀਕਾ੧੭੬੪ ਸੇਲੇ ਅਠਾਰਾਂਸੌਤੀਨਸੰਬਤਪੰ
ਚੰਤਾਦਿੱਲੀਮੇਂਰਹਾ॥੨॥

॥ਸਾਹਬਦੇਵੀਜੀਕਾਜਨਮਰੋਹਤਾਸਸਹਰਮੇਂ॥ਬਿਵਾਹਸੰ
੧੭੫੭ ਮੇਂਆਨੰਦਪੁਰਭਯਾ॥ਗੁਰੂਜੀਨੇਇਸਬਿਵਾਹਸੇਪਹਲੇ
ਖਾਲਸਪੰਥਨੇਕਾਨੇਮਕਰਚੁਕੇਥੇ॥ਇਸਲੀਏਪੁੱਤ੍ਰਕੀਜਗਹ

੮ ਇਸਕੀਓਦਮੇਸਮੱਗ੍ਰੀਖਾਲਸਾਪਾਯਾ।।ਇਸਕੇਅਬਚਲਨ
ਗੁਰਸਾਹਬਜਾਤੇਸਾਬਲੇਗਏ।।ਸੰ:੧੭੬੫ ਮੇਂਜਬਬੰਦਾਇਸ
ਦੇਸਤੇਜਾ ਉਸਸਮੇਗੁਰੂਨੇਅਪਨੇਦਰਸਨਕੀਜਗਾ ਗੁਰੂਹ
ਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਜੀਵਾਲੇ ਦੋਤਲਵਾਰਾਂ ਦੋਕਟਾਰ ਏਕਜਾਮ
ਧਰ ਏਕਖੰਡਾ ਧਾਰਕੁਹਸਤ੍ਰਦੇਕਰ ਸਾਹਬਦੇਵੀਜੀਕੇਭੀਇੰ
ਲੀਸੁੰਦਰੀਜੀਕੇਪਾਸਭੇਜਾ।।ਇਸਲੀਏਮਾਤਾਸਾਹਬਦੇ
ਵੀਜੀਭੀਅਠਾਰਾਂਜੇਤੀਨਪ੍ਰਯੰਤਹਵੇਲੀਸਾਹਬਮੇਂਰਹੀ।੩
੧ ਦਿਲੀ੧—ਹਵੇਲੀਸਾਹਬ੨—ਸਿੱਖ੩—ਪੁਰਾਨੀਦਿੱਲੀ
ਕੀਸਤ੍ਰਕਪੈਸਹਰਸੇਬਾਹਰ ਅਗਨਕੋਣਮੇਥਾਨਹੈ੪
੨ ੦੧—ਦੇਹਰੇ ਸੁੰਦਰੀਸਾਹਬਦੇਵੀਜੀਕੇ੨—ਸਿੱਖ੩—
ਅਠਾਰਾਂਸੈਚਾਰਮੇਇਨਦੋਨੋਕਾਕਾਲਹੂਆ।ਦੇਹਰੇਦੋਨੋਕੇ
ਗੁਰੂਹਰਿਕ੍ਰਿਸ੍ਨਸਾਹਬਜੀਕੇਦੇਹਰੇਪਾਸ।।ਦਿੱਲੀਸੇਤੀਨਕੋ
ਸਦੱਖਣ ਪੁਰਾਨੀਦਿੱਲੀਪਾਸਜਮਨਾਕਿਨਾਰੇਹੈਂ।।ਜਸਦ੍ਵਾ
ਤਾਸਾਹਬਦੇਵੀਜੀਵਾਲੇਦਿੱਲੀਮੇਂਅਬਏਕਦੋਨ੍ਹੇਸਿੱਖਰੇਪ
ਰਹੈਂ।।੪।। ੩।।
ਇਨਮਹਲੋਂਕੇਮਾਤਾਪਿਤਾਗੋਤ੍ਰਭੀਖੰਹੀਜੋਕੀਬਹੁਤਿਹੈਦੀਕ੍ਰ
ਲੋਕੋਜਾਨਨੇਲਿਏਲਿਖੇਹੈਂ।ਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਜੀਕੇਸਾ
ਥ ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਕੀਸਗਾਈਸਮੇਜਹਾਂਗੀਰਕੇਦਿ
ਵਾਨਚੰਦੂਸਾਹੀਕਾ ਉਹਨੀਦਪਨੇਕਾਹੀਸੁਗੜ੍ਹਾਹੂਆ।।ਅ
ਰਦੋਗੁਰੂਸਾਹਬਚਾਰਕੁਲਖੱਤ੍ਰੀਯੋਂਮੇਹੂਯੇ।।ਸਾਕਸੰਬੰਧ
ਕੀਇਨ ਦੇਹੀ੧ ਤ੍ਰੇਹਣ੨ ਭੱਲੇ੩ ਸੋਢੀ੪ ਓਕੋਕੁਮਰਾਵ੧
ਸੇਖਰਾਉ੨ ਸੂਹੜੀ੩ ਸਿਲੀ੪ ਮਰਵਾਹੇ੫ ਚੋਜਲੇ੬

ਧੂੰਸੇ੭ ਚੋਣੇ੮ ਲੰਬ੯।ਜੋਖਤ੍ਰੀਆਂਇਨ੍ਹਕੁਲੋਂਕੇਖੱਤ੍ਰੀਯੋਂਸੇ
ਲਿਖੇਹੈਂ।ਜਿਨਨੇਚਾਹੀਏਕੇਓਨਥੇ।ਇਸਲੀਏਏਥੇਤ੍ਰਸਾਅ
ਨੁਪਯੋਗੀਪ੍ਰਕਰਣਭੀਲਿਖਤੇਹੈਂ।ਖੱਤ੍ਰੀਜਾਤਿਅਸਲਮੇਤ੍ਰਸ
ਰਾਵਰਣਛੱਤ੍ਰੀਹੈ।ਜਬਸਹਸਬਾਹੂਨੇਪਰਸਰਾਮਜੀਕੇਪਿਤਾ
ਜਮਦਗਨਿਰਿਖਿਕੇਪ੍ਰਾਣਲਿਏ।ਉਸਸਮੇਪਰਸੁਰਾਮਨੇਨੇ
ਮਕੀਆ।ਮੈਂਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂਕੋਦੁਖਦੇਨੇਵਾਲਾਕੋਈਛੱਤ੍ਰੀਨਹੀ
ਛੋਡੂੰਗਾ।ਪ੍ਰਤਿਗ੍ਯਾਕਰਜਹਾਂਤਹਾਂਖੋਜਖੋਜਇਕੀਸਵਾਰਛੱ
ਤ੍ਰੀਮਾਰੇ।ਜਬਪ੍ਰਗਟਖਤ੍ਰੀਆਂਰਹੁਕਾ।ਪੀਛੇਉਸਕੇਚਿੱਤਮੇ
ਆਯਾ।ਜੋਛੱਤ੍ਰਾਣੀਯੋਂਕੇਗਰਭਮੇਂਰਹੇ।ਸੋਭੀਜਨਮਲੇਬੜੇ
ਹੋਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂਕੋਦੁਖੀਕਰੇਂਗੇ।ਯਾਂਤੇਉਨਕਾਭੀਨਾਸਕਰੋ।ਜਬ
ਇਸਖੋਜਮੇਂਲਗਾ।ਛੱਤ੍ਰਾਣੀਆਂਭਾਗਭਾਗਸਰਸ੍ਵਤੀਕਿਨਾਰੇ
ਸਾਰਸ੍ਵਤਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂਕੇਆਸ਼੍ਰਮੋਂਮੇਂਜਾਇਛਿਪੀਆਂ।ਪਰਸਰ
ਮਨੇਖਬਰਪਾਇਸਰਸ੍ਵਤੀਤੀਰਵਾਸੀਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂਸੇਕਹਾ।ਤੁ
ਮਾਰੇਛੱਤ੍ਰਾਣੀਆਂਛਿਪੀਹੈਂ।ਮੇਰੇਹਵਾਲੇਕਰੋ।ਮੈਂਤੁਮਾਰੇਦੁ
ਖਦਾਈਓਂਕਾਮੂਲਦੂਰਕਰੂੰ।ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂਨੇਕਹਾ।ਹਮਾਰੇਪਾਸ
ਹਮਾਰੀਆਂਹੈਂ।ਈਹਾਂਛੱਤ੍ਰਾਣੀਕੋਈਨਹੀ।ਪਰਸਰਾਮਨੇ
ਕਹਾ।ਤੁਮਾਰੀਆਂਹੈਂ।ਤਬਇਨਕੇਹਾਥਕੀਕੱਚੀਰੋਟੀਖਾਓ।
ਉਨਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂਨੇਖਤ੍ਰਾਣੀਓਂਕੇਹਾਥਕੀਰੋਟੀਖਾਈ।ਤਬਸੇਖੱ
ਤ੍ਰੀਓਂਕੀਸਾਰਸ੍ਵਤੋਂਸਾਥਕੱਚੀਰੋਟੀਚੱਲੀਹੈ।ਸ੍ਵਾਹੀਯੇਖੱਤ੍ਰੀਯੋਂ
ਕੇਭੀਬਨੀਯੋਂਸੇਂਖਾਣਾਹੈ।ਬਨੀਏਲੁਹਾਣੋਂਸੇਖਾਣਾ।ਕਾਹੇਤੇ
ਜਬਖੱਤ੍ਰੀਯੋਂਸਾਥਖਾਨੇਜੇਸਾਰਸ੍ਵਤੋਂਕਾਬ੍ਰਾਹਮਣਪਨਾਨ
ਗਿਰਿਗਿਆ।ਤਬਖੱਤ੍ਰੀਯੋਂਕੀਬਨੀਯੋਂਸਾਥਖਾਨੇਸੇਬੁਣੀਯੋਂਕੀ

ਸੂਦ੍ਰੋਂਸਾਥਖਾਨੇਸੇਭੀਂਜਾਤੀਨਹੀਂਬਿਗੜੇਗੀ।ਉਲਟਾ ਪਰਸ
ਪਰਸਤਕਾਮੇਲਬਨਜਾਵੇਗਾ।ਜੇਕਰਸਾਥਖਾਏਇਨ
ਕੀਜਾਤੀਯੋਂਮੇਂਬਿਗਾੜਪੜਜਾਏਗਾ।ਤਬਸਾਰਸ੍ਵਤਭੀ
ਬਿਪਤਾਕਾਲਲਖਾਏਪੀਛੇਖਤ੍ਰੀਯੋਂਸਾਥਖਾਨਾਸਮਾਪਤ
ਕਰੇਂ।ਸਾਥਖਾਨੇਸੇਬ੍ਰਾਹਮਣਪਨਾਬਹੁਤਾਬਿਗੜਜਾਤਾਹੈ
।ਜਿਸਬਿਗਾੜਕੋਦੇਖਕਰਣਪਰਬ੍ਰਮੇ ਰਾਜਾਸੱਲਪਤਿ
ਕਰਣਨੇ ਚਾਲੀਸਵੇਂਅਧ੍ਯਾਯਮੇਂਉਪਾਲੰਭਦੀਏਹੈਂ।ਤੇਰੇ
ਦੇਸਮੇਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਖਤ੍ਰੀ ਖਤ੍ਰੀਬੈਸ਼ ਬੈਸ਼ਸੂਦ੍ਰ ਸੂਦ੍ਰਬਾਹੀਕ
ਬਾਹੀਕਨਾਈ ਨਾਈਉਲਟਕਰਣੇਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਬਨਜਾ
ਤੇਹੈਂ।ਰਹੋਬਿਚਾਰਾ।ਸਾਰਸ੍ਵਤਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂਕੋਉਨਖਤ੍ਰੀਯੋਂ
ਕੇਸਾਥਸੇਭੋਜਨਕਰਤੇਦੇਖਪਰਸੁਰਾਮਛੋਹਕੇਚਲਾਗਯਾ
।ਪੀਛੇਸੇਉਨਕੇਲੜਕੇਹੂਏ।ਸੋਪਰਸੁਰਾਮਕੇਭਯਸੇ ਸਬ੍ਰਿ
ਤੀਛੋਡਬਣਜਕਾਕਾਰਬਰਤੇਰਹੇ।ਅਰਜਿਨਜਿਨਰਿਖੀ
ਯੋਂਨੇਅਪਣੇਪਾਸਰੱਖਾ।ਜੋਉਨਰਿਖੀਯੋਂਕੇਗੋਤ੍ਰਥੇ ਵਹੀ।ਇਨ
ਕੇਹੂਏ।ਜੈਸੇ ਭੱਲੇਕਾਬ੍ਰਿਤਾ ਕੌਸ਼ਕਾਰਿਖੀਪਾਸਰਹਾ
।ਇਸਲੀਏਭੱਲੇਕਾਕੌਸ਼ਕਗੋਤ੍ਰਹੈ।ਵੇਰੀਯੋਂਕਾ
ਅੰਗਿਰਸਗੋਤ੍ਰਹੈ।ਸੋਢੀਤੇਹਣਦੇਵੇਨੇਕਾਕੌਸਲ੍ਯਗੋਤ੍ਰ
ਹੈ।ਕੁਛਦਿਨੋਂਮੇਂਕਾਮੋਂਸੇਨਾਮਪਾਏ।ਜਿਨਹੁਨੇਭੰਡਾਰਕਾਕਾ
ਮਕੀਆ।ਭੰਡਾਰੀਕਹਾਏ।ਸੁਇਨੇਕਾਕਾਮਕੀਆ।ਸੋਨੀ
ਕਹਾਏ।ਵੇਦਪੜ੍ਹਾ।ਵੇਦੀਕਹਾਏ।ਸਨਾਢਦੇਸਵਸ ਸਨਾ
ਢਕਹਾਏ।ਐਸੀਕੀਬਦਲਸਨੌਦਹੈ।ਜੋਭ੍ਰਗੁਜੀਨੇਬਾਚਿਤ੍ਰਨ
ਵਕਕੇਮੂਸਰੇਅਧ੍ਯਾਇਮੇਂਲਿਖਾਹੈ।ਬੀਸਸਨੌਛਤਾਦਿਨਤੇਬੀਅ

ਇਸੀਕਾਬਿਗੜ੍ਹਾਸੋਦੀਹੈਂ।ਐਸੇਹੀਬਜਾਜੀਕਰੀਬਜਾਜੀ ੨੦੧
ਕਰਨੇਸੇਰਹੇਸਭਬਰਾਬਰਾ।ਜਬਦਿੱਲੀਮੇ੧੩੪੦ਮੇ ਅਲਾ
ਵਲਦੀਨਖਿਲਜੀਕੀਪਾਤਸਾਹੀਥੀ।ਉਸਸਮੇਸੇਨਾਮੇਬ
ਹੁਤਖੱਤ੍ਰੀਨੌਕਰਥੇਸੇਕਈਜੰਗਮੇਮਾਰੇਗਏ।ਪਾਤਸਾਹਨੇ
ਦਯਾਕਰਖੱਤ੍ਰੀਯੋਂਕੋਕਹਾਤੁਮਬਿਧਵਾਬਿਵਾਹਕਰਨਾਸ੍ਵੀ
ਕਾਰਕਰੋ ਤਬਤੁਮਾਰੀਬਿਧਵਾਇਸਤ੍ਰੀਆਂਦੁਖੀਨਾਰਹੇਂਅ
ਰਸੰਤਾਨਬਢੇ।ਜਿਨਹੁਨੇਉਸਸਮੇਕਰੇਦਾਕਰਨਾਸ੍ਵੀਕਾਰ
ਕਰਲਿਖਦੀਯਾ।ਅਰਲਿਖਨਸਮੇਯਹਭੀਕਹਦੀਯਾ।ਹ
ਮਾਰਾਲਿਖਾਮਨਜੂਰਤਬਹੋਗਾ ਜਬਪੰਜਾਬਕੇਖੱਤ੍ਰੀਲਿਖੈਂ
ਗੇ।ਉਨਕਾਨਾਮਬੀਨਢੂਆ।ਸੋਮਰਦਾਨੇ ਖੋਸਲੇ ਇਤ੍ਯਾ
ਦੀਏਕਸੌਤੈਈ ਕ੍ਰਲਹੈ।ਜਿਣਕਾਸਾਰੀ ਸਰਾਆਈਨਹੈ ਅ
ਰਥਦੋਨੋਪਦੋਂਕਾਜਰਾਮਾਨਣੇਵਾਲੇਹੈਂ।ਜਬਪਾਤਸਾਹਕਾ
ਹੁਕਮਪੰਜਾਬਮੇਪਹੁਚਾ ਮੁਲਤਾਨਕੇਸਮੀਪ ਕਜਨੇਣ ਨ
ਗਰਮੇਬਸਨੇਵਾਲੇ ਲੱਲੂਜਗਧਰ ਧੀਨਾ ਮਿਹਰਾ ਤੀਨੋ ਚੌਧ
ਰੀਮਿਲ ਬਿਧਵਾਬਿਵਾਹ ਨਕਰੇਂਗੇ ਮਾਰੇਂਮਰੇਂਗੇ ਲਿਖੀਯੋਂ
ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਨਐਸਾ ਸੰਕਲਪਕਰ ਪਾਤਸਾਹਕੋਜਾਬਦੇਨੇਵ
ਸਤੇਤੁਰੇ।ਜੋਉਨਕੇਸਾਥ ਉਸੀਸੰਕਲਪਵਾਲੇਢਾਈਘੋਸ
ਪੈਮਿਲੇਉਨਕਾਨਾਮਢਾਈਘਰਹੈ।ਵਹੁਕਪੂਰ੧ ਖੰਨੇ੨
ਮਿਹਰੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧਨਾਮ ਮਲਹੋਤ੍ਰੇ ੩ ਸੇਠ ਦੂਜਾਨਾਮ ਕੱਕੜ੍ਹ੪ ਯ
ਹਚਾਰਗੋਤਕੇਖੱਤ੍ਰੀਸਭਸੇਊਚੇਬਨੇ।ਜੋਇਨਸੇਪੀਛੇ ਬਾਂਰ
ਕੋਸਪੇ ਬਾਰਾਂ ਗੋਤਮਿਲੇ ਨਾਮਉਨਕਾਬਾਰੀਰੱਖਾ।ਜੋ ਚੋਪ
ੜੇ੧ ਤਲਵਾੜ੍ਹ੨ ਟੰਡਣ ੩ ਸਹਗਲ ੪ ਬਜ੫ ਇਦਾਵਲ੬

ਸੋਖੜੀ ੭ ਬਾਲ ੮ ਪੈਨ ੧੦ ਛੱਤੇ ੧੧ ਅਨੇਵੜੂ ੧੨
ਖੇਬਾਰ ਰੋਗ ਕੇ ਬਾਰੀ ਹੈ। ਜੋ ਇਨ ਸੇ ਪੀਛੇ ਉਨ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੇ
ਔਰ ਮਿਲੇ ਰੋਜ ਰੋਜ ਨਾਮ ਧਰਨੇ ਉਪਰ ਪਨਾ ਬਨਨੇ ਮੇ ਬਖੇੜਾ
ਜਾਨ ਨਾਮ ਉਨ ਮਤ ਕਾ ਉਨਹੂ ਨੇ ਬਹੁੰਜਾਈ ਰੱਖਾ। ਬਹੁੰ ਮੂਲ
ਤਾਂ ਮੁਲਕ ਦੇਸ ਮੇ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਜਾਈ ਜਗਹ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।
ਗੁਮਾਨ ਬਹੁਤ ਜਬ ਬਾਨ ਕੇ ਲੋਕ ਬਹੁੰਜਾਈ ਕਹੇ ਗਏ। ਬਾਗੀਯੋਂ ਸੇ
ਪੀਛੇ ਸੇ ਦਿੱਲੀ ਮੇ ਪੰਤਾ ਮਿਲੇ ਮਤ ਕਾ ਜੀ ਨਾ ਮਤ ਨਾ ਆਮ
ਲਮੇ ਢਾਈ ਘਰ ਅਬ ਬਾਗੀ ਭੀ ਬਹੁੰਜਾਈ ਕਾ ਅਰਥ ਹੈ।
ਮੇਂ ਸਲੀਏ ਏਕ ਸੌ ਪੰਚੀਸ ਕੁਲ ਦੇ ਹੈਂ। ਜਿਨ ਹੂ ਨੇ ਪਤਸ਼ਾਹ ਅ
ਲਾਉਲਦੀਨ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਸੰਬਤ ੧੩੪੦ ਮੇ ਕਾਗਜ਼ ਪੇ ਕਰੇਟ
ਕਰਨੇ ਕੀ ਨਿਸਾਨੀ ਕਰ ਦਈ। ਤੀਨ ਸੌ ਸਤੱਤ੍ਰ ਗੋਤ ਬਹੁੰਜਾਈ
ਹੈਂ। ਜਿਨ ਹੂ ਨੇ ਨਾ ਕਰੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇਨ ਕਾ ਮਿਲਪ ਰੇਖ ਦੇ
ਇਨ ਕੋ ਬਿਪਦਾ ਬਿਵਾਹ ਕਾ ਹੁਕਮ ਨਾ ਦੀਆ। ਢਾਈ ਘਰ ਅ
ਪਨੀ ਪੁੱਤ੍ਰੀ ਬਾਗੀਯੋਂ ਬਹੁੰਜਾਈਯੋ ਸਰੀਣੇ ਤੀਨੋ ਕੋ ਨਹੀ ਦੇਤਾ।
ਅਰ ਬਿਵਾਹ ਮੇ ਭੀ ਥੋੜਾ ਹੀ ਖਰਚ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਆਪਸ ਮੇ ਰ
ਕੁਲੋਂ ਮੇ ਅਪਨੀ ਲੜਕੀ ਬਿਯਾਹਤੇ ਹੈਂ। ਬਾਗੀ ਢਾਈ ਘਰੋਂ
ਕੋ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਬਹੁੰਜਾਈਯੋ ਕੋ ਨਹੀ ਦੇਤਾ। ਬਹੁੰਜਾਈ ਉਨ ਕੋ ਦੇਤੇ ਹੈਂ
ਸਰੀਣੋ ਕੋ ਨਹੀ ਦੇਤੇ। ਅਸਰੀਣੇ ਕੀ ਲੇਤੇ ਹੈਂ। ਅਬ ਕੁਛ ਦਿਨ
ਸੇ ਬਹੁੰਜਾਈ ਖੱਤ੍ਰੀ ਬਾਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕੀ ਬਡਾਈ ਖੋਣੇ ਕੋ ਤਿਆਰ ਹੈਂ। ਜਬ
ਯੇ ਉਨ ਕੀ ਖੋਏਂਗੇ ਸਰੀਣ ਇਨ ਕੀ ਖੋਏਂਗੇ। ਤਬ ਅੰਗ੍ਰੇਜ ਕੀ
ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਅਲਾਉਲਦੀਨ ਕਾ ਸੰਕਲਪ ਭੀ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਏਗਾ।
ਗੁਰੂ ਬੰਸ ਕੇਤਕ ਤੋ ਔਸੇ ਦੀਦੇ ਨੇ ਸਰੀਣੇ ਮੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਕੁਲੋਂ ਬਿਨਾ

ਔਰਯੇਦੋਨੋ ਬਹੁੰਜਾਈਯੋਂਮੇਂਹੀਹੈਂ ਏਹੀ ਬਡੇਬਹੁੰਜਾਈਯੋਂ
ਮੇਂਹੈਂ ਪਰੰਤੁਮਗਿਟੇਕੀਲਡੂਕੀਲੇਲੇਤੇਹੈਂ ਤੇਹਣਭੂੰਲਜਾਤੀ
ਹੈਂਐਸੇਹੈਂ ਰਿੰਦੂਰੀਦੰਨ ਮਾਗੀਖੰਡੀ ਛੋਟਾਬਹੁਜਾਈਬਾਯਾਤੇਊ
ਸਕਾਬਗਾਬ੍ਰ ਸੂਲਬੀਬ੍ਰਡਾਈਕਾ ਤਬਾਅਪਿਕਾਰਕਾਬਾ ਕਾਦੇ
ਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀਕੇਪੁਤਕਾਪਦਾਰਥਲੇਨੇਵਾਲੇਜਨ ਅਪਨੇ
ਕੋਪਤਸ਼ਾਹਕਾਦੀਵਾਨਜਾਣਕੇ ਅਤਿਅਜਕਰਤਾਬਾ ਅਜ
ਪੂਤੋਂਸੇਅਪਨੀਬਡਾਈਆਨਦੇਖੋ ਐਸੇਬਿਪਦਾਬਿਛਾਹਕੀ
ਬੰਦੀਮੇਂ ਗੁਰੂਕੁਲੇਂਕੇਲੋਗਭੀਖੜੀਭਾਈਯੋਂਕੇਬਰਾਬਰਹੈਂ
ਬੰਦੀਭੀ ਇਸਕੀਕਾਲਿਕੇਅਰੰਭਮੇਂਬ੍ਰਾਹਮਣਖੰਡੀਬਕੀਯੇਂ
ਕੋਹੈ ਕਈਮੁਦ੍ਰੋਂਕੇਭੀਹੈ ਸੋਸੇਕਲਾਲੋਂਕੋਬਾਪਬੋਂਕੋਵਸ੍ਤੁ
ਦਸੋਂਦੇਖਾਜਾਂਦੇਤੋ ਜਿਨਾਰਿਖੀਯੋਂਕੇਬਚਨਸੁਨ ਖੰਡੀਯੋਂਕੋਧਪ
ਗੀਯੋਂਨੇ ਠਾਕਰੀ ਦੂਦਾਰਿਖੀਬਡੇਨਿਰਵਈ ਪੁਰਖਹੂਏਸੇ
ਜਦੁਨੇਬਿਪਦਾਇਸ੍ਰੀਯੋਂਕੇਚੋਰੀਸੇਗਰਭਾਨਿਕਧਾਏਬੇਕਹੋਤੇਭ੍ਰੂ
ਣਅਪਨੇਸਿਰਲੀਏ ਅਰਭੋਲੇਲੋਗੋਨੇਲਿਖਨਸਮੇਇਤਨਾ
ਬਿਚਾਰਕੀਆ ਕ੍ਰਿਜਾਨਬੇਟੀਬੀਰੂਮੀਕੇਖੇਤੀਉਕਾਖਾਲੀਨਹੀ
ਰਹਨੇਦੇਤਾ ਜਅਲੁਬੋਂਕੀਜਨਮਭੂਮੀਲਾਖੋਂ ਇਸ੍ਰੀਯੋਂਕੇ ਖ
ਲੀਰਿਤਿਭਾਦਤੇਹੈਂ ਦੂਸਰੇਯਾਹਮਪਾਨਰਖਾਅਪਨੀਧੀ
ਸਿਰੀਯੋਂਮੇ ਅਨੁਲੋਮ ਪ੍ਰਤਿਲੋਮਜੇਜਿਨਬਰਣਸੰਕਰਜਾਤੀਯੋਂ
ਕੀਉਤਪੰਤੀਕਾਪਦਾਹਰਲਾਯਾਹੈ ਇਸਪਦਾਹਕੋਬੰਧਾਕਰਕਲ
ਗਾਤੇਹੈਂ ਜਬਬਿਪਦਾਇਸ੍ਰੀਯੋਂਮੇਂਅਗੋਜੰਤਾਨਕੀਉਤਪੰ
ਤੀਨਹੀਹੋਵੇਗੀ ਤਬਾਹਿੰਦਅਪੁਰਣਬਾਰਨੇ ਐਹਾਬੀਯੋਂਕੇ
ਚਲਾਏ ਕਿਲੇਕੋਟੇਂਬੀਰਿਲ੍ਹਕਰਨੀ ਨਚਨਾ ਗਾਨਾ ਬਜਾਨਾ ਕੁ

੨੦੪ ਤੀਜੇਨੀ ਕਪੜੇਧੋਨੇ ਰੰਗਨੇ ਮਕਾਨ ਬਨਾਨੇ ਤਸਬੀਰਾਂ ਲਿਖਨੇ
ਆਦਿਕਾਂਮ ਕੌਨ ਕਰੇਗਾ। ਪੀਛੇ ਕਹੇ ਸਭ ਕਾਮ ਛੋਡਿ ਸੀਅਤੀਯੋਂ
ਮੇਂ ਬਰਨ ਸੰਕਰ ਕੇ ਕੇਹੀ ਕਰਣੇ ਲਿਖੇ ਹੈਂ। ਵਾਸ੍ਤਵ ਮੇਂ ਰਿਖੀਓਂ ਕਾ
ਭੀ ਦੇਖਨਹੀ। ਸੁਨਨੇ ਵਾਲੇ ਲੋਗੋਂ ਕੀ ਬੁੱਧੀ ਮੇ ਹੀ ਦੇਖਹੋ। ਜਿਨ
ਦੂਨੇ ਪੁਰਾਣੋਂ ਮੇ ਬੇਦਬ੍ਯਾਸੇ ਬਸਿਸ਼ਟ ਚੰਡਾਲੀ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਪੋਤੇ ਪਰਾ
ਸਰ ਸ੍ਵੀਦਗੀ ਸੇ ਪਰਾਸਰ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਬ੍ਯਾਸਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਸੁ
ਨਾ ਪੁਨਾ ਛੜਾਣੀਯੋਂ ਏ ਬ੍ਯਾਸ ਸੇ ਧਿਤਰਾਸ਼ਟ੍ਰ ਪਾਂਡੂ ਛਤ੍ਰੀਯੋਂ ਕੀ
ਅਰ ਸੂਦ੍ਰੀ ਮੇਂ ਬਿਦਰ ਸੂਦ੍ਰ ਕੀ। ਤਥਾ ਕੁੰਤੀ ਮੇ ਸੂਰਯ ਧਰਮ ਵਾ
ਯੁ ਇੰਦ੍ਰ ਖੱਤ੍ਰੀਯੋਂ ਸੇ ਕਰਣ ਯੁਧਿਸ਼੍ਟ੍ਰ ਭੀਮ ਅਰਜਨ ਕੀ ਐਸਾ
ਤ੍ਰੀ ਮੇ ਅਸੁਨੀਕੁਮਾਰੋ ਸੇ ਨਕੁਲ ਸਹਦੇਵ ਕੀ। ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਮੇ ਯੁਧਿ
ਸ਼੍ਟ੍ਰਾਦਿ ਪਾਂਡੋ ਪਤੀਯੋਂ ਸੇ ਯੁਧਿਸ਼੍ਟ੍ਰਾਦਿ ਪਾਂਚ ਛੱਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਉਤਪੱਤੀ
ਸੁਨ ਏਤਾ ਬਿਚਾਰਨਾ ਕੀਆ ਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਪੀਛੇ ਲਿਖੇ ਬ੍ਰਾ
ਮਣ ਖੱਤ੍ਰੀਯੋ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹਮ ਭੀ ਜੇਸ ਕੇ ਸੇ ਅਪਨਾ ਬੰਸ ਚਲਾਵੇਂ
ਗੇ ਬਹੁ ਪੂਰਬ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਯੁਗੋਂ ਮੇਂ ਹੀ ਜੇ ਜਾਤੀ ਯੋਂ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਹੀ ਕੀ
ਜੋਗਾਰੇ ਉਲਟਾਸ ਮੰਤ੍ਰ ਧਰਮ ਪੀਹਮ ਉਨ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ
ਕੀਯੇ ਬਰਤਰਹੇ ਹੈਂ। ਕੋਈ ਇਕਥਾ ਐਸੀ ਨਹੀ ਦੇਖਨੇ ਮੇ ਆਈ
ਜੋ ਇਨ ਕੀ ਬਨਾਈ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਯਥਾ ਕਿਸ ਮੇ ਇਨ ਕੇ ਨਾਮ ਨਾ ਆਵੇਂ
। ਜਥਾ ਏਕਾਦਸੀ ਮਹਾਤਮ ਜੈਸੀ ਕਿ ਥਾ ਸੁਨੇਗੇ ਪਲ੍ਹੋਮੇ ਯੁਧਿਸ਼੍ਟ੍ਰ
ਭੀਮ ਸੇਨਾਦਿਕੋ ਕੇ ਨਾਮ ਉਤ੍ਰੋ ਮੇ ਬ੍ਯਾਸ ਬਸਿਸ਼੍ਟਾਦਿਕੋ ਕੇ ਹੀ ਨਾ
ਮ ਹੋਵੇਂਗੇ। ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਧਵਾ ਬਿਵਾਹ ਸ਼ੰਦ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਬ
ਰਨ ਕਾ ਮੂਲ ਵੇਦ ਭੀ ਨਹੀ ਦੇਖਾ। ਉਲਟਾ ਮਾਲੂ ਪਰਾਸਰ ਰਿ
ਖੀ ਜਬ ਪਤੀ ਬਹੁਤ ਬਰਸ ਦਿਖਾਈ ਨਾ ਦੇਵੇ ਤਾ ਮਰ ਜਾਵੇ ਵਾ

ਸਾਧੂ ਬਨਜਾਵੇ ਵਾ ਪੁੰਸਕ ਨਿਸਰੇ ਹੋਜਾਵੇ ਵਾ ਜਾਤ ਸੇ ਗਿਰ ਜਾ
ਵੇ ਤਬ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਔਰ ਪਤੀ ਕਰਾਵਨੇ ਨਾ ਲਿਖਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹ ਦਿਨੋ
ਮੇ ਕਈ ਬਿਧਵਾ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਬੈਰੀ ਇਸ ਬਚਨ ਕੋ ਬਿਵਾਹ ਪਾ
ਲੇ ਜਗਾਈ ਪਰਯੰਤ ਰਖਤੇ ਹੈਂ। ਕਈ ਬਿਵਾਹ ਹੂਏ ਪੀਛੇ ਭੀ ਇਸਤ੍ਰੀ
ਸਾਥ ਪਤਿ ਕਾ ਮੇਲ ਨਾ ਹੋਨੇ ਪਰਯੰਤ ਰਖਤੇ ਹੈਂ। ਤਿਸ ਸੇ ਆਗੇ)
ਨਹੀਂ ਚਲਤੇ ਜਿਸ ਸੇ ਕੁਛ ਕਾਲ ਪਾਇ ਬੀਹੋ ਦੇਵਾ। ਇਨ ਦਿਨੋ ਮੇ
ਜਾਨ ਪੜਤਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਅਬ ਸਮੇ ਕਲਪ ਭ੍ਰਾਂਤ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਐਸੇ ਬਰਸ
ਪਰਯੰਤ ਐਸਾ ਰਹੇਗਾ। ਤਬ ਸਤ ਦ੍ਵਾਪਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਵਤ ਹੀ ਬਿਧਵ
ਬਿਵਾਹ ਚਲ ਪੜੇਗਾ। ਰਹੇ ਬਿਚਾਰ ਇਨ ਦਿਨੋ ਮੇ ਔਰ ਖਤ੍ਰੀ ਗੁ
ਰੂ ਕੁਲੋਂ ਕੇ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਸਰੀਨੋ ਸਾਥ ਨਾਤਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਉਲਾਂਭੇ ਦੇਤ ਜੋਂ
ਟਕੇ ਖੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਬੈਠਨੇ ਵਰਤਨੇ ਕਾ ਭੀ ਉਲਾਂਭਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ
ਭੀ ਉਨਕਾ ਅਨਜਾਨਪਨਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਦ ਕੁਲ ਮੇ ਸਾਰਖੀ
ਨਾਨਕੀ ਜਿਨ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਭੂਰੂਕੁਲ ਕਲੰਕੀ ਹੋਜਾਵੇਂ। ਇ
ਸ ਜਾਤੀ ਕੀ ਉਤਪੱਤੀ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਬੰਸਾਵਲੀ ਉਚਾਰਕ ਭਾਟਨੇ
ਅਪਾਚਪਲੇ ਗੋਂ ਸੇ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਵੰਸੀ ਛੱਤ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਹੀ ਸੁਣਨੇ ਮੇਂ
ਆਤੀ ਹੈ। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੈਸ਼ ਸੂਦ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦਾਬਰਣ ਸੰਕਰੋਂ ਸੇ ਇਨ
ਕੀ ਉਤਪੱਤੀ ਨਹੀਂ ਸੁਨੀ॥ ਯਾਤੇ ਜੈਸੇ ਛੱਤ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਖੱਤ੍ਰੀ ਲੋਗੋਂ ਕੀ
ਬਦਲ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਨ ਕੀ ਬਦਲ ਹੈ। ਕਾਹੇ ਤੇ ਪਰਸੁਰਾਮ ਕੇ ਭ
ਯ ਸੇਂ ਜੋ ਇਸ ਛਤ੍ਰੀਓਂ ਸਹਿਤ ਛਾਗਕਰ ਬੈਸ਼ ਧਰਮ ਕ੍ਰਿਖੀ ਕਾ ਕ
ਰਕਰਨੇ ਲਗੇ) ਵਹੁ ਜਰਾਤਿ ਕਕਹਾਏ। ਜੋ ਕੇ ਦਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋ ਪਾਸ
ਛੁਪਾ ਕਰ ਰਹੀ ਖਤ੍ਰਾਣੀਓਂ ਸੇ ਹੂਏ ਸੋ ਖੱਤ੍ਰੀ ਕਹਾਏ। ਜੰਟ ਨ੍ਹਾਮਤ
ਸਾਗੀ ਜਰਾਤਿ ਕਹੈ। ਬੈ ਜਾਬਿਤ ਜਿ ਅਦਸ ਬਾਬਿਤਾ ਦਨਦਾਨੇ

+ ੨੦੬ ਛੂਤੀਪੋਕਾਨਾਮਹੈ।ਯਾਂਤੇਇਨਮੇਔਰਕੇਈਦੋਸਨਹੀ।ਏਤਾ
ਦੇਖਨਿਸੀ ਕਹੈ ਇਨਕੇਸੰਸਕਾਰਛੂਟਜਾਏ।ਬਿਪਦਾ।ਬਿਦਾ।ਕਰ
ਲੋਲਤੋ।ਦਾਸਖਰੀਪੋਕਾਭੀਪੰਜਾਬਮੇ।ਇਨਕਾਭੀਪੰਜਾਬਮੇ
ਹੋਯਾਸੰਸਕਾਰਸਹੀਨਾਰਖਣੇਕੇਲੀਏਤ ਖਾਣਾਪੀਣਾਭੁਲਾਹੈ।
ਜਿਸਕੋਦੇਖਏਕਭਿਖਾਮੰਗੇਬ੍ਰਾਹਮਣਨੇ ਪੰਜਾਬਕੇ ਲੋਗੋਂਸੇਰਜਾਰੋ
ਕਰ ਕੌਰਦੋਕੀਸਿਭਾਮੇ ਸਾਰੇਦੇਸਕੀਨਿੰਦਾਸੁਣਾਈ ਜੋਪੰਜਾਬਬ
ਹੁਤਬੁਰਾਦੇਸਹੈ।ਉਸਮੇਬ੍ਰਾਹਮਣਛੱਤ੍ਰੀਬਨਜਾਤਾਹੈ।ਛੱਤ੍ਰੀਬੈ
ਸਬਨਜਾਤਾਹੈ।ਬੈਸਸੂਦ੍ਰਬਨਜਾਤਾਹੈ।ਸੂਦ੍ਰਬਾਹੀਕਬਨ
ਜਾਤਾਹੈ।ਬਾਹੀਕਨਾਈਬਨਜਾਤਾਹੈ।ਨਾਈਪੁਨਾਬ੍ਰਾਹਮਣਬ
ਨਜਾਤਾਹੈ।ਪੁਨਾ ਪੰਜਾਬਮੇਏਕਜਾਰਤਿਕਜਾਤਹੈ ਜੋ ਗਧੇ ਊਂਟ
ਲੋਕ ਤੇ ਭੇਡ ਸੂਕਰ ਗਊਕਾਮਾਸਖਾਲੇਤੇਹੈਂ।ਗੰਗਾ ਜਮਨਾ ਸ
ਰਸ੍ਵਤੀ ਸਤਦ੍ਰਵ ਸਿਆਲਾ ਇਨਪਾਂਚੋਸੇਬਾਹਰਦੇਸਨੇਮੇ ਦਾ
ਹੀਕਕਹੇਜਾਤੇਹੈ।ਦਾਸਾਸਾਸਮੀਪ ਵਾਹਿਕ ਵਾਹੀਕਦੋਪ
ਸਾਦਬੇ ਉਨਕੀਸੰਤਾਨਹੋਨੇਸੇਵਾਹੀਕਕਹੇਜਾਤੇਹੈਂ।ਧਰੀ
ਕਥਾਮੰਨਸੇਅਪਨੀਅਹੰਕਾਰਦਾਸੁਨਕਬਹੁਤ ਖਿਝਕੇ ਪੰਜਾ
ਬਕੇਸਕੇਰਾਜਾਸੱਲਕੋ ਉਲੰਭਾਦਾਪਕਰਣਨੇਸੁਨਾਈ।ਜੈਤੂੰ
ਐਸੇਐਸਾਪਰਮਾਦੇਸਕਾਰਾਜਾਹੈਂ।ਸਤਾਂਸਭ੍ਰਲੋਗੋਂਕੀਪੀਛੇ
ਕਹੀਦਸਾਹੈ।ਜਬਅੰਡਿਤਾਂ।ਇਸਕਥਾਕਾਬੀਜਬੋਯਾਗਯਾ
ਤਬਏਤਾਹੀਬੀਜਨਿਕਸਾ।ਪੰਜਾਬਮੇਫਰੀਕਰਨੇਆਏਉ
ਸਮਹਾਂਲੋਭੀਪਾਂਡਕੀਲੋਗੋਂਮੇਇੱਛਾਪੂਰੀਹੋਈ।ਇਸ
ਲੀਏਬ੍ਰਾਹਮਣਾਦਿਸਭ੍ਰਲੋਗੋਂਕੀ ਔਰਕਾਔਰਬਣਜਾਤਾਹੈ
ਐਸੀਨਿੰਦਾਕਰੀ ਅਫਸੋਸ ਕੇ ਪਿਸਾਚੋਂਕੀਸੰਤਾਨਬਤਾਯਾ।

।ਨਹੀਤੋਉਸਨੇ ਔਰਦੇਜੋਬੋਇਸਦੇਬਕੇ ਕੋਨਵੇਦ ਸ਼ਰਨਜੋਬੁ
ਰਸੂਨਾਬਾ।ਤਬਬਾਪਣਾ।ਦਿਕੋਕੋਖੰਡੀ।ਅਦਿਬਣਤੇਟੋਆ
ਅਰਪਿਸਾਰੇਕੇ ਅਪਨਾਪਿਜਾਰਬੰਸਉਪਸਾਦਨਾਛੋੜਆ
ਨੂੰਖਉਪਜਾਦਤੇਰੋਖਾਬਾ।ਕੋਦੂਲਭਾ।ਐਕੀ।ਅਬਾਈਜੋਐਬੋ
ਨਬਭਾਬਰਨੇਦਲਾ।ਇਦਕਥਾ।ਦੈਸੀਹਿਕੋਰਦੇਂਕੀ।ਸਭਾਬੀ
।ਜਿਸਐਪਰਕੀਇਸਥੀਨਬਨਕਰਾਈਗਈਆ।ਯਾਂਤੇ ਯਾਰ੍ਹੀ
ਸੀਸਿਤਲਾਦੇਦੀਤਾਦ੍ਰਿਸੇਖਰਵਾਹਨ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਵਤ ਜੈਸੇ
ਕੋਤੇਸੇਨੇਅਲਅਨਭਾਦਤੇਅਥਾ।ਦਾਦਸੁਕਾਏ।ਬੋਈਅਰ
ਸੁਰਾਅਸੇ ਬ੍ਰਾਮਣਬਤਾਇਦਿੰਸਾ।ਸੀਖਨੇਵਾਲੇਅਹਾਂਨੂੰ
ਕਰਣੇ ਸੰਲਅਰਾਜਾਕੀਨਜਰ ਭੇਦਕਰੇ।ਜਿਨਕੋਸੁਨਸੇ
ਲਅਨੇਉੱਤਰਦੀਆ।ਹੇਕਰਣ ਸਾਰਾਦੇਸਨਿੰਦਾਯੋਗਅਨ
ਹੀਹੈਸਕਤਾ।ਕਿੰਨਿਤ ਅਾਦਰਣੀਏ ਬ੍ਰਾਹੀਨ੍ਹਨੇ ਤਬਤੇਰੇ
ਦੇਸਐਬਦਵੇਕੋਨ ਸੁਣਾਹੈ।ਜਸਕਾਦ੍ਰਿਅਤੇਸਾਂਦਤਲਬੂ
ਕੋਸਾਹਿਤ੍ਰਾਇ ਸੁਣਿਦੇਸੀਜਾਤੀਹੈਂ।ਦਾਸੁਣਬੋਸੋਰਕੇਦੇਖਕ
ਦ੍ਰੇਤਬ ਸਲਅਛੰਗੀਕੇਦੇਸਐ ਕੋਨਹਿਦੂ ਉਂਦਬਾਪੇ ਗਊਕਾਅ
ਸਖਸਕਤਾਙਾ।ਅਰਸੱਲਅਕਿਸਕੋਖਾਨੇਦੇਤਾਬਾ।ਇਸ
ਲੀਏ ਜਿਸਨੂੰਕਹੋ।ਜੋਕਰਣਾਗੀਕਸਹੀਹੋਆ
ਜਖਾਤੇਬੋ।ਤਬਦੇਕੋਈਸਦਕਜਾਤੀਹੈਕੋ।ਹਿਦੂਥੇਤਬਾਪ
ਰਕਕੀਕਹੀਬਤਾਂਸਰਬਬਾਅਬਨਾਹੋਂ।ਨਾਭੂਤਬੀਸਬੇਨਗੋ
ਮਾਸਖਤੇਬੇ।—।ਜਰਤੇਕਜਾਤੀਕੇਦਲਪਰਸੁਰਾਅਬੇ
ਸਐਸੇਸੁੰਪਰਜਪੂਤੇਂਕੀਬਦਲਹੈ।ਯਾਂਤੇ ਬਣੀਦੋਸੇਕਾਅਨੀ
।ਸੀਸਕਾਰਸੁਪਕਰਲੇਦੇਪੂਰੇਛੰਗੀਹੈਂ।ਸੀਸਕਾਰਸੁੱਧੀਅਨੇ

ਕਥਾਗਸੋਪਹਿਲੇਭੀਹੋਸਕਤੀਹੈ।ਯਾਗੀਤੇਮਾਰਵਾੜਕੇਬਨੀ
ਏਲੋਗੋਂਕੇ ਗੋਤ੍ਰੋਂਨੇਥੋੜ੍ਹੇਦਿਨੋਂਸੇਜਨੇਊਪਹਰਾਏਹੈਂ।ਇਸਦੇਸ
ਕੇਬਨੀਯੋਂਕੋਅਬਭੀਨਹੀਪਹਰਾਏ।ਔਰਟਕੀਸੁੰਧੀ
ਐਅਲਨਤਾਕੇਪ੍ਰਭਾਵਸੇਹੀਮਨੁਯਾਗਮਬਲਕਰਿਖਿਯੋਂਨੇ
ਅਪਨੀਸਿਮ੍ਰਤੀਯੋਂਮੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਸੇਸੂਦ੍ਰ ਔਸੂਦ੍ਰਸੇਬ੍ਰਾਹਮਣ
ਬਨਜਾਨਾਲਿਖਾਹੈ।ਰਾਜਪੂਤਨਾਮਕਾਮੂਲਰਾਜਪੁੱਤ੍ਰਹੈ।ਤਾ
ਜਾਕੇਪੁੱਤ੍ਰਟਾਲਨੇਔਰਸੁੱਧਇਸਤ੍ਰੀਵੇਨੇਸੇਹੋਸਕਤੇਹੈਂ।ਇ
ਸਲੀਏਰਾਜਪੁੱਤ੍ਰਨਾਮਸੇ ਸੁੱਧਅਲਨਵੋਨੋਪ੍ਰਕਾਰਕੇਲੋਗਸ
ਮਝੇਜਾਤੇਹੈਂ।ਛੱਤ੍ਰੀਨਾਮਸੇਕੇਵਲਸੁੱਧਬੰਸਕੇਹੀਬੋਲੇਜਾਤੇਹੈ
ਯਾਹੀਤੇ ਖੱਤ੍ਰੀਬੰਸਕੇਸੁੱਧਅਰਰਾਜਪੂਤਬੰਸਕੇਅਸੁੱਧਥੇ
ਧਨਹੇਤ ਗਿਆਨਪ੍ਰਬੋਧਕੇਤੀਨਸੌਅੱਠਵੇਂਛੰਦਮੇਂਭੂਵਸਮ
ਮਹਾਰਾਜਨੇਰਾਜਪੂਤਨਾਮਕਾਹੋਨਾਐਸਾਹੀਤਿਸਮੇਂਲਿਖਾਹੈ
ਐਸੇ ਜਨਮੇਜਯਕੀਦਾਸੀਕਿਨਾਮਭਜੀਆਥਾ।ਤਿਸਕਾਪੁਤ੍ਰ
ਅਜਯਸਿੰਘਬਡਾਪ੍ਰਤਾਪੀਰਾਜਪੂਤਪ੍ਰਸਿੱਧਹੂਆ।ਤਿਸ
ਨੇਗੱਦੀਬੈਠਨੇਸੇਲੋਗਅਪਨੇਸਾਥਮਿਲਾਏ ਵਹਸਭੀਰਾਜਪੂ
ਤਕਹਾਏ।ਇਸਲੀਏਰਾਜਪੂਤਬੰਸ ਬਰਣਸੰਕਰਹੈ।ਖੱਤ੍ਰੀ
ਬੰਸਸੁੱਧਹੈ।ਔਰਖੱਤ੍ਰੀਐਸੇਕਹਤੇਹੈਂ ਮਗਧਕੇਰਾਜਾਨੰਦ
ਨੇਨਾਇਨਬਿਦਾਹੀਥੀ ਜੋਉਸਕੇਪੁੱਤ੍ਰਹੋ ਚੰਦ੍ਰਗੁਪਤਗੱਦੀਵਾ
ਲਾਹੂਆ ਉਸਕੋਕੋਈਬਿਦਵਾਵਤ ਦਾਸੀਪੁੱਤ੍ਰ ਵਾ ਬਾਂਦੀਬ
ਚਾਨਹੀਬੋਲਸਕਤਾਥਾ।ਰਾਜਪੁੱਤ੍ਰਐਸੇਹੀਕਹਤੇਥੇ।ਉ
ਸਕੀਸੰਤਾਨਕੇਬਰਣਸੰਕਰਲੋਗਰਾਜਪੂਤੋਂਮੇਂਮਿਲੇਹੂਏਹੈਂ
।ਇਸਲੀਏਰਾਜਪੂਤੋਂਕਾਸਮਗ੍ਰਬੰਸਸੁੱਧਨਹੀਹੋਸਕਤੀ

ਕੋਈਜਾਤੀਸੁੱਧਹੈ।ਜੈਸੇਉੱਤ੍ਰਪਰਬਤਵਾਸੀ।ਅਸਲਮੇਉ
ਨਮੇਭੀਫਲਾਹੈ।ਕਿਉਂਕਿਕਾਂਗੜੇਕੇਸਮੀਪਕਨੈਤਕੀਬੇਟੀ
ਰਾਠੀਰਾਠੀਕੀਠਕੁਰਠਕੁਰਕੀਮੀਆਂਮੀਆਂਕੀਰਜਪੂਤਰ
ਜਾਲੇਲੇਤੇਹੈਂ।ਏਤੀਉੱਤ੍ਰਪਰਬਤਵਾਸੀਸੁੱਧਬੰਸੋਮੇਭੀਖਰਾਬੀ
ਹੈ।ਪਰਬਤਵਾਸੀਜੋਸੇਔਰਰਜਪੂਤਅਸੁੱਧਸੰਸਕਾਰਵਾਲੇ
ਬਰਣਸੰਕਰਹੈ।ਬਹੁਤਿਜੋਂਕੇਸੰਸਕਾਰਹੋਤੇਹੀਨਹੀ।ਜਿਤੇਖੱ
ਤ੍ਰੀਜੋਕੀਜਾਤੀਸੇਰਜਪੂਤਲੋਗਨ੍ਯੂਨਹੈਂ।ਬਹੁਤਖੱਤ੍ਰੀਐਸੇ
ਕਹਤੇਹੈਂ।ਬਿਚਾਰਕੇਦੇਖਾਜਾਏਰਜਪੂਤੋਂਕੀਹਿੰਦਮੇਛੋਟੀ
ਬੜੀਦੇਸੈਕੇਸਮੀਪਰਾਜਸੀਹੈ।ਖੱਤ੍ਰੀਜੋਂਕੀਏਕਬਰਰਵੰਸਸੇ
ਬਿਨਾਕਹੀਨਾਂਮਿਲੇਨੇਕੋਭੀਨਹੀ।ਦੂਕਾਨਾਂਤੋਨਿਸੰਕਸਭਦੇਸੇ
ਮੇਹੈ।ਅਰਸਸ੍ਤ੍ਰਪਕੜਨੇਕੀਸਕਤੀਭੀਨਹੀ।ਜੇਕਰਹੋਤੀਤੋ
ਪਤਸਾਹੀਗਦਰਮੇਕੋਈਦੇਸਹੀਦਬਾਲੇਤੇ।ਇਸਸੇਜਾਨਪੜ
ਤਾਹੈਖੱਤ੍ਰੀਵਾਸਤਵਸੇਸੂਰਧਾਵਾਸਿਕੂਹੈਂ।ਕਿਉਂਕਿਛੰਤ੍ਰਾਣੀ
ਆਬ੍ਰਾਮਣੋਂਕੇਰਹੀ।ਜਿਨਕਾਬੰਸਹੈ।ਖਤ੍ਰਾਣੀਸੇਬ੍ਰਾਮਣਕਾ
ਹੀਸੂਰਧਾਵਾਸਿਕੂਹੋਤਾਹੈ।ਵਾਸਤੁਵਸੇਖੋਜਕੇਦੇਖਾਜਾਵੇਤੋਇ
ਸਸੂਰਜਕੇਪੁੱਤ੍ਰਬੈਵਸ੍ਵਤਨਾਮੇਸਾਤਵੇਂਮਨੂਸੇਪੂਰਬਖਟਮਨੂ
ਓਂਕੇਸਮੇਸੂਰਜਚੰਦ੍ਰਬੰਸੀਛੱਤ੍ਰੀਲੋਗੋਂਕਾਨਾਂਭੀਨਹੀਥਾ
ਕੇਵਲਸੂਰਜਸੁਤਮਨੂਕਾਪੁੱਤ੍ਰਇੱਖ੍ਵਾਕੂਸੂਰਜਬੰਸੀਖੱਤ੍ਰੀਯੋਂ
ਕਾਮੂਲਪੁਰਖਾ।ਅਰਇੱਖ੍ਵਾਕੂਕੀਪੁੱਤ੍ਰੀਇਲਾਕਾਪਤੀਚੰਦ੍ਰ
ਕਾਪੁੱਤ੍ਰਬੁੱਧਚੰਦ੍ਰਬੰਸੀਯੋਂਕਾਮੂਲਪੁਰਖਹੂਆ।ਇਨਦੋਸੇਪ
ਹਲੇਇਸਦੇਸਮੇਕੋਈਖੱਤ੍ਰੀਨਹੀਹੂਆ।ਖਟਮਨੂਓਂਕੇਸਮੇ
ਬ੍ਰਾਮਣਹੀਰਾਜਾਰਹੇ।ਬਰਣਸੰਕਰੋਂਬਿਨਾਜਿਨਕਾਨਾਮਸੂ

ਤ੍ਰਲਿਖਾਹੈ।ਉਨਕਾਭੀਪਤਾਨਹੀਮਿਲਸਕਤਾ।ਨਾਂਛੱਤ੍ਰੀਔਰਤ
ਬੈਸ਼ਅਜਾਤੀਕਾਮੂਲਮਿਲਤਾਹੈ।ਕੇਵਲ ਬ੍ਰਾਮਣੀਬ੍ਰਾਮਣ
ਸ਼ੁੱਧਹੋਤੇਹੈਂ।ਬ੍ਰਾਮਣੋਂਕੇਹੀ ਪਕਾਵਨੇ ਪੜ੍ਹਨੇਸੇ ਪਾਚਕਪਾਠ
ਕਨਾਂਔਰਤ੍ਰਿਯਾਭੇਦਸੇਂਚਾਰਭੇਦਾਸ਼ੁੱਧਹੋਤੇਹੈਂ।ਉਨਕੇਹੀਪ
ਰਸਪਰ ਸੰਕਰਹੋ ਬਰਣਸੰਕਰਬਨਗਏ।ਸੋਭੀਇਸਜਾਤਕੇ
ਲੋਗੋਂਕੇ ਸੰਸਾਰਕੀਕੁਲੋਂਕੀਪਹਚਾਨਹੋਤਾ।ਅਨੁ ਯਾਗ,ਬਲ
ਕਸੂੰਕਕੀਸ਼ਿਅਤੀਯੋਂਅਨੁਸਾਰਲਿਖੇਜਾਤੇਹੈਂ।ਅਪਨੇਅਪ
ਨੇਬਰਣਕੀਬਿਵਾਹੀਇਸ੍ਤ੍ਰੀਯੋਂਸੇਉਪਜੀਸੰਤਾਨ ਸ਼ੁੱਧਬਰਣ
ਕਹਾਤੀਹੈ।ਜੈਸੇਬ੍ਰਾਮਣੀਸੇ ਬ੍ਰਾਮਣਕੀਸੰਤਾਨ।ਛੱਤ੍ਰਾਣੀਸੇਛੱ
ਤ੍ਰੀਕੀਸੰਤਾਨ ਬਣਿਆਣੀਸੇਬਣੀਏਕੀਸੰਤਾਨ ਸੂਦ੍ਰੀਸੇਸੂਦ੍ਰ
ਕੀਸੰਤਾਨ।ਯੇਅਨੁਲੋਮਜਹੈ।ਇਨਬਿਨਾਕਈਬਰਣਸੰਕ
ਰਭੀਅਨੁਲੋਮਜਹੈ।ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਾਮਣਕੀਛੱਤ੍ਰਾਣੀ ਬਣਿਆ
ਣੀ ਸੂਦ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਮਣੀ ਚਾਰਭਾਰਜਾਲਿਖੀਹੈਂ।ਬ੍ਰਾਮਣੀਛੋੜ ਛੱ
ਤ੍ਰੀਕੀਤੀਨਭਾਰਜਾਲਿਖੀਹੈਂ।ਬ੍ਰਾਮਣੀ ਛੱਤ੍ਰਾਣੀਛੋੜ ਵੈਸ਼
ਕੀਦ੍ਵੈਭਾਰਜਾਲਿਖੀਹੈਂ।ਸੂਦ੍ਰਕੀ ਸੂਦ੍ਰੀਮਾਤ੍ਰ ਏਕਭਾਰਜਾਲਿ
ਖੀਹੈ।ਯਾਤੇ ਬ੍ਰਾਮਣਕਾ ਬ੍ਰਾਮਣੀਸੇਉਪਜਾ।ਬ੍ਰਾਮਣ।ਛੱ
ਤ੍ਰਾਣੀਸੇਮੂਰਧਾਵਸਿਕ੍ਤਾ।ਬਣਿਆਣੀਸੇਅੰਬਸ਼੍ਟ।ਸੂਦ੍ਰੀਸੇਨਿ
ਖਾਦ।ਛੱਤ੍ਰੀਕਾ ਛੱਤ੍ਰਾਣੀਸੇਛੱਤ੍ਰੀ ਬਣਿਆਣੀਸੇਮਣੀਕਾਭਾ।ਸੂ
ਦ੍ਰੀਸੇਉਗ੍ਰ।ਬਣੀਏਕਾ ਬਣਿਆਣੀਸੇਬਣੀਆ।ਸੂਦ੍ਰੀਸੇ ਸੂਰ
ਕਾ।ਸੂਦ੍ਰਕਾਸੂਦ੍ਰੀਸੇਸੂਦ੍ਰਾ।ਯੇਅਨੁਲੋਮਜ ਬਰਣਸੰਕਰਹੈ।ਸੀ
ਧੀਰੀਤਿਕਾਨਾਮਅਨੁਲੋਮਹੈ।ਅਨੁਲੋਮਰੀਤਿਸੇਉਪਜੇਅਨ
ਲੋਮਜਹੈ।ਛੱਤ੍ਰੀਸੇਬ੍ਰਾਮਣੀਸੇ ਬੈਸ਼ਸੇਖੱਤ੍ਰਾਣੀਬ੍ਰਾਮਣੀ

ਜੈ ਸੂਦ੍ਰ ਸੇ ਬਾਣਿਆਣੀ ਖੱਤ੍ਰਾਣੀ ਬ੍ਰਾਮ੍ਹਣੀ ਮੇਂ ਉਪਜੇ ਪ੍ਰਤਿਲੋਮ
ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਤਿਲੋਮ ਉਲਟੇ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਉਲਟੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਉਪਜੇ ਪ੍ਰ
ਤਿਲੋਮ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਅਨਲੋਮ ਜ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਤਿਲੋਮ ਜ ਅਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈਂ।
ਜੋ ਬਿਆਹੀ ਬਿਨਾ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਜਾਤੀ ਕੀ ਇਸ੍ਤ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਉਪਜੇ
ਉਨ ਬ੍ਰਾਮ੍ਹਣ ਖੱਤ੍ਰੀ ਬੈਸ਼ ਤੀਨੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਤ੍ਯ ਹੈ। ਜੋ ਸੂਦ੍ਰੋਂ ਕੇ ਤੁ
ਲ੍ਯ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਕੋ ਸੰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ। ਜੋ ਪੀਛੇ ਆਨ ਬਰਣੋਂ
ਕੀ ਬਿਵਾਹੀ ਇਸ੍ਤ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਬ੍ਰਾਮ੍ਹਣਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਿਤ੍ਰ
ਕੀ ਜਾਤੀ ਵਾਲੇ ਸਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੇ ਪਿਤਾ ਕੇ ਸਮਾਨ ਕਹੇ ਜਾਤੇ
ਹੈਂ। ਭਾਵ ਸਮਾਨ ਕਹਨੇ ਕਾ ਯਹ ਹੈ ਛੱਤ੍ਰਾਣੀ ਮੇਂ ਬ੍ਰਾਮ੍ਹਣ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਪਿ
ਤਾ ਕੀ ਜਾਤੀ ਸੇ ਨੀਚਾ ਹੈ। ਮਾਤਾ ਕੀ ਜਾਤੀ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈ। ਯਾਂਤੇ ਉੱਚਪ
ਨੇ ਮੇਂ ਪਿਤਾ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਐਸੇ ਹੀ ਬਾਣਿਆਣੀ ਮੇਂ ਛੱਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੀ ਐ
ਸੂਦ੍ਰੀ ਮੇਂ ਬੈਸ਼ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੀ ਦਸਾ ਜਾਂਨ ਲੇਨੀ। ਵਰਣ ਚਾਰ ਹੀ ਹੈਂ ਪਾਂ
ਚਵਾਂ ਵਰਣ ਨਹੀਂ। ਯਾਂਤੇ ਘੋੜੀ ਮੇਂ ਗਧੇ ਕੇ ਮੇਲ ਸੇ ਉਪਜੀ ਵਿਲਖ੍
ਣ ਜਾਤੀ ਖੱਚਰ ਵਤ ਵਰਣ ਸੰਕਰੋਂ ਕੀ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੀ ਜਾਤੀ ਸੇ ਜੁਦੀ
ਜਾਤੀ ਬਨ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਜੁਦਾ ਵਰਣ ਨਹੀਂ ਬਨਤਾ। ਇਸ ਲੀਏ ਆਨ
ਬਰਣ ਕੀ ਮਾਤਾ ਮੇਂ ਆਨ ਵਰਣ ਕੇ ਪਿਤਾ ਸੇ ਉਪਜੀ ਸੰਤਾਨ ਕਾ ਬ
ਰਣ ਸੰਕਰ ਨਾਮ ਜਾਂਣਾ ਹੈ ਪਤੀ ਜੀਵਤੇ ਆਨ ਸੇ ਉਪਜੇ ਕਾ ਨਾਮ ਕੁੰ
ਡ। ਪਤੀ ਮਰੇ ਪੀਛੇ ਆਨ ਸੇ ਉਪਜੇ ਕਾ ਨਾਮ ਗੋਲਕ। ਯੇ ਨਾਂਮ ਜੁਦੇ ਹੈਂ
ਤਥਾ ਮੂਰਧਾਵਸਿਕ੍ਤ ਮਾਹਿਖ ਕਰਣਾਦਿ ਨਾਮ ਭੀ ਜੁਦੇ ਜੁਦੇ ਹੈਂ। ਸੰਮ੍ਰਿ
ਤੀ ਕਾਰੋਂ ਨੇ ਬਰਣ ਸੰਕਰੋਂ ਕੀ ਉਤਪੱਤੀ ਏਕ ਜਲਾਹ ਸੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ। ਮ
ਹਾਂਮਲੇ ਕੇ ਵਾਸ੍ਤੇ ਅਨੇਕੋਂ ਕੀ ਉਤਪੱਤੀ ਮੇਂ ਜੁਦੀ ਜੁਦੀ ਅਵਾਂਨ
ਦਈ ਹੈਂ। ਜੈਸੇ ਯਾਗ ਮੇਂ ਬਲਕ ਪਹਲੇ ਅਧ੍ਯਾਯ ਕੇ ਪਚਾਨਵੇ ਸਲੋ

ਕਮੋਰਥਕਾਰ ਮਾਹਿਖਸੇਕਰਣੀਕਾਪੁੱਤ੍ਰਲਿਖਤੇਹੈਂ।ਉਸਨਾਪਾਂ
ਰਦੇਸਲੋਕਾਂ ਬ੍ਰਾਮਣੀਮੇਰੇਗੀਸੇਛੱਤ੍ਰੀਕਾਲਿਖਤੇਹੈਂ।ਏਵੰ ਉਸਨ
ਸੂਤਕੀਉਤਪੱਤੀਛੱਤ੍ਰੀਕੇਬਿਵਾਹੀਬ੍ਰਾਮਣੀਸੇਲਿਖਤੇਹੈਂ।ਅਨੁਕ
ਟੀਕਾਕਾਰਛੱਤ੍ਰੀਸਾਥਬ੍ਰਾਮਣੀਕੇਬਿਵਾਹਕਾਹੋਆਸੰਭਵਲਿਖਤ
ਹੈਂ।ਜੇਜਾਨਪੜ੍ਹਤਾਹੈ ਉਸਟੀਕਾਕਾਰਨੇ ਸੁੱਨ੍ਹਕੀਪੁੰਗੀਵੇਦਪਾਨੀਬ੍ਰਮ
ਣੀਕਾਦ੍ਵਿਜਾਤੀਛੱਤ੍ਰੀਸਾਥਬਿਵਾਹਹੋਨਨਹੀਸੁਨਾਹੋਗਾ।ਏਵੰਕ੍ਰਿ
ਤਭੀ ਉਸਨਾਸੂਤਕੋਵੇਦਾਬਿਨਾਪੁਰਾਣ ਇਤਿਹਾਸੋਂਸੇ ਵੈਦਕਪਰ
ਮੇਕਾਵਕਤਾਪਨਕਹਤਾਹੈ।ਯਾਹੀਤੇ ਬ੍ਯਾਸਜੀਨੇ ਅਪਨੇਸਿੱ
ਸ੍ਯ ਸੂਤਕੋ ਨੈਮਿਖਾਰਨ੍ਯਮੇਰਿਖੀਯੋਂਮੇ ਪੁਰਾਣੋਂਕਾਵਕਤਾਬਨਾ
ਯਾ।ਇਸਲੀਏ ਪੁਰਾਣਬ੍ਰਿਤੀਸੂਤੋਂਕੀਹੈ।ਜਬਕੇਈਸੂਭਵਾਰਣੇ
ਕੋਮਨਾਰਆ।ਬ੍ਰਾਮਣੋਨੇਸੰਭਾਲੀ।ਦੱਖਣਮੇਅਬਭੀਬ੍ਰਾਮ
ਣਨਹੀਵਾਰਤੇ।ਅਨੁ ਸੂਤਕਾਕਾਅਰਥਬਦਲਾਵਨਾਹੀਲਿਖਤੇਹੈਂ।
ਯਾਂਤੇਉਤਪੱਤੀਬਿਵਾਹਕ੍ਰਿਤ ਤੀਨੋਂਸੰਮਤੀਕਾਰੋਂਨੇ ਤੁੱਲਮਨਹੀ
ਲਿਖੇ।ਇਸਲੀਏਆਗੇਲਿਖਨਕਸਮੇ ਏਕਾਸੰਮਤੀਕੇਸੇਤਾਨੇ
ਭੁੰਤੀਨਹੀਕਰਨੀ। —।ਸੁੰਪਜਾਤੀ ਬ੍ਰਮਣ ਖੱਤ੍ਰੀ ਵੈਸਅ
ਰਥਰਣਸੰਕਰੋਮੇਛੱਤ੍ਰਾਣੀ ਬਾਣਿਆਣੀਸੇਬ੍ਰਾਮਣਕੋ।ਬਣਿਆ
ਣੀਸੇਛੱਤ੍ਰੀਕਾ ਜੇਖਟਪੁੱਤ੍ਰਪੰਥਮੇਪਵੀਤਸੰਸਕਾਰਵਾਲੇਹੋਤੇਹੈਂ।ਇ
ਨਬਿਨਾਔਰਸਭ ਸੂਦ੍ਰੋਕੇਤੁੱਲਅਧਰਮਵਾਲੇਹੋਤੇਹੈਂ।ਨਉਨਬਰ
ਣੋਮੇ ਔਬਰਣਸੰਕਰੋਮੇਉਪਜੇਭੀਅਨੇਕਤਪਔਬੀਜਕੇਪ੍ਰਭਾ
ਵਸੇ।ਉਚੇਗਿਨੇਗਏਹੈਂ ਜੈਸੇਤਪਕੇਪ੍ਰਭਾਵਸੇ।ਬਿਸ਼੍ਯਾਸ਼ੰਗਛੱਤ੍ਰੀ
ਸੇਬ੍ਰਾਮਣਬਨਾ।ਬੀਜ ਪ੍ਰਭਾਵਸੇਬ੍ਯਾਸਾਦਿਬੇਸ੍ਯਾ।ਆਦਿਕੇ
ਸੇਉਪਜੇਬ੍ਰਾਮਣਬਨੇ।ਇਸਲੀਏਕੋਈਬੀਜਕੀਉਸਤਤੀਕਰ

ਤੇਂਮੇ ਬਦਰੇ ਖੇਤ੍ਰਕੀਉਸਤਤੀਕਰਤੇਹੈਂ।ਪਾਂਡਵ ਪਾਂਡੂਕੇਖੇਤ੍ਰਪ
ਤ੍ਰਪਨੇਸੀ ਛੋੜਕੇਸ੍ਵਾਮੀਪੰਡੂ ਰਜਾਕੇਪੁੱਤ੍ਰਕਹਾਏ।ਕੋਈਖੇਤ੍ਰਕੀ
ਜੋਵੈਨੇਕੀਉਸਤਤੀਕਰਤੇਹੈਂ।ਕਾਹੇਤੇਕੁਖੇ,ਤ੍ਰਮੇਬੋਯਾਸੁਬੀਜ
ਭੀਅੰਕੁਰਨਹੀਉਪਜਤਾ।ਅਰਬੀਜਬਿਨਾਸੁਖੇਤ੍ਰਭੀਸੋਂ
ਗਲਤੀਭਿਾਜਾਤਾਹੈ।ਯਾਤੇਦੋਨੋਸੇਸ਼੍ਰੇਸ਼੍ਟਹੋਨੇਸੇਬੰਸਸੁਧਰੋਤਾ
ਹੈ।ਸਨੇਸਨੇਸੁੱਧਕ੍ਰਿਯਾਦ੍ਵਾਰਾਹੋਨੇਸੇਬਡੇਬੰਸਭੀਅਨਹੋਜਾ
ਤੇਹੈਂ।ਯਾਂਭੀਤੇਕਾਂਬੋਜਾਦਿਦੇਸੋਂਮੇਂਦ੍ਸ ਖਤ੍ਰੀਸੂਦ੍ਰ ਬਨਗਏ।
ਕਾਂਬੋਜ ਪ੍ਰਸਿੱਧਕੰਬੋਜਾਤੀ।ਜਕ ਉੜ੍ਹਪਰਬਤਵਾਸੀ।ਦ੍ਰਾਵਿੜ
ਦ੍ਰਾਵਿੜਕੇਸੰਤੁਲੋਕ।ਚੀਨਕੇਵਾਸੀ।ਕਿਰਾਤ ਦਰਦ ਖਸ ਤ੍ਰ
ਦਰ੍ਹ ਯਵਨ ਪੌਂਡ੍ਰਕ ਪੱਲਵ ਐਸੇਅਨੇਕਕਾਂਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ।ਰਾਵਦ
ਨੋਂਸੇਭਿਨਜੇਤੀ।ਹਿੰਦੂਮੁਸਲਮਾਨੋਂਕੀਜਾਤੀਹੈ ਸਭਕਾਂਅਸ਼੍ਰਮ
ਅਦ੍ਰਸ਼੍ਟਹੈ।ਬਿਵਾਹੀਇਸਤ੍ਰੀਜੋਂਸੇਉਪਜੇਬਰਣਸੰਕਰੋਂਕੇਲਾਂ
ਮਅਨੇਕਹੈਂ।ਕੰਨਿਆਸੇਉਪਜੇਸੰਕਰੋਂਕਾਨਾਮਕਾਨੀਨਹੈ।
ਸੋਇਸਦੇਸਮੇਂਪ੍ਰਸਿੱਧਦੇਈਹੈ।ਕੁੰਤੀਸੇਕਰਣ ਸਭਦੇਤੀਸੇ
ਬ੍ਯਾਸ।ਅਬਬਰਣਸੰਕਰੋਂਕੇਸੰਗਤੀਪੋਕ੍ਰਨਾਮੋਂਸਾਹਿਤਕ
ਮ ਔਜਗਤਪ੍ਰਸਿੱਧਨਾਮਲਿਖਤੇਹੈ।ਅਥਜੋਜੋਕਾਂਮੁਸਲ
ਮਾਨੋਮੇਂਗਏ।ਆਗੇਸਭਹਿੰਦੂਯੇਮੇਂਥੇ।

੧ ਸੁਰਧਾਦਸਿਕ੍ਰ ਅਪਨੀਬ੍ਯਾਹੀਛਤ੍ਰਾਣੀਸੇਬ੍ਰਾਹਮਣਕਾਪ
ਰਗੁਜਾਰਾਅਪਨਾ ਕਬ ਅਸ੍ਵ ਗਯੀਕੇਭਲਾਦਨੇਐਸੇਨਾਪ
ਤਿਕਾਅਧੋਭਬਾਰਿਰਿਤਸਾਲੋਕਰੋਇਸਕਾਸੰਸਕਾਰਹੋਤਾਹੈ
ਇਸੀਕੇਕਅਨੁਦਰਣਐਸੇਪਛੀਲਿਖੇਹੈਂ।ਪ੍ਰਸਿੱਧਨਾਮਅਧਾ
ਦਤ ਗਬਦਾਨਹੈ।

੨ ਅੰਬਸ਼ਟ ਅਪਨੀ ਬ੍ਰਿਆਹੀ ਬਨਿਆਨੀ ਮੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਬ੍ਰਿਤੀ
ਅਪਨੀ ਖੇਤੀ ਮੇ ਸੇਨਾ ਮੈ ਨੋਕਰੀ ਸੇ ਭ੍ਰਾਤ ਮੇਦਾਨੇ ਭ੍ਰਨ ਨੇ ਸੇਕ
ਰੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਮ ਭਤ ਸ਼ਭ੍ਰੰਜਾ।

੩ ਨਿਖਾਦ ਅਪਨੀ ਬਿਵਾਹੀ ਸੂਦ੍ਰੀ ਮੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਮਾਸਦੇ
ਚ ਅਤ ਮੱਛੀਆਂ ਆਰ ਆਜੀਵਕਾ ਕਰੇ ਕਸਾਈ ਭੀਲ ਪ੍ਰਸਿਧ।

੪ ਪਾਰਸ਼ਵ ਚੋਰੀ ਸੇ ਸੂਦ੍ਰੀ ਮੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਨਿਰਬਾਹ ਅਪਨਾ ਸੇ
ਵ ਆਗਮੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਮੰਤ੍ਰ ਜੰਤ੍ਰ ਵੈਦੀ ਥੇ ਸੇ ਕਰੇ।

੫ ਤ੍ਰਿਧਕ ਖਤ੍ਰਾਣੀ ਮੇ ਚੋਰੀ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਜਨੇਤਸ ਤ੍ਰਿਕਿਤ
ਸਾਂਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰੇ ਤ੍ਰਿਸੀਕਨਾ ਅਬ ਗਾਲੇ ਦੇਸ ਮੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦੈਵ ਜਾਤੀ ਹੈ

੬ ਕੁੰਭਕਾਰ ਚੋਰੀ ਸੇ ਬਨਿਆਣੀ ਮੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਪਹਿਲਾ ਕੁ
੭ ਕਾਂਸਪਤ ਲਾਲ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੇ ਆਜੀਵਕਾ ਕਰੇ ਦੂਸਰਾ ਜਿਨ ਮੇ
੮ ਕਰਮਣ ਤੇਲਕ ਰਾਤੀ ਸਰਾਗਾ ਲਿਤ ਮੀਖਨੈ ਕਰੀ ਸੇ ਪ੍ਰ
ਸਿੱਧ ਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਈ ਕਾਯਥ ਹੈਂ।

੯ ਪਿਗਦਨ ਬਣੀਏ ਮੇ ਖਤ੍ਰਾਣੀ ਕੀ ਪੁੰਤ੍ਰੀ ਆਯੋਗਵੀ ਸੇ ਬ੍ਰਾ
ਹਮਣ ਕਾ ਚੰਮੜਾ ਬਨਾਏ ਵੇਚ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰੇ ਖਟੀਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ।

੧੦ ਆਭੀਰ ਬਨਿਆਣੀ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੀ ਪੁੰਤ੍ਰੀ ਅੰਬਸ਼ਟਣੀ ਸੇ
ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਦੂਧ ਬੇਚ ਆਜੀਵਕਾ ਕਰੇ ਅਹੀਰ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ।

੧੧ ਚੰਡੂ ਬਨਿਆਣੀ ਸੇ ਸੂਦ੍ਰ ਕੀ ਪੁੰਤ੍ਰੀ ਵੈਦੇਹਕੀ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ
ਕਾ ਜੰਗਲੀ ਪਸ਼ੂ ਮਾਰ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰੇ

੧੨ ਅਵਰੁ ਭੰਗਣੀ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਜਾਂਹਿ ਭੀ ਜੰਗਲੀ ਪਸ਼ੂ ਮਾਰੇ

੧੩ ਮਾਗਧ ਅਪਨੀ ਬਿਵਾਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਸੇ ਛੱਤ੍ਰੀ ਕਾ ਇਸ ਕਾ ਬੰਸ
ਸਤੁਤੀ ਪੁਰਾਣ ਵਾਚ ਰਥ ਚਲਾਇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰੇ।

੧੪ ਰਥਕਾਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀਮੇਂਵੈਸੀਸੇਂਛਤ੍ਰੀਕਿਆਹਾਥੀਘੋੜੇਰਥਚਲਾ
ਵਮੰਦਰਰਚਨਾਕੀਇੰਦ੍ਰਆਸੀਖ੍ਰਿਤੀਕਰੈਰਾਜਪ੍ਰਸਿੱਧਾ

੧੫ ਭੂਜਕੰਠ ਛਤ੍ਰਾਣੀਮੇਂਪਰਾਵਸੇਂਹੂਈਕਿਉਂਜਕੀਜਾਤੀਛਤ੍ਰੀ
ਹੋਤੀਹੈਕੱਦੀਕਾਅਧਿਕਾਰੀਨਹੀਹੋਤਾ।

੧੬ ਮਣਿਕਾਰ ਬਨਿਆਣੀਮੇਂਰੋਗੀਸੇਂਹੂੰਈਕਿਆਹੀਰੇਮੋਤੀਬੇਧਨ
ਕਰਰੰਦੀਸੋਂਨੇਕਾਕਾਅਕਰਬ੍ਰਿਤੀਕਰੇਜੜੀਆਸੁਨਿਆਰਪ੍ਰਸਿੱਧਾ

੧੭ ਉਗ੍ਰ ਅਪਨੀਬਿਵਾਹੀਸੂਦ੍ਰੀਸੇਂਛਤ੍ਰੀਕਾਅਰਾਜਾਕਾਅਦਾਲ
ਤੀਬਨਦੰਡਯੋਗਪੁਰਖੋਂਕੋਦੰਡਦੇਵੇ।

੧੮ ਮਾਗਧ ਅਪਨੀਬਿਵਾਹੀਬ੍ਰਾਹਮਣੀਸੇਬਣੀਏਕਾਛਤ੍ਰੀਬ੍ਰ
ਹਮਣਾਦਿਕੋਂਕੀਉਸਤਤੀਕਰਆਜੀਵਕਾਕਰੇਭਾਟਪ੍ਰਸਿੱਧ।

੧੯ ਪੁਲਿੰਦ ਛਤ੍ਰਾਣੀਮੇਂਰੋਗੀਸੇਬਣੀਏਕਾਪਸੂਪਾਲਨਸੇਬ੍ਰਿਤੀਕਰੇ।

੨੦ ਆਯੋਗਵ ਬਿਵਾਹੀਖਤ੍ਰਾਣੀਸੇਬਣੀਏਕਾਕਪੜਾਬੁਣਬ੍ਰਿ
ਤੀਕਰੇਜੁਲਾਹਾਪ੍ਰਸਿੱਧ।

੨੧ ਸੂਚਕ ਅਪਨੀਬਿਵਾਹੀਸੂਦ੍ਰੀਸੇਬਣੀਏਕਾਦੇਸੋਂਮੇਂਫਿਰਕਰ
ਰਾਜੇਕੋਖਬਰਦੇਵੇ।

੨੨ ਕਰਣ ਰੋਗੀਸੇਸੂਦ੍ਰੀਮੇਬਣੀਏਕਾਤੀਨਬਰਣੋਂਕੀਸੇਵਾਕਰ
ਰਾਜੇਕੇਪਨਘਾਅਕੀਰਖਵਾਲੀਦੁਰਗਕੀਰੱਛਿਆਅੰਤਾਪੁਰਕੀ
ਰੱਛਿਆਕਰਣੀਆਬਰਨਉੱਗ੍ਰਪਾਰਸਵਤੀਨੋਂਕੀਤੁੱਲਬ੍ਰਿਤੀਹੈ

੨੩ ਚੰਡਾਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀਸੇਸੂਦ੍ਰਕਾਗ੍ਰਾਮਸੇਂਮਲਮੂਤ੍ਰਉਠਾਵੈਨੌਕ
ਰੀਕਰਣਮੇਂਬਸੇਸਿੱਕੇਲੋਹੇਕੇਗਹਣੇਪਹਰੇਰਾਜਆਗਿਆਸੇਅ
ਪਰਾਧੀਓਂਕੇਗਲਫਾਸੀਪਾਵੇਸੂਪਚਭੰਗੀਪ੍ਰਸਿੱਧ।

੨੪ ਪੁੱਕਸ ਛਤ੍ਰਾਣੀਸੇਸੂਦ੍ਰਕਾਸੂਰਾਐਸਹਿਤਬੇਚਆਜੀਵ

ਕਾਕਰੇ ਨਿਕਾਲੇਨਾ

੨੫ ਚੱਕ੍ਰੀ ਬਣਿਆਣੀ ਮੇ ਵੈਰੀ ਸੇ ਸੂਦ੍ਰ ਕਾ ਤੇਲ ਪੀੜਕੇ ਕਾਮ
ਕਰੇ ਸ੍ਰਤਬ੍ਰ ਮੇਹਲਦਾਈ ਜਾਤਿ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ।

੨੬ ਰੰਜਕ ਛਤ੍ਰਾਣੀ ਮੇ ਸੂਦ੍ਰ ਕਾ ਬਸਤ੍ਰ ਰੰਗੇ ਲਿਲਾਰੀ ਰੰਗਰੇਜ
ਪ੍ਰਸਿੰਧ।

੨੭ ਦੈਵੇਗਕ ਬਣਿਆਣੀ ਮੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੂਦ੍ਰ ਕਾ ਗੋਆਂ ਬਕ
ਰੀਆ ਪਾਲੇ ਦੂਧ ਦਹੀ ਛਾਛ ਬੇਚ ਆਜੀਵਕ ਕਰੇ ਗੂ
ਜਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ।

੨੮ ਸੌਂਡੀ ਸੂਦ੍ਰੀ ਸੇ ਛੱਤ੍ਰੀ ਕੇ ਵਿੰਗ ਤਾਂ ਸੇ ਬ੍ਰਾਮਣੀ ਕਾ ਸਰਾਬ ਬੇਚਕਾ
ਲਾ ਆਜੀਵਕਾ ਕਰੇ ਕਲਾਲ ਪ੍ਰਸਿੰਧ।

੨੯ ਵੇਣੁਕ ਛਤ੍ਰਾਣੀ ਮੇ ਬ੍ਰਾਮਣ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਸੂਤ ਤਾਂ ਸੇ ਬ੍ਰਾਮਣੀ ਕਾ
ਬਾਂਸ ਬੇਚ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰੇ।

੩੦ ਤਾਂਮੇਪਜੀਵੀ ਛਤ੍ਰਾਣੀ ਮੇ ਬਣੀਏ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਆਯੋਗਵ ਤਾਂ
ਸੇ ਬ੍ਰਾਮਣੀ ਕਾ ਤਾਂਬਾ ਫੇਰ ਆਜੀਵਕਾ ਕਰੇ।

੩੧ ਤਖੂਕ ਸੂਦ੍ਰੀ ਮੇ ਬਨੀਏ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸੂਚਕ ਤਾਂ ਸੇ ਬ੍ਰਾਮਣੀ ਕਾ
ਸਿਲਪ ਕਾਰਾਕ ਕਰੇ ਮੰਦਰ ਬਣਾਵੈ ਤਖਾਣ ਪ੍ਰਸਿੰਧ।

੩੨ ਚਰਮਕਾਰ ਬ੍ਰਾਮਣੀ ਮੇ ਸੂਤ ਕਾ ਪੁੰਤ੍ਰ ਵੇਣਕ ਤਾਂ ਸੇ ਛਤ੍ਰਾਣੀ
ਕਾ ਚਮਾਰ ਪ੍ਰਸਿੰਧ।

੩੩ ਸੂਨਕ ਛਤ੍ਰਾਣੀ ਮੇ ਬਣੀਏ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਆਯੋਗਵ ਤਾਂ ਸੇ ਛ
ਤ੍ਰਾਣੀ ਕਾ ਸਿਕਾਰ ਸੇ ਆਜੀਵਕਾ ਕਰੇ ਅਹੇੜੀ ਪ੍ਰਸਿੰਧ।

੩੪ ਉਦੰਧਕ ਆਯੋਗਵ ਸੇ ਛੱਤ੍ਰਾਣੀ ਕਾ ਪੁੰਤ੍ਰ ਸੂਨਕ ਤਾਂ ਸੇ ਛ
ਤ੍ਰਾਣੀ ਕਾ।

੩੫ ਨਰਤਕ ⎡ ਛਤ੍ਰਾਣੀਮੈਸੂਦ੍ਰਕਾਪੁਤ੍ਰਰੰਜਕਤਾਸੇਬਣਿਆਣੀਕੇ
੩੬ ਗਾਯਕ ⎣ ਪਹਲਾਬਾਜੀਪਾਯਦੂਸਰਾਨਾਚਗਾਯ ਆਜੀਵਕਾ
ਕਰੇਨਟਐਪੂਰਬਦੇਸਮੇਂਕੱਥਕਜਾਤੀਪ੍ਰਸਿੱਧਹੈ।

੩੭ ਰਜਕ ਛਤ੍ਰਾਣੀਮੈਸੂਦ੍ਰਕਾਪੁਤ੍ਰਰੰਜਕਤਾਂਸੇਬਨਿਆਣੀਕਾ
ਬਸਤ੍ਰਧੋਯਸੀਂਦ ਆਜੀਵਕਾਕਰੇ ਛੀਬਾਪ੍ਰਸਿੱਧ।

੩੮ ਸ੍ਵਪਚ ਬ੍ਰਾਮਣੀਮੈਸੂਦ੍ਰਕਾਪੁੱਤ੍ਰਚੰਡਾਲਤਾਸੇ ਬਨਿਆਣੀ
ਕਾ ਕੁੱਤੇਖਾਂਦੇ ਕੁੱਤੇਰਖਬ੍ਰਿਤੀਕਰੇਂ ਗੀਧੀਲੇਐਦੁਹੇਪ੍ਰਸਿੱਧ।

੩੯ ਪੁੱਕਸ ਸੂਦ੍ਰੀਮੈਬ੍ਰਾਮਣਕਾਪੁਤ੍ਰਨਿਖਾਦਤਾਸੇ ਸੂਦ੍ਰੀਕਾਭੀ
ਪੁੱਕਸਹੋਤਾਹੈ।

੪੦ ਖੱਤਾ ਬਨਿਆਣੀਮੈਸੂਦ੍ਰਕਾ ਵਾ ਸੂਦ੍ਰੀਮੈਬ੍ਰਾਮਣਕਾ ਬਿ
ਦਰਭਕੁਲਯਗੀਜਾਤਿਬਾ ਖੱਤਾ ਉੱਗ ਪੁੱਕਸ ਇਨਤੀਨੋਕੀਬ੍ਰਿਤੀ
ਗੋਹਾਇਬਿਲਾਨਿਵਾਸੀਜੀਵੋਂਕੇਬਧਸੇਲਿਖੀਹੈ।

੪੧ ਬੇਣੁ ਬ੍ਰਾਮਣੀਮੈਬਣਿਆਣੀਮੈਜਨਮੀ ਅੰਬਸ੍ਟੀਮੈ ਬਨਿ
ਆਣੀਮੈਸੂਦ੍ਰਕੇਪੁੱਤ੍ਰਵੈਦੇਹਕਕਾ ਨਰਸਿੰਗੇਤੂਰੀਆਂਬਜਾਯ
ਬ੍ਰਿਤੀਕਰੇਸਿਆਲਕੋਟਪਹਾੜ੍ਹਮੇਤੂਰੀਜਾਤਿਪ੍ਰਸਿੱਧਹੈ।

੪੨ ਮਾਰਗਵ ਸੂਦ੍ਰੀਮੈਬ੍ਰਾਮਣਕਾਪੁਤ੍ਰਨਿਖਾਦਤਾਸੇਛਤ੍ਰਾਣੀਮੈ
ਬਣੀਏਕੀਪੁਤ੍ਰੀ ਆਯੋਗਵੀਕਾ ਨੌਕਾਸੇਬ੍ਰਿਤੀਕਰੇ ਕੈਵਰਤ
ਐਦਾਸਭੀਇਸੀਕੇਨਾਮਹੈਂਪ੍ਰਸਿੱਧਨਾਮ ਮਲਾਹ ਅਰਝੀਵ
ਰ ਪੰਜਾਬਮੈ ਯੇਚਾਰੋਂਬਰਤਨੇਕੇਜਲਭੀਭਰਤੇਹੈਂ।

੪੩ ਮੈਤ੍ਰੇਯ ਬਣੀਏਸੇਬ੍ਰਾਮਣੀਮੈਉਪਜਾ ਵੈਦੇਹਕ ਤਾਸੇ ਆ
ਯੋਗਵੀਕਾ ਪ੍ਰਾਤਾਕਾਲ ਘੰਟੀਬਜਾਇ ਲੋਗੋਂਕੀਉਸਤਤਿਕਰੇ
ਯੇਲੋਗਪ੍ਰਾਯਕੇਮੇਲੇਮੇਦੇਖੇਜਾਤੇਹੈਂ।

੪੪ ਅੰਤਅਵਸਾਯੀ   ਨਿਖਾਦੀਓਂਚੰਡਾਲਕਾ ਮੜ੍ਹੀਯੋਂਮੇਂਵਸਣਾ
ਜੀਵਕਾਕਰਤੇਹੈਂ।ਪ੍ਰਸਿੱਧਨਾਇਨਕਾਡੋਮਅਰਰੂ ਮੜ੍ਹੇਹੈਂ।ਕ੍ਰਿ
ਸ਼੍ਰਾਅੜਨੇਹਰੀਚੰਦਰਾਜਾਇਨਹੀਕੇਪਾਸਕਾਂਸ਼ੀਮੇਂਵੇਚਾਥਾ।
੪੫ ਕਾਰਾਵਾਰ   ਨਿਖਾਦਸੇ ਵੈਦੇਹਕੀਕਾ ਚਮੜੇਕਟ ਜਿਰ
ਜਪ੍ਰਸਿੱਧਾ।
੪੬ ਸੈਰੰਧ੍ਰ   ਦਸਯੂਸੇ ਆਯੋਗਵੀਕਾ ਬਾਉਰੀਆ ਪ੍ਰਸਿੱਧ
੪੭ ਬ੍ਰਾਤਅ   ਬਿਨਾਬ੍ਯਾਹੀ ਅਪਨੀਅਪਨੀਜਾਤੀਕੀਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂਸੇ
ਬ੍ਰਾਮਣ ਛੱਤ੍ਰੀ ਬਨੀਏਕੇਪੁੱਤ੍ਰ ਇਨਕਾਸੰਸਕਾਰਨਹੀਹੋਤਾ।
ਯਾਂਤੇਬ੍ਰਾਤਅ ਸੰਸਕਾਰਹੀਨਕਾਨਾਂਮਹੈ ਇਨਕੇਦਸਭੇਦਕਹਤੇ
ਹੈਂ।ਬ੍ਰਾਮਣਬ੍ਰਾਤਅਕੇ ਭੂਰਜਕੰਟਕ ਆਵੰਤਅ ਬ੍ਵਧਾਨਾਦਿਕ
ਨਾਮਹੈਂ।ਛੱਤ੍ਰੀਬ੍ਰਾਤਅਕੇ ਝੱਲਮੱਲਾਦਿਨਾਮਹੈਂ।ਅਬਜੋਲੋਕ
ਮੱਲਕਹਾਇਪ੍ਰਸੰਨਹੋਤੇਹੈਂ ਉਨਦੁਨੋਂਕਾਨਾਮਨਹੀਕਿਯਹਨਾਂ
ਮਦਸਮੋਂਕਾਹੈ।ਬੈਸਅ ਬ੍ਰਾਤਅਕੇ ਧੰਨ੍ਵਾਚਾਰਜ ਆਦੀਨਾਮ
ਹੈਂ।ਏਕ ਸੁੱਧਵਰਨਕੇਪੁਰਖਇਸਤ੍ਰੀਸੇ ਆਨਸੁੱਧਵਰਣਕੇ
ਪੁਰਖਇਸ੍ਤ੍ਰੀਸਾਥਮਿਲਉਪਜੇਸੰਕਰ ਔਸੰਕਰੋਂਕੇਸੰਕਰੋਂਸਾ
ਥਪਰਸਪਰਮਿਲਉਪਜੇਸੰਕੀਰਣ ਔਬਿਨਾਬ੍ਯਾਹੀਨਿਜ
ਜਾਤੀਕੀਇਸ੍ਤ੍ਰੀਯੋਂਸੇਮਿਲਉਸੀਜਾਤੀਕੇਪੁਰਖੋਂਸੇਉਪਜੇਬ੍ਰਾਤਅ
ਇਤਿਤੀਪ੍ਰੋਕਤ ਨਾਮੋਂਕਾਮੋਂ ਔਪ੍ਰਸਿੱਧਨਾਮੋਂਸਹਿਤਦਿਖਾਏਗ
ਏ।   ।ਅਬਕਿੰਚਿਤਸੁੱਧਵਰਣੋਂਕੇਲਿਖਤੇਹੈਂ।   ।ਸੁੱਧ
ਵਰਣੋਂਕੀਉਤਪਤੀਏਕਬੇਦਬਚਨਮੇਂ ਬ੍ਰਾਮਣਬਿਰਾਟਕੇਮੁਖਸੇ
ਛੱਤ੍ਰੀਭੁਜਾਂਸੇ ਬੈਸਅਜੰਘਾਂਸੇ ਸੂਦ੍ਰਪਾਵੋਂਸੇਹੂਏਲਿਖੀਹੈ।ਦੂਸਰੇਮੇਂ
ਬ੍ਰਾਮਣਮੁਖ ਛੱਤ੍ਰੀਭੁਜਾਂ ਬੈਸਅਜੰਘਾਂ ਸੂਦ੍ਰਪਾਦਹੂਏ ਐਸੇਲਿਖੀਹੈ ਜੋ

ਸੀਯੁਕਤੀਸਿੰਧਹੋਣੇਸੇਗ੍ਯਾਣਯੋਗਿਅਹੈ।ਕਾਹੇਤੇਬ੍ਰਾਹਮਣਉ
ਪਦੇਸਾਹੈ।ਯਾਂਤੇਮੁਖਹੈ।ਅਰਥਾਤਮੁਖਤੁੱਲਿਅਹੈ।ਛੱਤ੍ਰੀਰ
ਣਕੋਮਾਰਿਦਿਖਨੀਜੇਸੇਪ੍ਰਜਾਕੀਰੱਛਾਕਰਤੇਹੈਂ।ਯਾਂਤੇਭੁਜ
ਤੁੱਲਿਅਹੈ।ਬੈਸ੍ਯ ਕ੍ਰਿਖਿ ਪਸੁ ਬਣਿਜਕਰਸਭਕਾਕਾਰਤੇਰਹੈਂ
ਯਾਂਤੇਜੰਘਾਤੁਲਿਅਹੈ।ਸੂਦ੍ਰ ਸਿਰਮੁੰਡਨ ਬਸਤ੍ਰਧੋਵਨ ਰੰਗਨ
ਸੀਵਨਾਦਿ ਸੇਵਾਸੇ ਤੀਨੋ ਬਰਣੋਕਾਚਿਤਹਰਤੇਰਹੈਂ।ਯਾਂਤੇਪੰ
ਰ ਤੁੱਲਿਅਹੈ।ਇਸੀਅਰਥਮੇ ਪਰਲੋਕਬਚਨਕਾਭੀਵਹੈ।ਇਤ
ਪਤੀਭਾਵਰਦਰਣਕੀ ਜੈਸੇਅਬਇਸਤ੍ਰੀਪੁਰਖਸੇਹੋਤੀਹੈ।ਤੈ
ਸੇਹੀਅਨੁਸਤਰੂਪਾਜੇਲੇਹੋਤੀਆਈ।ਅਨੁਸਤਰੂਪਾਕੀਬਿਰ
ਧਕੀਰਹਸੇਭੂਈਅਮੁਖਭੂਜਾਦਿਕੋਸੇਕਥੀਅਨੁੱਖਨਹੀਉਪ
ਜੇ।ਕਿਅਰਚਾਰਬਰਣੋਕੇਦੋਪ੍ਰਕਾਰਕੇਹੈਂ।ਏਕਨਿਰਬਾਹਹੇਤ੍ਰਾ
ਦੂਸਰੇਧਰਮਹੇਤ੍ਰਾ।ਸੰਪਦਕਾਲਮੇਦੋਨੋਪ੍ਰਕਾਰਕੇਅਪਨੇਅ
ਪਨੇਕਰੇ।ਅਪਦਾਕਾਲਮੇਆਨਵਰਣ ਆਨਵਰਣੋਕੇ ਔ
ਬਰਣਸੰਕਰੋਕੇਭੀਕਿਰਲੇਵੇਂ।ਅਪਦਾਹਟੇਪੀਛੇ ਆਨਕੇ
ਛੋਡਅਪਨੇਕਰੇ।ਅਪਦਾਸਮੇਆਨਕੇਕਰਣੇਮੇਦੋਖਨਹੀ।
ਯਾਹੀਤੇ ਅਪਦਾਸਮੇ ਬਿਸ੍ਵਾਮਿਤ੍ਰਰਿਖਿਨੇਭੁੱਖਣਹੇਤਚੰਡਾਲ
ਸੇਕੁੱਤੇਕਾਮਾਸਲੀਆ।ਸ੍ਰੀਭੂਜੀਨੇਅਪਨੇਸਿੰਧੇਕੇਆਛੀਵ
ਤੇਸੇਹਲ ਯਦਨੇਕਾਤੈਜਨਕਮਾਯਾ।ਕਈਕਰਮਚਾਰੋਵਰ
ਣੋਕੇਤੁੱਲਿਅਹੈਂ।ਜੈਸੇਪਰਮੇਸਰਭਗਤੀ।ਦਯਾ ਖਿਮਾ ਸਤਿਅ
ਭਾਖਣਾਦਿ ਕਈਤੀਨੋਵਰਣੋਕੇਤੁੱਲਿਅਹੈਂ।ਜੈਸੇ ਪੜ੍ਹਨ ਯਜਨ
ਦਾਨਾਦਿ।ਔਰ ਅਪਨੇਅਪਨੇਜੁਦੇਹੈਂ।ਜਿਨਮੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਕੇ
ਖਟਧਰਮਹੈਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ੧ ਯੱਗਕਰਨਾ ੨ ਦਾਨਦੇਨਾ ੩ ਪੜ੍ਹਾਵਣਾ

ਯੰਗਕਰਾਵਨਾ ੫ ਦੰਡਲੇਨਾ ੬ ਪਾਲਨੇ ਤੀਨ ਧਰਮਹੇਤ ਹੈਂ।ਪਿ
ਛਲੇਤੀਨ ਨਿਰਬਾਹਹੇਤ ਹੈ।ਇਸੀਲੀਏ ਪਿਛਲਿਓਂ ਕੀਆਨ
ਦ੍ਰਕਟੋਂ ਕੋ ਬੰਦੀ ਕਰੀ ਹੈ।ਪਹਲੇਤੀਨੋ ਧਰਮਸਿੱਧੀ ਹੇਤ ਛੱਤ੍ਰੀ
ਬੈਸ ਭੀ ਕਰੇਂ।ਛੱਤ੍ਰੀ ਕੇ ਅਪਨੇ ਸਸਤ੍ਰਧਾਰਨ ਪ੍ਰਜਾਪਾਲਨ ਕਰ
ਮੇਂ ਹੈ।ਸਸ੍ਤ੍ਰਧਾਰਨ ਨਿਰਬਾਹਹੇਤ ਹੈ ਪ੍ਰਜਾਪਾਲਨ ਧਰਮਹੇਤ ਹੈ
ਬੈਸ ਕੇ ਅਨੇਕ ਵਿਧਿ ਪਸੁਪਾਲਨ ਬਣਿਜ ਹੈਂ।ਜੋਤੀਨੋ ਨਿਰਬਾ
ਹਹੇਤ ਹੈਂ।ਧਰਮਹੇਤ ਪਠਨ ਯਜਨ ਦਾਨ ਹੈ।ਬੈਸ ਅ ਬਣਿਕ ਪ
ਰ ਏਕ ਅਰਥ ਕੇ ਭੀ ਵਾਚਕ ਹੈਂ।ਬਣਿਕਜਾਤੀ ਧਰਮਸਾਸਿਮ੍ਰਿਤੀ
ਕੇ ਸਾਰਾਂਸ ਲੋਕ ਮੇ ਸੂਦ੍ਰੋ ਮੇ ਭੀ ਲਿਖੀ ਹੈ।ਅਰਥ ਨੀ ਜੋ ਖੇਤੀ ਪਸੁ
ਪਾਲਨ ਭੀ ਨਹੀ ਕਰਤੇ।ਕੇਵਲ ਬਣਿਜ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।ਦੂਸਰੇ
ਬਾਜਾਰ ਮੇ ਆਰ ਰੰਗੀ ਆਟੇ ਕੀ ਬਨਾਤੇ ਸੁਨੇ ਹੈਂ।ਇਸਲੀਏ ਇਸ
ਜਾਤੀ ਕੇ ਬੈਸ ਹੋਨੇ ਮੇ ਸੰਦੇਹ ਹੈ।ਸੂਦ੍ਰ ਕਾ ਧਰਮ ਸੇਵਾ ਹੈ।ਜੋ ਈਨਿ
ਰਬਾਹਹੇਤ ਹੈ।ਅਰ ਸਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਕੀ ਕਰੀ ਧਰਮਹੇਤ
ਹੈ।ਅਪਦਾਕਾਲ ਮੇ ਜੋ ਤਿਸ ਵਿਕਿਤ ਸਾਣਿ ਦਿਵਿਦਾ ੧ ਸਿਲਮ
ਸਿੱਕਾ ਲਿਖਨੇ ੨ ਭ੍ਰਿਤੀ ਮਜਦੂਰੀ ੩ ਸੇਵਾ ਆਗਮਾਆਵਣੀ ੪
ਪਸੁ ਪਾਲਨਾ ੫ ਵਿਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ੬ ਕ੍ਰਿਖੀ ਖੇਤੀ ੭ ਸੰਤੋਖ ਸ੍ਰੀ
ਸਕਲ ਥੋੜੀ ਵਿਚ ਮੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਕੇ ਸਮਾਨ ਨਿਰਬਾਹ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ
੮ ਭਿੱਖਿਆ ਮੰਗਣਾ ੯ ਬ੍ਰਿਧੀ ਬਿਆਜ ਲੇਨਾ ੧੦।ਇਨ ਦਸੋਂ ਮੇ
ਜੋ ਕਾਮ ਜਿਸ ਕੋ ਸੰਪਦਕਾਲ ਮੇਨ ਹੀ ਲਿਖਾ ਉਸ ਸੇ ਨਿਰਬਾਹ ਬਿ
ਪਦਾਕਾਲ ਮੇ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰ ਲੇਵੇ।ਅਪਦਾਲਖਾਇਆ ਅਪਨਾ ਕ
ਮ ਸੰਤ੍ਰਾਲੇ।। ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤ ਗੁਰੂ ਤੀਰਥ ਸੰਗ੍ਰਹੇ ਤਾਰਾ ਹਰਿ ਨੋ
ਤਮ ਰਚਿਤੇ ਮਹਾਂਲੋਕੇ ਜਨਮ ਥਾਨਾਦਿ ਨਿਰਣ ਯਾਂਤਰਗਤ ੫

ਕਰਣਸੇ ਖੰਡੀਜੰਟ ਰਜਪੂਤਬਰਣ ਸੰਕਰ ਸੁਧ ਬਰਣ ਸੰਪ
ਦਾਇਪਰ ਕ੍ਰਿਤਅਸਹਿਤਨਿਰੂਪਣਸਮਾਪਤੰ॥੧੨॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰੁਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

॥ਨਾਮੀਸੇਵਕੋਂਕੇਜਨਮਬਖਾਨਾਦਿ॥੧॥

॥ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇਪਰਮਪ੍ਰੇਮੀ ਬਾਲਾਜੀਕਾ ਅਰਮਰਦਾ
ਨੇਕਾਜਨਮਥਾ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇਨਗਰਤਲਵੰਡੀ ਬਾਲਾ
ਮਰਦਾਨਾ ਯਾੜ੍ਹੇਗੁਰੂਜੀਕੇਸਾਥਰਹੇ॥ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇ
ਜੋਤੀਜੋਤਸਮਾਵਨੇਪੀਛੇ ਗੁਰੂਜੀਕੇਵਿਗਾਦਿਜਪਦੀਕਥਾ
ਗੁਰੂਅੰਗਦਜੀਕੀਆਗਯਾ॥ਸੇਬਾਲਾਜੀਨੇਲਿਖਵਾਈਥੀ॥ਤ
ਲਵੰਡੀਮੇਂਹੀ ਸੰਬਤਜੇਲਾਂਸੇਕੇਸਮੀਪਇਨਕਾਪਰਲੋਕਹੂ
ਆ॥ਜਾਤਇਨਕੀਜੰਟ ਗੋਤ੍ਰਜੀਪ੍ਰਬਾ॥ਮਰਦਾਨਾ॥ਮੁਸਲਮਾ
ਨ ਕੋਮਕਾਡੂੰਮਥਾ॥ਗੁਰੂਜੀਕੇਰਬਾਬਸੁਨਾਯਾਕਰਤਾ॥ਅ
ਰਸਦਾ॥ਗੁਰੂਜੀਪਾਸਅਪਨੀਭੁਖਪਿਆਸਕੀਹੀਚਰਚਾਰ
ਖਤਾ॥ਇਸਕੀਭੁਖਕੇਪ੍ਰਤਾਪਸੇਹੀਆਜਪ੍ਰਯੰਤਸਭਕੋਈ
ਡੋਗੀਡੇਖਾਨੇਕੋਮਿਲਤੇਹੈਂ॥ਗੁਰੂਜੀਕੇਸਾਥਰਹਨੇਕਰਇਸਕੀ
ਮੁਸਲਮਾਨਮਤਸੇਸ਼੍ਰਧਾਉਠਗਈਥੀ॥ਇਸਲੀਏਮਰਨਸ
ਮੇ ਗੁਰੂਜੀਪਾਸਜਲਾਨੇਕੀਪ੍ਰਾਰਥਨਾਕਰੀ॥ਸਮਾਧਇਸਕੀ
ਕਾਬਲਕੇਸਮੀਪਕੁਰਮ ਮੇਂਹੈ॥ਜਿਸਕਾਨਾਮਸਾਖੀਯੋਂਮੇ
ਖੁਰਮਾਲਿਖਾਹੈ॥੨— ॥ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇਪ੍ਰੇਮੀਸੇਵਕ
ਬੁੱਢਾਜੀਕਾਜਨਮ੧੫੮੪ਮੇਰਮਦਾਸਗ੍ਰਾਮਮੇਹੂਆ॥ਤ

ਅਦਾਸਜੀ। ਅ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇਦੇਹਰੇਸੇਤੀਨਕੋਹਪੱਛਮਹੈ
੧੫੮੩ ਕੇਸਮੀਪਯੇਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੀਸੇਵਾਮੇਆਏ।ਗੁ
ਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇਪੀਛੇ ਸਭਗੁਰੋਂਕੇਆਗੇਮੁਖਤਾਰਰਹੇ।ਇ
ਸੀਕੀਏਗੁਰੂਰਾਂਮਦਾਸਜੀਕੇਸਮੇਸੇਲੇਕੇਫ਼ਰਕਸੇਲਕੇਥੀ
ਕ੍ਰਸੇਹਾਤੇਥੇ।ਬੀੜਬਾਜਰਕੇਸੇਟੇਕੇਸਹੇਅਮ੍ਰਿਤਸਰੋਂਪ
ਰਕੇਸ ਵੇਂਖਣੇਹੈ।ਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀਕੇਤਿਲਕਇਨਹੀਕੇ
ਹਾਥਸੇਹੂਆ।ਅਮ੍ਰਿਤਸਰਜੀਕੀਕਾਰਸੇਵਾਤੁੱਭਪਾਸੇਬੈ
ਠਕੇਯਹਖੁਦਵਾਯਾਕਰਤੇਥੇ।ਉਪਰਪੀਂਦਾਪਕੇਸਾਮ੍ਹਨੇ
ਇਨਕੀਬੇਰਹੈ।ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਜੀਕਾਜਨਮਇਨ
ਕੇਬਰਸੇਹੂਆ।ਅੱਖਰਇਨਹੁਨੇਸਿਖਾਏ।ਸੰਬਤ੧੬੯੮
ਮੇਯੇਰਮਦਾਸਗ੍ਰਾਂਮਮੇਜੀਸਮਾਏ। ੩

ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇਸੇਵਕਲਹਣਾਜੀ ਗੁਰੂਜੀਕੀਅਤਿਅੰਤਸੇਵ
ਕਰਅੰਗਦਨਾਂਮਪਾਯ ਗੁਰੂਗੱਦੀਪੈਬਿਠਾਏ।ਬ੍ਰਿਤਾਂਤਇਨ
ਕਾਪੂਰਬਇਨਕੇਅਸਥਾਨੇਮੇਲਿਖਗਯਾਹੈ।੪

।ਗੁਰੂਅੰਗਦਸਾਹਬਜੀਕੇਨਾਮਸੇਦੋ

।ਗੁਰੂਅਮਰਦਾਸਜੀਹੂਏਇਨਹੁਨੇਸੇਵਕੋਂਕੋਬਖਸ਼ੀਸਮੰਜੀ
ਆਂਬਖਸ਼ੀ।ਭਾਦਸਿੰਘਾਸਨਪਤਿਕੀਏ।ਜਿਨਮੇਸੇਗੁਰਸ
ਹਕਾਥੇਸ ਬੰਸੀਖੇੜੀਜਿਲੇਅੰਬਾਲੇ ਦਾਉਗ੍ਰਾਮਮੇਹੈ।ਜਿਨ
ਮੇਥੰਭਨਾਮੀ ਗੁਰੂਜਗਾਹਰਗਿਆਹੂਯਾ।ਜਿਸਕੇਬਹੁਤਮਕ
ਨੇਅਬਤਕਖੜੇਹੈਂ।੧।ਸਾਹਿਬਦਾਸ।ਗੁਰੂਅਮਰਜੀਕੇਭਤੀ
ਜੇ ਜਿਸਕਾਥੇਸਸਾਹਿਬਕੇਬਾਟੇਹੈ।੨।ਆਨੰਦਚੰਦ ਜੀਦ
ਖੇੜੀ ਜੋਬਾਦਲੀਜੀਕਾਕਸਬਾ ਹੂਟਨੇਸਮੇਜਲਕੀਪਾਰਮੇਹੂ

ਬਕੇਅਰਬਾਸਾ॥੨॥ਗੁਰੂਅਮਰਦਾਸਜੀਨੇਜੀਵਤਤਾਰੀਆਂਸਿ
ਸਕਾਬੀਸਬੈਰਿਦਾਲਅੈਹੈ॥੩॥ਭਾਈਲਾਲੂਜਿਸਕੇਨਾਮਕੀ
ਤਈਏਕੀਸਾਖੀਹੈ॥੪॥ਪਾਰੋਪਰਅਹੰਮਜੈਬਤਾਬ੍ਰਮ
ਗ੍ਰਨੀਥਾ॥ਮੇਦੋਨੇਖੰਡੀਤੋਲੇਕੇਥੇ ਤੁਲਾਮੂਲਭਾੜਪੁਰਕੇਸਮੀ
ਪਹੈ॥੫॥ਕਿਗਰਾਮਭੰਡਾਰੀ ਖੰਡੀ ਪਤੂਏਕਾ॥੬॥ਮਲੋ
ਸੁਰਾਰੀ ਖੰਡੀ ਖਾਈ ਜਿਲਾਮਲੈਰਾ॥੭॥ਦਰਬਾਰੀ ਖੰਡੀ
ਲੂਬਾ ਮਜੀਠੇਕਾ ਧਾੜੈਰਾ ਖੰਡੀ ਕਦਾਰਾ ਇਲਾਕੇ ਸ੍ਰੀਮੁ
ਕਾ॥੯॥ਮਹੇਸ ਖੰਡੀ ਧੀਰ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰਕਾ॥੧੦॥ਸੂਰਾ
ਖੰਡੀ ਭੋਹਨ ਸ੍ਰੀਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰਕਾ॥੧੧॥ਭਾਈਕੇਦਾਰੀ ਖੰ
ਡੀ ਲੂੰਬਾ ਬਟਾਲੇਕਾ॥੧੨॥ਤੇਈਏਸੇਮਰੇਏਕ ਸੂਰੀਆਕੇ
ਪੁਤ੍ਰਕੋਜਿਨਗਏਕੇਬਖਸਸਭਦਾਈ ਜਿਲਾਪੀਛੀ ਜਾਕਨ ਦ
ਅਗਿਆਬਾਦਾ॥੧੩॥ਅਗਿਆਰਪਰਾਂਨ ਜਾਕਨ ਗੱਲੋਕਾ॥੧
੪॥ਸਾਧਾਰਨਲੋਹਾਰ ਜਿਸਨੇ ਬਾਵਲੀਜੀਕੀ ਕਾਠਕੀਪੈ
ੜੀਬਨਾਈ॥੧੫॥ਰਾਜਾਰਾਮ ਕੇ ਬਖਸਕਾ॥੧੬॥ਸੰਗਤਸ
ਰਖੰਡੀ ਧੀਰਸੂ ਮਡਿਜੇਅਨੂਪੋਤੇ ਜਿਲੇਲਹੌਰਕਾ॥੧੭॥ਅ
ਈਦਾਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਕਨ ਕੋਲੀਆਂਵਾਲੇ ਜਿਲਾਲਹੌਰਕਾ॥੧
੮॥ਹੋਦਾਲ ਜੰਟ ਜੰਡਿਆਲੇਕਾ॥੧੯॥ਭਾਈਖੇਡਾਬ੍ਰਾਹਮਣਖੇਮ
ਕਰਨਕਾ॥੨੦॥ਨਾਰਾਇਨਦਾਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਕਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜ਼ਿਲੇ
ਲਹੌਰਕਾ॥੨੧॥ਬੇਨੀਪੰਡਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲੀਏਫਿਰਤਾਥਾਦਾਸ
ਤੇਦਰਸ਼ਨਦੇਖਾ॥੨੨॥ਇਨਸੋਈਮਜੀਆਂਵਾਲੇਨੇਕਾਸਪਾਈਸ੍ਰੀ
ਗੁਰੂ ਵਖਤਗੁਰੂਅਮਰਦਾਸਸਾਹਿਬਮਹਾਰਾਜਜੀਨੇ ਸੂਰਜ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਗ੍ਰੰਥਜੀਮੇਂਇਨਕੀਸਾਖੀਲਿਖੀਹੈਆਗੇਇਨਜੀਕੇਸ

ਏਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਿਓਂਕੇਏਲਿਯੋਂਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧਹੂਆ।

॥ਗੁਰੂਅਮਰਦਾਸਸਾਹਬਜੀਕੇਸੇਵਕ॥

॥ਹੰਦਾਲਕਾਜਨਮ ਜੰਡਿਆਲੇਹੂਆ॥ਹੰਦਾਲਨੇਲੰਗਰਕੀਸੇ
ਵਾਏਆਟੇਸੇਲਿਪਟੇਹਾਥਪੀਠਪੀਛੇਕਰਅੱਖਾਟੇਕੇ॥ਗੁ
ਰੂਜੀਨੇਪ੍ਰਸੰਨਹੋਕਰ ਬਚਨਕੀਆ ਤੇਰੀਸੇਵਾਪੂਰੀਹੋਈ॥ਅ
ਬਤੂੰਜੰਡਿਆਲੇਮੇਂਪਹੁੰਚਲੋਗੋਂਕੋ ਸਤਨਾਮਕਾਉਪਦੇਸਕਰ॥
ਪਹਲੇਯਾਹਗੁਰੂਅਮਰਜੀਕੀਸਰਨਆਯਾਥਾ॥ਉਨਹੂਨੇਬਰ
ਨਕੀਆਤੂਅਨੇਕੋਂਕੋਉਪਦੇਸਕਰੇਂਗਾ॥ਇਸਲੀਏਪੀਛੇਬ
ਖੋਂਮੇਂਲਿਖਾ॥ਇਸੀਕਾਪੁੱਤ੍ਰਦੂਰਬੁੱਧੀਪ੍ਰਗਸ ਬਿਧੀਚੰਦਉ
ਤਪੰਨਹੂਆ॥ਜਿਸਨੇਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੀਨਿੰਦਾ ਔਰਹੰਦਾਲ
ਕੀਉਸਤਤਿਲਿਖਿਤਿਸਕੋਪੂਰਾਗੁਰੂਪ੍ਰਸਿੱਧਕੀਆ॥ਜਿਸ
ਕਰਜੰਡਿਆਲਾਗੁਰੂਕਾਬੋਲਾਜਾਤਾਹੈ॥ਜੰਡਿਆਲੇਹੀਹੰਦਾਲ
ਸਮਾਯਾ॥੧— ਭਾਈਸਾਲੋਪ੍ਰੇਮੀਇਨਹੀਗੁਰੋਂਕਾਸੇਵਕ
ਹੂਆ॥ਸਾਲੋਕੋਗੁਰੂਜੀਨੇਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜੀਕੀਕੋਤਵਾਲੀਬਖ
ਸੀ॥ਇਸਲੀਏਭਾਈਸਾਲੋਕੀਧਰਮਸਾਲਾਕੇਦਰਸਨਅੰਮ੍ਰਿ
ਤਸਰਜੀਮੇਂਹੋਤੇਹੈਂ॥੨— ॥ਸੰਬਤ੧੬੩੬ਮੇਂਭਾਈਗੁਰਦਾ
ਸ ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਕੇਸੇਵਕਬਨੇ ੩

॥ਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਜੀਕੇਪ੍ਰੇਮੀ॥

॥ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸਜੀਜਨਮੇਹੋਗਏਇਵਦਾਲਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦਕੇਬਿਰੋਧਸੇ
॥ਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਜੀਕੀਸੇਵਾਮੇਂਤਤਪਰਰਹੇ ਗੁਰੂਅ
ਰਜਨਸਾਹਬਜੀਕੀਉਸਤਤਿ ਔਰਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦਕੀਨਿੰਦਾਕੀਕਵਿ
ਤਬਨਾਈ॥ਆਦਿਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੋਕਰਤਾਰਪੁਰ ਧੀਰਮੱਲ

ਕੇਰੰਗਪਾਸਹੈ।ਜੋਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਜੀਨੇਇਸੀਕੇਹਾਥਸੇ
ਲਿਖਵਾਯਾ।ਅਤੇਇਸਕੀਲਿਖੀਬਾਣੀਕੇਪਾਠਸੇਸੰਧ੍ਯਾ
ਪਤਾਲਗਟੇਕਾਬਰਦੀਆ।ਭਲਾਣਾਗੁਰਦਾਸਜੀਕਾ ਸੰਬਤ
੧੬੯੪ ਮੇਂਭਾਦੋਂਸੁਦੀਅਸਟਮੀਕੋਗੋਇੰਦਵਾਲਹੂਆ।੧—
।ਭਾਈਬੰਨੋਸੇਵਕਕਾਜਨਮ ਗ੍ਰਾਮਮਾਂਗਟਮੇਂਹੂਆ।ਇਸ
ਨੇਪਹਲੇਉਸੀਨੇ ਸੰਬਤ੧੬੬੨ਮੇਂਗੁਰੂਜੀਪਾਸਸੇਲੇਕਰਸ੍ਰੀ
ਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੀਕਾਦੂਸਰੀਜਗਾਉਤਾਰਾਕੀਆ।ਕਹੀਂਕਹੀਂ
ਸੇਦੇਖਨੇਕਰਤਾਰਪੁਰਵਾਲੇਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਸੇਂਅਧਿਕਭੀਗੁਰੂ
ਨਾਨਕਜੀਕੇਨਾਮਕੀਬਾਣੀਲਿਖਦਈ।ਜਿਸਕਰਕੇਗੁਰੂਅ
ਰਜਨਸਾਹਬਜੀਨੇ ਨਾਮਖਾਰੀਬੀੜਰੱਖਾ।੨—
ਭਾਈਬਹਲੋਨਾਮੀਸੇਵਕਕਾਜਨਮ ਫਫੜੇਮੇਂਹੂਆ।ਅ
ਤੇਗੁਰੂਜੀਕੇਬਚਨਸਮੇਂਇਸਨੇਬਡੇਪ੍ਰੇਮਸੇਸੇਵਾਕਰੀ।
ਭਾਈਬਹਲੋਕੋਗੁਰਾਂਨੇਬਹੁਤਸਲਾਹਾ।ਇਸਕੀਔਲਾਦਕੋ
ਸਬਕੋਂਪਹਿਲੇਕਾ ਭਲਕਾਬੋਲਤੇਹੈਂ।੩— ।ਭਾਈਭ
ਗਤੂਕਾਜਨਮਗੁਰੂਅਮਰਦਾਸਜੀਕੇਬਚਨਸੇਹੂਆ।ਯਹਪੰਜ
ਮਹਲੋਂਕੇਗੁਰੋਂਪਾਸਰਹਿਆ।ਪਰੰਤੂਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਕਾਇ
ਸਕੇਸਾਥਬਡਾਪ੍ਰੇਮਥਾ।੪— ।ਭੀਹਾਰਾਂਅਬੂਅਣਕਾਜਨਮ
ਪਿੰਡਸਾਰਹੂਆ।ਅਤੇਭਜਨਜੀਕੀਦਰਸਨਾਮਨ।ਇਸਨੇ
ਲੰਗਰਮੇਂਬਹੁਤਸੇਵਾਕਰੀ।ਗੁਰੂਜੀਕੇਬਚਨਸੇਂਇਸਪਰਜਨਕੋ
ਲਦੇਸਆਯਾ।ਇਸਕੇਬਚਨਸੇਭਾਈਮੂਲਚੰਦਹੂੰਦਾਲਖੇਂ
ਕੀਪੈਦਾਹੂਆ।ਜਿਸਕੇਇਹਜਨਮਜਮੇਂਗੀਸੁਰਕਲਾਸਿਖਾਈ
।ਨਾਮੀਥਾਂਨਉਨਕੇਸੁਨਾਅਰਜੀਕਾਰੂਕਮੇਂਹੈਂ।ਭੀਹਾਰਾ

ਅਕੀਜੰਤਜਕੇਬ੍ਰਾਮਣਸਿੰਘਜੋਂ।ਜਕਕ੍ਰਾਵਪਟਆਲੇਮੇਉਨ
ਕੇਕਈਗ੍ਰਾਮਜਾਂਗੀਰਹੈਂ।੫ — ।ਭਾਈਬਿਧੀਚੰਦਜੀਜਨ
ਮ ਮੰਝਦੇਸ ਸੁਰਸਿੰਘਗ੍ਰਾਮਮੇਹੂਆ।ਯਹਬੜਨਾਮੀਚੋਰ
ਥਾ।ਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਜੀਨੇਇਸਸੇਚੋਰੀਛੁਡਾਈ।ਗੁ
ਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀਕੀਆਗਿਆਸੇ।ਇਸੀਨੇਸਾਹਜਹਾਂਕੇਘੋ
ੜੇਗੁਰੂਜੀਕੋਲਿਆਕਰਦੀਏ।ਸਮਾਣਾਇਸਕਾ ਸੰਬਤ੧੬
੫੧ਮੇਇੰਦੀਪੁਰਵਿਖੇਕੇ ਸੁਰਸਿੰਘਮੇਦਲ ਅਨੂਪਾਕੇਸ
ਮੀਪ ਏਕਗ੍ਰਾਮਮੇਂਭਯਾ।੬

।ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਜੀਕੇਸੇਵਕ।

।ਪਿਰਾਣੇ ਜੇਠੇ ਤੋਤੇ ਤਿਲੋਕੇ ਆਦਿਯਹਬੜੇਸੂਰਬੀਰ
ਹੂਏ।ਜਹਾਂਗੀਰਕੇਸੇਰਬਨਇਨਹੋਨੇਭੀਦੀਆ।ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਸਰਜੀਕੇਜੰਗਮੇਸਮਾਏ।੪

।ਗੁਰੂਹਰਿਰਾਇਸਾਹਬਜੀਕੇਸੇਵਕ।

।ਫੂਲ ਜੀਵਨ ਤ੍ਰਿਗਡ੍ਰਭੂਖੇਮੂੰਹ ਅਰਕਾਂ ਬੜੇਬਹਾਦਰ
ਜੰਗਲਦੇਸਮੇਜਨਮੇ ਤਹਾਂਹੀਬਸੇਸਮਾਏ।ਸੁਖਰਾਸਾਹਜੀ
ਸਾਲਕੋਟਮੇਜਨਮੇ ਗੁਰੂਜੀਪਾਸਰਹੇ ਸੁਖਦੇਲੇਖਕੀਬਖ
ਸਸਪਾਈ।੪

।ਗੁਰੂਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨਸਾਹਬਜੀਕੇਸੇਵਕ।

।ਜੈਸਿੰਘਪ੍ਰਸਿੱਧਜੈਪੁਰਕੇਰਾਜਾਹੂਏ।ਜੋਗੀਬੈਰਾਗੀਲੋਗੋਂ
ਕੇਜੋਰਸੇਉਨਕੇਸਿੱਖੀਕਾਪ੍ਰਚਾਰਨਹੀਂਹੂਆ।੧

।ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਸਾਹਬਜੀਕੇਸੇਵਕ।

।ਮਨੈਹਦਿਆਲਾਜੀਹੂਏ।ਜਿਨ੍ਹੋਨੇਅਪਨਾਚੋਲਾਅੰਤਸਮ

ਹਥਨਾਯਾ। ਜਿਸਕਾ ਪੰਥ ਅੰਗ੍ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਸਾਧ ਹੂਏ ਅੰਗ੍ਰ
ਸਾਹਨੇ ਹੀ ਇਸ ਅਗਜਾ ਲੀਕੀ ਥੀ ਜਿਸ ਮਰਤ ਕਿਤਾਬ ਮੇ
ਭ੍ਰਾਖਾ ਮੇ ਪਰਮਤ ਚਾਬਨਾਯਾ।੧। ।ਸੀ ਹਾਸਾਹਬ ਇਨਕਾ
ਪਜਿੰਧ ਮੇ ਥਕਹੂਆ।੨।

।ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਨਮੀ ਸੇਵਕ।
ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਹੂਏ। ਜਿਨ ਮੇ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਖੱਤ੍ਰੀ ਕਾ ਜ
ਨਮ ਲਹੌਰ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਲਵੂਕੇ ਸੰਮਤ ੧੭੬੨ ਕੇ ਪੋਹ ਮੇ
ਦੀਨੇ ਬੈਠਾ ਹਿਕਾਯਤਾਂ ਲਿਖ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਬੀਕੋ ਦੇਵਕ ਮੌਤੀ
ਗਾਦਾ ਰਤਨ ਮਾਥਾ। ਔਰ ਗਾਦਾਵ ਦਬੀਬਈ ਸੇ ਸਾਠ ਬੇਸ ਹੇ।
ਰੱਖਣ ਮੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪੀਛੇ ਸੇਸ ਮਾਯਾ।੧। — ।ਧਰਮ ਸਿੰ
ਘ ਜੀ ਕਾ ਜਨਮ ਹਸਤਨਾਪੁਰ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਪਨੇ ਕੋ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਕੇ ਜੋ ਤੀਜੇ ਤਸਮਾਦ ਕੇ ਪੀਛੇ ਬਾਸ ਕਰੇ ਜੀ ਕੇ ਸਮੀਪ ਤ
ਰੇ ਹੂਏ ਅੰਧੀ ਅਬ ਇਨ ਕਾ ਪੰਸ ਹੈ।੨— ।ਸਾਹਬ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਕਾ ਜਨਮ ਬਿਦਰ ਸਹਰ ਕਾ ਸੈਨ ਕੇ ਅਵਤਾਰ ਚਲਾਨਾ
ਇਨਕਾ ਅਨੰਦਪੁਰ ਕੇ ਜੰਗ ਮੇ ਹੂਆ। ਦਾਸਤਦਸੇ ਸੈਨ ਕੁਰ
ਤ ਅਗ ਮਦਾਦ ਕੇ ਸਮੀਪ ਗੁਰੂ ਕੈਲਾਸ਼ ਬਕੇ ਪਾਸ ਗੁਜਰਾਤ
ਦੇਸ ਮੇ ਹੂਆ।੩— ।ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾ ਜਨਮ ਜਗੰਨਾ
ਥਪੁਰੀ ਮੇ ਝੀਵਰ ਕੇ ਅਵਤਾਰ ਥੇ। ਦਾਸਤਦਸੇ ਰਿਸ਼ੀ ਜੀ ਕੇ
ਬਾਣ ਆਚਨੇ ਵਾਲਾ ਫੱਕਰ ਸੋਰਾਸ਼੍ਟ੍ਰ ਦੇਸ ਸੋਮਨਾਥ ਕੇ ਪਾਸ ਹੂ
ਆ। ਯਹ ਭੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਜੀ ਕੇ ਜੰਗ ਮੇ ਰਹੇ।੪——
ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾ ਜਨਮ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਨਾਮਦੇਵ ਕੇ ਅਵਤਾਰ ਾ
ਦਾਸਤਦਸੇ ਨਾਮਦੇਵ ਕਾ ਜਨਮ ਅਬ ਸਲਨ ਬਾਗ ਸਨਾਮ

੨੨੮ ਬੀਸਕੋਸਗੁਰੂਰੇਔਂਰੁਕੇਪਾਸਥਾ।ਸੋਬਅੰਗੌਰਕੇਨੀਗਸੋਚੜ੍ਹੇਪ
— ।ਸਾਹਬਰਾਂਮਕੌਰ ਜਿਨਕਾਨਾਮਗੁਰਬਖਸਾਸਿੰਘ ਸੋਬ
ਥੇਮੁੰਡੇਕੇਥੀਸਅਹੂਏ।ਇਨਕਾਜਨਮਸੰਬਤਨਰਮਦਾਸਗੁਰੂਅੰ
ਗਦਜੀਮੇਲੇਨੇਭੁਰੇਕੀਕਥਾਇਨਹੁਨੇਲਿਖਵਾਈ।ਜੋਸਾਖੀ
ਬਨਾਈਜਿਨਕੋਵਿਲੀਪਸਿੰਘਵਾਲੀਸਾਖੀਬੋਲਤੇਹੈਂ।ਰਾਮ
ਦਾਸਮੇਸਮਾਏ।੬ — ।ਜਿਨਕੋਅਪਨੇਥਾਨਗੱਦੀਬੈਠ
ਯਾ।ਸੰਤਸਿੰਘਜੀਰਾਮਕੌਰਮੇਸਮਾਏ।੭ — ।ਸਚਾਲੀਮੁ
ਕਤੇਸਿੰਘੋਕਾਜਨਮਥਾਨਅੰਮ੍ਰਿਤਦੇਸਮੇਨਾਮੋਕਾਪਤਾਨਹੀ।ਸੰ
ਬਤ੧੭੬੨ਮੇਮਾਘਵਦੀਏਕਮਕੇਜੰਗਕਰਮੁਕਤਸਰਜੀ
ਸਮਾਏ।੪੦ — ।ਕਰਮਾਸਿੰਘਚੰਦਨਸਿੰਘ ਬੀਰਸਿੰਘ
ਵਿਕਤੇਰਾਂ ਜਿਨਹੁਨੇਭਾਈਜੀਕੀਆਗਿਆਸੇਕਾਂਸੀਮੇਵਿੱਦਿਆ
ਪੜ੍ਹਾਈਸਮਤਮੇਵਿੱਦਿਆਪੜ੍ਹਨੇਪੜ੍ਹਾਨੇਕਾਪ੍ਰਚਾਰਕੀਆ।ਸ
ਰਥਾਇਨਕੀਸਰਬਲੋਹਮੇਸਮਾਏਹੈਂ।੧੩ — ।ਜਿਨਕੋਬ
ਹੀਜੋਨੇਅਪਨਾਬੰਧੁਪ੍ਰਭਖਲਿਖਾ।ਤ੍ਰਿਸਤਾਈਸਨੀਸਿੰ
ਘਜੀਨੇ ਜਪਜੀ ਸਿੱਧਗੋਸਟ ੴਅੰਕਾਰਾਦਿਗੁਰੂਬਾਣੀਕੀ
ਟੀਕਾਕਰੀ।ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੀਜਨਮਕਥਾਲਿਖੀ।ਭਾਈ
ਗੁਰਦਾਸਕੀਭਗਤਾਵਲੀਵਾਰਕੀਟੀਕਾਕਰੀ।ਦਸਮੇਪ
ਤਸਾਹੀਕੀਬਾਣੀਕੀਬੀੜਕਰੀ।ਕਰਮਸਿੰਘਜੀਸੇਵੀਆ
ਰਜੀਕੇਅਰਥਪੜ੍ਹ ਆਗੇਅਰਥਪੜ੍ਹਨੇਕੀਸੰਪ੍ਰਦਾਇਚਲ
ਈ।ਅਰਥਵਿਚਾਰਕੇਗ੍ਰੰਥਜੀਕੇਅਰਥਦੇਤਾਪੁਰਖੇਂਕਾਪ
ਤ੍ਰਿਭਤਨਾਮਗ੍ਰੰਥੀਕੀਆ।ਜਿਸਨਾਮਕੇਲੀਏ ਅਬਗੁਰਮੁ
ਖੀਕੀਪੜ੍ਹਾਈਮੇਵਿੱਦਿਆ ਔਰਬੁੱਧੀਵਾਨਹੋਏਔਰਨਾਮਥਾਪੇ

ਗਏਹੈਂ।ਆਦਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੀਮੇਸ਼ਬਦ ਅਸ਼ਟਪਦੀਆਂ ਛੰਤ
ਜੋਤਾਗੇਮੇਪਾਂਚਗੁਰੋਂਕੇਜੁਦੇਜੁਦੇਲਿਖੇਹੈਂ।ਸੋਸਭਮਨੀਸਿੰਘ
ਜੀਨੇਏਕਏਕਥਾਨਮੇਕੀਏਹੈਂ।ਇਸਲੀਏ ਗੁਰੂਜੀਕੀਦੇਹਗ੍ਰੰਥ
ਸਾਹਿਬਜੀਕੇਅੰਗਹਿਲਾਏਜਾਨ ਮਾਤਾਸੁੰਦਰੀਜੀਨੇ ਐਸੇ
ਖੇਨੇਸਾਪਦੀਆ।ਤੁਮਨੇ ਗੁਰੋਂਕੇ ਅੰਗਜੁਦੇਜੁਦੇਕੀਏ ਤੁਰ
ਕਤੁਮਾਰੇਕਰੇਂਗੇ।ਸੋਲਹੌਰਮੇਇਨਕੇਹੂਏ।੧ — 'ਆਨ
ਸਿੰਘਗੁਰੂਜੀਕਾਪ੍ਰੇਮੀਸੇਵਕ ਨਿਹੰਗਪੰਥਕਾਮਾਲਕ ਗੁਰੂ
ਜੀਕੇਸ਼ਬਦਦੇਖਣਕੋਜਾਤ'ਗੋਲੀਲਗਾਚਿਤੌੜਗੜ੍ਹਕੇਸਮੀ
ਪਚੜ੍ਹਾ।੧ — 'ਭਾਈਨੰਦਲਾਲ ਬਹਾਦਰਸ਼ਾਹਕੇਪਾਸਰਾ
ਤਾਥਾ।ਬਡਾਇਲਮਦਾਰਜਾਂਕ ਔਰੰਗਜੇਬਨੇਮੁਸਲਮਾਨ
ਕਰਨਾਚਾਹਾ।ਭਾਗਕੇਗੁਰੂਜੀਪਾਸਆਯਾ।ਕੁਛਦਿਨੋਂਮੇ
ਫੇਰਬਹਾਦਰਸ਼ਾਹਕੇਪਾਸਜਾਰਹਾ।ਗੁਰੂਮਹਾਰਾਜਕੀਬਹੁਤ
ਉਸਤਤਿਸੁਨਾਈ।ਔਰੰਗਜੇਬਗੁਜਰੇਪੀਛੇਬਡੇਭਾਈਆ
ਜਅਜ਼ਮਸ਼ਾਹਕੇਜੰਗਮੇਬਹਾਦਰਸ਼ਾਹਨੇਨੰਦਲਾਲਕੋਭੇਜਗੁਰੂ
ਜੀਸੇਮਦਤਚਾਹੀ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਦਈ।ਜੰਗਫਤੇਹੂਏਪੀਛੇਮੁ
ਸ਼ਕਰਲਖਬਾਰੌਰਕੇਜਮੀਪਸੈਲਕਰਤੇਗੁਰੂਜੀਆਗਰੇ
ਅੰਗਦਾਰੇ।ਦੇਖਣਜਾਤਾਬਹਾਦਰਸ਼ਾਹਪਾਰਥਨਾਕਰਸਾਥ
ਲੇਗਯਾ।ਨੰਦਲਾਲਭੀਜੋਦਾਮੇਹਾਜ਼ਰਰਹਤਾ।ਇਸਕੇਨਾਮਕੇ
ਰਹਤਨਾਮੇਬਨੇਹੈਂ।ਅਫਾਰਸੀਮੇਗਜ਼ਲਾਂਰਬਾਈਆਂਹੈਂ
੧ — 'ਬੰਦੇਬੈਰਾਗੀਕਾਥਾਨ ਨਾਂਦੇੜ ਨਾਮਮਾਧੋਦਾਸਥਾ।
ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਪਾਂਚਸਿੰਘਸਾਥਦੇਇਸਦੇਸਮੇਭੇਜਾ।ਬੰਦੇਨੇ ਇਸ
ਦੇਸਪਹੁਚ ਪਥਮਦਿਨ ਕਪਾਲਮੋਚਨ ਤੀਰਥਕੇਪਾਸ ਏਕ

੨੩੦ ਛੋਟਾਸਾਗ੍ਰਾਮਲੂਟਾ।ਉਹਾਂਸੇਬੀਸਪੰਝਆਦਮੀਸਾਥਹੂਏ।
ਅਗਲਾ ਗ੍ਰਾਮਲੂਟਾ ਤਹਾਂਸੇਪਚਾਸਸਾਠਹੂਏ।ਐਸੇਹੀਸੰ
ਖ੍ਯਾਪ੍ਰਯੰਤਚਾਰਸੈਹੂਏ।ਅਗਲੇਦਿਨਸਰਸੁਤੀਕਿਨਾਰੇਮੁ
ਸਤਫਾਵਦਸਹਰਮੇ ਚਾਰਸੈਅਸਵਾਰਸੇਜੰਗਕਰ ਉਠਕੇਘੋ
ੜੇਛੀਨੇ।ਤਬ ਬਾਰਸੈਅਸਵਾਰ ਛੀਸੈਪੈਦਲਏਕਹਜਾਰਹੂ
ਏ।ਸਮਾਣਾਲੂਟਣੇਸਮੇਤੀਨਹਜਾਰਕੀਭੀੜਹੂਈ।ਬਨੂੜ
ਪਹੂਚਤੇਸਾਤਆਠਹਜਾਰਹੂਏ।ਬਨੂੜਕੇਸਮੀਪਹੀਸਰਹੰ
ਦਕੇਸੂਬੇਵਜੀਰਖਾਂਨਸੇਜੰਗਹੂਆ।ਉਸਕੀਬਡੀਫੌਜਮਾ
ਰਮਾਰਕੇਸਹਰਸਰਹੰਦਉਜਾੜਾ।ਐਸੇਹੀਔਰਸਭਮਕਾ
ਨਫਤੇਕੀਏ।ਭੁਟਾਵਕੀਪੈਰਨਾਸੇਚੰਬੇਸਹਰਪਹੁਚ।ਬਿਵਾਹਕ
ਰਾਣੀਯਾ।ਫਿਰਗੁਰੂਜੀਕੀਫਤੇਕੇਥਾਨ ਦਰਸਨਫਤੇਅਟ
ਜਕਰੀ।ਗੁਰੂਜੀਕੇਥਾਨੇਮੇਗੰਦੀਲਆਕਰਬੈਠਨੇਕੀਇੰਛ੍ਯਾ
ਕਰੀ।ਤਬਸੇਸਿੰਖਸੰਗਛੋੜਗਏ।ਅਕੇਲਾਹੂਆ।ਜਿਲੇਗੁ
ਰਦਾਸਪੁਰਪਕੜਾਗਯਾ।ਗੁਰੂਮਹਾਰਾਜਕੇਜੋਤੀਜੋਤਸ
ਮਾਵਨੇਸੇ ਨੌਬਰਸ ਚਾਰਮਹੀਨੇ ਆਠਦਿਨਪੀਛੇ ਸੰਬਤ੧੭੭੪
ਮੇਫਰਰੁਖਸਿਯਰਕੇਵਖਤ ਦਿਲੀਮੇ ਫਗਣਸੁਦੀਨੌਮੀਕੋ
ਤਰਾਲੀਚਬੂਤਰੇਪਾਸਸਹੀਦਕੀਆਗਯਾ।੧——।ਜੀ
ਗੁਰੂਦਸਮਮਹਾਰਾਜਕੇਮਾਰਗਕੇਲੋਗੋਂਮੇ ਅਬਚਾਰਭੇਦਪ
ੜਿਧੇਹੈਂ।ਸਿੱਖ ਨਿਹੰਗ ਨਿਰਮਲੇ ਕੂਕੇ।ਸਿੱਖਬਹੁਤਕਰਸੁ
ਕਲਬਸਤ੍ਰਰਖਤੇਹੈਂ।ਗ੍ਰਿਹਸਤਮਾਰਗਮੇਨਿਜਾਨਿਜਬਰ
ਣਕਾਕਾਮਕਰਤੇਹੈਂ।ਅਰਸਸਤ੍ਰਪਕੜਨੇਕਰੀਕਰਤੇਹੈਂ।ਇ
ਨਹੀਮੇ ਸਰਦਾਰ ਰਾਜਾ ਮਹਾਰਾਜਾਸਭਹੋਏਹੈਂ।ਏਸਗੁਰੂ

ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਪਰੀਸ਼ ਧਰਮ ਕੀ ਰਖਿਆ ਹੇਤ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਮੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਦੇਕਰ ਲਾਖਾਂ ਸੇ ਏਕ ਠੌਰ ਸਭ ਸਾਥ ਸਭੀ ਪੀਤੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ। ੧—
ਨਿਹੰਗ ਬਦਤ ਕਰ ਨੀਲੇ ਔਰ ਸੁਰਮਈ ਬਸਤ੍ਰ ਰਖਤੇ ਹੈਂ। ਨਿ
ਤ ਅਸੇ ਸਸਤ੍ਰ ਪਾਸ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਗਾ ਅਫੀਮ ਭੀ ਨਿਤ ਮੇਂ ਛ
ਕਤੇ ਹੈਂ। ਪੁੰਨ ਅਕੀਦ ਸਭੁ ਲੇਤੇ ਹੈਂ। ਇਕ ਕਾ ਨਾਮ ਸਵਾ ਲਾਖ ਲ
ਗੜ੍ਹੇ ਕਾ ਸੁਰਾਲਾ ਕਾਂਟੇ ਕਾ ਪੰਸੇਖਾ ਔ ਪੰਕਾ ਸੂਰਮਾ ਗੀਜੇ ਕਾ ਕ
ਲਗਾ ਇਕ ਬਾਂਹੇ ਕਾ ਲਖ ਬਾਂਹਾ ਸਿੰਘ ਐਸੇ ਅਪਨੇ ਸੰਕੇਤ ਮੇਂ
ਸਭ ਚੀਜੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ। ਯੇ ਭੀ ਆਪਸ ਸਭ ਸਾਥ ਖਾਤੇ ਪੀਤੇ ਹੈਂ। ਸੂ
ਰਗ ਕਾ ਮਾਸ ਖਾਤੇ ਸਿੱਖੀ ਧਰਮ ਕਾ ਮੂਲ ਹੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ। ੨—
ਨਿਰਮਲੇ ਬਦਤ ਕਰ ਗੇਰੂ ਯਾ ਸਿੰਧੂਰ ਮੇਂ ਰੰਗੇ ਕਪੜੇ ਪਹਿਨਤੇ ਹੈਂ
ਵਿਦਿਆ ਪੜ੍ਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਿਚਰਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ। ਪੁੰਨ ਅਕੀਦ ਸਭੁ ਲੇ
ਤੇ ਹੈਂ ਮਾਸ ਮਦਰਾ ਨਹੀਂ ਖਾਤੇ ਪੀਤੇ। ੩—— ਕੂਕੇ ਸੁਕਲਬ
ਸਤ੍ਰਨੀਂ ਨਕੀ ਮਾਲਾ ਰਖਤੇ ਹੈਂ। ਢੀਲੀ ਸੀ ਪਾਗ ਬਾਂਧਤੇ ਹੈਂ। ਕੇਵੇਂ
ਏਸ ਦਾ ਨਲ ਪਾਇ ਭੁਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਭੂਤ ਗ੍ਰਸੀ ਇ ਸ੍ਰੀ ਯੋ ਕੇਸ
ਮਾਨ ਸਿਰ ਹਲਾਤੇ ਹੈਂ। ਅਨਮੇਕੂ ਛਰਾਜ ਕਾ ਭੀ ਦਾਵਾ ਰਖਤੇ ਹੈਂ
ਹੈ ਜੀਸ ਬਬਸੇ ਇਨ ਕੇ ਉਪਦੇਸ੍ਰਾਂ ਆਸਿੰਘ ਪਰੈ ਭੂਨ ਪਹੁਚਾ
ਆਸ ਸਭਾ ਬਕੇ ਖਾਨੇ ਪੀਨੇ ਸੇ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਤਰਕਨ ਖਤੇ ਹੈਂ। ਕੇ ਸੇਕੇ
ਸੋਕੂਕੀ ਯੇ ਕੀ ਬਜੀ ਕੀ ਤ੍ਰੂ ਕਬ ਦੂਤ ਦਾਰ ਗਾਯਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਉਸ
ਸੇ ਇਨਕਾ ਨਾਮ ਕੂਕੇ ਪੜ੍ਹ ਗਯਾ। ੪ ।। ਇਨ ਸੇਂ
ਖੇਂ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਯਾ ਪੀਛੇ ਧਰਮ ਜੁੱਧ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆ
ਗੀਏ ਕੇ ਥਾਨ ਸਹੀਦ ਗੰਜ ਭੀ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ।

੨ ਤਾਰਾਗੜ੍ਹ ਫਤੇਗੜ੍ਹ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਹੀਦ ਗੰਜ ਆਨੰਦਪੁਰ ਜਾਹਬਾਂਏ [illegible]

੨੩੨ ਤੇਗੜ੍ਹਸਾਹਬਮੇ ਭਾਰਾਗੜ੍ਹ ਗੁਰੂਜੀਕੇਦਰਬਾਰਸੇਢਾਈਕੋਸਪੂਰ
ਬਸਹਰਸੇਬਾਹਰਹੈ।

੧ ਸਹੀਦਗੰਜ ਮੁਕਤਸਰਸਾਹਬ ਮੰਜੀਸਾਹਬਕੇਪਾਸਹੈ।ਏਤੀ
ਨੇਸਹੀਦਗੰਜਗੁਰੂਸਾਹਬਜੀਕੇਸਮੇਕੇਹੈਂ।

੭ ਸਹੀਦਗੰਜ ਸ੍ਰੀਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ੧ ਏਕਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੋਵਰਕੇਦੱਖ
ਣਕਿਨਾਰੇ ਸਹੀਦਬੁੰਗਾਪ੍ਰਸਿੱਧਾਇਸਮੇਬਹੁਤਸਿੰਘਸਹੀ
ਦਹੂਏ।੨ ਰਾਮਸਰਜੀਸੇਥੋੜ੍ਹੀਦੂਰਦੱਖਣਪਾਸੇਦੀਪਸਿੰਘਸ
ਹੀਦਕਾ।ਇਸਕੇਬੰਸਕੇਸਜਾਦਪੁਰਆਜਭੀਟਾਲੇਸਰਦਾਰ ਦ
ਮਦਮੇਸਾਹਬਕੇਪੁਜਾਰੀਹੈਂ। ੩ ਅਕਾਲਬੁੰਗੇਕੇਪੀਛੇਗੁਰੂ
ਬਖਸਸਿੰਘਜੀਕਾ। ੪ ਗੁਰੂਕੇਬਾਗਬੜੇਸਾਹਬਪਾਸ ਬਸੰਤ
ਸਿੰਘਜੀਕਾ। ੫ ਸਰਕਾਰਰਣਜੀਤਸਿੰਘਕੀਸਮਾਧਪਾਸਗੁ
ਰੂਕੇਬਾਗਹੀਰਾਸਿੰਘਜੀਕਾ। ੬ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆਂਕੇਕਟੜੇਮੇਕ
ਹੈਸੂਰਬੀਰਸਿੰਘਕਾ। ੭ ਜਮਾਦਾਰਕੀਹਵੇਲੀਪਾਸਖੇਸਲੇ
ਖੰਡੀਆਂਕੀਗਲੀਮੇ ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਜੀਕੇ ਤੋਤੇ ੧
ਤਿਲੋਕੇ ੨ ਪੈੜੇ ੩ ਪਿਰਾਣੇ ੪ ਜੇਠੇ ੫ ਆਦਿਤੇਰਾਂਸਿੱਖੋਂਕਾ।

੨ ਸਹੀਦਗੰਜਲਾਹੌਰਕਾ। ੧ ਦਿੱਲੀਦਰਵਾਜੇਤਾਰਾਸਿੰਘਜੀਕਾ
੨ ਮਸਤੀਦਰਵਾਜੇਭਾਈਮਨੀਸਿੰਘਜੀਕਾ।

੨ ਸਹੀਦਗੰਜ ਗੁਰੂਮਾਰੀਸਿਰਹਿੰਦਮੇ। ੧ ਪੁਲਪਾਸ। ੨ ਸਾਹਬੇ
ਲੀਕੇਮਕਬਰੇਸ ਸਮੀਪਬਸੀਕੇਰਾਹਪੈਹੈ।

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀਮਤ ਗੁਰੂਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹੇ ਤਾਰਾਹਰਿਨਰੋਤਮਰਚਿ
ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧਸਹੀਦਗੰਜੋਂਕੇਜਨਮਥਾਨਾਦਿਵਰਣਨਾਸਮਾਪਤਮ੍।੧੩।

੧ੳ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

"ਗੁਰੂਨਾਨਕਸਾਹਬਜੀਸੇਲੇਗੁਰੋਂਕੇਬਸਤ੍ਰ ਸਸਤ੍ਰ ਮਾਲਾਪੋ
ਥੀਆਦਿਕਜੋਗੁਰੂਸਾਹਿਬੋਂਸੇ ਵਗੁਰਦੁਆਰੋਂਸੇ ਜਿਨਜਿਨਲੋ
ਗੋਂਕੇਪਾਸਹੈਂਜਹਾਂਕਹਾਂਪਹੁੰਚੇਹੈਂ ਸੋਪਰਗਟਹੋਤੇਹੈਂ।

੧ ਚੋਲਾਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕਾ ਜਿਸਮੇਂਕਈਪ੍ਰਕਾਰਕੇਅੱਖਰਲਿਖੇ
ਹੈਂ ਹਜਸਦੁਲਾਖਤਮੇਂ ਦੀਨਸੇਲਮਨੇਹਤ ਏਕਪਤਸਾਹਨੇ ਗੁ
ਰੂਨਾਨਕਜੀਕੋਪਹਰਾਯਾਥਾ ਸੋਅਬਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇਦੇਹਰੇ
ਬਾਵਾਕਾਬਲਾਸਿੰਘਪਟੇਦੀਕੇਪਾਸਹੈ ਸਾਲਮੇਂਮੇਂਸਭਕੋਦਰਸ
ਨਕਰਾਯਾਜਾਤਾਹੈ।

੨ ਪੋਥੀਪਹਲੀਪਾਤਸਾਹੀਕੀਬਾਣੀਕੀ੧ ਮਾਲਾਜੀਏਪੋਤੇਜੋਸੋਮ
ਨਹਲੋਕੀ੨ ਮੁਕਤਸਰਜੀਕੇਸਮੀਪਹਰਸਹਾਇਨਗਰਮੇਂਪ੍ਰਿ
ਥੀਚੰਦਜੀਕੇਸੋਢੀਯੋਂਪਾਸਹੈ ਦਰਸਨਆਪਹੀਦੈਸਾਖੀਹੋਤਾਹੈ।

੧ ਪਲਘ ਗੁਰੂਅਮਰਦਾਸਸਾਹਬਜੀਕਾ ਗੋਂਦਵਾਲੇ ਜਿਲਾਜਿ
ਸਦਾਰੋਂਕੇਪਾਸਹੈ ਸਭਲੋਗਉਸਕੀਪੂਜਾਕਰਤੇਹੈਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ
ਨਾਮਇਨਜਿਮੀਦਾਰੋਂਕਾ ਦੋਹੱਥਕਹੈਂ ਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਜੀਕ
ਆਸਾ ਸੋੜਾਭੀਇਨਕੇਪਾਸਹੈ ਜੋਛੋਟੇਗੁਰੋਂਕੇਇੱਕੀਸਨੀਬ
ਰਸੇਲਿਖਾਗਯਾਹੈ।

੬ ਸਸਤ੍ਰਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਜੀਕੇ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਕਾਲਬੁੰ
ਗੇਸਾਹਬਮੇਂ ਮੀਰੀਪੀਰੀਕੀਤਲਵਾਰਾਂ੨ ਖੰਡਾ੧ ਗੁਰਜਸ
ਰਬਲੋਹਕੀ੧ ਕਟਾਰ੨

੧ ਚੋਲਾ ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਜੀਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲੰਬਖੰ
ਡੀਓਂਕੇਪਰੋਹਤਪਾਸਹੈ।ਸੰਗ੍ਰਾਂਦਕੇਦਿਨਦਰਬਾਰਸਾਹਬਮੇਲਾ
ਕਰਦਰਸਨਕਰਾਤਾਹੈ।ਚੋਲਾਸੂਤੀਹੈਰੰਗਬਦਾਮੀਹੈ।
੧ ਬਰਛਾ ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਜੀਸੇਂਸੇਦਾਕਰ ਸੂਹਾਣੇਖਤਾ
ਬਟਾਲੇਮੁਸਲਮਾਨੋਨੇਲੀਆ।ਅਰਉਨਸੇਜੰਗਕਰਬੁੜੀਏ
ਵਾਲਿਓਂਕੇਬਡੇਸਰਦਾਰਨਾਨੂਸਿੰਘਨੇਲੀਆ।ਨਾਨੂਸਿੰਘਸੇਂਕ
ਕਰਾਲੇਨਗਰਵਾਸੀਮਤਾਬਸਿੰਘਕੋਮਿਲਾ।ਸੋਅਠਾਰਾਂਸੈਅ
ਠਾਸੀਮੇਪਟਿਆਲੇਮਹਾਰਾਜਕਰਮਸਿੰਘਕੇਸਮੇਦੇਗਯਾ।
੧ ਬਰਛਾ ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਜੀਕਾ ਲਹੌਰੋਂਪਰੇਗੁੰਗਰੇਗ੍ਰਾ
ਮਕੋਸ਼ੀਸ਼ੂਰਕੀਨੀਏਅੱਲਵਾਲੇਲੋਕਦਸਤੇਹੈਂਉਨਕੇਘਰਮੇਹੈ
੩ ਦਸਤਗੁਰੂਘਰਕੀਅਨੰਦਪੁਰਸਾਹਬਬਡੀਸਰਕਾਰਮੇ੧
ਰਬਾਬਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਜੀਕੇਸਮੇਕਾ।੨ਦੇਗਚਾ
ਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਿਬਜੀਕੇਲੰਗਰਕਾ।੩ਗ੍ਰੰਥਸਾਹਿਬ
ਭਾਈਬੰਨੋਕੀਬੀੜਕਾ ਜਿਸਮੇਜਪਜੀਕੀਪਹਲੀਪੌੜੀਸੰਬ
ਤ੧੬੩੨ਮੇਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦਰਸਾਹਬਜੀਕੇਕਰਕੰਜਸੇਲਿਖੀ
ਹੂਈਹੈ।ਪਾਠਉਸਮੇਅਜੂਨੀਸੈਭੰਕੇਥਾਂਨ ਸਯੰਭਅਜੂਨੀਸੈਭ
ਵਲਿਖਾਹੈ।
੧ ਪੰਜਗ੍ਰੰਥੀਪੋਥੀਦੱਖਣਜਾਤ੍ਰਾਸਮੇਭਾਈਰੂਪੇਕੇਧਰਮਸਿੰਘ
ਧਰਮਸਿੰਘਕੋ ਦਸਮੀਪਾਤਸਾਹੀਕੀਬਖਸੀਹੋਈਭਾਈਸਾਹ
ਬਬਾਗੜੀਆਂਵਾਲੇਪਾਸਹੈ।ਬਾਗੜੀਆਂਗ੍ਰਾਮਨਾਭੇਕੇਸ
ਮੀਪਹੈ।
੫ ਤੀਰ ਇਸਪੋਥੀਕੇਸਾਥਹੀਬਖਸੇਥੇ ਜੋਭਾਈਰੂਪੇਗ੍ਰਾਮਮੇਰਤ

ਸਿੰਘਕੇਪਾਸਹੈ
੩ ਸਜਰੂਦਸਮੇਪਾਤਸਾਹੀਕੇ ੨ ਤਰਵਾਰਾਂ ੧ ਕਟਾਰ ਨਾਭੇਕੇਰਾਜ
ਮੇਂਕਪੂਰਥਲ੍ਹਗਾਓਮੇਂਨਥਾਸਿੰਘਨਿਹੰਗਕੇਡੇਰੇਮੇਂਹੈਂ
੧ ਜਾਮਾਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਮਹਾਰਾਜਕੇਬਾਲਕਾ ਨਾਭੇ ਸਹ
ਰਰਾਜਾਕੇਘਰਮੇਂਹੈ।ਉਸਕਾਨਾਮਜਿਰੇਪਾਉਹੈ।ਚੋਲਾਖੀਨ
ਖਾਫਕਾ ਛੋਟੀਬੂਟੀਰੰਗਸਮਾਹਹੈ।ਇਸਕੇਸਮੀਪਪ੍ਰਤਿਦਿਨ
ਸਵਾਰੁਪਯੇਕਾਕੜਾਹਪ੍ਰਸਾਦ ਅਰਧੂਪਦੀਪਹੋਤਾਹੈ।
੫ ਪਾਂਚਵਸਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀਗੁਰੋਂਕੀ ਮਹਾਰਾਜ ਪਟਿਆਲੇਕੇਘਰਹੈ ਏਕਪੀ
ਛੇਗੁਰੂਹਰਿਗੋਬਿੰਦਸਾਹਬਜੀਕੀਬਖਸੋਮੇਂਲਿਖਾ ਬ੍ਰਛਾ ਰੰਗ
ਬਦਾਮੀਹੈ।ਛੁਰਾਮੋਂਡੇਛੇਸੋਜੋਹਰਹੈ।—।ਦੂਸਰਾ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਗੋ
ਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਮਹਾਰਾਜਕਾਬਖਸਿਆ ਮੇਰਾਘਰਸੋਤੁਮਾਰਾ
ਘਰ ਤੁਮਾਰਾਘਰਸੋਮੇਰਾਘਰ।ਇਸਾਬ੍ਰਿਤਾਂਤਵਾਲਾਹੁਕਮਨਾ
ਮਾਹੈ।—।ਤੀਸਰਾਸ੍ਰੀਸਾਹਬਹੈ ਜਿਸਪੇਲਿਖਾਹੈ ਜੋਵਰਸ
ਨਕਰੇਗਾਸੋਨਿਹਾਲਹੋਵੇਗਾ।—।ਚੌਥਾ ਆਦਿਗ੍ਰੰਥਸਾਹ
ਬਹੈ ਜਿਸਕੇਆਦਿਪਤ੍ਰੇਪੇ ਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਮਹਾਰਾਜਕੇ
ਦਸਤਖਤਹੈਂ।ਸੰਬਤ ੧੮੮੫ ਮੇਂ ਬਿਲਾਸਪੁਰਕਾਰਾਜਾਖੜਕ
ਚੰਦਦੇਗਯਾਥਾ।—।ਪਾਂਚਮਾਕੋਟਲੇਰਾਜਮੇਂ ਏਕਪਠਾਣ
ਕਾਦੀਆ ਸ੍ਰੀਸਾਹਬਥਾ ਜਾਹੂਆਹੈ।ਯਹਪੀਛੇਲਿਖੀਸ
ਭੀਦਸ੍ਤੁ ਸਰਕਾਰਪਟਿਆਲਾਕੇ ਬ੍ਰਿਧਪੁਰਖ ਬਾਬਾਆਲਾਸਿੰ
ਘਜੀਕੇਬੁਰਜਮੇਂਸਥਾਪਨਕਰੀਹੂਈਹੈਂ।ਪ੍ਰਤਿਦਿਨ ਸਵਾਰੁ
ਪਯੇਕੇਕੜਾਹਪ੍ਰਸਾਦਕਾਭੋਗਲਗਤਾਹੈ।ਔਧੂਪਦੀਪਹੋਤਾ
ਹੈ।ਉਹਾਂਹੀਜ੍ਵਾਲਾਮੁਖੀਕੀਜੋਤਹੈ।

੧ ਏਕ ਕਟਾਰ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਦੀਨੇ ਲਖਮੀਰ ਕੋ ਬਖਸਾ ਸੋ ਲਖਮੀ
ਰ ਕੀ ਪੋਤੀ ਅਪਨੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਪਰੋਂਨੂੰ ਲੇ ਆਈ ਅਬ ਪਰੋਂਨੂੰਸ
ਰਦਾਰੋਂ ਕੇ ਹੈ

੧ ਪਰੋਂਏ ਸ਼ੇਦੋਕੋਸ ਪੱਛਮ ਸਾਹਨਾ ਗਾਮ ਹੈ ਊਹਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮੇਂ ਬੜੇ
ਦਰਸਨ ਦਾਰ ਗੁਰੂ ਦਸਮੇ ਪਾਤਸਾਹਜੀ ਕੇ ਤੀਰੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਹੈਂ ਕੁਛ
ਮੁਖੀ ਜੋ ਬਿਨਾ ਖਾਲੀ ਤੁੱਕੇ ਭੀ ਹੈਂ ਸਿੰਘ ਤਖਾਂਣ ਹੈਂ ਇਨਕੇ ਬੜੇ
ਗੁਰੂ ਸਾਹਬ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੰਗ ਮੇਂ ਰਹੇ ਥੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ।

੧ ਏਕ ਗੁਟਕਾ ਗੁਰੂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਾ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਇ ਸਾਹਬ ਜੀਨੇ ਸੁ
ਥਰਾ ਸਾਹਜੀ ਕੋ ਦੀਆ ਥਾ ਉਸਨੇ ਅਪਨੇ ਚੇਲੇ ਰਜਾਲ ਸਾਹ ਕੋ ਬਖ
ਸਾ ਰਜਾਲ ਸਾਹ ਕੇ ਸ਼ੈਂਗਨੂ ਸਾਹ ਸਹਜਾਨੰਦ ਦੋ ਚੇਲੇ ਥੇ ਦੋਨੋ
ਮੇਂ ਸੇ ਗੁਟਕਾ ਸ਼ੈਂਗਨੂ ਸਾਹ ਕੋ ਦੇਨਾ ਚਾਹਤਾ ਥਾ ਉਸਕੇ ਗੁਜਰਨੇ
ਸਮੇ ਸ਼ੈਂਗਨੂ ਸਾਹ ਗੈਰ ਹਾਜਰ ਥਾ। ਸਹਜਾਨੰਦ ਹਾਜਰ ਥਾ ਉਸੀ
ਕੋ ਦੀਆ। ਸੋ ਸਹਜਾਨੰਦ ਕੇ ਸਾਧੋਂ ਪਾਸ ਹੈ। ਸਹਜਾਨੰਦ ਕੇ ਸੁਥਰੇ
ਤੇੜੇ ਨੰਗੇ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਡੰਡੇ ਸ਼ੈਂਗਨੂ ਸਾਹ ਕੇ ਸੁਥਰੇ ਬਜਾਤੇ ਹੈਂ।

੧ ਏਕ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਗੁਰੂ ਦਸਮਾ ਪਾਤਸਾਹਜੀਨੇ ਸੰਬਤ ੧੭੪੨
ਮੇ ਸਢੌਰੇ ਕੇ ਵਾਸੀ ਬੁੱਧੂ ਸਾਹ ਸੱਯਦ ਕੋ ਬਖਸਿਆ ਜਬ ਭੰਗਾ
ਣੀ ਜੁੱਧ ਮੇਂ ਉਸਨੇ ਬੇਟੇ ਸਹੀਦ ਕਰਾਏ।

੧ ਏਕ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਦਸਮਾ ਪਾਤਸਾਹਜੀ ਮਹਾਰਾਜਨੇ ਸੰਬਤ
੧੭੬੨ ਮੇ ਨੂਰਪੁਰ ਗਾਂਮ ਕੇ ਸੱਯਦੋਂ ਕੋ ਦੀਆ ਜਿਨਹੁਨੇ ਗੁਰੂ
ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀ ਉੱਚ ਕੇ ਪੀਰ ਹੋਕੇ ਹਮ ਜਾਂਨਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਗ
ਵਾਹੀ ਦਈ ਥੀ।

੧ ਏਕ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜਨੇ ਸੰਬਤ ੧੭੬੨ ਮੇ ਨਬੀਖ

ਧਨੀਖਾਂਪਰਨਾਏਕੋਬਖਸਆ।ਜਿਨਦਨੇਆਛੀਵਿਦ੍ਰੇਸੇਂਅਹਾਰਾ
ਜਬੀਮਦਾਬੀਕਾਪਲੰਪਹੁੰਚਾਯਾ।ਇਨਸੇਔਰਹੁਕਮਨਾਮੇ
ਸਮਾਨਅਵਦਾਸੋਂਕੇਹੈਂ।ਕਹੀਸੇਂਕੁਛਅਬਾਦੁਨਾਹੂਆ।ਸਿੰਘ
ਕੇਨਾਂਅਹੁਕਮਨਾਮਾਲਿਖਦੀਆ।ਸੋਇਨਕੋਬਡਾਬਰਨਜੀ।
ਔਰਬਹੁਤਲੋਗੋਂਕੋਮਹਾਰਾਜਨੇਸਸਤ੍ਰਸਸਤ੍ਰਭੀਬਖਸੇਹੈਂ।ਕਹੀ
ਕਹੀਪੋਥੀਭੀਖਟਣਭੀਦੀਏਸੋਪੀਛੇਲਿਖੇਗਏ।ਵੇਦੀਪੁਤ੍ਰ
ਖਕਰਨੇਵਾਲੇਕੋ ਸਵਾਲਾਖਰੁਪਯਾਦੱਖਣਾਦੇਕਿਦਾਕੀਯਾ
।ਅਨੀਸਿੰਘਜੀਲਿਖਤੇਹੈਂ।ਇਸਲੀਏਹੁਕਮਨਾਮਾਦੇਨਾ
ਅਸ੍ਰਮੇਨਹੀਚਲਤਾ।ਅਰਮਹਾਜਕੋਕੋਨਸੰਕਦਾਸਾਥਾ।
ਜੋਅਪਨੇਸਿੱਖਾਂਸਿੱਖਣੀਆਂਗਾਹਣੇਰਖਤੇ।

1 ਏਕਗੀਰਸਾਹਬ ਬੁੰਦੇਦਾਲਅਨੰਦਪੁਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇਸਾਹਬ
ਮੇਹੈ।ਇਸਮੇਂਤਲੋਰੇਥੈਸਾਹੂਪਰਮੂਲਪਾਠਹੈ।ਔਰਸਤ੍ਰ
ਮੇਮੂਲਪਾਠਹੈ। ,,

।ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤ ਗੁਰੂਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹੇ ਤਾਰਾਹਰਿਨਰੋਤ੍ਰਮਕਾਂਤਿ
ਤੇ ਗੁਰੋਕੀਵਸਤੂਯੋਂਕੇਨਿਵਾਸਥਾਂਨਬਰਣਨੈਸਮਾਪਤੰ।੧੪।

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ।

।ਸੰਬਤ੧੫੨੬ ਬਿਕ੍ਰਮੀਮੇ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕਾਅਵਤਾਰਹੂਆ
।ਸੰਬਤ੧੭੦੪ ਮੇਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਕਾਅਕਾਲ ਮਾਤ੍ਰਾਸੰ
ਤੀਜਿਸਮਾਪਤਹੂਈ।ਗੁਰਿਦਗੀਜੀਕੇਭਗਤਨੇਸੀਠੇ ਏਕ ਬਰ
ਸਮਹੀਅਦਸਾਹਗੋਂਦੀਪੇਰਮਾਯਾਂਤੇ ਸੰਬਤ ੧੫੨੬ ਸੇ

ਕੇ ਸੰਬਤ ੧੮੦੫ ਤਕ ਜੋ ਜੋ ਹਿੰਦ ਕੇ ਪਾਤਸਾਹ ਹੂਏ ਉਨਕਾ ਸੰਬਤ ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤੀ ਮੇ ਗੱਦੀ ਬੈਠਨਾ ਪਲੋਕ ਹੋਨਾ ਹਕੂਮਤ ਕਰਨਾ ਗੱਦੀਨਸੀਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਨਾ ਜੋ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੈ ਪਰਾਸਈਸ ਦੀ ਜੋ ਕੇ ਸਤਾਰਾਂ ਸੈ ਅਠਤਾਲੀਸ ਸਦੀ ਤਕ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸੀ ਮੇ ਆਦ ਨ ਅਠਤਰੇ ਜਾਂਨ ਸਤਾਂਨਵੇ ਕਾ ਅਰਥ ਬਤੀਸ ਆ ਕਸੈਂ ਪਰੋਗਾ।

ਅੰਕ	ਨਾਮ ਪਾਤਸਾਹੋਂ ਕੇ ੧ ੨.	ਸੰਮਤ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਗੱਦੀਨ ਸੀਨੀ ੩	ਸੰਮਤ ਪਲੋਕ ਹੋਨੇ ਕਾ ੪	ਬਰਸ ਹਕੂਮਤ ਕੇ। ੫	ਕੈਫੀਯਤ ਬਾਦਸਾਹ ਬਿਰਤੰਤ। ੬
੧	ਬਹਲੋਲ ਲੋਧੀ	੧੫੦੭	੧੫੪੫	੩੮	ਦਿਲੀ ਕੇ ਤਖਤ ਬੈਠਾ ਜੋ ਕੈ ਅਫਗਾਨ ਲੋਧੀ ਇਨਕੀ ਅੱਲਬੀ ਹਿੰਦ ਮੇ ਪਠਾਨੋ ਮੇ

ਪਹਲੇ ਪਾਤਸਾਹ ਯਹੀ ਹੂਆ। ਇਸ ਕੇ ਤਖਤ ਬੈਠਨੇ ਕੇ ਸਾਲ ਮੇ ਉੱਨੀ ਬਰਸ ਪੀਛੇ ਪਚਾਸੈ ਛੱਬੀ ਮੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਹੂਆ। ਬਹਲੋਲ ਸਾਹ ਨ ਮੇ ਗੁਜਰਾ।

੨	ਸਿਕੰਦਰ ਲੋਧੀ	੧੫੪੫	੧੫੭੪	੨੯	ਬਹਲੋਲ ਕੇ ਤਖਤ ਬੈਠਾ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਦੇ ਇਸਨੇ ਆ

ਧਰਮਾਤਮਾ ਪੀਰਾਂ ਕਾ ਈਰਖਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਬੀਗਾਏ ਇਸੀ ਨੇ ਗੀ

ਰਵਾਯਾਥਾਪੰਦ੍ਰਾਂਸੈਪਚੰਹਤ੍ਰਮੇਂਕਬੀਰਪਰਲੋਕਪਧਾਰੇਗਏ
ਗਏਸਿਕੰਦਰਲੋਦੀਰਾਜਮਾਪਤਹੂਆ।

੩	ਇਬਰਾਹੀ ਮਲੋਦੀ	੧੫੭੪	੧੫੮੩	੯	ਇਸਪਾਤਸਾਹਕੇਸਮੇ ਬਾਬਰ੧੫੭੫ਮੇਂਹਿੰਦ ਪੈਪਹਲੀਚੜ੍ਹਾਈਕਰ

ਅਟਕਸਮੀਪਕਾਮੁਲਖਲੇਕਰਚਲਾਗਯਾ।ਸੰ੧੫੭੬ਮੇ ਅਗਲੇਬਰਸਫੇਰਆਯਾ ਤਬਪੀਛੇਸੇਖਬਰਪਹੁੰਚੀ।ਕੇ ਈਪਾਤਸਾਹਬਦਖਸਾਂਕੀਓਰਚੜ੍ਹਆਯਾਹੈ।ਬਾਬਰਪੀਛੇ ਹੀਚਲਾਗਯਾ।ਫੇਰਤੀਸਰੀਚੜ੍ਹਾਈ੧੫੭੭ਮੇਂਕਰਸਯਾਲ ਕੋਟਪਹੁੰਚਾ।ਜਹਾਂਤਹਾਂਖੋਜਖੋਜਕਰਪਠਾਣਮਾਰੇ।ਹਿੰਦਕਾ ਬੀਸਹਜਾਰਆਦਮੀਅਪਨਾਲੌਂਡੀਗੁਲਾਮਾਅਰਬਾਤਰ ਸਦਾਸੀਬਨਾਯਾ।ਇਸੀਸਮੇਗੁਰੂਜੀਸੇਮੇਲਹੂਆ।ਬਾਬਰ ਕੇਏਮਨਾਬਾਦਪਹੁੰਚਨੇਸੇਏਕਰੋਜਪਹਲੇਹੀਗੁਰੂਜੀਆਏ ਥੇ।ਪਠਾਣੋਨੇਗੁਰੂਜੀਕੇਸੰਗੀਸਿੱਖਕਾਨਿਰਾਦਰਕੀਆ।ਇ ਸਲੀਏਨਿਰਾਦਰਕਾਬ੍ਰਿਤਾਂਤਸੁਨਗੁਰੂਸਾਹਬਜੀਨੇਕੋਪਕੇਕ ਰਸਮੀਪਆਏ ਅਪਨੇਸੇਵਕਭਾਈਲਾਲੋਕੋ ਭਵਿੱਖਤਬਾਣੀ ਸੁਨਾਈ।ਜੋਇਨਪਠਾਣੋਂਕੇਮਾਰਨੇਵਾਲਾ ਤੈਮੂਰਕੇਬੰਸਕਾਮੁ ਗਲਬਾਬਰਪਾਤਸਾਹ ਸੰਬਤ੧੫੭੮ਕੇਸਮੀਪ ਸਤਾਂਰਾਂਮੇ ਕਲਰੋਜਏਮਨਾਬਾਦਮੇ ਆਵਨ· ਆਵੇਗਾ।ਅਰਇਸਕੇ ਬੰਸਕੇਲੋਗ ਸਤਗਾਂਈਪੀੜੀ ਪੂਰੀਪਾਤਸਾਹੀ ਐਰੇਏਟੂਟੀ ਫੂਟੀਹਕੂਮਤਕਰ੧੭੯੫ਮੇ ਨਾਦਰਕੇਆਵਨਸਮੇ ਪਰਾ

ਨਵਿਕੇਸਮੀਪਸਤਾਨਵਿਮੇਜਾਨ·ਅਪਨੇਤੇਜਸੇਹੀਨੋਹੋਜਾਵੈਂਗੇ
ਅਤਬਭੂਨਿਵਿਨੋਸੇਲੇਹੋਰਭੀਉਨਿਸੀਅਰਦਕਾਚੇਲਾ·ਸੰਬਤ
੧੯੧੫ਮੇਦੂਸਰੇਆਲਮਗੀਰਕੇਵਖਤਜਹਾਂਤਹਾਂਅਰਦੇਕੇਚੇ
ਲੇਉਠੇਂਗੇ।ਬੁਾਦਇਸਦੇਸਮੇਮੇਰੇਦਸਮਰੂਪਕਾਚੇਲਾਖਾਲਸਾ
ਉਠੇਂਗਾ।ਦੱਖਣਮੇਅਪਨੇਇਸ੍ਰਕੇਚੇਲੇਮਰਹਟੇਉਠੇਂਗੇ।ਦਿੱ
ਲੀਆਗਰੇਕੇਮੱਧਜੱਟਾ।ਰੁਹੇਲਖੰਡਮੇਰੁਹੇਲੇ।ਦੱਖਣਪੂਰਬਮੇ
ਈਸਅਰਦਕੇਚੇਲੇਅੰਗ੍ਰੇਜਉਠੇਂਗੇਸੋਰਾਜਕਰੇਂਗੇ।ਜਬਏਮਨ
ਵਾਦਮੇਬਾਬਰਆਯਾ।ਰਾਤਮੇਉਸਕੋਸੁਪਨਹੂਆ।ਈਹਾਂਏ
ਕਬਡੇਪਤਾਪੀਪੁਰਖਹੈਂ।ਉਨਕੋਮਿਲਵਹੁਤੇਰੀਇਬਰਾਹੀਮਕੇ
ਜੰਗਮੇਸਹਾਯਤਾਕਰੇਂਗੇ।ਅਰਤੇਰੇਬੰਸਮੇਪਾਤਸਾਹੀਬਖਸੇਂ
ਗੇ।ਅਗਲੇਦਿਨਪ੍ਰਾਤਾਕਾਲਉਠਬਾਬਰਗੁਰੂਜੀਕੇਪਾਸਗ
ਯਾ।ਬਹੁਤਮੇਲਕੀਚੀਜਾਂਨਜਰਕਰੀ।ਗੁਰੂਜੀਨੇਕੁਛਨਾਲੀ
ਆ।ਤਬਫਕੀਰੋਕੇਯੋਰਮਜਾਨਸਤਮੁਠੀਭੰਗਕੀਚੜ੍ਹਾ
ਈ।ਜਿਨ੍ਹੋਸਤਪਾਤਸਾਹੀਬਖਸੀ ਅਰਬਚਨਕੀਆ।ਇਬਰ
ਹੀਮਕੇਜੰਗਮੇਸਹਾਯਤਾਕਰੇਂਗੇ।ਗੁਰੋਂਕੇਪਤਾਪਕੀਖਬਰ
ਦੌਲਤਖਾਂਨਲੋਦੀਨੇਭੀਦਈਥੀ।ਦੌਲਤਖਾਂਨਅਪਨੇਬੇਟੇਕੋ
ਕਾਕਾਤਲਜਾਂਨਇਬਰਾਹੀਮਸੇਬਿਗੜ੍ਹਬਾਬਰਸਾਥਮਿਲਾਹੂ
ਯਾਥਾ।ਅਰਗੁਰੂਜੀਕੇਪ੍ਰਤਾਪਕੇਸੁਲਤਾਂਨਪੁਰਨਿਵਾਸਸੇਅ
ਛੀਤਰਾਂਜਾਨਤਾਥਾ।

੪	ਬਾਬਰ	੧੫੮੩	੧੫੮੭	੪	ਜੰਗਸਮੇਬਾਬਰਕੀਫੌਜਥੋੜੀਥੇਪਾਂਚਹਜਾਰਅਸਤਾ

ਥੀ ਗੁਰੂਜੀਕੀਪ੍ਰੇਰਣਾਸੇਇਬ੍ਰਾਹੀਮਕੀਫੌਜਓਹਾਂਫਿਰੇਤਬ
ਪੰਦ੍ਰਵੀਂਚੜ੍ਹਾਈਮੇਂ ਬਾਬਰਨੇਪਾਨੀਪਤਕੇਖੇਤਮੇਂਇਬ੍ਰਾਹੀਮ
ਸੇਫਤੇਪਾਈ ਅੱਪ੍ਰਲਮੇਂਦਿੱਲੀਕੀਗੱਦੀਬੈਠ ਹਾਰਬ੍ਰਸਜੀ
ਤਾਰਹਾ ਅੱਪ੍ਰਲਸੇਗੀਭਜਰਾ।

੫	ਹੁਮਾਯੂੰਨ	੧੫੮੭	੧੬੧੩	੨੬	ਪੋਹਮੇਂਤਖਤਬੈਠਾਇਹ ਸਹੁਮਾਯੂੰਪਾਤਸਾਹਕੇ

ਭਾਈਸੂਰੀਖਾਨਦਾਨਕੇਪਠਾਨੋਂਸੇਮਿਲਗਏਥੇਇਸਲੀਏਸੰ
ਬਤਪੰਦਰਾਂਸੈਂਸਤਾਨਵੇਂਮੇਂਯਹਦਿੱਲੀਸੇਭਾਗਕਰਜਾਤਾਹੂਆ
ਗੁਰੂਅੰਗਦਸਾਹਬਜੀਕੋਮਿਲਾਸਿਧਕੇਦੇਸਮੇਂਅਮਰਕੋਟ
ਮੇਂਗਯਾਤਬ੧੫੯੯ਮੇਂਇਸਕਾਬੇਟਾਅਕਬਰਪੈਦਾਹੂਆ
ਪੀਛੇਦਿੱਲੀਕੀਗੱਦੀਪੈਛੀਬਰਸ ਸੇਰਸਾਹਰਹਾਅਠਬ
ਰਸਸਲੇਮਸਾਹਰਹਾਦੋਬਰਸਮਹੰਮਦਸਾਹਅਦਲੀਜਿ
ਸਕਾਵਜੀਰਹੇਮੂਸਰਬਣੀਆਥਾਅਦਲੀਕੇਸਮੇਂਹਿਮਾਯੂੰ
ਫਿਰਸਾਵਨਮੇਂਬੈਠਪਾਂਚਮਹੀਨੇਪੀਛੇਪੋਹਮੇਂਪਰਲੋਕਪਧਾਰਾ।

੬	ਅਕਬਰ	੧੬੧੩	੧੬੬੨	੪੯	ਹੁਮਾਯੂੰਕੇਪਰਲੋਕਹੋ ਨੇਪੀਛੇਅਕਬਰਸਾਹ

ਦਿੱਲੀਕੋਆਯਾਆਗੇਸੇਅਦਲੀਕਾਵਜੀਰਹੇਮੂਬਣੀਆਂ
ਫੌਜਲੇਕਰਪਾਣੀਪਤਮੇਂਅਕਬਰਸੇਲੜ੍ਹਾਤੋਸਕੋਫਤੇਕਰ
ਲੀਅਗਰੇਹੋਬੰਗਾਲਾਫਤੇਕੀਆਰਾਜਪੂਤੋਂਸੇਮੇਲਕਰਡੋਲਾ
ਲੇਨੇਕੀਚਾਲਕਰੀ੧੬੨੪ਮੇਂ ਚਿਤੌੜਗੜ੍ਹਫਤੇਕਰਕਸਮੀਰਕੇ

੨੪੨ ਜਾਣ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਸੇ ਮਿਲਣ ਆਲੇ ਗਏ ਵਾਸਤੇ ਥਾਂ ਜੀਏ ਸੇ ਲਾਹੌਰ ਹੁਣ ਦੇ ਬਾਤ ਕਿ ਸੋ ਗੁਜਰਾ।

੭	ਜਹਾਂਗੀਰ	੧੬੬੨	੧੬੮੪	੨੨

ਅੱਘਰ ਸੋਤ ਖਤ ਬੈਠਾ। ਇਸ ਪਾਤਸਾਹ ਨੇ ਸੇਰਅ ਫਗਾਨ ਸਿਪਾਹੀ ਕੀ ਬੇਟੀ ਔਰਤ ਬਿਆਹੀ ਜਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਨੂਰ ਜਹਾਂ ਬੇਗਮ ਥਾ। ਸੰਬਤ ੧੫੬੮ ਮੇ ਈਦ ਨਵ ਹੂ ਕੇ ਬਣਨੇ ਸੇ ਪੀਛੇ ਬਰਸ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਬ ਦਿੱਲੀ ਮੇ ਬਦਾਏ। ਦਿੱਲੀ ਸੇ ਹਟ ਅਗਲੇ ਬਰਸ ਮੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਬ ਕਾਸਮੀਰ ਗਏ। ਜਹਾਂਗੀਰ ਸੇ ਲਾਸੋ ਰੂਮਾਸੀ ਕੇ ਬਾਤ ਕ ਸੋ ਗੁਜਰਾ।

੮	ਸਾਹਜਹਾਂ	੧੬੮੪	੧੭੧੫	੩੧

ਪੌਰਅ ਸਾਹਜ ਬਾਂਤ ਖਤ ਬੈਠਾ। ਇਸ ਪਾਤਸਾਹ ਨੇ ਸਭੇ ਹੂਗਕ ਰੇਤ ਰੂਪ ਸੇ ਕਾਂਤ ਖਤ ਤਾਊਸ ਬਨਵਾਯਾ। ਆਗਰੇ ਮੇ ਤਾਜ ਗੰਜ ਬਨਵਾਯਾ। ਦਿੱਲੀ ਕੀ ਜਹਾਂ ਪਨਾਹ ਕਿਲਾ ਔਰ ਸਭ ਬਸ੍ਤੀਆਂ ਬਨਵਾਈ। ਇਸੀ ਕੇ ਸਮੇ ਸ਼ਾਹਜਹਾਂ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ। ਇਸ ਪੈ ਕਿਰਪਾਰ ਬਨੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਰ ਕੀਆ ਜੈਸਾ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਵਰਤੇਗਾ ਤੈਸਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਬਤ ੧੬੭੮ ਮੈ ਸਾਹਜਹਾਂ ਕੇ ਬੁਜੇ ਮੁਗਲ ਖਾਂ ਸੇ ਦਾਰ ਸੇ ਪਹਲਾ ਜੰਗ ਹੂਆ। ਪੀਛੇ ਔਰ ਭੀ ਹੋਤੇ ਰਹੇ।

੯	ਆਲਮਗੀ ਰਨੌਰੰਗ	੧੭੧੫	੧੭੬੪	੪੯	ਜੋਔਤਖਤਬੈਠਾ। ਦਾਰਾਸਕੋਹਭਿਰਾਸੁ ਜਾਆਭਿਰਾਮੁਰਾਦ

ਇਨਾਅਪਨੇਭਾਈਓਂਕੋਮਾਰ ਬਾਪਕੋਕੈਦਕਰਾਯਹਅਧਰਮੀ
ਪਾਤਸਾਹਥਾ ਨਾ। ਸੇਵਾਜੀਮਰਹਟੇਸੇਬਹੁਤਬਰਸਲੜਤਾਰ
ਹਾ। ਇਸੀਕੇਪਾਂਉਂਸੇਮੁਗਲੋਂਕਾਭਾਗਜਗਾ। ਇਸੀਨੇ੧੭੧੫ਮੇ
ਗੱਦੀਬੈਠਗੁਰੂਹਰਿਰਾਯਜੀਬੁਲਾਏ। ਉਨਹੂਨੇ੧੭੧੬ਮੇਰਾਂ
ਮਰਾਯਭੇਜਾ ੧੭੧੮ ਕੀਮੱਘਰਸੁਦੀਨੌਮੀਕੋ ਡਾਅਰਾਯਕੇ
ਕਹਨੇਸੇ ਇਸੀਕੇਬੁਲਾਏ ਗੁਰੂਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨਜੀ ਦਿੱਲੀਪਹੁਚਕਰਪ
ਰਲੋਕਪਹੁਚੇ ਇਸੀਕੇਬੁਲਾਏ ੧੭੩੨ਮੇ ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦੁਰਜੀ
ਦਿੱਲੀਪਹੁਚਪਰਲੋਕਪਧਾਰੇ

੧੦	ਸਾਹਆਲਮ ਬਹਾਦਰਸਾ ਹ	੧੭੬੪	੧੭੬੯	੫	ਯਹਮੈਂਤਖਤਬੈਠ ਔਰੰਗਜੇਬਕੇਮਰ ਨੇਪੀਛੇ ਚੌਥਲਾਕਿ ਨਾਰੇਜੰਗਕਰ ਗੁ

ਰੂਜੀਕੀਸਹਾਯਤਾਸੇਫਤੇਪਾਯ ਬਹਾਦਰਸਾਹਪਾਤਸਾਹਹੂ
ਆ। ਗੁਰੂਜੀਨੇਇਸਸੇਸਰੰਦਕਾਸੂਬਾ ਔਰਕਈਆਦਮੀ
ਮਾਂਗੇ। ਪਾਤਸਾਹੀਮੇਬਿਗਾੜਪੜਤਾਸਮਝ ਇਸਨੇਬਹੁਤਦਿ
ਨੋਮੇਦੇਨੇਮਾਨੇ। ਇਸਲੀਏਦੱਖਣਦੇਸਪਹੁਚਗੁਰੂਜੀਨੇਬੰਦਾ
ਭੇਜਾ। ਉਸਨੇਇਸਪਾਤਸਾਹਕੇਵਖਤਮੇਸਿਰੰਦਉਜਾੜਸੂ
ਬਾਮਾਰਿਆ। ਔਰਬਹੁਤਮੁਲਖਬਿਗਾੜਾ। ਪੋਹਮੇਬਹਾਦਰ

 ਸਾਹਗੁਜਰਾ।

੧੧	ਜਹਾਂਦਾ ਰਸ਼ਾਹ	੧੭੬੯	੧੭੭੦	੧	ਏਕੈਸਾਲਭੋਗਤਖਤਬੈਠ ਰਾਹਫਰਖਸੇਰਨਾਸਾਦਾ

ਕਥਾ।ਏਕਭੀਬਰਸਨਹਾ।ਇਸਕੇਸਮੇਭੀਬੈਦੇਕੀਆ ਰਧਾਨੂਥਨੀਰਗੀ।ਪੋਹਮੇਗੁਜਰਾ।

੧੨	ਫਰੁਖ ਸਿਯਰ	੧੭੭੦	੧੭੭੬	੬	।ਪੋਹਮੇਤ੍ਰਖਤਬੈਠਾ।ਇ ਸਕੇਸਮੇਮੇਬੰਦਾਸਿੰਘ

ਸੇਬਿਗੜਗਯਾਥਾ।ਇਸਲੀਏਬੰਦਾਪਕੜਕਰਸ਼ਹੀਦ ਕੀਯਾ।ਸਿੰਘੋਕੋਭੀਬਹੁਤਖਰਾਬੀਹੂਈ।ਆਖਿਸੈਯੁਜਨਾਂ ਪਿਛੋਸੇਤੀਨਮਹੀਨੇਬੀਸਦਿਨ ਤੀਨਮਹੀਨੇਮਹੰਮਦ ਨੀਤਖਤਬੈਠਗੁਜਰੇ।

੧੩	ਮਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹ	੧੭੭੬	੧੮੦੫	੨੯	ਤ੍ਰਾਹੇਮੇਤਖਤਬੈਠਾ। ਇਸਕੇਸਮੇ੧੭੯੫ਕੇ ਫਗਨਮੇਂਦਿੱਲੀਪਰਨ

ਨਾਦਰਸ਼ਾਹਨੇਕਤਲਆਮਤ੍ਰਾਂਦਮਤੁਲੋਗਕਤਲਕਰਾਏ ਪੈਤੀਦਿਨਦਿੱਲੀਮੇਂਠਹਰ ਜਾਹਰਕੇ ਲੁਟਵਾਕਰ ਜਤਾਹੂਆ ਬੱਤੀਸਕਰੋੜਕਾਆਲਲੇਕਰਕਾਬਲਕੋਚਲਾਗਯਾ।ਉਸੀ ਐਸਾਹਜਹਾਂਵਾਲੇਤਖਤਤਾਊਸਕੋਭੀਲੇਗਯਾ।ਤਬਸੇਹੀਮੁ ਗਲੋਕੇਰਾਜਕੀ ਪੂਰੀਖਰਾਬੀਹੋਨੇਲਗਪੜੀ।ਅਰਇਸਪ ਤਸ਼ਾਹਸੇਪੀਛੇਅਹਮਦਸ਼ਾਹਕੇਟਖਤਮੇਹੈਦਰਾਵਾਦਲਖ

ਨਊਵਾਲੇਸ੍ਵਤੰਤ੍ਰਹੋਗਏਔਰਬਲਪਰੰਤਅਟਕਤੇਪਹੁਚਗ
ਏਔਰਦੱਖਣ ਪੂਰਬ ਬੰਗਾਲੇਮੇ ਸਰਕਾਰਅੰਗਰੇਜੀਫੈਲਗ
ਈ।ਅਹਮਦਸਾਹਕੇਪੀਛੇ ਆਲਮਗੀਰਦੂਜੇਕੇਵਖਤਪਾ
ਤਸਾਹੀਮਹਰਦਿੱਲੀਮੇਹੀਰਹਗਈ।ਦਿੱਲੀਆਗਰੇਕ
ਸਮੀਪਭਰਤਪੁਰਵਾਲੇਜਾਟੋਂਨੇਰੋਕਾ।ਮੁਰਾਦਾਬਾਦਔ
ਰਬਰੇਲੀਵਾਲਾਪਾਸਾ ਰੁਹੇਲੇਪਠਾਣੋਂਨੇਰੋਕਾ।ਪੰਜਾਬ
ਸਿੱਖੋਂਕੀਬਾਰਾਂਮਿਸਲੋਂਕੇਸਰਦਾਰੋਂਨੇਰੋਕੀ॥ ॥
ਜਿਨਮੇਭੰਗੀਆਂਕੀਮਿਸਲਕਾਨਾਮੀਸਰਦਾਰਹਰੀਸਿੰਘ
ਬੀਸਹਜਾਰਫੌਜ ਸਵਾਰਕਰੋੜਕੇਮੁਲਖਕਾਮਾਲਕਹੋਗ੍ਯਾ
ਜਰਾ।ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜੀਇਨਕੀਰਜਧਾਨੀਥੀ।ਯੇਭੰਗ
ਬਹੁਤਪੀਤੇਥੇ ਇਸਲੀਏਇਨਕਾਨਾਮਭੰਗੀਕਹਾਏ॥੧॥
॥ਮਿਸਲਕਨਈਏਕੀਕਾ ਮਾਲਕਜੈਸਿੰਘਦਸਹਜਾਰਫੌ
ਜਔਰਚਾਲੀਲਾਖਕੇਮੁਲਖਕਾਮਾਲਕਹੋਗ੍ਯਾਜਰਾਰਜਧ
ਨੀਇਨਕੀਸੋਹੀਆਂਗ੍ਰਾਮਥੀ।ਯੇਸਰਦਾਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨਜੀਵਤਥਾ
ਕਾਵੇਦਾ ਬਨਰਹਤਾਥਾ ਇਸਲੀਏਇਨਕਾਨਾਮਕਨਈਏਪੜ੍ਯਾ
ਇਸੀਸਰਦਾਰਕੀਪੋਤੀਸਦਾਕੌਰਕੀਬੇਟੀਰਣਜੀਤਸਿੰਘ
ਕੋਬ੍ਯਾਹੀਗਈਥੀ॥੨॥ ਮਿਸਲਨਕਈ
ਏਕੀਕਾ ਸਰਦਾਰਕੌਰਸਿੰਘਨਾਮੀਹੂਆ।ਇਨਕੀਰਜ
ਧਾਨੀਚੂਨੀਆਂਸੇਖੂਪੁਰਾਥੀ।ਇਸੀਮਿਸਲਕੇਸਰਦਾਰਵਜੀ
ਰਸਿੰਘਕੀਬੇਟੀਰਣਜੀਤਸਿੰਘਮਹਾਰਾਜਕੀਪਟਰਾਨੀਥੀ।
ਜਿਸਕਾਬੇਟਾਖੜਕਸਿੰਘ ਪੋਤਾਨੌਨਿਹਾਲਸਿੰਘਹੂਆ
ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇਜਨਮਵਾਲੇਦੇਸਕਾਨਾਮਨਨੱਕਾਹੈ।ਤਹਾ

੨੪੬ ਦੇਵਾਸੀਹੈਨੇਜੋਨਾਮਨਕਈਪਕੜਾਥਾ੩॥ ॥ਮਿਸਲ
ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਏਂਕੀਥੀ ਨਾਮਸਿਰਦਾਰ ਜੱਸਾਸਿੰਘਥਾ
ਥੇਣਇਨਆਠਹਜਾਰਫੌਜ ਥੀਸਲਾਖਕੀਆਮਦਨੀਵਾਲ
ਮੈਲੁਕਜਥਾ॥ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਮੇਂਰਾਮਗੜ੍ਹਕਿਲੇਮੇਰਹਨੇਸੇਇ
ਨਕਾਨਾਮਰਾਮਗੜ੍ਹੀਏਹੂਆ॥੪॥ ॥ਮਿਸਲ
ਸੁੱਕਰਚੱਕੀਆਂਕੀ ਨਾਮਸਿਰਦਾਰਚੜ੍ਹਤਸਿੰਘਥਾ
ਇਸਕੇਭੀਸਿੰਘਬਹਾਦਰ ਆਠਹਜਾਰਫੌਜ ਬਾਰਾਂਲਾਖਕੇ
ਮੁਲਖਕਾਮਾਲਕਥਾ॥ਰਾਜਧਾਨੀਗੁੱਜਰਾਂਵਾਲਾ॥ਪਸੇ
ਮਹਰਾਜਾਜੋਕਿਇਸਕਾਪੋਤਾਰਣਜੀਤਸਿੰਘਸਿੰਘਕਾ
ਮਹਾਰਾਜਾਹੋਗੁਜਰਾ॥ਸੁੱਕਰਚੱਕਇਸਕਾਪਹਲਾਗਾਂਮਥਾ
ਇਸਲੀਏਸੁੱਕਰਚੱਕੀਏਕਹੇਜਾਤੇਹੈਂ॥੫॥ ॥ਮਿਸ
ਲਕਨ੍ਹੱਈਏਵਾਲੇਆਂਕੀ॥ ॥ਗੁਰਦਿਆਲਸਿੰਘਬੰਸੀ
ਇਸਕੇਨਾਮੀਹੋਗੁਜਰਾ॥ਇਸੀਮੇਂਤਾਰਾਸਿੰਘਗੈਬਾ ਬੜਾ
ਸੀਂਹੂਆ॥ਆਠਹਜਾਰਫੌਜਕਈਲਾਖਕੀਆਮਦਨੀ
ਥੀ॥ਸਤੌਂ ਰੋਪੜ ਨਕੋਦਰ ਰਾਜਧਾਨੀਥੀ॥ਕੁੰਡੇਵਾਲੇਕੋਟ
ਸਨੇਵਾਲੇ ਕੂਚੇਦਾਰੀਏਕਹਾਏ॥੬॥ ॥ਮਿਸਲ
ਨਿਸ਼ਾਨਾਂਵਾਲੀ ਇਨਕੇਨਾਮੀਸਿਰਦਾਰ ਸੰਗਤਸਿੰ
ਘਮੋਹਰਸਿੰਘਹੂਏ ਰਾਜਧਾਨੀ ਅੰਬਾਲਾ ਅਰਥਨੇਸਰਥਾ
॥ਖਾਲਸੇਕੇਜੰਗਸਮੇਂਨਿਸ਼ਾਨਪਕੜਾਆਗੇਹੋਤੇਥੇਇਸਲੀ
ਏਇਨਕੀਮਿਸਲਕੋਨਿਸ਼ਾਨਾਂਵਾਲੀਬੋਲਤੇਹੈਂ॥੭॥
॥ਮਿਸਲਸ਼ਹੀਦਾਂਕੀ॥ ॥ਖਾਲਸੇਕੀਫੌਜਮੇਂਦੀ
ਪਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਕਰਮਸਿੰਘ ਨਾਮਸ਼ਹੀਦਕਹਾਤੇ ਥ

ਰਆਏਹੋਕਮੂਤੇਸਾਮਸਾਮਬਤਸ਼ਾਹਕੇਦਖਤ ਸੰਬਤ੧੮੧੮
ਐਅਮ੍ਰਿਤਸਰਮੈਂਸਕਰਖਲੈਕਪਪਧਾਸੇਸਾਥੈਂਸਰਦਾਰਪਸਿੰਘ
ਕਾਮਜਾਦਪ੍ਰਥਮਾਜਗੀਮੈਂਹਾਜੂਰਬਖਸਾਸਿੰਘਕੇਸੰਗੀ
ਰੋਪੜੂਪਾਸਪਰਖਾਲੀ(ਭਾਗ੍ਯਮੈਂਹੈਂ)੮॥ ॥ਮਿਸਲ
ਕਰੋੜੀਆਂਕੀ। ॥ਕਰੋੜਾਸਿੰਘਪੰਜਾਬੀ ਇਨਮੇਂਬ
ੜਾਨਾਮੀਹੋਗੁਜਰਾ।ਇਨਹੀਮੈਸਰਦਾਰਬਘੇਲਸਿੰਘਹੂ
ਆ।ਜਿਸਨੇਤੀਨਮਹੀਨੇਦਿੱਲੀਮੇਹੁਕਮਕਰਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇ
ਔਰਬਡੇਕਾਮਕੀਯੇ।ਇਨਕੀਬਾਰਾਂਹਜਾਰਫੌਜਥੀਜ
ਬਖਤੀਆਰਦਨੀਥੀ।ਰਾਜਧਾਨੀਇਨਕੀਦੁਆਬੇਮੇ
ਤੁੰਗਾਂਮਿਆਂਆਰਜਮਨਾਕਿਨਾਰੇਛਲੌਂਦੀਥੀ।ਕਰੋੜਾ
ਸਿੰਘਕੇਨਾਮਸੇਕਰੋੜੀਆਂਕੀਮਿਸਲਕਹਾਈ।੯।
॥ਮਿਸਲਫੈਜੁੱਲਾਪੁਰੀਆਂਕੀ। ॥ਇਸ
ਮੇਨਵਾਬਕਪੂਰਸਿੰਘਪ੍ਰਸਿੱਧਹੋਗੁਜਰਾ।ਜਿਸਨੇਕਪੂਰਥਲੇਕ
ਰੇਸੰਗਤਸਿੰਘਕੋਲਾਯਕਕੀਯਾ।ਫੈਜੁੱਲਾਪੁਰਕਾਨਾਂਮ
ਸਿੰਘਪੁਰਰੱਖਾ।ਇਸਲੀਯੇਕਪੂਰਸਿੰਘਸਿੰਘਪੁਰੀ
ਆਕਹਾਯਾ।ਜਲੰਧਰਮੈਂਨੌਲੀਇਸਕੀਰਾਜਧਾਨੀ॥੧੦
॥ਮਿਸਲਆਲੂਵਾਲੀਆਂਕੀ। ॥ਲ
ਹੌਰਸਮੀਪਆਲੂਗ੍ਰਾਮਕੇਰਹਨੇਵਾਲਾਜੱਸਾਸਿੰਘਕਲ
ਲਾਇਸਮੇਪ੍ਰਸਿੱਧਹੂਆ।ਜਿਸਕੀਕਪੂਰਥਲਾਰਾਜਧਾਨੀ
।ਇਸਨੇਪਾਂਚਹਜਾਰਫੌਜਪਰਦੁੱਲਖਕਾਮੁਲਖਰੋਕਾ।ਕ
ਪੂਰਸਿੰਘਸੇਅੰਮ੍ਰਿਤਛਕਾ।ਆਗੇਅੰਮ੍ਰਿਤਖਾਲਸੇਮੇ ਬ
ਡੇਬਡੇਨਾਮੀਸਰਦਾਰਹੀਛਕਾਯਾਕਰਤੇਥੇ।੧੧।

੨੫੯ ।ਅਸਲਫੂਲਕੀ। ।ਫੂਲਕੇਬੇਟੇਰਾਮੇਕਾਪੋਤ੍ਰਾਆ
ਲਾਸਿੰਘਬੜਾਬਹਾਦਰਹੂਆ।ਜਿਸਕੀਰਜਧਾਨੀਪਟਿ
ਆਲਾਹੈ।ਇਸੀਕੇਛੋਟੇਭਾਈਸੋਂਕੇ ਭਦੌੜ ਰਾਮਪੁਰਜੈ
ਸੇਅਕਾਨਹੈ।ਫੂਲਕੇਦੂਜੇਬੇਟੇ ਤਿਲੋਕੇਕੇਬੰਸਮੇਉਪਜੇ
ਹਮੀਰਸਿੰਘਨੇ ਨਾਭਾਰਜਧਾਨੀਬਨਾਈ।ਗਜਪਤਸਿੰਘ
ਨੇਜੀਂਦਬਨਾਈ।ਗਜਪਤਸਿੰਘਕੀਬੇਟੀਕਾਬੇਟਾਰਣਜੀ
ਤਸਿੰਘਮਹਾਰਾਜਹੂਆ।।੧੨॥ ।ਕੈਥਲਕੀਰਜ
ਧਾਨੀ ਭਾਈਭਗਤੂਕੇਬੰਸਮੇਉਪਜੇਦੇਸੂਸਿੰਘਨੇਬਨਾ
ਈ।ਫਰੀਦਕੋਟਕੀਲੌਹੇਰਕੇਰਾਜਜਾਨੇਸਮੇਕਪੂਰੇਕੇਬੰਸੀ
ਪਹਾੜਾਸਿੰਘਨੇਬਨਾਈ। ।ਪੀਛੇਕਹੇਸਭ੍ਰਸਿੱਖੋਂਮੇਪ੍ਰਬ
ਲਪਤਾਪੀਰਣਜੀਤਸਿੰਘਹੂਆ।ਇਸਨੇਪੰਥਖਾਲਸੇਕ
ਬੜਾਅਬਦਾਯਾ।ਗੁਰੂਥਾਨੋਕੀਸੇਵਾਕਰੀ।ਗੁਰੂਬੰਸਕੇ
ਲੋਗੋਕਾਬੜਾਮਾਨਕੀਆ।ਅਰਸਰਬਥਪੀਨੇਬੇਸਮਾਰਖ
ਨੇਮੇਗੁਰੂਮਹਾਰਾਜਕੇਅਤਕੀਕਰਜੀਰੀਤਭੀ।ਦਿਲੀਕਰੀ
।ਪੁਰਾਨੇਸਿੱਖੋਂਮੇਇਨਸੇਬਢਨਾਭੀਸਿੱਖੀਧਰਮਕਾਮੂਲਥਾ
।ਅਰਹਿਕਾਯਤੋਂਮੇਸੁੱਖਾਪੀਨਾਲਿਖਤੇ ਗੁਰੋਂਨੇਸਰਬਪੀ
ਨੀਕਰਨਸਮੇਭੀਬੰਦਕਰੀਹੈ।ਦੇਖਸ਼ਾਹੋਤੇਦੇਖੋ ਪੰਦ੍ਰਵੇਂ
ਰਿੰਤ੍ਰਮੇ।ਆਦਗੀਥਜੀਮੇਭੀ ਸੂਨਾਅਦਕਦੇਨਪੀਰਈਮੇ
ਸੇਥਮਚਲਤੇਨਾਪੀਨਾਲਿਖਾਹੈ।ਅਰਧਾਸਖਾਣੇਹਾਥੀਪੋ
ਤ੍ਰੇਥੈਲੋਂਥਰਾਥਰ ਮਾਸਖਾਣੇ ਸੇਰ ਬਘਆੜ ਬਿੱਲੇ ਬਲ
ਕਾਂਅਭੀਨਹੀਦੇਸਕਤੇ।ਨਹੋਬਿਚਾਰ ਰੋਕੀਦਸਤਕੀ
ਬੈਂਦੀਖੋਲਨੇਮੇਭੀ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰਕੁਲਬਣੇਭੂਪਕਾਤਕਾਰ

ਹਨਾਹੀ ਖਿਜਸਾਸਪਦ੍ਰਤਾਹੈ।ਯਾਹੀਤੇ ਬਡੀਆਬੀਰੀਅਤ੍ਰੀਰ
ਕਤਾਂਹੈਤੁਪਰਮਕਾਐਹੈਤ ਸਰੇਕੀਅਧਮਅਦਸਭਲੀਹੈ।ਅ
ਤੀਰੰਕਤਾਐਉਦਕਕਾਵਿਕਰਹੋਤਾਹੈ।ਅਤੀਆਐਹਿਤਾਐ
ਕਾਹੂੰਕੀਅਨਤਾਸਹੀ।ਇਸਮੈਜਗਨੈਮਿੰਤਹੈ।ਜਬਪਸੰ
ਤਪੁਰਖਕੇਸਿਰਪੈਕਲਕਾ ਰਾਜਾਕਾ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸੁਰਕਾ
ਤੁਰਾਹਤਾਹੈ।ਤਬਪਖੰਤਅਪਾਦਮੈਰਲਤਾਹੈ।ਜਬਅ
ਪਕਐਸੁਰਜ ਐਸੁਕਅਕੇਪ੍ਰਤਾਪਸੇਨਿਸ੍ਰਹੋਜਾਤਾਹੈ।
ਅਸਾਦਾਸੇਕਿਰ ਸਤਾਹੂਆ ਅਨੇਕੋਂਕੇ ਸਾਥ ਬਿਨਾਦਬਿ
ਗਾੜਤਾਹੈ।ਐਸੇਸਮੇਮਤਕੇਪਰਮਸਾਸਤ੍ਰੀਭੀ ਐਰੰਗ
ਸੇਬਕੇਕਸੀਪੋਂਹੁਤ ਉਸਕੇਦਰਤਨਕੇਅਨਕੂਲ ਬਚਨ
ਨਿਕਾਸਲੇਤੇਹੈਂ।ਅਬਰਅਪਨੀਭੇਦਪੂਜਾਕੇ ਉਪਦੇਸਕ
ਰਸੇਮੁਖਬੰਦਕਰ ਮਾਨੋਦੇਖਕੇਅਨਕ੍ਰਿਤਕਰਨਾ ਗੁਰੂਕਾ
ਰਨਸਫਲਕਰਤੇਹੈਂ।ਫਿਰ ਸਾਰਥੀਲੋਗੋਂਕੀ ਸੁਨਤਭੀਕੋ
ਨਹੈ।ਕੁਸੰਗੀਯੋਂਸੇਭਰੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮਾਚਰਕੀ ਸਿਕਾਰਕੇਸਾ
ਦਿਲਹਰੇਐਪਤ੍ਰਾ ਸਕਤੇਹੀਪਾਰਨਿਕਸਤਾਹੈ।ਜੀਤਾਹੂਆ
ਖੁਸਾਮਦੀਲੋਗੋਂਸੇਰਾਜਾਨਿਹਕਲੰਕਹੋਤੇਹੈਂਜੋਰਾਹੇਸੋਕਰੇ
ਐਸੇਸੁਨ ਬੀਚਰੀਗੋਤੇਖਾਤਾਹੈ ਕਬੀਯਹਖਿਆਲਨਹੀਕਰ
ਤਾਸੇਕਤਸਾਸਮੀਸਰੀਰੀਭੂਖ ਤ੍ਰਿਖਾ ਐਰਲੋਗੋਂਕੇ ਬਰਾਬਰਹੈ
ਤ ਬਕਲੰਕਕਾਹਿਸਾਤੋ ਸਭਸੇਬਢਕੇਲਗੇਗਾ ਯਾਹੀਤੇਰਾਦ
ਨਕੇਪਰਾਈਇਸਸ੍ਰੀਚੁਰਜੇਕਾ ਯਾਦਦਕਲਕੋ ਸਰਾਬਪੀਨੇ
ਕਾ ਪੰਥਦੇਕੇਜੁਆਖੇਲਨੇਕਾ ਭ੍ਰਾਂਤੀਕਲੰਕਲਗਾਲਿਖਜਾ
ਤਾਹੈ।ਫਿਰ ਪ੍ਰਥਮਾਪ੍ਰਥੀਪੰਤਕੋਅਪਨੀਅਪਨੀਓਰਲਗਾ

ਨੇਕੀ ਆਸਾਤ੍ਰੀਅਨੇਕਰਖਤੇਹੈਂ।ਨਿਖਲਪਰਜਾ।ਧਰਮਨਾ
ਯਹੇਤਅਪਨੀਓਰਮੁਖਕਰਾਯਾਚਾਹਤੀਹੈ।ਸ੍ਰੇਨ੍ਰਅੰਤ੍ਰੀਸੁਭ
ਅੰਤ੍ਰਸੁਨਨੇਹੇਤ ਅਪਨੀਓਰਕ੍ਰਮੰਤ੍ਰੀਰਾਜਾਕੀਦੇਹਆਨੰਦਕੋ
ਗਹੇਤੋਹੋਤੀਹੈ।ਐਸੇਸੁਨਾਯਅਪਨੀਓਰ ਗਦੱਯਾਤਨਾਰੀਗੀ
ਸੁਨਾਯਅਪਨੀਓਰ ਬੇਸਆਨਾਚਗਾਇਸਰੀਰਅਰਪਣਕਰ
ਅਪਨੀਓਰ ਮੌਲਵੀਪੰਡਤ ਬਹਸਾਸਿਖਾਯਅਪਨੀਓਰ ਦੈ
ਵਾਜੇਤਸੀਰੋਗਸੋਗਕੀਬਾਤਾਂ।ਸੁਨਾਯਅਪਨੀਓਰ ਕਰਨਾਚਾ
ਹਤੇਹੈਂ।ਜੇਕਰਉੱਤਮਪਾਰਬ੍ਰਧਸੇਖਟਇੰਦ੍ਰੀਯੋਪੈਹੁਕਮਵਾਲੇ
ਪੁਰਖੋਕੀਸਿੱਖਿਆਸੇਦੂਲੋਸੌਰਗਾਯਾਤਬਤੇਜਮੇਸ਼ਮੇਐਸਭ
ਕੇਕਾਂਅਪੂਰੇਕਰਤਾ।ਆਪਸਭਕਾ।ਸੁਖਦਾਈਬਨਜਾਤਾਹੈ।ਕਹੂੰ
ਅੰਦਬ੍ਰਸਨਵਾਲੇ ਏਕਕੇਹਾਥਚੜ੍ਹ ਸੁਭਮੰਗਸੇਫਹਗਆਤਬ੍
ਤਪੇਰਾਜਰਾਜੇਨਰਕ ਬਚਨਮਫਲਾਕਰਚਲਦੇਤਾਹੈ।ਇਸੀ
ਲੀਏਚਾਹੀਯੇ ਸੁਭਮਾਰਗਮੇਐਖਾਹੋਕਰਭੀਚਲੇ।ਏਕਰਾਜਕੇ
ਸੀਧੇਰਾਹਚਲਨੇਸੇ ਅਨੇਕਲੋਗਸੀਧੇਰਾਹਚਲਤੇਹੈਂ।ਜੋਉਸੀ
ਕਾਪੁੰਨਹੋਤਾਹੈ।ਏਕਕੇਕੁਰਾਹਚਲਨੇਸੇ ਅਨੇਕਕੁਰਾਹਚਲਤੇਹੈ
।ਜੋਉਸੀਕੇਜੁੰਮੇਪਾਪਹੋਤਾਹੈ।ਰਹੋਬਿਚਾਰ ਈਹਾਉਕਤਕਥ
ਗੱਦੀਵਾਲੇਸਾਹੋਂਕੇ ਗੁਰੋਂਸੇਮੇਲ ਬਿਰੋਧ ਐਤਿਲੰਗਰਾਗਕੀਤ੍ਰ
ਕਕੇਅਰ ਛੁਹੇਤਾਲਿਖੀ।ਜਿਸਮੇ ਜਾਨ ਸਤਾਨਦੇ ਪਯੰਤਮੇ ਪਾਤ
ਸਾਹੋਂਕੀਚਰਚਾ ਆਰੋਦਸਅਸਰੂਪਅਰਦਕੇਚੇਲੇਸਿੱਖੋਂਕੀ
ਚਰਚਾਲਿਖੀ।। ।ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤ ਗੁਰੂਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹੇਤਾਰਾ
ਹਰਿਨਰੋਤਮਰਾਚਿਤੇ ਤੁਕਕੇਅਰਥਰਮਾਨਹੇਤ ਪਾਤਸਾਹੋਸ਼
ਪੋਕਾਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਬਰਣਨੋ ਸਮਾਪਤੀ।।੧੫।।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

॥ਗੁਰੂਤੀਰਥਯਾਤ੍ਰਾਕੀਬਿਧਿਐਸੇਹੈ॥

॥ਜਬਕੋਈਪੁਰਖਤੀਰਥਯਾਤ੍ਰਾਕਰਨੀਚਾਹੇਪਹਿਲੇਦਿਨਬ
ਸ੍ਵਾਦਿਸੁੱਧੀਕਰੈ॥ਦੂਸਰੇਦਿਨਭਜਨਪਾਠਾਦਿਨਿਤਅਕਰਮਕ
ਰਪੀਛੇਸਿੱਖੋਂਕੋਬ੍ਰਾਮਣੋਂਅਤਿਥੀਯੋਂਕੋਪ੍ਰਸਾਦਛਕਾਯਪ
ਨਯਾਨਇਸਤਰੀਪੁੱਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂਸੇਚਿੰਤਕਾਪ੍ਰੇਮਉਠਾਯਾ॥ਅਨੇ
ਤੀਰਥਕੋਸ੍ਵਾਮੀਗੁਰੂਜੀਕਾਧਯਾਨਕਰਤਾਹੂਆਯਾਤ੍ਰਾਸਮੇ
ਪਤਾਸੇਮਿਸ੍ਰੀਮੇਵਾਪ੍ਰਸਾਦਭੇਟਾਲੇਕਰਗੁਰੂਸਾਹਬਜੀਕੇ
ਸਨਮੁਖਖੜ੍ਹਾਹੋ॥ੴਵਾਹਿਗੁਰੂਜੀਕੀਫਤੇ॥ ॥ਸ੍ਰੀਭਗਉ
ਤੀਜੀਸਹਾਇ॥ਵਾਰਸ੍ਰੀਭਗਉਤੀਜੀਕੀਪਾਤਸਾਹੀ੧੦ ॥ਪ੍ਰਿ
ਥਮਭਗੌਤੀਸਿਮਰਕੈਗੁਰੂਨਾਨਕਲਈਂਧਿਆਇ॥ਫਿਰਅੰ
ਗਦਗੁਰੁਤੇਅਮਰਦਾਸਰਾਮਦਾਸੈਹੋਈਸਹਾਇ॥ਅਰਜਨ
ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਨੋਸਿਮਰੌਸ੍ਰੀਹਰਿਰਾਇ॥ਸ੍ਰੀਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨਧਿਆਈ
ਐਜਿਸੁਡਿਠੈਸਭਦੁਖਜਾਇ॥ਗੁਰੁਤੇਗਬਹਾਦਰਸਿਮਰੀ
ਐਘਰਨਉਨਿਧਆਵੈਧਾਇ॥ਸਭਥਾਈਹੋਇਸਹਾਇ॥੧
॥ਸਲੋਕਮਹਲਾ੧ ॥ਆਪੇਜਾਣੈਕਰੇਆਪਾਆ
ਪੇਆਣੈਰਾਸਾ॥ਤਿਸਕੈਅੱਗੈਨਾਨਕਾਖਲਕੀਚੈਅਰਦਾਸ॥
੧॥ਦੁਇਕਰਜੋੜਕਰੀਅਰਦਾਸਾ॥ਤੁਧਭਾਵੈਤਾਆਣੈਰਾਸ॥
੨॥ਸਤਸ੍ਰੀਅਕਾਲਪੁਰਖਪੂਰਨਪਰਮਾਤਮਾਜੀਕਾਧਯਾ
ਨਧਰਕੇਬੋਲੋਜੀਵਾਹਿਗੁਰੂ॥ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਨਿਰੰਕਾਰਜੋਤੀਸ੍ਰੂ

 ਨੂੰਪਰਮੇਪਾਤਸਾਹੀਆਂਜੀਕੇਚਰਨਕਮਲੋਂਕਾਧਿਆਨਧਰਕੇ
ਬੋਲੋਜੀਵਾਹਿਗੁਰੂ।ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੀਕਾਧਿਆਨਧਰਕੇ
ਬੋਲੋਜੀਵਾਹਿਗੁਰੂ।ਸਰਬਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂਕਾਧਿਆਨਧਰਕੇਬੋਲੋ
ਜੀਵਾਹਿਗੁਰੂ।ਸਰਬਸੰਤਾਂਭਗਤਾਂਕੀਕਮਾਈਕਾਧਿਆਨਧ
ਰਕੇਬੋਲੋਜੀਵਾਹਿਗੁਰੂ।ਫਿਰਬੋਲੋਜੀਵਾਹਿਗੁਰੂ।ਜੀਸੱਚੇਪਾਤਸਾਹ
ਆਪਕਾਸਿੱਖਪ੍ਰਸ਼ਾਦਲੇਆਯਾ ਹਾਥਜੋੜਕਰਅਰਦਾਸਕਰਤ
ਆਪਕੇਤੀਰਥੋਂਕੀਯਾਤ੍ਰਾਕੇਨਤਾਹੈ।ਵਾਟੇਘਾਟੇਸਹਾਈਹੋ
ਨਾ।ਨਾਮਦਾਨਇਸ਼ਨਾਨਮੇਂਪ੍ਰੇਮਬਖਸਨਾ।ਗੁਰਮੁਖਾਂਕਾਮੇਲਸਨ
ਮੁਖਕਾਦਿਦਾਰਕਰਾਵਨਾ।ਸਾਸਗ੍ਰਾਸਆਪਣੇਚਰਨੋਂਮੇਂਧਿਆ
ਨਬਖਸਨਾ।ਐਸੇਅਰਦਾਸਕਰਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥਸਾਹਿਬਜੀਕੇ
ਆਗੇ ਡੰਡੌਤਬੰਦਨਾਅਨਿਕਵਾਰਸਰਬਕਲਾਸਮਰਥਾ।
ਡੋਲਨਤੇਰਾਖਹੁਪ੍ਰਭੂਨਾਨਕਦੇਕਰਹੱਥਾ।ਪਤ੍ਰਤਾਸੱਥਾਦੇਕਮੁ
ਖਸੇਤੀਨਵਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂਕਹਤਾਚਲਾਵੇ।ਆਪ ਨਜਾਣਤ
ਹੋਵੇ ਤੋਕੀਸੇਅਰਦਾਸਕਰਾਯਚਲਾਵੇ।ਸੰਕਲਪਦਾਤਾਅ
ਰਦਾਸਕਰਨਕਰਾਵਨਕੀਇੱਛਾਹੋਵੇ।ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਾਕੇਦੂਸਰੇ
ਪਹਰਧਮੇਂ ਸ੍ਵੇਤਬਾਰਾਹਕੇਕਲਪਮੇਂ ਵੈਵਸ੍ਵਤਮਨ੍ਵੰਤਰਮੇਂ ਕ
ਲਜੁਗਕੇਪ੍ਰਥਮਚਰਨਮੇਂ ਜੰਬੂਦੀਪਮੇਂਭਾਰਤਖੰਡਮੇਂ ਸੁਮੇਰਕੇਦ
ਖਣਪਾਸੇ ਸਾਕਸੰਬਤਮੇਂ ਅਮੁਕੇਸੰਬਤਮੇਂ ਅਮੁਕੇਮਹੀਨੇ
ਅਮੁਕਾਤਿਥਵਾਰ ਨਖ੍ਯਤ੍ਰ ਜੋਗ ਕਰਣਮੇਂ ਨੀਰੋਗਅਵਸਥਾ
ਸਾਂਤੇ ਭ੍ਰਜੀ ਪ੍ਰਜੀ ਸੰਤਨਬ੍ਰਿੰਧੀਸਹਿਤ ਗ੍ਯਾਨਭਗਤੀਕੀਪ੍ਰਾ
ਪਤੀਕਰਨੇਵਾਲੇਤੂਸ੍ਵਵਾਹਿਗੁਰੂਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾਹੇਤ ਹੇਵਾਹਗੁ
ਰੂ।ਆਪਕਾਸਿੱਖਜਲਾਨਕਾਨੇਆਇ ਗੁਰੂਤੀਰਥੋਂਕੀਯਾਤ੍ਰਾਕਰੇ

ਗਾਸਿੱਖਕੀਵਾਟਪਾਟਐਸਾਹਯਤਾਕਰਨੀਗਯਾਤ੍ਰਾਨਿਰਾਦ੍ਰਿ
ਪਨਪੂਰਨਕਰਨੀਐਸੇਅਰਦਾਸਕਰਮੁਖਸੇਤੀਨਵਾਰਵ
ਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਐਸੇਨਾਂਅਲੇਕਰਤੁਰੇਅਰਤੀ
ਰਥੋਂਐਪਦ੍ਰਰਪਨੀਪੁਰਖ ਅਪਨੀਕਮਾਈਕਾਦਸਮਾਹਿੰਸਾ
ਮੰਦਰਤਲਾਦਨਦੀਕੇਘਾਟੋਂਕੀਰਛ੍ਯਾਹੇਤਪੁਜਾਰੀਯੋਂਕੋਦੇਵੇ
ਅਰਪੁਜਾਰੀਯੋਂਕੀਆਜੀਵਕਾਹੇਤਜੁਦਾਦੇਵੇਂਪੁਜਾਰੀ
ਯੋਂਕੋਯਾਤ੍ਰਾਵਾਲੇਪੁਰਖਨਾਦੇਵੇਂਗਤਬਤੀਰਥਸੇਦਾਮੋਲਗ
ਆਜੀਵਕਾਕੇਆਸ੍ਰਿਪਾਯਛੋਡੀਬੈਠੇ ਉਨਲੋਗੋਂਕਾਨਿਰ
ਬਾਹਹੋਨਾਭੀਕਠਨਹੈਯਾਂਤੇਦੇਨਾਚਾਹੀਯੇਗੁਰੂਤੀਰਥੋਂ
ਸੋਸਿਦਾਯਾਅਨਤੀਰਥੋਂਕੇਪੁਜਾਰੀ ਗੁਸਾਈ ਬੈਰਾਗੀ ਜੋ
ਗੀਜੰਗਮਕੁਰਮੀ ਨਾਈਆਦਿਕੋਂਬਿਨਾਬ੍ਰਾਮਣਪੁਜਾਰੀਯੋਂ
ਕੀਪੂਜਾਤੇਜਜਮਾਨੋਂਕੇਜੰਮੇਪੁਰਾਣੇਕੇਪਤਾਪਸੇਂਦਰਗਾਹੋਂਬੀ
ਪੀਤੂਈਹੈ ਅਰਲੇਨਾਭੀਉਨਕੇਮੁਖਆਦਤਾਹੈਕੁਛਤੀ
ਰਥਸ੍ਰਾਪਰੀਸਾਅੰਗੀਕੇਨਾਅਲੇਤੇਹੈਕੁਛਸ੍ਰਾਪਕਰਾਈ
ਕੁਛਬ੍ਰਾਅਣਤੇਜਨਕੇਨਾਮਸੇਕੁਛਤੇਜਨਕੀਦੱਖਣਾਸੇਕੁ
ਛਛਲਾਛਾਪਲੇਰੀਦੁਸਾਲਾਜਜਮਾਨਕੀਨਿਸਾਨੀਕੁਛ
ਕੰਨਿਆਬਾਲਕਕੀਸਾਦੀਕੇਬ੍ਯਾਹਨੇਸੇਲੇਨਾਇਤੀਸਭੀਬ੍ਰਾ
ਮਣਪੁਜਾਰੀਯੋਂਕੀਚਾਲਹੈਜਾਮਾਦਾਲੇਬ੍ਰਾਮਣਪਹਲੇ
ਤੋਜਜਮਾਨਕੇ ਤੂੰਕਲਪਾਬ੍ਰਿਛਹੈ ਐਸੇਬਤ੍ਰਿਆਕਰਲੇਤੇਹੈਂ
ਪੀਛੇਸੇਂਫੂਲੋਂਕੀਮਾਲਾਸੇਜਜਮਾਨਕੇਹਾਥਬਾਂਧਦੇਤੇਪੈਂਛੂ
ਲੋਂਕੀਛੂਟੀਲਗਾਇ ਰਸਤੇਕੇਖਰਚਤਕਭੀਸਰਾਮਦਾਬ
ਰਲੇਲੇਤੇਹੈਂ ਅਰਪਾਰਪਦਰਭੀਜਜਮਾਨਕਾਮਾਲਲੇਲੇਤੇ

ਤੇਰਸਤਾ।ਖਰਚਪਾ।ਸੇਂਦੇਤੇਹੈਂ।ਖਰਚਜਜਮਾਨੋਂਕੇ ਮਾਲਕੋ ਸਰ
ਬ ਜੂਏ ਬੇਸਾ।ਸੇਕਰਤੇਹੈਂ।ਨਾਅਪਨਾ ਬਾਬੂਜੀਆ।ਸਰਦਾ
ਰਜੀਕਹਾਤੇਹੈਂ।ਅਰਜਜਮਾਨਸੇ ਪਾਪੀ ਚੋਰੀ ਠੱਗੀ ਸੂਠ ਛੂ
ਤ੍ਰਾਦਨੇਕੀਜਗਾਂ ਮੂਲੀ ਬੈਂਗਨ ਸੇਉ ਅੰਗੂਰ ਫਲਛਡਦੇਤੇ
ਹੈਂ।ਅਰਸਿਰੇਪਾਉਕੀਜਗਾਂ ਤੀਰਥਕੀਅੰਟੀ ਦਾਨਕੂੰਰ
ਕੀਤ੍ਰਸਮ ਪਾਕੋਈਮੂਰਤੀਪੇਰਨ੍ਹਾਂ ਫਲਫੂਲ ਬਿਲਪੱਤ੍ਰ ਪਾਕੇ
ਈਸ਼੍ਵਰਖਬਸੰਤੀਫੂਲਕੀਲੀਰ ਜਜਮਾਨਕੋਦੇਤੇਹੈਂ।ਪਹੀਦ
ਸਾਆਨਤੀਰਥੋਂਕੇਬ੍ਰਾਮਣ ਪੁਜਾਰੀਯੋਂਕੀਹੈ।ਗੰਗਾ।ਸਾਗਰ
ਕਪਲਕੇਮੰਦਰਮੇ ਗੁਸਾਂਈ ਬੈਰਾਗੀਦੇਨੋਂਹੈਂ।ਕਾਂਸੀਕਾਲ
ਭੈਰੋਕੇਮੰਦਰਮੇਂਜੋਗੀਹੈਂ।ਕੇਦਾਰਜੀਕੇਮੰਦਰਮੇ ਜੰਗਮ
ਹੈਂ।ਗੋਦਾਵਰੀਤ੍ਰਅੰਬ੍ਰਕਕੇਮੰਦਰਮੇਂਕੁਰਮੀਹੈਂ।ਜ੍ਵਾਲਾਮੁਖੀ
ਕੇਭੋਜਕੀਨਾਈਹੈਂ।ਜਗੰਨਾਥਕੇਆਪੇਬ੍ਰਾਮਣਆਪੇਭੀਲ
ਹੈਂ।ਜੋਭੀਐਸੀਗੰਦੂਰਦਮਾਜਜਮਾਨੋਂਕੀਕਰਤੇਹੈਂ।ਗੁਰਦ੍ਵਾ
ਰਿਯੋਂਕੇਪੁਜਾਰੀਬ੍ਰਾਮਣੋਂਦੇਤਲੇਨਾਨਹੀਜਾਨਤੇ।ਇਸਲੀ
ਯੇਪਾੜਾਦਾਲੇਸਿੱਖੋਂਕੋਚਾਹੀਯੇ।ਜਬਗੁਰਤੀਰਥੋਂਮੇਜਾਵੇਂ
ਆਪਨੇਧਨਧਾਨਦੇਹਪੁੱਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂਕੀਕੁਸਲਹੇਤ ਅਰਆਪ
ਨੇਬਡ੍ਰਿਯੋਂਕੇ ਨਮਿੱਤਉਨਕੋਪ੍ਰਸਾਦਛਕਾਯ ਪੁਜਾਰੀਯੋਂਕੋਧ
ਨਬਸ੍ਤ੍ਰਾਦਿਅਰਦਾਸਦੇਵੇਂ।ਇਨਦਿਨੋਮੇ ਤੀਰਥੋਂਮੇਦੇਨੇਸੇ
ਰੋਕਨੇਵਾਲੇਭੀਮਤਬਾਣ੍ਤਾਨਿਕ ਸੇਹੈਂ।ਜੋਸਭਦੂਸਰੇਸੇਰੋ
ਕਆਪਨੇਲੇਨੇਦਾਸਤੇ ਬਤਾਂਬਨਾਦੇਹੈਂ।ਪਾਂਤੇਸ੍ਵਪਯੋਜਨੀਅ
ਰਵੈਂਭੀਹੈਂ।ਜੇਕਰਆਪਨਾਲੇਨਾਚਾਹੇਂਤਬਰੋਕਨੇਸੇਕਿਆਂਕ
ਮਹੈ।ਉੱਤਮਉਪਦੇਸਦੇਨੇਹੇਤਰੋਕਤੇਹੋਂਦੇ।ਤਬਜਿਨਮਤੋਂਸੇਰੋ

ਕਰਤੇਹੈਂ ਉੱਤਮਉਪਦੇਸਕਾਉਪਰਭੀਧ੍ਯਾਨਨਹੀ।ਦੇਖਨੇਵਾਲਾ
ਕੁਛਬੁੱਧੀਰਖਤਾਹੈਵੋਸੋਨਿਸੰਗਦੇਖਲੇਵੇ।ਦੇਖਨੇਕੀਬੁੱਧੀਨਾ
ਰਖਤੇਸੂਰਦਾਸਅਨੇਕਾਂਹੂੰਕਾਕੰਧਾਪਕੜਕੇਹੀਚਲਨਾਹੈ।ਅਤੇ
ਵਹਏਕਕਾਛੋਡਦੂਸਰੇਕਾਪਕੜਲੇਵੇ।ਤਥਾਐਸੇਨਿਰਬੁੱਧੀ
ਆਦਮੀਕੋਮਤਸੇਜਾਨੇਕਰਭੀਕੁਛਪਿਛਲੇਮਤਕੀਹਾਨੀਨ
ਹੀਂ।ਕਾਹੇਤੇਵਹਜੈਸੇਦੂਸਰੇਕੀਬਾਤਾਂਸੁਨਪਹਲੇਮਤਸੇਗਿ
ਯਾਹੈ।ਤੈਸੇਤੀਸਰੇਕੀਬਾਤਾਂਸੁਨਦੂਸਰੇਸੇਭੀਜਾਵੇਗਾ।ਯਾਂ
ਤੇਉਸਥੇਸਅਤੁੱਲਬੁੱਧੀਵਾਲੇਨਿਰਬੁੱਧੀਕੋਕਹੀਸੇਭੀਕੁਛ
ਲਾਭਨਹੀਹੋਸਕਤਾ।ਨਿਸੰਕਦੂਸਰੇਪੁਰਖਕੀਅਕਲਕੇਭ
ਰੋਸੇ ਪਹਲੇਮਤਸੇਦੇਖਸਮਝੇਂ।ਅਰਧ੍ਯਾਨਬਤਾਵੇ।ਜੈਸੇ
ਇਨਦੋਨੋਮੇਂਦਯਾਨੰਦਕੀਬੁੱਧੀਪਿਛਲਗੇ ਆਰਯਸਮਾ
ਜੀਦਯਾਨੰਦੀਲੋਗਜਮਝਤੇਹੈਂ।ਅਰਪੂਰਬਮਤਸੇਧ੍ਯਾਨ
ਬਤਾਵਤੇਹੈਂ।ਅਪਨੀਬੁੱਧੀਕੇਬਲਸੇਸਮਝਨੇਯੋਗਮਪੁ
ਰਖਕੇ ਪ੍ਰਥਮਮਤਸੇਂਸੇਹੀਉਨਬਾਤੋਂਕਾਲਾਭਹੋਸਕਤਾਹੈ।
ਜੋਅਨਜਾਨੇਕੋ ਤਥਾਨਿਜਮਤਕੀਵਿੱਦ੍ਯਾਪੜ੍ਹੇਬਿਨਾਅਨ
ਮਤਕੀਵਿਦ੍ਯਾਪੜ੍ਹਨਿਜਮਤਸੇਭੀਨਾਨਾਦੇਖਸੁਨ ਬਾਲੀ
ਸੇਫਿਰਤੇਪਾਰੇਕੀਤਰਾਂ ਥਰਥਰਾਤੀਬੁੱਧੀਵਾਲੇਵਿਦ੍ਯਾਵਾਨੋਂ
ਕੇਨਿਜਮਤਸੇਲਿਆਵਨੇਹੇਤ ਸੁੰਦਰਸਭਾਲਗਾਯਨਾਨਾਚਮ
ਤਕਾਰੋਂਸੇਦੂਸਰੇਨੇਕਹਨੀਹੈ।ਯਾਂਤੇਬੇਸਮਾਵਤ ਬਹੁਤੇਪਤਿ
ਬਨਾਵਨੇਂਬਿਅਕਲੀਹੈ।ਏਕਮਤਸੇਥਿਰਹੋਕਰ ਸਭਕਾ
ਉਪਦੇਸਸੁਨ ਸਾਰਚੁਨਲੇਨਾਜਾਰਹੈ।ਅਰਬਨਪੜ੍ਹੇਤੋਏਕ
ਸੇਥਿਰਹੋਜੋਪੁਰਖਕਾਹੂੰਭਲੇਮਤਕੋ।ਆਸ੍ਰਯਕਰਪਰਮੇਸ਼੍ਰ

 ਕੀਸਰਨਮੇਨਹੀਂਪ੍ਰਾਪਤਹੂਆ।ਐਸੇਪੁਰਖਕੋਨਿਜਮਤਕੀ
ਰੀਤਸੇਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਕੇਸਨਮੁਖਕਰਦੇਨਾਪਰਮਪੁੰਨ੍ਯਹੈ।ਕਾਹੇਤੇ
ਧੂਪਪਖੰਡਾਦਿਅਰਪਨਕਰਪ੍ਰਸੰਨਕਰਨੇਕੀਅਪੇਖ੍ਯਾਤੇ
ਕੁਬਨਾਯਪੁਰਖਅਰਪਨਕਰਨੇਸੇਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਅਤੀਪ੍ਰਸੰਨ
ਹੋਵਤੇਹੈ।ਅਰਸੰਪ੍ਰਦਾਯਪ੍ਰਵਿਤਕਰਤਾਗੁਰੂਭੀਪ੍ਰਸੰਨਹੋਵਤੇ
ਹੈਂ।ਅਰਪਨਕੀਏਪੁਰਖਕਾਭੀਮਨੁੱਖਦੇਹਧਾਰਨਾਸਫ
ਲਹੋਵਤੇਹੈ।ਯਾਂਤੇ ਪ੍ਰੇਮਸੇਗੁਰੂਮਤੀਨਿਖਲਜਨੋਕੋ ਸੁਨ ਨਰ
ਹੀਏ।ਜੈਸੇਸਿਵਉਪਾਸਕਸੈਵੋਂਕੋਦੇਖਕਰਹੀਪ੍ਰਸੰਨਹੋ
ਵਤੇਹੈਂ।ਬੈਸ੍ਨਵੋਬੈਸ੍ਨਵੋਂਕੋਦੇਖਕਰਆਨੰਦਹੋਵਤੇਹੈਂ।ਤੈਸੇਗੁਰੂ
ਮਤੀਲੋਗਭੀਗੁਰੂਮਤੀਬ੍ਰਾਹਮਣਾਦਿਲੋਗਨਕੋਹੀਦੇਖਕਰ
ਪ੍ਰਸੰਨਹੋਵੈਂਗੇ।ਨਿਜਮਤਕੇਉਪਦੇਸਹੀਨਕੋਬਿਸੇਖਵਸਤੂਨ
ਦੇਵੈਂ।ਲਿਖਭੀਹੈ।ਸੌਸਾਖੀਮੇ ਨ੍ਰੈਸਕੇਸਵ੍ਯਾਕੇਸਾਥਿਨਸੇਰਹੋ
ਇਕਿਸੰਗਾ।ਬ੍ਰਾਹਮਣਸੋਈਬ੍ਯਾਸਜਸਵੇਦੇਵਾਨਉਸੰਗਾ।
।ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਕੋਭੀਆਨਦਾਨਦੇਵਤਾ।ਇਸਮਤਕੀਰੀਤਿਸੇਪ੍ਰ
ਮੇਸ੍ਵਰਸੰਬੰਧੀਉਪਦੇਸਲੇਨੇਸੇਪਰਮਲਾਭਹੈ।ਕਾਹੇਤੇਬ੍ਰਾ
ਮਣ ਆਜੋਹੀ ਭਗਵਤ ਰਾਮਾਦਿਕ ਚੌਂਬੀਸਅਵਤਾਰੋਕੀਮੂ
ਰਤੀਆਂਪੂਜਤੇਹੈਂ।ਅਰਉਨਕੇਚਰਨੋਕਾਚਰਨਾਂਮ੍ਰਿਤਪੀਤੇ
ਹੈਂ।ਬ੍ਰਾਹਮਣਭੋਜਨਖਾਤੇਹੈਂ।ਦਸਗੁਰੂਭੀਵੈਸੇਹੀਉਨਕੇਬੰਸਕੇਹੁ
ਏਹੈਂ।ਅਰਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਕੇਅਵਤਾਰਹੈਂ।ਅਲੋਕੋਂਕਾਤੇਜਦੂਰਕ
ਰ ਦੇਕਾਨੁਸਾਰੀਧਰਮਕੀਰੱਖ੍ਯਾਹੇਤਹੂਏਹੈਂ।ਯਹਭੀਵਿ
ਖ੍ਯਾਤਕੇਪੂਰਬਰਾਹਮਣਸਪਸ਼ਟਹੈ।ਜਿਨਕੋਦੇਖਨੇਕੀਇੱਛਾਹੋ
ਵੈ।ਸੋਗੰਗਾਦੇਖਲੇਵੈਂ।ਦੇਖਕਰੇਇਸਮਤਕੇਉਪਦੇਸਕੋਧਾਰਨ

ਕਰੇਕਰਾਵੇਦਾਨਦੇਵੇਲੇਵੇ।ਅੰਮ੍ਰਿਤਖੰਡੇਕਾਔਰਨਕਾ
ਅਪਨੀਰੁਚਿਅਨੁਸਾਰਛਕੋ।ਇਸਮੇਂਕੁਛਆਗ੍ਰਹਨਹੀਂ।
ਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਕੇਸਮੀਪਭੀਜਿਸਕੇਨਾਮਸੇਇਸਮ
ਤਕੋਰਚਤਨਾਵੇਪ੍ਰਸਿੱਧਹੈ।ਨੰਦਲਾਲਚਰਨੋਕੋਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਵਾਲਾਥਾ।ਅਰਗੁਰੂਜੀਕੇਮਾਤੁਲਭ੍ਰਾਤਾ ਲਾਲਚੰਦ ਕ੍ਰਿਪ
ਲਸੰਗੋਕਾਹਰੀਮਾਹਰੀਚੰਦਤਥਾਦਯਾਰਾਮਪਰੋਹਤਜੋ
ਲੇਔਰਭੀਬਹੁਤਸੇਸਿੱਖਦੈਸੇਹੀਥੇ।ਅਰਅੰਮ੍ਰਿਤਛਕਾ
ਵਨਸਮੇ ਗੁਰੂਜੀਨੇਦਯਾਸਿੰਘਆਦਿਕਨੇਊਨਹੀਂਤੋੜਾ।ਇਸ
ਸੇਆਗੇਭੀਤਿਨ੍ਹਨਮੇਗੁਰੂਜੀਕੀਪ੍ਰਸੰਨਤਾਨਹੀਂਜਾਨਪੜਤੀ
।ਸਿੰਘਾਂਕੀਪ੍ਰਸੰਨਤਾਹੋਸੋਜੁਦੀਬਾਤਹੈ।ਜਾਹਰਸੇਗੁਰੂਤੇਗ
ਬਹਾਦੁਰਸਾਹਬਜੀਕਾਦੇਹਦੇਨਾਹੀਗੁਰੂਦਸਮਜੀਨੇਤਿਲ
ਕਜੰਞੂਕੀਰੱਛਾਹੇਤਲਿਖਾਹੈ।ਯਥਾ ਤਿਲਕਜੰਞੂਰਾਖਾਪ੍ਰ
ਭੁਤਾਕਾ।ਇਸਤੁਕਕਾ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰੂਤੇਗਬਹਾਦੁਰਜੀਨੇਤਾਕਾ
ਤਿਨਖੰਡੀਬ੍ਰਾਹਮਣੋਕਾਤਿਲਕਜਨੇਊਰੱਖਾ।ਐਸਾਅਰ
ਥਬਦਲਨਾਭੀਪੜ੍ਹੇਪੁਰਖੋਂਆਗੇਹੋਨਾਕਠਨਹੈ।ਅਨਜਾ
ਨੋਆਗੇਨਿਸੰਗਕੋਸ਼ਦਿੱਲੀਪਰਯੰਤਕਾਵਤਾਚਲਾਜਾਵੇ।ਜਿ
ਦਕੇਅਰਥਪ੍ਰਮਾਣਭੀਨਹੀਂਹੋਤਾ।ਪ੍ਰਮਾਣਆਨੇਪੁੜੀਕੋਂਲ
ਨਪਾਲਿਓ ਟਿੱਕੇਕੀਦਾਰਕੀਤੁਕਕਾ ਜੋਸਭਰਮਾਨੀਲੋਗਅ
ਰਥਕਰਤੇਹੈਂ।ਸ੍ਰੀਚੰਦਲਖਮੀਦਾਸਪੁੱਤ੍ਰੋਨੇਗੁਰੂਨਾਨਕ
ਜੀਕਾਬਚਨਨਾਮੰਨਿਆ।ਇਸਲੀਏਵੋਗੁਰਿਆਈਸੇਰਹਗਏ
।ਇਸਾਅਰਥਸੇਵਿਰੁੱਧ ਸੱਤਾਬਲਵੰਡਕਹਤੇਹੈ।ਨਅਨੇ
ਪੁੜੀਕੇਬ੍ਰਾਹਸਮੇਗੁਰੂਅਰਜਨਜੀਕਾਬਚਨਨਾਮੰਨਿਆ

 ।ਯਹਉਦਾਸੀਸੰਤੋਂਕਾਅਰਥਕਰਨਾਭੀਸਤਕੇਪ੍ਰਮਾਣ
ਹੋਗਾ।ਯਹਾਂਤੇਚਲਿਓਧਾਰਅਤੀਤਕੇਭੇਖਰਾਈ।ਇਸ
ਕਾਭੀਸੁਧਾ।ਅਰਚਹੇਤੁਸਾਈਰਾਜਾਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ
ਜੀਅਤੀਤਕਾਭੇਖਦੇਖਨਾਚਿੰਤਮੇਧਾਰਕੈਜੋਜੋਗੀਬਨਾ
ਬੈਠਾਥਾ।ਉਸਪਾਸਗਏ।ਯਹਅਰਥਕਰਨਾਸਮਅਕਰਣੀ
।ਕਾਹੇਤੇਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਅਰਾਰਾਜਨੇਸਪ੍ਰਦੇਸਕੀ
ਯੇ।੧।ਏਕਜੋਗਾਸਿੰਘਪ੍ਰੇਮੀਸਿੱਖਾਕਾਬੇਸਆਸੇਧਰ
ਮਹੱਥਨੇਹੇਤਾਚੇਬਦਾਕਾ।੨।ਦੂਸਰਾਲਹੌਰਕੀਸੀ
ਟਖਤਾਣੀਅਨੂਪਕੌਰਮੇਲੇਆਈਜੋਗਿਕਾਟੇਸਧਾਰਅ
ਪਨੇਕੇਸੰਙ੍ਰਜਾਨਟੇਵਾਲਾਪਸੰਧਕਰਭਗੀਥੀ।ਤਿਸਪ
ਸਸੈਸੇਕੇਵੈਸਾਹੋਕਰਮਿਲਨੇਹੇਤਾਛਾਤ੍ਰਿਸਮੇਅਤੀਤਕਾ
ਸੇਵੈਈਦੇਸਦਸਮਗੁਰੂਜੀਕੇਸਤਾਰਾਲੰਬਾਮੇਬਿਸਤਾਰ
ਸੋਲਿਖਗਏਹੈਂ।੩।ਤੀਸਰਾਸਿੱਖੋਂਕਾਲੰਗਰਬਾਂਟਨੇਮੇ
ਪੇਸਪਰਖਨਹੇਤਬਟੂਕਾਦਾਸਾਧਕਾਜੋਚਾਲੀਲੰਬਾਮੇਹੈ
੪।ਚੌਥਾਮਾਛੀਵਾੜੇਮੇਉਚਿਗ੍ਰਾਅਕੇਪੀਰੋਂਕਾਭਾਵਸੰਕੇ
ਕੇਨਾਸੀਸਧਰੋਂਕਾਜੋਛਿਆਹਟਲੰਬਾਮੇਹੈ।੫।ਪਾਰਵਾ
ਮੁਕ੍ਤਸਰਗੁਰੁਦ੍ਵਾਰੇਮੇਪੰਛਮਪਸੇਪੂਰੇਜਪੁਰਕੇਸਮੀਪ
ਟੱਤ੍ਰਸੰਮ੍ਰਕੀਟਾਲੀਅੰਗ੍ਰਾਅਮੇਤੇਡ੍ਹਲੂੰਡ੍ਰੀਮੇਟੇਖੇਸਟਾਲਾ
ਤੈਗਲੋਕਾਜੋਏਕਸੌਪੰਚਲੰਬਾਮੇਹੈ।੬।ਛੂਠਾਮੁਕ੍ਤਸਰਮੇ
ਚਲਸੰਸੀਗ੍ਰਾਅਮੇਵਿਟਾਨੇਸਾਧੋਂਕੇਕਹਨੇਸੇਪੁਨਆਛੂਟਾ
ਲੇਟਾਲਾਉਰਕੇਪੀਰੋਂਕਾਜੋਏਕਸੌਅਠਾਰਾਂਲੰਬਾਮੇਹੈ।੭।
।ਜਾਤਦਾਖਾਲਸੇਕੀਉਤਪੱਤੀਸਮੇਆਪੇਨਾਮਅਰਪੇਡੀ

ਕੀਤਸਾਅਪਲਟਾਇ ਕੱਛੁਕੇਸ ਸੁਕਲਾਂ ਭੇਸਸੀਸਾਹਬਦਲ
ਕੇ ਸਭਨਾਂ ਮੇਰਚਨੇ ਜੇਬਾਧਾਲ ਸੇਵਾ ਜੋਭਾਲੀਲੈਂਸੂਮੇਲਿਖ
ਹੈ ਜਿਨਸਾਤੇਂਮੇ ਤੀਸਰਾ ਬਦੂਦਾ ਸਾਧਕਾ ਹੈ ਸਿੱਧਹੋਤਾ ਹੈ
ਜੋ ਸੂਰਜਪ੍ਰਕਾਸਮੇਲਿਖਾਹੈ ਇਸਪ੍ਰਕਾਰਕੇਸੀਪ੍ਰਭੁਹੋਏਥੇ।
ਜਿਸਤੇਜਾਨਸਕੇਨਾਹਿਕੇ ਏਹਸਿੰਘਜਾਨਸਕਨਾ ਦੋਨੋਸੇਹੀਬ
ਨਤਾਹੈ ਬਦੂਦੇਸਸੇ ਯਾਸਾਧਦੇਸਜੇ ਅਬਬਹੁਤੀਲੋਕਾਂ
ਥਾਂਦੇਨੇਕੀਪਰਖਹੋਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ਲੋਕ ਬੰਗਾਲੇ ਯਾਸਾਧਟ
ਕੀਬਨਕਰਗੀਜਾਤੇਹੈਂ ਦੇਸਚੀਗੁਰੂਜੀਬਾਏ ਯਾਂਤੇ ਕਹੇ
ਜਾਤਵੇਸੇਮੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧਕੱਛਕੇਸਵਾਲੇ ਜਾਤਦੇਂਦੇ ਸਾਧਿਨਾ ਜੋ
ਕਰਔਰਪਾਂਚਦੇਸੋਂਕਾਸ੍ਰੀਕਾਹੈ ਤਬਛੋਅਤੀਤਦੇ
ਸਵਾਲੀਤੁਰਕਾ ਅਰਥਬਦਲਨਾਹੀਅਨੁਭਤਹੈ ਜਿਸ
ਦੇਸਕਾਧਾਰਣਨਾਅਤੇ ਔਰੋਂਕਾਧਾਰਣਭੀਨਾਮਾਨਨਾਹੋ
ਗਾਅੇਸੋਤੁਏਕਬਾਕੀਪੋਥੀਵੋਂਕੇਬਚਨੋਕੇਝੂਠੇਸਿੱਧਹੋਏ
ਸੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਦੇਸਵਾਲੇਮਤਕਾਭੀਮੂਲਨਹੀਂਮਿਲਤਾ ਜਾਤੇਮ
ਨਣਾਚਾਹੀਏ ਜੋ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਨੇ ਉਦਾਸੀਆਂਦੇਸਜਾ
ਜੀਕਾਦੇਸ ਧਜਕਾਰਖਕੇਦੇਸਕੀਏ ਤੈਸੇਇਨਹੂੰਨੇਭੀਪ੍ਰ
ਰਥਕਹੋਸਭੀਕੀਏ ਯਾਂਤੇ ਹਲਿਉਦਾਸਅਤੀਤਕੇਭੇਸ
ਹੀਤੁਰਕਕਾਭਖਾ ਤਿਲਕਜਨੇਊਰਾਖਾ ਪਹਿਤਾਕਾਪ੍ਰਨਾਪ੍ਰੰ
ਤੀਕੇਲਨਾਪਾਲਿਓ ਤੁਰਕੋਂਕੇਦਾਹੀਅਰਥਸਾਨੈਂ ਜੈਸੀਧੇਰਬਾਕੇਅ
ਨੁਸਾਰੀਦਿਖਾਈਦੇਤੇਹੈਂ ਯਾਂਹੀਤੇ ਦਾਨਵੀਓਇਨਹੀਕੋਤ
ਲੋ ਇਤਿਆਦਿਬਚਨ ਭੀ ਨਿਜਮਤਕੇਉਪਦੇਸਹਿਤ ਦੂਰ
ਬਾਅਕਾਧਨਕਰਕਰਦੇਹੈਦਾਲੇਬ੍ਰਾਹਮਣਪਤਿ ਨਿਜਮਤ

ਕੇ ਬ੍ਰਾਮਣਾਦਿ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਭੀ ਦਾਨ ਕੀ ਵਿਧੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਵਕ ਹੈਂ ਏ
ਤਾਦਿ ਸੇਖ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਿੱਖੋਂ ਕੇ ਮੁੱਖ ਅਕਰ ਛੱਤ੍ਰੀ
ਧਰਮ ਬਖਸ਼ਾ ਹੈ॥ ਅਰ ਛੱਤ੍ਰੀ ਧਰਮ ਵਾਲੇ ਕਾਪੁਰਸ਼ ਕੀਟ
ਭੂਲੇ ਨੇ ਸੇਤੇ ਜ ਪਾਵ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਯਾਂਤੇ ਨਾਲੇ ਨਾਮੀ ਏਸਾ ਇਸ
ਲੀਏ ਜੋ ਭਜਨ ਪਾਠ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਨਿਸ਼ਮਤ ਕੇ ਸੇਵਕ ਬ੍ਰਾਮਣ
ਰਮਦਾਲੇ ਬ੍ਰਾਮਣ ਸਾਧੂ ਭੀ ਥੀ ਪੂਜਾਰੀ ਹੈਂ ਅਸਲ ਮੇ ਯਾਰ
ਬਚਨ ਉਨਕੇ ਦਾਨ ਦੇਨਾ ਸੂਚਨ ਕਰੇ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਰ ਸਭੀ ਸਿੱਖੋਂ
ਕੋ ਕਹਤੇ ਤਬ ਆਨੰਦ ਪੁਰ ਜੀ ਮੇ ਪੂਜਾ ਕਾ ਧਨ ਸਤਲੁਜ ਦਰੀ
ਆਮੇ ਨਾ ਬਾਪਨ ਕਰਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋ ਖਾਨੇ ਦੇਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਖਾਨੇ
ਹੀ ਦੀਆ॥ ਯਾਂਤੇ ਜਟਾਧਾਰੀ ਸਿੱਖੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਲੇਨੇ ਕਾ ਅਧਿਕ
ਰ ਕਹਨੇ ਪੇ ਸ਼ਰਨ ਨਹੀ॥ ਕਿੰਤੂ ਭਜਨ ਪਾਠਾਦਿ ਰੂਪ ਬ੍ਰਾਮਣ
ਧਰਮ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖੋਂ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈ॥ ਯਾਤੇ ਤ੍ਰਹੈ॥ ਯਾਂਤੇ ਜਨੇਊ ਰਖਨੇ
ਕੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਜਨੇਊ ਰੱਖੇ॥ ਪਰੰਤੂ ਜਨੇਊ ਪਹਰੇ ਅਮ੍ਰਿ
ਤ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਸੇ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੀਨ ਸੇਨਾ ਪਹਰੇਂ॥ ਸਰਬ ਬਧਨਾਂ ਪ
ਹਰੇਂਗੇ ਤਬ ਜਾਤੀ ਕੇ ਲੋਗ ਐਸੇ ਉਨਕੇ ਨਤੇ ਭੂਕਨੇ ਸੇ ਬਡਭਗੀ
ਦੁੱਖ ਹੋਗਾ॥ ਜੂ ਸਰੇ ਭੂਭੂਕ ਅਵਤਾਰ ਧਰਮ ਰਖਾ ਹੇਤ ਨਹੀ
ਸਿੱਧ ਹੋਗਾ॥ ਜੇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਨੇ ਜਨੇਊ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀਓਂ ਕਾ ਰਖ
ਨਾ ਹੋਤਾ ਤਬ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਕਾ ਜਨੇਊ ਤੋਰ ਹੇਤ ਨਾਲੇ ਤੋ॥ ਲੀਆ
ਹੋਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮੇ ਨਾਲ ਹੋ ਜਨੇਊ ਕੇ ਭੀ ਰਖਾਨੇ ਕੀ ਸਿੱਖ
ਹੀ ਥੀ॥ ਯਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਤੇ ਤਬ ਜੇ ਸਭ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਭਾਵੇ ਸੋ ਤਲ
ਹੈ॥ ਤੋ ਜਨੇਊ ਮੇ ਭੀ ਬਾਹਾ ਕੋਟੀ ਕੇਨ ਤੇ ਮੇ ਬਿ ਬਾਦ ਨਹੀ
॥ ਦਰੂ ਭਾਈ ਨੇ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਜਾਤ ਮੇ ਹੀ ਰੱਖਾ ਹੈ॥ ਕਾਹੇਤੇ

।ਅਜਿਸਟਿਸਭੁਇਕਦ੍ਰਣਹੋਈਪਰਮਤੀਗਤਰਹੀ॥ — ਅ
ਕਰਦਰਣਪਰਜਾਸਭੁਹੋਈ।ਏਕਜਾਤਕਾਰਹਾਨਕੋਈ॥
ਐਸੇਦੇਨੋਕੀਥਸਾਹਿਬੋਮੇ ਸੰਕਰਦਰਣਕਾਨਿਖੇਧਕਰ
ਤੇਗੁਰੋਨੇ ਜਿੰਖੋਮੇਪਸਪਰਦਰਣੋਕੀਬੇਟੀਕੀਸਾਝਨਹੀਤੋ
ਹੀਰੋਟੀਕੀਸਾਝਭੀਅੱਛੀਤਰਾਖੋਜਕੇਦੇਖਜਾਵੇ ਤੋਗੁ
ਰੂਸਾਹਬੋਕੀਤੋਰੀਦੁਈਨਹੀ।ਯਹਦੇਸੀਰਾਲਹੋ।ਕਾਹੇਤੇ
ਇਸਦੇਸਮੇਸਭਸੇਮੁੱਖਜਾਤੀਬ੍ਰਾਮਣਖਤ੍ਰੀਯੋਂਕੀਪੰਕੀਰੋ
ਟੀਖਾਯਲੇਤੇਹੈਂ।ਅਰਔਰਜਾਤੀਕੇਘਰੋਸੇਭੀਬ੍ਰਾਮਣੋਂ
ਕੇਹਿਰਦੇਕੀਰੋਟੀਆਤੀਹੈ।ਵਹਭੀਬ੍ਰਾਮਣਖਾਤੇਹੈਂ।ਖਤ੍ਰੀਬ
ਣੀਯੋਸੇਬੋਰਾਪਰਹੇਜਰਖਤੇਹੈਂ।ਬਣੀਯੇਸੂਦ੍ਰੋਂਸੇਸੰਕੋਚਨ
ਹੀਂਰਖਤੇ।ਮੁਸੀਰਣੀਦੂੰਧਕੀਦੂਕਾਨੋਮੇਤੋ ਮੁਸਲਮਾਨੋਕੀ ਹੈ
ਹਲੂਹਾਈਕਾ ਸੰਕੇਤਭੀਦੂਕਾਨਦਾਰੋਨੇਦੂਰਕੀਆਹੂਆਹੈ
ਮਾਂਤੋਰੋਟੀਕਾਇਸਦੇਸਮੇਆਰੋਹੀਮੇਲਹੈ।ਭਰੋਨੇਹੀਨ
ਹੀਕੀਆ।ਜੇਕਰਗੁਰੂਸਾਹਬੋਹੀਇਸਬਾਤਕਾਪ੍ਰਾਰਕ
ਰਤੇ।ਤਬਬਾਕੀਕੇਸਿੰਘਨਾਬਨਸਕਤੇ।ਜੋਇਸਮਤਮੇਲ
ਕੜ੍ਹੀਪੇਕਰਜਲਾਦੇਤੇਹੈਂ।ਅੰਨਪੈਕਰਆਟਾਪੀਸਤੇਹੈਂ।
ਅਰਅਪਣੇਹਾਥਸੇਹੀਪ੍ਰਸਾਦਬਣਾਤੇਹੈਂ।ਗੁਰੂਸਾਹਬ
ਆਪਜੋ ਛੋਟੀਜਾਤਿਕੇਸਿੰਘੋਂਕੇਘਰਮੇਪਸਾਦਛਕਤੇਰ
ਹੇ।ਜੈਸੇ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਭਾਈਲਾਲੂਏਮਨਾਬਾਦੀਕੇ ਸੋਪ੍ਰ
ਸਾਦਿਵਾਲਸਪਸਕਰਤੇਰਹੇ।ਪ੍ਰੇਮਸੂਭਕੇ ਅਵਤਾਰੋਕੀ
ਯਹੀਰੀਤਹੈ।ਅਪਨੇਭਕ੍ਤੋਕੇਭੋਜਨਪ੍ਰੇਮਸੇਪਾਵੇਂਹੈਂ।ਜੈ
ਸੇਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨੇਬਿਦਰਕੇਪਾਇਆ।ਰਾਮਨੇਭੀਲਨੀਕੇਰਾਖੇਬੇ

੨੬੨ ਰਖਾਏਹੈਂ।ਸਿਵਲਿੰਗਕੋਸਪਰਸਹੀਚਾਰੋਬਰਣਭੀਗਲਲਗਾਤੇਹੈਂ
।ਅਰਜਗੰਨਾਥਜੀਰੰਗਾਦਿਥਾਨੋਮੇਂਚਾਰੋਬਰਣਏਕਥਾਨ
ਮੇਖਾਤੇਹੈਂ।ਯਾਂਤੇਏਕਥਾਨਮੇਖਾਨੇਕੀਚਾਲ ਪੰਛਮਮੇਭੂਰ
ਕਵਾਜਕੇਅਧਿਕਤੇਜਕੇਪ੍ਰਤਾਪਸੇਂਪੜ੍ਹੀਹੈ।ਜਗੰਨਾਥਾਦਿ
ਥਾਨੋਮੇਅਗਾਤਮਕੀਪੋਥੀਯੋਂਕੇਪ੍ਰਤਾਪਸੇਂਪੜ੍ਹੀਹੈ।ਵੈਸਮਾ
ਭਅਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕਪੋਥੀਯੋਂਕੇਪ੍ਰਭਾਵਸੇਂਭੀ।ਇਸਮਤਮੇਸ
ਮਝੋ।ਔਰਮਤੋਂਮੇਪ੍ਰਮੇਸੁਰਕੀਪਾਖਾਣਮੂਰਤੀਯੋਂਆਗੇ)
ਧਰਪ੍ਰਮੇਸੁਰਕੇਅਰਪਣਕਰਨੇਕੀਰੀਤਿਹੈ।ਇਸਮਤਮੇ
ਸਾਥਕੇਗੁਰੂਪ੍ਰਮੇਸੁਰਕੇਜਸਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥਜੀ
ਕੇਹੀਪਰਮਾਤਮਗੁਰੂਕਾਸਰੂਪਮਾਨਪ੍ਰਸਾਦਅਰਪਣਕ
ਰਨੇਕੀਰੀਤਿਹੈ।ਬਚਨਭੀਹੈਗ੍ਰੰਥਜੀਮੇ ਪੋਥੀਪਰਮੇਸੁਰ
ਕਾਥਾਨੁ।ਯਦਨਲੋਕਪੋਥੀਮੂਰਤਿਸੇਬਿਨਾਹੀਪ੍ਰਮੇਸੁਰਕੋਭੋ
ਗਲਗਾਵਤੇਹੈਂ।ਅਰਸਦਾਸਭਦ੍ਰਸੇਂਕੇਮਿਲਕੇਖਾਤੇਹੈਂ।ਅੰ
ਗਰੇਜੋਂਕੇਯਹਾਂਵਾਲਪ੍ਰਸਿਦਨਹੀਂ।ਵਹੁਏਕਥਾਂਨਮੇਬੈਠਕਰ
ਈਜੁਦੇਜੁਦੇਪਾੜ੍ਹੇਮੇਖਾਤੇਹੈਂ।ਪਾਨੀਭੀਗੀਯੋਂਕਾਭੀਪੀਲੇਤੇ
ਹੈਂ।ਫਿਰਕੇਭਾਵ ਮਤੋਂਕੇਅਵਾਂਤਰਭੇਦ।ਇਨਯਦਨੋਮੇਭੀ
ਹਿੰਦਕੇਮਤੋਂਵਤਬਹੁਤਹੈਂ।ਜੈਸੇਮੂਸਾਕੇਇਕਹੱਤ੍ਰਫਿਰਕੇਹੈਂ
।ਈਸਾਕੇਬਹੱਤ੍ਰਫਿਰਕੇਹੈਂ।ਮਹੰਮਦਕੇਤਿਹੱਤ੍ਰਫਿਰਕੇਹੈਂ।ਏ
ਕਏਕਾਫਿਰਕਾ।ਇਨਸਭਕਾਆਪਕੋਸੁਰਗੀਮਾਨਤਾਹੈ।ਬ
ਕੀਰਹੇਸਭਕੋਨਰਕੀਬੋਲਤਾਹੈ।ਹਿੰਦਮੇਨਾਸਤਿਕਲੋਕੋਕੇ
ਅਨੇਕਭੇਦੋਂਮੇ ਜੈਨਮਤਕੇਢੂੰਢੀਆਲੋਕਆਪਕੋਸੇਸ੍ਰ
ਮਨਤੇਹੈ।ਪੂਜੇਂਕੀਨਿੰਦਾਕਰਤੇਹੈਂ।ਆਸਤਿਕਲੋਕੋਮੇਸੰਕਰ

ਮਤਕੇਦੰਡੀ ਸਨਿਆਸੀ ਆਪਕੋ ਸ੍ਰੇਸਟਮਾਨਤੇਹੈਂ। ਮਠਧਾਰੀ
ਗੁਸਾਈਂਓਂਕੀ ਬਹੁਤਨਿੰਦਾਕਰਤੇਹੈਂ। ਚੌਬੀਸਾਲਕੇਕੁੰਭਮੇਨੰ
ਗਾਜੀਪੈਇਸੀਬਾਤਕਸ੍ਰਗੜ੍ਹਾਦੂਧਾਧਾਰੀ। ਬੈਸਨੋਮੇਆਚਾ
ਰੀਲੋਗਅਪਨੇਕੋ ਬਡਾਮਾਨਤੇਹੈਂ। ਔਰ ਬੈਰਾਗੀਯੋਂਕੋਛੋਟਾ
ਜਾਨਤੇਹੈਂ। ਦੁਰਗਾਉਪਾਸਕ ਬੀਰਚੱਕ੍ਰਵਾਲੇ ਵਾਮੀਯੋਂਜੋਦਿੰ
ਛਾਚੱਕ੍ਰਵਾਲੇਕੌਲਐਯੋਗੀਲੋਗ ਅਪਨੇਕੋਪਰਮਸ੍ਰੇਸਟ
ਸਮਝਤੇਹੈਂ। ਉਨਕੋਨ੍ਯੂਨਮਾਨਤੇਹੈਂ। ਇਨਕਾਬ੍ਰਿਤਾਂਤਗੁਰਮ
ਤਨਿਰਣੇਮੇਂਲਿਖਾਦੇਖਲੇਨਾ। ਗੁਰੂਮਤਮੇ ਉਦਾਸੀਯੋਂਮੇਂਨਾਂ
ਗੇਸਿੱਖੋਂਮੇਂਨਿਹੰਗ ਅਪਨੇਕੋਉੱਤਮ ਔਰੋਂਕੋਅਲਪਮਾਨਤੇ
ਹੈਂ। ਬਰਨੋਂਮੇਬ੍ਰਾਹਮਣਅਪਨੇਕੋਸ੍ਰੇਸਟਜਾਂਨਤੇਹੈਂ। ਪਰੰਤੂਬਿਚ
ਰਵਾਂਨਪੱਖਪਾਤਹੀਨੋਂਕੇ ਐਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਕੇਸਮੀਪਬਡਾਈਉਨ
ਕੀਹੈ। ਜੋਪੁਰਖਪਰਮੇਸ੍ਵਰਕੇਬਿਚਾਰਮੇ ਅਰਪਰਮੇਸ੍ਵਰਕੀ
ਭਗਤੀਮੇਂਪੂਰੇਹੈਂ। ਅਰਦਯਾਖ੍ਯਮਾਸਤਭਾਖਣਾਦਿਉੱਤਮ
ਸੁਭਾਵੋਂਕੇਸਹਿਤ ਔਕਾਮਕ੍ਰੋਧਾਦਿਮੰਦਸੁਭਾਵੋਂਸੇਰਹਿਤਹੈਂ।
ਯਾਂਹੀਭਾਵਪੈਗੁਰੂਬਚਨਹੈ। ਕਾਮਕ੍ਰੋਧਕਿਨੇਨਪਾਇਓਪੂ
ਛੋਗ੍ਯਾਨੀਅਜਾਇ। ਗੁਰੂਦਸਮਜੀਭੀਲਿਖੇਹੈਂ। ਕਾਮਕ੍ਰੋਧ
ਅਹੰਕਾਰਲੋਭਹਠਮੋਹਨਮਨਸੋਲ੍ਯਾਵੈ। ਤਬਹੀਆਤਮਤ
ਤ੍ਵਕੋਦਰਸੇਪਰਮਪੁਰਖਕਹਪਾਵੈ। ਬਾਹਰਕੇਸਭਚਿਨ੍ਹਸਿ
ਪਾਂਗੀਯੋਂਕੀ ਵਰਦੀਯੋਂਵਤ ਸਭਮਤੋਂਮੇਂਪ੍ਰਿਥਕਪ੍ਰਿਥਕਸੰਪ੍ਰ
ਦਾਯਕੀਪਛਾਨਕੇਲਿਯੇਹੈਂ ਧਰਮਕੇਲੀਏਨਹੀਂ। ਜੇਕਰਬਾਹ
ਰਲੇਚਿਨ੍ਹਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਕੇਮੇਲਮੇਕਾਰਣਹੋਵੇਂ। ਤਬਬਹੀਤਰ
ਕੇਕਪਟੀ ਔਊਪਰਸੇਬ੍ਯਾਹਰਕੇਚਿਨ੍ਹਵਾਲੇਪੁਰਖੋਂਕਾਨਾਮ

ਠਗਾਅਰਥਗਲੇਭਗਤਨਾਕਹਨਾਚਾਹੀਏ।ਕਹੇਂਸ਼ਬੀਹੈ।
ਯਾਤੇ।ਸ਼੍ਰਾਵਲੇਚਿੰਨਧਰਅਸੰਧੀਕੇਤਥਾਪਮੇਸ਼੍ਵਰਕੀਪ੍ਰਾਪ
ਤੀਕੇਕਾਰਣਨਹੀਂ।ਯਾਹੀਭਾਵਸੇਸ੍ਰੀਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀ
ਮਹਾਰਾਜਨੇਅਪਨੇਮਾਰਗਕੇਪੰਥਕੇਚਿਨ ਕੇਸੋਂਕੋਭੀਪ੍ਰਮੇਸ਼
ਰਪ੍ਰਾਪਤੀਕੀਹੇਤੂਤਾ।ਸ੍ਰੀਮੁਖਸੇਂਨਿਖੇਧਕਰੀਹੈ।ਜੋਕੇਸਧ
ਰੇਨੀਮਿਲੇਹਰਿਪ੍ਰਿਆਰੇ।ਅਰਐਸੀਹੀਸੰਪੂਰਣਭੇਖੋਂਕੀ
ਰੋਕੀ ਸ੍ਰੂਕਮਲਨਾਰੀ ਇਤਿਆਦਿ ਪਾਠਸੇਂ ਅਕਾਲਉਸਤਤਿ
ਮੇਂ ਬਿਸਤਾਰਸੇਨਿਖੇਧੀਕਰੀਹੈ।ਭਾਵ ਇਸਪਾਠਕਾਯਹਹੈ
ਅਲਮੂੜਭਖਿ।ਘੋਰਮਾਰਗਸੇਪਮੇਸ਼੍ਵਰਪ੍ਰਾਪਤੀਕੀਆਸ਼ਾ
ਵਾਲੇਸੂਰੋਂਕੇ ਬਿਭੂਤਮਲਾਆਸਾਵਾਲੇ ਗਜਗਾਰਪਭੇਕੋਂਮ
ਸਾਨਵਸਿਆਆਸਾਵਾਲੇਸਿਗਾਲੋਂਕੇ ਮਠੋਂਮੇਂਏਕਾਂਤਵਸਾਆਸ
ਵਾਲੇਉੱਲੂਓਂਕੇ ਤੀਰਥੋਂਮੇਂਡੂਬਲਾਆਸਾਵਾਲੇ ਬਗਲੋਂਮੇਂਫਿਰਤੇ
ਮ੍ਰਿਗੋਂਕੇ ਮੋਨਸੇਆਸਾਵਾਲੇਬ੍ਰਿਛੋਂਕੇ ਜਤੀਰਹਾਆਸਾਵਾਲੇ
ਹੀਜੜੋਂਕੇ ਨਗਨਪਾਂਉਫਿਰਾਆਸਾਵਾਲੇਬੰਦ੍ਰੋਂਕੇਮੁਖੀ
ਆਸਮਸ਼ਾਨੋਂ।ਐਸੇਹੀਐਰੋਂਕਾਨਿਖੇਧਹੈ।ਆਦਿਗ੍ਰੰਥਸਾ
ਹਬਮੇਂਸਪਸ਼ਟਹੀਲਿਖਾਹੈ।ਭੇਖੀਪ੍ਰਭੂਨਪਾਈਏ।ਬਿਨਸਚੀ
ਸਿਖੀਆ।ਅਬ।ਇਸਬਿਚਾਰਮੇਂਬਹੁਤਕਿਆਕਹੇਂਸਭਦੇਸੋਂ
ਮੇਂਫਿਰਦੇਖੋ ਢੂੰਢਕਰਤੇਜਿਤਨੇਪੰਥਹੋਵੇਂਗੇ।ਅਧਿਕਨ੍ਯੂਨਕ
ਹੀਨਹੀਂਮਿਲੇਂਗੇ।ਯਾਤੇ ਵੇਦਸੇਉਪਦੇਸ਼ਸੁਨੇ ਤਹਾਂਭੀਮੰਦ
ਸੁਭਾਵੋਂਕੋ ਛੋੜ ਸੁਭਸੁਭਾਵੋਂਸੇਸਦਗਤੀਕੀਪ੍ਰਾਪਤੀਸੁਨੇ
ਹੋ।ਪੁਰਾਣੋਂਸੇਸੁਨੋਤਹਾਂਭੀਵਹੀਬਾਤਹੈ।ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ
ਸੂਤ੍ਰ ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਇਤਿਹਾਸੋਂ ਸੇਸੁਨੋਤਹਾਂਭੀਇਸੀਰੀਤਿਸੇ

ਤਰਨਾਲਿਖਾਹੈ॥ਉੱਤਮਸੁਭਾਵੋਂਕੋਛੋਡਮੰਦਸੁਭਾਵੋਂਸੇਂਕਾਹੂੰਮ
ਤਮੇਂਸਦਗਤੀਨਹੀਂਲਿਖੀ॥ਜਿਸਮੇਂਲਿਖੀਹੈਸੋਵਾਮਮਤਪ੍ਰ
ਮਾਣਨਹੀਂ॥ਯਾਂਤੇਜੋਪੁਰਖਅਪਨੇਉਪਦੇਸਕੋਉੱਤਮ ਔਰੋਂਕੇ
ਉਪਦੇਸਕੋਮੰਦਲਿਖਤੇਹੋਂਗੇਸੋਕੇਵਲ ਪ੍ਰਮਾਦੀਅਪਨੇਬਰਤ
ਨਹੀਂਸਲਾਹਤੀਹੈ॥ਇਸਤ੍ਰੀਬ੍ਰਿਤਾਂਤਵਤਅਪਨੇਮਤਮੇਂਲਗਾਵ
ਨਹੇਤ ਔਰਸੰਸਾਰਮੇਂਅਪਨੀਪ੍ਰਸਿੱਧੀਹੇਤਕਹਤੇਹੈਂ ਔਰਕੁ
ਛੁਪ੍ਰਯੋਜਨਨਹੀਂਪ੍ਰਤੀਤਹੋਤਾ॥ਅਰਅਪਨੀਪ੍ਰਸਿੱਧੀਸੇਜ
ਰਕੋਜੱਚਾਮਾਨਨੇਵਾਲੇਲੋਕੋਂਕੋਨੇਹੀਂਨਹੀਂਚਾਹੀ॥ਝੂਠਾਕਹਨੇ
ਵਾਲਾਮੋਨੇਵਸਗੁਣੀਬਣਕੇਚਾਹੀਹੈ॥ਜੈਸੇਵੈਦਮਤਕੀਪੋ
ਥੀਆਂਕੂਬਾਂਟਨੇਸੇਸੰਕਰਾਚਾਰਯਨੇ॥ਤਥਾਈਸ਼੍ਵਰਕੀਵਿ
ਦ੍ਯਾਕਾਬਿਸਤਾਰਕਰਨਕੇਲੀਏ॥ਜੈਸੇਇਤਿਹਾਸਪੁਰਾਣਵ
ਚਅਪਨੀਬਾਨੀਕਾਬਿਸਤਾਰਕਰਤੇਭਏ॥ਜੈਸੇਰਿਖਿਲੋਕਤਥਾ
ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆਂਵਿਚਆਨਰਿਖੀਓਂਨੇ॥ਏਵੰ ਬੇਦ ਬਾਣੀਕਾਸੱਚ
ਅਰਥਪ੍ਰਕਾਸਕਰਨਕੀਪ੍ਰਤਿੱਗਿਆਕਰਅਨਭੁਧੀਲੋਗੋਂਮੇਂ
ਅਪਨੀਪ੍ਰਸਿੱਧੀਕਾਪ੍ਰਕਾਸਕਰਤੇ॥ਇਨਵਿਨੇਕੇ ਬੇਦ ਕਾ
ਖਿਆਕਾਰੋਂਨੇਯਰੀਦਸਾਯਣਨੇਕੇਆਲਮ ਫਾਜ਼ਲ ਤੋਂਸ
ਲੂਤਬ ਪ੍ਰਸੰਬਵੇਂਕੀਹੈ॥ਸੋਈਬਚਿੱਤ੍ਰਨਾਟਕਮੇਂਭੂਖੂਜੀਨੇ
ਸਭਕੀਸੰਸਾਰਮੇਂਪ੍ਰਸਿੱਧੀਚਾਹਨੇਕੀਇੱਛਾਬਰਨਨਕਰੀਹੈ
॥ਜੋਜੋਹੋਤਭਯੋਇਗਜਗਸਿਆਨਾ॥ਤਿਨਤਿਨਅਪਨਾਰਾਹ
ਚਲਾਨਾ॥ਯਾਂਤੇਨਿਸਚੈਕਰੋਜੋਦੂਸਰੇਕੋਨਿੰਦਕੇ ਅਪਨੀ
ਬਡਾਈਕਰਤੇਹੈਂਦਭਸਭੀਸਾਕਰਖੀਹੈ॥ਏਤਾਬਿਜੋਖਹੈਕਿ
ਨਮਤੋਂਕਾਮੂਲਹੀਜਿਥਲਹੈ ਵੋਨਿਸੰਕਨਿੰਦਨੇਯੋਗਹੈ॥ਜੈਸੇ

ਜੇਚਾਰਭੂਤੋਂ ਜੇਜਗਤਕੀਰਚਨਾਮਾਨਤਾ ਚਾਰਵਾਕਮਤਹਿ
ਦਾਯੋਗਯਹੈ।ਉਸਕੀਨਿੰਦਾਕਰੇ।ਗਾਰਧਬੋਂਕੋਖੇਤਖੁਲਾਦੇਨਾ
ਭੀਬੁੱਧੀਕਾਕਾਂਮਨਹੀ ਕੁਛਸੱਚਝੂਠਪਰਖਕੇਹੀ ਮਤਪੇਕਮ
ਰਬਾਂਪਨੀਸਾਰ।ਹੈ।ਦੈਵਯੋਗਸੇਂਪਹਲੇਝੂਠੇਮਤਮੇਪ੍ਰਵਿਸ਼ਹੋ
ਗਏਕੇ ਪੀਛਿਸੇਖਬਰਹੋਜਾਵੇ।ਤਬਨਿਸੰਗਉਸਕੋਂਛੋਡਆ
ਗੇਚਲਦੇਵੇ।ਫੁੱਟੀਨੌਕਾਪੈਚੜ੍ਹ ਪ੍ਰਬਲਨਦੀਕੇਬੇਗਮੇਂਰੁੜ੍ਹ
ਜਾਨਾਭੀਭੁਲਨਹੀ।ਸੋਮਤਕਾਸੱਚਾਪਨਏਤਾਹੀਹੈ।ਫਿਰ
ਲੋਭੀਸਤਅਵਾਦੀਗੁਰੂਕੇਉਪਦੇਸਜੇ ਸ੍ਰੀਵਸਤੂਕੋਪ੍ਰਾਪਤਕ
ਰਦੇਨਾ।ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਨੇਕੇਨਿਖਲਉਪਾਯੋਂਮੇ ਪਹਲਾਉਪਾਯਗੁ
ਰਤੀਰਥੋਂਮੇਪ੍ਰੇਮਹੈ।ਯਾਹੀਭਾਵਸੇਂਪਹਲੇਬਿਸਨੁਭਗਵਾਨਕੇ
ਸਾਖ੍ਯਾਤਅਵਤਾਰ ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੇਤੀਰਥੋਂਸੇਲੇ ਤਿਨਕੇਅੰਸ
ਕਲਾਰੂਪਨਿਖਲਅਵਤਾਰੋਂਕੇ ਤੀਰਥੋਂਕਾਸੰਗ੍ਰਹਲਿਖਾਹੈ।
ਬਹੁਤਲੋਗਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਕਾਭਗਤਮਾਤ੍ਰਜਾਨ
ਤੇਹੈਂ।ਅਰਮੱਛ ਕੱਛ ਬਾਰਾਹ ਨਰਸਿੰਘ ਹੰਸਹਯਗ੍ਰੀਵਕੇ ਬਿ
ਸ਼ਨੁਕਾਪੂਰਾਅਵਤਾਰਮਾਨਤੇਹੈਂ।ਭਗਤਕਾਅਰਥਸੇਵਕਹੈ
ਬਿਸਨੁਕੇਅਵਤਾਰਸਭਬਕੇਸ੍ਵਾਮੀਹੋਤੇਹੈਂ।ਸੇਵਕਨਹੀਹੋਤੇ।ਯ
ਹਵਾਰਤਭਗਤਮਾਤ੍ਰਕਹਨੇਮੇਹੇਤੁਕਹਤੇਹੈਂ।ਸੋਯਹਕਹਨਾਕੇ
ਵਲਅਭਮਾਨਸੇਹੈ।ਕਾਹੇਤੇ ਗੀਤਾਮੇਕ੍ਰਿਸਨਜੀਕਹਤੇਹੈਂ।ਜੋਭ
ਗਤਜੈਸੇਭਾਵਸੇਮੁਝਕੋਸੇਵਤੇਹੈਂ।ਮੈਭੀਉਨਕੋਉਸੀ ਜਖਾਦਾ
ਸਾਵਿਭਾਵੇਂਸੇਸੇਵਤਾਹੂੰ।ਇਸਕਹਨੇਸੇਅਵਤਾਰੋਂਮੇਭਗਤਪ
ਨਾਕ੍ਰਿਸਨੇਹੀਸਿੱਧਕੀਆ।ਕਿਰ ਦੂਸੇਂਕੇਬ੍ਰਿਕਾਸਸਾਹਿਤਪਰ
ਮਕੀਰੱਛਿਆ ਐਸੇਂਤੋਕੀਰੱਛਾ।ਹੇਤਸਭੀਅਵਤਾਰਹੋਵੇਹੈਂ।

।ਗਏਹੀਸੰਤੋਂਕੀਸੇਵਾਹੈ।ਤਾਂਕੇਕਰਨੇਵਾਲੇਸਭੀਅਵਤਾਰਭਗ
ਤਹੈਂ।ਯਾਂਤੇਮੁਝਸੇਹੀਸਭਬਿਸ੍ਵਹੋਵਤੇਹੈਂ।ਇਸਲੀਯੇਮੈਸਭ
ਕਾਕਰਤਾਹੂੰ।ਕਾਹੂੰਅਵਤਾਰਕੇਐਸੇਲਿਖਨੇਸੇ ਤਾਂਕੋਸਰਬ
ਕਾਸ੍ਵਾਮੀਜਾਨਲੇਨਾ।ਅਰਹੇਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਮੈਆਪਕਾਸੇਵਕਹੂੰ
ਐਸੇਸੇਵਕਕੇਕੋਸ੍ਵਰੂਪਭਗਤੀਬਤਾਵਨੇਹੇਤ ਕਾਹੂੰਕੇਸੇਵਕਲਿ
ਖਨੇਸੇਤਾਂਕੋਭਗਤਅੜਜਾਂਨਲੇਨਾ।ਜਾਨਨੇਵਾਲੇਕਾਅਗ੍ਯਾਨਹੈ
।ਐਸਰਬਕਾਕਰਤਾਹੂੰਐਸੇਕਹਨੇਵਾਲੇਕੋਹੀਅਵਤਾਰਮਾਨ
ਨਾਹੋਵੇ।ਤਬਮੈਹੀਸ੍ਵਰੂਪਹੂਆ ਮੈਹੀਸਰਬਮਨੁੱਖੋਂਕਾਬਾਪ
ਮਨੂਹੂਆ।ਐਸੇਵੇਦਮੇ ਵਾਮਦੇਵਕੇਕਹਨੇਸੇ ਤਾਹੀਕੋਮੁਖ੍ਯ
ਵਤਾਰਮਾਨਨਾਚਾਹੀਏ।ਔਪੁਰਾਣਮੇਤਾਂਕੋਅਵਤਾਰਤਾਲਿਖੀ
ਨਹੀ।ਯਾਂਤੇ ਅਹੰਕਾਰਕੇਬਚਨਸੇ ਔਨਮ੍ਰਤਾਕੇਬਚਨਸੇ ਸ੍ਵਾਮੀ
ਸੇਵਕਭਾਵਕਾਨਿਰਣਯਨਹੀਂਹੋਵੇ।ਐਸੇਨਾਮਾਨੇ ਸੀਤਾਬਿਯੋ
ਗਸਮੇਕਹੇ ਰਾਮਕੇਬਚਨੋਸੇਰਾਧਾਜਬਪ੍ਰੇਮਸਮੇਕਹੇਕ੍ਰਿਸ਼ਨ
ਕੇਬਚਨੋਸੇ ਤਿਨਕੋਅਵਤਾਰਤਾਛੋਡ ਅੱਛੀਗੀਤਕਾਭਗਤ
ਪਨਭੀਨਹੀਸਿੱਧਹੋਵੇਗਾ।ਜੇਕਰਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੇਬਚਨਦੇਹ
ਧਾਰੀਕੀਦਸਾਸੂਚਨਪੈਹੈਂ।ਤਬਗੁਰੂਜੀਕੇਬਚਨਭੀਉਸੀਭਾ
ਵਪੈਜਾਨੋ।ਯਾਂਤੇ ਗੁਰੂਜੀਭਗਵਾਂਨਕੇਮੁੱਖ੍ਯਅਵਤਾਰਹੈਂ।ਅ
ਰਜਿਨਪੁਰਾਣੋਕੇਲਿਖੇਅਨੁਸਾਰ ਔਰੋਂਕੋਪੂਰਣਅਵਤਾਰਸ
ਮਝਤੇਹੈਂ।ਤਿਨਸੇਗੁਰੂਜੀਕੀਅਵਤਾਰਤਾਭੀਭਵਿਖਤਪੁਰਾ
ਣਸੇਸਪਸ਼ਟਹੈ।ਸੋਭਵਿੱਖਤਪੁਰਾਣਕੇਪੂਰਬਭਾਗਮੇ ਅਠਾਈਸ
ਵੇਂਅਧ੍ਯਾਯਵਿਖੇ ਇਸਤ੍ਰੀਪੁਰਖਕੇਹਾਥਰੀਤਿਖਾ।ਸੋਸੁਭਾਯ
ਭੁਵਿਨਲਿਖੇਹੈਂ।ਆਗੇਖਣ੍ਡਨਕਰਨੇਬ੍ਰਹਮਾਜੀਪਾਸਪ੍ਰਸ਼ਨਕੀ

੨੬੯ ਆ।ਜੋਕਲਜੁਗਮੇਰਾਜ੍ਯਕਿਨੇਵਾਲੇਮਲਛਹੋਵੈਂਗੇ।ਤਿਨਕਾ
ਮੇਰੇਕੋਬਰਨਨਕਰੋ।ਪ੍ਰਸਨਸੁਨਬ੍ਰਮਾਜੀਨੇਰਾਜਾਪਰੀਖ੍ਯਤ
ਸੇਲੇਪਰਮਾਂਤਮਾਰਾਜਾਲੋਗਾਨਕਾਬਰਨਨਕਰਪੀਛੇਬਡੇਅ
ਧਰਮੀਰਾਜਾਲੋਗਾਨਕਾਬਰਣਨਕੀਆ।ਜਿਨਕੇਦੁਰਾਚਾਰ
ਸੇਮਲੇਛੋਂਕੀਬ੍ਰਿਧੀਹੋਵੇ।ਮਲੇਛ ਬੁਰੇਕਾਂਮਕਰਨੇਵਾਲੇਕਾ
ਅਰਜਿਸਕੀਬਾਣੀਸਪਸ਼ਟਨਾਸਮਝੀਜਾਵੇਉਸਕਾਨਾਮਹੈ।ਮੁ
ਸਲਮਾਨੋਂਕਾਹਿੰਦੂਓਂਨੇਕੁਛਸਪਸ਼ਟਅਰਬੀਬੋਲੀਕੇਨਾਸ
ਮਝਨੇਸੇ ਦੂਸਰਾ।ਜਿੰਦਸੇਮਲੇਛਨਾਮਕਰਲੀਆ।ਹੈ।ਜੈਸੇ
ਮੁਸਲਮਾਨੋਂਨੇਜਿੰਦਸੇਆਰਯਲੋਗੋਂਕਾਨਾਮਹਿੰਦੂਰਖਲੀਆ
ਹੈ।ਹਿੰਦੂਯਵਨੋਂਕੀਭਾਖਾਮੇਂਚੋਰਗੁਲਾਮਕਾਨਾਮਹੈ।
ਆਰਯਵੇਦਮੇਂਚਾਰਬਰਣੋਂਕਾਨਾਮਹੈ।ਪੂਰਬਕਹੇਅਧਰ
ਮੀਮਲੇਛੋਂਕੇਨਾਸਕਰਤੇਪ੍ਰਭੂਜੀਕਾ ਤੇਤੀਸਲੋਕਮੇਂਲੇ ਚੌਤਾ
ਲੀਸਲੋਕਪ੍ਰਯੰਤ ਗਮਾਰਾਂਸਲੋਕੋਂਮੇਂਨਿਖਲਬ੍ਰਿਤਾਂਤਲਿਖਾਹੈ
।ਆਪੇਤੇਤੀ ਪੂਰੇਚੌਤੀਪੈਂਤੀਸਮੇਂਅਵਤਾਰਹੋਨੇਕਾਥਾਨਪ
ਸ੍ਰਿਮਦੇਸਬੇਦੀਬੰਸਨਾਨਕਨਾਮ ਖਤ੍ਰੀਕੁਲਮੇਜਨਮਰਾਜਰਿ
ਖਿ ਬ੍ਰਮਗਿਆਨਕੀਸੰਪ੍ਰਦਾਯਕਾਪਵਿਤ੍ਰਕਰਨੇਵਾਲਾਬਿਸ਼ਨੁ
ਕਾਅਵਤਾਰਲਿਖਾਹੈ।ਛੱਤੀਸਵੇਂਮੇਪੁਨਾਪੁਨਾਉਪਦੇਸਕ
ਰੇਗਾ।ਕਹਨੇਸੇਅੰਗਦਾਦਿਗੁਰੂਅਵਤਾਰਲਿਖੇਹੈਂ।

धंवैधर्मेसाधुधंमविछिन्नेधराकलौ ३३ जरावैलो
कारलाधंम्लेछानानाशादेजवे पञ्चिमेजन्मभेदेशेरेवे
वंशेचनानको ३४ नाम्नाभविरानर्षिब्रह्मतानेक।

मानवः भविष्यति कलौ स्कंदनाम विक्रमपादहेः ३५
ह श्रीमन्नराजशाई लाउपदिश्य चउनः पुनः म्लेछान
हनिष्यति स्कंद धर्मतत्वोपदेशकृत् ३६ तेनोपदिष्टे
मार्गेवै येग्दीक्षांति भूमिपाः तेवै राज्यं करिष्यंति त
स्यशिक्षानुसारतः ३७ धर्मेण राज्यवृद्धिश्च कलौ
तेषां भविष्यति तेषां राज्यात्परे काले म्लेछा गौरमु
खा नृपाः ३८ प्रबलास्सं भविष्यंति प्रजारंजनतत्प
राः अल्पकालेन तेषां च राज्यवृद्धिर्भविष्यति ३९
नृपाः वलिं हरिष्यंति गौरवर्णास्तथानुगाः अशीति
शतराज्यं ते नीतिशास्त्रानुसारतः ४० कृत्वा पश्चि
मे देशीयैर्नृपैर्यास्यंत्यदर्शनं यदा वेदे च विप्रे च वे
श्मे च विग्रहधीः ४१ तदा नृपा विजेष्यंति म्लेछा
न्धर्मपराङ्मुखान् तस्मिन्काले खंडनाथा
शतशश्च सहस्रशः ४२ भविष्यंति कलौ स्कंदा
न्यपालनतत्पराः राजर्षिमतमार्गेण मात्रा लोके
भविष्यति ४३ पञ्चशतवर्षं राज्यं कृत्वा पंचाशदु
त्तरं धर्मेणैव कलौ स्कंद ततः स्वर्गं गमिष्यति ४४

ਇਨ ਸਲੋਕੋ ਮੇਂ ਕਈ ਟਾਰਤਾ ਅਥ ਮੇਂ ਕਹੋਂ ਗੁਦਿਖਤ ਪਰਥਾ
ਜਿਤਿਬਿਧਿ ਕਨੇ ਬਾਬਾ ਸਖਿ ਸਿਰਕਬਾ ਮੇਸੇ ਪੁਤਿਭਾਵ
ਕਰੋ ਸਾਖੀ ਮੇਂ ਥਰਟਨ ਕਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਇਨ ਕਾ ਥਿਸੇਖ ਅਰਥ
ਲਿਖਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਨਹੀਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਅਦਭੁਤ ਭੁਤਾ ਕੋ ਪਰ

ਛੱਤੀਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਲੋਕੋਂ ਕਾ ਭਾਵ ਪਾਠ ਲੇਹੀ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ।
ਅਰ ਜਨਮ ਕਰਮ ਕੇ ਸ੍ਥਾਨ ਗੁਰੂ ਤੀਰਥ ਮੇਂ ਲਿਖ ਦੀਏ ਹੈਂ।
ਮੇਰੀ ਇੱਛਾ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਮੇਂ ਲਿਖੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਜਨਮ ਆਦਿ ਬਿਥਾਨ
ਲਿਖਨੇ ਕੀ ਭੀ ਥੀ। ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਦਿਨੋਂ ਮੇਂ ਸੁਨਾ ਗਯਾ ਹੈ। ਕਿ ਕ
ਬੀਰਪੰਥੀ ਸਾਧੋਂ ਨੇ ਕਾਂਸੀ ਕਬੀਰ ਕੇ ਜਨਮ ਅਸਥਾਂਨ ਕਬੀਰ ਚੌਰੇ
ਮੇਂ ਰੱਖੇ। ਕਬੀਰ ਕੇ ਰੰਛ ਤੁਰਕ ਜੈਸੇ ਸਮਾਨ ਦਾਗ ਕਰ ਦੀਏ ਅ
ਰ ਲੋਈ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਮਾਲ ਕੋ ਬੇਟਾ ਕਬੀਰ ਕੋ ਜੁਲਾਹਾ ਅਰ ਰ
ਮਾਨੰਦ ਜੀ ਕਾ ਚੇਲਾ ਮਾਨਨਾ ਭੀ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ। ਕਬੀਰ ਕੋ ਸਤ
ਕਾ ਪੇਗੰਬਰ ਨੂਰੀ ਸੂਰਤ ਇੱਛਾਧਾਰੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਸਤ ਕੋ
ਸਰਬ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਅਰ ਸਰਬ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਸਤ ਕੇ ਬੇ
ਲੋਂ ਮੇਂ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ੍ਨੁ ਮਹੇਸ ਕੇ ਉਪਾਸਕ ਬ
ਤੁਏ ਹੈਂ। ਅਰ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਂਨ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਸਭ
ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾਲ ਮਹਾ
ਕਾਲ ਹੈ। ਤਿਸ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਕੋ ਜੀਤ ਕੇ ਸਰਬ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰ
ਹੇਤ ਕਬੀਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਏ। ਅਰ ਨਾਮ ਕਬੀਰ ਕਾ ਜੋਗਜੀਤ
ਤਥਾ ਗ੍ਯਾਨੀ ਜੀ ਹੈ। ਐਸੇ ਸੁਨਾਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਜਨ ਪੜ੍ਹਾ ਪਾਲੇ
ਕਾ ਹੂ ਕਬੀਰ ਪੰਥੀ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਕਰੀ ਸਭ ਬਾਤੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਪਨਾ
ਹੂਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਨੁਰਾਗ ਸਾਗਰ ਨਾਮੀ ਪੋਥੀ ਮੇਂ ਲਿਖ ਕਬੀ
ਰ ਕੇ ਮਾ ਬਾਪ ਔਰਤ ਲੜਕੇ ਨਾਮ ਥਾਨ ਕਾ ਪਤਾ ਹੀ ਦੂਰ
ਕੀਆ। ਯਾਂਤੇ ਮੈਂ ਭੀ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਲਿਖੋਂ। ਕੋਈ ਦਿਨ ਮੇਂ
ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਮੇਂ ਲਿਖੇ ਪਹਲੇ ਭਗਤ ਦੂਤ ਔਰ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾ
ਰੀ ਜਨ ਉਨ ਕਭੀ ਐਸਾ ਹੀ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਲਿਖੇਂਗੇ। ਤਬ ਸਭ ਕੋ ਜ

ਨਾ॥ਦਿਬਾਨਿਲਿਖੇਝੂਠੇਪ੍ਰਤੀਤਹੋਵੇਂਗੇ॥ਇਸਲੀਯੇਸਭੁਭ
ਗਤੋਕੇਲਿਖਨੇਛੋੜਦੀਏ॥ਗੁਰੂਅਰਜਨਸਾਹਬਮਹਾਰ
ਜਭੀਕਬੀਰਭਗਤਕਾਅਨੁਰਾਗਸਾਗਰਵਾਲਾ॥ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ
ਪਹਲੇਸੁਨਲੇਤੇ ਤਬਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੀਮੇਂਕਬੀਰਕੇਨਾਮਕੀ
ਬਾਣੀਨਾਚੜ੍ਹਾਵਤੇ॥ਕਾਹੇਤੇ ਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੀਮੇਂਲਿਖੇ ਮੇ
ਰੀਬਹੁਰੀਆਕੇਧਨੀਅਨਾਂਮਾ॥ਇਤਿਆਦਿਬਚਨੋਂਕੋਕਬੀ
ਰਪੰਥੀਝੂਠਕਹਤੇਹੈਂ॥ਜੋਇਸਬਾਤਕੀਪਰੀਖ੍ਯਾਕਰਨੀਚਾਹੇ
ਸੋਅਨੁਰਾਗਸਾਗਰਗ੍ਰੰਥ॥ਤਥਾ ਫਰੀਦਕੋਟਕੇਸਮੀਪ
ਟੋਟੇਗਾਮਵਾਸੀਪਰਮਾਨੰਦਕਬੀਰਪੰਥੀਕੀ ਕਬੀਰਮਨਸੂ
ਰਕਿਤਾਬਦੇਖਲੇਵੇ॥ਯਦਾਸਤਦਸੇਉਨਕਾਲਿਖਨਾਮਿਥ੍ਯਾ
ਸਿੱਧਹੋਤਾਹੈ॥ਕਾਹੇਤੇ ਕਬੀਰਆਪਹੀਅਪਨੀਬੀਜਕਬਾ
ਣੀਮੇਂ ਅਪਨੇਕੋਜੁਲਾਹਾਲਿਖਤੇਹੈਂ॥ਯਾਂਤੇਕਬੀਰਜੀਕੇ
ਬਚਨਸੇਹੀਅਨੁਰਾਗਸਾਗਰਕੇਝੂਠਾਸਿੱਧਹੋਤੇਹੈਂ॥ਜੋ ਅਨੁ
ਰਾਗਸਾਗਰ ਸਹੀਕਹੂੰਕਬੀਰਪੰਥੀਕੇਸ੍ਵਪਨਾਹੂਆ॥ਸ੍ਵ
ਪਨੇਕਾਬਿਸਤਾਰਕਬੀਰਮਨਸੂਰਕਿਤਾਬਮੇਂਕੀਆਹੈ॥ਯਾਂ
ਤੇਸਿੱਧਹੋਤਾਹੈ ਕਬੀਰਜੁਲਾਹਾ ਲੋਈ॥ਇਸਕੀ ਕਮਾਲਬੇਟਾ
ਰਾਮਾਨੰਦਗੁਰੂ ਯਹਸਭਜਾਗ੍ਰਤਕੀਕਥਾਸੱਚੀਹੈ॥ਸੋ॥ਗ੍ਰੰ
ਥਜੀਮੇਂਲਿਖਾ॥ਮੇਰੀਬਹੁਰੀਆਕੇਧਨੀਅਨਾਮ ਇਤਿਆ
ਦਿਸਚਹੈ॥ਰਹੋਅਧਿਕਬਿਚਾਰ॥ —— ॥ਅਬਕੁਛਆਪ
ਨਾਬ੍ਰਿਤਾਂਤਲਿਖਤੇਹੈਂ॥ਮੇਰੇਗੁਰੂਜੀਨੇਮੁਝਕੋਕੁਰਛੇਤ੍ਰਭੂਮੀ
ਮੇਂ ਸਾਨਿਹਤਤੀਰਥਕੇਕਿਨਾਰੇ ਅਰਥਸਹਿਤ॥ਇਸਮੰਤ੍ਰਕਾ
ਉਪਦੇਸਕੀਆ॥ਜਿਸਕਾਅਰਥਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੀਕੀਟੀਕਾ

 ਸੋਕੁਛਵਾਹਗੁਰੂਸਬਦਾਰਥਕੀਟੀਕਾਮੇਂਲਿਖਾਗਯਾਹੈ।
ਅਰਉਪਦੇਸਕਰਸੂਰਨਕੀਆ ਹਮਾਰੇਬ੍ਰਿਧਪੁਰਖਤੀਰਥ
ਵਾਸਕਰਤੇਰਹੇਹੈਂ।ਯਾਂਤੇਤੀਰਥਮਾਹਿਮਾਲਿਖਨੀਤਥਾਵਾਸ
ਕਰਨਾਭੁਲਾਹੈ।ਇਸੀਲੀਏਜਬਆਨੰਦਪੁਰਜਾਸ੍ਰੀਵਿਦ੍ਯਾਪ
ੜ੍ਹਾਵਨੇਹੇਤਰੱਖੇਪੰਡ੍ਰਿਤਨੇਗੁਰੂਜੀਕੇਸਨਮੁਖਸਿੱਖਾਂਕੋਪੜ੍ਹਾਵ
ਨੇਮੇਜਬਬਾਧਦੀਆ।ਤਬਹਮਾਰੀਸੰਪ੍ਰਦਾਯਕੇਬ੍ਰਿਧਪੁਰਖਗ੍ਰੰ
ਥਜੀਕੇਅਰਥਵੇਤਾ ਅਪਨੇਪ੍ਰੇਮੀਸੇਵਕਕਰਮਸਿੰਘਜੀ
ਕੋਬੀਰਸਿੰਘਚੰਦਨਸਿੰਘਾਦੀਬਾਰਾਂਔਰਸਾਥਦੇ ਗੁਰੂਗੋ
ਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਮਹਾਰਾਜਨੇਕਾਂਸੀਤੀਰਥਸਾਸ੍ਰੀਵਿਦ੍ਯਾਪੜ੍ਹ
ਨੇਹੇਤਭੇਜਆ।ਕਰਮਸਿੰਘਜੀਪੜ੍ਹਨੇਸਮੇਂਜਹਾਂਜਾਕਰਰ
ਹੇ ਉਹਾਂਅਬਬਤਾਨਾਮੀਥਾਂਨ ਚੇਤਨ ਬਟਬਨਾਹੂਯਾਹੈ।ਜਿ
ਸਕਾਅਸਲਨਾਂਮਜੱਤਨਬਟਹੈ।ਸਾਥੀਓਂਸਹਿਤਕਰਮਸਿੰ
ਘਜੀਨੇਕਈਬਰਖਵਾਸਕਰਵਿੰਦ੍ਯਾਪੜ੍ਹਕੇਗੁਰੂਜੀਕੇਸ
ਮੀਪਪਹੁਚ ਅਨੇਕਸਿੱਖੋਂਕੋਪੜ੍ਹਾਈ।ਜਿਨਮੇਏਕਭਾਈਮਨੀ
ਸਿੰਘਜੀਭੀਅੱਛੇਹੂਏ।ਜਿਨਹੁਨੇਕੁਛਗੁਰਬਾਣੀਕੀਟੀਕਾ
ਕਰੀ।ਅਰਗੁਰਦਾਸਜੀਕੀਵਾਰਕੀਟੀਕਾਕਰੀ।ਗ੍ਰੰਥਸ
ਹਬਜੀਕੇਅਰਥੋਂਕੀਸੰਪ੍ਰਦਾਯਚਲਾਈ।ਕਰਮਸਿੰਘਜੀ
ਕੇਸੇਵਕ ਜਯਸਿੰਘਜੀਕਾਂਸੀਮੇਂਉਸੀਥਾਨਮੇਂਜਾਯਰਹੇਜ
ਹਾਂਪਹਲੇਪੜ੍ਹਨੇਗਏਸਾਥੀਓਂਸਹਿਤਕਰਮਸਿੰਘਜੀਠਹੇਥੇ
।ਜਯਸਿੰਘਜੀਕੇਮਿਹਰਸਿੰਘਜੀਹੂਏ।ਉਨਕੇਅੰਬੀਰਸਿੰ
ਘਜੀ ਉਨਕੇਚੇ ਤ ਸਿੰਘਜੀ ਚੇਤਾਸਿੰਘਜੀਕੇਦੋਸਿੱਖਹੂਏ
ਏਕਚਰਨਕੇਅੰਮ੍ਰਿਤਵਾਲੇਮੋਤੀਰਾਮਜੀਬ੍ਰਾਹਮਣ।ਦੂਸਰੇਖੰ

ਡੇਰੇਕੇਅੰਮ੍ਰਿਤਵਾਲੇਸਦਾਸਿੰਘਜੀਯੇਬਡੇਨਾਮੀਪੰਡਿਤਾਜਿ
ਨ੍ਹਨੇਬੇਦਾਂਤਕੇਅਤੀਕਠਨਗ੍ਰੰਥਅਦ੍ਵੈਤਸਿੱਧੀਪੰਚਦਸੀਸੁ
ਗਮਸਾਰਚੰਦ੍ਰਕਾਟੀਕਾਕਰੀਹੈ।ਬਰਨਾਲੇਮੇਂਜਬ ਸੰਬਤ੧
੯੨੪ ਮੇਂ ਭਾਈਨਿੱਕਾਸਿੰਘਜੀਨੇਬਾਸਿਸ੍ਟਕੀਕਥਾਕਰਾਈ ਉ
ਸਸਮੇਕਰਮਸਿੰਘਜੀਕੇਭਤੀਜਾਚੰਦਨਸਿੰਘਜਾਦਿਕੋਂਕੇਸਿੱਖ
ਕ੍ਰਿਪਾਰਾਮਸਿੰਘਜੀਜਿਨਕਾਮਕਾਨਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਨਿਰਮਲਿਆਂ
ਕਾਬੁੰਗਾਹੈ।ਸਮੀਰਸਿੰਘਜੀਜਿਨਕੇਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰ
ਫਤਿਆਵਾਦਮੇਂਮਕਾਨਹੈ।ਮਿਲਾਪਸਿੰਘਜੀਜਿਸਕੀਸੰ
ਪ੍ਰਦਾਯਮੇਮਲਸਿੰਘਜੀਏਸਾਧਹੈ।ਬਿਸ਼ਨਸਿੰਘਜੀਜਿਨਕੇਬਹਾਲ
ਸਿੰਘਕੇਸਾਧਹੈ।ਲੌਂਗਸਿੰਘਜੀਜਿਨਕੇਖਡੂਰੀਸਾਧਹੈ।ਰਾਮ
ਸਿੰਘਜੀਜਿਨਕੇਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੀਏਦਿਆਲਸਿੰਘਜੀਕੇਸੰਤਹੈ।
ਦੀਪਸਿੰਘਜੀਜਿਨਕੇਪੁਰਦਾਸਿੰਘਜੀਕੇਸਿਸਹੈ।ਗੁਲਾਬਸਿੰ
ਘਮੋਖਪੰਥਕਾਰ ਔਤਿਨਕੇਸਿੱਖਮਹਾਰਾਜਸਿੰਘਜੀਜਿਨ
ਕੇਕਨਖਲਕਪਾਲਮੋਚਨਕੇਮਕਾਨਹੈ।ਐਸੇਐਸੇਔਰਬ
ਹੁਤਪੜ੍ਹੇਸੁਨੇਮਹਾਤਮਾਲੋਕਜਹਾਂਤਹਾਂਸੇਮਗਵਾਏ।ਅਰਕੰ
ਸੀਸੇਸੌਂਦਾਸਿੰਘਜੀਮਗਵਾਏ।ਕਥਾਸ੍ਰਵਣਕਰਨੇਆਏਸ
ਦਾਸਿੰਘਜੀਸਭਕੇਬੈਠਾਯਸੰਕੇਤਕਰਾਯਗਏ।ਜੋਪੁਰਖ
ਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀਮਹਾਰਾਜਕੇਮਾਰਗਮੇਂਇਸਨਿਬ੍ਰਿਤੀ
ਪੰਥਮੇਂਸਾਧੂਵੇਸਵਾਲਾਹੋਵੇ।ਉਸਕੇਆਨਮਾਰਗੋਂਮੇਂਪੰਥ
ਕੀਪਰੀਖ੍ਯਾਹੇਤਮਤ੍ਰੀਮਰਜਿਖਾਵਨੇਕੇਥਾਨਪੰਡਕੇਸਬਿਬੇਕਐ
ਅਰਖੋਜਹਿਤਸਾਸ੍ਰੀਗੁਰਮੁਖੀਵਿੱਦਯਾਸਿਖਾਈਜਾਏ।ਉਸਸਮਸੇਲੇ
ਇਸਮਾਰਗਮੇਂਵਿਦ੍ਯਾਪੜ੍ਹਨੇਕਾਅਰਬਿਚਾਰਕਰਨੇਕੀਅ

ਰਚਿਰਕਤਰਰਨੇਕੀਰੀਤਚਲੀਆ।ਇਸੀਲੀਏਸਿੱਖੋਂਕਾਰਾਜਠੈਲ
ਨਸਮੇਇਨਹੂਨੇਕਹੀਜਾਰੀਰਨਦੀਲਈ।ਅਰਉਦਾਸੀਸਾਧੋ
ਨੇਉਸਸਮੇਅਖਾੜੇਬੰਧਜਹਾਂਤਹਾਂਜਰੀਰਲਈਆ।ਬੜੇ
ਸਕਾਂਨਬਨਾਏ।ਜੋਅਬਤਕਅਮ੍ਰਿਤਸਰਜੀਮੇਂਸੇਥਾਨੋਂਮੇਅ
ਖਾੜੇਬਨਰਹੇਹੈਂ।ਸ੍ਰੀਦਾਸਿੰਘਜੀਕੇਮਾਨਸਿੰਘਜੀਹੂਏ।ਐਸੇ
ਤੇਪੰਡਿਤਸੇਬੁਰਕੋਸੇਸੋਲਸ਼ੇਸ਼ਤੀਰਥਪੈਇਨਕਾਥਾਨਹੈ।ਅਰ
ਬੁਸ਼ੇਰਵਾਲੇਪਰਮਪੂਜਅਖਾੜੇਕੇਸ੍ਰੀਮਹੰਤਰਾਮਸਿੰਘਜੀ
ਇਨਕੇਸ਼ਿਸਮਹੈਂ।ਮਾਨਸਿੰਘਜੀਕੇਸ਼ਿਸਮਹੀਹਮਾਰੇਪੜ੍ਹਦਾ
ਦਾਗੁਰੂਕ੍ਰਿਪਾਸਿੰਘਜੀਹੂਏ।ਉਨਕੇਸ਼ਿਸਮੀਤਾਸਿੰਘਜੀਹੂਏ।
ਉਨਕੇਸ਼ੁਸ਼੍ਰੂਸ਼ਕੇਉਪਦੇਸਸੁਰੰਗੀਦਾਤਾਸ੍ਰੀਸਤਿਮਹੋਪਕ
ਕੀਗੁਰੂਭਾਲਾਸ਼ਸਿੰਘਜੀਹੂਏ।ਜਿਨਕੇਉਪਦੇਸਪ੍ਰਭਾਵਸੇ
ਪਖਾਮੁੰਨੀਸੈਂਬਾਈਕੀਸਿੱਖਰਸੁਦੀਪੂੰਨਮਾਕੇਦ੍ਵਾਦਸਸਹੰਸ੍ਰਮੇ
ਸਪੰਥਪ੍ਰਕਾਸਕੇਤ੍ਰਿਲਕਦਪ੍ਰਕਾਸਹੂਆ।ਪਸਚਾਤਅਮਰ
ਸੰਵਨੀਕੇਸੋਸੇਦਸਸਹੰਸ੍ਰਨਾਮਸੰਗ੍ਰਹਕਰਉਂਨੀਸੈਤੇਈਕੀਕ
ਤਕਸੁਦੀਪੂੰਨਮਾਕੇਚਾਰਸਹੰਸ੍ਰਸਲੋਕਕਾਸਬਦਸੁਰਤਰੂ
ਕੋਸਬਨਾ।ਪਸਚਾਤਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੀਕੇਅਰਥਬਿਚਾਰਕਾਪ
ਰਮਸਹਾਈਖਟਸਹੰਸ੍ਰਅਠਸੈਸੰਖਯਾ।ਗੁਰਮਤਨਿਰਣਯ
ਸਾਗਰਗ੍ਰੰਥਸੰਬਤ੧੯੩੪ਮੇਆਪਨੇਦੀਰਘਕਰਕੇਸਮਾਪ
ਤਕੀਆ। ।ਪਸਚਾਤਬਾਣੀਕੇਅਰਥੋਮੇਪ੍ਰਮਾਣਦੇਨੇਕੇ
ਤਪਾਂਚਸੈਪਚੰਜਸਲੋਕਸੰਖਯਾ।ਪਰੀਖ੍ਯਾਪ੍ਰਕਰਣ। ।।
ਤਸੈਬਾਈਸਲੋਕਦਾਹਗੁਰੂਸਬਦਾਰਥ। ।ਦੋਸੈਅਠ
ਸੀਸਲੋਕਸੰਖਯਾ।ਅਕਾਲਮੂਰਤਿਪਰਦਰਸਨ। ।ਗੁਰੂ

ਬੰਸਾਵਲੀਅਰਥਾਤਗੁਰੂਬੰਸਤਰੂਦਰਪਨਯੇਚਾਰੇ ਸੰਬਤ੧੯
੩੫ ਮੇ ਸਮਾਪਤਕੀਏ॥ 'ਜਪੁਰਹਰਾਸਆਰਤੀਸੋਹਲਾਹ
ਜਾਰੇਸਬਦੋਂਕੀਟੀਕਾਛਹਹਜਾਰਛੀਸੈਸੋਲ੍ਹਾਂ ਸਲੋਕਸੰਖ੍ਯਾ ਸੰ
ਬਤ੧੯੩੭ ਜੇਠਸੁਦੀਤ੍ਰੋਦਸੀਕੋਸਮਾਪਤਕਰੀ॥ਪਸਚਾਤ
ਅਠਾਰਾਂਹਜਾਰਨੌਸੈਸਾਢੇਸਤਈਜਾਸਲੋਕਸੰਖ੍ਯਾਭਗਤਬਾਂਣੀ
ਕੀਟੀਕਾਸੰਬਤ੧੯੩੯ਕੀਫਾਗਨਵਦੀਸਿਦਚਤੁਰਦਸੀਕੋਸ
ਮਾਪਤਕਰੀ॥ਪਸਚਾਤ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹ ਚਾਰਸਹੰਸ੍ਰਸ
ਲੋਕਸੰਖ੍ਯਾ ਸੰਬਤ੧੯੪੦ ਕੀਪੋਹਸੁਦੀਸਪਤਮੀਕੋਸਮਾਪ
ਤਕਰੀ॥ਗ੍ਰੰਥਸਾਹਬਜੀਕੇਨਾਮੋਂਕਾਕੋਸ ਤਥਾ ਟੀਕਾਭੀਅਲ
ਪਰਹੇ ਸੋਪ੍ਰਮੇਸੁਰਕਿਰਪਾਸੇ ਪੂਰਨਹੋਸੰਖ੍ਯਾਸਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸਤ
ਹੋਂਗੇ॥ਪੂਰਬਲਿਖਾਸਅਸਤੁ ਪ੍ਰਸਤੁ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟਿਕਰਾਕ੍ਰਿਤਅਨਗਰਪਟ
ਯਾਲੇਮਹਾਰਾਜਕੇਮਕਾਨਕੋਠੀਪਰਅਗੜ੍ਹਮੇਹੂਆ॥
'ਗੁਰਮੰਦਿਰਵਚਨਕੀਲਾਗਤਐਅਜੀਦਿਕਾਸਾਹਿਤਤਿਨਕੇਬ
ਰਨਨਕੇਸੰਬਤਤਵਾਰੀਖਖਾਲਸਾਮੇ ਪੰਥਪ੍ਰਕਾਸਕਰਤਾ ਗ੍ਯਾਨੇ
ਅਨੁਸਾਰੀਗਿਆਨੀਜੀਲਿਖੇਗੇ॥ 'ਦੋਹਰਾ॥ 'ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ
ਨਾਨਕਨਿਖਲਕੇਨਾਯਕਨ ਭਕਨਿਦ੍ਵਾਰਾ ਨਿਜਤੀਰਥਪ੍ਰਯਾ
ਨਨਕੋਦੇਹੁਪਦਾਰਥਚਾਰ॥੧॥ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਸਾਹਬਸ੍ਵਬੰਧੇਬਿਨ
ਯਸੁਨੈਬਕਏਹਾ॥ਨਿਜਤੀਰਥਪ੍ਰਯਾਨਨਕੋਸੁਖਆਨੋਸੋਦੇਹੁ
॥੨॥ ॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਦ ਗੁਲਾਬਸਿੰਘ ਚਰਨਸਿੰਘਕ੍ਰਤ
ਰਾਹਰਿਨਰੇਤਮਰਚਿਤੇ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹੇ ਤੀਰਥਗ੍ਰਾਮ
ਨਿਬਧਾਨਾਦਿਆਸਿਤਰਚਨਾਸਮਾਪਤਾ॥੧੬॥ ੧

ਪਾਜ	ਪੰਗ੍ਤੀ	ਅਸ਼ੁੱਧ	ਸ਼ੁੱਧ
੪	੨੨	ਗਰਭਾਥਨ	ਗਰਭਾਧਾਨ
੯	੧੯	ਪਾਪੇਪਾਸ	ਪਾਧੇਪਾਸ
੧੨	੧੧	ਬਿਜਤੇਪੇਂ	ਬਿਸਤਰੇਪੇ
੧੩	੧੬	ਮੇਲਾਅਖਯਤੀਜ	ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਮੇਲਾਅਖਯਤੀਜ
੧੭	੨੧	ਪਾਰਕੋਸ	ਪਾਂਚਕੋਸ
੨੦	੧੯	ਗੁਰਬਨ	ਗੁਰਥਨ
੨੪	੧੯	ਖੰਡੂਰ	ਖਡੂਰ
੩੦	੧	ਕਤੇ	ਕਰਤੇ
੩੧	੪	ਸਾਹਬ	ਸਾਹਬਨੇ
੩੬	੧੫	ਬਹਾਰ	ਬਰਾਹ
੩੮	੧੭	ਕਆਣ	ਕਲਆਣ
੩੮	੧੭	ਲਭਾਯਾ	ਲਗਾਯਾ
੩੮	੨੨	ਅਮਸਾਕਾ	ਅਮਸਾਕੋ
੪੮	੪	ਹੈ ਕਰੀਮੰਜੀ	ਕਰੀਮੰਜੀਹੈ
੫੩	੧੪	ਮਰੰਤੀ	ਮਹੰਤੀ
੫੩	੧੭	ਸਾਹਜੀ	ਸਾਹਬਜੀ
੫੫	੧੭	ਬਨਦਾਯਾ	ਬਨਦਾਂਯ
੫੭	੨	ਬੀਬੀਕ ਾਬ	ਬੀਬੀਕਾਬ
੫੭	੧੪	ਇਸਠਾਨ	ਇਸਨਾਨ
੬੩	੨੨	ਸਮੀਪ	ਸਮੀਪ
੬੫	੧੧	ਮਹਭਸੇ	ਮਹਲਸੇ

ਪਾਨਾ	ਪੰਕ੍ਤੀ	ਅਸੁੱਧ	ਸੁੱਧ
੬੮	੧੪	ਰਾਮਰਾਜ	ਰਾਮਰਾਜ
੭੦	੧੯	ਮੂਠਬ	ਪੂਰਬ
੭੬	੧੮	ਸਿਰੰਦ	ਸਿਰੰਦ
੭੯	੧੦	ਤੂਰਾਛਿ	ਤੂਰਾਢਿ
੮੦	੭੭	ਗੁਰੂ	ਗੁਰੂ
੮੧	੧	ਚਲੇਥੇ	ਚਲੇ
੮੭	੧੫	ਕੂੰਟਮਮੇਰ	ਕੂੰਟਸੁਮੇਰ
੮੮	੧੫	ਬ੍ਰਾਮਨ	ਬ੍ਰਾਮਣ
੯੧	੧੧	ਪੁਲਪੇਲਖ	ਪੁਲਪੇਲਖ
੯੫	੧੩	ਪਿਤਰਾਜ਼	ਪਿਤਰਾਜ਼
੯੬	੨੧	ਮੂ ਨਾ ਨਾ	ਮੂ ਸਾ ਕਾ
੯੬	੨੨	ਸੇ ਕਾ ਗੋ	ਸੇ ਕਾ ਗ੍ਰੋ
੯੬	੨੨	ਕ੍ਰਾ ਸ੍ਰੇ	ਕ੍ਰਾ ਲੇ
੧੦੮	੨੧	ਪੇ	ਪੰਛੇ
੧੨੨	੬	ਅਤਸੇ	ਅਬੋਸੇ
੧੩੭	੩	ਪੰਫਤ੍ਰ	ਬੰਪਤ੍ਰ
੧੫੫	੧	ਸਾਰਬ	ਸਾਹਬ
੧੫੯	੧੦	ਜੰਤ੍ਰ	ਜੰਤ੍ਰ
੧੬੧	੯	ਜੀਰੇ	ਜੀਰੋ
੧੭੩	੭	ਬਨਾਥਾ	ਬਨਾ
੧੭੮	੧੬	੧੬੧੦	੧੬੧੦ ਮੇ
੧੭੯	੭	ਜਹਾਗੀਰ	ਜਹਾਗੀਰ

੯੭ ਨੰਬੇਕੀ ਅੰਤਕੀ ਪੰਕਤੀ ਭਾਰਤ ਮੇਲੇ ਇਕਯਮੇਕੀ
ਪਹਿਲੀ ਪੰਕਤੀ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂਤਕ ਯਾਦਾਹੈਤੁਕ

ਪਤ੍ਰਾ	ਪੰਕ੍ਤੀ	ਅਸ਼ੁੱਧ	ਸ਼ੁਧ
੧੮੩	੧੮	ਖੰਡੀਜੋਕੇ	ਖੰਡੀਜੋਕੇ
੧੮੬	੪	ਊਤਰੇ	ਉਤਰੇ
੧੮੭	੨੧	ਘਾਇਯੋ	ਘਾਇਯੋ
੧੮੭	੨੨	ਸੁਰੀ	ਸੁਰੀ
੧੯੦	੧੫	ਖਬਰ	ਖਬਰ
੧੯੨	੨੨	ਇਹੁਨੇ	ਇਨਹੁਨੇ
੨੦੧	੩	ਉਸਮੇਸੇਸੇਣਾਮੇ	ਉਸਸਮੇਸੇਨਾਮੋ
੨੦੩	੫	ਪੁਸਾਕ	ਪੁਸ਼ਾਕ
੨੦੩	੧੨	ਣਾਚਕਰੀ	ਨਾਚਕਰੀ
੨੦੩	੨੧	ਘੋੜੇ	ਘੋੜੇ
੨੦੭	੪	ਵੇਖਾਖਾ	ਦੇਖਾਖਾ
੨੦੭	੨੨	ਸੰਸਕਾਰ	ਸੰਸਕਾਰ
੨੧੦	੨੨	ਛੰਡੀਬੇਬ੍ਰਹਮਣੀਜੇ	ਛੰਡੀਜੇਬ੍ਰਾਮਣੀਜੇ
੨੧੧	੫	ਪਰੀ	ਖੰਰੀ
੨੧੧	੭	ਬਿਦਾਗੀ	ਬਿਦਾਗੀ
੨੧੧	੭	ਭਾਤੀ	ਜਾਤੀ
੨੧੧	੯	ਜਤੀ	ਜਾਤੀ
੨੧੧	੧੧	ਸੁਣੀਮ	ਸੁਣੀਮੇ
੨੧੧	੧੯	ਕਨਮ	ਕਾਨਾਮ
੨੧੩	੩	ਕੁਖੇੜਮੇ	ਕੁਖੇੜਮੇ
੨੧੩	੧੦	ਪੌੜੂਕ	ਪੌੜੂਕ
੨੧੩	੧੦	ਚਾਗਦਟੇ	ਚਾਗਦਗਟੇ

ਪਾਜਾ	ਪੰਕ੍ਤੀ	ਅਸ਼ੁੱਧ	ਸ਼ੁੱਧ
੨੧੪	੭	ਅਰਕਤ	ਅਰਥਤ
੨੧੪	੧੨	ਕਾਯਸਥ	ਕਾਯਸ਼ਥ
੨੧੪	੧੭	ਦੂਪ	ਦੂਧ
੨੧੫	੭	ਕਾਮ	ਕਾ।
੨੨੪	੫	ਪ੍ਰੌਨ	ਪਕੌਨ
੨੨੫	੧	ਸਾਰਥ	ਸਾਹਬ
੨੨੭	੨੨	ਅਬਸਲਣਗਰਸਾਹਮ	ਅਬਦਲਨਗਰਸਾਹਬਸੇ
੨੩੫	੨੨	ਗੀਜ੍ਹਾਲਾ	ਹੀਜ੍ਹਾਲਾ
੨੩੭	੧੦	ਜੌਅਪਸੇ	ਜੌਅਪਨੇ
੨੩੭	੨੧	ਜੀਛੇ	ਪੀਛੇ
੨੩੮	੨੦	ਤਜਤ	ਤਖਤ
੨੩੯	੧੪	ਪਰਾਣੇ	ਪਠਾਣੇ
੨੩੯	੨੧	ਔਰੋਸੈਂਟੂਰੀ	ਔਰੋਮੈਂਟੂਰੀ
੨੪੦	੫	ਦਿਲੀਆਗੇਕੇ	ਦਿਲੀਆਗਰੇਕੇ
੨੪੦	੨੨	ਧਾਰਹਜਾਰਸਸਤਹਾਥੀ	ਪਾਂਚਹਜ਼ਾਰਮਸਤਹਾਥੀ
੨੪੨	੬	ਅਫਗਾਰ	ਅਫਗਨ
੨੪੩	੩	ਮਿਸਾਮੁਜਅਮਿਸਾਮੁਰਾਦ	ਮਿਜ਼ਾਮੁਜ਼ਅਮਿਜ਼ਾਮੁਰਾਦ
੨੫੧	੨੨	ਧਰਮਾਤਮਾਝੀਮਾਕਾਮ	ਪਰਮਾਤਮਾਜੀਕਾਧਾਮ
੨੫੬	੨੧	ਪੂਰਬਥਰਥ	ਪੂਰਬਾਰਧ
੨੫੮	੫	ਨੂਗੀ	ਨਗੀ
੨੫੮	੬	ਅਰਾਰਜ	ਮਤਾਰਾਜ
੨੫੮	੧੨	ਮਤਾਬਾ	ਸ਼ੀਸ

	ਪਾਸਾ	ਪੰਗਤੀ	ਅਸ਼ੁੱਧ	ਸ਼ੁੱਧ
੨੯੦	੨੫੮	੧੫	ਚਾਲੀ	ਤਿਤਾਲੀ
	੨੫੮	੧੬	ਛਮਾਹਠ	ਉਣਾਹਠ
	੨੫੮	੧੯	ਏਕਸੌਪਾਂਚ	ਏਕਸੌਨੌ
	੨੫੮	੨੧	ਏਕਸੌਅਠਾਰਾ	ਏਕਸੌਪਚੀਸ
	੨੫੯	੬	ਲੰਗਰ	ਲੰਗਰ
	੨੬੧	੪	ਪਸਪਰ	ਪਰਸਪਰ
	੨੬੨	੨੦	ਨਰਕੀ	ਨਾਰਕੀ

ਦਸਖਤਭਾਈਫਤੇਸਿੰਘਲਖਾਰੀ ਰਹਿਨੇਵਾਲਾ ਪਟਿਆਲੇਕਾ ਭਾਈ
ਬੀਰਸਿੰਘਪਰੀਧਰਮਸਾਲਾਪਾਸਾ ਪੋਥੀਲਿਖੀ ਸਾਵਣਬਦੀ ੫ ਸੰ·੧੯੪੧

॥ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ॥

॥ਸ਼੍ਰੀਗੁਰਤੀਰਥਸੰਗ੍ਰਹਪੁਸ੍ਤਕ॥ ॥ਜਿਸਤ
ਪੰਡਤਤਾਰਾਹਰਿਨਰੋਤਮਰਚਿਤ॥
॥ਰਜਿਸਟਰੀ ਮੂਜਬਦਫਾ੧੯ ॥ਐਕਟਨੰਬ
ਰ੨੫ ॥ ਸਨ੧੮੬੭ ਈਸਵੀ ਜ਼ਿਲੇ
ਅੰਬਾਲੇਸਰਕਾਰਮੇਂਕਰਾਈਗਈ॥ ॥ਇ
ਸਕਾਅਧਕਾਰਗ੍ਰੰਥਕਰਤਾਨੇਅਪਨੇਅਧੀਨ
ਰੱਖਾਹੈ ਇਸਲੀਏਬਿਨਾਪੂਛੇਕੋਈਛਾਪਨੇਛ
ਪਵਾਨੇਕਾਆਰੰਭਨਾਕਰੇ॥
ਸੰਬਤਬਿ:੧੯੪੧ਮੇਂਛਾਪੀਗਈ ਸੰਬਤਨਾ
ਨਕਸ਼ਾਹੀ੪੧੫ ਸਨਈਸਵੀ੧੮੮੪ ॥

॥ਯਹਪੋਥੀਰਯਾਸਤਪਟਿਆਲਾ ਦਰਵਾਜੇਸ਼ੇਰਾਂ
ਵਾਲੇਪੈਲਛਮਨਸਿੰਘਧਰਮੀਥੀਕੇਨੰਅਪੰਡਕਤੇਜ
ਨੇਸੇਮਿਲੇਗੀ॥ ॥ਔਰਯਪਟੀਕਾਭੀਈਹਾਂਸੇਮਿਲਤੀ
ਹੈ ਕੀਮਤ੧॥) ਡਾਕਮਹਸੂਲ ≡) ॥ਅੰਬਾਲੇਛਾਵ
ਨੀ ਬਾਬੂਮੁੱਖਾਸਿੰਘਕੇਚਿੱਤਮੇਂਗੁਰੇਨੇਪ੍ਰੇਰਨਾਕਰੀ ਹਮ
ਰਾਥੰਨਬਨਾਇਬੀਰਮੇਂਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥਜੀਅਸ੍ਥਾਪਨਕਰੇਸੋ
ਭੀਗੁਰਦੁਆਰਾਬਨਾਹੈ॥ਸਭਕੋਵਿਦਤਹੋਵੇ॥ ॥